meridiane

Şase tone şi jumătate pe orbită

Flash!

A intrat în tradiţia agenţiei France Presse să preceadă ştirile de mare importanţă cu un singur cuvînt bine cunoscut în lumea comentatorilor de politică internaţională : FLASH ! — adică ştire fulger, ştire cu prioritate.

Simbătă seara însă, cînd pe teleimprimatoarele care transmit ştirile agenţiei France Presse a apărut cuvîntul FLASH, ştirea „tare" care trebuia să urmeze era deja cunoscută. O transmisese, din Moscova, cu puţin timp înainte, agenţia TASS : În U.R.S.S. a fost lansat un nou satelit artificial al pămîntului, greu de 6483 kilograme !

Noutatea, reluată de toate agenţiile de presă, a făcut cu iuţeală înconjurul lumii. Numeroase posturi de radio şi televiziune şi-au întrerupt emisiunea pentru a anunţa evenimentul : o nouă victorie a ştiinţei sovietice în explorarea lumilor cosmice !

13 turisme Renault gonesc în spaţiul cosmic...

Presa a subliniat, pretutindeni, greutatea sporită a noii Lune artificiale. „Noul satelit este corpul cosmic cel mai greu lansat pînă în prezent", a scris „Welt und Sontag" din Germania occidentală. În articolul „7 tone în Cosmos", ziarul „New York Times" scria că „ultima realizare sovietică în acest domeniu este cu totul excepţională. Acest ultim satelit este un gigant cu mult mai greu decît toţi sateliţii anteriori". Un ziar a avut o idee originală : a echivalat greutatea sputnikului în... 13 autoturisme Renault ! O coloană de maşini care gonesc pe autostrada Cosmosului...

Amănuntele furnizate de comunicatul agenţiei TASS au fost citite şi răscitite, pe baza lor s-au întocmit programe de cercetări astronomice, s-au făcut comparaţii şi clădit ipoteze. O concluzie s-a impus imediat : performanţa ştiinţei şi tehnicii sovietice reprezintă un nou mare pas înainte în domeniul studierii Cosmosului şi al pregătirii primului zbor cosmic al omului.

Specialiştii au remarcat imediat două elemente specifice pentru caracterul de performanţă al ultimei lansări. În primul rînd faptul că la bordul satelitului se află un sistem telemetric cu ajutorul căruia se urmăresc parametrii constructivi ai navei. Importanţa acestui sistem reiese din faptul că el este absolut necesar în călătoriile interplanetare dus-întors, în care pe sateliţi se găsesc şi motoare suplimentare şi rezerve de combustibil.

Al doilea element caracteristic evidenţiat de specialişti este sistemul de determinare chiar pe satelit al traiectoriei sale, a poziţiei sale exacte. Ţinînd seama de aceste noi realizări care se alătură greutăţii sporite a supersputnikului, este întru totul întemeiată aprecierea făcută de ziarul francez „Figaro" : „Greutatea satelitului sovietic este remarcabilă, formidabilă, minunată. De la 4500 kg. data trecută, s-a trecut astăzi la 6 tone şi jumătate ; aceasta reprezintă, desigur, marja necesară pentru a trece de la transportul animalelor, la cel al oamenilor".

U.R.S.S. şi-a consolidat întîietatea

Noul satelit artificial sovietic a stîrnit un interes cu totul deosebit şi în cercurile politice din diferite ţări. În competiţia cosmică sovieto-americană lansarea superputnikului a venit — vorbind în termenii unui cronicar de fotbal — să adauge un nou gol în poarta americană. A venit să aducă o nouă confirmare a superiorităţii socialismului, a orînduirii care descătuşează imensele energii creatoare ale oamenilor. Ziarul francez „Les Echos" a scris că „Sovieticii au depăşit stadiul pe care americanii îşi propun să-l atingă, dacă totul merge bine, abia în 1965".

Ziarul „New York Times" amintea într-un comentariu consacrat acestui eveniment că el confirmă în mod „senzaţional" aprecierea recentului mesaj al preşedintelui Kennedy că Uniunea Sovietică este înaintea S.U.A. „în ce priveşte posibilitatea de a plasa pe orbită sateliţi mari". Unele ziare au comentat superioritatea Uniunii Sovietice într-un mod semnificativ ; au alcătuit un grafic comparativ, ca cel de mai jos, care vorbeşte de la sine. De remarcat că cea mai mare greutate a unui satelit american — Midas II : 2.268 kg — cuprinde şi ultima treaptă a rachetei.

★

Au trecut mai multe zile de la noua realizare a ştiinţei şi tehnicii sovietice şi interesul stîrnit de lansarea navei cosmice se menţine la fel de viu în întreaga lume. E vorba doar de o experienţă care ne apropie şi mai mult de primul zbor al unui om în jurul pămîntului spre Lună, spre Venus sau spre Marte...

U. VĂLUREANU

Profesiunea doamnei Haynes

În selectul cartier new-yorkez din vecinătatea rîului East-River, puţine persoane erau atît de respectate ca doamna Mary Eleanor Haynes. Doamna Haynes se distinge prin cîteva trăsături sufleteşti cu totul remarcabile: un Cadillac alb, un şofer negru, un apartament de 14 camere, o garderobă vastă şi mereu proaspătă...

Cu multă demnitate, doamna Haynes trecuse recent prin două mari încercări: dumnezeu îi luase soţul, fiscul îi luase o parte din moştenire. Dar loviturile soartei, în loc s-o îngenunche, au dat parcă un nou avînt prosperităţii sale : alături de Cadillac, a apărut un Rolls-Royce; nouă din camere au fost complet remobilate; personalul casnic s-a mărit cu două noi jupînese.

In raport direct proporţional cu creşterea bună-stării ei, a crescut şi bună-reputaţia doamnei Haynes. Nici n-ar mai putea fi înaltă înalta societate americană dacă s-ar coborî să cerceteze sursele din care îşi procură membri săi dolarii.

Iată însă că o persoană, aparţinînd scundei societăţi americane a încurcat totul. O vulgară cameristă, pe care doamna Haynes a concediat-o uitînd să-i plătească salariul, s-a dus la poliţie, mînată de dorinţa de răzbunare. Ca urmare a denunţului ei, poliţia a făcut o descindere la somptuoasa reşedinţă a doamnei Haynes, unde a constatat totuşi:

1) că din cele nouă camere recent mobilate, fiecare îşi avea stilul său personal (Empire, Biedermayer, Louis XVI etc.), dar că toate erau dormitoare;

2) că aceste dormitoare erau închiriate cu ora şi mai precis, cu ora de noapte;

3) că perechile cărora li se închiriau dormitoarele nu trecuseră în prealabil pe la ofiţerul stării civile;

4) că componentele feminine ale acestor perechi erau furnizate de doamna Haynes, care le transporta la domiciliul său în Cadillac sau în Rolls-Royce;

5) că pentru hrana sufletească a clienţilor săi d-na Haynes avea şi o mică bibliotecă, compusă din 10 volume cu fotografii pornografice;

6) că pentru clientela cu tendinţe de insomnie, gazda dispunea de o cantitate din stupefiantul cunoscut în America sub poeticul nume de „marijuana".

D-na Haynes a părăsit locuinţa sa în compania agenţilor de poliţie. Dar nu a trecut mult şi s-a înapoiat singură. Căci la interogatoriu, s-a făcut constatarea numărul

7) şi anume că d-na Haynes posedă 11 carnete de adrese ale clienţilor săi şi că aceştia aparţin, ca şi dînsa, celei mai înalte societăţi americane. Este logic, a întrebat d-na Haynes, ca o sărmană văduvă, lipsită de apărare, să plătească, cu reputaţia ei, pentru zburdălniciile atîtor bărbaţi?

Cu cavalerismul care o caracterizează, poliţia a răspuns negativ la această întrebare şi a cerut scuze pentru deranj.

La ora actuală, d-na Haynes, îşi păstrează locuinţa, automobilele şi respectabilitatea. Dacă îşi păstrează şi profesiunea, nu mai ştim: deocamdată, nici o cameristă nu a mai fost concediată.

M. NICOLAE

Descopăr Moscova!

Corespondenţă specială pentru „Magazin"

Într-una din redacţiile Moscovei stăteam zilele trecute de vorbă cu cîţiva ziarişti sovietici. Ascultîndu-i, aveam impresia că în faţa mea se desfăşoară ca într-un film cuprinzător crîmpeie din viaţa întregii Uniuni Sovietice. Unul dintre ei venise tocmai de la Taşkent, altul de abia terminase o călătorie prin Siberia, al treilea se pregătea să plece pentru a doua oară la Polul Nord. La discuţii participau toţi în afară de unul singur, care aşezat într-un fotoliu ne privea pe fiecare în parte. L-am întrebat la plecare, nu fără o oarecare curiozitate :

— Ce-ai mai scris ?

Răspunsul a venit pe loc, fără nici o ezitare.

— Descopăr Moscova.

Ne-am luat cu toţii rămas bun şi am plecat. Răspunsul colegului sovietic m-a urmărit mult.

Într-adevăr oricît ar părea de curios la prima vedere, totuşi Moscova o poţi descoperi mereu. În fiecare zi găseşti ceva nou, în fiecare zi afli lucruri care te fac din ce în ce mai mult să crezi că oraşul acesta întinereşte, se schimbă, îţi apare asemeni scînteierilor unui mare diamant, mereu acelaşi dar totdeauna altul.

Un puternic centru industrial

Cu zeci de ani în urmă Lev Tolstoi numea acest oraş „Moscova chinuită". Aşa era în trecut. Cîţiva zeci de ani au schimbat însă complet profilul acestui oraş care a devenit unul dintre cele mai mari din lume. Oamenii mai în vîrstă de aci îşi aduc aminte şi de o altă caracteristică a oraşului : „Moscova de stambă". Da, în acest mare oraş al globului pămîntesc nu existau decît cîteva fabrici de ţesătorie.

La fiecare colţ de stradă întîlneşti panouri cu afişe în care se anunţă că se caută muncitori, ingineri, cercetători, chimişti, maiştri... Cîte specialităţi nu se caută ! Zilnic trec pe lîngă unul din aceste panouri. De cîteva luni unul din afişe nu se schimbă. Uzina de automobile „Lihaceov" anunţă continuu posturi noi. Privind aceste panouri şi nimic altceva şi tot îţi dai seama că şi definiţia „Moscova de stambă" a devenit ceva de domeniul trecutului. Este de ajuns să vă enumerăm doar cîteva întreprinderi a căror faimă a trecut de mult hotarele ţării sovietice şi o să vă daţi seama ce înseamnă Moscova industrială : Uzinele „Krasnîi Proletar" şi „Dinamo" „Uzina de rulmenţi nr. 1", uzina „Secera şi Ciocanul".

În prima lor zi de lucru, după terminarea cursurilor şcolilor profesionale, elevilor li se spune: „De azi încolo aţi intrat în rîndurile clasei muncitoare ! Fiţi demni de ea". A fi membru al acestei clase este o mîndrie la care muncitorii din Moscova ţin foarte mult. De aceea poate că mai mult decît în alte părţi, solemnitatea unei prime zile de muncă la care am avut ocazia să asist, îmi va rămîne întipărită în memorie.

★

Zilele trecute am aflat că muzeul revoluţiei inaugurează o sală nouă consacrată eroismului muncitorilor din capitala sovietică, în lupta pentru construirea comunismului. De fapt organizatorii au dreptate: şi aceasta este o adevărată revoluţie. Mişcarea pentru afirmarea muncii comuniste, care a pornit de la depoul Moscova-triaj, s-a întins în toată Uniunea Sovietică şi moscoviţii sînt mîndri de acest fapt. Şi iată că această energie naşte la rîndul ei alte energii.

În cinstea celui de-al XXII-lea congres al P.C.U.S. moscoviţii au propus introducerea unui registru al rezervelor pe tot oraşul. Fiecare are dreptul să găsească aceste rezerve, să le înregistreze în aşa fel încît ziua congresului să găsească Moscova cu realizări care să le facă cinste.

Numeroase angajamente şi-au luat şi constructorii, aceşti oameni care sînt priviţi în momentul de faţă ca nişte luptători pe linia I-a, în lupta pentru rezolvarea problemei locuinţelor. Nici odată la Moscova nu s-a construit cît se construieşte azi. Construcţiile se ridică pe principiul microraioanelor. Totul trebuie să fie în apropiere de casă, în aşa fel încît ieşind pe poarta blocului cetăţeanul să nu aibă de mers mai mult de 5—6 minute pînă la magazin, policlinică, şcoală, croitorie, cinematograf.

Descoperiri în metrou

Despre metroul Moscovei s-a scris foarte mult. Zeci de reportaje au tratat tehnica lui, viteza trenurilor subterane, au vorbit despre faptul că în metrou lumea citeşte („cantităţi industriale" — după cum spun moscoviţii).

Frumuseţea lui arhitecturală, bogăţia de culori şi varietatea construcţiilor staţiilor, a constituit şi constituie de asemenea un subiect potrivit al celor ce au scris despre metrou. Am văzut foarte mulţi îndrăgostiţi de metrou, oameni care duminica se plimbau prin staţii doar pentru a le admira şi totodată am văzut şi mulţi îndrăgostiţi... în metrou. Ca în orice oraş, la Moscova există locuri unde oamenii îşi dau întîlnire, respectiv Piaţa Puşkin şi Telegraful Central. La aceste două locuri de întîlnire s-au adăugat staţiile metroului. Nu rare ori vezi la Maiakovskaia sau la Sportivnaia, tineri, care cu un aer foarte... preocupat, se plimbă de-a lungul peroanelor, cercetînd la fiecare minut cele 2 ceasuri, care se află şi indică minutele intervalului între trenuri. Miliţienii care fac de serviciu în metrou, privesc la toate acestea ca la un lucru, obişnuit, ba se povesteşte chiar că miliţianul din Maiakovskaia, care lucrează aici de 15 ani, a ajuns vestit prin faptul că el „ghiceşte" imediat pe cel care aşteaptă şi dacă îl vede mai... necăjit îi spune totdeauna o vorbă bună, liniştitoare. Se povesteşte chiar că odată una dintre... vinovate care a întîrziat, s-a simţit destul de prost văzîndu-şi prietenul lîngă un miliţian. Fel de fel de gînduri i-au trecut prin cap.

Iată că am făcut şi o scurtă... oprire anecdotică în metrou.

După metrou poţi să-ţi dai seama de felul în care se desfăşoară viaţa Moscovei pe ore. Orele de vîrf din metrou îţi vorbesc despre milioanele de oameni care se îndreaptă spre fabrici, uzine şi instituţii. Studenţii sînt o categorie aparte. Minutele între 9 şi 9 şi un sfert le aparţin. În ultimul an încă una din staţiile metroului din Moscova ca Lukaljskaia a devenit şi ea o staţie studenţească. Nu departe se află Universitatea prieteniei popoarelor, care şi-a deschis în octombrie porţile. Îmbrăcaţi în paltoane îmblănite, cu căciuli cu urechi, tinerii din Africa, Brazilia sau Cuba se simt ca acasă. Ei sînt înconjuraţi de căldura inimilor moscovitilor, căldură care reuşeşte să învingă gerul de afară, neobişnuit pentru cei ce nu au văzut nici măcar zăpadă în viaţa lor. Printre grupurile de studenţi aud vorbindu-se şi româneşte. Sînt tineri din Bucureşti, Cluj sau Galaţi care învaţă aici. Printre ei se află şi aspiranţi. Din cînd în cînd în ziarele de seară ale Moscovei „Vecernii Moskva" poţi citi un anunţ despre susţinerea dizertaţiei a unui aspirant romîn.

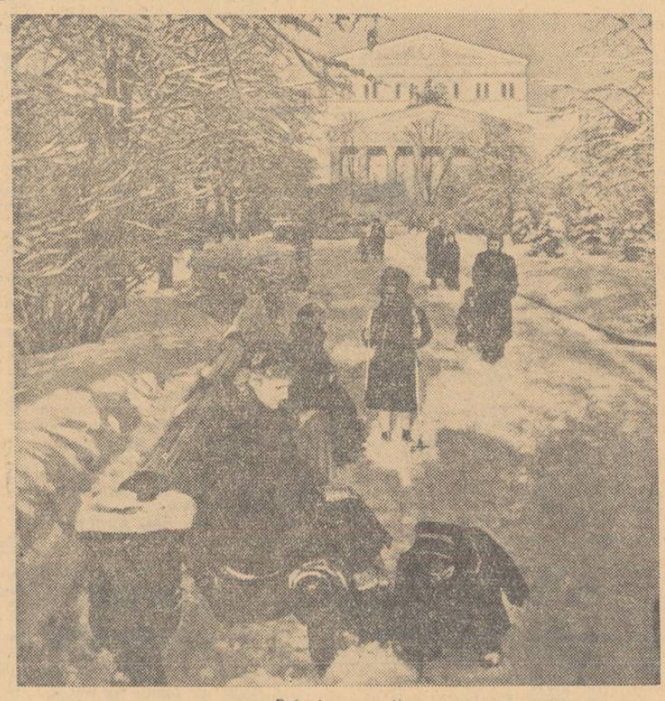

Peisaj moscovit

Preocupări

Una din preocupările la ordinea zilei este deservirea populaţiei. Numeroase magazine organizează filiale în întreprinderi, marile magazine alimentare primesc comenzi telefonice şi trimit alimentele acasă la ora indicată. Magazinele din micul raion, cu vînzări speciale, aduc acasă pîine şi lapte. În ultimul timp de pildă s-au organizat pe lîngă administraţiile de locuinţe, birouri de închiriat aspiratoare, maşini de lustruit parchetul, maşini de spălat rufe, corturi, rucksakuri, schiuri, patine, ba chiar şi măşti pentru amatorii sportului subacvatic, costul de utilizare fiind foarte mic.

O trăsătură nouă a deservirii este şi caracterul ei obştesc. De curînd au început să prindă viaţă aşa numitele „birouri ale bunicelor", organizat pe lîngă fiecare grup de locatari se ocupă de cluburile pentru copii organizate în comun pentru cîteva blocuri. În fiecare săptămînă găsesc în cutia de scrisori invitaţii de felul acesta: „Vă rugăm să luaţi parte la seara veselă organizată de copii din cartierul nostru", sau „Dacă nu sînteţi ocupat vă rugăm să luaţi parte la o seară de întrebări şi răspunsuri, lămuririle vor fi date de specialişti în diferite domenii care lucrează în blocurile din cartierul nostru".

De cîteva luni de cînd ziua de muncă s-a redus cu 1—2 ore şi oamenii au mai mult timp liber, a crescut activitatea culturală. De altfel s-au schimbat şi orele de începere a spectacolelor. Teatrele încep spectacolele la orele 18,30, iar concertele încep la orele 19.

Actualitatea artistică a Moscovei este foarte bogată. Atrag atenţia spectacolele teatrului Sovremenik (Contemporanul) al teatrelor Vahtangov şi Stanislavschi. Afişele anunţă foarte multe turnee : „Lanterna magică" — Praga — ; „Teatrul Oldric" Anglia; Ima Sumak — Peru ; Ansamblul Moiseev, după un turneu de 6 luni în străinătate se pregăteşte să prezinte un nou spectacol, iar Circul de Stat pregăteşte un spectacol selectiv cu participarea bine cunoscutului Oleg Popov.

Moscova — mîr

Prin firea sa, Moscova este oraşul viitorului. Orice moscovit cunoaşte cîte ceva din planul de dezvoltare al oraşului său. Şi trebuie spus că planul este într-adevăr grandios : aproape 150.000 de apartamente în fiecare an, 800.000.000 de ruble noi vor fi investite în construcţii în 1961 ; au început lucrările marilor construcţii de interes obştesc : un hotel cu 6000 de locuri, oraşul sputnik Krukova, care va avea aproape 100.000 de locuitori şi o industrie bine dezvoltată ; zilele trecute s-a dat semnalul începerii lucrului la noua linie de metrou a cărui staţie terminus se va numi „Expoziţia mondială". Din planul general al Moscovei, care cuprinde cîteva sute de pagini, v-am prezentat doar cîteva cifre pe care le-a relatat recent preşedintele sovietului oraşenesc al Moscovei, Obroznikov.

Atunci cînd intri în Moscova, venind din spre aeroportul internaţional „Seremedievo" vezi o mare inscripţie luminoasă care pluteşte parcă asupra oraşului : Moskva-mir. Ştiţi desigur că cuvîntul „mir", pe care îl cunoaşte o lume întreagă are două semnificaţii : „Pace" şi „lume". Cuvîntul Moskva alături de cuvîntul pace simbolizează mesajul Moscovei adresat lumii întregi.

Al. STARK

Săptămîna

Nevralgia nu are nevoie de vreo definiţie sau de prea multe explicaţii. O simţi şi gata ! Poate că de aceea cuvîntul nevralgie apare tot mai des în limbajul diplomaţiei occidentale pentru a caracteriza situaţia sa în diferite regiuni ale lumii.

Nevralgia laoţiană

Emisari speciali au circulat toată săptămîna pe ruta Vientiane — Washington — Londra. Corespondenţii americani „bine informaţi" au răspîndit zvonul că se pregăteşte o nouă soluţie „paşnică" a problemei laoţiene. Este clar deci că soluţia de forţă încercată pînă acum nu merge. Dar cît de „paşnică" este noua soluţie ? Un corespondent englez afirmă că noul plan occidental ar prevedea crearea „unui guvern de coaliţie care să cuprindă toate tendinţele". Cu alte cuvinte vor să-i asigure lui Boun Oum recunoaşterea, să-i asigure o victorie politică, cînd el suferă înfrîngeri militare pe toate fronturile, cînd luptele se dau chiar în apropierea capitalei.

La Vientiane, în rîndul coaliţiei lui Boun Oum domneşte panică. Ziariştii sînt convocaţi în fiecare zi la cîte o conferinţă de presă în cadrul căreia un anume Bovavan Norasing care se intitulează „ministru al informaţiilor" anunţă tot felul de năzbîtii.

Astfel acum cîteva zile Norasing a anunţat pentru a nu ştiu cîta oară o „invazie a Laosului din Vietnamul de nord".

Întrebat de ziariştii prezenţi care sînt dovezile pe care le posedă în sprijinul acestor afirmaţii Norasing a declarat că în junglă au fost descoperite „oase de cîine".

Un ziarist englez, proaspăt sosit la Vientiane, şi-a ieşit din fire în faţa acestei nerozii şi a exclamat :

„Dar, excelenţă, dv. nu daţi dovadă de seriozitate !".

Ce credeţi că i-a răspuns Norasing cu calm ?

„Aşa mi s-a spus şi mie" — a replicat „ministrul" informaţiilor.

Alt dialog de acelaşi gen.

Norasing : „Sîntem informaţi că trupe din afară au ocupat localitatea Ban Le".

Un ziarist : „Unde e localitatea aceasta ?"

Norasing : „Nu ştiu".

Ziariştii cercetează singuri şi descoperă că există nouă localităţi care poartă numele de Ban Le.

Citeodată la asemenea conferinţe de presă apare şi marioneta Boun Oum în persoană.

Ce declară Boun Oum ? Nu vorbeşte deloc. El vine numai şi dă din cap în semn de aprobare a celor spuse de ministrul informaţiilor.

Corespondentul ziarului „New York Herald Tribune", Hedley Rhodes ne informează că din cei 16 membri ai guvernului marionetă, 14 sînt din oraşul natal al lui Boun Oum, iar 7 miniştri sînt rudele lui. Nepotul lui deţine postul de ministru al finanţelor, iar directorul vămilor sau al „vămuirilor" este fratele lui Nosavan, conducătorul militar al rebelilor. Aşadar cu asemenea clică vor să creeze puterile occidentale un guvern de „coaliţie" care să cuprindă „toate tendinţele". Este firesc deci de ce primul ministru al guvernului legal Suvanna Fuma nu acceptă o asemenea „soluţie paşnică" şi de ce în cancelariile diplomatice occidentale se afirmă că Laosul este „un punct nevralgic". Doare !

Nevralgia congoleză

Emisari speciali au circulat toată săptămîna pe ruta Leopoldville — Londra — New York — Washington. Agenţiile de presă anunţă că s-ar pregăti un nou plan cu privire la „neutralizarea Congo-ului".

Ce înseamnă acest lucru ? Corespondentul la Washington al ziarului conservator englez „Daily Telegraph" scrie că „oficialităţile americane au ajuns la concluzia că nici generalul Mobutu (deşi a fost înaintat în grad — n. n.) nici preşedintele Kasavubu nu sînt suficient de puternici pentru a-şi asigura controlul asupra naţiunii". Punctul unu deci : falimentul planurilor de pînă acum. Punctul doi : „noua" soluţie ar urmări dezarmarea tuturor forţelor armate conguleze, întărirea forţelor armate ale O.N.U. şi apoi măsuri pentru crearea unui „guvern de coaliţie", care ar cuprinde „toate tendinţele". Parcă s-ar fi copiat cu hîrtie de calc planul de „pacificare" din Laos. Sau poate că autorii ambelor planuri sînt.. una şi aceeaşi persoană.

Ce-i drept, dezarmarea lui Mobutu nu e o idee rea. Dar vedeţi, se urmăreşte în primul rînd nu dezarmarea lui (doar s-a văzut că nici înarmat el nu rentează) ci a forţelor patriotice care apără guvernul legal de la Stanleyville şi care se întăresc pe zi ce trece. Totodată se urmăreşte să se asigure ca singura forţă armată să fie cea care depinde de ordinele lui Hammarskjoeld. Şi ştim că tocmai asemenea ordine inspirate de colonialişti au instaurat haosul în Congo.

Şi în sfîrşit se propune un nou guvern de „coaliţie", ceea ce ar însemna o recunoaştere implicită a acţiunii de lichidare ilegală a guvernului Lumumba de către cercurile colonialiste.

Chiar şi acest plan, aşa cum e, a provocat divergenţe în tabăra occidentală. Belgienii îşi dau seama că el ar duce la lichidarea poziţiilor lor în favoarea aliaţilor mai puternici. Iar guvernul englez, după cum se exprimă corespondentul diplomatic al ziarului „Observer", consideră cu scepticism posibilitatea aplicării unui asemenea plan. Doare şi în Congo ! Punct nevralgic pentru colonialişti.

O nevralgie banală

Felul cum a fost anunţată viitoarea vizită la Washington a premierului Macmillan a determinat pe unii comentatori englezi să vorbească în această săptămînă despre o „răceală" intervenită în relaţiile anglo-americane. „Răceala" ar fi fost provocată de faptul că premierul Macmillan într-o scrisoare adresată noului preşedinte al S.U.A. şi-ar fi permis să-i dea sfaturi şi mai ales lecţii de politică externă, ceea ce ar fi provocat o vizibilă enervare a domnului Kennedy. Cert este că premierul englez a fost invitat să se oprească la Washington doar „în trecere" şi „neoficial".

Un ziar englez îşi exprima îngrijorarea că însuşi felul cum au fost redecorate unele din sălile Casei Albe nu este de natură să facă noul contact anglo-american mai cald. Astfel, cînd premierul Macmillan va vizita Casa Albă el va găsi acolo două noi tablouri : Unul înfăţişează vaporul american „Constitution" scufundînd în războiul din 1812 fregata britanică „Guerriere". Celălalt tablou arată fregata „Guerriere" cu fundul în sus şi poartă inscripţia: „A căzut în apă — o epavă perfectă".

Ziarul conservator „Daily Telegraph", comentînd momentul delicat ce s-ar putea produce în această sală în timpul „trecerii" lui Macmillan, scrie cu năduf : „Sensibilitatea englezilor nu ar trebui să fie tulburată. Exact în aceeaşi perioadă cînd existau neplăceri între cele două ţări, trupele engleze au ars la rîndul lor Casa Albă". Cu alte cuvinte aliaţii sînt chit — în ce priveşte trecutul istoric. În prezent însă Casa Albă nu mai poate fi arsă de trupele engleze în timp ce barca engleză mai poate fi răsturnată de armele americane, mai bine zis de povara rachetelor „Polaris".

Deocamdată avem de-a face doar cu ceea ce medicii ar numi „o nevralgie banală". Doare mai puţin, comparativ cu altele. Pentru viitor însă, nu se ştie.

N. LUPU

AI PRETUTINDENI

CEA MAI PUTERNICĂ explozie cunoscută a avut loc în Indonezia la 27 august 1883, cu ocazia erupţiei vulcanului Karakatan. În timpul erupţiei, bucăţi de stînci au fost aruncate pînă la o înălţime de 55 km., lava vulcanică a continuat să cadă pe o rază de 5300 km. împrejur, timp de 10 zile. S-a calculat că forţa acestei explozii e de 100 de ori mai puternică decît explozia celei mai mari bombe cu hidrogen creată în zilele noastre.

●

PRIMELE vrăbii au apărut în S.U.A. abia prin 1860. Pînă la această dată în S.U.A. nu existau vrăbii. Ele au fost aduse din Anglia, pentru lupta împotriva omizilor.

●

„INCEPÎND de astăzi, oile, vacile, pitonii şi crocodilii se consideră animale domestice. Leii, leoparzii şi gorilele intră în categoria animalelor sălbatece. Este strict interzisă ţinerea unor astfel de animale pe lîngă casă. Orice încălcare se pedepseşte cu amendă". Hotărîrea de mai sus a fost emisă nu de mult în Uganda.

●

SORAI-BERKE, capitala imperiului tătaro-mongol al Hoardei de Aur, care a existat în secolul XIV — unul din oraşele cele mai bogate din epoca respectivă — era situat la 75 km. est de Stalingrad. În secolul XIX s-au descoperit în aceste locuri 10.000 de plese de aur, numeroase obiecte şi vase lucrate artistic. În prezent, Gherman Fedorov-Davidov, arheolog din cadrul Universităţii de la Moscova, dirijează săpăturile, care au scos la lumină obiecte ce atestă că acum şase secole olăria şi prelucrarea fierului au cunoscut o mare dezvoltare.

●

COLABORATORII Academiei de Ştiinţe din R.S.S. Turkmenă au construit un aparat care transformă apa sărată în apă dulce, cu ajutorul energiei solare. Fundul şi pereţii aparatului sînt umpluţi cu apă sărată. Căldura solară face să se evaporeze apa; sarea se depune, în timp ce în atingere cu sticla vaporii se condensează şi apa se scurge într-un recipient.

●

EXISTĂ oare în timpurile noastre oameni care trăiesc în peşteri? S-a dovedit că, da. Nu de mult, Boris Franceschini şi-a celebrat căsătoria într-o peşteră.

La acest eveniment au participat 40 de oaspeţi — geologi şi arheologi.

Ca să ajungă la masa dată de tinerii căsătoriţi, oaspeţii au coborît pe o frînghie, la o adîncime de 50 metri.

Asupra felului cum oaspeţii s-au întors de la petrecere martorii oculari preferă să păstreze tăcere.

●

O FETIŢĂ în vîrstă de 12 ani, Sue Kontner, din Connecticut (S.U.A.), care îşi ajuta mama la bucătărie, a găsit un ou cu 5 gălbenuşuri. Specialiştii afirmă că aceasta nu se poate întîmpla decît o dată la cîteva miliarde.

●

NUMĂRUL şomerilor englezi a scăzut cu unul. Este vorba de Tony Armstrong, soţul principesei regale Margareth, care a acceptat o slujbă. Începînd de la 29 ianuarie, Tony Armstrong va deveni membru în Consiliul de administraţie al unei mari întreprinderi industriale...

●

POMPIERII din Berlinul de vest au instituit un serviciu special pentru transportarea la domiciliu a cetăţenilor aflaţi în stare de ebrietate. Transportul costă 8 mărci, dar dacă beţivul e în stare de inconştienţă, tariful se urcă la 12 mărci.

●

DUPĂ date oficiale statistice din R. F. Germană, daunele pe care le aduc ţării insectele, şobolanii şi şoarecii se ridică anual la suma de 400 milioane mărci.

In această sumă nu intră întreţinerea staţiilor şi punctelor epidemiologice pentru combaterea lor în număr de 1235. După cum se vede, epidemiologii şi şoarecii sînt mulţumiţi unii de alţii.

●

O „IMPRESIONANTĂ" dramă s-a petrecut în menajeria circului naţional „Orfei" — la Roma. Dromaderul „Mohammed" l-a ucis pe rivalul său „Mustafa" într-un duel cu lovituri de picioare, care a avut loc pentru ochii frumoşi ai „Fatmei", o tînără şi frumoasă femelă. La duel a fost martor un alt dromader, care şi-a pierdut, într-o situaţie asemănătoare, un ochi.

MAGAZIN MEDICAL

Cultura fizică medicală

Cultura fizică medicală constituie astăzi unul din mijloacele moderne de tratament ajutător în multe din bolile cronice.

Folosirea acestei metode de tratament constă în exerciții fizice dozate în raport cu forma și stadiul bolii. Exercițiile fizice corect și metodic aplicate contribuie la restabilirea mai rapidă a funcțiilor organelor bolnave, precum și la îmbunătățirea stării generale a organismului.

În afecțiunile aparatului cardio-vascular, exercițiile fizice se aplică în leziunile miocardului, pentru întărirea acestui mușchi; în angina pectorală, o serie de mișcări aplicate în perioadele dintre crize ameliorează circulația în vasele coronare, în unele forme ale hipertensiunii arteriale se obține o scădere a tensiunii sanguine și o scădere a excitabilității sistemului nervos.

In bolile aparatului respirator, ca bronșite, emfizem pulmonar, astm bronșic etc., exercițiile de cultură fizică medicală contribuie la ameliorarea mișcărilor respiratorii și la eliminarea secrețiilor din bronhii.

In bolile aparatului digestiv și bolile de nutriție, cum ar fi

gastritele, boala ulceroasă, obezitatea, guta, diabetul etc., cultura fizică medicală contribuie la accelerarea ameliorărilor și vindecărilor prin restabilirea funcțiilor digestive.

In fracturi, exercițiile fizice corect aplicate, favorizează consolidarea fracturilor și accelerează restabilirea funcțiilor membrelor fracturate.

Bolnavii operați pentru diverse boli ca apendicite, hernii, rezecții de stomac etc., prin exerciții fizice corect aplicate realizează în afară de prevenirea complicațiilor postoperatorii, o restabilire mai rapidă a funcțiunilor organelor operate.

Cultura fizică medicală își găsește aplicații și în obstetrică și ginecologie. Astfel, în timpul sarcinei, unele exerciții fizice duc la efectuarea mai ușoară a nașterilor. In lehuzie contribuie la o refacere mai rapidă a uterului, iar în diferite afecțiuni ginecologice ca boli ale uterului, anexite etc., se obține o stingere mai rapidă a proceselor inflamatorii.

Aceleași bune rezultate se obțin prin cultura fizică medicală și în diverse alte boli ca reumatism, sechele după poliomielită, tbc osteoarticular, picioare plate, scolioză etc., etc.

Experiența în aplicarea culturii fizice medicale a unor specialiști sovietici ca Prof. V. G. Vogralik, Prof. I. M. Sarkizov, Prof. A. A. Ojereliev, Prof. P. D. Afganov, Prof. V. V. Gorinevskaia, Prof. L. S. Ghirșberg, Docent Pineus, Dr. G. M. Mihailovski și alții, a fost adoptată și în unitățile sanitare de la noi, cum ar fi în spitale, centre de cultură fizică medicală, sanatorii balneare și altele.

Dr. LEGIC

Vorbesc fișele

Cine n-a zăbovit cel puțin cîteva clipe în fața ghișeului de la fișierul medical al policlinicii sau dispensarului?

Probabil însă că n-ați avut ocazia să stați în spatele ghișeului, în locul persoanei în alb care, de cele mai adesea ori cu pricepere și răbdare, dă îndrumări.

Ce-ați fi văzut? Nimic altceva decît pe cei ce se perindă pentru a se înscrie la consultații. Întrebări și răspunsuri scurte. Totul este bine orînduit din timp. Se scoate fișa fiecăruia. Se stivuiesc zeci sau sute de fișe ale celor ce vor fi examinați în decursul programului de consultații. Rare ori se întocmesc fișe noi. De ce? Pentru că în decursul atîtor ani de asistență medicală larg accesibilă, gratuită și teritorializată, așa cum se acordă azi în țara noastră, aproape fiecare cetățean își are fișa la unitatea medicală pe teritoriul căreia domiciliază. Multe din fișe sînt pline cu însemnări, documente ale evoluției sănătății noastre.

Dacă știi să cercetezi cu atenție fișele, reiese că după ele oamenii se împart în două mari categorii.

Într-o primă categorie intră cei ce se îngrijesc cu atenție de propria lor sănătate, avînd totdeauna numai de cîștigat. Aceștia sînt colaboratori prețioși ai medicului. Ei se prezintă de îndată la medic, sau îl chiamă la domiciliu — după caz — de la primele semne de îmbolnăvire și respectă totdeauna indicațiile primite. Rezultatul: vindecarea mai rapidă și fără urme, prevenirea complicațiilor și a recidivelor, evitarea suferințelor inutile și a incapacității temporare de muncă.

Într-a doua categorie fac parte cei ce nu procedează așa. „Lasă — zic ei — mă simt ceva mai bine. Sînt ocupat. Nu mă las eu doborît de o nimica toată".

Vindecarea o fi survenind de la sine? Uneori da (minunata putere de adaptare a organismului!). Alteori nu — boala lasă mici urme, se cuibărește într-un colțișor unde stă ascunsă.

Reies toate acestea din fișe? Desigur. Doriți și cîteva exemple? Iată — de pildă — diagnosticuri pe care ar trebui să le întîlnim din ce în ce mai rar pe fișe:

BRONȘITA CRONICĂ: sînt de vină, cel mai adesea, răcelile rău sau incomplet tratate, inflamațiile amigdaliene sau sinuzale neglijate. Probabil că abuzați și de tutun.

EXTRACȚIE DENTARĂ: sînteți siguri că ați făcut tot ce se putea face pentru a vă salva măseaua? N-ați neglijat caria dentară? Nu

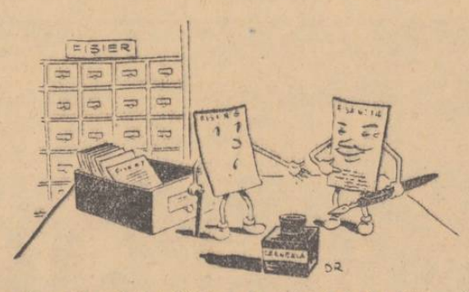

cumva ați evitat cabinetul dentar atunci cînd ați avut dureri?

ANEMIE PRONUNȚATĂ: mici hemoragii repetate și neglijate. Hemoroizi (de exemplu) netratați. „Nu moare nimeni pentru că pierde cîteva picături de sînge". Așa e, dar vă poate liniști faptul că moartea e încă departe?

METRITE, SALPINGITE, OVARITE: nu cumva au fost mici abateri de la igienă, neglijarea unor semne care v-au avertizat din timp, sau poate abuzul de întrerupere a sarcinei? Să nu ne jucăm cu sănătatea.

Și mai e ceva. Prima categorie de oameni răspund totdeauna cu plăcere de cîte ori sînt invitați la un examen medical preventiv (ce plăcut este să afli că ești perfect sănătos!) sau la vaccinări, sau — în sfîrșit — se conformează, așa cum stă bine oricărui cetățean, tuturor recomandărilor cu privire la igiena locuinței, a curții, a spațiilor folosite în comun de mai mulți colocatari etc.

Cei din a doua categorie sînt mereu „prea ocupați".

Primii sînt totdeauna cumpătați la mîncare, nu abuzează de alcool și tutun, dorm suficient, știu să folosească cu chibzuială timpul la ghișeul de la fișier, fișele dumneavoastră sînt aici, numai la 2—3 metri. Ele vă îndeamnă: Deveniți participanți activi la apărarea și întărirea propriei dumneavoastră sănătăți. Aveți doar o mare răspundere față de familie, față de copii, față de colegii de muncă și de munca pe care o prestați, și, în primul rînd, față de dumneavoastră înșivă.

Dr. Dan ABULIUS

Interesant și util de știut

● MÎNCĂRURILE cu rîntașuri și sosuri, pe cît sînt de gustoase, pe atît sînt de dăunătoare sănătății, în special suferinzilor de stomac, intestine, ficat.

Aceasta se explică astfel: grăsimea încinsă se transformă într-o substanță cu miros greu, înțepător, numită acroleină, care este iritantă pentru mucoasa stomacului. Dacă sosul este făcut din grăsime și făină prăjită, această substanță iritantă se îmbibă în făina care devine foarte greu de digerat și rămînînd în stomac un timp mai îndelungat produce o iritație de durată mai lungă.

● SAREA de bucătărie, folosită în alimentație, contribuie la reținerea lichidelor în țesuturi. De aceea în unele procese inflamatoare ale pleurei, peritoneului, articulațiilor și ale altor organe și țesuturi, în care se observă o acumulare a lichidului de inflamație, uneori în cantități însemnate, problema eliminării lichidului este foarte importantă. Acest lucru este valabil și pentru cazurile în care reținerea lichidului se datorește unei boli de inimă, a rinichiului etc.

Dieta e bazată pe limitarea cantității de sare în rația alimentară, oprită la eliminarea lichidului. De aceea în bolile de inimă și ale vaselor sangvine, ca și în bolile de rinichi, însoțite de edeme (umflături) se aplică dieta fără sare.

Dr. V. IVANOV

Medicul vă sfătuiește

BETY — Cluj: Desigur că bolile de care suferiți pot influența apariția eczemei. Este fără îndoială necesar un tratament atent al acestor boli. Ca tratament local vă recomandăm următoarea pomadă:

Rp. Sulf pp.
Oxid galben de mercur aă 1 gr.
Lanolină
Ulei de cad aă 5 gr.
Vaselină 20 gr.

Ca tratament general faceți Vit. B_1, Vit. B_2. Tot tratamentul trebuie aplicat sub controlul unui medic specialist dermatolog.

DOMNICA G. Pașcani: Dispariția de pe față a părului nu se poate obține decît prin epilare electrică, metodă ce se poate aplica numai într-un serviciu dermatologic bine utilat. La domiciliu puteți folosi depilatorul „Nivea", produs ce se găsește la toate drogheriile de stat. Vă recomandăm un consult la un medic specialist endocrinolog.

GELU V. — București: Chirurgia estetică este o specialitate care se ocupă cu corectarea pe cale chirurgicală a anumitor diformități ale organismului, ca de exemplu: a nasului, urechilor, sînilor, corectarea unor cicatrici vicioase provenite în urma unor accidente etc.

G. D. R.: Cu un mic efort de voință veți reuși să înlăturați neajunsul pe care-l aveți. Este necesar să reluați o viață normală din toate punctele de vedere. Vă sfătuim să faceți ser neurotonic Bromoval.

A. P. — Bistrița: Prezentați-vă cît mai repede, la un medic specialist ginecolog. Numai astfel veți putea obține rezultatul dorit. Tratamentul nu se poate prescrie decît pe baza unui examen clinic atent la care se vor adăuga examene de laborator.

C. O. U. — Cluj: Intrucît bolile de care suferă soțul dvs. sînt vindecabile, prima prin tratament chirurgical, iar a doua prin tratament medical nu se poate discuta de-o pensionare definitivă ci de una temporară pînă la efectuarea operației și perioada de vindecare după intervenția chirurgicală. De altfel comisia medicală de expertiză a capacității de muncă din policlinica teritorială de care aparțineți va rezolva această problemă. Aceeași comisie va aprecia și asupra faptului dacă dvs. personal puteți sau nu să fiți pensionată.

MIMI — Galați: Desigur că la vîrsta pe care o aveți puteți obține rezultate bune printr-o cură de slăbire bine condusă. In cazul dvs. însă această cură este necesar a fi supravegheată de un medic specialist endocrinolog. De aceea vă sfătuim să vă prezentați la un endocrinolog. Nu neglijați.

Cura de slăbire

In general tratamentul obezității se poate adresa numai în rare cazuri factorilor cauzali mai intimi. De aceea sîntem nevoiți de cele mai mai multe ori să ne limităm la un tratament simptomatic (al efectelor și nu al cauzei) care are avantajul că permite tratarea tuturor bolnavilor cărora le lipsește un factor cauzal evident.

Tratamentul simptomatic dispune de trei mari mijloace terapeutice: dietetic, medicamentos și fizioterapic.

DIETA: tratamentul dietetic pleacă de la faptul că, indiferent de mecanismul exact al obezității, orice obez este un hiperalimentat și că nu există cură de reducere a greutății fără restricție alimentară.

Iată principiile fundamentale ale tratamentului dietetic în cura de slăbire.

a) Scăderea aportului caloric este necesară pentru obținerea scăderii în greutate (se recomandă o scădere în greutate cam de 2—3 kg. în prima lună și de 7—10 kg. în primul trimestru) ceea ce se realizează cu o dietă care să aducă mai puțin de jumătate din caloriile necesare în mod obișnuit, adică aproximativ 1000—1200 calorii (minimum de întreținere).

b) Calmarea foamei este de asemenea necesară ca să se poată respecta regimul care deobicei este de lungă durată. De aceea se vor prefera proteinele, precum și alimentele cu volum mare și calorii puține, de tipul leguminoaselor.

c) In ceea ce privește tipul de alimente utilizabile reamintim că glucidele au mai multe dezavantaje, aport de calorii mare, acțiune mică și trecătoare asupra foamei, avantajează formarea de grăsimi, scad în a 2-a fază zahărul în sînge mărind din nou foamea. De aceea dulciurile trebuie reduse în toate regimurile pentru slăbire.

Din contra, proteinele sînt lipsite de aceste dezavantaje, avînd în plus o acțiune energetică mare și un rol plastic important.

Grăsimile, pentru că au o valoare calorică mare, sînt reduse în dieta de slăbire, deși unii autori le mențin în cantități moderate pentru puterea de sațietate (săturare) mare pe care o au.

d) Lichidele trebuie reduse, fortînd grăsimile să ardă, pentru a elibera apa și pentru faptul că unele obezități rețin multă apă și sare în corp.

Se recomandă apa numai la distanță de mese și mai ales culcat, pentru a ajuta circulația venoasă care este mai anevoioasă în picioare și predispune la reținerea lichidelor.

Nu se vor face restricții mari de lichide la cei cu piatră la rinichi.

e) Mesele se recomandă fracționate, observîndu-se că alimentele pe 24 ore, luate într-o singură masă, produc o mai mare îngrășare decît în cazul repartizării în mese mici.

Reducerea plinii la 1/4 și îndepărtarea completă a dulciurilor, este deseori suficientă pentru a nu obliga bolnavul la cîntărirea alimentelor.

La copii poate fi suficientă îndepărtarea dulciurilor, cu menținerea aportului caloric normal și mai ales menținerea obligatorie a ratiei de proteine.

Se pot admite fără limită: aspicul, carnea fiartă, peștele, pilda fără grăsime, mezelurile slabe, ridichile, zarzavaturile (în afară de fasole, mazăre, linte) salata, castraveții, ardeii, sfecla roșie, supele de zarzavat, supele de carne, fructele, cu excepția strugurilor, ouăle fierte, cașul, brînza, laptele bătut, ceaiul. Pîinea se reduce la 100—150 gr. pe zi permițînd în compensație, fără restricții, cartofii, care au o concentrație în glucide de 2,1/2 mai mică decît pîinea.

TRATAMENTUL MEDICAMENTOS ȘI FIZIOTERAPIC: Medicamentele care reduc pofta de mîncare se vor rezerva în formele de obezitate cu foame mare și alegerea medicamentului trebuie să fie judicioasă sub controlul medicului. In general se administrează medicamentele în cure discontinue, cu pauze de 10 zile, pentru a nu-și pierde eficacitatea. Medicamente de tipul benzedrinei se dau în doze mici înaintea meselor principale, niciodată după ora 17, putînd da ușoare palpitații, insomnii, tremurături, oboseală. Nu se recomandă la hipertensivi și cardiaci.

Preludiul, graciditul, nu reduc pofta de mîncare, dar dacă bolnavul nu mănîncă nu-i este foame și nu oboseste. Aceste medicamente nu tulbură somnul și nu dau obișnuință. Se administrează în general cu 1/2 oră înaintea meselor principale cîte 1/2 tabletă.

MEDICAMENTE CARE MĂRESC CONSUMUL DE ENERGIE AL ORGANISMULUI

Derivatele tiroidiene (tiroideea, thilon) sînt recomandate rarelor cazuri care se însoțesc de insuficiență tiroidiană. Ele pot da tahicardii, obosesc aparatul cardiovascular. Efectele lor sînt slabe în general și trebuie rezervate cazurilor cu indicație specială.

FIZIOTERAPIE: Exercițiile fizice cu asocierea căldurii de lumină (contraindicate la cardiaci) și a masajelor, sînt metode ajutătoare ale slăbirii. Tratamentul unor forme speciale de obezitate cu cauze evidente endocrine, neurologice, sînt rezervate numai specialiștilor.

REZULTATELE TRATAMENTULUI. Efectele imediate ale unui tratament bine condus sînt reducerea în greutate, care deobicei se cifrează la 500 gr. pe săptămînă. Bolnavul capătă o stare generală bună, dispar insomniile, hipertensiunea arterială, balonările post prandiale etc.

După atingerea greutății ideale, bolnavul trebuie să se supravegheze cîntărindu-se regulat, întrucît menținerea rezultatelor este adevărata victorie a tratamentului.

Dr. Emilian RĂDULESCU

Popas în zilele acestea

In raionul Griviția Roșie

(Urmare din pag. 1-a)

sculărie, a luat ființă o cantină modernă și un club vestit prin diversitatea manifestațiilor pe care le găzduiește.

Dar profilul industrial al raionului „Griviția Roșie" nu se limitează numai la complexul feroviar. In succinta nomenclatură industrială sînt cuprinse 30 de întreprinderi, printre care: „Tehnometal" (produce piese de schimb pentru utilajele din industria textilă), „Textila Griviția" (întreprindere modernă pentru spălarea și pieptănarea lînii); Complexul textil „Dacia" (în anul acesta se vor produce aici peste 30 milioane metri pînză, adică de 30 de ori mai mult ca în anul 1938) și multe altele...

Profil de paiantă și ofensivă urbanistică

Schițat geografic, raionul Griviția Roșie se întinde din bulevardul Nicolae Titulescu și pînă în comunele Mogoșoaia, Chitila și Rudeni, cale de peste 10 kilometri de-a lungul Căii Griviței și a șoselelor București-Tîrgoviște și București-Pitești. Stampe

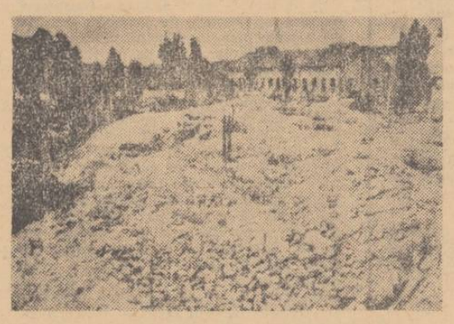

Calea Griviței de altădată. Nici vorbă nu poate fi aici de „parfum patriarhal". Mizerie cu profil de paiantă, cu cocioabe insalubre și cu foamete.

așteaptă locatarii. Iar anul acesta vor fi terminate peste 3000 de apartamente. Ca să nu mai vorbim de porțiunea dintre strada Jiului și Telegrafiei, unde se înalță un nou cartier cu o capacitate de 5.500 de apartamente moderne, școli, creșe, cămine de zi, magazine, policlinici și un stadion sportiv.

Edili de ieri și de astăzi

Edilii „Căii negustorilor" (dacă se puteau numi edili) n-aveau nici un interes să... „tempereze" multitudinea de gropi, șanțuri sau „stranduri în miniatură" care decorau peisajul grivițean. Mirosurile pestilențiale, broaștele devenite tradiționale din „Cutarida" pînă aproape de gară, făceau parte (să spunem) din... culoarea locală. Venalii și hrăpăreții afaceriști de la fostele primării urmăreau propria lor chiverniseală, bineînțeles, de pe spinarea oamenilor muncii. Aspectul edilitar din anii noștri nu poate suferi nici o comparație cu cel din trecut. Numai în ultimul deceniu s-au pavat în acest raion 830.000 m.p. de străzi, s-au lărgit bulevardele, a fost făcută electrificarea în întregime, au fost canalizate 31 de străzi iar rețeaua de apă potabilă a fost extinsă pe alte 33 de străzi.

De la „crîșma lui Marica" la firmele de neon

Peste drum de „formarea trenurilor" era pe vremuri crîșma lui Marica cu „catastiful" lui, unde figurau fierarii veniți să-și înece amarul într-o cinzeacă de rachiu, sau de „secară". Aceasta și în apropiere, cinematograful „Triumf" (unde rula „Tom Mix" sau filmul de groază „Fiul lui Frankenstein") erau, să le spunem, „obiectivele culturale" ale acestor locuri.

Ce este acum pe Griviția? Să luăm cîteva nume la întîmplare. Cinematograful „Înfrățirea între popoare", una din cele mai frumoase construcții de acest gen din Capitală. Parcul și teatrul în aer liber „Nicolae Bălcescu". Casa de cultură a tineretului „Vasile Roaită"; Parcul și stadionul copilului, Policlinica și multe altele. Să mai adăugăm la toate acestea o statistică extrem de grăitoare. Numai în anii de la eliberare a fost construit în acest raion un număr de școli care echivalează cu numărul celor care s-au construit în decurs de 60 de ani.

*

Istoria nouă a Griviței nu se încheie aici. Rapsozii vremii o vor scrie mai departe, consemnînd cum un popor liber, sub conducerea partidului clasei muncitoare îi dau Griviței noastre Roșii adevărata și meritata ei splendoare.

D. TABACU și Mihai ALEXANDRU

Două imagini grăitoare. Fotografia de mai sus înfățișează „Griviția Roșie" cu atelierele refăcute în anii puterii populare; cealaltă, Atelierele Griviția purtînd pecetea războiului... Moloz, ruine...

Prezentul îl întîlnești astăzi la tot pasul pe Calea Griviței. Iar veșmîntul său evident sînt blocurile noi și elegante ce își vor primi în curînd locatarii.

VITRINA CU CARȚI

„AMINTIRI"

de C. I. Nottara

Așa cum este alcătuit volumul de „Amintiri" ne oferă posibilitatea cunoașterii ample și adînci a covîrșitoarei personalități a lui Constantin Nottara, a activității sale prodigioase de actor, director de scenă, animator care a statornicit teatrul românesc cititorit de Millo și Pascaly și care a fost dascălul unei generații întregi de actori de frunte ai scenei românești.

C. I. Nottara n-a lăsat un volum închegat de memorii. Insemnările lui despre începuturile Teatrului Național, despre primii săi pași în arta dramatică, despre cîteva figuri luminoase de actori și scriitori ca Millo, I. L. Caragiale, Al. Davilla, Ion Brezeanu, Aristizza Romanescu, Maria Ventura, Tony Bulandra și alții precum și articolele scrise despre arta actorului, corespondența sa, sînt înmănunchiate în acest volum (editat cu ocazia împlinirii unui sfert de veac de la moartea actorului). Aceste însemnări au valoarea unor documente care vorbesc despre cariera artistică a lui Nottara și fiindcă aceasta se împletește de-a lungul a șase decenii cu istoria teatrului românesc, exprimă dezvoltarea acestuia în condițiile vitrege ale regimului burghezo-moșieresc, care privea cu dispreț pe actori și frîna arta dramatică pusă în slujba ridicării culturale a maselor.

Clasele exploatatoare susțineau mai degrabă companiile de teatru străine, decît formațiile românești. În asemenea condiții, lupta pentru afirmarea unui teatru original și realist, legat de năzuințele poporului, se ducea cu destule sacrificii de către Caragiale, Davilla, Hașdeu, Delavrancea, sprijiniți de fruntașii scenei naționale Gr. Manolescu, Șt. Iulian, Paul Gusty, Ion Brezeanu, Aristizza Romanescu. Alături de aceștia Nottara, cu probitatea sa profesională, cu patriotismul său înflăcărat aducea o valoroasă contribuție.

Prețioase pentru cunoașterea vieții lui Nottara sînt și amintirile unor scriitori și actori ca Victor Eftimiu, Mihail Sorbul, Tudor Vianu, G. Vraca, G. Calboreanu, Ion Manolescu, Al. Kirițescu și alții, texte anexate acestui volum. Ele ne aduc mărturii și fapte care pun în lumină trăsăturile umane și artistice ale unuia din cei mai străluciți reprezentanți ai scenei noastre.

C. S.

45 de minute fără inimă!

(Urmare din pag. 1-a)

Este adus pacientul, micuțul Zaharia, de numai 7 ani, care suferă de o grea maladie a inimii încă de la naștere.

Manevrele pregătitoare operației pe inimă se desfășoară cu o precizie matematică. Sîngele recoltat chiar în dimineața zilei în care a fost fixată intervenția chirurgicală de la cei treizeci de donatori, este adus și turnat în aparatul cord-plămîn artificial, umplîndu-i circuitele. Se efectuează anestezia bolnavului, după care toate aparatele de măsurat presiunile din inimă și vasele mari etc. încep să lucreze.

Prof. dr. Voinea Marinescu, conducătorul clinicii chirurgicale, ajutat de o echipă de medici, omogenă și cu sarcini bine repartizate pe oameni și în timp, deschide inima micului bolnav de numai 7 ani și lucrează în interiorul ei cu repeziciune și cu siguranță. Mai întîi este desfăcută strîmtorarea aflată în ventricolul drept, în drumul sîngelui spre plămîni, cosînd pe peretele inimii o bucată de material plastic, de 14 cm. pătrați, confecționată în laboratorul de organe artificiale al clinicii. Se trece apoi la repararea comunicării anormale dintre cele două auricole, prin aceasta lezionile din interiorul inimii fiind definitiv și complet separate. Inima artificială, care a funcționat timp de 45 de minute și-a îndeplinit rolul său și acum poate fi oprită, lăsînd inima pacientului să îndeplinească întreaga sarcină a efectuării circulației sîngelui.

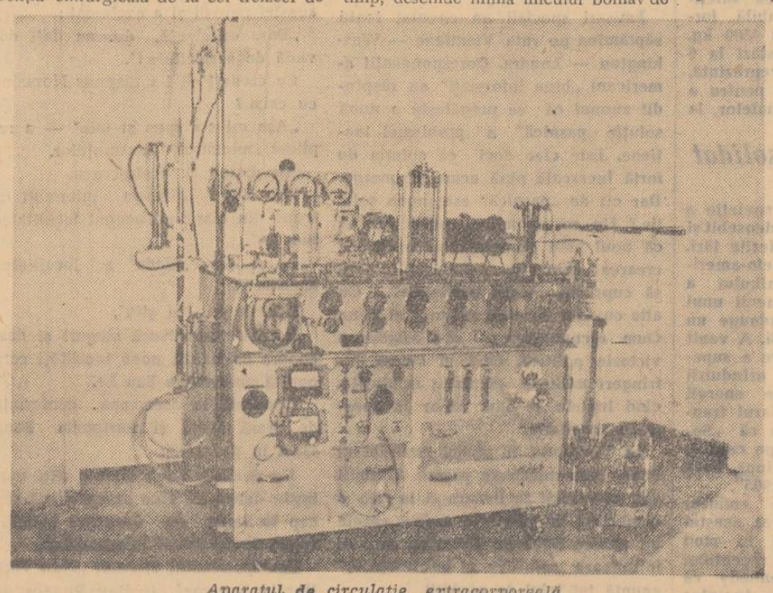

Aparatul de circulație extracorporeală

Prin această primă operație pe inima deschisă cu ajutorul aparatului artificial inimă-plămîn drumul spre vindecarea unor boli ale inimii pe cale chirurgicală a fost deschis. Bolnavi care pînă astăzi nu așteptau nici măcar o ameliorare parțială vor putea beneficia de aci înainte de un tratament radical, putînd fi redați vieții și societății.

L. LIVADARU

SPORT

Azi vă prezentăm

Clubul campionilor: C. C. A.

— Nu cumva aveți un bilet disponibil?

— Ehei, băiete, te-ai trezit cam tîrziu... Ai uitat, pesemne, că azi joacă C.C.A. !...

Dialogul acesta nu l-am inventat, ci l-am copiat, ca să spun așa, după natură. Căci l-am auzit repetat în zeci de variante și vara, în fața marilor stadioane de fotbal, și în anotimpul rece, lîngă casele de bilete cu obloanele trase ale sălilor pentru handbal, baschet, scrimă sau box...

Ahile cel iute de picior

Primele informații despre această grupare au apărut în ziare în anul 1947. Cititorii își mai amintesc poate că în acea vreme sportivii militari obțineau rezultate modeste. Echipa de fotbal, reunind elemente ca Pălădoiu, Tălmaciu, Penzes, lupta din răsputeri să se mențină în prima divizie a țării. Handbaliștii abia își începuseră activitatea și, participînd la jocuri într-o serie a campionatului Capitalei, sperau în calificarea pentru o categorie superioară. In același anonimat se aflau boxerii și rugbiștii. Doar la tenis de cîmp clubul avea două stele de primă mărime în persoana fraților Viziru. Și cît a trecut de atunci? Doar 14 ani... E o perioadă destul de scurtă. Totuși în acest răstimp, beneficiind de condițiile create de către partid și guvern sportului nostru, clubul C.C.A. a făcut progrese foarte mari.

Pentru pregătirea sportivilor săi clubul C. C. A. și-a creat o modernă bază sportivă undeva în apropiere de bariera Ghencea. Iar pentru procesul de instruire s-a făcut apel la unii dintre cei mai buni antrenori de care dispunem la ora actuală. Secția sa de atletism se bucură de serviciile recordmanului național la săritura în înălțime Ion Sőter. La baschet activează C. Harold, pe vremuri pivot celebru al reprezentativei noastre. Profesorul I. Kunst antrenează formația de handbal. Una din problemele care a stat în atenția clubului a fost formarea de echipe în cît mai multe discipline. Sub acest aspect C.C.A. ni se pare a fi printre cele mai complete cluburi de la noi. Cu excepția oinei și a tenisului de masă, nu există ramură de sport în care să nu aibă echipă. Și nu orice fel de echipă ci una puternică, cunoscută pe stadioane și temută de adversari. Așadar, în numai 14 ani, C.C.A. a străbătut întocmai ca Ahile cel iute de picior drumul de la o grupare cvasi-anonimă la unul dintre cele mai puternice cluburi sportive din țară.

Unul din sportivii fruntași ai clubului C.C.A.: călărețul Al. Pinciu

Vitrina cu trofee

La sediul clubului din strada Plevnei, de cum intri te întîmpină o vitrină luminată feeric. Înăuntru, pe rafturi, se află rînduite cu grijă fel de fel de cupe, de plachete, de fanioane. Sînt trofeele cucerite de-a lungul anilor, în diferite competiții, de către sportivii militari. Numărul lor este deosebit de mare. Căci să stăm și să socotim numai succesele dobîndite pe plan intern. Echipa de fotbal a cîștigat campionatul în anii 1951, 1953, 1954, 1955, 1956, 1959, iar de patru ori a cucerit și „Cupa R.P.R." Baschetbaliștii dețin supremația în țară de patru ani, fără întrerupere. Boxerii s-au afirmat și ei mereu printre cei mai buni. Hocheiștii nu și-au avut rival timp de trei-patru ani, iar în prezent, după o efemeră eclipsă, au atins din nou o formă de zile mari. Pentatloniștii, trăgătorii, rugbiștii, cicliștii și tenismenii au ieșit de asemenea învingători în majoritatea întrecerilor pe care le-au susținut în ultimii ani. Pentru a ne da seama de puterea clubului, să luăm ca etalon anul 1960. In cursul lui sportivii de la C.C.A. au cucerit 30 de campionate individuale și 16 pe echipe. Asemenea rezultate nu stau de bună seamă la îndemîna oricui. Dar clubul are o valoare bine cotată și pe plan internațional. Să ne amintim de pildă de victoriile dobîndite de către echipa de fotbal. Printre învinșii săi se numără formații redutabile ca Internationale, Luton Town, T.D.N.A., Dinamo Tbilisi, Worwarts Berlin, Borusia Dortmund etc. Nici baschetbaliștii nu s-au lăsat mai prejos. Ei au făcut meciuri cu sclipiri de artă în compania unor formații de renume european ca Dinamo Tbilisi, Akademik Sofia etc. și le-au învins fără drept de apel. Boxerii, halterofilii, handbaliștii, se mîndresc la rîndul lor cu un palmares cît se poate de bogat. Clubul C.C.A. a ajuns în ultimii ani un puternic rezervor pentru alcătuirea loturilor naționale. Din rîndurile sale a plecat la Helsinki Iosif Sîrbu care a adus patriei noastre primul titlu olimpic. Și tot de la C.C.A. a plecat la Roma marea atletă Iolanda Balaș care în toamna anului trecut a cucerit pentru țara noastră pe stadionul Centomilla nu numai o medalie de aur ci și nenumărați admiratori. Numai în 1960 clubul militar a dat pentru diferite echipe reprezentative 121 de componenți.

Planuri, proiecte, preocupări...

Am vizitat clubul la începutul anului. In acele zile se făceau bilanțuri, se trăgeau concluzii, se puneau la cale diferite proiecte. Astfel, în vreo șase-șapte discipline și anume la fotbal, la rugbi, la baschet, la handbal în 11, la scrimă și la tir, sportivii de la C.C.A. vor să ajungă și în 1961 campioni. Ei știu însă că pentru asta nu ajunge să vrei ci că trebuie să te pregătești asiduu, cu intensitate, după metode științifice. Așa și procedează. Diferite formații ale clubului vor susține întîlniri cu puternice echipe de peste hotare. Fotbaliștii, de pildă, vor evolua la Moscova și la București în compania echipei T.S.K.A. Tot ei vor juca apoi cu T.D.N.A. la Sofia și la București, cu Dukla la Praga, cu Honved la Budapesta.

Bogat în întîlniri este calendarul internațional al boxerilor. Ei vor susține întîlniri în acest an cu echipe puternice ca Vorwarts Berlin, Dukla Praga, Legia Varșovia etc. și vor participa la întîlnirile dotate cu „Cupa armatelor prietene". Foarte solicitați vor fi și hocheiștii. In zilele cînd aceste rînduri vor vedea lumina tiparului, ei vor concura împreună cu schiorii alături de colegii lor de la T.S.K.A. Moscova, Legia Varșovia, Vorwarts Berlin, Dukla Praga etc. în cadrul primei spartachiade de iarnă a armatelor prietene. Apoi, către sfîrșitul anului, vor lua parte la un interesant turneu ce va avea loc în Capitală. Tovarășii din conducerea clubului C.C.A. sînt conștienți că într-o seamă de ramuri există rămîneri în urmă. Astfel, voleibaliștii militari se comportă încă nesatisfăcător, iar membrii echipei de lupte nu progresează pe măsura condițiilor pe care le au. Un mare neajuns al clubului îl constituie faptul că dispune încă de un număr mic de juniori și de copii ceea ce face ca în anumite discipline, pentru gloriosii titulari de azi să nu se întrevadă înlocuitori de nădejde. Și fiindcă aceste lucruri se cunosc, există garanția că se vor lua și măsuri de îndreptare mergîndu-se către lărgirea bazei de masă. Căci C.C.A. trebuie să rămînă mereu ceea ce este în momentul de față — o grupare puternică și viguroasă, un adevărat club al campionilor.

Ion PAVELESCU

VARIETĂȚI

Iolanda Balaș în filmul „La Grande Olimpiada"

Comentînd filmul consacrat Jocurilor Olimpice de la Roma, ziarul „Corriere dello Sport" remarcă printre altele, secvența în care este redată săritura victorioasă a Iolandei Balaș. „Liberîndu-se pentru o clipă de forța gravitației — *scrie ziarul italian* — aeriana atletă romîncă sare 1,85 m".

O expresivă fotografie a Iolandei Balaș, extrasă din filmul „La grande Olimpiada" a fost publicată cu ocazia premierei pe prima pagină a ziarului „Gazzetta dello Sport" din Milano. In filmul Olimpiadei apar de asemenea și alți sportivi romîni care au participat la întrecerile de lupte, gimnastică, atletism (cursa de 1500 m. plat), ciclism, canotaj etc.

Secretul lui Viktor Kosicikin

Noul campion al Uniunii Sovietice la patinaj viteză, Viktor Kosicikin care a terminat învingător în trei din cele patru probe ale campionatului și-a împărtășit impresiile sale unui redactor al ziarului „Izvestia". După cum a arătat el, nici măcar la Squaw Valley, unde a cucerit o medalie de aur, nu a trăit clipe atît de încordate ca la cel de al 24-lea campionat unional de patinaj viteză.

„In ce privește „secretul" victoriilor mele — a declarat Kosicikin — dacă se poate spune că acesta este un secret, el este foarte simplu: antrenamentul. La o singură ședință de antrenament străbat pe patine aproximativ 30 de km., ceea ce înseamnă 150 km. într-o săptămînă. In afară de asta, practic halterele, atletismul, baschetul și alte jocuri sportive".

Viktor Kosicikin urmează să împlinească în februarie 25 de ani. El este de profesie strungar iar în prezent urmează cursurile Institutului central de cultură fizică din Moscova.

De ce a alergat Bikila Abebe desculț!

Victoria maratonistului etiopian Bikila Abebe a fost una din cele mai mari surprize ale Olimpiadei, iar amănuntul că soldatul din Adis-Abbeba a alergat desculț 42.195 km. a constituit elementul de senzație al multor reportaje. Unii au mers pînă acolo încît au scris că etiopianul nici nu a încălțat vreodată un pantof de sport. Iată însă că după 5 luni de la consumarea Jocurilor, Bikila a dezvăluit unui ziarist din Roma secretul „picioarelor desculțe": „In timpul antrenamentelor pe care le-am făcut în satul olimpic și pe străzile Romei, am folosit pantofi obișnuiți de gimnastică — a spus Bikila Abebe. De altfel și acuma la Adis-Abbeba alerg cu niște papuci asemănători. Înainte de maratonul olimpic am constatat însă că pantofii mei n-ar mai fi rezistat la o cursă lungă. Antrenorul mi-a adus pantofi noi dar aceștia mă stringeau și neavînd timp să caut alții pe măsură am preferat să alerg desculț. Poate că tocmai această împrejurare mi-a ajutat să cîștig cursa".

Meciul revanșă

Peste cîteva zile, la 16 februarie, se dispută la București, în cadrul „Cupei Campionilor Europeni" la baschet, ediția a II-a a întîlnirii dintre C.C.A. — campioana țării noastre și „Virtus" — Bologna, formația campioană a Italiei. Această partidă stîrnește un interes deosebit, alimentat îndeosebi de faptul că în primul joc baschetbaliștii italieni au cîștigat cu scorul de 70—56. La acest rezultat strict, unele amănunte suplimentare sînt însă absolut necesare, pentru că furnizează și alte date demne de luat în seamă. Întîlnirea de la Bologna a fost dominată, pînă în minutul 30, de echipa noastră, care avea atunci avans de 7 puncte. Dar în ultimele 10 minute de joc unei echipe de talia formației noastre campioane a putut să i se facă o diferență de 21 de puncte, în care intră avantajul avut pînă atunci și cele 14 puncte cu care au handicapat-o înfrîngerea de la Bologna.

Despre jocul din Italia, cu curioasa evoluție a scorului, ca și despre ceea ce este de așteptat în partida revanșă de la București, am discutat recent cu *Constantin Herold*, antrenorul echipei C.C.A.

— Mai întîi v-am solicita o apreciere asupra echipei campioană a Italiei, pe care publicul nostru nu a văzut-o pînă acum.

— E o formație în plină afirmare pe firmamentul internațional, de altfel ca și echipa reprezentativă a Italiei. De fapt, aceste două echipe sînt strîns legate între ele, pentru că opt dintre jucătorii lui Virtus fac parte din lotul reprezentativ al Italiei, iar șase au jucat la Olimpiada din 1960, unde Italia a fost marea revelație a turneului de baschet ocupînd locul IV, înaintea multor echipe cu un trecut în baschet. Jocul echipei Virtus este modern și susținut de jucători în general toți mai înalți de 1,90 m.

— Un asemenea adversar a fost totuși condus de C.C.A. trei sferturi din partida de la Bologna. Ce s-a întîmplat după aceea?

— In sinea mea m-am temut pentru finalul acestei întîlniri, înainte ca jocul să fi început și chiar cînd avantajul era de partea noastră. Știam, mai întîi, că echipa noastră avea de făcut față unor deficiențe ivite în preajma jocului, provenite din faptul că jucătorii Nedef și Niculescu fuseseră bolnavi cu puțin timp mai înainte și că Novacek se afla în perioada examenelor. Dar nu numai atît: mă gîndeam cum va fi suportată pînă la sfîrșit diferența de înălțime. Or, meciul ce a arătat? Cu multă voință și cu valoarea ce o au jucătorii noștri, au reușit să domine începutul partidei, și jucînd calculat și ponderat au acumulat un avantaj de puncte. Dar uzura și oboseala provenite din lupta inegală cu un adversar net avantajat ca înălțime, (care în plus joacă și un baschet de calitate) și-au spus pînă la sfîrșit cuvîntul. Pe Novacek l-a depășit total, în ultimele 10 minute, adversarul direct iar restul echipei de asemenea a scăzut treptat ca posibilități.

— A existat și vreun „moment psihologic"?

— Da. Atunci cînd italienii au egalat. Din momentul acela jucătorii noștri au renunțat la jocul calm și ponderat de pînă atunci și s-au „repezit", cumva ca să reia avantajul. De fapt în felul acesta au deschis prea mult jocul și italienii au știut și au putut să profite de aceasta.

— Ce credeți că se va întîmpla în ediția de la București a jocului?

— Pentru această partidă jucătorii echipei noastre sînt optimiști, sperînd să refacă diferența ce-i separă astăzi de adversarii lor, cărora să le zmulgă astfel calificarea în turul următor al competiției. Jucătorii italieni, la rîndul lor, au declarat că se așteaptă să piardă la București, dar în nici un caz tot avantajul luat în prima ediție a întîlnirii. Personal cred că pentru a obține calificarea trebuie să jucăm fără greșeală, avînd mereu prezente învățămintele partidei cu Virtus de la Bologna și al recentei întîlniri R.P.R. — Franța. Și anume: în momentele grele, să ne dominăm mai întîi pe noi, ca apoi să putem domina adversarul. Aceasta înseamnă, pe lîngă altele, calm, putere de luptă, voință de a învinge. Aș mai adăuga aici că C.C.A. în multe meciuri grele, decisive, a făcut dovada acestor calități.

I. BOCIOACA

INSTANTANEE

„Mă duc la baschet!"

— Ce-ai rămas așa? Mă duc la baschet. Ei poftim cum se mai! Mă știai numai fotbalistă? Îmi pare rău! Sînt polisportivă. Tot Mitică, săracul. Am un bărbat, să-mi trăiască. El e responsabil în căminele cu activitatea cultural-sportivă. Mă duce cu el peste tot. Acum o lună îmi spune:

— Mimișor dragă ai să mai vezi și baschet.

— Bine! Dar cum e cu baschetul ăsta, Mitică?

— Eu pot să-ți explic, dar din oral n-o să prinzi mare lucru. Trebuie să vezi. Sînt niște băieți foarte înalți, care...

— Înalți? Ganul meu! Dacă nu te luam pe tine, un lungan luam...

Și mă uit cu regret la el, care e cam de scurt metraj, dar să fie sănătos, că se poartă cu mine ca un pivot. Vezi că am învățat și termeni tehnici? N-ai auzit? Pivot! Știi ce-i asta un pivot? E ăl mai răsărit dintre toți. Baza echipei, mă-nțelegi? Matale știai? Da? Mă rog... poate ești dusă mai des la baschet. Eu, pînă l-am învățat, am pătimit multe. Și eu și Mitică. Parcă mă văd instalată pentru prima dată într-o sală d-asta. Mă luase cu el să mă aclimatizeze.

Vreau să mă așed pe un loc liber. Aud un glas:

— E ocupat.

— De cine? De omul invizibil?

— Nu vedeți ziarul? Aici e un prieten. Vine mai tîrziu.

Ne așezăm mai încolo. Alt glas:

— Ocupat.

— De cine?

— Nu vedeți fularul? Aici e nevastă-mea. Vine mai tîrziu.

Mai departe văd pe bancă un portofel. Mă știi cum sînt, cinstită. Nu iau un capăt de ață. Ridic portofelul și strig din răsputeri:

— Cine l-a pierdut?

— Lasă-l jos, cucoană! Asta e cumnatul meu! Vine mai tîrziu.

— Da? Poftim cumnatul. Dar dincolo e liber?

— Nu vedeți batista, jurnalul și sacoșa? Aici o să stea cine-o mai veni dintre cunoscuți.

Și, cu toate că sala era pe jumătate goală, abia am găsit un loc într-un colț. Imediat a început și meciul. Chiar în prima secundă, unul la mingea cu mîna.

— Henț! strig eu cu putere, că am rămas cu vocalizele astea de la fotbal!

— Sst! Taci nevasta! Aici e altfel: cu piciorul nu-i voie...

— Așa? Atunci nu mi-o spune mie. Spune-i-o tînărului din spate, care stă cu piciorul pe paltonul tău.

Pe parchet, jucătorii se chinuiau să bage mingea prin cerculețele de fier. Lumea se mira cînd vreunul nu reușea, dar eu l-am potolit imediat:

— Ce vă minunați de ei, dacă la fotbal înaintașii nu nimeresc ditamai poarta.

Tocmai cînd meciul era în toi și lumea vuia, o tînără care trăgea din țigare sub „Fumatul oprit", strigă altela:

— Lilly! Uite-o pe Mary! E cu tergal!

La scorul de 18—17, strigă:

— Lilly! Uite-o și pe Fifi! E cu lamé!

Ce să spun? Unii făceau galerie pentru Dinamo, alții pentru Știința, numai eu făcea galerie pentru „Romarta".

Deodată, unul dintre antrenori cere un minut de pauză pentru echipa lui. Se string într-un colț și încep să șușotească. Ceilalți, în alt colț, la fel. Zic:

— Uite ce e! Nu-i frumos! Fără bisericuțe și fără șoapte! Să se ia cuvîntul deschis!...

— Taci din gură! sare Mitică. El acum schimbă jocul.

— De ce să-i schimbe? Ce, ăsta nu-i destul de frumos? Eu la baschet am venit, baschet vreau să văd!

— Nu, femeie! Schimbă tactica!

— Și e secret?

— Sigur.

— Dar echipe feminine nu există?

— Cum să nu?

— Și ele cum reușesc să țină secretul?

Nu termin bine vorba și unul e eliminat din joc.

— Ce-a făcut bietul băiat?

— Are cinci greșeli personale.

— Atunci de dactilografa noastră ce să mai spun, că are vreo două sute?!...

Abia la urmă am băgat de seamă că cei din jur rideau și își dădeau coate, la ce spuneam eu. Cînd ne-au văzut duminica următoare, s-au bătut toți să stea lîngă noi. Pasă-mi-te, vrolau să aibă bilet cu acces la ris. A treia duminică la fel. Numai că de data asta s-au cam păcălit. Intre timp făcusem teorie acasă. Tot Mitică... Îți dai seama cum au rămas toți cînd am început eu cu:

— Foarfe bună apărarea în zonă!

— Îmi place marcajul lor la om!

— Acum! Pe contra-atac!

Au rămas cam așa cum rămîi și dumneata. Ce să-ți fac? Trebuie să-ți închipui că n-o să rămîn numai la fotbal. Iarna ce vrei să fac? Să trăiesc fără sport? Asta-i bună! Nu ți-am spus de la început? Mîine mă duc la baschet. Dacă vrei să înveți jocul, stai lîngă mine. Fun eu ceva acolo și-ți păstrez un loc...

Pt. conf. Fred FIREA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Mozaic

● **Recordul mondial la săritura în înălțime cu calul este 2,47 metri, iar săritura în lungime este de 8,30 metri. Armăsarul „Satir" din rasa Vladimirsk a putut trage după el o greutate de 15.630 kg.**

● **Cel mai lung meci de tenis de cîmp, cunoscut pînă acum în istoria acestui sport, a durat 4 ore și 45 de minute, ultimele două ore jucîndu-se la lumina reflectoarelor.**

● **ȘAPTE firme comerciale care desfac pe piață biscuiți, suc de fructe, impermeabile, saltele, mingi, echipament sportiv și ghete de fotbal, folosesc pentru reclamă numele fotbalistului francez Raymond Kopa. De cînd a devenit jucător profesionist Kopa și-a vîndut pe rînd tinerețea, talentul, sănătatea și acum numele.**

● **„Bravo! Bravo, Brumel! — a exclamat John Thomas, cînd a aflat la Boston de isprava atletului sovietic. E o performanță într-adevăr formidabilă, a adăugat atletul negru. Eu știam că 2,25 m. va fi „luat" într-o zi. Credeam însă că voi fi eu primul. Brumel mi-a luat-o înainte, dar aceasta îmi dă curaj. El a sărit cu 40 cm, peste propria-i statură (1,85 m.), ceea ce înseamnă că eu care sînt înalt de 1,98 m. aș putea să sar 2,36 m. „Greu dar nu imposibil!"**

● **FEDERAȚIA italiană de ciclism a întocmit un plan amănunțit de pregătire a echipei care va participa la „Tour de l'avenir". Trecerea la profesionism a lui Venturelli, Trape, Bariviera, pune deocamdată în dilemă pe selecționerii obligați să caute noi elemente. In martie vor avea loc primele curse de selecție, la care vor lua parte peste 100 de amatori, apoi vor începe antrenamentele, care vor fi conduse probabil de Bartali, în colaborare cu Proietti.**

● **ÎNCERCAREA de grevă a fotbaliștilor britanici se pare că a avut ecou și în alte țări unde predomină fotbalul profesionist. Recent, jucătorii echipei A. S. Roma au organizat o revoltă împotriva patronilor clubului și antrenorului Foni, care le impun antrenamente epuizante și îi silesc să rămînă cîte 2—3 zile pe săptămînă în cantonamente. De asemenea, jucătorii au protestat împotriva regimului de amenzi aplicat în cazul jocurilor pierdute. In această acțiune purtătorul de cuvînt al jucătorilor A. S. Roma a fost uruguayanul Alberto Schiafino, angajat de mai mulți ani în Italia.**

● **FILMUL Jocurilor Olimpice de la Roma, regizat de Ramollo Marcellini, a fost primit nefavorabil de cercurile clericale catolice. Motivul? „Experții" în arta cinematografică de la Vatican au apreciat ca „motive scandaloase", secvențele care redau întrecerile feminine de atletism.**

● **MEDICII l-au oprit pe Roger Riviere să reia activitatea ciclistă în acest an, astfel că renumitul campion francez nu va putea alerga în Turul Franței, așa cum spera el acum două luni. Riviere va urmări totuși Tururile Italiei și Franței în calitate de reporter al unui cotidian din Paris.**

● **În legătură cu origina cuvîntului tenis sînt două versiuni. Una susține că cuvîntul tenis vine de la „tenez" (în franceză „primește", „ține"), iar alta că denumirea „sportului alb" vine de la un englez pe nume William Tenis. Pînă în prezent cercetătorii nu au căzut de acord care din aceste două versiuni are prioritate.**

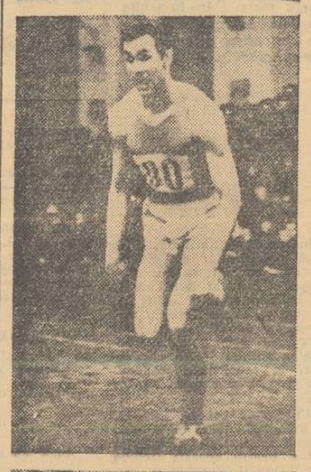

Extraordinara săritură de 2,25 m. a atletului sovietic Valerii Brumel — în imagini

Romanul nostru

Alo! Miliția?

de Dan Grigore Mihăescu,

Desene: H. LERU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Maiorul de miliție Albu și tînărul locotenent de miliție Coman cercetează o afacere judiciară complicată: sustragerea unor sume de bani pe baza unor falsuri. Ultimul caz: sustragerea unei sume de bani pe libret fals purtînd numele mecanicului de precizie Dincu Bogdan. La început cercetările se îndreaptă spre acest mecanic. Este ascultată logodnica acestuia, Ileana Dima, dar anchetatorii nu reușesc să facă nici o lumină.

— De ce nu i-ați spus că mașina gri nu aparține miliției, că nu noi îl urmăream?

— Asta ar fi neliniștit-o și mai mult — răspunse maiorul.

— Tovarășe Coman, cine crezi că erau cei din mașină?

— Poate niște complici.

— Dacă erau complici, de ce se arăta Dincu atît de neliniștit?

— Nu uitați că lîngă el se afla Ileana. Ea ar fi putut să afle că logodnicul ei duce o viață dublă sau cel puțin că a avut un trecut care...

— Ipoteze... Deocamdată caută să afli ce e cu mașina 19.071. Interesează-te unde se găsește și cui îi aparține. Să nă ții și pe mine la curent...

Cercetările efectuate de locotenentul Coman privind mașina în cauză, au stabilit că s-a folosit un număr fals. Mașina cu nr. 19.071 se afla într-un garaj, în reparație generală, de vreo două luni de zile.

Intre timp, Coman s-a ocupat și de găsirea lui Dincu Bogdan, care dispăruse în condițiuni atît de misterioase. Semnalmentele lui au fost comunicate tuturor organelor de miliție din țară. Era căutat pretutindeni...

Și iată, că numai după cîteva zile, de la Onești se comunică faptul că Dincu Bogdan a fost arestat acolo de către organele de... securitate. Cum s-au petrecut lucrurile? La combinatul industrial din localitate s-a prezentat — ca venind din partea Ministerului Industriei Grele — un tehnician pe numele Dincu Bogdan, pentru a participa la instalarea noului agregat. Muncitorii l-au întîmpinat bucuroși, numai că, „tehnicianul" nu se pricepea prea bine la instalația despre care pretindea că a construit-o el însuși.

Meșterul Chiru, cel care conducea lucrările de instalare, a devenit bănuitor. Pentru că, vorba lui: Păi cum se poate fraților? Să fii mecanic de precizie, să lucrezi la o minune ca asta și nu numai că nu te îndrăgostești de ea, dar nici nu știi precis cum funcționează instalația? E prea de oaie...

Tot meșterul Chiru a mai observat că „tehnicianul" mînuia pe furiș, dar cu multă îndemînare, un obiect curios, care mai tîrziu s-a dovedit a fi un aparat de fotografiat cu obiectiv ascuns.

Se încrezuse prea mult „trimisul ministerului" în documentele sale „oficiale".

Direcția combinatului a sesizat organele de securitate și presupusul Dincu a fost obligat să răspundă la unele întrebări, nu prea plăcute pentru el.

Interogatoriul său a fost condus de un ofițer de securitate mai vîrstnic, care se dovedea foarte calm și avînd multă siguranță în discuție.

— Deci refuzi în continuare să vorbești. Bine. Pretinzi că te numești Dincu Bogdan. La asta poți să răspunzi, doar ai și acte.

— Da, mă numesc Dincu Bogdan.

— Perfect! Pînă aici nu am nimic de obiectat. Dar cum se face că mai există un Dincu, care are aceeași adresă ca dumneata?

— Nu știu.

— Nu știi sau nu vrei să răspunzi?

— Nu știu și nu vreau să răspund.

— Bine, atunci voi răspunde eu în locul dumitale. Intîi numele: te cheamă Georges Basile Caraman... De ce ai tresărit?

— Vi se pare. N-am tresărit. Nu cunosc acest nume.

— Ciudat caz de amnezie spontană. Este totuși numele pe care ți l-a dat nașul dumitale: prințul Vasile Moruzzi. El ar fi vrut să-ți spună tot Vasile, dar rudele dumitale au găsit că este vulgar pentru un Caraman...

— Nu-l cunosc pe domnul Vasile Moruzzi.

— Vai, ce nerecunoștință. Este omul care cîndva ți-a ușurat intrarea la Politehnică. Ai fost de altfel un student submediocru. Dovadă că în fața agregatului te-ai cam încurcat. Nu e de mirare deci că în anul III ai fost eliminat pentru frecvență slabă și calificative rușinoase la toate materiile.

— N-am fost niciodată student la Politehnică.

— Ba ai fost. Și încă ce speranțe s-au pus în dumneata... Chiar domnul Richardson, cu care trebuia să te întîlnești după vizita de la combinat, nădăjduia că ai să-i poți descrie agregatul, separat de fotografiile pe care le făceai ...Rudele dumitale din străinătate te-au înfățișat ca pe un om foarte capabil... Ai auzit de acest nume: Richardson?...

— Niciodată.

— Hai să lăsăm gluma... Richardson nu mai vine la întîlnire. A fost prins de cum a pătruns pe teritorul țării. Adică azi dimineață. Douăsprezece ore după arestarea dumitale. El are însă mai multă experiență. A făcut imediat declarații. Ce rost avea să se mai obosească cu interogatoriile, cu negările inutile?

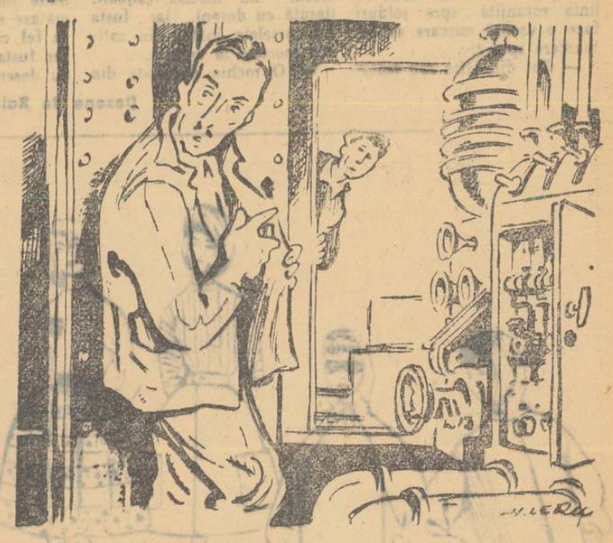

Caraman izbucni cu ciudă:

— Lasul!

— Unde aveai întîlnire cu Richardson? — insistă ofițerul de securitate.

— Nicăieri.

— La km. 123. Un motociclist avea să se afle acolo în pană. Dumneata trebuia să-i dai ajutor... La motocicletele te pricepi, știm. Ce altceva urma să faci la km. 123?

Fața spionului se crispă de furie. Tăcu o vreme, apoi cu voce sfîrșită răspunse:

— Să predau descrierea agregatului și să iau niște bani.

— Cine ți-a dat actele lui Dincu?

— Nu știu. Mi-au venit prin poștă.

— Ce trebuia să faci cu banii?

— Să închiriez o cameră la hotelul „Excelsior" din Ploiești și să aștept pe cineva.

— Pe cine?

— Nu-l cunosc. Avea să-mi spună parola: „iepurii au urechile lungi", iar eu îi răspundeam: „și picioarele din față mai scurte"...

Cînd maiorul Albu a fost informat de către organele securității despre mărturisirile făcute de Caraman, a convocat de îndată în biroul său pe locotenentul Coman și pe sublocotenentul Gavrilescu. Împreună ei au discutat planul viitoarelor acțiuni.

— Actele lui Caraman au fost procurate de către o bandă de infractori, care are probabil la activul ei încă multe alte păcate. Misiunea noastră este de a depista această bandă. Drumul către ea duce la hotelul din Ploiești, unde Caraman trebuie să se întîlnească cu unul din infractori. In locul lui va merge la întîlnire sublocotenentul Gavrilescu. Acțiunea va fi condusă de dumneata, Coman. Cum intenționezi să procedezi?

— Închiriez două camere de hotel alăturate. Într-una va locui Gavrilescu, iar cealaltă va fi ocupată de mine și de încă un tovarăș. Camerele sînt legate printr-un sistem de semnalizare.

(Va urma)

SFATURI
MODĂ
COSMETICĂ
GOSPODĂRIE

Tricotaje din relon

Ați observat desigur o abundență din ce în ce mai mare, în magazine, de produse tricotate. Această tendință de creștere a producției de tricotaje nu se datorește numai unor considerente de ordin economic (față de țesătură, tricotajul prezintă astăzi o netă productivitate și un consum de materie primă scăzut, raportat la același produs finit). Pentru consumator înlocuirea îmbrăcămintii țesute — în primul rînd a lenjeriei — nu reprezintă un compromis din punct de vedere calitativ. În majoritatea cazurilor, tricotajul este superior țesăturii, din punct de vedere al proprietăților sale igienice cum sînt: permeabilitatea, elasticitatea, însușirea de a absorbi ușor transpirația, greutatea materialului, etc. Așa de pildă, cămășile bărbătești tricotate din fire de relon se pot executa în aceeași croială elegantă, ca și din orice fel de țesătură. Contextura tricotului asigură o bună izolare termică, păstrînd corpului căldura necesară în timpul iernii și făcîndu-l plăcut la purtat și în vreme călduroasă. Fixitatea gulerului este menținută de un apret permanent. Lenjeria pentru femei, care se poate confectiona în modele extrem de variate, în felurite contexturi, în culori uni sau imprimate, cu aplicațiuni de broderii, este spumoasă, și ca atare plăcută la purtare. Pe lîngă faptul că este deci elegantă, este practică pentru orice gen de purtare (serviciu, excursie, ocazie etc), fiind în același timp nedeșirabilă.

Tricotajele din fire relon se spală cu apă călduță și cu fulgi de săpun sau cu săpun neutru, după care se clătesc din abundență cu apă. Se presează în mîini, fără a se stoarce. Se usucă la umbră. Și ca ultim avantaj, nu au nevoie de călcare.

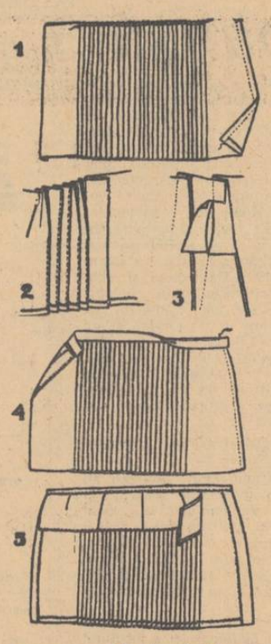

Acest model de fustă este foarte apreciat pentru birou, voiaj, sport. Se face luînd materialul de trei ori grosimea șoldurilor. Partea din spate se plisează sau se face în cute pe toată lungimea. Se lasă în dreapta și stînga centrului plisat lățimea dorită pentru tablițul din față (fig. nr. 1). În fig. nr. 2 se arată cum se strîng cutele în talie după ce se calculează diferența dintre șolduri și talie și s-a repartizat aceasta egal per cută. Fig. nr. 3. arată cum se face o pungă de buzunar în interior de cută. După ce s-a stabilit exact talia, se coase cordonul (fig. nr. 4). Pentru ca această fustă să fie mai fixă pe șolduri se dublează cu o mătase din talie pînă în șold (fig. nr. 5). La sfîrșit se fac butonierele și se cos nasturii.

Sfaturi cosmetice

Obligațiile zilnice de serviciu, treburile gospodărești precum și diverse alte îndatoriri ne obligă ca indiferent de vreme să ieșim expunîndu-ne obrazul tuturor intemperiilor ca ger, lapoviță, umezeală, vînt etc. Toate acestea dăunează obrazului în sensul că de cele mai multe ori pielea se înroșește, se irită și chiar se ridează.

Pentru a evita aceste neajunsuri este necesar să luăm o serie de măsuri de protecție a pielii obrazului. În acest scop persoanele cu tenul uscat și normal care suferă cel mai mult din cauza diverselor intemperii nu numai iarna, dar și vara, este necesar să formeze pe piele un strat protector procedînd în felul următor: la toaleta de dimineață vor spăla obrazul cu apă obișnuită de la robinet după care vor aplica masînd ușor (conform indicațiilor date cu privire la masaj) puțină cremă grasă sau cel mai indicat cold-cremă. Acest preparat îl putem procura din comerț sau ni-l putem prepara singure folosind în acest scop ceară albă 17 g., stearină 17 g., ulei de parafină uz intern 56 g., apă 10 g., ulei de lavandă 2 pic. (sau orice alt parfum). Primele 3 substanțe se încălzesc pe baia de apă pînă la topire apoi se amestecă pînă la consistența semisolidă cînd încorporăm apa fiartă și răcită la aproximativ 40°. La sfîrșit se parfumează. După ungerea obrazului cu cold cremă se poate aplica un strat ușor de pudră pentru ca fața să nu lucească.

În cazul în care am fost nevoite să umblăm în cursul zilei prin lapoviță sau ger și la venirea acasă tenul prezintă pete roșii se impune spălarea lui cu apă rece și aplicarea apoi a unei creme hrănitoare care să rămînă pe față cel puțin 3—4 ore. Seara înainte de culcare vom aplica pe față o mască calmantă compusă din caolin coloidal 25 g., talc 5 g., camfor 0,25 g., lanolină 5 g., infuzie de mușețel sau nalbă atît pînă se formează o pastă. După 20 minute se spală obrazul cu apă călduță, se clătește cu apă rece și în cazul în care tenul este foarte uscat se unge din nou cu puțină cremă cu care putem rămîne în tot cursul nopții. Dacă la persoanele tinere secreția normală de sebum formează un strat protector împotriva intemperiilor, la persoanele mai în vîrstă cînd secreția de sebum scade și pielea începe să se usuce se impune neapărat înlocuirea secreției naturale cu o cremă grasă.

Persoanele cu tenul gras vor lua și ele măsuri de protecție în sensul ungerii obrazului cu o cremă pe bază de stearat (în comerț se găsește un sortiment bogat de astfel de creme ca spre exemplu: crema Magnolia, Elida, Carmen de zi) cu care se va unge obrazul și se va pudra apoi din abundență. Deoarece sîntem în anotimpul rece, este necesar să ne ungem obrazul cu cold cremă sau creme grase în tot timpul lucrului deoarece din cauza căldurii uscate, pielea se usucă și se ridează. În toaleta zilnică nu trebuie uitate mîinile care fiind expuse gerului se înroșesc, crapă și de aceea este necesar să le ungem în fiecare dimineață și seara cu o soluție pe bază de glicerină sau cu o cremă de zi pe bază de stearat.

Anca BOGDAN

Întreținerea ciorapilor din fire de relon supraelastice

În magazine au apărut ciorapi din fire relon supraelastizate pentru femei. Acești ciorapi au avantajul că se pretează la purtare la mai multe mărimi, mulîndu-se în același timp bine pe picior. Ei sînt destinați pentru purtarea de toate zilele, în special în vreme rece, aspectul firului fiind lînos. Pentru întreținerea lor se va proceda astfel: La fiecare două zile de purtare se vor spăla în apă călduță, 30—40°C cu săpun. Pentru a se menaja tușeul și elasticitatea lor caracteristică nu se recomandă întrebuințarea apelor cu duritate prea mare. De asemenea nu se vor întrebuința săpunuri de toaletă colorate sau săpunuri prea leșiatice, care pot modifica nuanța vopsirilor. Se va spăla deci cu apă moale (dedurizată) sau cu apă de ploaie, iar ca săpun se vor folosi fulgi de săpun șampon, săpun de bărbierit sau chiar săpun de rufe fără prea multă sodă. După spălare, materialul se clătește în apă rece. Acești ciorapi nu necesită o stoarcere energică, de aceea se vor strînge doar în mînă sau într-o cîrpă curată și se vor așeza pe o suprafață netedă, curată.

Să fim chibzuiți

FOLOSIREA ARAGAZULUI

Unul din ajutoarele cele mai prețioase ale gospodinei este aragazul. Folosirea rațională a aragazului înseamnă atît o economie a gazului propriu zis cît și o micșorare a uzurii ustensilelor de bucătărie și a mașinei de aragaz.

Întreținerea mașinei sau reșoului. Mașina sau reșoul de aragaz se curăță și se reglează cel puțin odată pe an de către un specialist. Această măsură este necesară pentru a se înlocui la timp piesele puțin defecte sau cele uzate înainte de vreme din cauza unei greșite folosiri a aragazului și pentru a evita accidentele. Mica cheltuială pe care o necesită această operație este pe deplin compensată de foloasele pe care le aduce un aragaz care funcționează bine. Flacăra trebuie să fie albastră egală și să ardă fără zgomot. Flacăra de culoare albă, cea care pîlpîie, fluieră sau afumă, constituie un indiciu că aragazul este defect și că trebuie luate măsuri.

În afară de controlul anual făcut de către un specialist, aragazul trebuie supravegheat și curățat zilnic de toate urmele rămase de la gătitul mîncărurilor iar coacerea vinetelor, ardeilor sau frigerea diferitelor alimente nu se va face, așa cum obișnuiesc multe gospodine, direct pe flacără ci pe o tablă anume pentru acest scop. Sucul diferitelor alimente venind în contact direct cu arzătorul îl strică și îl înfundă iar alimentele nu cîștigă nimic la gust, ci dimpotrivă.

Mînuirea oalelor pe foc se va face cu grijă pentru a nu răsturna mîncarea sau apa peste arzătoare.

Aprinderea aragazului. Se știe că chibritul se aprinde înainte de a se da drumul la gaz. Dacă presiunea gazului este prea mare, butonul de la butelie nu va fi desfăcut complet. Această reducere de presiune înseamnă economie de gaz. Puterea calorică nu este în acest caz cu nimic micșorată și flacăra poate fi reglată mai ușor.

Materialul culinar și consumul de gaz. Mărimea cratiței sau oalei trebuie să fie proporționată cu flacăra arzătorului. Flacăra care depășește recipientul consumă gazul degeaba, ea se pierde în aer fără să accelereze încălzirea. Sînt de preferat cratițele și oalele cu fundul larg și drept celor înalte și înguste sau celor cu fundul bombat deoarece suprafața de încălzire a celor înguste este prea mică, și flacăra se pierde la fel ca și în cazul celor cu fundul bombat.

Imediat ce mîncarea sau supa a dat în clocot, flacăra se micșorează în așa fel încît să se întrețină fierberea dîndu-i-se totuși recipientului căldura necesară. O greșeală frecventă, pe care o fac multe gospodine, este aceea de a menține fierberea în clocote mari și după ce mîncarea a ajuns la temperatura necesară. Fierberea în clocote mari nu accelerează făcutul mîncării, ci duce la o rapidă evaporare a apei din mîncare, o pierdere a gustului, la riscul ca mîncarea să se ardă iar unele alimente, mai ales carnea (friptă în clocote mari devine fibroasă și tare) și legumele pierd mult din elementele nutritive.

Sînt alimente a căror preparare trebuie să se facă fără capac. Pentru alimentele care pot fi preparate acoperite nu se va uita niciodată să se pună capacul. În acest fel se va scurta timpul de preparare și consumul de aragaz va fi mult redus. Atît în cazul preparatului mîncării cu capac cît și fără se va avea grijă să nu se umple oalele prea mult sau să fiarbă prea tare și astfel mîncarea să dea mereu pe afară. Astfel, cratițele se strică, aragazul se înfundă sau chiar se poate stinge și provoca accidente.

Dacă furtunul de la aragaz răsuflă, controlul nu se face cu un chibrit așa cum se obișnuiește, ci cu ajutorul a puțin clăbuc de săpun care se pune pe locul bănuit. Dacă spuma de săpun se mișcă și se umflă e semn că aragazul răsuflă și dacă furtunul nu poate fi scurtat, se va bandaja strîns locul cu puțină gutapercă sau cu bandă de izolație.

Cornelia POPESCU

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- Budincă de macaroane; tocană de purcel; fructe.
- Supă de linte; perișoare cu smîntînă; lapte de pasăre.
- Chiftele de zarzavat; iahnie de cartofi — murături; mere coapte.
- Ciorbă de fasole boabe; praz umplut cu carne; cataif cu frișcă;
- Mazăre sote cu frigănele; fileat la grătar cu cartofi; compot.
- Omletă cu brînză; cîrnați pe varză; fructe.
- Piftie de porc; antricoate cu ceapă prăjită, salată de fructe.

CIOCOLATA

Ciocolata este un aliment foarte hrănitor și consistent. Rația normală medie poate fi de 10—20 g. pe zi.

Datorită bogăției sale în elemente energetice, ciocolata este recomandată muncitorilor manuali ca și intelectualilor. O ceașcă de ciocolată este preferabilă unei cești de cafea, fiind mai hrănitoare și mai puțin enervantă. Totuși nu se va da niciodată copiilor pînă la un an. Vă prezentăm mai jos cîteva rețete pe care le veți putea prepara cu ajutorul ciocolatei de menaj.

FURSECURI DE CIOCOLATĂ

Proporții: 80 g. ciocolată, 40 g. unt, 2 ouă, 80 g. zahăr pudră, 25 g. făină. Se topește ciocolata în foarte puțină apă. Cînd devine moale se adaugă untul și gălbenușurile de la ou. Se amestecă bine. Se adaugă apoi zahărul, făina și la sfîrșit albușurile bătute spumă. Se folosesc forme mici de fursecuri, bine unse. În fiecare se pune o linguriță de cocă — avînd grijă să nu le umplem pentru că aluatul crește la copt. Se coc la un foc potrivit. Pentru a le prezenta cît mai frumos, se poate glasa suprafața prăjiturilor cînd s-au răcit cu 50 g. de ciocolată topită într-o lingură de apă și cu o nucă de unt. Se va presăra pe deasupra migdale sau nuci rase, cînd fursecurile s-au răcit complet.

NEGRITA

Proporții: 90 g. ciocolată, 60 g. unt, 3 ouă, 90 g. zahăr, 60 g. făină de amidon. Pentru glazură: 100 g. ciocolată 30 g. unt, 30 g. migdale sau nuci curățate. Se topește ciocolata în foarte puțină apă, pe foc mic și i se adaugă și untul. Într-un alt vas se bat gălbenușurile de ou cu zahăr care apoi se adaugă la ciocolată. Se pune făina de amidon și albușurile bătute spumă. Acest aluat se toarnă într-o formă rotundă, bine unsă, la cuptor la un foc potrivit. În acest timp se pune la topit la bain-marie ciocolata pentru glazură, cu foarte puțină apă și cu untul. Se acoperă și se lasă să se dizolve complet pentru a se obține o cremă semi-lichidă. Se toarnă această glazură peste prăjitura încă caldă și se presară cu cîteva migdale sau nuci date prin răzătoare. După dorință, prăjitura se mai poate garnisi și cu frișcă, dar numai după ce s-a răcit complet.

ÎN CAMERA COPILULUI

(Răspuns la întrebările cititorilor)

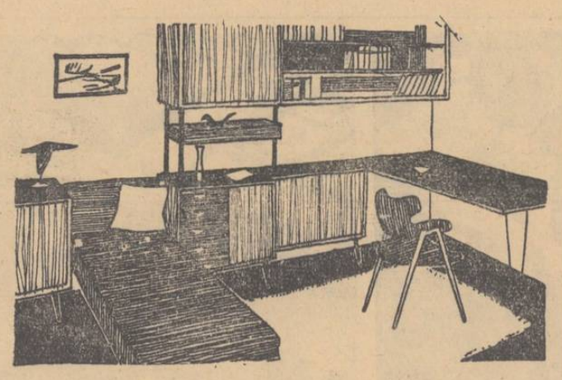

Sîntem des întrebați cum să se aranjeze cît mai bine odaia copilului care — ca și el — nu este prea mare. Dăm în schița de față un model de împărțeală foarte bună în care patul, dulăpioarele, etajerele de cărți și masa de lecții sînt astfel dispuse încît să rămînă loc suficient pentru cazul că vin prieteni și — mai ales — dacă se-ncinge vreo joacă...

Curierul nostru

ARGENTINA ȘERBĂNESCU, strada Plevnei nr. 308, Brăila; MARGARETA LUNCA, str. M. Eminescu nr. 11, Oradea, vă publicăm adresa pentru a putea face schimb de vederi.

CRISTINA N. — București: Treceți acum printr-o perioadă neplăcută care se datorește neînțelegerii de către dvs. și poate și de către alții din jurul dvs., a ceea ce este caracteristic vîrstei pe care o aveți. Dorîți mai multe decît este cazul să aveți la această vîrstă. Nu trebuie să uitați că sînteți încă foarte tînără, că aveți datoria să învățați (și încă foarte bine), să vă pregătiți pentru viață. Nu trebuie să vă lăsați influențată de comportarea unor colege din jurul dvs. care au ajuns deja să se preocupe de „probleme mari". Toate la rîndul lor. Veți avea timp suficient și pentru astfel de lucruri. Descrierea pe care v-ați făcut-o singură, ne face să credem că autoaprecierile dvs. sînt mult exagerate în rău, văzute cu ochii unui om trist, plictisit. Probabil că și scrisoarea pe care ne-ați trimis-o este rezultatul unor meditații făcute în asemenea clipe. Nu aveți motive să gîndiți astfel. Participați mai activ la activitatea școlară, la manifestațiile organizate de școală sau colege în timpul liber. Învățați, distrați-vă și bucurați-vă cu colegele dvs., încadrați-vă în entuziasmul general, nu stați departe făcînd „reflecții filozofice".

BORCA CR. — Caransebeș: Înțelegem în totul dorința dv. dar în această privință noi nu vă putem fi de folos cu nimic. O astfel de problemă o rezolvă organele locale de învățămînt. S-ar putea ca prin intermediul acestora — în funcție și de numărul de locuri existent și de nivelul dvs. de pregătire — să vă realizați dorința.

N. C. — Sinaia: În primul rînd dorim să lămurim o problemă de principiu: noi publicăm acele lucruri care intră în profilul revistei noastre. Pentru lucruri care nu ne privesc direct, noi îndrumăm cititorii noștri să se adreseze publicațiilor de specialitate. În cazul concret al dv. credem că cel mai bine ar fi să vă adresați „Îndrumătorului cultural", publicație care vă poate fi de un real folos în ceea ce vă interesează. Noi vom încerca — prin formele specifice revistei noastre — să dăm unele sfaturi în problemele respective, dar nu credem că acestea vă vor fi deajuns.

N. VOICESCU — Lonea: Este bine că vă preocupă gîndul de a urma cursurile unui institut de învățămînt superior. Dar pentru aceasta trebuie să îndepliniți condițiile ce vi se cer. Desigur că trebuie să dați diferențele cuvenite. Noi nu putem fi de acord cu dv. cînd spuneți că ar trebui să fiți scutiți de darea unor examene la materiile de bază pentru a vă putea prezenta apoi la Institutul de Mine și Petrol. V-ar veni greu în primul rînd cu asimilarea materiei în cazul cînd ați fi student și apoi, necunoașterea unor probleme fundamentale nu v-ar asigura calificarea corespunzătoare. Ajutorul pe care-l cereți de la noi, în privința „ușurării" dv. nu mi se pare indicat, de aceea trebuie să vă apucați de studiat serios matematica, fizica și chimia. E singura cale ce o aveți de urmat.

FL. DRAGOMIR: Pentru a afla toate informațiile care vă interesează nu aveți nevoie de adresa unui student. Cel mai bine este să vă adresați secretariatului facultății respective, care se află în București, str. Polizu nr. 5. De aici veți primi toate informațiile necesare. Din cîte știm noi însă, este prematur să cereți acum astfel de relații. Abia în lunile mai-iunie este posibil să vi se dea răspunsuri exacte și concrete la întrebările dvs.

IOAN DANA — Tîrgoviște: Trebuie să vă interesați cu multă seriozitate de obținerea calificării dv. în specialitatea fierar forjor. Cînd veți fi în posesia acestei calificări, celelalte probleme vor fi ușor de rezolvat.

G. CÎMPĂNARU — G.A.S. Cătălina: „Primul ajutor" ce vi-l dăm este acela de a vă publica prima epigramă trimisă redacției noastre.

Între fruntași

Unul an de performanță
I-am trecut de mult hotarul
Dintre toți, cu siguranță
Ultimul e... calendarul.

Sperăm că primul nostru răspuns v-a dat satisfacția cuvenită.

EDMOND ILICA — Feteși: Căutați colecția „Rebus" de acum doi ani.

N. CÎNDEA — Cluj: Informații detaliate obțineți de la muzeul regional Constanța, căreia să-i adresați o scrisoare.

CRISTINA — Turda: Actorului Cristea Avram îi puteți scrie pe adresa Teatrului Armatei, Bdul. Magheru nr. 20, București, unde joacă în piesa „Cînd înfloresc migdalii". Despre filmele românești, ca și despre cele străine ce vor rula în curînd, am publicat un amplu material informativ în numărul de Anul Nou al revistei noastre. Veți găsi acolo tot ce vă interesează.

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Beca RIND

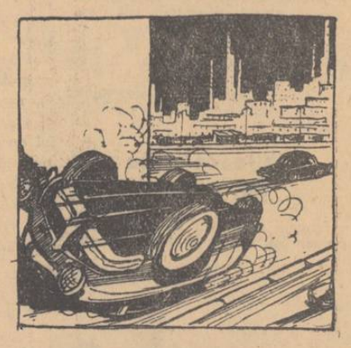

10 *Limuzina albastră, cu roata din față dezumflată, se clătină și pînă în cele din urmă să dădu peste cap, lovind zidul casei chiar sub fereastra unde se aflau cei doi agenți ai poliției secrete.*

Cealaltă limuzină, neagră, dispăruse după colț.

11 *— Sus mîinile! Doctorul veterinar specialist în pechinezi își ridică mirat mîinile. Cei doi agenți îl percheziționară.*

— E de la poliție! Uite-i legitimația!

— Ascultă, mă copoiule — se răsti agentul numit Ned — cum ți-ai permis să tragi asupra unei mașini a serviciului secret?

— Scuzați-mă, n-am știut, credeam că vreo bandă încearcă să-l scape pe individul acela.

12 *Zece minute mai apoi, în biroul inspectorului de poliție Nostril:*

— Regretele noastre — spunea Nostril în telefon — da, e agentul nostru, a tras din greșeală, n-a știut că-i mașina d-voastră. Știam că o bandă vrea să-l facă scăpat. A ars mașina? Doi morți? Regretele noastre, vom trimite flori. Vreți prizonierul? Domnule general, regretăm, dar ne-a scăpat. Două străzi mai încolo, mașina cea adevărată a bandei ne-a blocat calea. Omul în raglan ponosit a evadat. Îl căutăm. Vă vom raporta... firește...

13 *— Le-am tras clapa, spuse Nostril aghiotantului său, în timp ce închidea telefonul. Aștia de la secret vor să trăiască din munca noastră. Am prins și noi odată un spion, caz gras, reclamă mare, și vor să ni-l ia. Cum se simte arestatul?*

Închizînd telefonul la rîndul său, generalul Bigellow, șeful serviciului secret, spunea:

— S-ar putea ca Nostril să ne mintă. Poate că omul n-a evadat. Aștia de la poliție vor să facă din toate o afacere.

14 *Cînd arestatul apăru în fața lui, inspectorul Nostril mînca plăcinte cu vișine, — mînca din ele toată ziua, avînd renumele celui mai tare om de stomac din toată Torida.*

— Domnule Grigore Mușat — zise inspectorul — de ce vrei să te întorci în Rominia? Și despre ce invenție e vorba?

— Nu știu nimic, spuse arestatul.

— N-ai încercat dumneata să arunci peste gardul consulatului scrisoarea asta?

Și Nostril îi viri sub nas o hîrtie pe care stătea scris în românește, de mînă:

(Va urma)

ROCHII DE SEARĂ

De la stînga la dreapta:

— Rochie din tafta sau altă mătase apretată. Corsajul se prelungește puțin mai jos de talie, iar fusta, cu linia rotunjită spre șolduri face o ușoară mișcare de întoarcere spre tiv.

— Tot din tafta sau mătase otoman o rochie cu jupa dublă. În talie un cordon froncat, din catifea.

— Un model tineresc. Boleroul din mătase jaquard (țesută cu desen), iar fusta cu corseleta înaltă din catifea asortată la mătase.

— O rochie decoltată din mătase cu efecte în dungi. Cordonul este din mătase sau țesătură din lamé.

— Rochie combinată din două materiale, corsajul din mătase sau catifea de mătase la fel cu căptușeala etolei, iar fusta și etola din mătase cu desen țesut cu fir.

Desene de Raia SOLOMONICA

Costume pentru schi și cabană

1. — Complet pentru schi format din jachetă dreaptă, închisă cu fermoar și pantalon. Jacheta are garnituri din lînă tricotată la mînecile pe piepți și glugă.

2. — Hanorak cu o originală croială care-i dă o notă elegantă.

3. — Fustă din postav sau orice alt material gros evazată, cu garnituri de tighele la buzunare, cordon și tăietură pe mijlocul feții. Se poartă cu un pulover gros din lînă.

4. — Fustă tricotată din lînă de două culori lucrată în motive naționale. Se poartă cu un pulover asortat.

5. — Complet format din jachetă cu guler foarte degajat și buzunare aplicate; pantalon strîmt, fără manșetă.

6. — Bluzon din lînă combinată cu stofă groasă. Se poartă la pantaloni în culoarea stofei.

7. — Ansamblu de iarnă compus din jachetă ajustată pe corp. Are gulerul degajat și se închide la două rînduri de nasturi. Pantalonii sînt din aceeași culoare, iar puloverul din lînă în culoare contrastantă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Jocuri distractive

ÎN 7 COMPARTIMENTE

În fața dv. se află o lădiță care trebuie împărțită în 7 compartimente. Dificultatea constă în faptul că scîndurelele necesare compartimentării sînt cu o cincime mai scurte decît un perete al lădiței.

Cum trebuie procedat ?

CIUDAT, DAR...

Moș Ionică a fost întrebat dacă mai are frați și a răspuns astfel :

— Am avut un frate vitreg dar a murit acum 125 de ani.

Cum moș Ionică nu are decît 75 de ani, toți au crezut că e o glumă. Răspunsul era totuși corect. Cum se explică ?

45 EGAL CU 100 ?

În fața dv. se află înșirate nouă cărți de joc de la 1 la 9. Cereți prietenilor dv. să le așeze în așa fel încît suma punctelor adunate să dea total 100.

Aproape sigur că majoritatea vor afirma că nu se poate ca din 45 de puncte să faci 100. Totuși există o cale. O cunoașteți ?

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 174

ÎN PATRU PĂRȚI EGALE

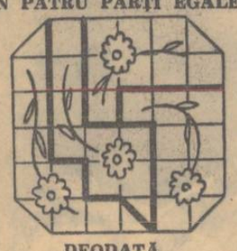

DEODATĂ

Hîrtia se așează sub monedă care este ținută perfect orizontal și se dă drumul. Hîrtia și moneda vor ajunge jos în același timp.

CU O SINGURĂ LINIE

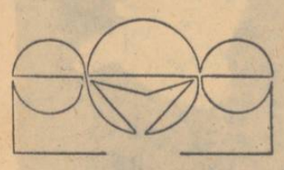

GHEMUL

I-au fost necesare 29 de zile pentru că prin a 29-a tăietură el a obținut două bucăți a cîte 10 metri.

UN PATRAT NEOBIȘNUIT

5½	2	7½
7	5	3
2½	8	4½

ALTĂ SOLUȚIE

Iată o altă soluție :
12+3—4+5+67+8+9=100.

CU CHIBRITURI

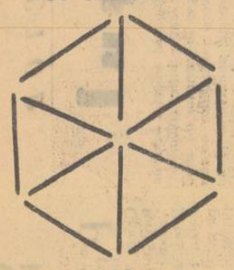

CITE GÎȘTE ?

Erau în total trei gîște.

FRED GHENADESCU

LA BIBLIOTECA

— Ce carte doriți ?
— Mi-ar trebui vreo 5—6, nici prea mari, nici prea mici, cartonate și de preferință roșcat-închis — să se asorteze cu tapiseria...".

Fericitul părinte

S. NOVAC

— ...Și cînd s-a repezit dulăul la mine mi s-a făcut părul măciucă în cap...

V. TIMOC

— Te-am prins! Acum știu de ce are băiatul note slabe: Cînd plecăm la cinema, te ții de fleacuri în loc să înveți la aritmetică!...

Un fleculeț important

Săptămîna trecută m-am mutat în casă nouă, să fie cu noroc, mulțumesc asemenea și dumneavoastră. Un apartament splendid, ca-n basmele cu Ileana Cosînzeana și Făt-Frumos din lacrimă. Făt-Frumos din lacrimă eram eu, fiindcă în clipa cînd am pășit pragul, de emoție mi-au dat lacrimile. De bucurie Ileana Cosînzeana m-a prins de gît și m-a sărutat : „Stai nevastă, zic, de ce mă săruți pe mine ? Nu eu ți-am dat casa, președintele sfatului ți-a dat-o"... „Și ce bucătărie splendidă !" s-a minunat ea. „Așa e, nevasto, într-o asemenea bucătărie e o crimă să mai arzi friptura". „Uite ce, bărbate, analiza muncii s-o lăsăm pe mîine. Azi să mergem să analizăm ce mobilă cumpărăm".

Și am plecat. Eu am optat pentru o mobilă maro închis, mama soacră a fost de părere să luăm un maro deschis, bunica a preferat cea neagră, nevasta s-a îndrăgostit de mobila bej, așa că pînă la urmă, pe nesimțite, am continuat discuțiile așezați pe scaune, în jurul unei mese „prototip" din fundul magazinului. Următorii vizitatori ai magazinului au exclamat încîntați : „Strașnică idee i-a venit fabricii. I-a așezat pe ăștia în sufragerie ca să vedem cum se asortează mobila în sînul familiei. Hei, tovarășe, îmi strigă unul, scoate-ți dacă vrei haina și atîrn-o în șifonier, să văd dacă e destul de adînc !"

Însfîrșit, am ales mobila, am transportat-o acasă. „Bărbate, îmi spune a doua zi soția, deseară primim invitații. Aniversăm intrarea noastră în casă nouă. Totul este aranjat cu gust. Numai perdelele în loc să fie la locul lor, sînt în șifonier. Dă fuga pînă la un magazin, cumpără două galerii și douăzeci de inele pentru prins perdelele. Dar grăbește-te, la nouă sosesc primii invitați și vreau ca ferestrele să fie gătite cu perdele.

Am intrat la primul magazin de specialitate de pe Calea Victoriei : „Vă rog, două galerii pentru perdele". „Lipsesc". „Și-atunci unde pot găsi o galerie ?" „Încercați la teatru, acolo are și galerie și foloiul întîi". „Tovarășe, mie îmi trebuie galerie pentru perdele, nu pentru piese !" „Lipsesc". „De mult ?" „De... Trei generații !"

O zbughesc la un alt magazin, pe bulevard : „Tovarășe, eu m-am mutat în casă nouă". „Să fie cu noroc". „Eu vreau să fie și cu galerii". „Asta vrem și noi, dar nu vrea fabrica producătoare". „Și mi-ar mai trebui și 20 de inele pentru perdele". „N-avem. Încercați la „Bijuteria". Acolo, e drept, au găsiți inele pentru perdele ci pentru degete, dar poate că întîmplător găsiți o mărgică mare". „Dumneata ești bine dispus ?" „Aș ! Ești al zecelea cetățean care întreabă astăzi de acest articol !" „Și ce-i de făcut ?" „E de făcut inele, dar industria locală a trăs perdeaua peste aceste produse. Încercați la magazinele de pe Calea Griviței". Alerg într-un suflet spre noua adresă. În drum telefonez acasă : „Allo, nevasto, încă nimic". „Dar tu unde ești ?" „La galerie". „Cum ? Ce ? În loc să te ocupi de inele te-ai ocupat de „n-aveți un bilet în plus ?" Eu nu-mi văd capul de treburi și ție îți arde de „Rosemarie" ? Cu inelele cum stai ?" „Am numai cel de pe deget ; și abia nu-l pot scoate. Nu iese ; am încercat și vara trecută la mare !" fac eu haz de necaz, și alerg mai departe către magazinul „Lemn mobilă". „Tovarășe dragă, am urgentă nevoie de două cornize, adică galerii pentru perdele și inelele respective... Aveți ?" „Avem... 5000 de inele". „Bravo ! Vino să te îmbrățișez ! Slavă ție doamne !" Vînzătorul continuă înperturbabil : „Avem 5000 de inele comandate, dar nu ne-a sosit nici unul". Mă cuprinde amețeala. Abia îngîn : „La uite, frate ! Te-am îmbrățișat de pomană". „Să vă servesc cu o trotinetă, ca să nu fie de pomană". „Ce mă fac, tovarășe ? Deseară primesc musafiri !" „Regret, dar cooperația și industria locală nu fabrică inelele și galeriile în funcție de sosirea musafirilor". „Dar în funcție de ce anume ?" „În funcție de birocrație. În orice caz, mai încercați". „Și crezi c-o să reușesc ?" „Precis ! Le explicați că din motive tehnice apartamentul nu-l încă aranjat și-i rugați să-și contramandeze vizita. Sînt doar prietenii dv., și o să înțeleagă situația"...

Am pornit ostenit spre Lipscani. Pe drum mă frămînta aceeași problemă : inele, galerii, galerii, inele. La Sf. Gheorghe îl zăresc pe amicul meu, Gică, însoțit de un necunoscut. Mă bate pe umăr și exclamă vesel : „Dragul meu, să-ți recomand un prieten". „Popescu-zice ăla. „Îmi pare bine, Galerie", răspund eu spontan. „Ce bancuri sînt astea ?" se supără Gică. „Scuzați-mă, rasputa eu, vroiam să spun Inel... asta... Perdea... adică... asta... Cornișă..." Cei doi s-au depărtat de mine îngrijorați.

Am mai colindat încă un șir de magazine, cu același rezultat : „Lipsesc !" Telefonez acasă. Soția disperată, aproape să plîngă : „Allo, bărbate ! Ce-i cu tine, puiule ?... Cum te simți ?" „Foarte galerie !... Asta... foarte bine !" „Vino dragul meu acasă Cum îți-a venit criza ?"... „Care criză ?" „Mi-a telefonat adineauri Gică, plînge soția în hohote. Zicea că mergi pe stradă, vorbești de unul singur și că răspunzi anapoda"... „Nu-i adevărat, galeria mea scumpă... asta... nevestica mea scumpă... i s-a năzărît... mă simt mai inel ca niciodată... asta... mai sănătos ca niciodată..."

Pe musafiri i-am primit cu dragoste, cu căldură, și cu hîrtie albastră la ferestre.

I. AVIAN

FILATELIE

O temă pentru colecționari: Istoria medicinei

Cataloagele filatelice cuprind mii de mărci închinate sănătății publice, emise în decursul anilor, în toate țările lumii. Cercetarea acestei originale istorii ilustrate a medicinii este deosebit de plăcută și instructivă pentru colecționarii de mărci. În majoritatea lor, mărcile poștale dedicate sănătății publice ilustrează figuri de mari medici și savanți.

Mărcile despre lupta împotriva tuberculozei alcătuiesc o galerie a marilor medici care au contribuit la combaterea acestei flagel. Pentru a ilustra lupta împotriva cancerului, Franța și Monaco au editat în anul 1938 cîte o marcă poștală cu efigia Mariei și a lui Pierre Curie. Reușită este și seria de 6 valori închinată ocrotirii sănătății copiilor, emisă recent în R. P. Ungară.

Ocrotirea sănătății publice nu lipsește din tematica timbrelor românești. „Centenarul învățămîntului medical în România" (1944), „Crucea Roșie" (1956), „Săptămîna Crucii Roșii" (1957), „Congresul național de științe medicale" (1957), „25 de ani de activitate medico-sportivă" (1958) — iată doar cîteva dintre seriile de timbre poștale cu această temă emise în țara noastră numai în ultimii ani.

O mențiune deosebită se cuvine seriei „Congresul național de științe medicale" de 4 valori (0,20, 0,35, 0,55, 1,75), care înfățișează clădirile Institutului Medico-Farmaceutic și ale Institutului de Seruri și Vaccinuri din București precum și chipurile renumiților medici români Gh. Marinescu, I. Cantacuzino, V. Babeș, N. Crețulescu și Carol Davila.

★

Nigeria, care și-a dobîndit recent independența, a emis o serie de 13 valori reprezentînd aspecte

din viața economică și culturală a noului stat.

Un alt stat independent african, Togo, a comemorat admiterea sa în O.N.U. printr-o serie de 6 valori al căror desen înfățișează drapelul togolez.

REBUS magazin

VITAMINE

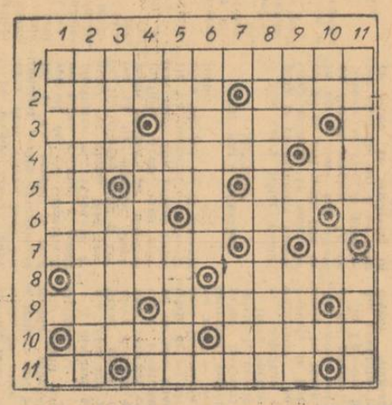

ORIZONTAL. 1) Proces fiziologic imposibil fără vitamine 2) Pîinea din această cereală e foarte bogată în vitamina B¹ — Altă cereală din care se face pîine și conține vitamina B1 3) Iată! — Produși organici industriali pe bază de alcooli sau fenoli 4) Și sub această formă, varza și frunzele de sfeclă păstrează vitamina C și A — Anton Orzaru 5) Noroi — Zară — Trunchiu 6) A (se) ataşa (fig.) — Produs al fierberii apei, care nu distruge vitamina C 7) Carnea, ficatul, inima vietăților din acest regn conțin vitaminele B1, B2, A și PP 8) Cioban — Iarbă fragedă, ce crește după coasă, bogată în vitamina C 9) Parcelă semănată cu același fel de plante — Senzație de suferință. 10) Încăperi special amenajate pentru obținerea în timpul iernii a legumelor și zarzavaturilor bogate în vitamine — Măreț, grandios 11) În verdeață! — Oraș în R.S.F.S.R.

VERTICAL. 1) A transforma alimentele în substanțe nutritive cu ajutorul vitaminelor 2) Plante cu fructe în formă de păstăi, bogate în vitamina B¹ și C 3) Institutul de cercetări agronomice al R.P.R. — Aliment preparat din făina obținută din anumite cereale 4) În măcieș! — Plini din aluat nedospit — Reperel 5) Pasăre răpitoare — Legumă foarte bogată în vitamina C și A 6) Produs din natură, de ex. vitamine 7) În mere! — Aliment de bază în R. P. Chineză, conținînd vitamina P.P. 8) Ne asigură alimentele și vitaminele necesare traiului 9) „Trei" în Moldova — În morcov! — Țesut lipsit de elasticitate 10) Bluze naționale — Unitate de măsură agrară — Seve! 11) Continent — Celulă cu spori la unele ciuperci.

Julieta FLOREA

De pe scenele teatrelor

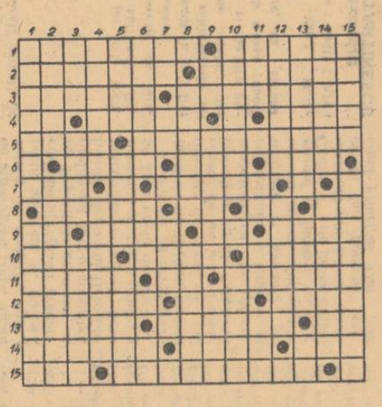

ORIZONTAL : 1). *O zi de odihnă* (V. Kataev) — Casă pentru *„vilegiaturiști"* (M. Gorki) 2) Atitudinea celor care fac *„Mult zgomot pentru nimic"* (W. Shakespeare) — *Tragedia optimistă* (V. Vișnevski) 3) *Ciocîrlia*, (J. Anouilh) sau *„Pescărușul"*, (A. P. Cehov) — *O scrisoare pierdută* (I. L. Caragiale) 4) În *„Caravana"* ! (I. Stok) — *Zări de necuprins*, (N. Virta) — Aparut. 5) Rămășiță — *Bădăranii* (C. Goldoni), (neart.) 6) *Domnișoara Nastasia* (G. M. Zamfirescu) și *Nila*, (A. Salinski) — Față — Localitate în U.R.S.S. 7) Nume feminin. — De la sud. 8) A arăta — Pronume — Birlic — Acuma ! 9) Alexandru Toma. — Celebru arhitect italian (sec. XIII). — În Egipt. — Măsură de lungime pescărească. 10) Uscați — *Parada* (V. Eftimiu) — Plini de bani 11) Adaus — Traian Demetrescu — *Băieții veseli* (H. Nicolaide) 12) *Discipolul diavolului* (pl.) (G. B. Shaw.) — Localitate în Brazilia. — Plantă ornamentală cu flori albe și miros puternic. 13) Riu în Franța. — Cameră cu *„Ferestre deschise"* (P. Everac). — Pronume personal. 14) Case pe o parte și pe alta — *Traseul* (I. Dvoretki) — Fluviu african. 15) Aceea — Întîmplări neplăcute.

VERTICAL : 1) *Un oraș în zare.* (A. Arbuzov) — *Doamna nevăzută* (Calderon de la Barca) 2) Să fie *„Într-un ceas bun"* (V. Rozov) — *Oaspetele căzut din cer* (S. Karoly), (pl.) 3) Om bătrîn — Locul unde se încheie *„Căsătoria"* (N. V. Gogol)—Odaie 4) *Vara, cerul e departe* (N. Virta), (fem. pl.)—Dispozitiv pentru măsurarea unghiurilor. 5) Tubul prin care trece lanțul ancorei—Foaie de tablă. — A pune într-o anumită ordine 6) Veșnice. — Curgea din *„Fîntîna Blanduziei"* (V. Alecsandri) — În plic. 7) Precum. — Germaniu — Riu care se varsă în Dunăre. 8) Zimbetul unui rîs forțat. — *Cîntecul vîntului* (A. Veitler), (pl.) 9) La revedere. — Plantă agățătoare decorativă (pl.) — Verde 10) Ioni pozitivi. — Complete 11) A lucra pămîntul. — Calciu. — Prefix pentru două. — Măsură de greutate chineză. 12) Microbi. — Agrafă 13) Substanțe care se adaugă la uleiuri minerale pentru a le modifica proprietățile. — Rezervor natural de lapte — Nae Enescu 14) Însemnare. — Unii care au pierdut și *„Ultimul tren"* (E. Mirea) 15) Centrați. — *Omul cu arma* (N. Pogodin).

Ing. ENE IOAN

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

IARNA

ORIZONTAL : Alecsandri — I — Nămeți — Roman — Operă — Lupi — G — Toride — Mo — IH — Ili — Ini — Teme — M — Trolan — Lat — PT — Andreescu — Acu — Ana — Aur — Ene — Ață — O — Li — Sahara — Vară — Sobă — Mirați — Lev — Prisăcar.

PUNCTE ȘI LINII

ORIZONTAL : Peron — Precis — Aluniță — Nalt — Reticențe — Ca — Ega — IX — E — R — R — Ra — T — TB — Vest — Enorm — Arapi — Trenuri — Arm — F — Am — Nadir — I — Răsărit — Tăun — Ace — CT — Fa — Ru — Zale — Everest — Arenă — Alinia.

DIN MEDIUL ACVATIC

ORIZONTAL : Păstrugă — Pomi — Aterina — Urare — Pilaf — Rasol — S — Pan — Lipoveni — Verste — Ere — IT - Ial — Iaz — Irosi — RL — Pești — Bre — Sare — A — Atentă — A — Ats — Ore — Arc — Adeptă — Momit — Amator — Mare — O — Vinerită — Inar — Ace — Ton — Setci.

ȘAH

Paleontologie... șahistă

Vreți să reconstituiți o problemă de șah ? Participați la noul concurs sintetic organizat de „MAGAZIN" !

Desigur că mulți vor fi mirați văzînd alăturate două cuvinte cu sensuri atît de diferite. Ce poate exista comun între știința care reconstituie animalele din alte epoci geologice și jocul nostru de șah ? De fapt există totuși o asemănare. Așa cum paleontologia poate reda caracteristicile unui prontozaur numai pe baza cîtorva fosile, tot astfel un șahist poate reconstitui poziția unei probleme de șah doar avînd la dispoziție... variantele ei ! Acest lucru, de altfel, nici nu este chiar atît de dificil. Trebuie puțină atenție, puțină analiză, puțină imaginație și ...mai multe sau mai puține încercări !

Răspunzînd unor solicitări primite din partea cititorilor și în scopul stimulării activității problemistice de compoziție, revista **„Magazin"** organizează un nou concurs sintetic, adică un concurs la care participanții sînt invitați să reconstituie o problemă pe baza variantelor indicate în prealabil. Bineînțeles că lucrarea este necesar să fie reconstituită corect, adică să nu aibe duble soluții, iar la fiecare apărare a negrului să existe doar un singur răspuns de mat. Cu alte cuvinte să nu aibe dualuri.

Cele trei probleme cu mat în 2 mutări propuse pentru reconstrucție au următoarele variante :

PROBLEMA 1. Soluție : 1 Dai ! amenință 2.Rf7 mat. La apărările negrului survin următoarele maturi :

1. Ng 8 2. R: g6 mat ;

1... Rg8 2. D:a8 mat. Pentru a veni în ajutorul concurenților începători specificăm că această problemă are doar șase piese.

PROBLEMA 2 : Soluție : 1. Df5 amenință 2. Td4 mat. Variante :

1... C:d5	2. D:f1 mat
1... Cb5	2. Ce5 mat
1... Ce2	2. d3 mat
1... Ce4 mută oriunde	2. Tc5 mat
1... D:d2	2. C:d2 mat
1... Dd3	2. Cd4 mat

PROBLEMA 3 : Soluție : 1. Na4 ! Zugzwang, adică nu se amenință nici un mat, dar negrul, fiind la mutare, orice ar muta provoacă o slăbiciune care permite albului să dea mat. Iată variantele :

1... N:a4 sau d1 sau b3	2. Dd3 mat
1... N:e4	2. Nd1 mat
1... Nd3	2. D:d3 mat
1... R:e4	2. Nc6 mat
1... Cb mută oriunde	2. Cc2 mat
1... Ce mută oriunde	2. Df4 mat
1... b:g4	2. Te3 mat

Pentru a putea stabili unde este locul unei figuri concurenții trebuie să cerceteze toate variantele, în legătură una cu cealaltă. Unde se află de exemplu regele negru în problema 1 ? Despre el știm sigur că într-o variantă ajunge pe cîmpul g8. Înseamnă că el se află inițial pe unul din cîmpurile f8, f7, g7, h7, sau h8. Dar pe care din ele ? Vedem mai departe că albul dă mat în altă variantă cu dama la a8, ceea ce duce la concluzia că regele negru se află ori la h8 ori la f8 ș.a.m.d.

Primii trei clasați la concurs vor primi cîte un abonament pe 6 luni la revista **„MAGAZIN"** și cărțile „Problema de șah în secolul XIX" de I. Umnov și „Probleme alese ale lui S. Lloyd" de Rafael Coffman, ambele în ruseste.

Problemele reconstituite vor fi trimise pe adresa revistei **„MAGAZIN"** pînă la data de 5 martie 1961, într-un plic cu mențiunea **„Pentru concursul sintetic de probleme de șah".**

Muzică și șah

• Tal despre un Beethoven al șahului • O partidă de șah David Oistrah — Serghei Prokofiev.

Într-un interviu publicat în revista sovietică „Nedelia", campionul mondial Mihail Tal și-a exprimat părerea că șahul seamănă cu muzica. Într-o partidă de șah, la fel ca într-o lucrare muzicală, se oglindește temperamentul, personalitatea autorului. Spre deosebire de artiști, șahiștii sînt însă atît creatori cît și interpreți.

Tal l-a asemuit pe Botvinik cu un Beethoven al șahului iar pe Keres cu un Chopin al jocului minții. Cît despre el însuși, o combinație între .. Gershwin și Kalman...

În legătură cu șahul și muzica nu-i lipsit de interes să arătăm că între muzicieni se numără foarte mulți iubitori ai șahului. Celebrul compozitor sovietic Serghei Prokofiev a fost și un pasionat șahist, care a obținut categoria de joc candidat de maestru ! El a jucat cu Emanuel Lasker, pe care l-a învins, cu Jose Raul Capablanca. Între partenerii lui Prokofiev din lumea muzicală s-au numărat, între alții, Glier, Kabalevschi, David Oistrah.

Iată mai jos finalul unei partide jucate de Prokofiev în cadrul unui meci cu David Oistrah în anul 1937.

Negru: Oistrah

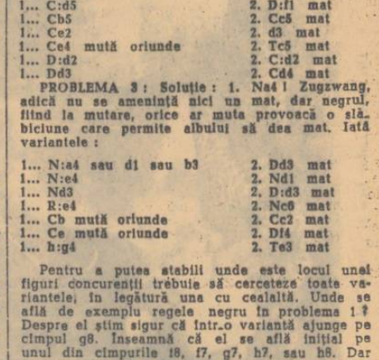

Alb: Prokofiev

Partida a continuat astfel : 53. Rd4, Ng2 54. a7, Rb7 55. Rc5, Nf3, 56. c3, f6 57. Rd6 Nd1 58. a5, Ne2 59. Cd4, Nf1 60. Cc6, f5 61. Re5, Nd3 62. Rd4, Ne4 63. a6, Ra8 64. Cb4, R:a7 65. c4, Rb6 66. c5+, Ra7 67. Re5, Rb8 68. Cd5, Nd3 69. Cb4, Ne4 70. c6, Rc7 71. a7, N:c6 72. N:c6, Rb7 remiză.

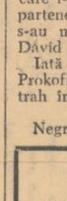

În rubrica de șah a revistei britanice „Illustrated London News" redactată de Baruch H. Wood, a apărut nu de mult un articol consacrat unei analize făcute de maestrul sportului Gh. Mititelu la un final de partidă. Într-o altă cronică șahistă a aceleiași reviste se relatează despre un profesor din Oklahoma colecționar de cărți în care este vorba, chiar și tangențial, despre jocul de șah !

Problema nr. 2

Ing. G. TEODORU
București

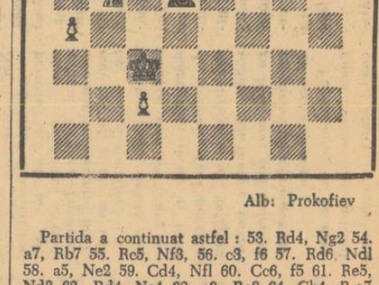

Albul joacă și dă mat în 11 mutări.

Problema de mai sus, a cărei soluție va apare numărul viitor, a obținut o distincție — menționare 6-a, — la un puternic concurs internațional de compoziție șahistă organizat în 1958 de revista F.I.D.E., organul Federației Internaționale de șah.

Fel de fel • Fel de fel • Fel de fel • Fel de fel • Fel de fel

O gospodină ideală...

Claus Scholz, un inginer austriac, a reușit să creeze un interesant robot, care a căpătat numele de „M. 7". Robotul este înalt de 1,82 m. și are greutatea de 48 kg. Dotat cu creier electronic, el înregistrează și duce la îndeplinire ordinele pe care le primește. Poate face curățenie : mătură, spală vasele, servește masa, răspunde la telefon... Într-un cuvînt, este o gospodină ideală. În clișeul nostru : robotul îndeplinind ordinele primite.

Un oraș al științei

La Riga se construiește actualmente un ansamblu de construcții destinat Academiei de Științe. Clădirea institutului de sinteză este aproape gata. Cele 50 de laboratoare ale institutului prepară noi antibiotice și vitamine. Vor fi ridicate de asemenea, construcții pentru institute electronice, de fizică atomică, de chimie și un centru de calcule electronice. Acest oraș al științei letone va fi terminat anul viitor.

Centru hidrotehnic în deșertul Kara-Kum

Un nou centru hidrotehnic e pe terminate. El e situat în inima stepei Obrutcef, pe traseul canalului Kara-Kum. Porțile ecluzei, îmbrăcate cu ciment, se vor deschide în curînd pentru a primi apele Amu-Daria care udă pămînturile virgine din Murgap și Tedjen. Un orășel cu clădiri moderne a început să se profileze iar de-a lungul străzilor au fost plantați arbori.

Calculatorul atotștiutor

Un important centru de calculat se va înființa pe lîngă Institutul de Matematică al Academiei de științe siberiene. Aci a fost instalată o mașină electronică universală, care poate efectua numeroase operații matematice complicate și poate citi manuscrise vechi. Grație acestei mașini savanții siberieni Kossarev, Ereinov și Ustinov au reușit să descifreze vechi manuscrise maya. O parte din aceste fragmente au și fost publicate.

Colaboratorii institutului și-au luat obligația de a lărgi sfera de aplicații tehnice a calculului. Această mașină electronică universală are posibilitatea de a rezolva problemele cele mai diverse necesare institutelor de cercetări. S-au format o serie de colective de cercetări pe lîngă institutele Academiei de științe din Siberia, colective care au sarcina de a cerceta și a se familiariza cu această nouă metodă de cercetare.

Fotocopia unui vechi manuscris maya. Hieroglifele reprezintă legende privitoare la rituri religioase.

Inventatorul cuvintelor încrucișate

Într-un cimitir din Capetown (Uniunea Sud-Africană) a fost înmormîntat „inventatorul cuvintelor încrucișate". Pe piatra de pe mormîntul său scrie : „Victor Orville. Și-a pierdut fericirea vieții, dar a creat ceva ce aduce bucuria oamenilor".

Cu ani în urmă, Victor Orville a pricinuit — într-un accident de automobil — moartea soției sale pe care o iubea nespus de mult. A fost condamnat la trei ani închisoare. În timpul detențiunii, deznădăjduit, a încercat de două ori să se sinucidă. Nu voia să vadă pe nimeni dintre prietenii săi.

Într-o bună zi, supraveghetorul celulei anunță că deținutul prezintă semne de tulburări mintale. Condamnatul mîzgălise foi de hîrtie cu pătrate, în care erau înscrise căsuțe albe, iar din loc în loc căsuțe negre. Toată ziua nu făcea altceva. Împreună cu medicul închisorii, directorul îl vizită pe deținut în celula sa. Peste un timp, toți trei stăteau aplecați asupra petecelor de hîrtie cu pătrățele. Erau primii dezlegători de cuvinte încrucișate, pe care le inventase deținutul Victor Orville.

Primul joc de cuvinte încrucișate a apărut într-un ziar din Capetown, însuși directorul închisorii a dus manuscrisul la redacție. De atunci, precum prea bine se știe, această invenție este pretutindeni acasă.

Cu aparatul de fotografiat la... vînătoare

Multe lucruri interesante vede un vînător. Mai multe însă vede un vînător... cu aparatul de fotografiat. Pentru el nu există sezon interzis. El are la dispoziție întregul an. Această împrejurare îi dă posibilitate să-și organizeze mai bine timpul de odihnă și, în același timp, să studieze mai bine viața vietăților din pădure. Vînătoarea... cu aparatul de fotografiat e un sport relativ tînăr. În U.R.S.S. el numără însă încă de pe acum mii de amatori. Nu de mult, în suplimentul duminical „Nedelia" al ziarului „Izvestia", au fost publicate mai multe fotografii interesante, „trofee" ale acestei vînători neobișnuite. Trebuie spus că ele se bucură de aprecierea unanimă, chiar și a vînătorilor de meserie.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Televiziunea franceză în vizită la Gopo

În holul cel mare de la intrarea pe platourile cinematografice de la Buftea graficul ne arată că astăzi nu se filmează.

Şi totuşi, trecînd de-a lungul culoarului parcă fără capăt, pe neaşteptate, din penumbră un indicator luminos, avertizează cu litere de foc : „Atenţiune, pe platoul 2 se filmează !"

Intr-adevăr pe uriaşul platou, doar cîteva elemente de decor din placaj şi pînză sugerează un interior în care nu se află decît o masă. Cîţiva maşinişti şi electricieni la posturile lor stau nemişcaţi. In decorul simplu doi actori reluă sub privirea curioasă a unei camere de luat vederi „Arriflex", minuţită de operatorul Şt. Horvath. In acelaşi timp un alt aparat de filmat, mai mare, stă gata să prindă întregul cadru.

— „Facem probe filmate de actori pentru noul film „S-a furat o bombă", ne spune Gopo răspunzîndu-ne la salut. Se vor filma acum cîteva cadre în care „şeful bandei" — respectiv H. Boroş îşi va suprima... „umbra" în care recunoaşteţi desigur pe Puiu Călinescu de la Estradă. Acum linişte şi... atenţiune... motor !

La un moment dat, în timpul filmării de undeva de lîngă aparatul pe traseling răsună un glas în cea mai curată franceză :

— Domnule Popescu Gopo, vă rugăm să vorbiţi.

Abia acum am priceput că toată scena cu actorii şi cu aparatul montat pe picioroange de lemn nu fusese decît o introducere la omuleţ ca continua cu ceea de-a patra peliculă „Anatomie". De data aceasta acţiunea se va desfăşura în interiorul năzdrăvanului personaj angrenînd într-un amuzant dialog creierul reprezentat printr-un arbore, stomacul printr-un apendice, şi inima printr-o floare.

Gopo anunţă din nou stop. De data aceasta se apropie de interlocutorul său de adineauri, dl. Jacques R. Villa, realizator al emisiunilor de animaţie pentru copii şi adulţi de la Televiziunea din Paris.

Jacques Villa s-a deplasat la Bucureşti în vederea realizării unui reportaj despre Gopo şi creaţia sa artistică pentru o emisiune specială pe care telespectatorii francezi o vor urmări în seara zilei de 22 februarie a.c. In cadrul acestei emisiuni dl. Villa va prezenta reportajul-interviu cu Gopo, filmat pe platoul de la Buftea, la care va monta imagini din Bucureşti. In continuarea programului special, va fi prezentat un film al lui Gopo.

Ion MIHU

Ce fac Janna şi Vladimir ?

In scrisorile pe care cititorii ni le trimit la redacţie, această întrebare revine deseori. Janna Prohorenko şi Vladimir Vasev, protagoniştii filmului „Balada soldatului", care la cel de-al XIII-lea Festival internaţional al Filmului de la Cannes a obţinut un mare succes, sînt studenţi ai Institutului de Cinematografie din Moscova. Ceea ce, însă, nu-i împiedică să-şi continue activitatea şi pe platourile de filmare. In prezent cei doi debutanţi — care, trebuie să arătăm că au rămas buni prieteni — urmează cursurile anului III al Institutului şi, paralel, pregătesc roluri în noi filme artistice.

Ea a fost invitată de către Iuri Raizman, unul dintre cei mai mari realizatori sovietici de filme, să creeze rolul liceencei Xenia din filmul „Şi dacă aceasta este dragostea ?", o puternică dramă psihologică care povesteşte iubirea nefericită dintre doi adolescenţi — Xenia şi Boris — elevi în clasa X-a de liceu. La rîndul său, Vladimir turnează în filmul „Nori de-asupra Borskului" în regia lui Vasili Ordinski. El interpretează aici rolul lui Gheniu, un copil orfan. După cum se poate vedea virsta eroilor nu este prea îndepărtată de cea a interpreţilor dacă ţinem seamă atît de tinereţea Janei şi a lui Vladimir cît, mai ales de prospeţimea fermecătoare a jocului lor în filmul „Balada soldatului" de care îşi amintesc adeseori, cu şi spectatorii, cu multă bucurie.

File din jurnalul unei dresoare

— Haide, Alex ! Allei Tosca ! Ketty ! Aly !

Comenzile răsună scurt în marea arenă... Reflectoarele scaldă în lumina lor puternică uriaşa sală a sportivi circului. Acum, ochi urmăresc cu emoţie şi teamă saltul graţios şi panteleştea pe deasupra cailor dresoarei, încordarea leoaicei Tosca - dinaintea sărituri prin cercul de foc, blîndeţea neobişnuită cu care Alex, leul favorit, se lasă mîngîiat.

— Lidia, ai văzut instalaţia pentru ghitere ?

Tînăra tresare... Priveşte în jur... Ghiterele au dispărut... Nu e nici Tosca, nici Aly, nici Alex... Sub.ele de scaune sînt goale... Ochii reci ai reflectoarelor adîncesc parcă şi mai mult golul şi tăcerea...

Lidia Jiga a trăit cu o clipă mai devreme emoţia „marii premiere".

UN PRIETEN NOU...

Zîmbind casierita menajeriei intinde bilutul tinerei care de zile în şir vine să-şi petreacă cîteva ore în faţa cuştii ursuleţilor. O cunosc şi ei. O primesc mormăind, îşi întrerup joaca cu şi-şi întind boturile rotunde şi cătifelate printre gratii. Ca o mamă grijulie, pentru fiecare din ei. Lidia scoate din buzunar o bucată de zahăr. Ursuleţii rumîie zaharul, apoi îşi continuă joaca, îmbîind-o parcă cu lăbuţele dîncolo de gratii. Lidia se apropie. Luxy, cel mai jucăuş, încearcă s.o convingă prinzînd-o de mînecuţa bluzei. Amuzată, Lidia întinde mîna să-l mîngîie. O îndărătnească proa mare ! Oţesaţi, Luxy se retrage, în timp ce Lidia priveşte surprinsă mişcarea sfîşiată a bluzei.

Aşa a început prietenia cu Luxy. Atrasă tot mai mult de viaţa micilor sălbăticiuni, Lidia a cerut să fie primită la circ.

Pe vremea aceea Luxy avea doar cîteva luni. L-a îndrăgit pentru zburdălniceala lui şi s.a ocupat în mod special de el. Ghemotocul de blană calcînie a simţit afecţiunea ei. Cînd se apropia de cuşcă, lăsa joaca, îşi întindea botul şi cerea să fie mîngîiat. După multe întîlniri, au dispărut gratiile. Acum, erau prieteni buni. Din primul salariu l-a cumpărat o trotinetă şi a început cu el primele lecţii.

„VOI FACE DRESURA MIXTĂ !"

Din cuşca leilor străbat pînă la ea răcnetele fioroase ale animale. Le aude din ce în ce mai mult. Din ce în ce se simte mai atrasă de fiarele junglei. Le dă tîrcoale şi este în preajma lor oridecîte ori îi se aduce hrana. Le urmăreşte în arena. Dorinţa de a le dresa creşte tot mai mult în ea, îi dă curaj.

Şi într.o zi, Lidia intră hotărîtă în cuşca fiarelor. Este ziua pe care n-o va uita niciodată. Tosca o urmărea cu duşmănie, incordată, gata de atac... Alex, bunul Alex, s-a apropiat cu paşi leneşi, a cercetat-o, apoi s.a aşezat cuminte la picioarele ei.

Vestea a dat ocol circului. Şi privirilor îngrozite ale celor adunaţi împrejurul cuştii, Lidia le-a răspuns cu un zîmbet : invingsse !

Celor doi lei, îi s.au adus noi tovarăşi. Panteriile Aly şi Ketty. Au început zilele, săptămînile şi lunile de muncă încordată. Incapăţînată Ketty a învăţat să se supună ascultătoare. Aly a început să execute cu graţie săriturile sită de pe meleaguriile natale. Fiecare lucru, arta lor este recunoscută şi sprijinită. Deaceea el lucrează cu dragoste şi pasiune.

Totul e tăcut în jur. Dar în curînd reflectoarele îşi vor aprinde ochii lor de lumină şi pentru prima oară sub uriaşa cupolă a noului circ, va răsuna comanda:

— Alei hap ! Haide Alex ! Tosca ! Ketty ! Aly !

Alexandra M. CONSTANTINESCU

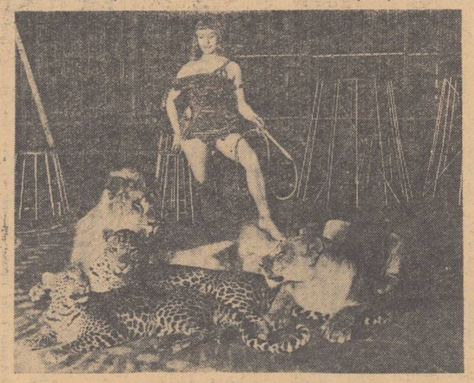

Dresoarea Lidia Jiga şi „trupa" ei

Făgărăşulul, prietena de ieri a lui Luxy, dresoarea curajoasă de azi a lui Alex priveşte emoţionată... Uriaşa cupolă, luciul mat al draperiilor şi fotoliilor, intalaţiile moderne, imensul manej, totul îi pare un vis... Sînt undeva departe covîrîtoare sărăcioase ale trupelor ambulante de circ, care-şi purtau sărăcia şi tristeţea din loc în loc. Astăzi, în anii noştri, artiştilor de circ li se creează minunate condiţii de

Petre Bodeuţ pregăteşte un recital de balet

Obiectivul aparatului fotografic l-a surprins pe artistul emerit Petre Bodeuţ în totul unei repetiţii. Explicaţia la fotografia noastră ar putea suna astfel : „Petre Bodeuţ repetă în dansul „Căluşarii".

Şi totuşi aceste cîteva cuvinte ar suprinde pe unii cititori. Petre Bodeuţ a renunţat de mulţi ani la activitatea de balerin şi s.a consacrat pregătirii unora dintre cele mai bune ansambluri de dansuri din ţara noastră. In cadrul turneelor peste hotare ale acestor ansambluri a dansat uneori ca solist şi Petre Bodeuţ. Ziarele din străinătate au scris elogios despre dansatorii romîni.

In curînd, îl vom revedea din nou pe scenă, într-un recital de balet şi dans folcloric.

— Prima parte a recitalului — ne-a spus artistul — va cuprinde scene de balet clasic, adică tîlmăciri ale unor legende sau opere muzicale („Coral" de Bach, „Legendă" de Corelli, „Cavalerul rozelor" de Strauss, „Andante" de Mozart, „Pavana" de Ravel etc.), apoi reconstituiri de vechi ritmuri getice şi dansuri în stil folcloric romînesc.

Opera „Boris Godunov" în faţa premierei

Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. se pregăteşte pentru premiera unui nou spectacol. In fiecare dimineaţă, pe scena sa îşi dau întîlnire o adevărată armată de interpreţi. Coriştii, figuranţii, balerinii şi cîntăreţii repetă cu asiduitate, pentru a reda cît mai emoţionant monumentalele tablouri de masă ale operei „Boris Godunov" de Mussorgski. După un an întreg de pregătiri, interpreţii au ajuns să trăiască emoţiile apropiatei premiere. Repetiţiile generale se desfăşoară într-o atmosferă febrilă. Regizorul Hero Lupescu găseşte totuşi cîteva momente de răgaz pentru a ne face unele destăinuiri.

— *Faptul că acest spectacol* — ne declară tînărul director de scenă — *se repetă de un an, trebuie considerat ca un indiciu al seriozităţii cu care colectivul teatrului se străduieşte să realizeze o montare pe măsura caracterului monumental al lucrării. „Boris Godunov" este prima dramă muzicală din istoria muzicii în care poporul este eroul principal. Din cele nouă tablouri ale operei, şase sînt ocupate de scenele de masă. Ca să răspundem acestei cerinţe a trebuit să alcătuim un ansamblu de peste 250 cîntăreţi, balerini şi figuranţi.*

— Ce elemente noi va aduce spectacolul ?

— *Celebra operă va cunoaşte pentru prima oară în ţara noastră o montare de ampioare pupin obişnuită. Un element pe care punem bază îl va constitui scenografia lui Roland Laub. Decorurile şi costumele sale vor urmări să aducă nota unei puternice originalităţi în redarea atmosferei. De asemenea, în nouă montare vor fi introduse pentru întîia oară cele două tablouri „Vasili Blajenîi" şi „Tablou.l polonez" care au lipsit pînă acum din montările anterioare. Şi ca să respectăm opera autorului, aşa cum a fost scrisă iniţial, nu vom incheia spectacolul cu moartea lui Boris, ci cu tabloul revoluţiei.*

— Şi ca atare, cine va susţine dificilul rol ?

— *David Ohanesian şi Valentin Loghin. In celelalte roluri vor apare Zenaida Pally, Elena Cernei, Vera Rudeanu (Marina), Ion Puican, Mihai Ştirbei (Şuiski), Nicolae Teofănescu, Jean Hvorov (Varlaam), Ionel Tudoran, Constantin Iliescu, Octavian Naghiu (falsul Dimitrie), Mircea Buciu, Viorel Ban, Nicolae Florei (Pimen), Maria Şindilaru, Iolanda Mărculescu (Xenia), Valentin Teodorian, Ion Stoian (Inocentul), Vasile Diaconescu, Dumitru Scurtu (Misail) şi alţii.*

M. DAMIAN

REFLECTOR

Afişul

Nu ştiu de cîtă vreme se instaurase obiceiul bizar de a căuta repertoriul unui teatru între coloanele mărunte ale ziarelor şi-aşa în permanentă lipsă de spaţiu. De cîţiva ani, directorii instituţiilor noastre de cultură au redescoperit farmecul publicităţii şi nu fără folos pentru că oricît am vrea noi, omului preocupat trebuie să-i amintească cu un miloc oarecare că Naţionalul pregăteşte O scrisoare pierdută sau că Municipalul a reluat pe Hamlet.

Panourile de afişaj anunţînd pînă atunci delicioase supeі de roşii preprepparate au lăsat loc şi desenului spiritual care o înfăţişează pe Roxana într-un balcon minuscul, purtat pe palma braoului Cyrano. Decorul oraşului nostru a căpătat subit o tentă artistică şi trebuie spus că-i stă bine.

Ce-i la urma urmelor un anunţ publicitar ?

Nu e vorba, fireşte, în zilele noastre, de deşuchiata reclamă a gambelor vedetelor teatrelor de scandal, cînd cite o jumătate de piaţă era acoperită vederilor ca să fie expusă pe placaj cite o divă suferind aumor îmbrăcată pe cunoscutele canapele ale domnilor Bataille şi Bernstein.

Desenatori plini de talent prind în cîteva linii esenţa spectacolelor anunţate şi trecătorul are fără să vrea în faţa ochilor o expoziţie de gust. Fe o bucată de hîrtie el găseşte adunate la un loc, numele autorului, al regizorului, al interpreţilor şi al scenografilor. Nu este vorba de o publicitate personală cît de garanţia unor nume care oferă totdeauna lucruri de calitate (cînd e cazul).

O trecere în revistă a afişelor teatrelor noastre nu strică nimănui. Teatrul Naţional, de pildă, instituţie sobră, preferă hîrtia neutră: albă, impodobită cu titlul roşu. E o tradiţie ce trebuie respectată şi n-avem nimic de obiectat.

Municipalul, stimulatorul de fapt al publicităţii de acest gen, ne-a oferit cîteva producţii de mult gust, cum ar fi de pildă anunţul piesei : „Omul care aduce ploaia".

Teatrul din Giuleşti ne-a surprins plăcut cu afişul „O lună de confort", idee reluată apoi, ceea ce nu ni s-a părut indicat. (Ar fi de adăugat că culorile din panoul ce vesteşte premiera Marianei Pineda sînt cam întunecate şi neatistice).

Imi place şi afişul Teatrului de comedie (la spirituala „Celebrul 702") de o simplitate eficace. Mă surprinde că Teatrul pentru copii şi tineret nu-şi anunţă repertoriul prin cîteva compoziţii grafice în stare să atragă atenţia micuţilor spectatori afit de avizi de piese destinate lor exclusiv. Aici într-adevăr, decoratorii ar avea de lucru.

Şi acum şi cîteva lucruri neplăcute : „Moartea unui comis voiajor" a fost ilustrată destul de sărăcăcios, mă gîndesc la incertitudine, ca şi „Un strugure în soare" unde desenul este dizgraţios şi colorat ţipător.

Pentru că raza reflectorului nostru se oprească uneori şi pe pînză, trebuie spus că în materie de cinematografie, afişul se prezintă în general mediocru. Aici graba, poate comoditatea, duce la produse uneori sub orice critică. Presa noastră centrală a semnalat de nenumărate ori improvizaţiile de pe panourile publicitare. Prin dimensiunile şi prin aşezarea lor, aceste afişe constituie un element estetic şi contribuie la frumuseţea oraşului nostru.

Sînt cazuri cînd trecătorii privese cu groază la chipurile spectacole de culoare verde care anunţă nu ştiu ce film, produs la Buftea. Deasupra circului de stat, chipurile de nerecunoscut ale actorilor scenelor centrale, luaţi cu imprumut de studiourile noastre, dau cosmare copiilor. (De la o vreme, trebuie recunoscut că s-au făcut eforturi serioase şi unele neglijenţe au dispărut).

O preocupare mai atentă a consiliilor artistice ale teatrelor şi chiar a direcţiei reţelei cinematografice ar face să dispară aceste scăpări mici din vedere.

Să nu se uite că afişul pregăteşte pe nesimţite gustul xelor care caută în expoziţii tablourile de valoare. Pictori şi graficieni, nu lăsaţi pensulele voastre nărăvoase să bîjbîie în culori, pentru că sînt trădătoare !!

Eugen BARBU

Trei personaje dintr-o comedie celebră

Cu prilejul alegerilor de la 5 martie, Teatrul Naţional va reprezenta „*O scrisoare pierdută*" de I. L. Caragiale, care face parte din repertoriul permanent al primei noastre scene.

★

Am rugat pe trei dintre protagoniştii comediei lui I. L. Caragiale să ne vorbească despre personajele cărora le dau viaţă.

— *Cetăţeanul turmentat este unul din rolurile pe care le îndrăgesc* — ne-a mărturisit artistul poporului Costache Antoniu. *In redarea acestui personaj mă străduiesc să scot în evidenţă faptul că el este un dezorientat, o minge în jocul celor două partide burgheze ce se rînduiau la putere. Cetăţeanul turmentat e un mic proprietar, pentru că numai proprietarii aveau dreptul să „aleagă". Critica burgheză socotea acest personaj ca un tip cu totul simpatic, menit doar să facă jocul unor politicieni veroşi. Intrebarea stereotipă — „Dar eu cu cine votez ?" — arăta, credeau unii, doar dezorientarea micului burghez în faţa asaltului celor două partide de guvernămînt. Intr-adevăr, în comparaţie cu celelalte personaje sinistre, Cetăţeanul turmentat aduce o notă de bonomie, o notă de veselie. Totuşi, în ciuda hazului pe care-l stîrneşte prin replicile lui, nu trebuie să uităm că Cetăţeanul turmentat este totuşi un instrument docil al claselor exploatatoare, cărora, cu voie sau fără voie le face jocul.*

Artistul emerit Niki Atanasiu ne-a spus că mai întîi a jucat în piesa lui Caragiale pe Tipătescu, prefectul judeţului, şi apoi pe Nae Cătavencu.

— *Şi unul şi celălalt sînt personaje tot atît de odioase* — subliniază interlocutorul. *Pe cînd Tipătescu este mai umbiat prin lume, mai rafinat, şi-are un limbaj — deşi sforăitor — totuşi mai puţin ridicol, Cătavencu este prototipul demagogului, incult şi lipsit de scrupule. Pe Cătavencu mă străduiesc să-l înfăţişez scenic, reliefîndu-i întreaga hidoşenie, să-l redau ca un simbol al politicianismului vechii Romînii.*

Făcînd aprecieri pe marginea rolului său, artistul emerit Marcel Anghelescu

Artistul poporului Costache Antoniu în rolul „Cetăţeanului turmentat"

Artistul emerit Niki Atanasiu în rolul lui Tipătescu

Artistul emerit Marcel Anghelescu în rolul lui Ghiţă Pristanda

arăta că poliţaiul oraşului, Ghiţă Pristanda, este o unealtă a aparatului de stat administrativ, un om necinstit şi abuziv. Şi apoi continuă :

— *Pe Pristanda caut să-l înfăţişez totodată în lumina omului care ştie bine să se pună bine cu toţi fruntaşii politici, incredinţat că cel pe care trebuie să-l aresteze din ordinul superiorului, ar putea să-i devină şef. Intr-adevăr, viaţa politică de atunci era dominată de cele două partide aşa-zise istorice şi totul nu se reduma decît la un joc între aceste două „bande" — cum le numeşte Caragiale.*

N. SANDU

Spectatorii Silviei Chicoş

Artista emerită Silvia Chicoş

Pe drept cuvînt se poate spune că artista emerită Silvia Chicoş joacă pentru spectatorii între 6 şi... 90 de ani. Volodia Dubinin, Timur, Fetea sau Vitea Maicev ne-au emoţionat la fel ca pe copiii noştri, am rîs împreună cu ei, am palpitat şi ne-am bucurat de victoriile lor.

— Cum reuşiţi să redaţi atît de veridic nu numai vocea dar şi felul de comportare al copiilor, am întrebat-o pe Silvia Chicoş.

— In primul rînd fiindcă-mi sînt tare dragi. Majoritatea timpului mi-l petrec în mijlocul lor. In şcoli, în parcuri, pe străzi, oriunde întîlnesc copii, stau de vorbă cu ei, ne împrietenim. Primesc multe scrisori în care copiii îmi vorbesc despre viaţa lor de acasă şi din şcoală. Se mîndresc că au cucerit distincţii pionereşti, că învaţă bine şi au căpătat note mari. Dar să scot din sacul cu întîmplări pe cea mai recentă. Cu cîteva luni în urmă, cu ocazia unui turneu am poposit şi la Piatra Neamţ. După spectacol m-a aşteptat un băieţel de vreo opt ani care mi-a dăruit un buchet de flori şi m-a rugat să-i dau adresa : „Am aflat eu să vă spun şi mi-e greu acum. Am să vă scriu".

M-am mirat că trecuse timp şi primise scrisorile şi vă cunosc mult de la radio, vă rugăm să ne spuneţi cum decurg întîlnirile „personale",

— Fot spune că de fiecare dată cînd mă întîlnesc cu copiii sînt mai emoţionată decît ei. Copiii colectivistîlor din Dragomireşti mi-au dăruit un porumbel, alţii mi-au spus poezii, iar un copilaş de vreo 4—5 ani din comuna Drăgăneşti a venit după spectacol şi mi-a dat.,, o felie de pîine cu unt.

Cum aş fi putut refuza un asemenea dar ?

Sandu MARIAN

„Ascultă-ţi inima !"

Ultima lucrare a dramaturgului sovietic Al. Korneiciuk — comedia „Ascultă-ţi inima" a intrat în repertoriul Teatrului Naţional „I. L. Caragiale".

Doritori să aflăm stadiul pregătirilor şi amănunte cu privire la montarea piesei pe prima scenă a ţării, am vizitat teatrul din piaţa Amzei, unde au loc repetiţiile.

Pe scenă — un fotoliu marchează o tufă de iliac, un praticabil a devenit malul Niprului, iar banca s-a transformat în trunchiul de copac de care se reazămă Mac, responsabilul bufetului „La ieşirea de vesel".

E pauză.

Regizorul Al. Finţi, ne întîmpină cu amabilitate :

— Putem să stăm puţin de vorbă. Repetiţiile sînt în plină desfăşurare.

— *Adică ?*

— Piesa este, cum se spune în limbajul nostru, „ridicată în picioare". Repetăm tablourile unul după altul, aşa că data premierii nu este îndepărtată. Ea va fi prezentată publicului în cadrul angajamentelor luate de teatru în cinstea alegerilor.

— *Ce ne puteţi spune despre această nouă piesă sovietică ?*

— „Ascultă-ţi inima" este o piesă care dezvăluie lumea lăuntrică, plină de avînt, de romantism şi poezie, a constructorilor comunismului.

Am stat în continuare de vorbă cu cîţiva interpreţi ai piesei. Subliniau faptul că în „Ascultă-ţi inima" nu există personaje principale şi secundare. Fiecare erou are un destin propriu şi e necesar acţiunii. Artiştii emeriţi Marcel Anghelescu şi Al. Giugaru (care vor întruchipa pe ceii doi preşedinţi de colhoz), artista emerită Dina Cocea (care va apare în rolul colhoznicei Marina Nikolaevna), artista emerită Eugenia Popovici, Emanoil Petruţ, Draga Olteanu, Nicu Gr. Bălănescu, C. Rauţchi, Gr. Nagacevski, Popovici-Poenaru — mărturisesc dragostea cu care s-au apropiat de roluri, dorinţa de a înlesni spectatorului perceperea amplă şi vie a umanismului comunist care caracterizează piesa „Ascultă-ţi inima".

Al. M.

S-a deschis stagiunea teatrală arădeană

Intr-o vală bine utilată din punct de vedere tehnic, zilele trecute s-a deschis noua stagiune a Teatrului de Stat din Arad.

Prima premieră : „Passacaglia" de Titus Popovici. In distribuţie actorii Valentin Dain, Rodica Sanda Ţuţuianu, Eugen Mercus, Ion Paulescu, Sorin Gheorghiu, Miron Neţa, Iulian Copaceanu.

Următoarele spectacole : piesa sovietică „Curcubeul" de M. Zarudnii, „Pygmalion" de G. B. Shaw, „Peripeţiile soldatului Sveik" dramatizare de Jean Grossu după romanul lui I. Hasek, „Centrul înaintaş a murit în zori".

Pe scurt — din ţară

● DE CURÎND Teatrul de Stat din Sibiu, a întreprins un turneu în Valea Jiului şi în localităţile miniere din Munţii Apuseni. Au fost prezentate cu această ocazie în faţa miilor de spectatori piesele „Ferestre deschise" de Paul Everac, „Un musafir picat din cer" de Karoly Sandor şi „Băieţii veseli" de H. Nicolaide.

Un alt colectiv al teatrului din Sibiu va prezenta mai multe spectacole în regiunile Argeş, Oltenia şi Banat cu piesa „Şcoala nevestelor" de Molière.

● ASTAZI, pe scena Teatrului de Stat din Petroşani, colectivul teatrului „Valea Jiului" din localitate va prezenta în premieră piesa „Domnul Puntila şi sluga sa Matty" de B. Brecht.

● TEATRUL EVREIESC de Stat din Iaşi, pregăteşte la secţia de estradă un nou spectacol în limba romînă. Spectacolul este intitulat : „Bravo mie, sînt ieşan !" cu versuri de I. Avian şi Fred Firea, cu muzica de Aurel Giroveanu.

● DE CURÎND s-a deschis clubul studenţesc al Centrului Universitar Iaşi, Manifestările clubului, care va funcţiona pe întreaga perioadă de iarnă, vor cuprinde şi un bogat program artistic.

Veşti de la Uniunea Compozitorilor

● IN CINSTEA alegerilor compozitorii noştri — printre care Alfred Mendelsohn, Teodor Brătu, Hilda Jereş, Vasile Timiş, Gheorghe Bazavan, Florin Comişel, Eugen Teger — au scris noi lucrări închegate anume evenimentului de la 5 mar.tie. Aceste noi cîntece au fost preluate de corurile amatoare în vederea programelor artistice realizate în întîmpinarea alegerilor.

● UN GRUP de 30 de compozitori au făcut de curînd o vizită la uzinele „Electronica" interesîndu-se despre activitatea lor cultural şi artistică şi stimulînd pe artiştii amatori. Compozitorii noştri vor vizita în continuare fabrica „Electrecord" din Capitală şi se vor deplasa la Reşiţa.

● UNIUNEA COMPOZITORILOR din R.P.R., în colaborare cu Societatea pentru Răspîndirea Ştiinţei şi Culturii va organiza în întîmpinarea alegerilor un simpozion intitulat „Compozitorii cîntă lupta partidului". Ei vor prezenta creaţiile compozitorii Ion Chirescu, Laurenţiu Profeta şi Sergiu Sarchizov.

Premieră la Teatrul „C. Tănase"

„Concert-Expres" de Horia Şerbănescu şi Sadi Rudeanu

Teatrul satiric-muzical „Constantin Tănase" prezintă în premieră concertul-spectacol „*Concert-Expres*", de Horia Şerbănescu şi Sadi Rudeanu. Conducerea muzicală aparţine lui Gellu Solomonescu.

— *Spectacolul nostru se intitulează astfel* — ne-a mărturisit Horia Şerbănescu — *pentru că acţiunea se petrece într-un „bufet-express". Şi am rezervat spectatorilor cîteva surprize.*

— De pildă ?

— *Dorina Drăghici va debita un cuplet satiric VORBIT. Zizi Şerban, în cupletul ei va vorbi despre succesele romînilor la Olimpiadă. Pentru prima oară, unul din membrii trio-ului Grigoriu — George — va cînta... solo.*

— Cuplul Horia Şerbănescu — Radu Zaharescu ce surprize a pregătit spectatorilor ?

— *Ne-am ...antrenat zile întregi pentru o serie de surprize, nu ştiu dacă toate de realizat. Vom aminta — de exemplu — de la o înălţime de 3 metri în postura unor tineri în vîrstă de 1000 de ani care nu sînt alţii decît primii mărţieni sosiţi pe pămînt. Ca să aterizăm de la o astfel de înălţime a trebuit să ne familiarizăm cu... picioroangele. In scheciul „Doi lăutari" care povestesc despre alegerile de altădată, Radu cîntă la cobză şi eu la ţambal... pe adevăratelea ! Dar văd că m-am luat cu vorba şi divulg toate... secretele concertului.*

Horia Şerbănescu şi Radu Zaharescu la o repetiţie

— Pe cine vom mai vedea în noul spectacol?

— Desigur, vom asculta compoziţii în primă audiţie. Care sînt unele din acestea ?

— *„Două inimi şi o melodie" de Gellu Solomonescu, „Un cîntec de dragoste" de Radu Şerban, „Floarea tobosară" de Vasile Veleovschi, „Cireşica" de George Grigoriu, „Pe sub fereastra ta" de Temistocle Popa, „De ziua ta, tăticule" de Radu Zaharescu şi cite altele...*

— Regia ?

— *Regia aparţine lui Nicolae Frunzetti.*

N.

In studiouri — pe ecrane

● REGIZORUL italian Alessandro Blasetti se află în prezent la Moscova unde turnează filmul : „Eu iubesc, tu iubeşti".

● LA LILLE a avut loc de curînd premiera mondială a filmului antirăzboinic a lui Georges Lantner : „Copiii tobelei" cu Bernard Blier.

● APRECIATA actriţă franceză Simone Signoret a terminat filmul „Iavirizi grele" realizat de Francois Leterrier după romanul lui Roger Vailland.

● ALĂTURI de filmele „Hiroşima, dragostea mea", „Generalul de la Rovere" şi „Niciodată duminica", filmul sovietic „Balada soldatului" i s.a decernat premiul american „Bursiyn Award", pentru cel mai bun film într-o limbă străină difuzat în S.U.A.

● REGIZORUL italian Roberto Rossellini a început ecranizarea romanului „Vanina Vanini" de Stendhal, avînd în rolurile principale pe Martine Carol şi Sandro Milo.

● CUNOSCUTUL dirijor şi cîntăreţ de jazz, Louis Armstrong a sosit la Paris unde va turna în filmul „Paris Blues".

● REGIZORUL francez Marcel Carné proiectează ecranizarea romanului „Dama cu camelii" de Alex. Dumas.fiul.

● MEI FERRER, interpreteaza rolul unui luptător din rezistenţa italiană în filmul „Legea războiului» pe care-l turnează în Italia.

M.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 176 ★ Sîmbătă 18 februarie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

În drum spre VENUS!

MANGALIA — încă o perlă a Mării Negre

Portrete în apă tare
DONA JEANA
de Nicolae MINEI

BEREA și foloasele ei

Un film povestit
„GARIBALDI"

Van Gogh despre artă și artiști

MODA: pentru fete tinere

GIMNASTICĂ LA BIROU

Noi piese originale în pregătire

Reportajul a pornit de la o condică de sugestii

Aspect din noua secție de calitate a fabricii de tricotaje „Varga Katalin"

„MASA ROTUNDĂ" LA CLUJ

CALITATEA

Discuție privind calitatea unor produse ale fabricilor și uzinelor clujene

Vă face o mărturisire de la început: de data aceasta, masa noastră rotundă nu prea e rotundă și nici nu e o singură masă, ci mai multe. Asta nu fiindcă n-am fi găsit în tot Clujul o masă de formă circulară. Motivul e cu totul altul. La discuția noastră privind calitatea unor produse ale fabricilor clujene au ținut să participe atît de mulți tovarăși, încît n-ar fi încăput în jurul unei mese fie ea cît de respectabilă.

Dar să nu anticipăm și să vă povestim întîi cum ne-a venit ideea organizării acestei consfătuiri. La magazinul O.C.L. de pe strada 30 Decembrie din Cluj, magazin de prezentare a produselor uzinei de încălțăminte „Ianoș Herback", l-am întîlnit pe muncitorul tîmplar D. Indig foarte preocupat să-și găsească o pereche de pantofi după plac. Și — lucru ciudat sau nu — deși magazinul e bine asortat și rafturile gem de mărfuri, cumpărătorul nostru nu găsea nimic pe gustul său. Drept care s-a îndreptat spre condica de sugestii și reclamații vizibil etalată în acest frumos magazin și a scris în ea cîteva cuvinte.

Oh, indiscreția reporterească! Abia a terminat omul nostru (care după cum se vede, nu a scăpat nici de ochiul... atent al fotoreporterului) și ne-am și grăbit să luăm notă de cele scrise. Iată-le:

„Apreciez încălțămintea fabricată de uzina „Ianoș Herback" pentru calitatea ei superioară și pentru durabilitatea ei. Consider totuși că fabrica va trebui să dea mai multă atenție producerii unor pantofi mai flexibili și mai ușori, care sînt mult solicitați. De asemenea, propun să se îmbogățească gama de modele la pantofi femei, fabricîndu-se și pantofi cu tocuri trei sferturi și cu tocuri înalte".

O fi avînd dreptate tovarășul Indig sau nu? Ce părere au consumatorii din Cluj, reprezentanții comerțului și înșiși „împricinații", cadrele de conducere din întreprinderile producătoare de bunuri de consum, despre calitatea produselor ce se fabrică în orașul transilvănean? Fiindcă ne-am pus aceste întrebări și fiindcănoi singuri nu le puteam găsi răspuns, am invitat într-o după-amiază o serie de oameni, dintre care cei mai competenți din oraș, la o discuție despre calitate.

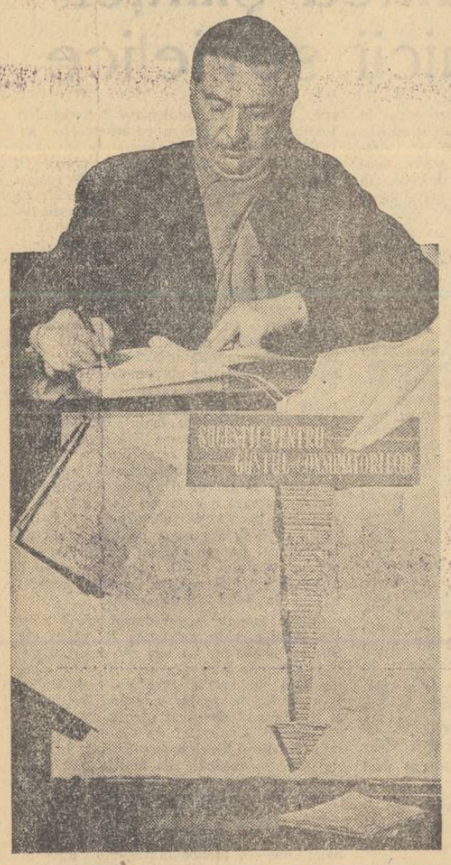

— Caut pantofi mai elastici și mai ușori, scrie muncitorul D. Indig în condica de sugestii.

Au fost de față, printre alții, *Gheorghe Radu*, vicepreședinte al comitetului executiv al sfatului popular orășenesc Cluj, *Ana Lazăr*, reprezentant al secției comerciale a sfatului popular regional, *Gh. Lungu*, din partea secției comerciale a sfatului popular orășenesc, *Adalbert Belevari*, directorul I.C.R.T.I., *Petre Dima*, responsabil cu problemele calității mărfurilor la I.C.R.A., *J. Kiss*, reprezentant al I.C.R.M., *A. Zigmond*, director comercial la O.C.L. Alimentara, *Traian Marcu*, șeful serviciului comercial al O.C.L. Produse industriale, *Virgil Stoian*, șeful Inspecției comerciale de stat regionale, *Gh. Mărinceanu*, inginer șef al uzinei „Ianoș Herback", *Viorica Boncea*, șeful controlului tehnic de calitate la fabrica „Varga Katalin", *Carol Hozer*, ing. șef la I.C.I.L.-Cluj, *Alex. Ferenczi*, responsabil C.T.C. la fabrica de mobilă „Libertatea", ing. *Vasile Varga* reprezentant al industriei locale, *Alex. Pall*, deputat, președintele comisiei permanente de aprovizionare și comerț al sfatului popular orășenesc, precum și alți reprezentanți ai comerțului cu ridicata și amănuntul, ai industriei din oraș și ai cumpărătorilor.

Ce cer uzinei „Ianoș Herback", cumpărătorii

Gheața s-a spart repede, căci oamenii aveau multe să spună. Calitatea produselor stă doar la inima fiecăruia.

De fapt, prima care s-a hotărît să-și spună părerile și păsurile a fost tov. *Maria Veres*, responsabila magazinului de încălțăminte despre care am mai avut prilejul să amintim mai sus.

— *Nu-i vorba*, a spus ea, *pantofii cu marca fabricii „Herback" sînt buni și apreciați. Cred însă că într-adevăr sortimentul mai poate fi îmbunătățit. Se cer mult la noi în magazin pantofi pentru femei, de diferite culori, cu toc înalt, și sandale decupate. Se cer și pantofi bărbătești mai simpli și mai ușori. Oare o uzină atît de apreciată nu poate să fabrice și asemenea produse? Și mai-e ceva. Pantofii returnați de cumpărători ca fiind necorespunzători, chiar așa puțini la număr cît sînt, zac la fabrică enorm de mult timp pînă ce ajung înapoi la cumpărători. Oare remedierile nu se pot face mai repede?*

— Produsele uzinei „Herback" sînt, într-adevăr în general corespunzătoare, *a subliniat și tov. Gh. Ștefan, inspector comercial de stat.* Dar chiar dacă nu sînt în număr mare, perechile de încălțăminte cu defecte nemulțumesc pe cetățeni. N-ar trebui să mai existe reclamații privind lipsa vipușcilor la pantofii de copii și bărbătești și nici în ce privește deslipirea cu ușurință a tălpii la pantofii cu talpă de cauciuc microporos.

Paul MARIAN
și Mircea SCRIPCĂ

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Galații de azi — Galații de mîine

Gigantul în ziua întîi

privit prin obiectivul cinematografic

O mașină aleargă pe șoseaua dintre Brăila și Galați. Aproape de intrarea în oraș, pe dreapta drumului se văd impunătoare panouri multicolore. Pe unul din ele este desenat un oțelar și alături de el un text cu litere de-o șchioapă.

CRAINIC I (bărbat): *Călătorule care te îndrepți spre bătrînul oraș dunărean! Oprește-te pentru o clipă și ia aminte ce-ți spune oțelarul întîlnit în cale!*

CRAINIC II (femeie): *In anul 1961 se vor deschide lucrările de construcție ale Combinatului Siderurgic de la Galați. Va începe construcția forjei și turnătoriei...*

Obiectivul urmărește în continuare mașina, care a pătruns în periferia orașului. La început căsuțe mici, apoi blocuri mari de locuințe, un bulevard întreg numai construcții noi, altele în lucru. Turisme, autocamioane, tramvaie. Din noianul de vehicule, „Pobeda" urmărită se îndreaptă cu toată viteza spre o stradă necunoscută. O frînă bruscă și mașina se oprește în dreptul unei clădiri vechi, înconjurată cu gard de lemn. Coboară doi oameni. Se opresc pentru o secundă în dreptul porții și citesc firma de sticlă albastră, pe care un lucrător o prinde tocmai deasupra intrării. Își continuă apoi drumul spre clădirea din curte.

CRAINIC I: I.C.M.S.G. — Intreprinderea de Construcții și Montaje Siderurgice — Galați. Str. Traian nr. 121 bis...

CRAINIC II: Aici este, începînd de azi, sediul constructorilor care vor ridica, conform Directivelor Congresului partidului, cel mai mare combinat siderurgic al țării, gigantul de oțel al șesenalului.

Un vraf mare de hîrtii. O mînă le frunzărește căutînd parcă ceva anume. Obiectivul aparatului se apropie mult de una din colile de hîrtie. Se poate distinge scrisul cu litere mari: — „Tovarășe director general, subsemnatul Anton Vasile, de meserie zidar, vă solicit angajarea mea pe șantier. Actualmente lucrez la Oradea. Doresc foarte mult să fiu și eu unul din constructorii combinatului, căruia partidul a hotărît să-i dăm viață aici, la Galați..."

CRAINIC I: zidari, fierari, dulgheri, excavatoriști, macaragii, montatori, ingineri constructori, electromecanici, topografi, topometri, muncitori necalificați, contabili și magazioneri...

CRAINIC II: Din Oradea și Bacău, din Buzău și Reșița, din Roman și Hunedoara, din împrejurimile Dunării. Oameni care au ridicat cu brațele și mintea zeci și zeci de uzine noi pe întinsul patriei, socotesc de datoria lor să nu lipsească acum nici de pe marele șantier de la Galați. Acesta este mirajul Galaților de azi, al Galaților de mîine, al celui mai important obiectiv industrial al zilelor noastre luminoase.

Dealul Țiglinei. Un drum abia croit duce de la șosea la sediul unor clădiri. În interior, săli lungi și birouri de proiectări. Oameni aplecați deasupra planșetelor de desen. Pe pereți, pe birouri, planuri întinse. În jurul lor, oameni care discută cu aprindere.

CRAINIC I: Sîntem la sediul filialei IPROMET, din Galați, în mijlocul celor care au sarcina să proiecteze gigantul industriei noastre siderurgice.

CRAINIC II: Sînt peste 250 de proiectanți și desenatori tehnici. Parte dintre ei au în urmă o mare experiență. Experiența noilor agregate siderurgice, proiectate în ultimii ani pentru Reșița, Hunedoara sau Roman. Alții sînt foarte tineri, ingineri stagiari abia ieșiți de pe băncile facultăților, unii calificați ca desenatori aici, în școlile locale.

Un interior de birou improvizat. În jurul a două mese, cîteva scaune pe care stau oameni de diferite vîrste. Planuri desfășurate pe mese, carnete de însemnări.

CRAINIC I: Inginer stagiar, șef de sector, șef de șantier, inginer șef, termocentrală, oțelăria Martin nouă, laminorul 650 m.m., Ștefan Rădvan urcă treaptă, după treaptă. Noua adresă: Galați. Funcția: director tehnic al șantierului combinatului.

Aspecte din Reșița. Reconstrucția oțelăriei. În timp ce sudorii lucrează la închegarea noii hale, la cuptoarele de oțel se elaborează șarjă după șarjă.

CRAINIC II: Ce'ălalt cunoscut al nostru reprezintă școala Reșiței. Pentru ing. Ion Radoslav, examenul cel mai greu a fost reconstrucția, fără oprirea producției, a oțelăriei. Toate l-au pregătit pentru gigantul din Galați, pentru funcția de azi, de inginer șef al noului șantier.

Galați 1961. — Vedere spre Dunăre, din centrul orașului

Cei doi s-au oprit pe linia ferată. Își îndreaptă privirile spre valea ce se deschide în dreapta lor.

CRAINIC I: Inginerii noștri au venit să studieze posibilitățile de ramificare a liniei ferate, pentru a se putea primi trenurile cu materiale.

CRAINIC II: Aici în vale, pe rampa de descărcare vor sosi în curînd trenuri după trenuri cu materiale pentru constructori, cu hrană pentru giganții șantierului.

CRAINIC I: Sedință de lucru. Prima la noul sediu. Conducerea Intreprinderii de construcții și montaje siderurgice, definitivează planul de măsuri pentru organizarea șantierului, pentru atacarea primelor lucrări de execuții.

S.M.T. Barboși. În fundul curții, în spatele remizelor de mașini, șantier de experimentări. Pe piloni turnați din beton, oamenii așează zeci și zeci de tagle de oțel.

CRAINIC II: Ca și la sediul întreprinderii de construcții, ca și la filiala IPROMET-ului, și aici se pun, în aceste zile, bazele luptei care se va declanșa peste puțină vreme. Acum, sîntem martorii experimentărilor care se fac pentru încercarea rezistenței terenului. Oameni de specialitate se consultă asupra datelor culese, confruntă păreri, dezbat diverse aspecte ale problemelor pe care le ridică viitoarele construcții.

La margine de cîmp s-a oprit o mașină. Coboară doi oameni. Este aceiași „Pobedă" cu care am intrat în oraș, sînt aceiași oameni pe care i-am lăsat la sediul întreprinderii din str. Traian. Oamenii părăsesc șoseaua și o iau de-a lungul liniei ferate, discutînd între ei.

CRAINIC I: Cine sînt acești oameni? Pînă ajung unde și-au propus, avem răgaz să facem cunoștință cu ei. Unul, cel în haină de piele, este absolvent al școlii hunedorene. Cu zece ani în urmă, Ștefan Rădvan a poposit ca inginer stagiar pe șantierele Hunedoarei.

Aspecte din Hunedoara în construcție. Pe o schelă de fumal ing. Ștefan Rădvan dă explicații unor muncitori.

CRAINIC II: Deocamdată cîmp gol. Curînd freamăt de șantier, escavatoare care vor mușca din țărînă, autobasculante care vor aduce materiale, sau vor încărca pămîntul escavat.

Obiectivul aparatului de filmat părăsește cota marcată de stîlp. Se înalță, cuprinzînd o vedere panoramică a întregului teritoriu. Coboară apoi pînă la un pod pe șosea. Pe pod, „Pobeda" cunoscută și cei doi ingineri. De data aceasta, planul este întins pe port-bagajul mașinii.

CRAINIC I: Acesta este teritoriul viitorului combinat. Între văile Cătușa și Mălina, totul se va transforma, ridicîndu-se schele. Și cînd schelele vor coborî, agregatele vor începe să producă.

CRAINIC II: Iar de aici, unde este acum podul, va începe portul combinatu-

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

URMĂRIND ECLIPSA DE SOARE

cu Thales din Milet

În dimineața zilei de 15 februarie m-am întîlnit pe unul din bulevardele Bucureștiului cu un personaj ciudat. Purta o mantie albă, drapată artistic, un inel în jurul frunții și, în picioare, în locul galoșilor de sezon, o pereche de sandale.

Contrariat de îmbrăcămintea lui cam... anacronică, l-am întrebat cine este și de unde vine.

Mi-a răspuns că se numește Thales și că orașul lui de baștină e Miletul.

— Thales din Milet? Cel care a prezis eclipsa din anul 585 înaintea erei noastre?

— Firește! Acum pricepi, cetățene, rostul prezenței mele aci? Sibilele au prezis timp frumos și de aceea, n-am precupețit eforturile și am făcut saltul peste cele două milenii și jumătate care mă despart de veacul vostru...

Iată cum am ajuns să cutreier Bucureștiul timp de trei ore în șir, în compania vestitului filozof și astronom al Greciei antice.

Pe la opt și jumătate, străzile erau ticsite, fapt care l-a uimit pe interlocutorul meu:

— Oare nu se tem de urgia cerului? Pe vremea mea și chiar mult mai tîrziu, oamenii se ascundeau prin beciuri de teama eclipselor. Și se făceau cele mai năstrușnice preziceri.

— Vezi, onorate Thales din Milet, oamenii de azi știu că toate aceste pretinse nenorociri au fost născocite de preoți, ca să înfricoșeze poporul. Doar chestiunea cu vătămarea vederii e reală... De aceea, precum vezi, mai fiecare trecător are asupra sa o sticlă înnegrită de fum sau o bucată de peliculă.

Radu NOR

● *(Continuare în pag. 4-a)*

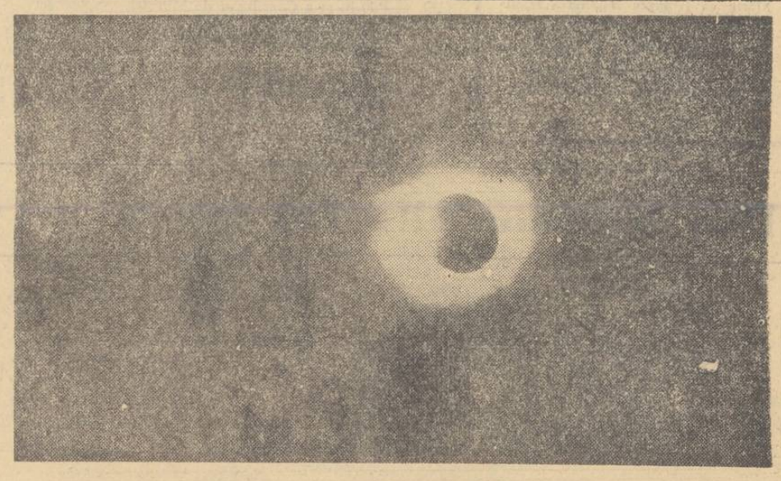

Dona Jeana

Spre deosebire de inimile banale, care nu au decît două ventricule și două auricule, inima Jeanei dispune de un număr incalculabil de încăperi. Și în fiecare din ele se înghesuie cîte un iubit. Dacă ar căpăta un spațiu locativ convenabil, chiriașii cordului Jeanei ar ocupa un bloc cu 6 etaje, inclusiv boxele de la subsol.

Evident, o asemenea proprietăreasă sentimentală are mult de lucru. De pildă acum Jeana a terminat două scrisori și e în curs de a o redacta pe cea de a treia. Să le citim și noi.

10 februarie

Cotoiașul meu adorat,

Dacă ai ști ce fericită am fost aseară, la cel mai frumos meci de baschet pe care l-am văzut vreodată! Cînd ai marcat al treilea coș — și încă de la semidistanță — și cînd toată „Floreasca" a început să țipe „Bravo, Mihăilescule!", am simțit că leșin de bucurie. Cineva de alături a spus: „Un pivot ca ăsta n-au nici la Harlem Globetrotters". Ah, ce mîndră am fost! N-ai avut dreptate să te superi că am plecat după repriza întîia! Gelozia ta mă doare. Acest sentiment este dezonorant pentru un maestru al sportului. Ce vină am eu dacă mătușa mea e atît de bolnavă? Din cauza ei n-o să pot să te văd nici azi. Dar sper că mîine o să-i fie ceva mai bine.

Pînă atunci, te sărut de mii de ori, pivotul meu scump,

A ta și numai a ta,
JEANA

10 februarie

Cintezoiul meu adorat,

Dacă ai ști cît de rău îmi pare că n-am putut veni aseară decît la pauză! Mi-a povestit Riri ce succes ai avut în prima parte a concertului. Zicea: „Ce ne trebuie nouă Vico Torriani, cînd îl avem pe Bică Tăureanu!" Ah, ce mîndră am fost!

Pe urmă, cînd te-am auzit în partea a doua cîntînd „Tintarella di luna", am simțit că leșin de bucurie. Păcat că mi-ai stricat pe urmă seara cu gelozia ta absurdă. Acest sentiment este dezonorant pentru un artist liric. Cum aș fi putut să viu de la începutul concertului? Ce vină am eu, dacă mătușa mea e atît de bolnavă? Din cauza ei, n-o să te văd nici azi, nici mîine, dar sper că poimîine o să-i fie ceva mai bine.

Pînă atunci, te sărut de mii de ori, tintarellul meu drag,

A ta și numai a ta,
JEANA

10 februarie

Ursulețul meu adorat,

Dacă ai ști ce nefericită am fost aseară că n-am putut să ne întîlnim! Cu atît mai mult cu cît voiam să te felicit. Am auzit că directorul are de gînd să te premieze pe trimestrul I, pentru felul cum ai încheiat lucrările de bilanț. Ah, ce mîndră am fost! Am simțit că leșin de bucurie.

Sper că îți dai seama acum cît de deplasată e gelozia ta. Acest sentiment este dezonorant pentru un suflet de revizor-contabil. Ce vină am eu dacă mătușa mea e atît de bolnavă? Aseară, stăteam lîngă ea și-mi aminteam de clipele frumoase din trecutul nostru. Mai ții minte cînd am fost împreună la un meci de baschet și mi-ai explicat cum se marchează de la semidistanță? Dar cînd am fost la concertul de muzică ușoară și am hotărît ca „Tintarella di luna" să fie melodia noastră? Tu poate că ai uitat, uriciosule, dar pentru mine parcă toate astea ar fi fost ieri!

Din cauza mătușii mele n-o să te văd nici azi, nici mîine, nici poimîine. Dar sper că răspoimîine o să-i fie ceva mai bine.

Pînă atunci, te sărut de mii de ori, bilanțul meu iubit,

A ta și numai a ta,
JEANA

Terminînd și a treia scrisoare, Jeana casă și se întinde, plictisită. Dar deodată se înviorează, ia o nouă foaie de hîrtie și așterne repede cîteva rînduri:

10 februarie

Scumpa mea Riri,

Cu chiu cu vai am izbutit să mă fac liberă astă seară. Se putea să lipsesc tocmai eu de la ziua ta? Nu ești tu cea mai bună prietenă a mea?

Mai ales că ai să mi-l prezinți pe tipul de care-mi vorbeai aseară! Mi-l prezinți neapărat, nu-i așa?

Pa,
JEANA

P. conf. Nicolae MINEI

Mangalia

încă o perlă a Mării Negre

După cum ne informează o monografie a vremii, prin 1940, în Mangalia exista o singură stradă principală unde măgăruși mînați de stăpîni plimbau oameni prin orășel în schimbul cîtorva lei. O singură îngrămădire de pomi cu vreo cîteva bănci de lemn, nici un cinematograf, sau teatru, nici o școală medie, doar cîteva grupuri de case scunde și sărace dominate de vechiul minaret turcesc.

...Am trecut în ultimii ani de multe ori cu vaporul pe lîngă orașul Mangalia. De fiecare dată privirea mi s-a oprit pe cîte ceva nou. Navigatorii ce trec pe aceste locuri la vreme de seară văd la Mangalia sute de lumini fluorescente așezate ca un șirag de mărgele sub cupola albastră a cerului. Noaptea noile clădiri ale orașului renăscut, îi dau acestuia o înfățișare de basm.

Noutăți

Să pătrundem în inima orașului și să facem cunoștință cu noutățile care au făcut din orașul Mangalia una din cele mai frumoase stațiuni de pe litoral.

Așezarea geografică a plajei de la Mangalia în golful adăpostit de vînturi și furtuni, încălzită veșnic de razele soarelui, face din ea una din cele mai bune plaje curative de pe țărmul Mării Negre. Deoarece soarele bate aici cu maximum de eficacitate și putere de tămăduire iar nisipul este de cea mai bună calitate, oamenii numesc marea de nisip de la Mangalia „plaja de aur".

Modernizarea orașului Mangalia a început doar în urmă cu trei ani. Din anul 1958 și pînă în prezent au fost date aici în folosință 188 de apartamente iar în anul acesta pînă la 1 mai la cifra de mai sus se vor adăuga alte 250 de apartamente. Pe faleza Mării Negre a apărut un adevărat bulevard cu blocuri moderne. Casele de odihnă cu o capacitate de 1200 de locuri, sanatoriul balnear cu 500 de locuri și complexul sanatorial T.B.C. pentru copii de 500 paturi, cazinoul de lîngă mare, mîndrie a orașului, faleza nou amenajată pe o lungime de peste 500 de m. toate acestea au fost create în ultimii ani. Cartierul de blocuri noi din centrul orașului cu cele 16 magazine moderne și bine asortate, școala medie, complexul sportiv cu stadionul și cinematograful în aer liber

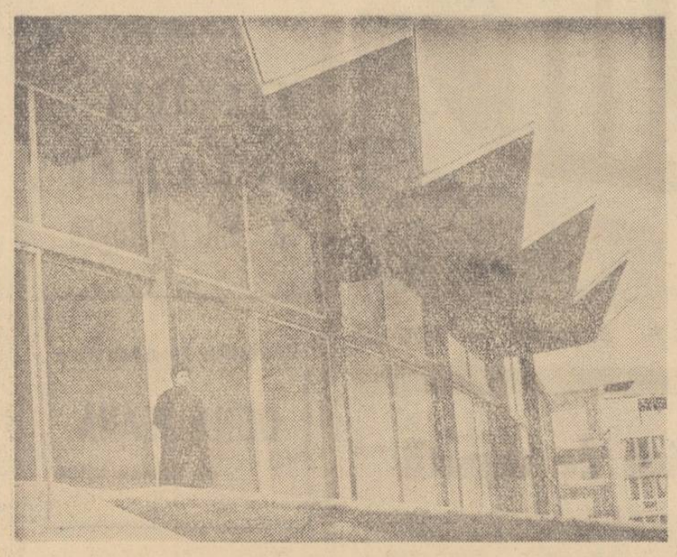

MANGALIA: Noua clădire a băilor calde, de pe faleză.

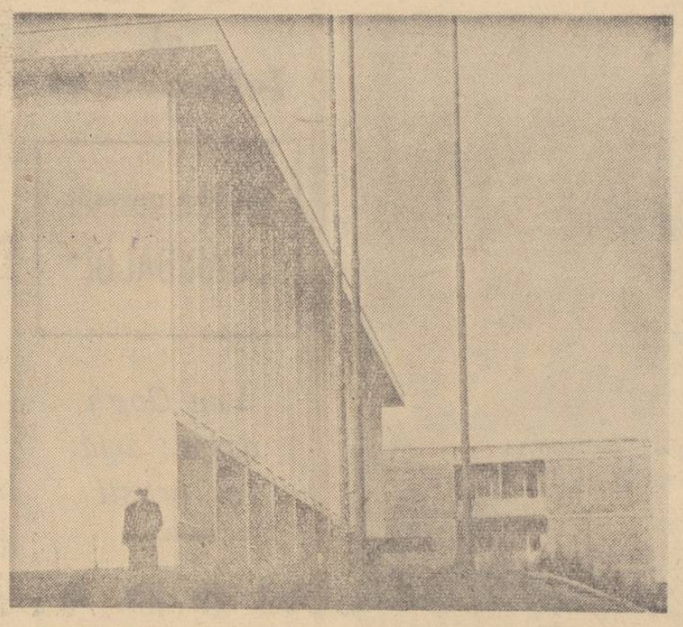

MANGALIA. — Noua clădire a instituțiilor din centrul orașului

construit într-un timp record de numai opt luni de zile, iată alte noutăți din orașul reconstruit. Acum se lucrează intens pentru a se da în folosință casa de cultură cu o sală de spectacole avînd o capacitate de peste 500 de locuri.

O contribuție însemnată la amenajarea și dezvoltarea orașului renăscut pe așezările vechii cetăți au dat oamenii muncii din localitate. Cele 20 de brigăzi de muncă patriotică a tineretului, sutele de oameni ai muncii din instituțiile orașului au efectuat în timpul liber mii de ore de muncă voluntară.

În împrejurimile Mangaliei se află izvoare de apă sulfuroasă care vor fi puse în curînd în adevărata lor valoare. Pe aceste locuri în anii puterii populare a apărut o topitorie de in unică, de acest gen în țară. În ultimul timp noua fabrică și-a extins suprafața cu încă șase ha teren. Prelucrarea inului la Mangalia se bazează pe prezența apelor sulfuroase care ușurează producerea unui fir de in de calitate superioară.

Trecut, prezent și viitor

Viitoarea stațiune balneară ce se dezvoltă într-un ritm nemaiîntîlnit va deveni în scurtă vreme o mîndrie a litoralului românesc. Extinderea complexului de odihnă de pe faleză cu încă 1000 de paturi care vor fi puse în curînd la dispoziția oaspeților, noul restaurant modern, piața de alimente, școala cu 24 de clase, Oficiul Poștal, extinderea în întregul oraș a iluminatului cu neon, construcția unui nou cinematograf, amenajarea arterei de degajare a circulației grele din centrul orașului, iată cu ce se va îmbogăți orașul de pe malul mării în viitorul apropiat.

În curînd, cînd planurile îndrăznețe ale arhitecților și constructorilor vor fi înfăptuite, Mangalia nouă își va merita pe drept cuvînt numele de perlă a Mării Negre.

Viorel LUPU

Noul etalon de lungime

De curînd paginile presei au adăpostit o știre care arăta că la cea de-a XI-a conferință internațională pentru măsuri și greutăți de la Paris s-a adoptat un nou etalon de lungime. Vechiul etalon, metrul din aliaj de platină-iridiu, care a fost întrebuințat vreme de 85 de ani, a fost înlocuit cu un etalon nou, mai adecuat noilor necesități create de progresele științei și tehnicii.

Adoptarea noului etalon internațional de lungime este un eveniment științific și tehnic de importanță deosebită și cu un caracter oarecum aparte. Cu toate că nu este vorba aici de o nouă descoperire, adoptarea noului etalon prezintă un folos deosebit pentru progresele științei și tehnicii.

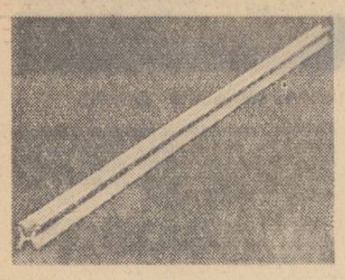

Etalonul metrului

Existența unui etalon internațional de lungime este o necesitate care s-a făcut simțită cu mult timp înainte. Sistemul metric a fost introdus încă în timpul revoluției franceze. Etalonul de lungime, metrul, reprezenta a 40-a milioana parte din lungimea meridianului pămîntului, măsurată cu cea mai mare precizie posibilă. Această lungime era marcată pe o bară metalică ce se păstra în condiții cît mai ferite, la o temperatură constantă. Acest etalon era „părintele" tuturor celorlalte etaloane de lungime. Toate țările care au aderat la sistemul metric posedă cîte o copie a etalonului internațional după care se verifică etaloanele de lungime din țara respectivă și care servesc la rîndul lor pentru controlul instrumentelor de măsură. Astfel, pînă și pentru cel mai umil metru de tîmplărie, își poate urmări din treaptă în treaptă „genealogia" sa pînă la cel mai precis etalon de lungimi, care era „metrul internațional". În modul acesta putem fi siguri că oriunde pe glob, măsura unei lungimi va fi întotdeauna aceeași, indiferent de modul cum este executată.

Importanța și avantajele unui asemenea sistem unic și centralizat de măsurare a lungimilor este evidentă pentru epoca de înaltă înflorire științifică și tehnică în care trăim.

Vechiul etalon de platină-iridiu a servit progresele științei și tehnicii timp de multe decenii. Tocmai aceste progrese au ridicat însă în mod din ce în ce mai imperios problema trecerii la un etalon mai precis, mai adecvat noilor posibilități de măsurare a lungimii care sînt cu mult superioare celor din secolul trecut.

Astăzi, în majoritatea ramurilor științei și tehnicii lungimile se măsoară cu precizii mult mai mari decît cele care se pot obține comparînd distanța între cele două repere de pe bara de platină-iridiu a vechiului etalon. Caracterul convențional al acestuia se făcea tot mai simțit. Astfel este absurd să măsori, pornind de la acest etalon, lungimea de undă a unei radiații luminoase, care este mult mai mică decît însăși grosimea reperului de pe metrul etalon.

Nu trebuie să uităm nici faptul că lungimea barei de platină-iridiu variază în funcție de temperatură și de alți factori.

Este evidentă necesitatea de a stabili un etalon de lungime care să nu fie influențat de mediu. Un asemenea etalon există de mult în natură, însă posibilitățile științei și tehnicii nu ajunseseră încă la gradul de dezvoltare necesar pentru aplicarea sa.

Acest etalon este lungimea de undă a anumitor radiații emise în condiții cunoscute. Astfel, elementele incandescente emit serii de radiații cu anumite lungimi de undă, întotdeauna aceleași pentru un anumit element chimic.

Lungimea de undă a unei asemenea radiații poate constitui un etalon de lungime perfect constant, care poate fi reprodus oriunde, oricînd e nevoie, în orice laborator echipat corespunzător și pentru care nu este nevoie de compararea cu un etalon central.

Pentru noul etalon a fost aleasă o lungime de undă a luminii pe care o emite la incandescență izotopul 86 al criptonului. Această alegere a fost determinată de posibilitatea de a executa în condițiile cele mai bune această determinare cu aparatura de care dispun azi laboratoarele științifice.

Noul etalon natural de lungime va aduce mari înlesniri muncii de cercetare științifică și tehnică, ușurînd și mărind precizia măsurătorilor, reproductibilitatea experiențelor științifice și a realizărilor tehnicii moderne, contribuind la întărirea colaborării științifice și tehnice internaționale.

Etalonul unui kilogram, aflat sub vid.

Antarctica și Marte

Vajnicii cercetători din Antarctica sînt în luptă permanentă cu natura deosebit de aspră din acele ținuturi. Cercetările din Antarctica îmbogățesc și vor îmbogăți în continuare datele pe care le deținem despre „bucătăria timpului" pe Pămînt. Contribuind la obținerea unor previziuni ale timpului mai precise, ele vor ajuta la dezvoltarea a numeroase științe — geografia, geologia, geofizica, climatologia etc. Dar importanța cercetărilor sistematice pe care le efectuează expedițiile antarctice nu se reduce doar la aceasta.

Experiența uriașă pe care o acumulează expedițiile antarctice va putea fi folosită de viitorii astronauți pentru primii pași de cucerire a planetei Marte. Căci în foarte multe privințe, clima de pe Marte seamănă cu cea din Antarctica. Și pe Marte temperatura este de 50—80 grade sub zero (iarna). Există o ipoteză după care întreaga planetă este acoperită cu o pătură de gheață de o grosime impresionantă. În orice caz, una din primele griji ale primelor expediții spre Marte va fi lupta împotriva frigului. Și astronauții vor putea folosi fără îndoială multe din deprinderile și procedeele practice experimentate de neînfricații cercetători ai Antarcticei.

GIGANTUL IN ZIUA INTII

(Urmare din pag. 1-a)

lui. De pe Dunăre, vasele cu minereu vor intra printr-un canal pînă la danele portului, unde își vor lăsa încărcătura prețioasă.

Ne întoarcem la Galați. Lîngă blocurile noi de lîngă malul Dunării se înalță acum altele.

CRAINIC I: Pentru lucrătorii combinatului vor fi construite locuințe în sumă de 75 milioane lei.

CRAINIC II: Locuințe frumoase și comode pentru cei veniți din întreaga țară să dea viață unui proiect grandios, pentru zidar și fierar, pentru inginer și maistru, pentru ei și familiile lor.

Sînt filmate din prim plan pagini de ziar cuprinzînd documente ale celui de-al III-lea Congres al partidului și altele cu Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la amplasarea și profilul Combinatului Siderurgic de la Galați.

CRAINIC I: Prind viață Directivele Congresului partidului. Întregul nostru popor primește cu însuflețire vestea despre construcția acestei grandioase lucrări.

CRAINIC II: Și ca de attea alte ori, poporul sovietic acordă sprijin țării noastre și în acest domeniu. Documentație tehnică, utilaje, materii prime, toate constituie o nouă manifestare a relațiilor de colaborare frățească statornicite între țara noastră și Uniunea Sovietică.

Pe șosea trec autocamioane pline cu roșii care se desfășoară în bătaia vîntului. Pe terenul unde se avîntă escavatoare constructorii au înfipt alte steaguri. Iar sus, pe schele de lemn, un constructor prinde un steag mare roșu cu stema partidului. Imaginea este din ce în ce mai apropiată.

CRAINIC I: La Galați începe bătălia pentru 4 milioane tone oțel anual...

CRAINIC II: La Galați, la îndemnul partidului, începe construcția unui gigant al industriei noastre. Întreaga țară ia parte la bătălie.

Aspect de la un cuptor Martin. Se elaborează o șarjă de oțel. Pe imaginea fluviului de metal incandescent se suprapun construcții în lucru, șiruri nesfîrșite de oameni, trenuri încărcate cu materiale.

Tudor GHEORGHIU

Noi achiziții numismatice

Colecțiile Cabinetului numismatic al Bibliotecii Academiei R. P. Romîne s-au îmbogățit în ultimul timp cu noi și valoroase piese. Printre cele mai însemnate se numără o serie de stateri de aur din vremea lui Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, și a lui Lysimah, regele Traciei. Un tezaur bogat în monede grecești și dacice a fost găsit în comuna Rasa din raionul Călărași. Tezaurul cuprindea 4 monede dacice și 20 grecești. O parte din acestea se găseau mai de mult în colecțiile Cabinetului numismatic. Recent, colecția a fost întregită prin achiziția ultimelor monede care existaseră în tezaur: două tetradrahme de argint dintre care una bătută în numele lui Alexandru cel Mare, cealaltă emisă de Seleneus I, regele Siriei.

Săpînd în grădina casei sale, un locuitor din comuna Copăceni, raionul Horezu, a dat peste un tezaur cuprinzînd 22 tetradrahme de argint dacice de diferite feluri și 2 tetradrahme din timpul lui Alexandru cel Mare. Piesele, din care una de o rară frumusețe, fac parte astăzi din colecțiile cabinetului.

De menționat sînt de asemenea o serie de monede de aur romane, emise de împărații Caesar, Octavian August, Claudiu, Traian, Marc Aureliu, Constantin cel Mare, Iulian al II-lea și Theodosiu I. Unele din ele sînt extrem de rare. S-a mai achiziționat recent o interesantă serie de monede ruseți de 10,5 și 2 ruble de aur, emise între anii 1755—1799.

În fondul numismatic al Cabinetului a intrat și o prețioasă colecție de monede, medalii, decorații și sigilii, dăruită de Banca de Stat a R. P. Romîne. Colecția cuprinde numeroase piese de mare valoare, romane, grecești, bizantine, medievale și moderne. Cea mai importantă este un dublu stater de aur de la Alexandru cel Mare, o piesă de o rară frumusețe, singurul exemplar cunoscut pînă azi în țara noastră. Altă piesă — o migăloasă și artistică realizare portretistică, reprezintă pe avers portretul împăratului Aurelian iar pe revers zeița Victoria.

Noile achiziții îmbogățesc și completează colecțiile Cabinetului de numismatică al Academiei R.P.R., ajutînd la limpezirea unor evenimente din istoria omenirii.

A. M.

Cel mai... Cea mai...

■ CEL MAI vechi ceas din lume care s-a păstrat pînă în zilele noastre a fost confecționat în 1386. Este ceasul de pe catedrala din Salisbury — Anglia.

Acum cinci ani ceasul a fost din nou reparat și funcționează.

■ CEA MAI mare broască din lume a fost văzută pentru prima oară în 1906 undeva în Africa de vest. Unele exemplare din acești „uriași" ajung la o lungime de 30,5 cm.

■ CEL MAI maleabil metal este aurul. O plăcuță din aur curat sau un aliaj de 97 la sută aur cu cupru și argint groasă de 0,025 mm poate fi transformată într-o foiță subțire, străvezie, cu grosimea de numai 0,1 micron. Iar dintr-un gram de aur se poate obține un fir lung de 2,7 km.

■ CEA MAI veche menționare despre corăbiile marine se referă la o perioadă de 2000—3500 de ani înainte de era noastră. Aceste nave, înzestrate cu pînze și vîsle, erau folosite de egipteni în bazinul Mării Mediterane.

Citire cu urechea pentru nevăzători

După cum se știe și oamenii lipsiți de vedere pot să citească. Dar numai cărți special imprimate pentru ei, după sistemul Braille, deslușind literele prin atingerea reliefului lor.

Cărțile în sistem Braille fiind rare și costisitoare un grup de cercetători au conceput un aparat care, bizuindu-se pe auzul nevăzătorilor, le va da posibilitatea să citească orice carte, jurnal sau publicație, tipărite în mod obișnuit. Noul aparat, optofonul, e un ochi electronic care poate fi plimbat pe rîndurile scrise și care analizează în șase puncte amplasarea fiecărei litere. Aparatul electronic indică printr-o notă muzicală diferită fiecare combinare de puncte și omul orb aude în acest fel literele și semnele.

Precum se vede, a învăța să citești va însemna pentru oamenii lipsiți de vedere cunoașterea solfegiului.

ENCICLOPEDIE

Van Gogh despre artă și artiști

Fiul mai mare al unei familii împovărate de șase copii, Vincent von Gogh a fost silit să încerce să-și cîștige existența de la vîrsta de 16 ani. Un timp, el este convins că trebuie să urmeze cariera tatălui său: pastor. În mijlocul minerilor din Borinage, „tinutul negru" în care cărbunele pare că absoarbe cu totul energia, puterile muncitorilor exploatați care se zbat în condiții inumane să-l scoată din adîncuri, tînărul misionar face o cumplită și neuitată experiență de viață.

Ca să le aline suferințele, deoarece educația și temperamentul său îl împiedicau să găsească altă cale, Van Gogh desfășoară un zel neobosit, acceptă spontan condițiile îngrozitoare în care trăiau „les borins". Doarme pe pămînt, într-o colibă de scînduri; îi îngrijește pe cei bolnavi de tifos exantematic, din puținul de care mai dispune sacrifică totul pentru minerii aflați în grevă.

În ciuda generozității cheltuite, a sbuciumului prin care a trecut ca să izbutească să ușureze cît de cît situația tragică, cu viziuni cu-adevărat dantești, a minerilor din Borinage — Van Gogh este copleșit de mizeria și injustiția cărora le-a fost martor. Perioada aceasta s-a dovedit însă decisivă pentru destinul său artistic. „Reporterul zburător", Egon Erwin Kisch, își exprima în acest sens convingerea că Borinage a contribuit mult la nașterea marelui artist Van Gogh. Suferința întîlnită acolo, destinul sumbru sub a cărui apăsare se istoveau attea existențe, cu elanurile, visele și speranțele lor retezate crud — l-au îndemnat să caute să dăruiască oamenilor mîngîierea artei, să le aducă în întunericul la care îi condamnau stăpînii lor tiranici, raza de lumină a culorilor sale strălucitoare.

Impresionanta și vasta corespondență dusă timp de 17 ani cu fratele său Theo — singurul și statornicul său confident și sprijin — ne dezvăluie crezul său artistic, părerile sale despre artă și artiști, uneori surprinzător de înaintate, iar alteori de o intuiție de-a dreptul profetică.

Printre primele sale „iubiri" se situează operele marelui pictor realist Rembrandt, ale cărui gravuri-reproduceri, împodobeau pereții camerei umile a lui Van Gogh. Ruysdael, Corot sînt printre preferații săi, ca și Breughel cel bătrîn. Dragostea sa pentru oameni, pentru semenii săi împilați o dovedesc și gusturile literare manifestate în aceeași perioadă: „Mizerabilii" lui Victor Hugo, romanele progresiste, de puternică critică socială, a lui Charles Dickens, „Coliba lui Moș Toma" — una din primele cărți antirasiste, scrisă de Beecher Stowe. De altminteri, într-o scrisoare din august 1880, expunîndu-i fratelui său Theo îndoielile și sbaterile sale, Van Gogh scrie: *„Ceea ce face să dispară sentimentul că te afli într-o închisoare, este orice afecțiune profundă, serioasă. Cînd te dăruiești prieteniei, cînd te simți înfrățit, cînd iubești — asta deschide închisoarea. Căci închisoarea se numește uneori: prejudecată, înțelegere greșită, ignoranță, necredere".*

În ochii săi capătă un preț tot mai mare autenticitatea, apropierea de viața oamenilor simpli — și acest sentiment îl face să îi crească respectul și dragostea pentru pictura unui Millet, *„cu figurile caracteristice și pitorești ale rîndașilor, argaților, plugarilor, pădurarilor".* În septembrie 1881, ducînd mai departe ceeace avea să pară în ochii pedanților, fariseilor și criticilor reci și rigizi drept *„aborcisoarea unor subiecte vulgare"*, tînărul pictor își precizează și mai mult poziția: *„Va trebui să desenez fără încetare semănători, plugari, femei și bărbați. Trebuie să cercetez și să studiez tot ce face parte din viața de țară".* Iar unul din primele studii de care acest exigent critic al propriei sale creații se declară mulțumit, este tocmai cel care înfățișează un grup de pădurari.

Chipurile omenești, în care fiecare trăsătură este impregnată de felul de viață al personajului reprezentat, în care o tușă este uneori deajuns ca să-i vorbească privitorului despre o întreagă dramă personală, îl atrag tot mai mult. Printre marile iubiri artistice ale lui Van Gogh, își face loc acum Daumier: *„Totdeauna l-am socotit un artist foarte puternic, dar abia în ultima vreme am început să cred că are o importanță artistică încă și mai mare".*

Pe acelaș plan, în domeniul literaturii, se situează importanța pe care i-o acordă, după multiple lecturi, lui Emile Zola: *„Este un talent care cu siguranță are rațiunea sa de a fi".* Ceea ce îi impune și stima pentru robustul talent realist al discipolului și succesorului lui Zola, Guy de Maupassant.

Este semnificativă însăși selecția pe care o face Van Gogh din opera artiștilor apreciați de el: „Baricada", pictată în 1848, îl atrage cel mai mult din pictura lui Delacroix.

Pătrunderea admirabilă cu care știu să sugereze atmosfera vieții cotidiene, cu poezia ei, sentimentul puternic al naturii îi cucerește admirația pentru Franz Hals, Ver Meer de Delft, Chardin, Cézanne.

Căutător de noi orizonturi

Maturizîndu-se, deschizînd orizonturi noi, fertile, în direcția armoniilor de culori care să păstreze un sens profund *„Rubens mă cufundă în exaltare tocmai fiindcă el caută să exprime realmente o atmosferă de bucurie, de seninătate, de durere, prin combinația de culori"* — Van Gogh își precizează și concepțiile care îl călăuzesc pe drumul său. El ajunge la formularea unei păreri foarte îndrăznețe, întemeiată pe tragica sa experiență proprie, asupra condiției artistului. Într-o impresionantă scrisoare din februarie 1888, după ce își exprimă încrederea în victoria finală a artei adevărate — victorie de care însă nu e sigur că vor ajunge să beneficieze artiștii generației sale — Van Gogh sugerează o soluție: *„Nu cred că artiștii ar găsi o soluție mai bună decît să se adune laolaltă, să-și pună tablourile în asociație și să împartă prețul de vînzare — pentru ca măcar în felul acesta să le fie garantată posibilitatea de trai și de muncă".*

Printre artiștii cărora le sugera asemenea soluție, neobișnuită pentru epoca aceea, dar realist gîndită, figurau cele mai celebre nume, cu ale căror pînze se mîndresc astăzi toate muzeele lumii: Degas, Monet, Renoir, Sisley, Pisarro, Cauguin, Seurat și alții.

Plîngîndu-se de indiferența manifestată față de pictură mai ales față de cea inovatoare pe care o promova, artistul ajunge la altă concluzie importantă, depășind limitele viziunii curente în perioada sa: *„Pictura ar trebui să fie executată pe cheltuiala societății, și nu artistul să o suporte".* Și, dincolo de demnitatea sa rănită, îi scapă un strigăt de revoltă, împotriva indiferentei sub care îi strivea societatea burgheză: *„Ei bine, eu și cu Gauguin ar trebui să prevedem, să ne zbatem ca să avem un acoperiș deasupra capului, într-un cuvînt, strictul indispensabil pentru a rezista asediului insuccesului la care sîntem supuși și care va dura toată viața noastră. Atunci vom putea crea mult, chiar nevinzînd nimic..."*

Și singura sa mîngîiere o constituia gîndul că, poate, vor contribui cîndva pictorii ce vor veni după ei să aibe o viață mai ușoară... Încă odată, din mijlocul suferințelor îndurate cu o voință de fier, cu eforturi supraomenești — care aveau să-l coste mai întîi pierderea rațiunii, și apoi chiar a vieții, Van Gogh exclamă: *„Ah, dacă toți artiștii ar avea cu ce să trăiască, cu ce să muncească — dar, de vreme ce lucrurile nu stau așa, vreau să creez, să creez mult și cu îndîrjire..."*

Pentru noi, care trăim în societatea unde artistul creează cliberat de apăsarea grijii materiale, într-o atmosferă de bucurie, dăruindu-și întreaga capacitate, identificat cu năzuințele poporului său, pe care le vede împlinindu-se de la o zi la alta, capătă un preț deosebit mărturia, pe-alocuri sguduitoare, lăsată de Vincent van Gogh în corespondența sa.

Eugen MARIAN

Din lumea științei și tehnicii sovietice

Să facem împreună un scurt popas în cîteva institute de cercetări științifice sovietice. De fiecare dată cînd străbați această lume minunată a științei și tehnicei, ai impresia că ți se deschid în față orizonturi noi, că faci un pas înainte în lumea viitorului.

Există lîngă Moscova o mică așezare suburbană și în această așezare se află strada Viatki. Și aici, ca și în multe alte locuri, se înalță case noi. Una din ele este însă o adevărată bază de cercetare a Institutului de Proiectări experimentale al Academiei de Științe a Uniunii Sovietice.

Intrînd în acest bloc rămîi surprins. Și nu e de mirare, pentru că vezi, transformîndu-se sub ochii tăi, două camere ale apartamentului într-una singură, sau vezi că se... înmulțesc, transformîndu-se în trei. Datorită pereților-dulap sau pereților-bibliotecă, planul interior al locuințelor poate fi schimbat după necesitate. Chiar și suprafața bucătăriei poate fi schimbată. Rezultatele obținute pînă acum cu acești pereți mobili sînt bune și arhitecții încep să lucreze la proiectul tip al blocurilor cu asemenea apartamente.

Și acum un popas într-un alt domeniu. Cîteva cuvinte despre... carton. La Institutul de Cercetări Științifice pentru problemele industriei hîrtiei și celulozei din Moscova, s-a descoperit recent un carton cu o mulțime de proprietăți. Noul carton nu arde, este impermeabil, este ușor... ca hîrtia și poate fi prelucrat foarte simplu.

Și acum să vorbim despre cristale. S-a remarcat că unele cristale pot „păstra" pe suprafața lor o încărcătură electrică. Cristalele încărcate cu electricitate pot deci „memora" imaginea proiectată pe ele și, în consecință, imaginile acestea pot fi transmise sub formă de impulsiuni prin radio. Cristalele despre care este vorba au proprietatea de a imprima și raze pe care ochiul omenesc nu le percepe, ca, de pildă, razele infraroșii sau cosmice.

Și acum, de la cristale să trecem la... apă. Se știe că numeroase întreprinderi folosesc cazane pentru curățirea apei necesară în procesul de producție. Pereții cazanelor se acoperă însă destul de repede cu depozite de calcar. Se știe de asemenea că pentru curățirea apei pe cale chimică este nevoie de spații mari de producție. Un grup de cercetători de la Institutul de Cercetări științifice în domeniul energeticei al U.R.S.S. au hotărît să prelucreze apa cu ajutorul cîmpului magnetic. Problema spațiului și a calcarului s-a rezolvat. Cercetătorii propun ca în rețeaua de alimentare cu apă să se introducă un electromagnet compact. Sărurile din apă își schimbă proprietățile în așa fel, încît nu se mai pot depune pe pereții cazanelor. Astfel, curățirea cazanelor nu mai durează cîte întregi, ci 2—3 ore, iar chimicalele ce se foloseau înainte nu mai sînt necesare. Vă dați seama cîtă economie de bani, timp și muncă se obține?

Iată încă o noutate tehnică sovietică. În cîteva mine din Uniunea Sovietică se experimentează o instalație de luptă contra prafului, bazată pe ultra-sunet. S-a dovedit că undele sonore, pe care omul nu le percepe, sînt un antidot foarte bun împotriva prafului din mine, pe care îl atrag în anumite camere speciale, împrospătînd în felul acesta aerul.

Cîteva cuvinte acum despre două noutăți tehnice, care vor putea fi curînd găsite în magazine. La una din întreprinderile Leningradului s-a realizat o mașină electrică universală, care poate îndeplini funcțiunile de reșou, calorifer, ventilator și fön (aparat de uscat părul).

Inginerii Academiei de Gospodărie Comunală din Moscova au realizat, la rîndul lor, o mașină de spălat automată, care spală, limpezește, stropește și usucă 50 kg. de rufe pe oră.

Aici la sfîrșit vizita fulger prin lumea științei și tehnicei sovietice, această minunată lume a ideilor îndrăznețe puse în slujba omului.

Al. STARE

Moscova, februarie 1961

Din însemnările lui Năică

(de E. ARNO și I. AVIAN)

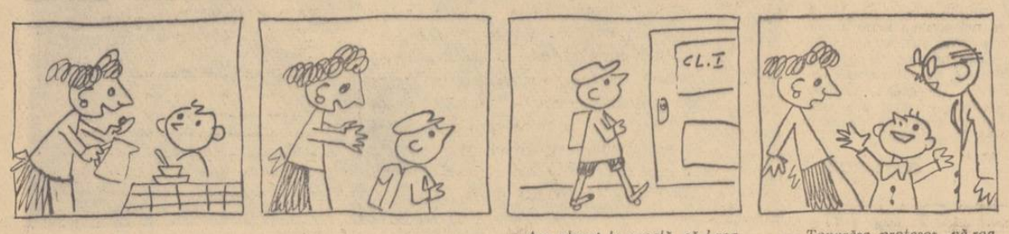

— Hai Miți-Piți, hai Miți-Piți, papă frumușel...

— Ie tale gigea Năică și scumpișol, băiatu mamei...

Am plecat la școală, să-l rog pe profesorul de română să vină la noi...

— Tovarășe profesor, vă rog să-i predați mămichii cîteva lecții de limba română!

Un erou: Patrice Lumumba

plece la Bruxelles. A doua zi cînd s-a așezat la masa conferinței, Lumumba mai avea bandaje la încheieturile mîinilor — cătușele lăsaseră urme. Urme lăsaseră și loviturile primite pe piept și pe spate. Privirea lui Patrice era însă la fel de aprigă, voința sa la fel de dîrză.

Guvernul belgian a fost silit să cedeze. A promis independența pentru 30 iunie 1960 — o independență ciuntită, în condițiile unui umilitor tratat pe care Lumumba l-a condamnat cu tărie. Colonialiștii și-au pus speranța în alegerile din mai 1960 care urmau să determine viitorul guvern liber congolez. A urmat însă o deziluzie cruntă : Lumumba, dușmanul lor, a obținut o victorie strălucită. La Stanleyville au votat pentru el 95 la sută din alegători ! Partidul condus de Lumumba a obținut cel mai mare număr de locuri în parlament.

Van der Meersch continuă complotul

Domnul Van der Meersch, ministru rezident belgian pentru problemele Congo-ului, nu-și încheiase însă activitatea de culise. Din cutia Pandorei a colonialiștilor a țîșnit o nouă surpriză. Ziarele belgiene au relatat la 20 mai 1960 că, deși Lumumba cîștigase alegerile, guvernul congolez va fi format de liderul partidului Abako, Kasavubu, urmînd ca din guvern să nu facă parte reprezentanții partidului condus de Patrice Lumumba.

Lumumba a continuat cu și mai multă dîrzenie lupta. In mitinguri și demonstrații ținute la Leopoldville și în alte localități el a demascat noua conspirație împotriva Congoului. Drept justificare, autoritățile belgiene au declarat — după cum transmitea în acele zile agenția Reuter — că „nu pot recunoaște guvernul format de Lumumba". Incercînd să dea o aparență de legalitate încercării de a-l îndepărta pe Lumumba, colonialiștii au încercat să folosească parlamentul. Dar, la 21 iunie, în pofida faptului că autoritățile belgiene l-au însărcinat cu formarea guvernului pe liderul partidului „Abako", Joseph Kasavubu, Camera deputaților din Congo a acordat votul de încredere lui Patrice Lumumba.

Intr-unul din poemele sale — căci era și poet — Patrice Lumumba scria :

O, era în plină zi cînd omul alb apăru mai viclean și mai crud decît toate morțile.

Și iată că la 30 iunie 1960, după ce au exploatat mai mult de șapte decenii poporul congolez, colonialiștii — acei oameni albi mai vicleni și mai cruzi decît toate morțile—au trebuit să acorde independență Congoului. Festivitatea proclamării Republicii Congo urma — după guvernul de la Bruxelles — să facă astfel încît colonialiștii să apară în postura de eliberatori mărinimoși. In acest scop au sosit la Leopoldville regele, primul ministru Eyskens și alți miniștri belgieni. Dar ce surpriză a urmat !

In ședința festivă a parlamentului, după regele Baudouin, a urmat la tribună Patrice Lumumba. Răspunzînd parcă celor care susțineau că acordarea independenței Congo-ului este opera spiritului de mărinimie al Belgiei, Lumumba a rostit cuvinte sfichiuitoare :

— Nici un locuitor al statului Congo nu va uita niciodată că independența a fost cucerită de noi prin luptă, prin luptă de zi cu zi, perseverentă, grea, prin luptă de la care nu ne-au putut opri nici privațiunile, nici suferințele, nici sacrificiile uriașe, nici sîngele vărsat de popoarele noastre. Această luptă a fost însoțită de lacrimi, foc și sînge. Ne mîndrim cu lupta noastră, deoarece a fost o luptă dreaptă, nobilă, necesară pentru a scăpa de robia umilitoare care ne-a fost impusă cu forța".

„Acum — a declarat el, în ovațiile asistenței — s-a terminat cu robia și violențele".

După destituirea generalului Janssen

Venind la putere, guvernul Lumumba a început să ia măsuri pentru consolidarea independenței naționale a țării. Lumumba a elaborat un program de schimbări organizatorice în armata congoleză — în care ofițerii erau numai belgieni — și l-a destituit pe comandantul suprem al Congoului, belgianul Janssen, care sabota conștient aceste schimbări.

Sub pretextul unor închipuite maltratări a belgienilor, guvernul belgian a dezlănțuit agresiunea în Congo, cu scopul de a-l înlătura pe Lumumba. Trupele belgiene trimise în grabă la Leopoldville au imobilizat activitatea lui Lumumba și a celorlalți miniștri congolezi. In același timp au intrat în scenă fățiș și marionetele colonialiste : Chombe a anunțat separarea Katangei, iar Kalonji a Kessaiului...

Deși loviturile colonialiștilor cădeau una cîte una, deși viața îi era în pericol, Lumumba nu s-a lăsat intimidat. A cerut Organizației Națiunilor Unite să-l ajute și a continuat să demaște cu vehemență comploturile odioase care țineau să sugrume independența Congoului. La O.N.U., iezuitul Hammarskjoeld, profitînd de dorința opiniei publice de a se pune capăt agresiunii belgiene, a folosit în interesul stăpînilor săi colonialiști, trupele pe care numeroase țări le-au pus la dispoziția O.N.U. Devenind complice al colonialiștilor belgieni, el a ajutat în Congo nu pe Lumumba, șeful guvernului legal, omul căruia poporul congolez, prin parlamentul său, i-a acordat investitură, ci pe dușmanii săi.

Prima tentativă de arestare a eșuat

Lumumba nu putea fi convins să cedeze colonialiștilor, nu putea fi cumpărat, își iubea prea mult poporul. De aceea „oamenii mai vicleni și mai cruzi decît toate morțile" — cum i-a denumit el într-o poezie pe colonialiști — și-au continuat uneltirile. La 5 septembrie 1960 a intrat în joc împotriva sa, în mod fățiș, și Kasavubu, care a încercat să-l demită din funcția de șef de guvern și să formeze un nou „guvern". Criza congoleză s-a agravat și mai mult. Belgienii n-au părăsit complet țara, trupele O.N.U. au început să dezarmeze pe militarii rămași credincioși guvernului legal. Prestigiul lui Lumumba era însă atît de mare încît „guvernul" creat de Kasavubu s-a născut mort. O încercare de arestare a lui Patrice a eșuat — soldații l-au eliberat cu forța.

A început atunci „operația Mobutu". Cu banii primiți de la colonialiști, Mobutu a creat o armată de mercenari cu care a încercat să dea o lovitură guvernului legal profitînd și de complicitatea comandamentului O.N.U. Lumumba a fost un luptător dîrz pentru fericirea poporului său, incoruptibil. Tocmai de aceea, bandele lui Mobutu, finanțate de colonialiști, l-au arestat, l-au maltratat cumplit, mai ales după ce o parte din soldații care-l păzeau la Thisville l-au eliberat pentru cîteva ore. Însingerat, cu mîinile în cătușe și lovit bestial, Lumumba a avut o comportare demnă, recunoscută pînă și de ziariștii burghezi.

Dar chiar și atît de bătut și batjocorit, Lumumba domina, indicînd drumul către independența reală și fericirea Congoului. Chiar în această situație grea el reprezenta o primejdie uriașă pentru oamenii mai vicleni și mai cruzi decît toate morțile. In mare taină un avion belgian l-a transportat pe Patrice și pe tovarășii săi de luptă întemnițați în Katanga lui Chombe și a colonialiștilor belgieni. Iar aici au fost uciși în mod bestial.

Lumumba a trăit o viață scurtă, de luptă intensă și continuă, o viață de erou închinată poporului său. Numele lui a devenit acum un simbol al Africii luptătoare, al martirilor căzuți pentru alungarea definitivă a colonialiștilor. In locul lui se ridică mii și zeci de mii de luptători. Jertfa lui nu este însă zadarnică și nu va dura mult pînă se va înfăptui visul său, pe care atît de emoționant l-a exprimat în versurile :

„Fie ca soarele amiezii să ardă alungînd durerea
lacrimile strămoșilor tăi
Fie ca poporul nostru să triumfe liber
aici în marele Congo, în inima continentului",

U. VĂLUREANU

Trei din copiii în fragedă vîrstă ai lui Patrice Lumumba au fost găzduiți în Republica Arabă Unită. Iată-i (sus) pe cei doi băieți François (9 ani) și Patrice (7 ani), iar jos pe Iuliana (5 ani) în mijlocul gazdelor lor.

In zilele de sfîrșit ale anului 1958 moartea își plimba secera prin sute de familii congoleze. Săptămîni de ciocniri sîngeroase între populația din Congo însetată de independență și trupele colonialiste belgiene își puseseră pecetea. Se ținea lanț arestările, maltratările din temnițele belgiene. Din Bruxelles, unde parlamentari ghiftuiți perorau despre virtuțile democrației burgheze, decolau continuu avioane încărcate cu parașutiști trimiși în colonie. In această atmosferă încărcată, în capitala Congoului, la Leopoldville, a început să se vînture tot mai persistent o știre : ia ființă un nou partid politic african. Curînd zvonurile s-au confirmat. Corespondentul local al agenției Belga transmitea la Bruxelles : numele noului partid este Mișcarea națională din Congo. Programul lui e obținerea independenței Congoului.

Președintele mișcării naționale congoleze nou create era Patrice Lumumba.

Activitate clocotitoare

Intr-un răstimp extrem de scurt, Lumumba a reușit să insufle o activitate intensă partidului pe care l-a creat, situîndu-se printre fruntașii mișcării de eliberare națională a Congoului.

A fost o perioadă de activitate intensă. Incercările colonialiștilor de a-l corupe pe conducătorul mișcării s-au soldat cu eșecuri. In ciuda restricțiilor impuse de autoritățile colonialiste, Patrice a desfășurat o muncă clocotitoare, combativă, dezvăluind necontenit urmările nefaste ale exploatării colonialiste și cerînd cu fermitate independența țării. Cînd guvernul belgian, pentru a abate atenția poporului congolez, a dat publicității o declarație în care promitea vag unele reforme, Lumumba a demascat în fața ziariștilor fățărnicia colonialiștilor din metropolă. La primul congres al partidului el a repetat din nou cererea sa stăruitoare : Independență Congoului !

După congres, duminică 1 noiembrie 1959, la una din adunările organizate cu populația din Stanleyville, unde chema masele să intensifice lupta pentru independență, Lumumba a fost arestat. Ziarele colonialiste scriau cu titluri mari: „Prinderea unui individ periculos care incită la violență". Din Stanleyville colonialistii l-au transportat pe Lumumba la închisoarea din Jadotville, în Katanga, pentru a ispăși condamnarea de șase luni. L-au ținut în cătușe, l-au bătut ca să-i dovedească misiunea civilizatoare a colonialiștilor...

Din închisoare la masa rotundă

Ca un uriaș val se revărsau adunările de protest, demonstrațiile congolezilor care cereau independență și cărora cuvintele lui Lumumba le arătau calea spre ea. Speriat de amploarea răbufnirilor vulcanului congolez, de neputința forțelor sale de represiune, guvernul belgian s-a decis să recurgă la o manevră. A organizat la Bruxelles o „masă rotundă" cu liderii congolezi pentru discutarea viitorului statut al Congoului, omițînd însă să-l invite și pe Lumumba...

Interlocutorii belgienilor erau Kasavubu, Kalonji, Chombe... In Congo continua însă să crească uriașul val al mîniei populare. Silite, autoritățile din Bruxelles l-au eliberat la 25 ianuarie pe Lumumba din închisoare și i-au pus la dispoziție un avion, să

In drum spre Venus

Rugăm pe cititorii noștri să admită că acest reportaj imaginar este transmis de pe bordul stației interplanetare sovietice. Fiind imaginar, ne putem permite cîteva „licențe ziaristice". Astfel, vom face abstracție de faptul că pe bordul stației nu este loc și pentru un reporter, că stația se află pe drum abia de cîteva zile, că nu are ferestre prin care să putem privi afară și așa mai departe.

In interiorul stației automate domnește o atmosferă plăcută. Temperatura este de 20 de grade, cu toate că pe una din părți razele soarelui încălzesc învelișul la aproape 100 de grade. Pe partea opusă a stației, partea umbrită, unde nu ajung razele soarelui, temperatura scade la cîteva zeci de grade sub zero. Aparatura electronică din interior produce și ea căldură și s-ar putea supraîncălzi. Pentru a putea menține totuși o temperatură uniformă, un aparat face aerul să circule în interiorul stației.

O remarcă interesantă. Dacă aparatul s-ar opri, în stația interplanetară n-ar mai putea arde nici măcar un chibrit, cu toate că am continua să respirăm. Cauza este imponderabilitatea, lipsa de greutate. Stația se află în cădere liberă, astfel că pe bordul ei nu pot fi simțite forțele de atracție gravitațională. Circulația naturală a aerului așa cum o cunoaștem pe Pămînt, unde aerul cald se ridică în sus și cel rece coboară, nu poate să existe. De aceea trebuie asigurată o circulație forțată cu ajutorul unui aparat.

In același timp, sistemul de termoreglare mai este prevăzut cu niște panouri mobile, albe și negre, montate pe suprafața stației. Dacă temperatura stației este prea ridicată, panourile albe sînt orientate spre Soare. Ele reflectă radiațiile, deci stația nu mai primește căldură. In același timp, stația radiază căldura ei în spațiul cosmic, iar temperatura ei scade. Trebuie să încălzim stația ? Orientăm spre Soare panourile negre, care absorb radiațiile.

Această reglare termică asigură condițiile cele mai bune de funcționare pentru aparatură.

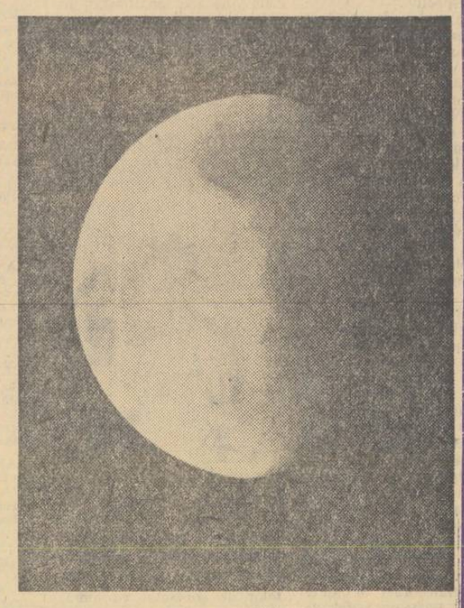

Aparatele

Pe bord spațiul lăsat liber între aparate este prevăzut doar ca să asigure circulația aerului, pentru ca aparatele să nu se supraîncălzească. Volumul cel mai mare îl ocupă aparatura de radioemisie și acumulatorii electrici. E și normal, căci fără legătura prin radio cu Pămîntul măsurătorile n-ar mai avea nici un rost, n-ar putea folosi nimănui. Iar aparatura de radio trebuie să fie puternică pentru ca semnalele ei să poată fi auzite pe Pămîntul rămas departe în urmă la zeci de milioane de kilometri în adîncul spațiului interplanetar. Putem vedea și „magnetofonul" care înregistrează datele măsurătorilor.

„Departamentul fizic" este și el bine reprezentat. Putem vedea aici un magnetometru cu ajutorul căruia se măsoară cîmpurile magnetice, cîteva contoare de raze cosmice, un fel de microfoane speciale pentru înregistrarea ciocnirilor cu micrometeoriții, cu pulberea cosmică. De altfel, aceste aparate sînt montate pe învelișul stației și sînt orientate spre afară. De aici dinăuntru le putem admira numai din... spate.

Tot afară se află „centrala electrică" a stației interplanetare. Cîteva panouri mari, acoperite cu sute de baterii solare, care transformă radiația solară în energie electrică și încarcă acumulatorii postului de radio.

In afara acestor aparate mai există „controlorii" care supraveghează buna funcționare și o raportează către baza de pe Pămînt. Un termometru și un manometru controlează temperatura și presiunea atmosferei. Stația interplanetară are și „ochi". O celulă fotoelectrică îndreptată spre Soare comandă sistemul de orientare al stației, care menține bateriile solare orientate spre Soare.

Descrierea nu ar fi completă dacă n-am adăuga păienjenișul de fire viu colorate care merg de la un aparat la altul și care le leagă pe toate cu aparatele de radioemisie.

Privim afară

Este zi sau noapte ? Cerul este întunecat și acoperit de stele. In mijlocul lor se vede Soarele, a cărui strălucire orbitoare depășește cu mult cea pe care o vedem de pe Pămînt. Este normal, căci în jurul nostru nu mai este aer. Din această cauză se văd clar și protuberanțele și coroana solară. Ciudată priveliște: Soarele strălucește pe cerul negru, înstelat.

Noțiunile de zi și noapte au dispărut. Cel puțin așa cum le cunoaștem de pe Pămînt. Ele au fost reduse la expresia lor elementară. Pe partea luminată de Soare a stației putem spune că este zi, pe cealaltă parte putem spune că e noapte. De fapt pe stație este o zi veșnică.

Discul solar are cam aceleași dimensiuni ca și atunci cînd îl privim de pe Pămînt, deoarece stația interplanetară urmează o traiectorie care se apropie foarte încet de Soare : în 3 luni ea se va apropia de Soare cu circa 40 de milioane de kilometri.

Continuînd să privim afară observăm cum întreaga sferă înstelată (nu mai putem vorbi de „boltă cerească" căci nu mai sîntem împiedicați să privim în orice direcție, nu mai există linia orizontului ca pe Pămînt) se rotește ușor. De fapt se rotește stația din cauza impulsului primit la lansare. Din cînd în cînd motoarele sistemului de orientare rotesc panourile cu baterii solare pentru a le menține orientate neîntrerupt spre Soare. Stația are nevoie de multă energie electrică pentru „convorbirea" cu Pămîntul. Intr-adevăr, se aude un zgomot. Bobinele magnetofonului au început să se rotească invers. A sosit comanda de pe Pămînt. In cîteva minute datele înregistrate în cele 5 zile de „tăcere" sînt transmise. Transmisia se repetă de cîteva ori, pentru mai multă siguranță, apoi banda este „ștearsă" și rutina înregistrării începe din nou pentru cinci zile...

Ce face Pămîntul în acest timp ? Privind în urmă, îl vedem sub forma unei semilune strălucitoare în partea îndreptată spre Soare. Distanța între noi și Pămînt crește treptat. Între Pămînt și Soare vedem planeta Venus, tot sub formă de semilună, însă și mai strălucitoare decît Pămîntul. Stratul său de nori reflectă mai multă lumină, fiind mai dens. O dată cu trecerea săptămînilor, Venus se apropie din ce în ce mai mult de noi. La 57 de zile după lansare planeta Venus ajunge Pămîntul din urmă, iar apoi îl depășește, depășind după un timp și stația interplanetară. In acest timp aspectul lui Venus se schimbă. Secera de lumină a planetei crește din ce în ce apropiindu-se de noi, subțiindu-se, trece între noi și Soare, iar apoi se îndepărtează înainte. In sfîrșit, avem ținta în față...

Ing. A. NEGREA

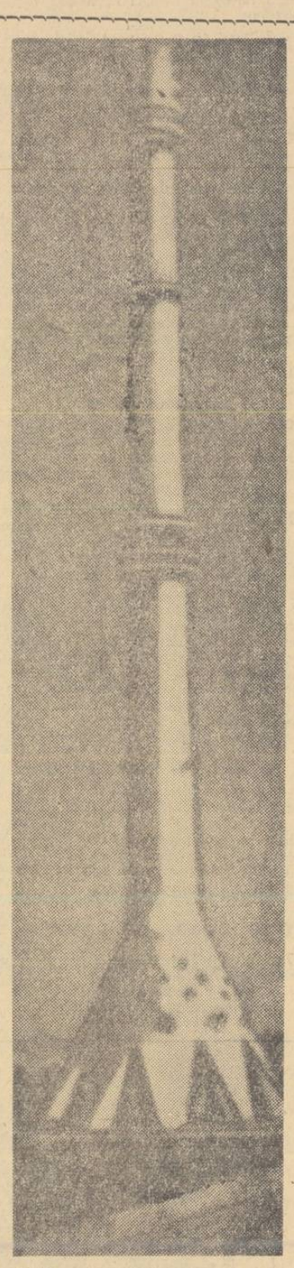

Iată macheta uriașului turn al televiziunii care se construiește la Moscova. Turnul — cel mai înalt din lume, mult mai înalt decît celebrul turn Eiffel din Paris — va avea 520 metri înălțime, 63 metri la bază și 7,50 m. la vîrf. Patru ascensoare rapide vor conduce pe vizitatori la un restaurant cu 300 locuri care se va amenaja la jumătatea înălțimii turnului.

Turnul de la Ostankino va servi în principal pentru transmiterea emisiunilor postului de televiziune din Moscova.

meridiane

DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI

CAROLINA BRANCO, *o portugheză în vîrstă de 31 de ani, a aflat că, după starea civilă, a decedat la cîteva zile de la nașterea sa. Toate protestele au fost zadarnice, deoarece legea nu ia în seamă spusele cuiva care nu există. Pentru același motiv, ea nu poate face recurs în vederea rectificării acestei greșeli...*

●

PE MALUL *lacului Issîk-Kul (Kirghizia), la o înălțime de aproximativ 2.000 m. s-a început construcția primului șantier naval de mare altitudine din lume. Pe acest șantier naval se vor construi nave de mare tonaj.*

●

PATRU *gemeni s-au născut la Novosibirsk, în Siberia. Mama, Nina Znenko în vîrstă de 22 ani, și cele patru fetițe, sînt perfect sănătoase. Greutatea copiilor la naștere a fost de : 1,300, 1,350, 1,250 și 0,975 kg.*

●

FACTORUL *poștal din satul american Henderson (Nebraska) nu mai știe cum să rezolve problema distribuirii corespondenței. Intr-adevăr, cei 730 de locuitori ai satului — exceptînd cîțiva care nu sînt din regiunea respectivă — poartă unul și același nume : Friesen.*

●

UN ÎNVĂȚĂTOR din Londra, un oarecare mister Shyclok a „descoperit" un procedeu original de educare a caracterului soției sale. O obliga de cîte ori găsea de cuviință, să scrie de 20, de 50 sau chiar de 100 de ori asemenea propoziții : „Nu sînt o soție bună", „Soțul meu e un om fermecător". După 34 de ani de „educație" missis Shyclok, la capătul răbdării, a intentat divorț.

●

DE CURÎND a scăpat de la Circul din Budapesta cimpanzeul Deido, cuprins brusc de dorința de a face o plimbare prin oraș. Deido se urcă așadar într-un autobus, coborî după cîteva stații și-și continuă drumul pe jos. In sfîrșit, obosit probabil, pătrunse nu se știe cum într-o locuință al cărei stăpîni nu se aflau acasă. Poliția trimisă în căutarea lui îl găsi instalat comod într-un fotoliu din fața sobei cu picioarele întinse pe un scaun. Deido totuși nu se lăsă prins cu una cu două ci găsi posibilitatea să se cațere ca o „maimuță" pe acoperiș, de unde nu coborî decît atunci cînd îngrijitorul de la circ îi oferi o masă alcătuită din mîncărurile sale preferate.

●

UN GRUP de locuitori din Johannesburg (Uniunea Sud-Africană) l-au dat în judecată pe un vecin de al lor care creștea în grădina sa șerpi veninoși. Plîngerea se întemeia pe o lege conform căreia animalele periculoase nu pot fi adăpostite în raza locuințelor omenești. Cu toate acestea, judecătorul respinge plîngerea, deoarece șerpii veninoși nu sînt animale, ci... reptile.

●

CÎND în 1881, mumiile faraonilor Setos I, Tutmes I, Amenophis I și Ramses II ajunseră la vama din Cairo, vameșul a fost pus în mare încurcătură. Pe nici una din listele sale nu figura o asemenea „marfă" ca aceea pe care i-o prezenta administrația centrală a antichităților egiptene. Și pentru că totuși nimic nu putea trece de vamă netaxat, vameșul căută în registrele sale, un produs care să semene cît de cît cu mumiile faraonilor. Așa s-a făcut că în 1881, la două mii opt sute de ani de la săvîrșirea lor din viață, stăpînii vechiului Egipt au apărut în registrele vămii din Cairo sub denumirea de „pește uscat".

●

O PISICA siameză a fost regăsită grație unui „semn particular", rar întîlnit în neamul pisicesc. In timp ce miorlăia s-a descoperit că avea un dinte de...aur. „Grițulia" ei stăpînă, Sarah Sharman din Londra, își ducea, după cum se vede, pisica la dentist.

●

PRIMELE linii feroviare urbane subterane — metropolitane (metrouri) — au fost construite la sfîrșitul secolului XIX, la Londra și Budapesta. Astăzi, metrouri circulă în următoarele orașe: Atena, Barcelona, Berlin, Boston, Budapesta, Buenos-Aires, Glasgow, Hamburg, Leningrad, Liverpool, Lon-

dra, Madrid, Moscova, Neapole, New-York, Osaka, Oslo, Paris, Philadelphia, Roma, Sidney, Stockholm, Tokio, Viena.

Metroul din Moscova și cel din Leningrad sînt vestite în lumea întreagă pentru frumusețea stațiilor lor subterane — adevărate palate, pentru eleganța și confortul vagoanelor. Din 1960 și Kievul, capitala R.S.S. Ucrainene, are metrou.

MAGAZIN MEDICAL

Berea și foloasele ei

Berea este cunoscută de foarte multă vreme. Dacă astăzi Pilzen este celebru în lumea întreagă prin berea pe care o produce, în antichitate orașul Peluzium de la gurile Nilului devenise faimos prin berea sa, cărcia i se mai zicea și „băutura din Peluzium".

Legendele cu privire la prepararea berei sînt variate. Astfel, egiptenii atribuiau prepararea berei zeului Osiris, iar legendele din Europa, în evul mediu, atribuiau prepararea berei unui personaj imaginar — Gambrinus — care ar fi trăit pe timpul

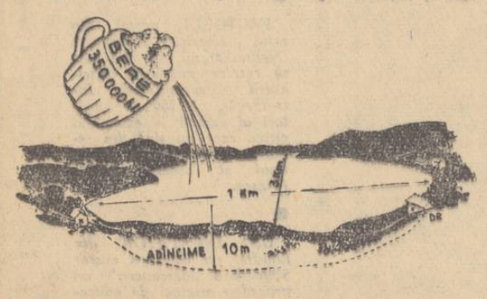

împăratului Carol cel Mare.

Cert este că prepararea de băuturi asemănătoare berei este întîlnită la multe popoare încă de multă vreme. Chinezii și japonezii preparau o băutură asemănătoare din orez: abisinienii din mei, sciții și sarmații o preparau din orz sau ovăz.

Astăzi berea este o băutură a cărei folosință este răspîndită aproape pe tot întinsul globului. Producția anuală de bere de pe glob este de 350 milioane de hectolitri, cu această cantitate putîndu-se umple un lac lung de 3 kilometri și jumătate, lat de un kilometru și avînd o adîncime de 10 metri.

Se știe că berea se prepară din malț de orz, hamei și apă, în condiții de fermentare.

Deși face parte din băuturile alcoolizate, berea băută în cantități moderate (300—500 grame zilnic) este folositoare organismului. Berea conține 3—6 la sută proteine, 3—6 la sută dextrină, 0.5—2 la sută zahăr nefermentat, 0,10—0,40 la sută bioxid de carbon și alcool pînă la 6 la sută. Ea conține de asemenea vitamine din grupul B.

Datorită gustului său plăcut, berea este larg folosită, fie pentru a potoli setea, fie în timpul mesei.

Se pare că berea în doze mici are o acțiune de stimulare asupra secreției și digestiei gastrice. Un pahar de bere este totdeauna indicat în timpul mesei la cei fără poftă de mîncare, la cei care trebuie să ție un regim de supraalimentare. Femeilor care alăptează li se recomandă ca în timpul meselor să bea regulat 1—2 pahare de bere, această băutură ajutînd la creșterea secreției de lapte.

Folosită în cantități moderate, berea este o băutură folositoare organismului, deoarece pe lîngă potolirea setei aduce în organism substanțe nutritive și vitamine.

În schimb, folosită în cantități mari, berea duce la tulburări în organism, datorite, pe de o parte îngerării mari de lichide, iar pe de altă parte, cantității crescute de alcool introduse în organism.

Dr. Dimitrie NANU

Interesant și util de știut

● **PULSUL a început să se măsoare cu mult înainte de a se fi descoperit circulația sîngelui. În al III-lea secol î.e.n. grecul Herophil din Alexandria a măsurat pentru prima oară pulsul cu ajutorul unui orologiu de apă, o clepsidră de dimensiuni mici. Astăzi, examinarea pulsului oferă medicului date prețioase cu privire nu numai la frecvența contracțiilor inimii, ci și la presiunea, volumul, amplitudinea, forma (înălțimea) undei pulsatile și ritmul ei. Aprecînd frecvența pulsului, trebuie să se țină seama că pulsul se accelerează în timpul unei emoții, în timpul eforturilor fizice sau după acestea, după mese, în timpul unei inspirații adînci etc.**

Frecvența normală a pulsului la bărbați este în medie de 70 bătăi pe minut, la femei de 80 bătăi. La copii și la bătrîni pulsul este mai frecvent.

● **CONSIDERAREA inimii ca un centru al motricității și conducerii funcțiilor mașinii omenești își are originea în conceptiile false ale medicilor Egiptului antic. Pe atunci se credea că inima distribuie prin vase energie în tot corpul, ca o adevărată mașină. Această părere greșită a generat ideea că inima este centrul simțirilor omenești și al întregii activități psihice. Astăzi se știe că psihicul, ca o însușire a materiei superior organizate, este o însușire a creierului de a reflecta lumea obiectivă.**

● **OAMENI albaștri... I Buzele vinete, fața albăstrie, extremitățile de culoare vînătă, albastră, așa arată unii bolnavi cu boli congenitale ale inimii. Din cauza unei dezvoltări embrionare defectuoase se produc malformații ale pereților inimii sau ale vaselor sanguine mari. Pereții care despart cămărușele inimii sau arterele și venele mari prezintă diferite comunicații care duc la amestecarea sîngelui venos albastru cu cel roșu arterial oxigenat. Acest amestec dă o culoare închisă sîngelui care la nivelul feței și extremităților împrumută bolnavilor culoarea cianotică, albastră.**

Dar nu toate bolile congenitale ale inimii sînt însoțite de cianoză. Produse de infecții cu virușuri, în primele luni ale sarcinii, puține din ele erau, înainte vreme, compatibile cu viața. Astăzi chirurgia inimii a făcut progrese mari și majoritatea defectelor ei de dezvoltare se pot opera cu succes.

● **ÎN FIZIOLOGIE, oprirea respirației este cunoscută sub numele de epnee. Durata ei nu depășește 1—2 minute și este mai scurtă la cei neantrenați și foarte scăzută la cei cu boli de inimă sau de plămîni.**

Recent, un medic anestezist a realizat o durată de epnee de 13 minute și 35 de secunde iar un altul chiar de 13'42" și 5/10. S.a ajuns la valorile amintite după o serioasă antrenare a respirației, executată timp îndelungat în condiții tehnice deosebite. Înaintea fiecărei încercări, ei respiră într-o atmosferă foarte bogată în oxigen, sînt îmbrăcați în costume care împiedică pierderea căldurii și trec la efectuarea probei după o perioadă de repaos total în care au realizat o hiperventilație în atmosfera oxigenată.

● **UN COCTAIL de hidrocarburi, ceață și praf, așa caracterizează unii oameni de știință atmosfera marilor orașe din occident.**

La Los Angeles, culturile din jurul orașului suferă anual pagube de 3.000.000 dolari din cauza impurităților aruncate în aer prin coșurile marilor întreprinderi industriale. Evaluate pe întreaga țară, în S.U.A. aceste pagube se ridică anual la 1.500.000.000 dolari.

Problema poluării atmosferei centrelor urbane aglomerate este astăzi una din cele mai importante ale igienei, atît prin răsunetul ei economic cît și prin pericolul sanitar multilateral care-l prezintă.

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

MIRELLA — Fălticeni: Ne surprinde faptul că în situația în care vă găsiți, n-ați consultat pînă acum un medic. Este greu în cazul dvs. să stabilim un diagnostic. Din datele pe care ni le furnizați, ne dăm însă seama că consultul la un medic specialist ginecolog reclamă urgență.

ȘTRENGARIȚA — București: După toaleta de seară puneți un ovul preparat după formula:
Rp. Borax 0,30 gr.
Nitrofuran 0,50 gr.
Emulgină g.s. pentru un ovul ass Nr. XXX. De asemenea în timpul menstruației faceți 1.200.000 U.I. Penicilină și 3 gr. streptomicină. Se impune de asemenea, și un control al soțului.

NICADOR: De ce nu v-ați prezentat la un control medical. Acest lucru este absolut necesar. Nu trebuie să vă alarmați pentrucă totul se poate rezolva destul de simplu, printr-un tratament de cîteva luni sub supravegherea medicală. Gerovitalul v-ar putea folosi. Sîntem perfect de acord și cu necesitatea unui concediu într-o stațiune de munte.

IONESCU M.: Nu e cazul să vă mai gîndiți la suferințele prin care ați trecut. Vă sfătuim să faceți cît mai mult sport, să vă odihniți zilnic cel puțin o oră după masa de prînz, să faceți ser neurotonic. Luați pe cale bucală comprimate de Hexafosfat.

ÎNGRIJORATA DIN PLOIEȘTI: Îngrijorarea dvs. nu este cîtuși de puțin justificată. Nici nu intră în discuție boala de care vă temeți.

Pentru a obține un tratament corespunzător adresați-vă unui medic specialist endocrinolog.

ANGELA R. — Cernavodă: În cazul dv. este necesar un consult de specialitate pe care vă sfătuim să-l faceți fie la serviciul de ginecologie și obstetrică al spitalului Filantropia, fie la maternitatea Polizu din București.

L. D. — Piatra Neamț: Regretăm că nu vă putem recomanda un tratament într-adevăr eficace. Unica soluție este vopsirea părului.

AUREL MALVU — Constanța: Considerăm că nu este vorba de o boală organică. Vă recomandăm Ser neurotonic, Hexafosfat și o cură de lăptișor de matcă, o jumătate de linguriță timp de 21 zile. Cura de lăptișor de matcă se repetă din 3 în 3 luni. De asemenea, odihniți-vă zilnic o oră după masa de prînz și petreceți-vă timpul cît mai mult în aer liber.

SAVA MARIA — Cluj: Afecțiunea de care suferă soacra dvs. este vindecabilă. Îngrijorarea pe care o manifestați este nejustificată. Îi recomandăm să folosească Nervatyl sau Meprobramat timp de 20 zile pe lună cîte 2 tablete zilnic. Cura se repetă, se poate adăuga Vit. B1 fortissimum Vit. C 200. De asemenea i-ar folosi foarte mult un concediu într-o stațiune de munte.

Tratamentul este bine să fie urmat sub supravegherea mediculul specialist neurolog.

Chistul hidatic

Din singurătatea apăsătoare a nordului îndepărtat și pînă în mările sudului, cîinele — tovarăș credincios al omului — a găsit nenumărate prilejuri ca să-și dovedească utilitatea și să cucerească afecțiunea acestuia. Prin sacrificiul vieții lui — în laboratoarele de medicină experimentală — s-au descoperit multe din tainele vieții și s-au putut încerca procedee îndrăznețe în chirurgia inimii și vaselor; cîinele este încă capabil să aducă umanității mari foloase, pentru care merită cu prisosință prețuirea și dragostea noastră. Din nefericire, o afecțiune exagerată și rău înțeleasă pentru animale poate să ne prilejuiască mari și grave necazuri. Cîinele are și el bolile lui și ceea ce este mai rău, unele sînt transmisibile omului. În cele ce urmează ne vom ocupa de o boală parazitară foarte gravă — chistul hidatic.

Chistul hidatic este forma larvară a unui parazit din grupul teniilor — tenia echinococcus — a cărui lungime nu depășește 5 mm. și care paraziteză de obicei intestinul cîinelui. De aci, ouăle de tenie, eliminate cu mile, împreună cu materiile fecale, ajung în mediul exterior. Deosebit de rezistente la umezeală, uscăciune sau intemperii, ouăle infectează legume sau alimente și poate ajunge în intestinul omului sau erbivorelor, care reprezintă astfel o gazdă intermediară a parazitului respectiv.

De cele mai multe ori însă, inelele (proglotele) teniei, plinе cu ouă, aderă de cutele perianale ale cîinelui, provocîndu-i mîncărime. De aci ouăle sînt împrăștiate prin casă, pe blana cîinelui și ceea ce e mai neplăcut, de pe limba cîinelui care-și face toaleta, ouăle pot fi depuse pe mîna sau pe obrazul stăpînei sau copilului. (Statisticile arată preferința mai mare a acestei boli la femei și este un lucru stabilit că de cele mai multe ori infectarea se face în epoca copilăriei, cînd copiii se joacă cu cîinii fără nici o precauție).

Din intestinul omului embrionul parazitului trece în circulația sanguină și poate fi răspîndit în orice organ al corpului. Aci se dezvoltă sub forma unui chist (care poate ajunge la dimensiunea unui cap de copil) format dintr-o membrană subțire avînd aspectul albușului de ou fiert și un conținut lichidian, limpede ca apa, în care înoată vezicule fiice, mici ca boabele de struguri și numeroase capete de tenii. Acestea din urmă ajunse în intestinul cîinelui se transformă în noi tenii adulte, încheind astfel ciclul parazitar. Manifestările chistului hidatic la om variază după localizarea acestuia și importanța organului în care se dezvoltă.

Cele mai dese cazuri întîlnite sînt în ficat și plămîn.

Prezența larvei parazitului sub formă de chist hidatic este supărătoare pentru funcționarea organului în care se dezvoltă și este periculoasă pentru întregul organism, prin complicațiile pe care le produce. Astfel ruptura unui chist în pleură sau în peritoneu poate produce accidente mortale printr-o stare specială de șoc (anafilactic) însoțit de urticarie violentă. Alteori chistul se poate infecta și supura provocînd grave tulburări. În sfîrșit prin rupturi se poate răspîndi și înmulți parazitul în tot organismul. Tratamentul chistului hidatic este de domeniul chirurgiei și gravitatea operației depinde de localizarea chistului. Mult mai simplu și preferabil este să prevenim această parazitoză prin evitarea convietuirii sub același acoperămînt cu cîinii, folosirea aceleași vesele, ferirea alimentelor de contactul cu animalele și mai ales interzicerea efuziunilor de dragoste pe care cîinii le arată în special copiilor. Afecțiunea pe care trebuie s-o păstrăm acestui credincios prieten, poate fi manifestată mai util prin grija pentru păstrarea sănătății lui și prin controalele periodice care pot să depisteze prezența acestui periculos parazit.

Dr. O. RAȚIU

Actualități medicale

ANTIBIOTICUL 6.270

Laboratoarele Academiei de științe medicale din U.R.S.S. au pus în circulație un nou antibiotic — preparatul 6.270 — care s-a dovedit a fi foarte activ în tratamentul unor forme de leucemie. Antibioticul 6.270 are un efect inhibitor asupra celulelor leucemice, fiind bine tolerat de organism.

MICROMIOGRAFUL

Un grup de fiziologi și de tehnicieni cehoslovaci au construit un aparat care înregistrează impulsurile electrice din interiorul celulelor musculare din timpul activității. Noul aparat, denumit micromiograf, a fost aplicat în clinica umană pentru cercetarea tulburărilor care au loc în mușchi.

EXTRACTUL DE FICAT ÎN BOLILE DE PIELE

Aplicarea locală a extrasului de ficat a fost practicată recent în tratamentul unor boli de piele. Extrasul de ficat este aplicat sub formă concentrată sau diluat în ser fiziologic. Noul tratament a dat rezultate bune în ulcerele varicoase, în eczemele infectate.

Dr. N. C.

Mică fabulă în proză

Ursul și plosnița

Într-o zi, ursul simți că s-a îmbolnăvit.

— Să știi că e diabet, maică! își dădu cu părerea buna lui prietenă și sfătuitoare, gaița. Cu pasiunea voastră, a urșilor, pentru dulciuri, nici nu m-ar mira...

— Știu eu ce-o fi? mormăi, îngîndurat, ursul. Și, pentru că era un urs care își cunoștea interesele, porni la policlinica din pădure. Se întoarse către seară.

— Nu e ce-ai zis matale, cumătră. Bunul nostru doctor, cerbul, m-a învățat ce am de făcut. Un singur lucru nu-mi convine. Uite, vezi fiolele astea? Trebuie să-mi fac în fiecare zi cîte o injecție. La gîndește-te: în fiecare zi să mă deranjez pînă la policlinică...

— Pentru atîta nu merită să-ți faci griji, îl întrerupse gaița.. Se rezolvă ușor. Cunosc eu pe cineva care vine și îți face injecțiile acasă, în birlogul tău. Te costă o nimica toată. Știi cine? Plosnița. E mare meșteră la înțepat.

— Plosnița, ai spus? Păi de unde știe să facă injecții? Doar nu-i nici doctoriță, nici meseria de soră n-a învățat-o.

— Ei, și tu! Parcă trebuie neapărat să fie soră! Lasă, că ai să vezi singur ce prieptută e.

— Bine, se învoi ursul.

A doua zi, împreună cu gaița, sosi o plosniță mare și roșie.

— Acușica, la moment! rosti încurajator plosnița. Nici n-o să simți. Așa-a-a... ești gata?

— Stai puțin! N-ar trebui fiert acul? sări ursul, îngrijorat. Pasă-mi-te, auzise și el cîte ceva despre importanța sterilizării.

— Nu mă învăța d-ta pe mine! se răți, ofensată, plosnița. Hai, lasă piciorul moale.

— Au! răcni ursul, și răcnetul lui făcu de trei ori înconjurul pădurii.

Așa s-a întîmplat cu ursul și cu plosnița. Ar mai fi de adăugat că ursul s-a făcut bine, a fost sănătos o săptămînă, două, trei. Pe urmă a început să-i fie iarăși rău, dar mult, mult mai rău ca prima dată. Iar cînd s-a privit în apa limpede a fîntînii ursilor, a constatat cu groază că i s-au îngălbenit ochii. Gălbinare în toată regula.

. . . . . .

Mai e nevoie să vă spun și morala? Cînd vrei să-ți cauți sănătatea, să n-ai de-a face cu plosnițele.

Dr. E. SOP

O parte din participanții la consfătuirea organizată de revista „Magazin". În centru tov. Gheorghe Radu, vicepreședinte al comitetului executiv al sfatului popular orășenesc Cluj

„Masa rotundă" la Cluj: CALITATEA

(Urmare din pag. 1-a)

Precizările tovarășului GH. MARINCEANU, inginer șef al uzinei „Ianoș Herback", au fost așteptate cu interes de cei prezenți.

— Cred că discuțiile dintre comerț și industrie pe tema „ce se cere de către populație" pornesc de la aceea că cerințele consumatorilor nu sînt suficient și nici destul de științific studiate. Numai cînd comerțul va reuși să cunoască într-adevăr — și în proporții de masă — care sînt gusturile cumpărătorilor, dificultățile care mai dăinuie încă vor fi înlăturate. În orice caz eu nu sînt de părere că marile întreprinderi trebuie să producă — în serie foarte mică — încălțăminte care nu e cerută decît în puține cazuri. Cîți bărbați cumpără pantofi de altă culoare decît maron, negri, sau gri? Nu trebuie să ne ghidăm după cerințele izolate, care ies din comun, ci după ce dorește să poarte imensa majoritate a populației. Pentru rest, există întreprinderi mai mici și unități ale cooperației meșteșugărești. În ce privește criticile aduse calității unor produse ele sînt juste și vom lua măsuri. Citez, de pildă, instalarea unei mașini care să asigure o ungere uniformă cu soluție a tălpilor de microporos, în vederea înlăturării desprinderii lor cu ușurință, precum și întărirea controlului calității prin atragerea largă a muncitorilor în această acțiune, care să asigure cu adevărat un „control în lanț".

Uzinele „Ianoș Herback". Pe banda rulantă a secției cusut alunecă în șiruri nesfîrșite pantofii. Vor satisface toți cerințele cumpărătorilor ?

Economii rău înțelese

În întreprinderile clujene nu se fabrică însă numai încălțăminte. S-au purtat, bunăoară, discuții și în ce privește calitatea confecțiilor fabricate la „Flacăra", precum și a tricotajelor confecționate la „Varga Katalin".

Iată ce spunea, de pildă, tov. Belevari, *director la I.R.C.T.I., despre această chestiune.*

— Nimeni nu poate nega că la fabrica „Flacăra" calitatea confecțiilor e în plin progres. Dovada cea mai bună? De un an ne-am retras merceologul care făcea recepția la fabrică, fiindcă nu mai avea ce face. Nici de atunci nu sînt returnări.

Totuși, putem reproșa ceva fabricii. Și anume, că lucrează cu prea multă „economie", aceasta dăunînd calității. Toleranțele prevăzute de STAS sînt totdeauna la fabrică cele minime. De aceea, pentru cîțiva milimetri de stofă, canafas sau vatelină, „economisite", cumpărătorul trage adesea ponoase.

La „Varga Katalin", cu „economiile" prost înțelese stăm și mai prost. Cumpărătoarele ciorapilor fabricați aici se trezesc că nu și-i pot încălța sau abia le ajung peste genunchi. Treabă-i asta? Nu e mirare că în ce privește ciorapii marca „Varga Katalin" nu se bucură de o bună apreciere, așa cum se bucură la tricotajele de copii, ce ies pe poarta întreprinderii.

Despre o formă interesantă de colaborare dintre industrie și comerț privind studierea gustului consumatorilor a vorbit tov. Andrei Schwartz, *responsabilul magazinului de confecții „la ultima probă".*

— Prezentînd produsele fabricii „Flacăra" la ultima probă, satisfacem o veche cerință a cumpărătorilor. Ei au astfel posibilitatea să capete haine după gust și după talia lor. Mă bucur să pot afirma că, din această cauză, magazinul e foarte solicitat. Ar trebui chiar să se înființeze și altele asemănătoare. Din păcate, nu dispunem încă de un număr suficient de meseriași pentru a livra mai operativ comenzile care durează, de aceea, 8—10 zile. Sper că în viitorul apropiat, vom reduce termenul de livrare la 3—4 zile. De asemenea, așl propune comitetului executiv să studieze posibilitatea achitării confecțiilor în două rate (odată la comandă și odată la livrare), întocmai ca la unele cooperative.

— *Ar fi o idee excelentă,* a intrat în vorbă și tov. EUGEN PETRUȘ, forjor la uzina „Carbochim" venit la consfătuire în calitate de cumpărător. *De asemenea, aș opinia să se studieze livrarea „la ultima probă" și a unor sortimente mai variate de confecții, la prețuri diferite.*

Unde duce „autorecepția"

Tov. Marcu Traian, șeful serviciului comercial al O.C.L. — Produse Industriale s-a ocupat în cuvîntul său, printre altele, de problema calității mobilei.

— Dacă despre calitatea mobilei fabricată la „Libertatea" Cluj nu sînt decît lucruri bune de spus, cu totul altfel stau lucrurile cu produsele industriei locale. Nu mai departe decît în acest an — în ceva mai mult de o lună deci — am primit nu mai puțin de 46 reclamații de la cetățeni privind calitatea mobilei fabricate la „Timplarul"-Bistrița, „Bobîlna"-Dej, „Steaua Roșie"-Zalău și altele. Furnirul se desprinde și crapă, lustrul este necorespunzător, lemnul e neuscat și așa mai departe. Mai mare rușinea față de oamenii care scot din buzunar o sumă destul de importantă și se trezesc cu mobilă proastă.

Ideea a fost reluată de tov. Francisc Kiss, director la I.C.R.M.

— Deși recepționerii noștri din regiune refuză primirea mobilei de slabă calitate, adesea întreprinderile locale se sustrag, făcînd o „autorecepție" sumară și superficială și introducînd astfel mobila în comerț pe ușa din dos. E o practică condamnabilă și un astfel de „autocontrol" trebuie înlăturat.

— Ca să nu mai vorbim de faptul că felul în care se ambalează și se depozitează mobila lasă de dorit, a intervenit tovarășul *Const. Zgaibă,* șeful depozitului din str. Traian 96. În depozitul nostru, bunăoară, mobila stă adesea în umezeală, abia acoperită. Aceasta pe de o parte fiindcă unele întreprinderi („Clojca", Baia Mare, bunăoară) trimit mobila incompletă, care umple depozitul fără a putea fi desfăcută. Pe de altă parte fiindcă depozitul a devenit necorespunzător față de necesități. Ar fi bine dacă comitetul executiv orășenesc ar studia posibilitatea lărgirii și reamenajării depozitului.

Tovarășul ing. Vasile Varga, *din partea secției de industrie locală regională a adus unele explicații privind lipsurile calitative ale mobilei. El a vorbit despre condițiile mai dificile de lucru ale industriei locale, despre greutățile ce se întîmpină la aprovizionare din partea furnizorilor, despre insuficiența cadrelor de specialiști care să îndrumeze și să controleze munca, etc. Făcat că tov. Varga n-a amintit însă nimic de gravele lipsuri de execuție, de superficialitatea cu care se face controlul calitativ. Poate că o analiză mai atentă a acestor lipsuri precum și transpunerea în viață a unor măsuri promise (înființarea și modernizarea unor uscătorii, organizarea, la Cluj, a unei întreprinderi moderne de prelucrarea lemnului etc) vor duce la înlăturarea pe viitor a unor asemenea lipsuri atît de supărătoare pentru cumpărători.*

„Loto unt în plic"

Despre unele probleme ale calității produselor lactate și mezelurilor a vorbit tov. *Petre Dima,* inginer șef la I.C.R.A. Multe lucruri interesante a reliefat tov. Dima. Noi ne vom opri doar la cîteva. Bunăoară, la faptul că, pe lîngă marea gamă de sortimente de bună calitate, I.C.I.L.-Cluj fabrică și trei sortimente de o calitate adesea discutabilă, untul preambalat, brînza de Dorna și brînza Moldova.

— *Cu untul se petrece cam așa. Dacă privim întreaga cantitate, luată în bloc, ea corespunde stasului, a spus inginerul șef de la I.C.R.A. Dar dacă facem un sondaj pe pachete, găsim unul cu un conținut mai mare de grăsimi, altul cu un conținut normal, al treilea cu un conținut scăzut. Așa cum iese din mașină... Deci, cetățeanul cumpără pachetul de unt ca la ...loz în plic. Cum îi e norocul. Asta nu e bine și fabrica ar trebui să găsească o soluție pentru omogenizarea întregii cantități.*

Mai bine stau lucrurile la I.R.I.C. In ultimul an n-am avut reclamații privind calitatea mezelurilor. Și gama sortimentelor se lărgește. În schimb „Flacăra"-Cluj este una din puținele fabrici de ulei care mai livrează uleiul prost rafinat. E păcat, căci datorită acestui fapt trebuie să ne aprovizionăm cu ulei din alte orașe, ceea ce încarcă prețul.

Încă ceva despre niște fabrici de conserve. Întreprinderea „Mureșul" din Aiud ne trimite loturi întregi de sticle de sirop cu etichetele puse pe dos. O neglijență pe care nici nu știu cum să o calific. Pe de altă parte, marmelada fabricată la „I. C. Frimu"-Bistrița e atît de necorespunzătoare încît din 20 vagoane, 19 le returnăm. Ce fac tovarășii de acolo cu marmelada returnată, mister. Probabil o introduc și ei în circuitul comercial „pe ușa din dos", frustînd pe cetățeni.

★

S-au mai spus multe la „masa rotundă" de la Cluj pe problema calității. Au mai vorbit o seamă de tovarăși, și-au spus părerile, — bune sau critice — despre calitatea unei game întregi de produse. S-au făcut desigur și propuneri interesante. Esențialul este ca criticile și propunerile făcute în această consfătuire să fie atent analizate și să se ia măsurile corespunzătoare. Cetățenii așteaptă să găsească în magazine numai mărfuri corespunzătoare calitativ. Și acest lucru este pe deplin posibil.

Paul MARIAN
și Mircea SCRIPCĂ
Fotografii: I. MICLEA

Urmărind eclipsa de Soare

(Urmare din pag. I-a)

Treceam tocmai prin fața Observatorului astronomic popular din Bulevardul Ana Ipătescu. Cu tot frigul dimineții, sute de oameni așteptau răbdători o cît de mică spărtură în pătura de nori, apărută în pofida prevestirilor Sibilelor. Unii, care nu-și aduseseră de acasă geamuri afumate, și le „fabricau" pe loc, la flacăra unor hîrtii aprinse.

Și deodată, pe nesimțite, printr-o fereastră cît un bănuț. Soarele se ivi în întreaga lui splendoare.

— *Repede, dă-mi și mie o fărîmă de cleștar afumat,* îmi spuse Thales și se apucă de îndată să privească bolta.

Luna, venind dinspre dreapta, începuse să acopere încetul cu încetul discul solar. Ziua se întunecase simțitor. Contururile nu mai erau precise și culorile își pierdeau claritatea. Acest amurg părea nefiresc și curios. Aveai impresia că peisajul citadin se tapetează încet, că firmele magazinelor nu mai sînt galbene, verzi sau albastre ci cenușii, că blocurile au încetat să fie masive.

Totuși, cît timp pe cer mai dăinuia secera Soarelui, imaginea era aceea a unei zile mai întunecoase.

Atent la discuții, prindeam ici-colo cîte o frîntură...

Un puști de 8-9 ani:

— Tovarășe, dumneata ai văzut eclipsa din 1867? Cel întrebat, om la 50 de ani, tace indignat...

Doi fotografi amatori:

— Trebuie să lucrezi cu a treisuta parte de secundă. Ascultă-mă pe mine...

— Degeaba, dacă n-ai filtru portocaliu și... un aparat pentru dispersarea norilor, n-ai făcut nimic.

Pe un balcon, o gospodină într-un capot înflorat, către soțul ei:

— Uită-te bine, Mitică... Următoarea-i în '99!

Totul însă e în zadar. Spărturile de nori s-au închis și Soarele nu mai vrea să-și arate cu nici un chip... chipul.

Astronomii din pasărea de fier

Pe strada Cuțitul de Argint i-am arătat însoțitorului meu Observatorul Astronomic al Academiei, în jurul căruia se adunaseră pîlcuri de curioși.

Am exclamat plin de mîndrie:

— Iată clădirea asupra căreia sînt ațintite astăzi privirile tuturor. Este „cartierul general" al astronomilor noștri.

— Ah, astronomii, cei de-a breaslă cu mine. Săracii de ei, în loc să urmărească eclipsa, sînt obligați să contemple norii aceștia cenușii.

— Nu-i chiar așa! Au fost atît de prevăzători, încît și-au asigurat asistența aviației. Mulți dintre ei se află în momentul de față deasupra norilor, în niște... păsări de fier, care-i întrec și pe cei mai falnici vulturi.

— Mare minune, prietene! Va să zică, puștiul acela, Icar, a avut urmași destoinici. Și, mă rog, ce fac astronomii în pîntecele acestor păsări?

— Neputînd folosi telescoapele, ei fotografiază și filmează atmosfera Soarelui, coroana lui, care poate fi văzută doar în timpul eclipsei totale. La ora 9 și 53 de minute, în jurul discului negru al Lunii, împrejmuit de erupții de foc, ei vor vedea strălucind o aureolă de mărgăritar. Razele foarte lungi ale acestei aureole depășesc de cîteva ori diametrul Soarelui. Cu prilejul eclipselor, ca să studieze acest fenomen, astronomii se deplasează la mii de kilometri, cu riscul ca toate pregătirile lor să fie zădărnicite de un nor fugar.

— Sau de un strat continuu ca cel de azi. Ce să-i faci, nu te poți împotrivi voinței zeilor.

— Ba poți, înțelepte Thales. Peste cîțiva ani vor fi instalate observatoare astronomice cu aparataj greu în afara atmosferei terestre, pe Lună sau pe sateliți artificiali. Și atunci nici un nor nu va mai putea stînjeni munca astronomilor.

— Hm, așa o fi! Dar n-ai vrea să-mi mai vorbești despre activitatea cercetătorilor?

— Desigur! Deosebit de importantă este studierea fenomenului de inversiune a liniilor spectrale din învelișul exterior al Soarelui. Liniile spectrului solar, care în mod obișnuit sînt întunecoase pe fîșia luminoasă a spectrului, devin, în momentul acoperirii totale, luminoase pe fond negru.

— Și altceva?

— Astronomii fotografiază în timpul eclipsei totale stelele aflate în apropierea discului solar. Cu acest prilej se verifică una din consecințele teoriei relativității, potrivit căreia...

Îl văzui pe interlocutorul meu prinzîndu-și capul între mîini:

— Mult, prietene, prea mult pentru o minte de-acum douăzeci și patru de secole.

— Dar mai sînt și altele, înțelepte Thales. Pe lîngă observații astronomice se mai fac azi în țara noastră numeroase observații geofizice. Se cercetează magnetismul terestru, ionosfera, se fac studii de gravimetrie, măsurători actinometrice și încă multe altele.

Băneasa, ora 9,53

Se apropie momentul fazei totale a eclipsei. Suindu-ne în troleibuzul 82, am ajuns rapid la Observatorul aerologic de la Băneasa. Mai rămăseseră exact 3 minute și 7 secunde pînă la acoperirea completă a discului solar, care însă continua să stea ascuns sub perdeaua grea a norilor.

Departe, la orizont, mai răzbăteau dungi subțiri de lumină ca niște sulițe aurii. Într-o clipită însă, și ultima licărire se stinse. Se lăsă întunericul. Ca un cuvîltir uriaș, noaptea din plină zi se așternu peste cîmpie, peste siluetele îndepărtate ale blocurilor.

De-a lungul șoselei se aprinseră lămpile cu neon, odată cu farurile de orientare ale aeroportului.

Fenomenul te copleșea prin măreția lui. Oamenii stăteau nemișcați și contemplau în tăcere bezna aceasta stranie. Doar filozoful meu alerga neastîmpărat de colo pînă colo, atras mai mult de activitatea meteorologilor, decît de mărețul spectacol al naturii...

În turnul stației și jos, pe platformă, meteorologii urmăreau înregistrările instrumentelor, notau temperatura aerului, umezeala, intensitatea și direcția vîntului, gradul de luminozitate. Un balon cu radiosondă se înălță vertiginos, dispărînd curînd printre nori. Un amplificator anume instalat transmitea semnalele micului post de emisie, ajuns acum la o altitudine de 15 kilometri. Antena parabolică a radarului se rotea fără întrerupere.

Pretutindeni, muncă încordată, febrilă... Deodată, o lumină strălucitoare se revărsă în valuri, redînd privelîștii mobilitate și viață. O simfonie de culori se oferi pe neașteptate ochiului uimit. Deși ascuns de nori, din ce în ce mai puternic, Soarele eliberat dăruia Pămîntului razele sale binefăcătoare.

Simțeam nevoia să-mi exprim sentimentele, să le împărtășesc cuiva și-l căutam pe tovarășul meu de drum.

Dar înțeleptul din Milet se făcuse nevăzut, la fel de neașteptat cum se ivise...

În drum spre casă, răsfoiesc carnetul meu, cu însemnări așternute în decursul acestei dimineți.

Ciudat! Pe ultima filă cîteva cuvinte, scrise de o mînă necunoscută: „Mulțumesc, amabile cetățean al urbei lui Bucur! La revedere în 1999!".

Radu NOR

— *Ce-i cu tine afumat în halul ăsta? I...*
— *Păi așa am urmărit mai bine eclipsa I...*

Desen de Gh. CHIRIAC

Varietăți

Bolotnikov a alergat... 27.000 km.

Piotr Bolotnikov, binecunoscutul fondist sovietic care deține recordul lumii în proba de 10.000 m. plat, a anunțat, în cursul unei convorbiri cu ziariștii sovietici, că intenționează să atace anul acesta performanța realizată de Vladimir Kuț pe distanța de 5000 m.

„Nu este nimic extraordinar în această intenție a mea — a declarat Bolotnikov — deoarece la Kiev am acoperit distanța de 5000 m. la numai trei secunde de record. Bolotnikov a apreciat că de cînd participă la cursele de fond a alergat 27.000 km. Numai anul trecut el a parcurs peste 4000 km.

Cît privește proiectele sale de viitor, recordmanul sovietic a declarat că acestea sînt: participarea la campionatele europene de la Belgrad (1962) și la Jocurile Olimpice organizate în 1964 la Tokio. „La Olimpiadă — a spus el — cîștigătorul cursei de 10.000 m. va trebui să obțină timpul de 28'20".

De vînzare un boxer...

Știrea aceasta nu cuprinde în sine nimic surprinzător. Faptele se petrec doar în S.U.A. „țara tuturor posibilităților". Ziarele americane au anunțat la mijlocul lunii ianuarie că pugilistul profesionist Sonny Ray, unul din cei mai buni „grei" americani, este pus în vînzare de cîțiva dintre asociații gangsterului Frankie Carbo care sînt „dispuși" să renunțe la „controlul" asupra contractului său în schimbul sumei de 150.000 dolari.

S-a tot dus de acum și primul cumpărător. Acesta nu este altul decît fostul campion mondial Rocky Marciano care, potrivit relatărilor ziarului „Combat", „are intenția să devină manager și să cumpere contractul lui Ray".

Proprietarii lui Sonny Ray nu sînt însă grăbiți ci așteaptă și alte oferte. Eventual vor proceda chiar la o... licitație.

Longevitate sportivă

M. Savu, pe care îl găsim pe lista cîștigătorilor concursurilor de scrimă, desfășurate în sala „Tirul" — între anii 1905—1908 — ca și pe lista campionilor în perioada 1922—1925 iar, apoi, încă 10—15 ani, în rîndurile participanților la importante competiții, mai poate fi văzut și astăzi pe planșele clubului sportiv „Progresul"-București, unde activează cu sîrg de trei ori pe săptămînă, cîte două ore. Și aceasta, în ciuda celor 80 de ani bătuți pe muche.

Iată, într-adevăr, un „record" de longevitate sportivă.

2001 lovituri

Cu prilejul unui meci de tenis de cîmp, desfășurat în 1936, un statistician a avut curiozitatea și răbdarea, fiește, să numere loviturile de minge care s-au schimbat într-o oră și 18 minute, cît a durat meciul: 2001 lovituri. Adică, 25-26 lovituri pe minut; ceea ce înseamnă că la 2 secunde și cîteva zecimi, s-a produs o lovitură.

Viteza unei mingi de tenis

S-a calculat că viteza maximă atinsă de o minge de tenis de cîmp este 200 km. pe oră, adică 3,333 km. pe minut.

Din presa străină

«Afaceri cu oameni sărmani»

Sub acest titlu, ziarul austriac „Die Presse" a publicat un articol în care trece în revistă racilele boxului profesionist din S.U.A.

„În Statele Unite — scrie ziarul — a murit în urmă cu cîteva zile tînărul Sherman Walker, în vîrstă de 18 ani, ca urmare a loviturilor pe care le-a primit în ring ca boxer profesionist. El este cel mai tînăr exemplu al unei afaceri care duce oameni tineri la moarte. Nu avem nimic de spus împotriva boxului dacă este condus pe o cale rațională. După cum au arătat cercetările medicilor din ultima vreme, sănătatea boxerilor amatori este mai puțin amenințată decît, de pildă, acea a schiorilor. Acest sport devine însă periculos atunci cînd managerii vor să facă afaceri cu boxerii lor profesioniști, cînd oameni tineri sînt goniți pe ringuri fără să se țină seama de sănătatea lor.

În cursul anului 1960 — scrie „Die Presse" în continuare — în America de Nord și de Sud au murit patru boxeri profesioniști ca urmare a loviturilor primite. Ei au fost, să vorbim deschis, asasinați. Cît despre ceilalți, care au suferit pentru tot restul vieții lor o gravă înrăutățire a stării sănătății, nu se vorbește nimic. Pe cine mai interesează că Henry Armstrong, de trei ori campion mondial, a devenit orb, că Jimmy Carter, fost campion mondial la categoria ușoară a avut aceiași soartă, că Nino Valdez, în urmă cu ani unul dintre cei mai buni la categoria grea este puternic zdruncinat?

Cît de multe afaceri s-au făcut cu oamenii — continuă ziarul — îl arată și următoarele exemple: americanul Sam Shumway, în 79 de meciuri a fost făcut k.o. nu mai puțin de 43 de ori, Johnny Cockfield a fost învins prin k.o. chiar de 54 de ori. Acești „saci vii cu nisip" nu pot niciodată să înțeleagă pentru ce au fost bătuți. Este vorba de bani. Dar ei au fost numai „materialul" cu care alții au făcut afacerile lor murdare".

SPORT

AZI VĂ PREZENTĂM

Clubul „Progresul"-București

Pentru mulți amatori de sport (ca și pentru unii membri din conducerea clubului), Progresul înseamnă doar: Mîndru — Smărăndescu II, Caricaș, Soare — Ioniță, Știrbei — Oaidă, Smărăndescu I, Dinulescu, Maiteuță, Babole (sau alte variante pe aceeași... temă). Cu toate acestea, aproape că nu există disciplină sportivă sau campionat, în care să nu apară — cu mai mult sau mai puțin succes — și reprezentanții clubului sportiv al salariaților din instituțiile administrative de stat și sfaturi populare.

De aceea, atunci cînd amintim denumirea acestui club e bine să ne ducem cu gîndul și la jucătorii de fotbal, dar în primul rînd la acei sportivi care duc cu adevărat faima clubului din str. Dr. Staicovici. Dintre aceștia se cuvine să amintim de campioana junioară de tenis de masă a Europei, Maria Alexandru, talentata protagonistă a scrimei noastre de performanță Maria Vicol, care a cucerit o medalie de bronz la Olimpiada de la Roma, maestrele emerite ale sportului Victoria Dumitrescu și Vasile Antoaneta din echipa de handbal a clubului, cea mai bună jucătoare de tenis a țării — Julieta Namian, șahista Margareta Teodorescu, cunoscutul și apreciatul jucător de volei Ștefan Roman și alți mulți sportivi care s-au distins prin rezultatele tehnice și exemplara lor comportare.

Maria Vicol, una din sportivele fruntașe ale clubului Progresul

Chezășia succeselor

Cei 706 sportivi legitimați ai clubului Progresul activează în 20 de secții pe ramură de sport. Fiecare secție își face cunoscută activitatea și... progresul prin participarea la diferite competiții și campionate. Urmărind situația clubului în clasamentele întrecerilor oficiale am salutat cu satisfacție modul în care sportivii și sportivele de la Progresul s-au impus la tenis, box, șah, handbal-fete, tir, scrimă, atletism și canotaj. Ba mai mult, la tenis de cîmp tinerii și valoroșii jucători ai clubului alături de apreciata Julieta Namian vor putea fi cu greu întrecuți încă mult timp de acum înainte.

Chezășia succeselor dobîndite de secțiile amintite mai sus o constituie preocuparea permanentă a antrenorilor respectivi pentru pregătirea și promovarea elementelor tinere. În susținerea acestei afirmații vin înșeși... celelalte secții ale clubului care fie angajate secțiile și echipele ce se bazează de ani de zile pe aceleași elemente.

Conducerea clubului a reflectat asupra acestor aspecte și chiar a trecut la acțiuni concrete.

Obiectivul nr. 1: centrele de copii și tineret

Poposind zilele acestea mai mult timp în mijlocul activiștilor, antrenorilor și sportivilor de la Progresul, am rămas impresionat de atenția totală de care se bucură elementele tinere.

La antrenamentele secțiilor de atletism și natație, scrimă și tir, box și gimnastică, am întîlnit zeci și sute de copii și juniori — rezervă sigură, veritabil fond de aur pentru echipele reprezentative ale clubului. Ați auzit poate prea puțin sau chiar nimic — pînă acum — despre Viorica Percea, Angela Codreanu, Iozefina Sorescu de la natație, canotaj și baschet sau despre tinerii jucători de fotbal Georgescu, Cheghi și Niculescu. Și totuși nu peste mult timp cronicarii sportivi vor vesti performanțele și comportările lor meritorii în diverse competiții. Perspectiva aceasta îi însuflețește în muncă pe mai toți antrenorii clubului Progresul. Pînă acum opt secții și-au format puternice centre de copii în care activează peste 300 dintre cei mai tineri sportivi. În curînd se va deschide un nou centru. Pentru ei se pregătește o sală spațioasă, modernă și luminoasă precum și 25 de mese de șah. Aici vor învăța la școala măestriei urmașii în viața sportivă ai doctorului Octav Troianescu.

Sezon de iarnă

Secretarul clubului — tovarășul Ion Simion — vrea să ne facă cunoștință cu activitatea fiecărei secții.

— După masă putem merge la fotbal, la rugbi, la tenis sau la atletism. Îi găsim la antrenamente chiar aici pe stadionul din parcul sportiv al clubului.

Am sosit pe stadion odată cu ultimii fulgi ai unei vînzolelli din această capricioasă iarnă. Terenurile, pista, clădirea vestiarelor și magaziilor îmbrăcaseră o haină subțire, albă, de zăpadă. Împreună cu temperatura scăzută constituiau singurele indicative de sezon. În rest zeci de tineri alergau, făceau exerciții de gimnastică sau jucau fotbal. Și parcă pentru a infirma complet tradiția „sezonului mort" portarul Mîndru mă anunță:

— Duminică avem meci!

Așa că pentru duminică va trebui să alegem între patinaj, fotbal, hochei, natație, atletism, baschet și handbal. Noroc că nu e mai multă zăpadă căci altfel ar fi prezentat tentații și vreun concurs de schi!

Și sportivii își continuă pregătirile. În cinstea alegerilor de la 5 martie s-a anunțat un șir întreg de frumoase competiții. Numai clubul sportiv Progresul organizează întreceri dotate cu „Cupa 5 martie" la atletism, box, tir, fotbal și volei. Cu acest prilej vor pătrunde în viața competițională și o parte dintre tinerele elemente ce se instruiesc în cadrul celor opt centre.

Ioan N. CHIȚU

ACUM UN SFERT DE VEAC

21 FEBRUARIE 1936. La București, după o „vacanță" pugilistică destul de îndelungată, are loc o gală de box. În meciul principal, Mihail Fulea îl învinge prin K.O. în repriza a doua pe craioveanul C. Rogoveanu.

22 FEBRUARIE 1936. Proaspătul campion olimpic de schi Birger Ruud, este acuzat de profesionism. După terminarea J.O. de iarnă de la Garmisch Partenkirchen, el a fost angajat la un mare magazin de articole sportive. Schiurile vîndute în acest magazin poartă o ștampilă cu numele campionului olimpic, care le garantează calitatea, numeroșii admiratori ai acestuia înghesuindu-se să le cumpere...

23 FEBRUARIE 1936. Două accidente similare întîmplate în aceeași zi în Anglia cu prilejul unor jocuri de cupă: la meciul Newcastle — Arsenal și la meciul Leicester — Middlesborough, tribunele se prăbușesc, dar printre cei 210 răniți nu se semnalează cazuri grave.

24 FEBRUARIE 1936. La Paris, patinatoarea norvegiană Sonja Henie cîștigă pentru a zecea oară consecutiv titlul de campioană mondială la patinaj artistic. Invitată să evolueze la București, Sonja Henie cere, fără să se teamă de rigorile legilor amatorismului, plata cheltuielilor de transport și întreținere pentru ea și părinții ei, precum și o „modestă" indemnizație de 20.000 franci francezi...

25 FEBRUARIE 1936. Grupările sportive reacționare depun serioase eforturi pentru militarizarea sportului românesc. Moto-clubul român anunță organizarea unui concurs de moto-cros denumit „Curierul de război". Scopul acestui concurs este de „a învedera odată mai mult folosul ce aduce motociclismul armatei".

26 FEBRUARIE 1936. În orașul Newmark din S.U.A. are loc primul meci feminin de fotbal american. Sînt rănite grav șapte jucătoare. Meciul nu s-a putut termina deoarece pe teren s-a încins o bătaie zdravănă între jucătoare, în ajutorul cărora au sărit... mamele și logodnicii. Poliția a trebuit să intervină.

27 FEBRUARIE 1936. Meci de box cu urmări tragice la New York. După meciul pe care l-a pierdut în fața lui Lou Ambers, pugilistul italo-american Scarpati a fost transportat în nesimțire la spital, unde a încetat din viață. Cercetînd acest caz, procurorul de serviciu constată că moartea a fost accidentală, fiind cauzată de... neglijența lui Scarpati!

PĂREREA SPECIALISTULUI

MASURI EDUCATIVE

Recent lotul de tineret al fotbaliștilor noștri a fost supus unei perioade de pregătire, pentru întîlniri internaționale cu scadențe în viitorul sezon, ca și pentru încadrarea activității acestor jucători în planul de măsuri al federației de specialitate, care urmărește asigurarea unui contingent mai mare de candidați valoroși pentru prima echipă reprezentativă a țării.

Perioada aceasta de pregătiri a permis să se facă constatări îmbucurătoare asupra rîvnei depuse de cei mai mulți dintre jucătorii lotului, pentru însușirea de noi cunoștințe tehnice și tactice, ca și pentru dezvoltarea jocului colectiv.

Contactul mai strîns cu acești jucători mi-a mai permis să constat, ca o trăsătură din cele mai pozitive, ținuta morală de care au dat dovadă de-a lungul acestei perioade, seriozitatea, cumpătarea și spiritul de disciplină ce l-au caracterizat. În acestea am recunoscut și rezultate ale muncii educative mai susținute ce se duce la cluburi, hotărîte să crească altceva decît niște simpli jucători de fotbal cărora să le fie tolerate sau permise feluritе apucături - „bulevardiere". Tineretul poate și trebuie să folosească sportul pentru destindere și călire, dar și pentru dezvoltarea unor deprinderi care sînt ale sportivului ca și cele ale cetățeanului de fiecare zi: dragostea și respectul pentru muncă, întărirea spiritului de răspundere, a disciplinei etc.

În lotul amintit, patru dintre jucători s-au făcut, totuși, vinovați de abateri care au impus măsuri drastice din partea federației mergînd pînă la scoaterea lor din loturile reprezentative. Unii din acești jucători (Varga și Petru Emil) s-au făcut vinovați de viață nesportivă, iar alții (Al. Vasile și Koszka) de lipsă de disciplină, mizînd că se vor închide ochii la abaterile săvîrșite pentru că, oumva, sînt... mari jucători de fotbal.

Alegerea pentru un lot de selecționabili e o cinste și o onoare pentru un jucător de fotbal. Chiar numai faptul în sine s-a dovedit, în majoritatea cazurilor, stimulativ. Ca să nu adaug și că, în unele împrejurări, situația de selecționabil a operat radical pentru înlăturarea unor „rămășite" negative care, la unii jucători, rezistaseră eforturilor făcute la club pentru dezrădăcinarea lor.

Privite în această perspectivă, abaterile săvîrșite de Varga, Al. Vasile, Petru Emil și Koszka capătă tonuri mai sumbre. Dacă ele sînt condamnabile și reprobabile cînd se produc în cadrul cluburilor, cu atît mai grave devin cînd „cîmpul" manifestării lor este un lot de selecționabili, chemați să îmbrace într-o zi culorile țării.

Măsurile luate în toate aceste cazuri sînt în primul rînd în ajutorul vinovaților, cărora le stau la dispoziție ca să ajungă la schimbarea atitudinilor. Pentru unii dintre acești jucători și cluburile lor au fost silite destul de recent să apeleze la măsuri care să completeze munca educativă. Varga, de pildă, a fost scos un timp, în turul campionatului categoriei A, din echipa primă a clubului lui tot pentru viața nesportivă ce-o ducea. Înseamnă că corectarea deprinderilor rele la aceștia ca și la alții poate cere o mai susținută muncă educativă la club, completată, — unde va fi cazul — cu măsuri mai eficiente, care să aducă pe cei în cauză alături de marea majoritate a sportivilor noștri.

Mai socotesc că eficientă ar fi și măsura care ar prevede avizul cluburilor pentru jucătorii chemați la loturi. Un aviz care să vorbească deopotrivă de pregătirea și forma lor, ca și de toate aspectele laturii morale ce le are de satisfăcut orice jucător de fotbal.

Scoaterea celor patru jucători amintiți din lotul de tineret n-a cauzat o slăbire acestuia. Dimpotrivă, l-a întărit, l-a sudat mai bine, l-a făcut mai dîrz în pregătire și în voința de reușită. Varga, Al. Vasile, Petru Emil și Koszka să se gîndească la aceasta și chiar la mai mult. La faptul că și cluburile lor, colegii lor de sport vor renunța într-o zi, definitiv la ei, dacă vor evita mereu calea îndreptării; ca și la alternativa că singuri vor dispare din arenă; căci viața nesportivă îi va duce inevitabil la acest final, ca pe atîția „predecesori" ai lor ce n-au vrut să țină seama de aceste precepte.

C. TEAȘCA
antrenor de fotbal

INVITAȚIE LA TURISM

Sub vîrful teșit al Retezatului

Deși într-un fel izolat de centrele populate prin barierele sale de piatră, pierdut în mijlocul unui complex de munți înalți, Retezatul a exercitat totuși o atracție permanentă asupra turiștilor. Farmecul său — sporit de admirabile legende, populate de zîne, zmei, balauri și eroul popular Iorgu Iorgovan — constă în sălbăticia peisajelor alpine pe care le oferă, în haosul de piatră al căldărilor glaciale milenare, în bogăția lacurilor ce se întîlnesc la peste 2.200 m. înălțime, în elementele excepționale ale florei și faunei sale. Dacă rezumatul acesta cu totul sumar al averilor Retezatului v-a convins, sînteți gata a ne urma spre piscurile semețe care adăpostesc „condorul Carpaților" (vulturul bărbos)? De-ar fi vară nici nu ne-am îndoi de răspuns, căci pe care turist nu-l tentează să cunoască vîrfuri înalte de 2509 m. (Peleaga), de 2502 m. (Păpușa) sau 2485 m. (Retezatul)? Dar acum e iarnă și datele problemei se schimbă oarecum, fără a răpi însă ceva din frumusețea podoabelor masivului.

Spre culmile Retezatului

Pentru anotimpul care a așternut haina zăpezii peste priveliștea Retezatului, am ales traseul ce ni se pare cel mai avantajos pentru a ajunge în inima muntelui. Pe linia de cale ferată Simeria—Petroșani, coborîți fie la gara Băiești, fie la halta Ohaba de sub Piatră și vă îndreptați spre comuna Sălașul de Sus. În drum întîlniți o ruină feudală cu patru bastioane și pod suspendat, urmele unei biserici datînd probabil din sec. XIII-XIV, iar în comună veți cunoaște poate pe săteanul Ion Bal Ciotac care a găsit și predat muzeului regional din Deva un tezaur de monede romane! La capătul a 13 km. de la coborîrea din tren, poposiți în comuna Nucșoara, ultima la poalele muntelui.

De aci, un drum domol de care conduce pe versantul sting al pîrîului Nucșorului pînă în poiana Cîrnic. Traversăm apoi, în urcuș mereu accentuat, o zonă de pădure tăiată, pînă cînd, trecînd spre dreapta izvorul Stînișoarei, zărim cu satisfacție (după 3—4 ore de mers) într-un luminiș strălucitor, cabana Pietrile (1475 m.), una din cele mai mari case de adăpost din cuprinsul masivului Retezat.

V-am condus pînă la căldura și intimitatea cabanei. De aci înainte vă va fi călăuză doar starea vremii. Dacă e timp frumos, vizibilitatea limpede și zăpada potrivită, nu ezitați să vă puneți schiurile în picioare și să porniți pe pante, cu singura grijă de a vă înapoia la adăpost înainte de căderea serii.

Pentru scurte ture pe schiuri — încălecînd troienele ce acoperă puzderia bolovănișului de morenă glacială — vă recomandăm: valea Galeșului pînă la minunatul său tău (1990 m.); valea Pietrile, trecînd pe lîngă tăul cu același nume, apoi traversînd curmătura Bucurei, pînă la lacul Bucura (2041 m.) cel mai întins lac alpin din munții noștri; de-a lungul izvorului Stînișoara pînă la șaua Retezatului (2251 m.) și, dacă inima vă dă ghes iar condițiile atmosferice permit, pînă pe vîrful teșit al Retezatului.

Amatorilor de schi pe pîrtii nu prea des umblate le putem indica și împrejurimile cabanei Baleia (1450 m.) la care se ajunge plecînd din gara Pui, prin comunele Riu Bărbat și Hobița. Pante bune se află spre vîrful Mare și Stîna de Riu sau spre Custura Păpușii, dacă nu ne mulțumim cu drumul care ne duce (parcurgînd 15 km.) de la cabana Baleia jos în valea Streiului, la Hobița.

V. BANU

Mozaic sportiv

● CAZUL Armin Hary este din nou la ordinea zilei. Federația Internațională de atletism a cerut Federației din R.F.G. un raport complet asupra motivelor care au dus la suspendarea campionului olimpic. În eventualitatea că se va stabili vinovăția lui Hary, federația internațională va cere anularea omologării recordului mondial (10") pe 100 m. plat.

● JOCURILE OLIMPICE de călărie vor avea loc probabil la Varșovia, deoarece organizatorii Olimpiadei din 1964 de la Tokio intenționează să excludă sportul hipic din programul olimpic.

● PENTRU prima oară în „Cursa Păcii" se va disputa o semi-etapă contracronometru pe echipe. Cursa va avea loc în cadrul etapei a 4-a pe o distanță de 42 km.

● 20 DE ȚĂRI, printre care Belgia, Anglia, Olanda, R. P. Română, R. P. Polonă, India, Portugalia, Italia, Maroc, Suedia și-au depus candidatura de participare la Turul Franței pentru amatori. Uniunea internațională de ciclism va selecționa dintre acestea 12 echipe. Bineînțeles, pe cele mai valoroase.

● RAPID Viena, Bangu Brazilia, Monaco, Espanol Barcelona au confirmat participarea la turneul internațional de fotbal de la New York, la care a fost invitată și o echipă din țara noastră.

● SE VORBEȘTE tot mai mult de crearea unui campionat european de fotbal cu caracter permanent. Noua competiție ar urma să se desfășoare paralel cu campionatele naționale, meciurile fiind programate în cursul săptămînii, miercurea sau joia. 18 echipe de club din tot atîtea țări vor fi invitate la prima ediție a campionatului care va începe primăvara și se va termina toamna.

● ZIARUL sudamerican „Clarin" a publicat recent părerea unor specialiști privind cea mai bună echipă de fotbal din lume. Ea ar avea următoarea alcătuire: Iașin (U.R.S.S.) — Djurkovici R.P.F. Iugoslavia), Sipoș (R.P. Ungară), Martinez (Uruguay) — Szimonyak (R.F. Germană), Benitas (Peru) — Hamrin (Suedia), Suarez (Spania), Seeler (R.F. Germană), Pele (Brazilia), Charlton (Anglia).

● LA MUZEUL „Fiskartopet" din apropiere de Stockholm se află un schi găsit la Hoting (Suedia) a cărui vechime este apreciată la peste 4000 ani.

Primul club sportiv de schi a fost înființat însă de abia în 1877 la Kristiania în Norvegia.

● CÎND UNII dintre admiratorii săi l-au întrebat de ce nu își termină studiile liceale, Bobby Fischer, copilul minune al șahului american, a spus că nu are timp fiindcă învață chiromancia (ghicitul în palmă)!!!

Se pare că tînărul campion american trece printr-o serioasă criză de misticism.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru

Alo! Miliția?

de Dan Grigore Mihăescu

Desene: H. LERU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Maiorul de miliție Albu și tînărul locotenent de miliție Coman cercetează o afacere judiciară complicată: sustragerea unor sume de bani pe baza unor falsuri. Ultimul caz: sustragerea unei sume de bani pe libret fals purtînd numele mecanicului de precizie Dincu Bogdan. La început cercetările se îndreaptă spre acest mecanic. Mai tîrziu însă, anchetatorii descoperă căile spre dezlegarea justă a acestei afaceri judiciare.

— Caraman a declarat că nu cunoaște pe nici unul din membrii bandei și probabil nici ei nu-l cunosc pe el — interveni maiorul. Se recomandă, în orice caz, multă prudență. Mă adresez în special dumitale, tovarășe Gavrilescu.

Sublocotenentul Gavrilescu îl privi pe maior cu seriozitate și răspunse scurt:

— Voi fi foarte atent, tovarășe maior...

Rezultatele acțiunii întreprinse la hotelul „Excelsior" din Ploiești au fost discutate abia după două zile. Ca și la convorbirea precedentă, erau de față, în biroul maiorului Albu, locotenentul Coman și sublocotenentul Gavrilescu. Primul își reîncepu raportul Gavrilescu.

— Agentul a fost punctual la întîlnire. Am schimbat parola și a părut încredințat că într-adevăr eu sînt Caraman. Mi-a cerut să merg cu el la birlogul șefului. Am acceptat, bineînțeles, știind că tovarășul locotenent Coman ne urmărește.

Am mers cu o mașină pe șosea, pînă în dreptul km. 39, unde am luat-o pe un drum lateral. Ne-am oprit la o vilă părăsită și am fost condus într-o încăpere mai dosnică. Aici m-a luat în primire șeful. Nu i-am văzut

fața, pentru că stătea ascuns în dosul unei lumini foarte puternice, îndreptate asupra mea.

Nu știu de ce, de la început și-a dat seama că nu eu sînt Caraman. La porunca lui am fost înhățat de doi vlăjgani și închis într-o cămăruță unde am întîlnit pe... Dincu Bogdan.

Maiorul nu-și putu stăpîni uimirea.

— O adevărată surpriză...

— Într-adevăr — confirmă Gavrilescu. Dar tocmai în momentul în care mă percheziționau, a sosit tovarășul locotenent Coman. Altfel, nu cred că mi-ar fi fost prea bine...

Cu încuviințarea maiorului, Coman povesti mai departe.

— Am luat urma lui Gavrilescu și a individului care îl însoțea. Am ajuns la cîteva minute după ei, la vila părăsită. În fața porții privirea mi-a fost atrasă de o inscripție, din păcate incompletă: „Audaces fortu"...".

— „Audaces fortuna iuvat" — reluă citatul maiorul Albu. Foarte interesant. Continuă te rog...

— Auzisem niște voci îndărătul ușii, apoi glasurile s-au îndepărtat. M-am hotărît să intru. Bandiții nu se așteptau la un atac atît de rapid. Înăuntru am dat peste doi indivizi. Fiind luați prin surprindere, n-au opus rezistență. Din păcate al treilea, șeful, ne-a scăpat. Am eliberat imediat pe Gavrilescu și pe Dincu Bogdan... Restul îl știți de la Gavrilescu.

— Se pare că ați ratat cel mai bun prilej de a pune mîna pe șeful bandei, tovarășe locotenent.

— Am răscolit toată clădirea. Parcă a intrat în pămînt.

— I-ați dat timp să fugă. Dacă l-ai fi arestat imediat pe individul care s-a prezentat la așa-zisul Caraman, poate aflam de la el unde se ascunde banda. Un atac prin suprindere, cu forțe suficiente, ne-ar fi adus probabil mai multe rezultate, cu mai puține riscuri. Dar, în sfîrșit. Bine că nu a fost rănit nici unul din oamenii noștri. Acum să discutăm ce avem de făcut mai departe. Cine credeți că este șeful bandei?

— Nici unul din bandiți nu-l cunoaște — răspunse Coman. Nimeni nu l-a văzut la față. În orice caz, pe bietul Dincu l-am bănuit degeaba.

— Vezi, tovarășe Coman, firul Ariadnei părea că este la el și cu toate acestea...

— Tovarășe maior, îmi permit să vă reamintesc că însuși Tezeu a părăsit-o la un moment dat pe Ariadna. În insula Naxos...

Maiorul zîmbi, vădit surprins:

— Tovarășe Coman, îți făgăduiesc că am să mă apuc să recitesc mitologia... Pînă una alta, ar trebui să stăm un pic de vorbă cu Dincu. Mergem la spital să-l vedem.

Dincu a istorisit maiorului Albu și locotenentului Coman toate evenimentele neprevăzute prin care a trecut. Încă înainte de a fi chemat la

miliție a simțit că niște indivizi îl urmăresc. Nu a dat importanță, crezînd că poate este numai o nălucire.

...Într-o seară, pe cînd se plimba cu Ileana, urmăritorii au apărut în mod vizibil. A oprit un taxi și a condus-o acasă pe Ileana. Abia dăduse drumul taximetrului, cînd deodată a frînat brusc lîngă el un automobil de culoare gri. A fost urcat cu forța și mașina nu s-a oprit decît la o casă părăsită, departe de oraș. Acolo unde a fost găsit de locotenentul Coman. De cum a ajuns a fost dus la șef. Acesta nu s-a arătat prea prietenos.

— Te numești Dincu Bogdan. Așa e?

— Dați-mi drumul. Cine sînteți voi? Ce vreți de la mine? strigă Dincu.

— Liniștește-te. Aici degeaba strigi, tot nu te aude nimeni.

— Comiteți un abuz. De ce am fost adus aici?

— Ai să înțelegi îndată. Ascultă-mă, te interesează să cîștigi niște bani?

— Nu mă interesează.

— Vrem planurile agregatului pentru Onești. Ai lucrat la el, îl cunoști bine. Oferim 20 de mii de lei.

— Vorbiți copilării. Numai cu 20 de mii de lei vreți să aveți planurile unui agregat ca ăsta?

— Mai mult de 30 de mii nu putem da.

— Încercați cu atîta, dar nu cred să le căpătați.

— Nu înțeleg... Unde să încercăm?

— Cum unde? La Ministerul Industriei Grele. Dar ascultați mă pe mine, precis că Statul nu le vinde așa ieftin.

— Dar ce, noi de Stat vorbim?

— Nu? Atunci de cine?

— De tine!

— Și eu cine sînt?

— Vrei să mă scoți din minți? Acum te pretinzi Ludovic al XIV lea?

— Nu, Ludovic spunea „Statul sînt eu", iar eu zic: Statul sîntem noi...

— Care noi?

— În nici un caz dv. Noi, adică eu și tovarășii mei de muncă...

— Încetează!

— Ați vrut să știți cine formează Statul.

— Nu face pe prostul. Degeaba încerci să te numeri printre cetățenii cinstiți. Ai uitat că ești un fost pușcăriaș?

— Mi s-a dat posibilitatea să uit.

— Asta nu se poate uita. Ești un ciumat. Nu vei fi primit niciodată în rîndul oamenilor obișnuiți, fără cazier. O poartă de oțel te desparte de ei.

(Va urma)

PĂRINȚI ȘI COPII

Am eu un prieten...

...Florinel îl cheamă. E tot într-a V-a ca și mine, ba mi se pare că e chiar puțin mai mic. Dar n-are importanță. De-ați ști cît pătimește săracul! Nu vă puteți da seama cîte am aflat despre el! Dar mai bine să vă povestesc. Ascultați și vă minunați. Închipuiți-vă că n-are nici un pic de libertate! Da! Nici un pic! Dimineața e la școală. După prînz trebuie să se culce pentru o oră-două. După aceia, neapărat (auziți, neapărat !!) trebuie să-și facă lecțiile pentru a doua zi. Abia acum are voie să iasă la joacă. Un adevărat calvar! Uneori—și asta am aflat-o chiar de la el—mai și citește cîte o carte. Voia cu asta să mă dea gata adăugînd că e abonat la biblioteca rațională. Ei nu, că asta-i culmea ! Eu ? nici nu mă pot gîndi la un asemenea regim! Nu! Și mămica, e nemaipomenit de bună. Ca ciocolata! Să mă forțeze ea la învățătură? Nici gînd. Să-i treacă prin cap să mă aboneze la bibliotecă să-mi pierd și acolo timpul? Nici pomeneală. Într-un cuvînt, mă bucur de libertate totală. În ce-l privește pe tătîcul, el nu prea are grijă mea. E ocupat și el. Îmi amintesc însă că într-o seară s-a interesat de lecțiile mele. Bineînțeles că nu le făcusem încă pînă la ora aceea (știți, eu nu-mi pierd ziua cu așa ceva. Mă ocup de lecții numai seara după ce se culcă toți, dacă nu sînt și eu prea obosit).

— Deh, băiatule, mi-a spus. Treaba ta dacă nu ți-ai făcut încă lecțiile, dar să știi că nu e bine. Și s-a culcat. S-a culcat și mama. De ea, v-am mai spus că nu mă plîng deloc.

Mama lui Florinel, închipuiți-vă, îl supraveghează și chiar îl controlează cînd își face lecțiile. Cică nu-i este indiferent dacă a doua zi va primi notă bună sau rea. Auziți pînă unde poate să meargă! Parcă ea e la școală, nu Florin. Mămica mea îmi acordă, cum se spune, independență și să știți că ăsta e un lucru bun. Nu s-a dus nici la școală cînd a fost chemată — știți, se zice că nu vin întotdeauna cu temele făcute și cînd sînt făcute nu-s îngrijite. De ce să se fi dus în definitiv? A judecat foarte bine. Să mă fi pus într-o situație proastă? Dar învățătorul, n-aveți idee ce ambițios e: a venit el la noi. Ei, dar strașnic mi-a plăcut mămica!

— Tovarășe învățător, i-a spus chiar în prezența mea, deși el a căutat tot timpul să discute în secret. D-ta n-ai fost tot așa? Trebuie să-i satisfac și lui dorințele. Și apoi, eu vreau să-l ajut să se descurce singur în viață. Și cred că nu fac rău.

Ce bine că tătîcul a sosit după ce a plecat învățătorul! Dar mai pot să știu dacă nu va încerca să vorbească și cu el? Și tata, cum v-am spus nu prea are timp de mine și lasă totul în seama mamei. Dar știu eu ce va spune cînd îi va împuia capul învățătorul cu tot felul de prostii? Dar în sfîrșit, de ce să-mi bat capul de pe acum? Mama mă învață să fiu om practic. Și nu e bine? Că mama lui Florinel are alte vederi, ce, eu trebuie să mă conduc după ale ei? Ea face parte și din Comitetul de părinți. Treaba ei. Nu mă amestec. Părinții mei au ocupațiile lor și nu se bagă în treburile școlii. Mă lasă și pe mine în pace și eu sînt mulțumit. Dar nu știu — drept să vă spun — cît va mai dura situația asta. Eu sînt mulțumit, ce-i drept, dar nici învățătorul și nici colegii nu sînt mulțumiți de mine.

Nu mă înțeleg. Așta-i! Cu ce sînt alții mai breji ca mine? Ba am mai și auzit pe unul: „Dacă aș fi eu în locul lui taică-tu..." Așa! Ce s-ar întîmpla? Și ce are el cu tata? El e vinovat, sau mama, că eu nu sînt pe placul oricui? Și ei sînt obligați să răspundă de ceea ce fac eu? Nu înțeleg nimic și la urma urmei să mă lase în pace toți ăștia care habar n-am ce au cu mine! Să-și vadă de treburile lor...

PETRICA N. INȚELESU
P. conf. L. MINDIRIGIU

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

SFATURI COSMETICE

Nenumărate sînt scrisorile privind întrebări în legătură cu punctele negre, de aceea voi căuta în cele ce urmează să lămuresc această problemă destul de spinoasă pentru multe din noi, deoarece punctele negre dau obrazului un aspect inestetic și neplăcut la vedere.

Punctele negre se formează din mai multe motive: fie datorită unei secreții abundente de sebum în special în perioada de pubertate, ceea ce duce la astuparea orificiilor foliculilor pilosebacel, fie din cauza unei proaste îngrijiri a obrazului spre exemplu folosirea cremelor grase pe o piele grasă, fie datorită utilizării cremelor cu bismut sau al regeneratoarelor de păr pe bază de săruri de plumb. În toate aceste cazuri este necesar ca obrazul să fie șters în fiecare seară — după ce în prealabil l-am demachiat —, cu următoarea loțiune: pepsină 1 g., acid citric 1 g., apă 98 g. Soluția aceasta este indicată atît pentru tenurile grase cît și pentru cele uscate, cu deosebire că la acestea din urmă va trebui să aplicăm după 1—2 ore puțină cremă grasă hrănitoare. Odată pe lună este însă obligator să facem obrazului o baie de abur pe care o realizăm punînd pe foc un vas cu apă în care am aruncat un pumn de floare de mușețel. Cînd apa începe să fiarbă, luăm vasul de pe foc, acoperim capul cu un prosop mare și expunem obrazul la abur timp de 5—10 minute.

Înainte de a începe această operație este obligator să curățăm obrazul cu un demachiant iar în jurul ochilor să aplicăm o cremă grasă pentru a evita ridarea din cauza aburului. Cînd obrazul este bine înmuiat vom proceda la stoarcerea punctelor negre cu ajutorul unui tifon steril apăsînd între pulpa a 2 degete fiecare punct în parte. Această operație se va face fără brutalitate, astfel încît, după terminarea ei obrazul să nu poarte urme vizibile datorită apăsării. Se va evita stoarcerea tuturor punctelor într-o singură ședință și folosirea la stoarcere a unghiilor, deoarece riscăm să se irite prea tare obrazul.

După terminarea acestei operații vom dezinfecta fața cu o soluție alcoolică, astringentă, (pentru a închide porii deschiși de abur).

Iată formula unei astfel de loțiuni: alaun 1 g., camfor 1 g., acid salicilic 1 g., alcool 40 g., apă 60 g., după care vom aplica o mască calmantă din caolin coloidal 2 linguriță, miere de albine o linguriță și apă pînă se obține o pastă.

Pe tenurile mai sensibile, putem aplica o mască de gălbenuș de ou amestecat cu miere de albine și cu zeamă de lămîie. Masca trebuie să fie păstrată pe față timp de 20 minute după care se va îndepărta cu apă călduță; se aplică apoi o compresă rece și se pudrează porțiunile respective cu puțină pudră sulfamidată.

Anca BOGDAN

Coafuri

1. — Coafură suplă, cu părul adunat într-o parte. În față se desprinde o șuviță ușor ondulată, care acoperă parțial fruntea. În părți și la spate, ondulații înelate.

2. — Dacă aveți părul lung, pieptănați-l ca în figura aceasta, cu cărare la mijloc. În părți, părul acoperă puțin obrajii, stringîndu-se la spate în gen de paj.

3. — Persoanelor mai în vîrstă le recomandăm această pieptănătură, cu două ondulații deasupra frunții; în părți părul se piaptănă spre spate, distingîndu-se bine fiecare ondulație.

4. — Pentru seară pieptănați-vă cu părul strîns într-o parte (cu o agrafă), lăsîndu-l să se desfacă spre față și să acopere ușor urechea.

5. — Coafură originală prin șuvițele din părți, ridicate în sus, care se desfac spre față în formă de evantai. La spate părul e ridicat, lăsînd ceafa liberă.

6. — În armonie perfectă cu figura, această pieptănătură se caracterizează prin ondulații mari și suple, în jurul capului. Deasupra bretonului, părul este ușor ridicat.

7. — La o toaletă elegantă adoptați această coafură, în care părul e prins în părți cu clipsuri.

8. — Coafură tinerească, cu părul strîns înăuntru. În părți părul acoperă urechea, terminîndu-se într-un melc aproape de obraz.

9. — Această coafură simplă încadrează frumos orice figură. La spate părul se termină în formă de paj.

Desene de Melania POPESCU

Gimnastică la birou

Lucrați multe ore în șir așezată la birou și, desigur, simțiți o oboseală, o încordare, foarte plictisitoare, uneori chiar dureroasă. Pentru a înlătura și chiar preveni aceasta, s-a experimentat cu succes o gimnastică, simplă, ușoară, în care unele mișcări se fac chiar șezînd. Statistic s-a stabilit că e bine să fie făcută cam după 5—6 ore de lucru. Nu trebuie făcute toate exercițiile — mai ales la început —, ci numai cele ce se referă la ceea ce simțim mai mult. Iau foarte puțin timp și sînt eficiente. Încercați !

1. Pentru dureri în spate, sus, între omoplați :

Șezînd, brațele libere în jos, lăsați partea de sus a corpului să „cadă" cît mai liber înainte, scuturați umerii și îndreptați-vă la loc, întinzînd bine spatele. De 4—5 ori.

2. Pentru dureri în ceafă:

Șezînd sau în picioare aplecați capul spre stînga, lăsați-l să cadă ușor înainte, dați-l spre dreapta și apoi dați-l spre spate la loc. Apoi se reface exercițiul în sens invers; totul ușor, încet, de trei-patru ori în ambele sensuri.

3. Pentru dureri la rinichi:

În picioare, brațele libere în jos. Lăsați corpul cu capul drept să cadă lateral cît mai mult, cu ușoară arcuire la punctul maxim. Revenire încet și întindere în sus (ca și cum ați vrea să vă lungiți cît mai mult). De cîte 4—5 ori în fiecare parte.

4. Pentru dureri în antebraț și încheietura mîinii:

În picioare sau pe scaun, mîinile libere în jos le scuturați ușor și foarte liber — ca și cum v-ați usca unghiile. Să nu faceți acest exercițiu violent, cu smucituri, deoarece dăunează.

5. Pentru a preveni durerile în umeri și brațe :

Indiferent, în picioare sau jos, bustul drept, mîinile libere lateral, se ridică umerii și se dau înapoi, iar apoi se lasă să cadă la loc. De 4 ori încet, apoi de 4 ori repede și din nou de 4 ori încet.

6. Pentru dureri în coloana vertebrală :

În picioare (puțin depărtate), mîinile la umeri cu coatele întinse orizontal se fac rotații (în axa verticală a corpului) cînd spre stînga, cînd spre dreapta, numai din bust și marcînd o ușoară arcuire la fiecare capăt al cursei. Se face de 4—5 ori, alternînd, în fiecare parte.

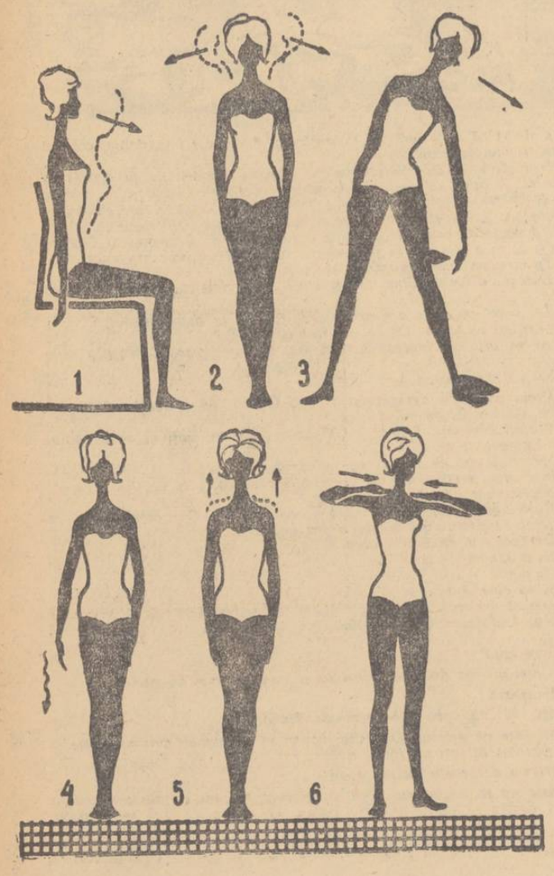

Mochetele

Mai puțin cunoscut de consumatori — întrucît se folosește mai mult în birourile instituțiilor — acest gen de covoare nu este lipsit de interes și pentru gospodării. În special apartamentele și mobilierul modern se adaptează foarte bine cu mocheta, care este un covor fără desen, într-o singură culoare, cu plușul des și de diferite dimensiuni. În camera de zi, în care avem și mobila de sufragerie, putem pune un asfel de covor-mochetă, a cărui culoare să se armonizeze atît zugrăvelii, cît și tonului mobilierului. Un asemenea covor călduros și care se simte plăcut la mers, va da o notă de vioiciune decorului încăperii.

Industria de covoare are în colecția sa și covoare tip mochetă, care pot fi livrate și sub formă de metraj.

Fala casei

Cineva a ciocănit
La fereastra dimineții
Iar și iar i-au amăgit
Vrăbiorii și sticleții...

Numărau nerăbdători
Pumnul zilelor rămase
Noaptea pe la cîntători
Dînsa, mamă se visase.

O fetiță tot dorea
Amintindu-și cum de mică,
De păpuși se îngrijea
Cu pretenții de mămică...

Fala casei e-un băiat
Stăruia în vorbă dînsul
De ajuns de mîniat,
C-o-neca adesea plînsul.

Pe-ascuns, de zor lucra
La rochița ei ușoară,
Iar sub ochii lui croia
Pantaloni de cicoară...

Timpul însă i-a-mpăcat
Că-odată cu sorocul —
O fetiță și-un... băiat
Le-au sosit, bată-i norocul !

V. DIMA

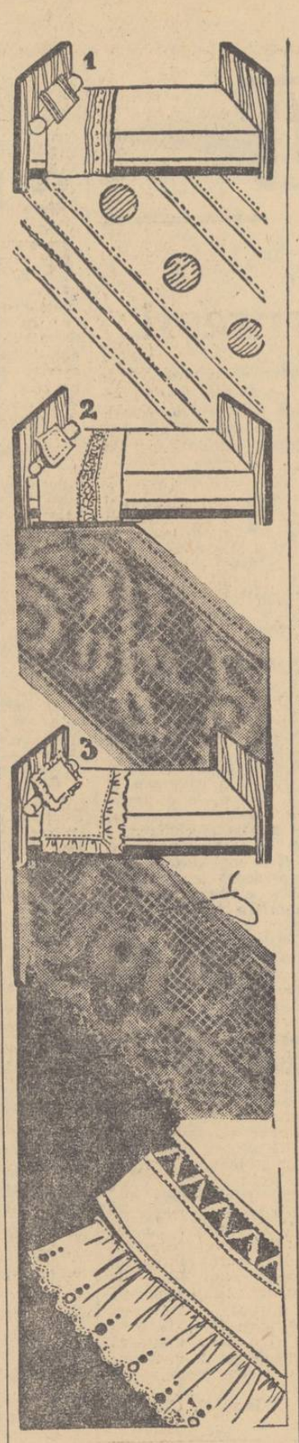

Garnituri de pat

1. Atît la pernă cît și la capacul cearceafului, o garnitură formată din trei sau patru cerculețe de o parte și de alta. La mijloc, buline brodate plin cu muline roz și bleu.

2. La o garnitură de pat galbenă, un „entre-deux" de dantelă croșetată sau dantelă de file.

3. Această garnitură din olandină bleu are un volan încrețit din olandină albă, pe care se brodează bobițe sparte cu muline alb. Se poate face și cu un volan din dantelă croșetată sau file tot albă.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- Salată de rădăcinoase cu suc de roșii; pirjoale moldovenești cu piure de cartofi; ruladă cu marmeladă.
- Supă de sfeclă; musaca de macaroane, fructe.
- Sufle de brînză; ficat la grătar — murături; compot de cireși.
- Ciorbă de carne; rasol cu sos de roșii; griș cu lapte.
- Marinată de crap; mîncare de mazăre cu carne, papanași prăjiți.
- Coșulețe de parizer cu ouă; mîncare de vinete cu carne; compot.
- Pate de iepure în aspic; iepure cu măsline; chaudeau de portocale cu biscuiți.

CHAUDEAU

La prepararea acestui desert gustos trebuie să fim foarte atenți la modul lui de pregătire. În timpul fierberii îl amestecăm numai într-o parte, căci altfel se poate strica. Din momentul cînd l-am pus pe foc, amestecăm continuu, la un foc repede, iar cînd începe să fiarbă îl dăm jos de pe mașină, amestecînd pînă se răcește.

CHAUDEAU DE VIN

Pentru 8 persoane : 8 gălbenușuri de ou împreună cu 8 linguri de zahăr pe care le frecăm bine de tot timp de 20 minute. Între timp fierbem o jumătate de kg. de vin alb care îl turnăm încetul cu încetul peste gălbenușurile frecate. Toată compoziția o punem la un foc repede, amestecînd-o continuu. Cînd începe să dea în clocote o dăm jos de pe mașină amestecînd-o mai departe, pînă se răcește. Această compoziție o putem turna peste o budincă sau o putem servi cu biscuiți.

CHAUDEAU DE CIOCOLATĂ

Pentru 6 persoane : punem într-un vas 6 gălbenușuri de ou cu 6 linguri de zahăr, un pachețel de vanilie, pe care le mestecăm bine o jumătate de ceas. Între timp fierbem o jumătate de litru de lapte în care adăugăm 60 g. ciocolată de menaj. Cînd s-a topit turnăm laptele călduț peste gălbenușuri avînd grijă să amestecăm tot timpul pînă se îngroașă, iar cînd începe să fiarbă o luăm de pe foc și o întrebuințăm după cum dorim.

CHAUDEAU DE PORTOCALE

Pentru 4—5 persoane : într-un castron punem 8 linguri de vin alb, 6 linguri de zeamă de portocale, 6 gălbenușuri de ou și 6 linguri de zahăr. Le batem pe toate cu telu pînă devin spumă după care le punem pe foc amestecînd necontenit pînă se îngroașă. Îl servim în compotiere cu biscuiți.

CHAUDEAU DE LĂMÎIE

Acest chaudeau se prepară întocmai ca cel de portocale, numai că în loc de zeamă de portocale, punem zeamă de lămîie și în plus o lingură de zahăr.

Modernizarea industriei alimentare

Știați că produsele alimentare își pot spori conținutul de vitamină la intervenția omului ? Specialiștii de la Institutul de cercetări alimentare au elaborat o rețetă pentru vitaminizarea produselor alimentare cu un concentrat complex B. Rețeta a fost aplicată în producția industrială la unele sortimente de dulciuri și conserve, dînd rezultate satisfăcătoare, mărind conținutul de vitamine al produselor respective.

Tot la Institutul de cercetări alimentare s.a elaborat un procedeu nou la fabricarea brînzei telemea și a cașcavalului din lapte de vacă. Prin noul procedeu se vor reduce pierderile de lapte și se va îmbunătăți calitatea produselor respective.

Carnea preambalată conservată prin frig a cucerit aprecierile consumatorilor. Gospodinele, mai ales, sînt mulțumite că pot servi repede un grătar sau o friptură la tavă. Carnea fiind dezosată, poate fi pusă direct la fript sau prăjit, fără să fie necesară vreo pregătire prealabilă. Cercetătorii institutului s-au preocupat și de continua îmbunătățire a aspectului cărnii preambalate, conservată prin frig, stabilindu-se măsurile necesare în vederea îmbunătățirii calității cărnii și preambalării ei.

Sucurile de fructe sînt consumate în țara noastră în cantități importante (mai ales vara). Sucurile de smeură, vișine, portocale, lămîi etc. sînt apreciate de consumatori. Pentru a satisface și mai bine cerințele pentru această băutură răcoritoare cercetătorii institutului și-au propus să studieze îmbunătățirea tehnologiei fabricării sucurilor de fructe.

În acest an ei vor studia și fabricarea făinurilor dietetice pentru copii, aliment foarte recomandat de specialiști pentru micii consumatori.

Ambalajele au un rol important în prezentarea produselor alimentare. Ambalajele din mase plastice s-au dovedit a fi utile și aspectuoase. Iată de ce se extind cercetările și asupra realizării unor noi ambalaje din mase plastice pentru industria alimentară.

Preocupările oamenilor de știință fac parte din ansamblul de măsuri, în vederea modernizării industriei alimentare în plin progres.

Un material nou: Itebex

Se pare că actualmente asistăm la o revoluție în tehnica producției textile. Principiul milenar al țesutului a fost pe de-a-ntregul zdruncinat prin apariția tehnicii fabricării materialelor nețesute, care reprezintă o îmbinare de procedee chimice și mecanice. Este vorba aici de fabricarea unei paste textile, realizată din deșeuri textile, din care rezultă un material pîslos, în grosimi variate, cu rezistențe bune și adaptabil operațiunilor obișnuite la care sînt supuse țesăturile în confecțiuni, inclusiv cele de întreținere. Un asemenea procedeu a fost pus la punct la noi în țară, la „Întreprinderile pentru Industria Bumbacului" din Capitală, materialul în sine căpătînd denumirea de „Itebex" (care precum se vede este o simbolizare a inițialelor fabricii). Pentru început produsul a fost prezentat sub două forme și pentru două utilizări, respectiv imprimat, în scopul folosirii sale ca material decorativ și alb putînd sluji ca întăritură la confecții. În ambele cazuri el este actualmente în curs de experimentare pe scară largă și anume, cel imprimat ca material de decoruri la teatre, iar cel alb ca întăritură la gulere și manșete la cămășile bărbătești. De pe acum se poate afirma că, în ceea ce privește cea de a doua utilizare, materialul se dovedește chiar superior canafasului, țesătură folosită în mod obișnuit pentru acest scop.

Curierul nostru

ȘTEFANIA MIHAI — Timișoara : Versurile dv. de început le puteți trimite unei reviste literare. „Luceafărul" — ca să luăm doar un singur exemplu — publică într-o rubrică specială poezii ale debutanților. Același lucru îl face și revista timișoreană „Scrisul bănățean".

ȘTEFAN VOCOVEANU — Avrig : Vom mai publica articole de combatere a concepțiilor mistice. Întrucît problema aceasta vă interesează atît de mult, v-am sfătui să cercetați și cărțile apărute în ultimul timp în librării. Vă va oferi o lectură foarte instructivă.

A. A. — Craiova : Nu putem afirma cu siguranță că acesta este motivul real. S-ar putea. Este bine să fiți totuși mai atentă în această privință. Nu este bine să vă duceți dvs. acolo. Mai așteptați cîteva luni, analizați-i foarte bine comportarea, studiați-i cu atenție scrisorile pentru a vedea dacă mai nutrește aceleași sentimente de la început. Abia după aceasta va trebui să luați o hotărîre în funcție de concluziile la care veți ajunge. N-am vrea deloc să vă întristăm, dar avem impresia, din puținele rînduri pe care ni le-ați scris, că și-a mai schimbat din intențiile inițiale. E o simplă presupunere care s-ar putea să nu fie confirmată de viață. Totuși e bine să vă gîndiți.

MAGDALENA — Dorohoi : Din scrisoarea dvs. am reținut ca fapt esențial că urmați acum cursurile serale ale școlii medii. Acest lucru trebuie continuat cu cea mai mare seriozitate și consecvență. Nu renunțați la școală și bineînțeles nici la servici. Pregătiți-vă pentru a vă crea un viitor frumos. Sînteți încă tînără. Sfătuindu-vă în acest fel am eliminat cu totul soluția ce vi s-a propus de a pleca în satul respectiv.

NINA B. — P. Neamț : Vă sugerăm de la bun început că cel mai bine ar fi să renunțați la această relație, întrucît nu credem că poate fi vorba de ceva serios. Tînărul respectiv caută probabil un mijloc de distracție pentru această scurtă perioadă cît se va mai afla în localitate. Nu este bine să-i încurajați intențiile. Aveți nevoie acum de multă liniște și de calm pentru a vă putea reface viața din nou. Pentru aceasta nu vă trebuie complicații inutile.

MIHAI M. — Pitești : Am primit povestirea dvs. și am citit-o cu interes. Din păcate însă, nu vă putem fi de folos în ce privește publicarea ei, deoarece astfel de lucrări nu intră în profilul revistei noastre. Mult mai nimerit ar fi să o trimiteți unei reviste literare. Ar fi bine însă ca înainte de a o trimite să o mai revedeți îndeosebi din punct de vedere al construcției frazelor.

S. AVRAM — Rm. Vîlcea : Am dat articolul dvs. colectivului nostru de medici, care se ocupă de redactarea și alcătuirea rubricii „Magazin Medical", care vă vor da răspuns. Dacă va fi găsit bun va fi publicat.

ECATERINA NIȚU — Buftea : Nu dispunem de adresa acelei actrițe din filmul ce v-a plăcut atît de mult. Dacă vom afla-o, vă vom comunica-o cu plăcere.

LUCIA S. — Cîmpina : Interpretul la care vă referiți se numește Burt Lancaster.

EVA KOMARONI, str. Dr. Szabo Ervin nr. 23, Satu Mare ; TICA ROȘIANU, str. Col. Buzoianu nr. 26, Oradea ; TUDORICA PETRU-ROMAN, str. Sf. Ecaterina nr. 7, București ; LIVIA KROLL, com. Strîmtura, farmacie, Raionul Sighet, Regiunea Ma-

ramureș : Vă publicăm adresele pentru a putea face schimb de vederi.

IRINA D. — București : Aspiratorul se poate folosi direct, cum este și normal. Altfel ce rost ar mai avea dacă ar trebui să apelați întîi tot la vechile unelte. După 50 minute de folosință, lăsați-l 10 minute să se mai răcească apoi îl puteți folosi încă 50 minute. După două cicluri de acest fel nu-l mai folosiți pînă la răcirea completă care se produce la cîteva ore.

MARGA ȘTEFĂNESCU : Ați ajuns singură la o concluzie rațională : nu trebuie să cerșiți ceea ce nu vi se dă. Demnitatea dv. vă impune să aveți o comportare cît mai frumoasă. Este adevărat că treceți prin unele momente dificile și tot adevărat este că le dați o importanță exagerată. La vîrsta dv. astfel de lucruri sînt firești. Vor trece cu mult mai ușor decît credeți dv. acum. Preocupările profesionale și culturale, sportul, distracțiile vă vor distrage de la aceste gînduri triste.

ȘTEFANIA ȘT. : Modele de îmbrăcăminte pentru lucru am mai publicat. Fiindcă ne cereți altele, noi vom mai reveni. La fel și în ce privește celelalte cerințe ale dv.

DOINA D. — Suceava : Despre situația dv. nouă am mai discutat. Din păcate lucrurile s-au complicat mult acum și nu vedem decît aplicarea celei de a doua soluții. După cele ce s-au întîmplat și se întîmplă în ultimul timp, situația va deveni tot mai grea. Orice ați face dv., orice ar spune nu mai puteți avea încredere într-o eventuală îndreptare. Faceți toate eforturile pentru a vă termina facultatea. Cînd veți realiza și aceasta, toate celelalte probleme vor fi rezolvate.

EUGEN N. — Tîrgoviște : N-am mai publicat în ultimele luni modele de acest fel deoarece n-a mai apărut nimic nou. Cu ocazia primăverii vom reveni însă.

VASILIU — Constanța : Am citit lunga dv. scrisoare și noi socotim că ați procedat foarte bine în cele din urmă. Au existat desigur și unele neînțelegeri, unele perioade mai grele. Nu trebuie să vă speriați. Așa se întîmplă uneori. Noi credem că este foarte bine să mergeți împreună și să începeți să lucrați așa cum v-ați propus. Vor fi desigur la început o serie de greutăți. Nu ne îndoim că vă veți strădui împreună pentru a le înfrînge cît mai repede.

I. C. — Bacău : Desigur că nu este greu de înțeles de ce nu v-a mai scris prietena dv. în urma vizitelor repetate pe care vi le-a făcut colega dv. de birou, cel din jurul prietenei dv. au început să vorbească și este clar că a aflat și ea. Neavînd cum să cunoască atitudinea dv. față de aceste vizite, prietena dv. le-a interpretat în mod negativ, și s-a ajuns la situația de azi. Este de datoria dv. să-i explicați care este adevărul și prin comportări ulterioare să-i dovediți că suspiciunile ei n-au nici un temei. Vă trebuie multă răbdare și înțelegere.

TITUS ION EREMIA — București : În revista noastră nu există o rubrică de poezie. Citind însă lucrarea dv., vă putem spune că ea prezintă multe imperfecțiuni. Principala este prozaismul ei, lipsa de imagini poetice care să miște cititorul.

Pentru fete tinere

1. Sarafan din stofă cu țesătură plină purtat cu pulover cu glugă. Linia fustei este modernă și îmbracă bine orice siluetă.

2. Fustă din plușcort cu cordon lat și incrustație de travers pe toată lungimea fustei ; de asemenea buzunarul aplicat are același sens.

3. Rochiță de după masă din stofă, butonată de sus pînă jos pe o parte, cu buzunare mari, aplicate și eșarfă lată în talie.

4. Pentru ocazii o rochiță tinerească cu decolteu mare pe umeri și corseletă cu cerculețe. Fusta croită pe bié și încrețită în talie.

5. Combinație de două culori pentru după amiază.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Beca RIND

Stimate domnule prim-consul,

Subsemnatul Grigore Mușat, cetățean romîn, după ce am rătăcit fără voia mea 21 de ani departe de Romînia, rog din adîncul inimii să mi se aprobe repatrierea și să mi se dea posibilitatea să-mi slujesc țara. Soția mea e și ea romîncă ; avem doi copii. Sînt în posesia unei descoperiri epocale, care va aduce glorie patriei mele și care va rezolva cel puțin o treime din nevoile materiale ale omenirii. Alătur adresa mea : în caz că sînt arestat sau dispar, vă rog să faceți tot ce-i cu putință ca să-mi salvați familia.

15 *„Nu am nimic de declarat înainte de a mi se comunica motivul arestării mele", spuse inginerul Mușat. Cer să fiu pus imediat în libertate.*

— Noi am putea să promitem și să ne călcăm promisiunea, vorbi blînd Nostril. Dar noi, aici, nu promitem nimic, niciodată. De îndată ce promiți ceva unui arestat, el devine un adevărat legiuitor : se tocmește pentru tot felul de avantaje, îi strică, adesea, caracterul. Noi sîntem pedagogi și de aceea îți spunem de la bun început: vei fi chinuit și bătut pînă o să scuipi tot ce știi. Uită-te la ceas: ai exact cinci minute.

Inspectorul, înfulecînd mai departe din plăcintă își făcuse socoteala că-i va fi mai ușor s-o scoată la capăt cu un om slăbit de chinuri, ai cărui nervi și al cărui creier nu mai au aceeași putere de rezistență. Care omul avea într-adevăr o invenție epocală, așa cum anunțase? Prea puțin probabil : Nostril avea o neîncredere instinctivă în inventatori, știință, noutăți; după zeci de ani de meserie, în care furturile, asasinatele, brutalele „interogatorii" ale poliției și mușamalizările de ultimă oră se repetau cu monotonie, funcționarul de poliție era convins că mai nimic nu se schimbă. Dar arestarea unui romîn, în împrejurările tulburi de atunci, era foarte prielnică unui proces de spionaj, unui scandal public: în timp ce poliția secretă înghițea mereu noi fonduri din bugetul Toridei, „buna și vechea poliție tradițională" era cam neglijată; acum însă, prin răsunătorul „caz" montat de inspectorul Nostril, fonduri noi aveau să fie pompate și spre poliție, superiorii aveau să-l privească favorabil pe vechiul lor inspector, eventual să-l avanseze.

Dar pentru asta, trebuia mai întîi să se scoată de la romîn tot ce se putea scoate. Cele cinci minute trecuseră. Nostril apăsă pe un buton. Ușa se dădu de perete. Năvăliră înăuntru patru „gorile", patru haidamaci, înarmați cu o colecție alcătuită din cele mai bizare aparate de tortură pe care le putuse născoci tehnica anului 1967.

16 *În acest timp, la Mușat acasă.*

— Unde sînt însemnările soțului dumitale?

— Unde își făcea experiențele?

— Unde e ascunsă formula secretă?

Marieta Mușat dă din umeri, nu știe ce să răspundă la asemenea întrebări.

Deodată unul din agenți tresare și ridică revolverul:

— Atenție ! M-a lovit ceva în obraz.

Ceilalți, încordați, cu degetele pe trăgaci, privesc în toate părțile; unul se uită la un anumit punct al covorului și începe să rîdă:

— A aruncat puștiul cu o pietricică.

— Cucoană, fine-ți urmașul dacă nu vrei să ți-l vezi găurit de-un glonte, uiteașa, din greșeală.

După ce au întors casa pe dos, agenții, în sfîrșit, dau să plece:

— Nu iese nimeni din casă. Orice aveți nevoie de cumpărat, îi spuneți omului nostru de la ușă.

17 *O bombă... Explozie, undeva departe... Fugea spre un sat unguresc, striga... Deodată picioarele refuzară să-l mai asculte... Schnitzler... Curent electric... arsuri...*

Chinuit de „gorilele" lui Nostril, Mușat, în delir, avea impresia că se află din nou pe frontul de vest, la asalt, cînd fusese rănit și luat prizonier... apoi că a început din nou în mîinile maiorului Schnitzler, care-l schingiuiește.

(Va urma)

REBUS magazin

PASARI

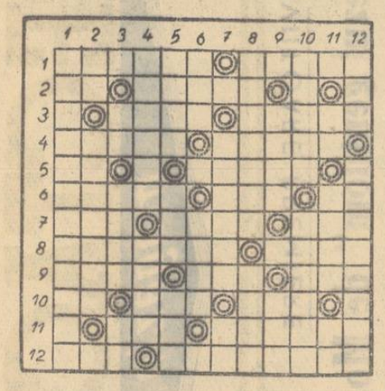

ORIZONTAL: 1) Scoate pui — Numele unui iubit personaj din opera lui Sadoveanu 2) Bluză femeiască înflorată — Loc unde păsările se simt „ca acasă" 3) „...sălbatică", titlul unei piese de Henrik Ibsen — Pasăre acvatică migratoare 4) Bogată — A duce 5) Prepoziție — Cresc, subțiri, și moi, pe pîntecele și printre penele păsărilor 6) Substanță care înconjoară gălbenușul oului de pasăre — Pasăre cînd iese din ou — La fel cu 7) Pronume personal — Mulțime de oameni care însoțesc o ceremonie — Specie 8) Pasăre răpitoare de noapte din familia bufnițelor — Unele păsări, toamna, se pregătesc de... 9) Regiune bogată în U.R.S.S. — Prenume — Subțiat, măcinat 10) Simbolul Litiului — Fir — Prenume feminin 11) A face ouă — Cînd ai predilecție pentru ceva 12) Registru la care nu cîntă păsările — „...hoață", operă de Rossini.

VERTICAL: 1) Stâncuță — Porumbel 2) Pronume personal — Acvile 3) Simbolul Rutheniului — Bufniță — Ciolan 4) Numele unui personaj dintr-un cunoscut roman al lui Duiliu Zamfirescu — Pasăre de pradă 5) A aprecia — Vopsea (reg.) — Nu scot o vorbă 6) Prenume feminin — Cu lebăda, în mitologie 7) Pasăre ce a pricinuit necazuri micului Creangă — Atmosferă (presc.) 8) „In valea...", comedie de mare popularitate a lui Mihai Beniuc — Personaj din opera lui Jules Verne 9) Instrument muzical (pl.) — Palavră 10) Ogradă (pl.) — Soră 11) Prepoziție — Papagal, celebru din tabletele lui Arghezi — Străvechi oraș egiptean 12) Adjectiv feminin — „Pasărea...", pasărea basmelor.

I. NICOARA

RECHIZITE

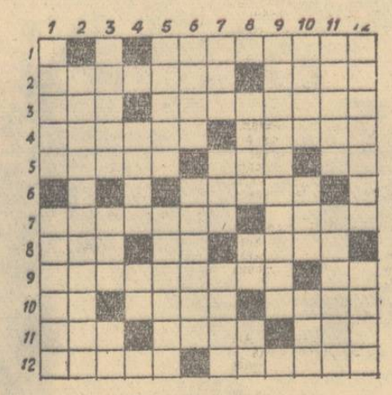

ORIZONTAL: 1) Face pantofi cu toc-creion! 2) O erată mobilă: șterge greșelile — Se dă cu creionul roșu 3) Are toc dar nu scrie, ci scrîțîie — Se administrează cu ajutorul unui tampon (de vată!) 4) Utilizează rechizite — „Migdale..." volum de G. Topîrceanu care cuprinde și poezia „Călimara" 5) Cea mai mică pasăre din țara noastră — „Prietena... Pix", comedie de V. Em. Galan — O jumătate de mină 6) Inceată 7) Marcă de pixuri românești — Instrument muzical de perete! 8) După creion, schițată! — Cornel Bărbulescu — Substanță narcotică 9) Intrebuințează numărătoarea — Notă muzicală 10) Și la sugativă și la peniță — Stai — Avînt 11) A fost — Nume feminin — Cai 12) Veche măsură de lungime — Salcîm care secretă gumă arabică.

VERTICAL: 1) Penar evoluat conținînd un toc și un creion rezervor — Creion pentru desen 2) Pune creionul în stare de funcțiune! 3) Aparătoarea, pentru creion — Cînt de broască — „Mi-ai dăruit, frumoasă doamnă, o călimară de argint Cu două guri întunecate, ca două părți de labirint (G. Topîrceanu) 4) Un material din care se fac rechizitele... Și un altul 5) Cod cu rechizite! — Coloreazâ în galben fără să fie creion sau vopsea (pl.) 6) Rareori (poet.) — „Dar puntea-n salturi repezi / Se clatină-ntre mure. / O! punte, fă-te..., / Și du-mi-o-n țărm ușure (Tudor Arghezi: „Creion") 7) Dromader — In mers —Cele de mătase nu se fac din cozi de cîine 8) Oraș în Franța — De la (od.) — Axă 9) Tot-toc-toc 10) Un fel de fustă — In călimări — Creionul tîmplarului 11) Pun în cui — Cu gumă 12) De ce te ferește încălțămintea cu toc de cauciuc... — Nedrept.

N. CORNEA

PE POTECILE PĂDURII

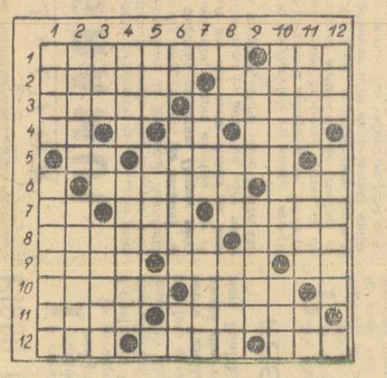

ORIZONTAL: 1) Autorul poeziilor: „Povestea codrului", „Freamăt de codru", „Fîntîna bătei, păduri cutreieram" — Poet-cîntăreț din Grecia antică 2) Terenuri de curînd despădurite — Venită din pădure se odihnește în parcuri! 3) „Copilul rege al codrilor de brad" din „Strigoii" de Eminescu — Locuința pădurarului 4) Pronume — Cobalt — Glasul puilor de pasăre 5) Două vocale din pădure — Autorul poeziei „Din copilărie" din care citâm ultimele versuri: „Rîdea fericită pădurea / De luptă nimic nu-i păsa: / Privea către cer și cînta, / Cîndindu-se-aiureal" 6) Odinioară, pădure vestită în Muntenia — Pronume 7) Fruntașele alfabetului — Răsărit — Pădure la singular! 8) Vorbea în șoaptă — „Frumoasă ești pădurea mea / Cînd umbra-i încă..." (Topîrceanu — Cîntec) 9) Arbust — Însoțește pe vînător prin desișul pădurii — Dinsul 10) „Dumbrava...", poem istoric de V. Alecsandri — Frumoasa adormită din pădurea fermecată 11) Hrana viermilor de mătase — Cu coadă... 12) Teighea — Anotimpul maturității Lipsite de valoare — ...Leonov, scriitor sovietic, autorul romanului „Pădurea rusească" 5) A treia zi din calendarul persan — Virtuos 6) Notă muzicală — „...pădurarul", nuvelă de I. Agîrbiceanu — Conjuncție 7) Prinzi cu ață — Face parte din colectivul pădurii! 8) Autorul volumului de reportaje intitulat „Pînă dincolo de Pădurea Vienezâ" — Platformă plutitoare — ...pădurii, personaj din lumea basmelor 9) Numele egiptean al zeului Anubis — „Pădurile, pădurile se apropie Cu pași gigantici de..." (Z. Stancu — Pomul roșu) 10) A vinde pielea ursului din pădure — Sistem în fizică 11) Ii vine numele de la Echo, nimfă a pădurilor — „Inima-i pădure veche / Cu tîlhari la drumul..." (M. Beniuc — Trăinicie) — In pădure! 12) „Bătrînul... trăiește ca șoimul singuratic / In peșteră de stîncă, pe-un munte păduratic" (Alecsandri) — „Nu e pădure fără uscături" sau „A cără lemne la pădure".

I. PADURARU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DE PE SCENELE TEATRELOR

ORIZONTAL: Duminecа — Cabană — Eronată — Paradox — Pasăre — Rătăcită — Ar — Largi — I — Iții _ Rest — Necopliți — T — Fete — Ten — Iva — Ema — O — Sudic — E — S — Etala — Se _ As — AA — At — Lapo — Ra — Pumn — Seci — Alai _ Bogat — Coadă — TD — Tineri — Urmași — Ico — Crin — Niede — Aerată — Te _ Străzi — Rută — Nil — Ala — Accidente — A.

VITAMINE

ORIZONTAL: Alimentație — Secară — Griu — Iga — Eteri — R — Mușcături _ AO — IM — Zer — Corp — Lipi — Abur — A — Animal — L — S — Oier — Otava — Lan — Durut — S — Sere — Eroic — De — Riazan _ A.

POȘTA REBUS

STELIAN SAFCIU — com. Adamclisi: Aveți prea puține cuvinte în temă. Revedeți jocul din acest punct de vedere.

UN GRUP DE CITITORI — Craiova: După cum vedeți, rubrica respectivă a reînceput să apară.

ILIE NICOLAE — București: Tema careului dv. e prea limitată.

D. BADULESCU — Ochiuri: In limita spațiului disponibil va apare.

PETRU MARDARE — București: Am publicat de curînd un joc pe o temă asemănătoare. Mai reveniți.

Urmărind eclipsa

Desene de Matty ASLAN

— Institutul astronomic?... Alo... Nu mai puteți întîrzia cîteva minute?...

— Formidabili mai sînt! Parcă în viața lor n-au mai văzut un hornar.

— Și peste o clipă, iubito, nu vom mai vedea nimic...

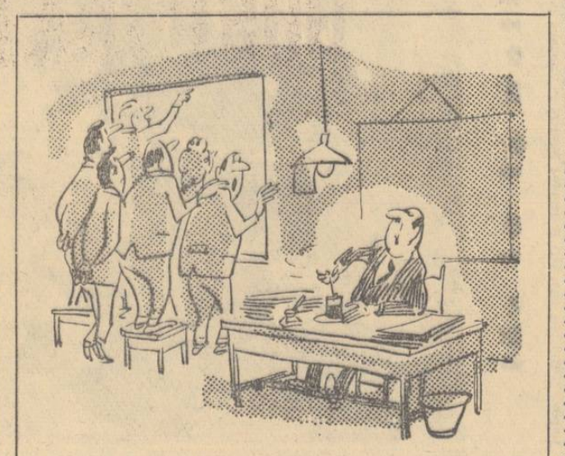

— Nu vii să vezi cum a mai rămas o simplă linie roșietică de formă circulară?...
— „Dacă e circulară o s-o văd, în copie!...

— Niște umor cu eclipsa? Regret, dar chiar acum mi-a adus dumnealui cîteva desene. Dar nu-i nimic, îți rezerv o jumătate de pagină pentru eclipsa viitoare...

— La miezul nopții, Nae?
— Ți se pare, dragă, nici nu s-a terminat eclipsa!...

— E nenorocire, domle!...
— Se poate, Mitică, să fii superstițios? Tu nu știi ce e o eclipsă?
— Eclipsă știam eu ce e, , dar nu știam că tocmai azi vor veni să-mi verifice gestiunea!...

SPRE VENUS

Istoria a-nscris o altă dată
În al științei mare protocol
Cînd încă o rachetă-a fost lansată
De cel mai formidabil discobol.

Un sputnic... altul.. o rachetă... două
Ce mintea omului le-a zămislit
Sînt punțile pe care lumea nouă
Le-ntinde între ea și Infinit.

Sînd rodul muncii dîrze, încordate
Ce-o desfășoară un întreg popor
Care transformă în realitate
Ce-a fost cîndva al fanteziei zbor.

Și-n omenirea care se preface
Sînt semne că va-nvinge noul om
Ce folosește numai pentru Pace
Puterea mare — a micului atom.

Această sovietică solie
În drumul ei spre Venus, triumfal
Stîrnește-n lume-un val de bucurie...
Și-o lacrimă la Cap Canaveral.

Florin IORDACHESCU

Jocuri distractive

CELE PATRU PUNCTE

Din cele patru pătrate trebuie alcătuit un alt pătrat. Pînă acum e foarte simplu. Vi se cere însă să aranjați cele patru pătrate mici în așa fel încît cele patru puncte să poată fi unite prin linii drepte, orizontale sau diagonale.

NUMĂRUL 30

6 și cu 6 și cu 6 = 30?; 5 și cu 5 și cu 5 = 30?; 3 și cu 3 și cu 3 = 30? Desigur că nu este exact. Totuși utilizînd alte semne aritmetice la cele 3 de 3, 3 de 5 sau 3 de 6, putem obține de fiecare dată rezultatul final 30.

Ce alte semne aritmetice trebuie folosite?

FIECARE LINIE EGALĂ CU 12

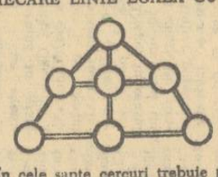

In cele șapte cercuri trebuie puse cifre între 1 și 7, în așa fel ca fiecare linie dreaptă să dea totalul 12.

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 175

In 7 compartimente

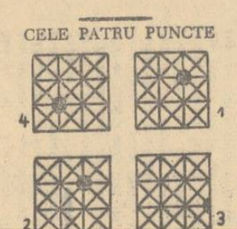

Ciudat, dar...

Cînd moș Ionică s-a născut, adică în 1886, tatăl său avea 70 de ani fiind născut în 1816. La 20 de ani tatăl său avu dintr-o primă căsătorie un băiat care a murit curînd după naștere, moș Ionică fiind din a doua căsătorie. Deci, acum în 1961, sînt 125 de ani de la moartea fratelui său vitreg.

15	
36	
47	
98	45 egal cu 100?
2	
100	

FEL DE FEL • FEL DE FEL • FEL DE FEL • FEL

Pentru oamenii cu auzul slab

Pentru urmărirea spectacolelor, oamenii care nu aud prea bine sau chiar deloc au la îndemînă cunoscutele aparate auditive. Din cauza ecoului care se produce în sală și a paraziților aceste aparate nu-și îndeplinesc însă totdeauna în bune condițiuni menirea. Datorită acestui fapt se folosește în ultima vreme o buclă magnetică. Cum și în ce fel?

Publicul e încins de o bobină magnetică cu un diametru mare care face ocolul sălii și care e supusă modulației sursei sonore. Aparatele auditive sînt și ele prevăzute cu cîte o buclă magnetică. In felul acesta întreg ansamblul funcționează ca un transformator obișnuit, transmițînd modulația de la o buclă la alta.

Apa — cel mai de preț giuvaer

Fără apă viața este lipsită de sens. Dîrî cele mai vechi timpuri pînă astăzi apa reprezintă cel mai de preț giuvaer, principala necesitate pentru om. Ea nu poate fi înlocuită cu nimic. Ea este necesară tuturor, totdeauna și pretutindeni. Oamenii folosesc o mare cantitate de apă. Pentru a obține 1 kg. de hrană vegetală sînt necesari în medie 2000 litri de apă, iar pentru obținerea unui kg. de carne — 20.000 l. de apă. Pentru menținerea vieții unui om timp de 1 an se consumă aproape 2.700 tone apă!

Intr-o secundă, întreprinderile industriale și conductele orășenești ale U.R.S.S. consumă o cantitate de apă egală cu debitul Volgei — cel mai mare fluviu al Europei, iar în următorii 25 de ani aceste necesități se vor tripla.

S-ar părea că pe glob există apă din belșug. Numai în oceane și mări, care ocupă o suprafață de 361 milioane km² (71% din suprafața Pămîntului), există 1.370 milioane km³ apă. Dacă am repartiza-o pe pămînt într-un strat uniform, grosimea acestuia ar fi de 2.700 m.

Apă este foarte multă, dar repartizarea ei este neuniformă. Deosebit de nedrept este faptul că pustiurile și regiunile secetoase sînt așa de lipsite de apă, pe cînd în regiunile mai reci și mai umede curg numeroase fluvii și rîuri. Sînt fluvii care curg uneori și prin deșerturi sau semi deșerturi, dar apele acestora trec pe lîngă pămîntul însetat, și fără nici un folos, se varsă în mări și oceane.

Incă din timpuri străvechi oamenii au încercat să „facă ordine" în repartizarea apei, să „adape" pămînturile însetate, să dirijeze apele rîurilor prin canale pe terenurile lor. Așa a apărut irigarea artificială — una dintre cele mai vechi cuceriri ale omului în lupta cu natura.

De peste 5000 de ani duce omul o luptă înverșunată împotriva secetei. In societatea sclavagistă, mii și mii de robi au construit sisteme de irigații gigantice, dintre care unele s-au păstrat pînă în zilele noastre.

Și omenirea a înregistrat succese enorme în această luptă cu natura. Pămînturile irigate ocupă astăzi circa 1.150.000 km², adică o suprafață egală cu aceea a Marii Britanii, Germaniei și Franței luate la un loc. Și totuși pămînturile irigate ocupă încă o suprafață foarte mică. Numai regiunile cele mai secetoase — pustiurile — dețin 20 milioane km² din suprafața planetei noastre. Și cîte alte pămînturi mai sînt care necesită irigații!

Realizări măreț în domeniul irigațiilor s-au obținut în U.R.S.S., iar în viitor omul va obține și mai mari sucsese în valorificarea unor imense pămînturi.

I. G.

„Nasul electronic"

De la bun început trebuie să facem o precizare. Nu-i vorba de un nas artificial care să înlocuiască organul natural al omului ci de cu totul altceva.

„Nasul" electronic, botezat cu numele de Osmopil e format dintr-o cutie metalică de dimensiuni destul de mari prevăzută deasupra ei cu cadranul unui aparat de măsurat și folosește la dozarea substanțelor în stare gazoasă. Sensibilitatea acestor aparate

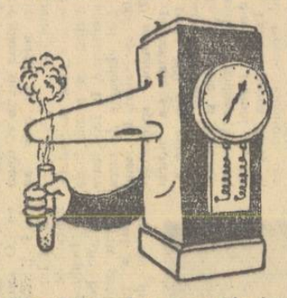

la oxid de carbon, gaz carbonic, alcooluri, etc. e determinată de natura electrozilor și a electrolitului folosiți.

„Nasul" electronic funcționează cu precizie, ca o pilă electrică. Doi electrozi dintre care unul e un tub poros prin care trece gazul pentru analiză, sînt cufundați în lichidul folosit ca electrolit. Dacă în acest gaz există produsul pentru care a fost prevăzut electrolitul, pila începe să funcționeze, producînd un curent de o intensitate direct proporțională cu cantitatea produsului. Rămîne doar de măsurat această intensitate a curentului cu ajutorul unui microampermetru și dozajul e gata.

Chimiștii egipteni

Datele științei contemporane permit să se tragă concluzia că cei mai iscusiți chimiști au fost egiptenii. Pe ce s-ar întemeia această concluzie?

Chimiștii zilelor noastre dispun de sute și mii de substanțe naturale și artificiale. Insă dacă ar fi nevoie să se facă astăzi cu ajutorul lor o mumie ca pe timpul faraonilor, specialiștii n-ar fi în stare. Arta

îmbălsămării cunoscută de egipteni nu a fost descoperită pînă azi.

După patru mii de ani culorile cu care erau vopsite unele obiecte egiptene și-au păstrat strălucirea.

Un egiptolog vestit, Georg Ebers, a descoperit un papirus lung de 20 de metri, care datează aproximativ din anul 1552 î.e.n. Cum au fost lipite foile sale? Ce clei a fost folosit, un cleu care nu a permis papirusului să se „tocească", să se facă ferfeniță, nici după trecerea a cîtorva milenii.

Oamenii de știință nu au găsit însă răspunsul la aceste întrebări.

GEMENII

Cînd o femeie naște doi gemeni, faptul nu miră din cale afară, sînt cazuri destul de frecvente, 1 la 100 de nașteri. 3 gemeni se nasc de 70 de ori mai rar. Cu mult mai rare sînt cazurile de naștere a 4 gemeni. Dar 5 gemeni se nasc odată la 55 milioane de nașteri. Literatura mondială de specialitate cunoaște deocamdată un singur caz cînd cinci gemeni născuți au trăit și au ajuns la vîrsta maturității. Este cazul cunoscut al celor cinci fetițe Dionne, născute la 28 mai 1934 în Canada. Cele cinci fetițe născute la 7 luni cîntăreau împreună cît un prunc normal.

In anii ultimului război oamenii de știință stabiliseră cîteva cazuri în care s-au născut 6 gemeni. Insă pruncii n-au trăit toți și existența lor n-a fost studiată. In Germania este descris un monument care potrivit legendei ar fi închinat celor 6 gemeni care au murit în 1600. In 1943 unele ziare au scris despre nașterea în Spania a 7 gemeni dintre care doi au murit imediat. Unii oameni de știință pun la îndoială probabilitatea unor asemenea cazuri.

GHIOCEI
Fotografia: Mircea FARIA

ȘAH

Rezultate din concursul republican prin corespondență

Semifinala ediției 1960—1961

GRUPA A. Ing. Popazov Leonard (Craiova) — **Iancso Daniel** (Oradea) 1—0; **Tepeneag D.** (Buc.) — **Iancso D.** 1—0; **Gh. Rotaru** (Buc.) — **D. Iancso** 1—0; **Magdalena Brînzaș** (Oradea) — **Gh. Rotaru** 0—1. Gh. Rotaru a terminat toate partidele, obținînd 7 puncte din 8 posibile, scor care mai poate fi egalat doar de Magdalena Brînzaș. Au mai terminat toate partidele Iancso (2 puncte), M. Grupcea (1 punct) și Gh. Drăgoteiu (0 puncte).

GRUPA B. Szabo Elisabeta (Cluj) — **Vasile Constantin** (Constanța) 1—0; **Noica Nicolae** (Buc.) — **Sergiu Olteanu** (Buc.) 1—0; **S. Olteanu** — **M. Günter** (Sibiu) 1—0; **Suta Mihai** (Oradea) — **V. Constantin** 1—0; Suta Mihai conduce cu 6 puncte din 6 posibile.

GRUPA C. Vlad Const. (Constanța) — **Makai Ștefan** (Oradea) remiză; **Vlad Constantin** — **C. Ștefaniu** (Buc.) 1—0; **H. Engel** (Arad) — **Liviu Popovici** (Buc.) 1—0.

Mihail Tal comentează partidele unor maeștri romîni

Ultimul număr — pe ianuarie — al revistei sovietice „Sahs" care apare la Riga cuprinde continuarea unui amplu articol consacrat de campionul mondial Mihail Tal Olimpiadei de la Leipzig. Parcurgerea acestui articol ne-a adus o surpriză plăcută: campionul mondial a acordat multă atenție partidelor jucate de reprezentanții noștri. Tal comentează favorabil partidele cîștigate de maeștrii Dolfi Drimer la Uhlman (R. D. Germană) și Teodor Ghițescu la fostul campion mondial Max Euwe (Olanda). (Tînărul maestru romîn l-a învins „energic" pe excampionul lumii — scrie Tal). Analizînd partida pierdută de Corvin Radovici la Paul Keres, Tal subliniază faptul că continuarea aleasă de jucătorul romîn într-o apărare Karo-Kan nu este cea mai recomandabilă (...D:d5 după mutările 1.c4, c6, 2.e.4, d5, 3.e:d5, c:d5 4.c:d5) întrucît duce la pierderea unui tempo.

DICȚIONAR ȘAHIST ILUSTRAT

Partida spaniolă

Un atac viguros

Intr-una din grupele concursului republican prin corespondență, semifinala ediției 1960—1962, în partida I. Lupea (Călărași) — Emil Mende (Hunedoara) după mutarea 18-a a albului — h4 — a survenit următoarea poziție.

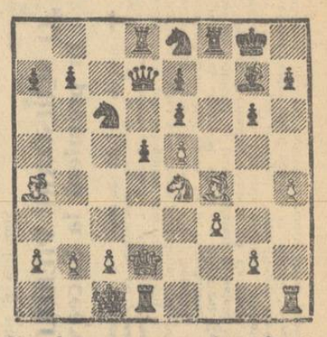

Negrul a continuat atacul sacrificînd un pion 18...b5! care-i permite să dezlănțuie un atac viguros pe flancul damei. A urmat 19.N:b5, Tb8 20.N:c6, D:c6, 21.Cf2, Cd6! 22.Cd3 (la 22.e:d6 ar fi urmat N:b2), Cc4 23., Dc1, T:f4! 24. Df4. N:e5! Atacul negrului este imparabil 25.Dc1, C:b2 26.C:b2, Dc3 27. Td3 și după T:b2, negrul a dat mat în cîteva mutări.

Apărarea siciliană.		13. Dd2. N:c3
Alb D. Furnică (Brașov).		14. D:c3, D:c3
Negru Z. Grisaru (București).		15. b:c3, Td8
Jucată în semifinala „CUPEI MAGAZIN", grupa „E" ediția I. 1960		16. e5, d5?
		17. c4, b6
		18. c:d3, T:d5
		19. Nc4, T:d1
		20. T:d1, Nb7
		21. f5, N:g2
		22. f:e6, f:e6
		23. N:e6+, Rf8?
1. e4, c5		24. Td7, Te8
2. Cf3, Cc6		25. Tf7+, Rg8
3. d4, c:d4		26. Nc4, Rh8
4. C:d4, Cf6		27. e6, Nh3
5. Cc3, d6		28. e7, Nd7
6. Ng5, e6		29. Ne6, Nc6
7. Dd2, Ne7		30. Rb2, Rh7
8. 0—0—0, 0—0		31. Rc3 și negrul cedează. Ar fi fost mult mai tare 16... b6 în loc de 16... d5?
9. f4, C:d4		
10. D:d4, Da5		
11. Rb1, h6		
12. N:f6, N:f6		

PROBLEMA nr. 3
Paul Vătărescu
(Oltenița)

Albul dă mat în 3 mutări.

Soluția problemelor nr. 2 și 3 în numărul viitor.

O PRECIZARE: La concursul de reconstrucție a problemelor anunțat în numărul trecut, la problema 2 una din variante se citește astfel: 1... D:d2 șah 2. C:d2 mat. La problema nr. 3 după 1... Cb oriunde urmează 2. Cd2 mat și **un Ce2 mat.**

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

VIITOARE PREMIERE

„Burghezul gentilom" de Molière
la Teatrul de Comedie

Ca de a doua premieră cu care noul Teatru de Comedie se înfățișează publicului aduce pe scenă una din cele mai celebre comedii clasice, „Burghezul gentilom" de Molière.

Era, de altfel, absolut firesc ca genialul poet comic — a cărui vastă operă teatrală a conferit comediei strălucite virtuți, o excepțională vigoare satirică și educativă — să-și aile de la bun început locul în repertoriul unui teatru pe frontispiciul căruia sînt inscrise cuvintele lui Caragiale: „Nimic nu-i arde mai mult pe ticăloși ca rîsul".

Printre creațiile de maturitate ale lui Molière cu comedia în 5 acte „Burghezul gentilom" reprezintă un punct culminant. Scrisă în 1670, cu trei ani înainte de moartea autorului, piesa trebuia — inițial — să satisfacă o cerință a lui Ludovic al XIV-lea i-o formulase Molière.

Ți ceruse anume să scrie o comedie-balet, în care să se satirizeze imperiul otoman. Molière s-a făcut pe plac monarhului, introducînd în piesă o savuroasă scenă, în care domnul Jourdain, burghezul gentilom, e pus, la unele ceremonii solemne, fiind distins cu pretins onorificul titlu turcesc de „mamamuși", ceea ce îi provoacă și o enormă și caraghioasă satisfacție. In construcția piesei, ridiculizarea otomanilor nu există de fapt, ea fiind evident doar un pretext util în dezvoltarea intrigii comice și, implicit, un mod ascuns de a nu desconsidera dorința majestății sale.

Molière și-a îndreptat săgețile satirei împotriva ambițiilor ridicole ale obtuzului burghez care — în acea epocă de ascensiune a clasei sale—rîvnea cu tot dinadinsul să se înnobileze. In același timp, verva comică a piesei este alimentată de vehemența cu care autorul își bate joc de moravurile aristocratice, de fanfaronada așa-zișelor maniere elegante ale gentilomilor, pe care domnul Jourdain îi invidiază și ține neapărat să-i imite.

„Burghezul gentilom" s-a reprezentat pînă acum în mai multe rînduri pe scenele românești. Comedia a figurat în repertoriul primului teatru în limba română, teatrul Societății Filarmonice (1834), fiind tradusă sub titlul „Bădăranul boierit". Mai tîrziu, în cadrul „marilor clasice" și a „matineelor populare" inițiate de Teatrul Național, a fost reprezentată, alături de alte piese ale lui Molière. Ori de cîte ori teatrele noastre s-au adresat meșterul repertoriu clasic era, pe drept cuvînt, luat în considerație și „Burghezul gentilom".

Acum, pe scena Teatrului de Comedie montarea piesei se realizează în tradu cerea acad. Victor Eftimiu, într-o concepție nouă, actuală, în perspectiva descompunerii morale și sociale a clasei burgheze în epoca contemporană. Direcția de scenă a spectacolului îi aparține tînărului regizor Lucian Giurghescu.

In rolul titular ne vom reîntîlni cu artistul poporului Gr. Vasiliu-Birlic. Este pentru popularul actor un cvis împlinit și, totodată, prilejul de a adăuga o nouă și importantă creație bogatei galerii de personaje căreia le-a dat viață pe scenă. Alături de domnul Jourdain, (Gr. Vasiliu-Birlic) dar punîndu-i-se impotrivă, încercînd în fel și chip să-i deschidă ochii pentru a-și da seama cît este de stupid, apar artista emerită Nineta Guști (doamna Jourdain), Sanda Toma alternativ cu Iarina Ionescu (Lucille, fiica burghezului gentilom), Vasilica Tastaman (subreta Nicole), Aurel Cioranu (șiretul valet Covielle) și Val. Plătăreanu (Cleonte, iubitul Lucillei).

Fe de altă parte, din distribuție mai fac parte dascălii pe care îi angajează domnul Jourdain pentru a dobîndi o ținută aleasă, demnă de un gentilom: profesorul de filozofie (Mircea Constantinescu), profesorul de muzică (Dem Savu), profesorul de dans (Mircea E. Balaban) și maestrul de scrimă (Dem. Rădulescu) cărora li se alătură meșterul croitor (D. Rucăreanu). Cuplul de nobili — marchiza Dosimene și contele Dorante — care fără a-și face scrupule profită de absurdele ambiții ale domnului Jourdain, oferindu-i grațiile lor pentru a-l stoarce în schimb de bani, e interpretat în spectacol de Angela Chiuaru și Iurie Darie.

Ajunși la capătul avanturilor noastre, ne rămîne (după ce vom preciza că decorurile și costumele spectacolului se realizează după schițele scenografului Dan Nemțeanu) să vă urăm petrecere bună la comedia „Burghezul gentilom". Prima ridicare de cortină: duminică 19 februarie, ora 19.30!

Mihail LUPU

Schimb de vizite

Într-una din zilele trecute, un grup de peste 40 de tineri actori, regizori și tehnicieni ai Teatrului Național „I. L. Caragiale" — în rîndul cărora se aflau: Simona Bondoc, Florin Piersic, Em. Petruț, Elisabeta Oteanu, Valeria Gagialov, Dinu Cernescu, Matei Alexandru, Grigore Nagacevski, Liviu Crăciun, Damian Crișmaru, Catița Ispas, Cosma Brașoveanu, Gh. Popovici-Poenaru — a vizitat uzinele „Termotehnica" din Capitală. Slujitorii primei noastre scene s-au interesat îndeaproape de procesul de muncă, urmărind să cunoască în acești timp activitatea pe care o desfășoară artiștii amatori de aici. Și unii și ceilalți au povestit despre munca și realizările lor... La plecare, artiștii Naționalului au făcut o inițiativă:

— Poftiți și dumneavoastră la noi. Vă așteptăm cu drag să veniți diseară la Studioul Teatrului nostru.

In aceeași seară, pe scena Studioului avea loc un spectacol în care se produceau și tinerii artiști ai primei noastre scene și artiștii amatori ai uzinelor „Termotehnica", printre care Nicolae Metoc, Mircea Mojeru, Petre Stancu, Jean Adamschi, Mircea Panaitescu, Constantin Cristea.

Cunoscut publicului cinefil din filmele „Mexicanul", „Tăunul", „Al 41-lea" și „Călătorie peste trei mări", tînărul artist sovietic de film Oleg Strijenov și-a făcut recent debutul de cîntăreț (bineînțeles ...dublat) în rolul Herman din opera „Dama de pică" de Piotr Ilici Ceaikovski. Subiectul dramatic al acestei opere aparținînd fondului de aur al muzicii clasice ruse de operă, în care Ceaikovski a dezvoltat puternicele caractere, pasiunile răscolitoare și adînca analiză psihologică pe care o aflăm în romanul lui Puskin, a atras atenția cineaștilor de la studioul „Lenfilm". Regizorul Roman Tihomirov, secondat de operatorul Evgheni Sapiro au realizat, pe baza unui scenariu adecvat, o veritabilă transpunere cinematografică a operei. Pentru a sublinia în mod egal valorile expresive ale dramaturgiei și ale muzicii, ei au ales calea unei distribuții actoricești de prim rang dublată de vocile unor remarcați soliști ai Teatrului Mare al Uniunii Sovietice. Astfel, vocea lui Strijenov este dublată de Zurab Andjaparidze, iar partitura Lisei interpretată de Olga Krasina, studentă a Institutului de Cinematografie, o execută Tamara Milașkina, artistă a poporului din U.R.S.S.

Cei mai tineri actori

Era pe la începutul toamnei cînd și-au luat rămas bun. Îmbrățișări, strîngeri de mînă și urări reciproce de succes. Venise timpul ca cei peste douăzeci de tineri, absolvenți din seria 1959 — 1960 ai Institutului de teatru „I. L. Caragiale", să pornească către locurile unde fuseseră repartizați. Nu le-a fost ușor, desigur, să accepte regretul despărțirii, însă dorința de a-și începe cît mai repede activitatea le-a dat mult mai multe emoții.

...Au trecut de atunci cîteva luni. Unde se găsesc și ce fac acum acești tineri actori? Răspunsul l-am aflat mergînd pe urmele lor, la Iași, Oradea, Petroșani și în alte orașe.

Pe trei dintre ei — Rodica Popescu, Ileana Tarnavski și Dorin Varga — i-am întîlnit în timpul unei repetiții la Teatrul Național „V. Alecsandri" din Iași. Se numărau printre actorii distribuiți în dramatizarea romanului „Anna Karenina", care a fost apoi prezentată în premieră de către teatrul ieșean. Numele celor trei tineri actori mai figurează și pe afișele spectacolelor „Nota zero la purtare", „Dacă vei fi întrebat" și „Sfîrșitul escadrei"...

Nu de mult, la Oradea, a avut loc premiera piesei „O lună de confort" de Ștefan Iureș și Ben Dumitrescu. Cu acest prilej, spectatorii orădeni au făcut cunoștință cu o nouă actriță : Oana Diamandi, o altă absolventă a Institutului „I. L. Caragiale", care interpretează rolul principal feminin din piesa amintită.

— M-am apropiat cu ușurință de Maria Popa, ne-a spus Oana Diamandi. Am găsit multe trăsături comune cu acest personaj. Eroina din piesă seamănă pe șantier să-și valorifice cunoștințele cîpătate în timpul studiilor. Asemeni ei, și eu am venit în acest oraș îndepărtat să dovedesc ceea ce am învățat în institut.

La Teatrul Național din Cluj lucrează alți trei tineri actori care și-au făcut debutul de curînd. Și anume: Anda Caropol, Marius Marinescu și Stan Bucur. I-am întîlnit în fața clădirii teatrului, cu cîteva minute înainte de plecarea autobuzului care transporta colectivul clujean la Turda, unde urma să se prezinte un spectacol cu piesa „Poveste din Irkutsk" de Alexei Arbuzov. In numele celor trei tineri actori, ne-a vorbit Stan Bucur :

— In afară de „Poveste din Irkutsk" în care jucăm toți trei roluri principale, mai apărem, în roluri episodice, în piesele „Intrigă și iubire", „Surorile Boga" și în altele. Am fost distribuiți și în spectacolele intrate în repetiții. Astfel, Anda Caropol va interpreta un personaj din „Neamurile" de Teofil Buțeacan.

Ne-am despărțit de tinerii actori clujeni pentru a ne continua călătoria prin țară.

La Teatrul de Stat din Arad l-am văzut pe Sorin Gheorghiu jucînd în piesa „Passacaglia". La Teatrul de Stat din Petroșani, Vasile Manta figurează pe afișul spectacolului „Secuența 58", iar în Teatrul de Stat din Brașov, Stela Popescu a dat viață unui personaj din piesa „Un milion pentru un surîs".

...Din ziua aceea de început de toamnă au trecut cîteva luni. Despărțindu-se, cei peste douăzeci de absolvenți ai Institutului de teatru „I. L. Caragiale" s-au angajat să muncească cu însuflețire acolo unde au fost repartizați.

Ion POPOVICI

CONCERTE, SOLIȘTI, REPERTORIU

Printre unitățile culturale care și-au cîștigat prețuirea sătmărenilor se numără și Orchestra Filarmonicii de Stat „Clinka" a cărei activitate este bine cunoscută nu numai în Regiunea Maramureș ci și în alte centre din întreaga țară.

In dorința de a împărtăși și cititorilor unele date privind această activitate, ne-am adresat tovarășului Al. Munteanu, dirijor al orchestrei, care ne-a răspuns la cîteva întrebări.

— Am dori să cunoaștem cîteva date privind activitatea orchestrei...

— Concertele orchestrei noastre cu un efectiv de 55 de persoane au loc de patru ori pe săptămînă și fără falsă modestie trebuie să spun că sala este întotdeauna plină de amatori de muzică. Concertele sînt dirijate de Alexandru Fischer și de mine și în majoritatea cazurilor cu concursul unor soliști instrumentali bine cunoscuți ca Ion Voicu, Valentin Gheorghiu, Gh. Halmoș, Mihai Constantinescu, Iudith Molnar (Cluj) etc. sau a unor soliști de peste hotare. De exemplu, ultimul nostru oaspe a fost violonista Nora Grumlikova din Praga.

De foarte multe ori, în cadrul concertelor noastre apar și soliști vocali. Iată doar cîteva nume din rîndul celor pe care sătmărenii au mereu ocazia să-i asculte : Zenaida Pally, Magda Ianculescu, Lia Hubic, Valentin Teodorian, Octav Enigărescu, Ion Piso, Cornel Fănățeanu și alții.

— Ce alte manifestări mai organizează colectivul dv. ?

— Un gen de spectacole care se bucură de atenția spectatorilor sînt prezentările de opere sau operete cu concursul unor bine cunoscuți soliști din București și Cluj. La sfîrșitul lunii februarie vom prezenta opera „Rigoletto" cu Magda Ianculescu, Dinu Bădescu etc. cu concursul Operei din Cluj și al orchestrei noastre. De asemenea, deplasările noastre în uzine și fabrici în orașul nostru, la Baia Mare, Sighet și Carei sau la sate sînt primite cu multă căldură de spectatori. In programul de activitate figurează și deplasări cu formații de muzică populară sau altele, combinate cu artiști ai Teatrului de Stat din Satu Mare.

In această ordine de idei trebuie amintită organizarea unor concerte-lecții care se bucură de atenția și participarea tinerilor muncitori și elevi.

In încheiere, tovarășul Al. Munteanu ne-a vorbit despre atenția care se acordă promovării elementelor tinere care provin din orchestra simfonică

Piesa „Să nu te superi" în repetiție la Teatrul Muncitoresc C.F.R.

Pe regizorul Nicolae Massim l-am întîlnit la Teatrul Muncitoresc C.F.R. — locul mai cînd ieșea de la o repetiție.

— Pregătiți un nou spectacol?

— Desigur. Este vorba de comedia în 3 acte „Să nu te superi", de Valentin Andrecvici Zub.

— Cine face parte din distribuție?

— Dina Mihalcea, deținătoarea rolului principal, Petre Dragoman, Nicolae Făgădaru, Luchy Racoviță, Dominic Stanca, Aurel Tunsoiu, Toni Gheorghiu, Romulus Bărbulescu, Mihnea Moisescu, Maria Burbea și alții. Decorurile și costumele sînt executate de tînăra scenografă E. Crișmaru.

— Și un ultim amănunt: Pe cînd premiera?

— La sfîrșitul lunii februarie.

Hariton și ai săi

La sediul Ansamblului Folcloric al Sfatului Popular al Capitalei trei artiști amatori Hariton G. Cîrpaciu, Ion Ciulica și Maria Ciulică din satul Frumoasa au prezentat dansatorilor vechi figuri de călușari și briu păstrate din bătrîni.

De la Institutul de Folclor cîțiva instructori metodiști notau de zor, iar un aparat de filmat fixa pe peliculă mișcările dansului. Maeștrii de balet Petre Bodoni și Eugenia Popescu-Jujeț își luau „notițe".

Sub lumina puternică a reflectoarelor cei trei artiști amatori din Frumoasa, au jucat și au cîntat, împărtășind și altora tainele dansului popular românesc.

Pe scenele lumii

● NOUA piesă a dramaturgului sovietic Alexei Arbuzov, *„Fiul pierdut"*, va fi prezentată în curînd pe scena Teatrului „Vahtangov" din Moscova, în regia lui Evgheniе Simonov. In prezent, Alexei Arbuzov lucrează la finisarea dramei *„Neclintiți"* care va fi predată Teatrului „V. Maiakovski".

● PRINTRE premierele teatrelor din Praga se remarcă în mod deosebit : *„Poveste din Irkutsk"* de A. Arbuzov, *„Fiul pierdut"*, după Lev Tolstoi la Teatrul Național ; *„Primăvară anului 71"*, în care dramaturgul francez Arthur Adamov evocă zilele Comunei din Paris, *„Un dușman al poporului"* de H. Ibsen, în adaptarea lui Arthur Miller și *„Norul"* de Martine Monod (Franța).

● OPERA *„Povestea unui om adevărat"* de Serghei Prokofiev, care s-a prezentat nu de mult în premieră la Moscova, a fost inclusă și în repertoriul teatrului liric din Praga.

REFLECTOR

PROGRAMUL

Un public mereu sporit ca număr, cu pretenții estetice tot mai accentuate, umple pînă la refuz, seară de seară, sălile noastre de spectacol. Revoluția culturală a adus în fotolii categorii noi de amatori ai vechiului clasic sau ai tragediei moderne. Despre nivelul de interpretare al actorilor, despre apariția unor tineri și talentați regizori am mai scris. Astăzi ne vom opri asupra unui lucru mărunt în aparență, este vorba de caietul pieselor, de program, după mine foarte important...

Mai demult urmăream spectacolele cu multă atenție și n-aș putea afirma că făceam o selecție a lor, lucru ce m-a pus pe gînduri mai tîrziu. Se poate afirma că de totdeauna avem o garnitură redutabilă de fruntași ai scenei, așa încît curiozitatea mea nedifferențiată era mai mult un omagiu adus actorilor aliți de cele mai multe ori să dea viață unor personaje din nefericire fără consistență. Prezentarea lor marelui public a fost totdeauna o problemă importantă și ea a degenerat uneori în reclamă. Ateliere-foto, particulare, aceau de lucru mai ales cu „pedichele" care făceau înainte de revoluție „educația" publicului burghez. Nu-mi amintesc cu vreun chip de tragedian renumit să fi ocupat atîta spațiu în ziare sau pe panouride de afișaj, dar-mi-te-n programul anemic, ca nu știu care Haplea-n chiloți, după fericita expresie a unui răposat.

Nerușinarea lua forme exagerate și omul de talent se simțea umilit pentru că exista și o infestare a publicității. „Doamna Cutare va juca în..." „Doamna Cutare joacă în..." „Doamna Cutare repetă..." Punctele în cazul de față înlocuiesc titlurile scandaloase de tot atîtor producții scandaloase, scrise la noi și peste hotare. „Doamna" se fotografia la „furnizorul curții regale", adică la „domnul cutare", care avea exclusivitatea de a expune fotografiile „majestăților lor", de la 5 ani și pînă la adînci bătrînețe.

Actorul care sguduia sufletul mulțimii, strigînd durerea regelui Lear, trebuia, dacă ar fi simțit nevoia să fie cunoscut prin presă, să plătească, conform tarifului, publicitatea portretului. Gloria se cîndea la centimetrul pătrat. Cît despre „program", el era pur și simplu o foaie de hîrtie de încelit mezelurile, pe fața căreia se lăfăia numai figura „directoarei" (Ciudat lucru: existau foarte multe „directoare" de subsoluri, ceea ce presupunea stipendii obținute, ne ferim să spunem cum). Restul actorilor se bucurau de privilegiul de a li se tipări numele cu un corp mic de literă, pentru a nu trezi susceptibilități. S-a mers cu modestia pînă acolo încît s-a recurs la alfabet pentru a se oprima orice dorință de afirmare. O singură excepție : apariția unui caiet-program de mare gust, cu textul piesei integral, alăturea: la Teatrul nostru, colectiv de bună amintire.

Aș crea să vorbesc aici despre frumoasele realizări din timpurile noastre în domeniul acesta aparent mărunt. Cum știe toată lumea, la intrarea în sală, plasatorii prezintă caiete frumos tipărite, cele mai multe cu un text îngrijit. Fotografiile actorilor și amintirea lucrătorilor de cultoe pomeniți pe nume, la loc de cinste, șterg orice diferențiere între creatorii unui spectacol. Se recunoaște, cum e normal și rolul mașinistului și al recuzitelui și asta face cinste teatrelor.

In cîteva pagini de la început se trece în revistă creația autorului jucat, cu considerații critice și astfel, cu cîteva minute înainte de ridicarea cortinei, omul din stal este familiarizat cu persoana celui ce-i va oferi trei ore de emoții.

In unele cazuri, caietul-program rămîne numai o încercare de publicistică locală a secretariatelor literare respective, dar de cele mai multe ori se recurge la yene competente și mica revistă tipărită elegant devine o literatură de îndrumare. M-ar bucura să aflu mult dacă tendința de a da spectatorului un „program", nu numai frumos, ci și foarte instructiv, s-ar extinde.

Aș vrea să amintesc aici despre caietul-spectacolului „Șiința loana" al teatrului Municipal, care făcea intre altele și o istorie a costumului, cu schițe foarte ingenioase, cărți pe care îl aș oferi cu plăcere exemplar. Din păcate, mai apoi, „programele" aceluiași teatru n-au mai atins același nivel. Elogiul autorului jucat, făcut cam cu larghețe, cum s-a întîmplat în unele pagini ale caietului de spectacol la Național sau la alte teatre, nu mi se pare calea cea mai indicată. Aplauzele trebuie să rămînă singurele sublinieri ale unui succes. Rîndurile ajutătoare nu fac decît să trezească scepticismul.

Pentru că nu dorim ca metoda prezentării nude a distribuției pe două foi să se extindă, recomandăm o muncă mai susținută a secretarilor literari, acolo unde ea a început să semene a delăsare.

Eugen BARBU

Succesele unui teatru tînăr

Acum doi ani și ceva, în luna august a anului 1958, știrile apărute în presă ne informau despre înființarea unui nou lăcaș de cultură — Teatrul de Stat „M. Eminescu" din Botoșani. Un număr însemnat de tineri actori din promoția anului respectiv, absolvenți ai Institutului de Teatru „I. L. Caragiale" din București, au hotărît să-și înceapă munca, să-și pună în valoare cunoștințele și talentul lor pe scena celui mai nou teatru din țară.

Pentru majoritatea actorilor teatrului din Botoșenean, pentru spectatori, seara zilei de 15 octombrie 1958 — seara în care a văzut lumina rampei prima piesă — le este încă vie în memorie.

„O SCRISOARE PIERDUTĂ", în premieră la Suceava

Teatrul de Stat din Botoșani a prezentat în premieră, la Suceava, spectacolul cu piesa „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale, pus în scenă de regizorul Ion Sahighian, maestru emerit al artei. Distribuția a cuprins pe : Ronel Stănciugel, Gh. Mazilu, Cornel Revent, Tony Dumitrescu, Gh. Gheorghiu, Mona Postolache-Roman, Nae Floca, Ilarie Curechianu.

In cadrul campaniei electorale colectivul Teatrului de Stat din Botoșani va face deplasări în satele și comunele din regiune prezentînd comedia lui Caragiale, precum și alte spectacole. Din rîndurile artiștilor Teatrului de Stat din Botoșani sînt candidați actorii Cornel Revent, propus candidat pentru sfatul popular al regiunii Suceava și Ana Vlădescu, propusă candidată pentru sfatul popular al orașului Botoșani.

Dar anii au trecut, și odată cu scurgerea timpului au crescut și succesele înregistrate de către tînărul colectiv de actori al Teatrului din Botoșani, mare parte dintre ei tineri ca și scena pe care au debutat.

De la 3 piese prezentate, totalizînd un număr de 64 spectacole, în 1958, care au fost vizionate de circa 20.000 spectatori, în anul 1960 numărul spectacolelor prezentate s-a ridicat la peste 300 din care aproape jumătate au fost date în satele și localitățile din Regiunea Suceava și din alte regiuni ale țării. Pentru prima dată, în anul trecut, locuitorii din satele Ripiceni, Cotușca, Dîngeni, Rîșca, Dolhești, Siminicea și altele au vă-

Coca Andronescu și Ștefan Tăpălagă într-o scenă din noul film rominese „Nu vreau să mă însor"

zut în satele lor spectacole de teatru prezentate de către o trupă profesionistă — teatrul botoșenean. După realizarea celei de-a 5-a premiere din acest an cu „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale, în regia lui Ion Sahighian, prezentată în orașele și satele Regiunii Suceava, teatrul din Botoșani, se pregătește pentru punerea în scenă a piesei „Oameni care tac" de Al. Voitin.

Piese originale în pregătire

In cursul actualei stagiuni pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" se vor reprezenta noi piese originale.

In prezent se colaborează cu următorii scriitori: Constantin Chiriță, pentru dramatizarea romanului său „Oțelul" ; Dinu Bondi care a prezentat o piesă inspirată din lupta glorioasă a comuniștilor în preajma actului revoluționar de la 23 August ; Eusebiu Camilar care a scris piesa „Învățătorul", inspirată din viața satului nostru de azi ; Dorel Dorian, Paul Everac și alții.

FESTIVAL CASALS

Pablo Casals. Un om și un artist uimitor. Înzestrat cu un talent viguros, el nu s-a zăvorît în acest dar al său, ci e necobosit prezent pe tărîmul vast al activității sociale — al slujirii progresului, al luptei antifasciste.

Marele violoncelist și-a sărbătorit nu demult cea de a 84-a aniversare. Cu acest prilej a avut loc, ca și în alți ani, un Festival Pablo Casals, organizat de o comisie internațională, în Mexic.

Momentul culminant al festivalului — un eveniment de seamă în viața compozitorului Casals — a fost audiția oratoriului său „El Pessebre", pe textul poetului catalon Juan Alavedra, într-o cetate spaniolă veche de patru secole, San Diego, în orașul Akapulco. In oratoriul lui Casals sînt zugrăvite, simbolic, suferințele poporului catalan, lupta și izbînzile sale, dragostea sa de viață. Și faptul nu este întîmplător. Autorii oratoriului — muzicianul și poetul — l-au creat în exil, în Franța ocupată de naziști în anii războiului.

Măiestra îmbinare dintre orchestra simfonică, cor și soliști vocali, lirismul, caracterul popular al muzicii și, totodată, neobișnuita profunzime a oratoriului au produs o impresie de neuitat. Publicul în picioare i-a ovaționat cu căldură pe Casals.

Festivalul care a început la 29 decembrie anul trecut, ziua de naștere a lui Casals, a durat mai bine de o lună. Programul a fost de o bogăție și varietate care au încîntat publicul. Și-au dat contribuția muzicieni din U.R.S.S. și Canada, din S.U.A. și Cehoslovacia și din multe alte țări și, firește, din țara gazdă — Mexico. S-a cîntat din Bach și Mozart, din Șostakovici, Haciaturian și Vladigherov, din Chopin și De Falla.

Festivalul Casals — 1960-1961 — cinstire a unui mare artist și a unui om mare, a arătat de cîtă prețuire se bucură în lume oamenii de artă ce închină tot ce au mai bun poporului, a dovedit că limbajul muzicii, al artei este pe înțelesul tuturor popoarelor și că arta le apropie.

Despre o plăcută călătorie în U. R. S. S.

La întoarcerea sa din Uniunea Sovietică, soprana Adriana Ciuciu de la Opera de Stat din Timișoara a răspuns cîtorva întrebări puse în legătură cu călătoria întreprinsă.

— In ce orașe ați cîntat ?

— Mai întîi la Almaata. Aci am cîntat în „Faust" și în „Traviata" — rolul Margaretei și respectiv al Violetei. Publicul spectator mi-a făcut o primire foarte călduroasă. La Alma-Ata am cunoscut un colectiv relativ tînăr, deosebit de înzestrat.

— Apoi ?

— Apoi am cîntat pe scena Operei din Stalinabad, și după aceea la Leningrad. Trebuie să spun că aci, la Leningrad, am avut fericirea să cînt în „Faust" și „Traviata" alături de voci renumite în Uniunea Sovietică și chiar în lume cum sînt N. I. Krivulia, L. D. Gruduna, V. K. Kaliga și K. N. Lapteev, artiști ai poporului ai R.S.F.S.R. și ultimul al U.R.S.S.

— Proiecte de viitor ?

— Să punem în scenă o operă din R. S. S. Cazahă pentru care am adus tot materialul necesar. In curînd trecem la concret...

— Despre ce operă e vorba ?

— Deocamdată e... secretul nostru. Va fi probabil o plăcută surpriză pentru public.

Virgil LAZĂR

O zi deosebită de repetiție...

Corul Întreprinderii Poligrafice nr. 2 — compus din peste 70 de persoane — repetă cu însuflețire, cînd președintele sindicatului anunță cu bucurie:

— Avem oaspeți!

In mijlocul artiștilor amatori se aflau compozitorul Aurel Giroveanu, Zizi Șerban și Sorina Dan de la Teatrul „C. Tănase" și Constanța Cîmpeanu de la Teatrul de Operetă. Ei au venit să facă cunoștință cu membrii corului Întreprinderii Poligrafice nr. 2 care desfășoară o frumoasă activitate și să susțină un program artistic în cinstea lor. A fost o întrevedere cu adevărat plăcută.

Cadru din filmul „Garibaldi"

UN FILM POVESTIT

GARIBALDI

O coproducție a studiourilor italiene și franceze. REGIA : G. Alessandrini și F. Rosi. IN DISTRIBUȚIE : Ana Magnani (Anita Garibaldi), Raf Vallone (Garibaldi), S. Reggiani (Lantini), Jacques Sernas (Gerardo), Alain Cuny, (Bueno).

Ana Magnani

Raf Vallone

Roma, iunie 1888. In ciuda vitejiei ostașilor lui Garibaldi, trupele de mercenari străini, bine echipate, pătrund în Roma. Garibaldi hotărăște să se retragă la Veneția pentru a organiza acolo rezistența. El încearcă să-și convingă soția, Anita, care așteaptă un copil, să rămînă ascunsă în Roma, sub supravegherea bunului lor prieten, Gerardo. Dar Anita refuză să se despartă de soțul ei și acceptă propunerile retragerii. Înconjurat de camarazii lui de arme, Bueno, Lantini, Gerardo, Garibaldi începe retragerea. Hăituiți mereu de trupele austriace, patrioții italieni mărșăluiesc zi și noapte, lipsiți de mîncare, dar neîncălțăminte, de arme. In cet, încet, disperarea și deznădejdea îi face loc în rîndurile voluntarilor. Unul după altul camarazii îl părăsesc pe Garibaldi.

Retragerea continuă. In apropierea porților mici republici San Marino, unde Garibaldi ceruse găzduire, trupele austriace surprind armata de voluntari într-un defileu. Lupta este inegală. Anita Garibaldi înfiorătoare ostași, avîntîndu-se în frunte la luptă. Austriacii sînt respinși. In această bătălie, micul Garibaldi este ucis.

In timpul cînd se desfășoară această luptă, Bueno aflat într-un orășel îl vede pe Lantini în compania unor ofițeri austrieci. El îl urmărește pe acesta și înțelege că Lantini și-a trădat foștii lui tovarăși de luptă. Atrăgîndu-l într-o cursă, Bueno îl ucide și pleacă apoi în căutarea voluntarilor pentru a-i preveni. Din păcate, ajunge la locul ambuscadei prea tîrziu.

Continuîndu-și retragerea trupele lui Garibaldi ajung la Casanatico unde sînt surprinse iar de austrieci, O mare parte dintre patrioți sînt prinși. Grație devotamentului lui Gerardo care-i atrage pe austrieci pe o pistă falsă, Garibaldi și Bueno, purtînd-o pe Anita muribundă, ajung într-un sat, la prieteni. Cu toate îngrijirile primite, Anita moare în brațele lui Garibaldi. Acesta, îndurerat, trebuie să plece iar întrucît austriecii sînt pe urmele lui. Cu toate sacrificiile impuse, lupta pentru independența Italiei continuă...

Serge Reggiani

IN STUDIOURI — PE ECRANE

● ANUL acesta premiul criticii newyorkeze a fost acordat filmelor „Balada soldatului", al lui Gr. Ciuhrai, „Generalul Della Rovere", „Izvorul" (realizat de Ingmar Bergman) și „Hiroshima, dragostea mea" (regizor Alain Resnais).

● IN NOUL film al lui Jean Delannoy despre viața lui Balzac, rolul romancierului francez va fi interpretat de cunoscutul actor Pierre Brasseur.

● VITTORIO DE SICA a terminat recent filmul „La Ciociara" după romanul lui Alberto Moravia. Interpreta principală a filmului e Sophia Loren. Cunoscuta actriță italiană turnează acum „Cîdul".

● JEAN MARAIS va avea ca partenerâ pe actrița italiană Rossana Schiaffino în noul său film „Miracolul lupilor", a cărei turnare va începe zilele acestea în studiourile franceze.

● JEAN DREVILLE, regizorul apreciatei coproducții franco-sovietice „Normandie-Niemen" se pregătește să intre pe platou cu noul său film „La Fayette".

● MARIA SHELL își petrece aceste zile de februarie în Liban unde a filmat exteriorale pentru filmul „Ca marea de înfuriată".

● LOUIS MALLE, realizator al filmelor „Lumea tăcerii" și, recent, al lui „Zazie în metro" a dat recent primul tur de manivelă pentru noul său film „Vieți private" al cărui subiect aparține piesei lui Noel Coward care a jucat pe scenele pariziene sub titlul „Amanții teribili". Brigitte Bardot și Marcello Mastroianni vor fi protagoniștii filmului.

● „TURNANTELE PERL CULOASE" este primul film panoramic în culori turnat în U.R.S.S. El a fost realizat în studioul din Tallina (R. S. S. Estonă) de regizorul J. Kun și operatorul Ctirskobev. Roluriie principale sînt deținute de tineri actori estonieni.

Luminile rampei

● DINTRE viitoarele premiere, pe care le anunță Teatrul pentru copii și tineret notăm : *„Emil și detectivii"* după E. Kastner, *„Cercul de cretă caucazian"* de B. Brecht, *„Soldatul Piccio"* de Aldo Nicolai.

● DE CURIND, a intrat în repetiție, la Teatrul „Țăndărică", în direcția de scenă a lui Mihail Raicu, piesa „Harap Alb" de Nella Stroescu, după basmul lui Ion Creangă.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 177 ★ Sîmbătă 25 februarie 1961 ★ 8 pagini — 1.50 lei

«ȘI PARCĂ NU FURNALUL, CI OAMENII AU CRESCUT»

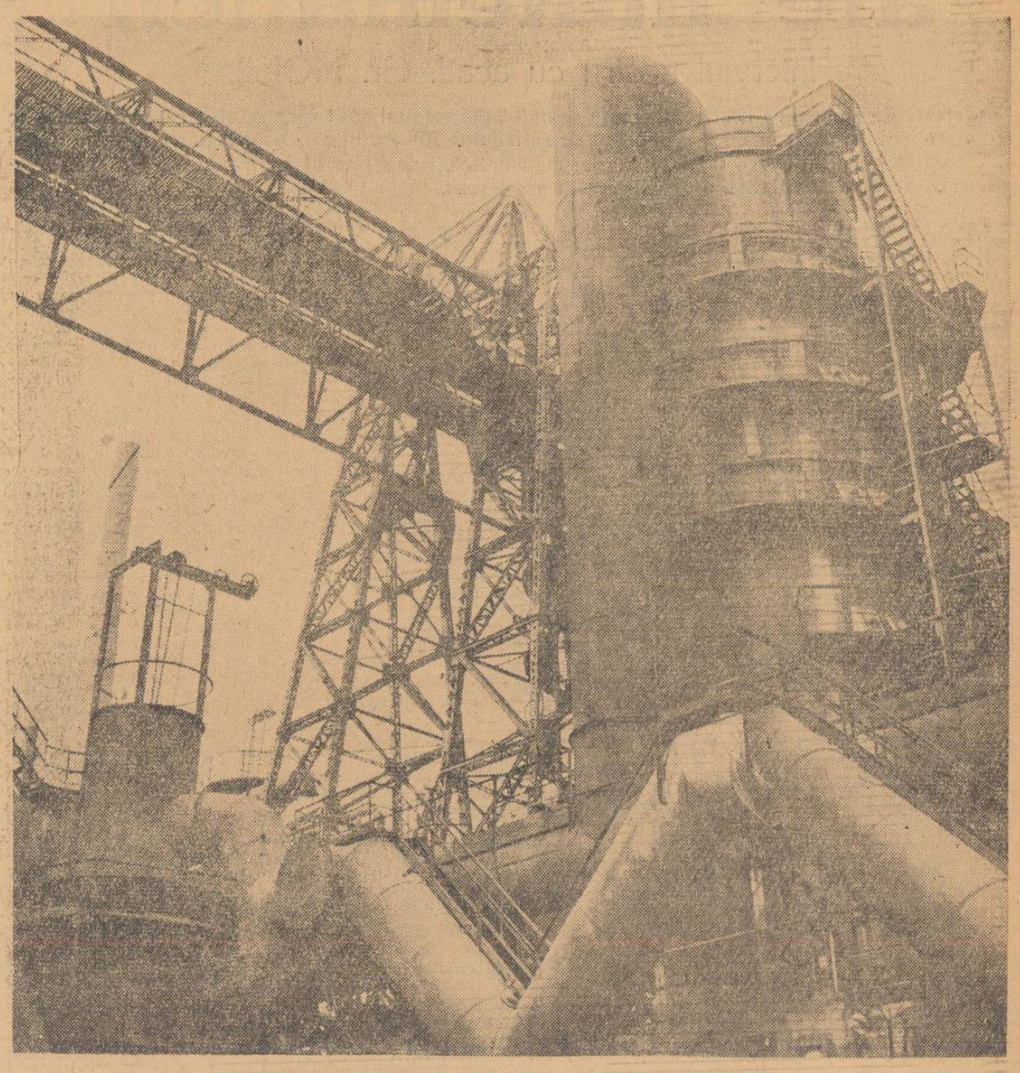

Din sumar:

Aplicații actuale ale matematicii
Interviul nostru cu acad. GR. MOISIL

—▣—

Moartea civilă a lui Claude Eatherly
– Dezvăluirile unui ziarist american –

—▣—

TAINA LACULUI SUBTERAN

O pagină de noutăți cinematografice

MAGAZIN MEDICAL
Igiena lecturii

Echipa de hochei a R. P. R. la campionatele mondiale din Elveția

MERIDIANE

Un sat obișnuit din Bărăgan

Drumul care duce de la Fetești în sus, către Piua Petrii, se apropie la un moment dat pînă la doi pași de apa Borcei. Aici, la acest cot al lui, se află Făcăenii. E un sat obișnuit din Bărăgan. Aceleași ulițe largi, străjuite pe margini de duzi rămuroși, aceleași case cochete și, din loc în loc, în fața lor, la poartă, aceleași bănci de lemn pentru călătorii osteniți. Obișnuite sînt și întîmplările pe care le-am aflat deunăzi aici.

Iat-o, bunăoară, pe aceea pe care ne-a povestit-o factorul poștal. *„Am de dus în sat zeci de scrisori. Mai bine de jumătate din ele sînt trimise consiliului de conducere al gospodăriei colective"*. Un fapt banal, la prima vedere. Dar ia' să ne uităm puțin la adresele celor care scriu. Băgăm de seamă că sînt oameni de la Ogrezeni, de la Potlogi, de la Răcari și din alte sate unde se află colective tinere, înființate doar cu puțin în urmă. Proaspeții colectiviști se adresează celor de la Făcăeni ca unor frați mai vîrstnici, cerîndu-le părerea și sfatul și în complicate probleme de agrotehnică și în materie de organizare a muncii. Și pe bună dreptate. Căci gospodăria de aici este o unitate nu numai veche, ci și puternică. In decurs de un deceniu recoltele au sălțat astfel de la 800 kg grîu și 1000 kg. porumb pe ha. la 1757 kg. grîu și la 3500 kg. porumb pe hectar. Lotul experimental denumit de colectiviști în chip plastic „laboratorul" dă în fiecare an producții record: cîte 10—16.500 kg. de porumb, cîte 40—47.000 kg. de sfeclă de zahăr, cîte 4.000 kg. de floarea-soarelui. Creșterea vitelor, o ocupație puțin răspîndită altădată în aceste părți, se bucură azi de tot mai multă trecere. Gospodăria are 220 de vaci, 3400 de oi, vreo 7—800 de porci de rase bune, productive. Vacile, pentru că-s bine îngrijite, dau de exemplu anual cîte 12.100 litri de lapte fiecare, iar oile cîte 40—45 de litri de lapte și cîte 2—2,500 kg. lînă. Se cultivă legume, se pune orez, se extind podgoriile și livezile. Toate acestea aduc venituri frumoase. In 1960 gospodăria a încasat din vînzarea produselor sale către stat mai bine de 6 milioane de lei. De la o asemenea unitate ai într-adevăr ce învăța. Iată de ce vin aici, zilnic, numeroase scrisori prin care se cer sfaturi, povețe.

Magazionerul Ion Săcuiu repartizează bucatele cuvenite pentru zilele-muncă. Azi a venit rîndul colectivistului Gh. Ilie (cel din car) să-și ia partea de porumb.

De joi pînă luni

Munca pe care o fac cu sîrg și cu pricepere în colectiv le dă oamenilor din Făcăeni putința să ducă o viață îmbelșugată, plină de bucurii. O arată și istoria cu nunțile.

Inainte, cînd oamenii erau săraci lipiți pămîntului, apăsați de impozite și înglodați în datorii pe viață la moșieri și la cămătari, fata, cînd îi venea vremea să se mărite, își lua puținele boarfe într-o boccea, pleca într-o seară la viitorul său soț și cu asta se încheia toată povestea. Ce să mai vadă sa-

Ion PAVELESCU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Peisaj industrial bănățean

Privim cu nesaț tabloul pitoresc din fața noastră: în stînga munții Mehedințului, în dreapta munții Almajului. Cerna îi desparte, tăindu-și de milenii, cu fierestrăul apelor sale, aprige ca oțelul, albie de prundiș, netezindu-și mereu calea spre Dunăre. Iar acolo, unde apele Cernei se înfrățesc cu valurile Dunării încă înspumate de zbuciumul cu care au trecut prăgurile Cazanelor, se zărește panorama Orșovei, întîiul oraș-port din patrie, unde oaspeții navigatori pe bătrînul fluviu sînt întîmpinați cu tradiționala pîine și sare și, neapărat răchie de Cornereva.

I-am lăsat pe marinarii străini — în trecere atunci spre Marea Neagră — să plescăiască din limbă, „blestemînd"... bucuroși focul răchiei de Cornereva și-am purces pe Valea Cernei în sus. Cale de 8—10 km. am mers, admirînd frumusețea înaltă și aspră a munților din jur și a cerului de deasupra, cînd ne apăru, sclipind în soare, panorama unei noi localități. Surpriza ne-a fost cu atît mai mare cu cît în locul sătucului Topleț, pe care ne așteptam să-l întîlnim în drum, am zărit hale uriașe, coșuri înalte, fumegînde, iar chiar lîngă șosea, clădirea zveltă ca o casă de odihnă a unui grup social.

Toplețul devenise de nerecunoscut. Dintr-un sătuc de munte, unde se aciuiseră trei meșteri făurari ca să scoată din fierul înroșit în cărbuni și modelat în bătaia ciocanelor, sape, pluguri, hîrlețe, Toplețul este acum un sat-uzină, impresionant atît prin dimensiunile sale, cît și prin produsele pe care le fabrică.

— Și totul s-a construit din mers, ne explică maistrul lăcătuș Vasile Șumaru.

Povestea uzinei „Maghierul" din Topleț se înșiră simplu, ca mărgelele pe ață, cele mai mari anii, cele mai mici, săptămînile și zilele. Cu termocentrala au început. Acum trei ani. Și-au zis că Bîrza o fi avînd ea ape năstrușnice, dar acum nu mai face față producției. E un rîu... depășit. Și în timpul liber, după amiaza, oamenii au pus mîna pe tîrnăcoape și lopeți și au săpat fundațiile, apoi zidarii — tot dintre ei aleși — au înălțat termocentrala. Are 7 cazane cît niște coloși și oamenii o numesc cu mîndrie: „Centrala de forță", forța aburului, forța omului nou. „Centrala asta a fost ca un semnal de luptă" — înșiră mai departe povestea. Ne-am verificat, cum s-ar zice forțele, apoi am pornit la asalt cu tot grosul".

„Asaltul" a însemnat victorie pentru oamenii din Topleț. Căci din mers au construit apoi un laborator nou în care inginera Elisabeta Fridewanger lucrează cu pricepere și inimă la cea mai modernă aparatură. Pînă atunci laboratorul era amenajat într-o pivniță. Căci din mers au înălțat un atelier spațios de scularie. Și din mers au ridicat și pus în funcțiune o uscătorie modernă.

Nu uită oamenii să-ți arate la urmă, ca pe cea mai mare surpriză, hala mare întinsă pe o jumătate de hectar. Maistrul lăcătuș Vasile Șumaru a condus pe șantierul halei o echipă de... zidari. Inginerul mecanic Gh. Tonciu a fost șeful șantierului de... construcție. Cu mîinile lor au făcut totul: schele, zidărie, nituire, sudaj. Hala, pavată cu calupuri de lemn, este împărțită longitudinal în două: într-o parte se fabrică ansamblele și subansamblele mașinilor agricole, în cealaltă, se montează. Prevăzută cu încălzire centrală, cu aparatură de bord pentru conducerea individuală a fiecărei mașini ce funcționează aci, hala mai are la capătul ei o vopsitorie după ultima expresie a tehnicii. Așa dar pe o parte a halei intră bare metalice, scînduri, șuruburi, piese, pe cealaltă ies, ca printr-o minune, mașini gata vopsite: batoze de bătut porumb, vînturători mecanice, mori cu ciocane și alte mașini și utilaje de înaltă tehnicitate. Căci, să nu uităm: aci au fost fabricate, pentru prima oară în țară, combinele de însilozat. Aici, inginerul Iosif Șosdeanu a creat noua batoză de bătut porumb, cu 50 la sută mai mică și mai ușoară decît tipul vechi și cu o productivitate dublă.

Am văzut în arhivele întreprinderii o fotografie. Datată din 1900, ea reprezintă atelierul de forjă al „fabricii" de atunci. Oamenii, goi pînă la brîu, mînuiau istoviți ciocane grele, în fum greu care le mînca plămînii și trupul subalimentat. Era vizibil faptul că invitația fotografului „zîmbiți vă rog!", aci n-a găsit răsunet, pentru că viața grea de atunci nu putea zîmbi, n-avea de ce zîmbi... Fotografia e o mărturie

Mircea ȘERBĂNESCU și Virgil LAZĂR

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Locuințe noi în orașul Timișoara

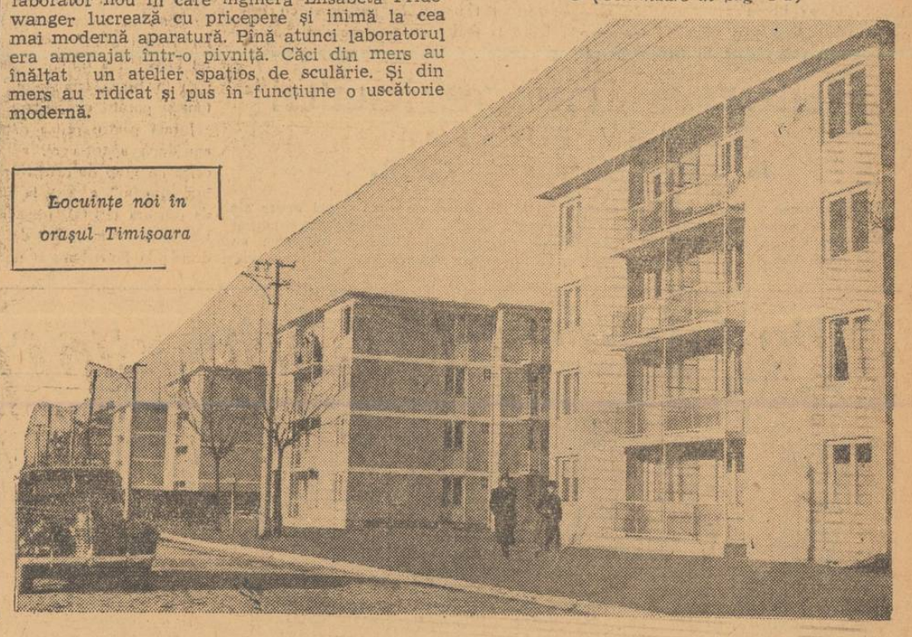

GOSPODARII CARTIERELOR

„Milioane de cetățeni iau nemijlocit parte la gospodărirea treburilor obștești în cadrul comisiilor permanente, comitetelor cetățenești și comitetelor de stradă de pe lîngă sfaturile populare..."

(Din Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare).

800 de oameni ascultau un raport: Raportul comitetului executiv raional privind activitatea comitetelor de stradă. **Oameni de toate vîrstele, toți plini de voie bună, atenți la cuvîntul vicepreședintelui comitetului executiv raional.**

Opt sute de gospodari ai cartierului luau cunoștință de bilanțul înfăptuirilor dintr-un an, la ei în raion. Un bilanț bogat, în care se aminteau de mulți metri pătrați de suprafețe pavate, de mii de ore de muncă patriotică, de sute de mii de lei economisiți. In totul, șapte milioane și patru sute de mii de lei. Mai precis, șapte milioane și patru sute de mii de lei valorau lucrările edilitare înfăptuite prin munca și priceperea gospodărească, în afara planului comitetului executiv. Intr-un an s-a făcut cît se planifică, deobicei, în doi.

Mihai ALEXANDRU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Pe strada Câineni din cartierul Dămăroaia au apărut în ultimii ani noi construcții: locuințe ridicate cu credite de la stat. Dar strada? Trebuie să fie și ea la ton cu noile construcții. Și iată gospodarii la lucru, făcînd toaleta străzii lor. In timp ce femeile fac muncile ajutătoare, bărbații așează piatra în rînduri simetrice.

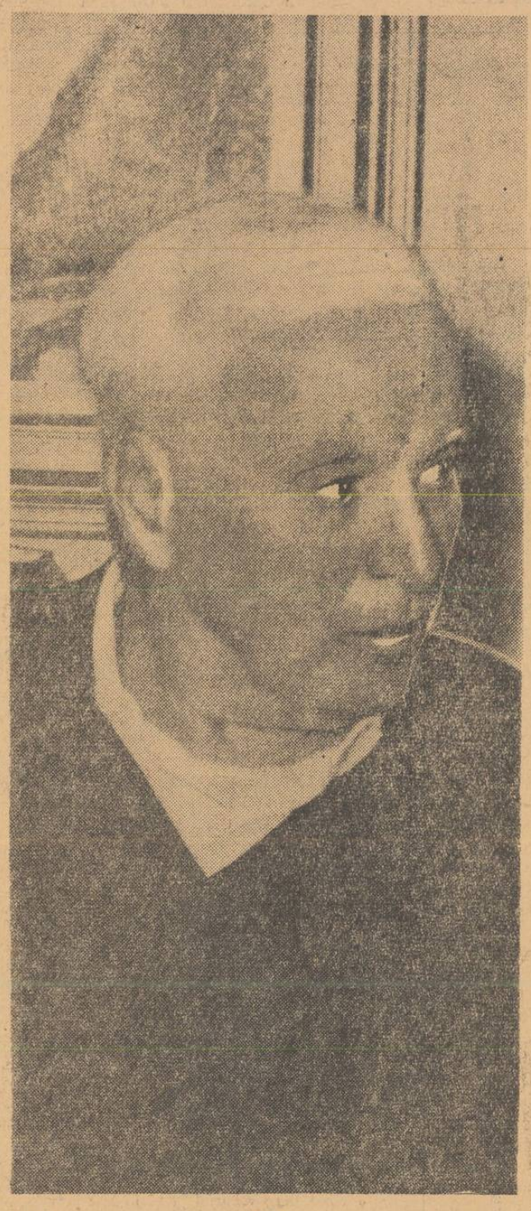

DOUĂ ORE CU «CHARLOT»

Citiți în pagina 8-a articolul scriitorului sovietic Nikolai Pogodin, care împreună cu scriitorul Lev Șeinin l-au vizitat în Elveția pe Charlie Chaplin și l-au invitat în U.R.S.S. Articolul este reprodus dintr-un număr recent al revistei „Ogoniok"!

Aplicații actuale ale matematicii

Interviul nostru cu acad. Gr. MOISIL

Cercetările oamenilor noștri de știință se îndreaptă tot mai mult spre rezolvarea problemelor ce se ivesc zi de zi în diferite domenii de activitate. In dorința de a prezenta cititorilor noștri ultimele aplicații practice ale științei matematice, colaboratorul nostru Alice Mihalcea a solicitat tov. acad. GR. MOISIL o convorbire în acest sens.

— Sîntem informați că la Institutul de matematică al Academiei R.P.R., un colectiv sub conducerea dv. a început să lucreze la aplicarea matematicilor în problemele de economie și planificare. Ce amănunte ne puteți da în această direcție ?

— Încă de vreo doi ani, Institutul de matematică a fost interesat în mod deosebit de faptul că metode strict matematice pot fi folosite în rezolvarea unor probleme de economie și planificare. Astfel, numeroase probleme de algebră abstractă constituie ceea ce se numește „*Teoria jocurilor*" și „*Teoria programării lineare*".

Aceste teorii pot fi folosite pentru rezolvarea unora din problemele economice.

— Puteți să ne dați un exemplu concret de o astfel de problemă ?

— Voi da ca exemplu prima problemă studiată de colectivul nostru : problema transporturilor. Un anume produs, se produce în anumite fabrici și se desface la centrele de desfacere. O unitate administrativă trebuie să planifice în așa fel transportul de la fabrică la centrele de desfacere încît costul total al transporturilor să fie cel mai mic cu putință. Iată un exemplu de problemă economică ce se poate rezolva matematic.

— Înainte ca în colectivul dv. să se fi abordat asemenea probleme, ele erau totuși rezolvate. În ce fel ? Care este diferența ? De ce este preferabilă metoda matematică ?

— Problemele de transport se rezolvau — și se mai rezolvă și astăzi — prin metoda „bunului simț" și prin practică. Totuși, s-a stabilit că folosind metoda matematică se obțin la transporturi mari economii. S-a calculat astfel că la un singur produs — din sutele de mii pe care le fabricăm — se realizează economii de peste 10 la sută. Diferențele cresc pînă la 30—40 la sută economii, dacă ne referim la transporturile realizate numai pe baza „bunului simț" dar fără o bogată experiență, cum se întîmplă adeseori în planificarea unor transporturi ce se fac pentru prima oară.

— Metoda se aplică și la alte probleme ?

— Fără îndoială. În toate problemele în care se cere să se facă o anume planificare, metodele matematice duc la foarte bune rezultate.

— Care este rolul mașinilor electronice de calcul, în rezolvarea problemelor economice ?

— Volumul de calcule pentru rezolvarea unei probleme economice este în genere atît de mare, încît ele nu pot fi efectuate decît arareori „cu mîna" sau cu „mașini mecanice".

— Colectivul condus de dv. cum a lucrat ?

— Pentru o primă rezolvare a problemei, s-a lucrat „cu mîna". Vreau să menționez că studenți ai facultății de matematică au dat ajutorul lor în această muncă. Era interesant pentru cei care recent învățaseră despre „inversarea matricelor" să calculeze „inversa unei matrice" cînd aceasta provenea dintr-o problemă concretă de economie și să vadă că o teorie matematică pe care ar fi putut-o crede abstractă și inutilă este de fapt folosită în mod real.

— Revenind la mașinile electronice de calcul, ați vrea să ne explicați cum se folosesc ?

— O problemă de economie matematică trebuie rezolvată în primul rînd teoretic, adică trebuie să știm ce calcule trebuie făcute pentru a o rezolva. O dată rezolvată teoretic, problema este supusă unui nou „tratament" numit „programarea pentru mașinile electronice de calcul". Operația constă în elaborarea șirului de comenzi pe care trebuie să le dăm mașinii în vederea efectuării calculelor.

Comenzile sînt înscrise pe bandă de magnetofon sau pe cartele perforate.

— Dar cum se comunică mașinii electronice comenzile pe care vrem să i le dăm ?

— Sînt codificate. Codificarea constituie o nouă operație diferită de programare. „Teoria codurilor" este o disciplină matematică nouă, care a început cu codificarea ordinelor pentru mașinile electronice de calcul, dar va merge mult mai departe.

— De pildă ?

— De pildă să nu uităm că și limba este sub un anumit aspect un cod. Ca atare, teoria codurilor stă la bazele lingvisticii matematice.

— Se fac la noi în țară astfel de studii ?

— Se fac cercetări în acest domeniu. Pe lîngă prezidiul Academiei R.P.R. funcționează de un an o comisie de lingvistică matematică sub președinția acad. E. Petrovici și din care fac parte acad. Al. Rosetti, acad. M. Niculescu și eu. În cursul acestei luni voi începe un curs de gramatică mecanică iar facultatea de matematică și fizică și cea de filologie vor organiza un seminar comun de lingvistică matematică.

— Care este legătura dintre lingvistica matematică și mașinile electronice de calcul ?

— Volumul de operații mecanice ce trebuie efectuate într-o traducere automată este atît de mare încît devine absolut necesară utilizarea mașinii electronice. Ca să vă dau un exemplu despre timpul economisit cu o astfel de mașină, trebuie să vă spun că problemele de transporturi de care am vorbit, solicită munca a doi calculatori timp de două zile. Mașinile electronice realizează calculul în 40 minute. Se vede astfel cum munca de calculator poate fi făcută de mașină economisind timpul matematicianului în favoarea muncii creatoare. De asemenea, este clar că problemele care ar fi cerut sute de ani ca să fie calculate — deci practic nu ar fi fost calculate — pot intra azi în domeniul preocupărilor omenirii.

— Cum vedeți Dv. dezvoltarea mașinilor electronice de calcul și a aplicării lor în diverse domenii ?

— Nu ne putem închipui oricît de curajoși am fi, dezvoltarea pe care o va lua acest domeniu al tehnicii. Dar legat de aceasta, există o necesitate vie pe care vrem s-o facem cunoscută tuturor. Avem și vom avea nevoie de mulți și buni matematicieni și aceasta pentru rezolvarea modernă a problemelor tehnicii, pentru studiul problemelor de economie matematică și de lingvistică, de strîngere a informațiilor și de documentare tehnică. Pentru toate acestea avem nevoie de mulți și buni matematicieni. În anii puterii populare, cu sprijinul dat de partid și guvern științele matematice s-au dezvoltat foarte mult. Ramurile noi ale matematicii, cum sînt cele de care am vorbit se dezvoltă într-un ritm viu. Secția de mașini de calcul a facultății de matematică și fizică creată în zilele noastre este în al doilea an de existență. Matematicienii romîni se străduiesc și ei să-și aducă contribuția în munca de construire a socialismului.

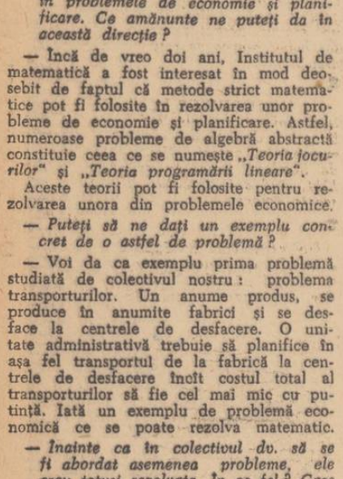

Fularele colorate vîndute la „Romarta"-Craiova (STAS N.I. 4037—58), se imprimă pe gulerele cămășilor.

EL : — Te rog să mă crezi, draga mea, roșul e de la fular !...

Desen de Gh. CHIRIAC

LOTUSUL ZĂPEZILOR

Așa a fost denumită de către localnici minunata floare pe care călătorul care vizitează Tibetul nu o va putea uita.

La o altitudine de 3.000—4.000 m. pe muntele Tiencian, printre zăpezile eterne și în bătaia vînturilor puternice, acolo unde pămîntul este extrem de sărac, „lotusul zăpezilor" își înfige rădăcinile printre stînci. El are o înălțime de 40—80 cm, iar frunzele sale amintesc pe cele ale palmierului și au o culoare verde - cenușie, fiind brăzdate de o deasă rețea de nervuri. Lotusul zăpezilor înflorește în luna august, iar cîteodată chiar în septembrie, octombrie sau noiembrie și are o floare de culoare albă, corola semănînd cu cea a nufărului. Văzut de departe, bobocul său pare o capsulă de bumbac.

Cînd înflorește „lotusul zăpezilor" răspîndește un parfum deosebit de plăcut, iar după ce se vestejește rămîne pe tulpină uscîndu-se odată cu aceasta. Anul următor însă, din rădăcină iese o nouă plantă.

Localnicii folosesc lotusul zăpezilor pentru prepararea unor medicamente, a unui lichior, precum și a unui ceai.

Peisaj industrial bănățean

(Urmare din pag. 1-a)

concludentă a condițiilor inumane de muncă în capitalism. Un asemenea document nu trebuie pierdut, ci expus la vedere, pentru ca tinerețea contemporană să prețuiască așa cum se cuvine tot ceea ce s-a înfăptuit și la Topleț doar în cîțiva ani, deci de oamenii muncii de azi, spre folosul lor.

Prometeii zilelor noastre

Acceleratul pufăia din greu urcînd panta muntelui. Toplețul a rămas în urmă, lăsîndu-ne în minte imaginea vie a noului peisaj pe care brațele harnice ale muncitorilor de aci l-au zugrăvit cu artă pe fundalul de catifea al munților. Cînd totul s-a șters, fermecătoarea vale a Cernei începe parcă să se furișeze printre munții cu același nume, aburind ceva mai sus cu vestitele izvoare termale statuia lui Hercule, vrednic chezaș al sănătății ce-o recapeți petrecînd cîteva săptămîni în minunata stațiune Băile Herculane. Dar noi, credincioși itinerariului stabilit, am rezistat tentației de-a respira aerul îmbălsămat din stațiune și ne-am îndreptat spre munții Semenicului, cu gîndul să găsim spumoasele ape ale Birzavei și pe firul ei să facem popas la Reșița...

Cuprinsă în brațe de munți, Reșița fumega din depărtare ca un vulcan în activitate. Se făcuse seară și vîrtejul focurilor ce dogorea la oțelărie și furnale, scăpăra în întuneric fulgere năpraznice. O asemenea priveliște nu trebuie scăpată. De aceia și noi am urcat în grabă platforma oțelăriei Siemens Martin.

Un tînăr spătos, înalt și puternic ca o stîncă, sta în gura cuptorului și în fruntind cele 1500 de grade Celsius, scotea probe de oțel.

— L-ați văzut ? Ca un Prometeu, fraților. Ca un Prometeu, pe cuvînt. Fură focul, se luptă cu el și iaca, însuflețește fonta o încinge și o transformă în oțel... Matei Stubnea, vestitul maistru oțelar, de cart pe platforma cuptoarelor, rîde satisfăcut de comparația lui, povestindu-ne că-i plac tare mult legendele Olimpului. Maistrul avea dreptate. Gheorghe Stenghel — căci despre el era vorba — imagina pe Prometeu. A coborît din Zăbrani — sat cu oameni harnici lîngă Lipova — să fure focul și să însuflețească metalul. L-au deprins cu înaltele temperaturi incandescente Matei Stubnea și Ion Bădescu, Constantin Moraru și Vasile Mocea, toți „prometei" vrednici ai zilelor noastre. La 23 de ani Gh. Stenghel, fiul curelarului din Zăbrani a fost prim-topitor. Acum are 26 de ani și plămădește oțelul cu iscusința „veteranilor".

Un aspect din secția de gutiplast a fabricii „Bela Breiner" din Timișoara

I-am văzut pe prometeii zilelor noastre și-am aflat faptele lor. Cînd cuptoarele s-au învechit le-au dărîmat, iar oțelarii s-au făcut săpători și zidari, lăcătuși și monteuri, pe locul vetrelor vechi au reconstruit cuptoarele, le-au modernizat. Și asta tot din mers. Căci în vreme ce unii din ei, sus pe platformă storceau ultima vlagă din cuptoarele vechi pe sub ele, la mare adîncime, alți tovarăși săpau fundațiile. În vreme ce unii țineau încă focul în vîlvătăi, în cuptoarele vechi alți tovarăși înălțau peste capetele lor grinzile halei noi. Totul din mers, totul într-un ritm cum numai anii noștri au cunoscut. Apoi, la Mociur au înălțat turnătoria de fontă, oțelăria electrică și de curînd turnătoria de neferoase. Mai spre centru, hala dieselelor. Apoi, în Lunca Pomostului, au ridicat orașul ce numără azi peste 1.100 de apartamente, au construit Casa de cultură, adevărat altar al artei și culturii și de curînd cea mai modernă sală a sporturilor din regiune. Și nu-i mult de cînd, pe colinele de la Moroasa au apărut primii ingineri și primele trei blocuri au și fost ridicate, vestind parcă oamenilor că și aci se va naște într-un an-doi, unul dintre cele mai frumoase cartiere ale Reșiței.

L-am auzit pe Vasile Benea, Erou al Muncii Socialiste, dînd de pe puntea furnalelor semnalul: „Hei ! Slobozim !". Și-am văzut îndeminarea cu care Ștefan Cintar și ortacii lui stăpînesc fonta fluidă ce năvălea ciocotitoare din pintecul furnalului. Un admirabil eroism cotidian ! Dar n-am putut uita nici o clipă imaginea de alături de pe șantierul noilor furnale, adevărați giganți ai siderurgiei noastre. Au 700 metri cubi fiecare ! Și n-am putut-o uita, pentru că trupul mătăhălos al furnalului 1, împrejmuit de schele, domină de acum cu semeție împrejurimile. Îl priveam pe Petre Tibru cum ridică aci, cu scripeții, supraluminatoarele, pe tinerii monteuri Ioniță Ștefan, Gh. Mitroi și ceilalți, cum muncesc la înălțimi amețitoare, atîrnînd doar în centuri și parcă-i auzeam pe Haralambie Țugui, poet timișorean, declamînd pentru ei :

„Tîrziu, cînd ziua de muncă împlinită,
Pasul constructorilor saltă pe schele
Și chipul le surîde ca un bujor în zorii
Și parcă nu furnalul, ci oamenii au
crescut..."

— Da, maistrul Stupnea are dreptate ! De la Anina, reșițenilor le vine cărbunele. De la hidrocentrala din Văliug — durată în aceeași munți ai Semenicului — și de la Termocentrala din Paroșeni le vine curentul electric. De la Ocna de Fier primesc minereul. Ei însă, oamenii Reșiței au focul. Cu el transformă minereul și cocsul în fontă ; fonta o prefac în oțel ; oțelul în laminate. Cu focul reșițenii însuflețesc metalul. Căci l-am văzut însuflețit, ieșind pe șine din fabrica de locomotive cu aburi ; căci l-am văzut trepidînd în hidrocentrale sub forma unor uriașe turbine electrice, pentru a căror calitate și forță colectivul fabricii din Reșița a devenit cunoscut în toată lumea ; căci l-am văzut transformat în moderne cultivatoare suspendate la Bocșa.

I-am admirat pe reșițeni în bătălia pentru reconstrucția uzinei, pentru înălțarea noului oraș și i-am văzut cum în focul, în tureul acestei munci eroice, își reconstruiesc sufletul, inima, viața. Pe străzi au plantat trandafiri, și gingașe panseluțe. Pe locurile virane au amenajat parcuri. Ieșeau din librării cu poeziile lui Eminescu sub braț, cu romanele lui Tolstoi și Gorki, cu dicționare filozofice. Ieșeau de la teatru încîntați de piesele lui Moliere, Gogol, Caragiale, sau de la repetiția operetei „Vînt de libertate" pusă chiar de ei în scenă. Ieșeau de la concertul simfonic prezentat de orchestra lor de amatori, în care oțelari, furnaliști, strungari, au cîntat la vioară sau violoncel, la contrabas sau la flaut, sau în cor, simfonia IX-a de Beethoven. Căci sufletul metalurgiștilor reșițeni e plin azi de simfonia muncii creatoare, a vieții noi pe care și-o făuresc cu propriile lor mîini. Și de bună seamă că Gh. Stengel ori Iosif Barti, ori Ion Bădescu ori alt tînăr oțelar l-au inspirat pe Alexandru Jebeleanu, care deunăzi scria :

Azi stau lîngă oțelarul tinerel
Cu fruntea dogorită de oțel
— Scîntei îi joacă-n jur ca meteorii —
O, parcă mîna lui cu negre pete
Cu-asprimea pietricelelor de zgură
Cuprinde gîtul suplu al vioriî
Cum l-au văzut la Casa de Cultură
De-l mîngîie cu brațul unei fete...
Și îmi cuprinde inima ușor
Același arginție și cald fior :
În vuietul cuptorului de-odată
Aud, apropiată o sonată...

A doua tinerețe

Am citit în înfăptuirile aflate și în celelalte centre industriale din Banat a doua tinerețe a locurilor. La Balta Sărată, în locul apelor pe care plutea mătasea broaștei am găsit un mare combinat de industrializare a lemnului. Doar cu 2-3 ani în urmă era aici baltă. Oamenii au secat însă apele, săpînd 5.000 de metri de canale. Apoi, au înălțat combinatul : o hală a gaterelor, o fabrică cu 4 etaje de furnire estetice și industriale, una de mobile curbate, o casă a pompelor și un castel de apă, blocuri de locuințe. De aici se trimet acum anual în țară 4,4 milioane metri pătrați de furnire și circa 260.000 bucăți diferite sortimente de mobilă curbată. Oțelul Roșu, odinioară un sat liniștit, este astăzi un orășel animat, cu magazine, cinematograf, sală de cultură. Maistrul Mihail Stoian îți povestește cu mîndrie cum au reconstruit și modernizat secția de laminoare, iar primtopitorul Gh. Vastloaie îți vorbește entuziasmat despre același lucru arătîndu-ți oțelăria. La Nădrag toată uzina e înoită : hale, cantine, locuințe.

A doua tinerețe a cunoscut-o și Timișoara. Vechea fabrică de spirt a fost transformată într-o întreprindere chimică modernă : „Solventul" ; aici s-a pus la punct, prima oară în țară, un produs intermediar indispensabil în fabricarea maselor plastice : „Palatinoul C"... Atelierul de abrazive de pe calea Sagului a devenit o uzină de mase plastice de prim rang : „Dermatina" ; inginerul I. Pop a pus la punct aci primul în țară producerea pielei artificiale, fiind distins cu Premiul de Stat. Pe bulevardul Eroilor se află doar de un an combinatul „Bela Breiner" vestit deja prin vopselele sale, încălțămintea „Arta Guban", pielea artificială „Gutiplast", accesoriile metalice pentru articolele de marochinărie și prin... sarafanele produse anul trecut... „Electromotorul" devenit azi un gigant al producției de motoare electrice, are faimă și prin bunurile de larg consum, — resouri, aspiratoare de praf, călcătoare electrice etc. — dar și prin oamenii săi : strungarul Ștefan Kovacs, inginerul Dan Teodorescu — inventatorul mașinii electrice echilibrat rotoare — Laureat al Premiului de Stat... Uzinele Mecanice, proaspăt ridicate în pitorescul loc de la Pădurea Verde, pe porțile cărora zilele trecute a ieșit prima autodubă izotermă destinată transportului de alimente... „Ion Fonagy" cu tricotajele sale renumite, „Industria Lînei" cu stofele sale din fibre de relon de Săvinești, „Tehnometalul" cu mașinile sale agricole... Și denumirile ar mai putea continua cu zecile căci Timișoara a devenit azi un puternic centru industrial.

Și tot aici se cade să amintim de Arad, orașul de pe Mureș, cu vestitele sale strunguri „S Ș". Se cade să amintim de vagoanele basculante și clasă produse de colectivul de la „Gheorghi Dimitrov". Se cade să amintim de harnicile țesătoare de la „30 Decembrie", de filatoarele de la „Teba", de toți ceilalți.

★

Au renăscut Toplețul și Reșița, Nădragul și Oțelul Roșu, Aradul și Timișoara. S-a reînoit într-un deceniu întreaga regiune, întreaga țară.

Mircea ȘERBĂNESCU
și Virgil LAZĂR

Portrete în apă tare

PORTRET SONOR

Acesta este portretul celor de sus. Nu, nu e vorba de sfinții care-și petrec eternul concediu în staținea „Paradis", auzind zilnic recitaluri la harfă, ci de vecinii mei, instalați alaltăieri la etajul VIII, adică exact deasupra mea. Ei alcătuiesc o simpatică familie, compusă din tată, mamă și Puișor. Tatăl și mama arată ca orice tată și mamă, iar Puișor arată ca orice băiețaș la vîrsta cînd anii se mai numesc anișori ? năsuc microscopic, obraji bucălați și o forță motrice de 60 CP.

Dar nu despre cum arată vecinii mei vreau să vă vorbesc, ci despre cum se aud. Portretul de față folosește așa dar nu culori, ci unde sonore.

Iată deci nu numai portretul, ci și fazele creației sale :

Ieri (duminică), ora 7 dimineața. Puișor a început să se antreneze pentru a deveni halterofil. Ceea ce m-a mirat în legătură cu asta n-a fost că scăpa din două în două secunde o greutate, pe care am evaluat-o la minimum 80 de kilograme... M-a surprins mai mult faptul că un copil care n-a împlinit încă patru ani este în stare să ridice greutatea la o înălțime de la care, prăvălindu-se, ea face să se zguduie îndelung tavanul, lampa și nervii mei.

La început, m-am temut ca nu cumva haltera să-i cadă pe picior. După a 287-a bufnitură, am început să sper că așa se va întîmpla. (Cred că este o lege a naturii, ca pentru fiecare halterofil să existe cel puțin un halterofob la etajul de dedesubt). În cele din urmă, mi-am pus toate nădejdile în arhitectul blocului.

Tot ieri, ora 14. M-am întîlnit cu tînăra mamă și am felicitat-o pentru neobișnuita forță musculară a copilului ei. Cu un zîmbet fericit, dînsa m-a asigurat că nu era vorba de nici un fel de haltere, ci de o simplă, dar mare, minge de cauciuc. Evident, n-am crezut-o, dar nu m-am putut împiedica să-i admir modestia maternă.

Azi (luni) dimineață, ora 5. Tocmai mă delectam visînd că nu e decît 2 jumătate, cînd m-a trezit o voce bărbătească. Venea de la etajul de sus și se caracteriza printr-un amestec de furie și disperare. Cu auzul încă aburit de somn, am izbutit totuși să prind cîte un cuvînt și am înțeles că tatăl lui Puișor discută cu Puișor. I se adresa într-un mod destul de curios și arhaic, spunîndu-i „fiule" și rugîndu-l să se întoarcă acasă. Ținînd seama de faptul că convorbirea avea loc acasă, cererea era destul de bizară. Pe urmă, m-am lămurit că tatăl insistă ca Puișor să nu se căsătorească cu o anumită femeie, despre care el (tatăl) nu avea o părere prea bună.

Ce răspundea băiatul nu am auzit, dar am bănuit că nu prea avea argumente în favoarea însurătorii la o vîrstă atît de fragedă. Pînă la urmă, discuția a încetat brusc într-un gîlgîit de apă, pe care n-am mai știut cum să-l interpretez. Bine înțeles, n-am mai fost în stare să readorm și m-am învîrtit prin odaie pînă la ora 7, ros pînă la oase de curiozitate.

Tot azi, ora 18. L-am prins pe tatăl lui Puișor la intrarea în bloc, ca să aflu dacă fiul a învins împotrivirea părintească și a obținut aprobarea de a se lega pe vecie cu aleasa micii lui inimi. Profitînd de faptul că era una din cele cinci zile ale săptămînii cînd liftul nostru este defect, am urcat pe jos, împreună cu tatăl lui Puișor, cele șapte etaje pînă la mine acasă. Pe drum, ca să creez o atmosferă prielnică, am filozofat în legătură cu tinerele generații, demonstrîndu-i că ele nu mai pot fi judecate după vechile norme etice, că copiii noștri își revendică dreptul de a-și întemeia o familie mult mai devreme decît am făcut-o noi, că o noră trebuie judecată cu îngăduință, mai ales că în cazul de față ea trebuie să fie încă în scutece... etc. etc.

Tatăl lui Puișor urca alături de mine și mă asculta, gîfîind politicos, dar avînd aerul în acelaș timp că nu pricepe nimic. Cînd i-am făcut aluzie la discuția lui cu Puișor, surprinsă de mine fără voie, a avut tăria sufletească să simuleze că rîde în hohote. A pretins că înțelesesem greșit, că la ora aceea el se bărbierise, cîntînd în gura mare aria bătrînului Germont din „Traviata".

N-am insistat : cînd un tată preferă să treacă drept un vecin prost crescut decît să dezvăluie secrete familiare, nu poți să împingi indiscreția prea departe.

Tot azi, ora 1 noaptea. Din apartamentul de sus nu-mi parvine nici un zgomot, absolut nici unul. Această neobișnuită liniște mă neliniștește. Ce s-o fi întîmplat cu vecinii mei ?

Nicolae MINEI

NOI PREMIERE TEATRALE

„Regele și cîinele"
de SPIROS MELAS
la Teatrul Municipal

Numele lui Spiros Melas este cunoscut în țara noastră. Prieten al Romîniei, scriitorul grec ne-a vizitat țara în mai multe rînduri. El se află în prezent din nou la București, cu prilejul reprezentării în premieră a piesei sale, comedia „Regele și cîinele", pusă în scenă de Teatrul Municipal.

Spiros Melas s-a născut în 1883, la Naupaktos. El s-a format ca un intelectual cu multiple preocupări creatoare, dedicîndu-se cu egală pasiune scrisului (proză, dramaturgie, eseuri ș.a.) și activității teatrale (animator al mișcării artistice din Grecia, regizor și actor).

După debutul său ca autor dramatic cu piesa „Fiul umbrei" (1908), scriitorul a dat la iveală o serie de piese de teatru, vădind — odată cu maturizarea sa treptată — tot mai accentuate preocupări sociale, un spirit critic îndreptat împotriva moravurilor „lumii bune". În acest sens, pot fi citate lucrări ca drama socială „Casa distinsă" (1909), vizînd corupția cercurilor reacționare suspuse, „O noapte, o viață" (1918), tratînd aspecte ale inferiorității sociale la care e redusă femeia în condițiile unei orînduiri nedrepte, sau „Papa se lustruiește" (1935) o vie satiră la adresa păturilor dominante ateniene.

Paralel cu activitatea scriitoricească, Spiros Melas s-a afirmat ca om de teatru plin de inițiative. După primul război mondial a întemeiat la Atena „Teatrul de Artă", iar mai tîrziu a pus bazele teatrului „Scena liberă".

Comedia „Regele și cîinele", reprezentată pentru prima dată în Grecia în octombrie 1953, la Teatrul Național, se numără printre creațiile de maturitate ale scriitorului. Apelînd la un subiect istoric și aducînd pe scenă figura faimosului filozof cinic din Grecia antică, Diogene — despre care se știe că-și instalase locuința într-un butoi — Spiros Melas nu fuge de actualitate. Dimpotrivă, satira îndreptată în piesă împotriva descompunerii morale din „înalta societate" a stăpînilor de sclavi din Corint, face aluzie la huzurul și decăderea burgheziei contemporane. În esență, comedia opune corupției lumii suspuse setea de libertate, puterea rațiunii omenești, exprimate prin Diogene, aflat mereu în căutarea adevăraților oameni. Este un mesaj umanist viu și actual, pus pregnant în relief în versiunea romînească a piesei semnată de Al. Mirodan și Dimos Rendis.

Spectacolul „Regele și cîinele" al Teatrului Municipal a fost realizat în regia lui Dinu Negreanu, avînd decoruri și costume semnate de Elena Fortu, muzica de Liviu Kavassi și momente coregrafice aparținînd lui Oleg Danovski. Din cadrul numerosului colectiv care a depus un susținut efort creator în valorificarea piesei ne mărginim să citîm aici doar pe cîțiva dintre interpreți: artiștii emeriți George Mărutză (Diogene) și V. Ronea (Xeniades, bogatul stăpîn de sclavi și proprietar al unei... fabrici de sandale), George Carabin (împăratul Alexandru cel Mare) și Geta Mărutză (Praxiteea, soția lui Xeniades). Alături de aceștia, aproape 40 de alți actori ai teatrului au participat cu însuflețire la realizarea spectacolului „Regele și cîinele".

„Puterea întunericului"
de LEV TOLSTOI
la Teatrul Muncitoresc C.F.R.

Comemorarea a 50 de ani de la moartea titanului literaturii ruse, Lev Tolstoi, este marcată și de Teatrul Muncitoresc C.F.R., alături de celelalte teatre romînești care prezintă opere ale marelui scriitor. În spiritul preocupărilor sale constante de a realiza spectacole cu un pronunțat caracter popular („Domnișoara Nastasia", „Baia", „Aristocrații", „Domnul Puntilla și sluga sa Matti", „Mariana Pineda" etc.) colectivul din Giulești a ales, de astă dată zguduitoarea dramă a lui Tolstoi, „Puterea întunericului".

Intitulată inițial „Cînd păsărica își scapă piciorul în mlaștină, se-nfundă pînă-n gît", piesa i-a fost inspirată autorului, după propria-i mărturisire, de un proces judecat în 1880 la tribunalul din Tula. Ca și în drama zămislită șase ani mai tîrziu, procesul a dezbătut un încîlcit caz de omor. Acuzatul, după ce trăise cu fiica sa vitregă, a ucis copilul pe care-l aveau împreună, a mărîtat-o pe fată și, la nunta acesteia, cuprins de remușcări, a mărturisit tot.

Titlul piesei „Puterea întunericului" — ca de altfel și esența dramei — semnifică puterea devastatoare a banului, care desfigurează sufletește pe oameni, răstoarnă relațiile firești dintre indivizi, împingîndu-i spre dezumanizare, mutilîndu-i total din punct de vedere moral. Pofta febrilă de înavuțire, care-i orbește pe oameni, își pune pecetea hidoasă pe destinele principalelor personaje. Anisia își va otrăvi bărbatul, pe Piotr, ca să pună mîna pe avere și să se mărite cu argatul Nikita. Acesta, la rîndul său, ajunge să nu-i mai pese de nimic, cînd se vede stăpîn pe averea răposatului Piotr. Fostul argat își bate joc de casă și de gospodărie, trăiește cu fiica sa vitregă Akulina, omoară apoi copilul avut împreună, cade în patima beției ș.a. De-a lungul dramei, peste viața întunecată, măcinată de intrigi și clocniri aprige a personajelor, bîntuie parcă un vînt devastator, stîrnit de monstruoasa sete de bani. În același timp, ascuțișul criticii lui Tolstoi e îndreptat împotriva milenarei înapoieri a satului rusesc, ținut de țarism în bezna ignoranței, răscolit de patimi și porniri elementare.

Jucată pentru prima dată abia la patru ani după apariția ei, adică în 1890, de către un grup de artiști amatori („Puterea întunericului" a fost la început interzisă de cenzura țaristă), piesa a fost reprezentată ulterior în 1895, de teatrul Alexandrinski la Petersburg și de Teatrul Mic la Moscova. Șapte ani mai tîrziu drama lui Tolstoi a fost montată la Teatrul de Artă din Moscova (MHAT).

Devenită celebră în toată lumea, „Puterea întunericului" a văzut luminile rampei și în țara noastră, după primul război mondial, la Teatrul Național (directoratul lui Victor Eftimiu). Regia a fost asigurată de valorosul om de teatru Paul Gusty, iar distribuția reunea interpreți de frunte ca Gh. Storin, Ana Luca etc.

La Teatrul Muncitoresc C.F.R. spectacolul este pus în scenă de tînărul regizor Mihai Dimiu, venit de la Teatrul de Stat din Sibiu, unde a realizat recent spectacole cu „Ferestre deschise" de Paul Everac și „Moartea unui comis-voiajor" de Arthur Miller.

Decorurile și costumele spectacolului sînt executate după schițele scenografei Sanda Mușatescu, iar coregrafia e semnată de Vladimir Bedea.

Din distribuție fac parte : Ernest Maftei alternativ cu Stelian Mihăilescu (Piotr), Dodi Caian-Russu (Anisia), Colea Răutu (Nikita), Corina Constantinescu (Akulina), St. Mihăilescu-Brăila (Akim), Lulu Nicolau-Ștefănescu (Matriona), Eugenia Bădulescu (Marina), N. N. Matei (Mitrici), Atena Zahariade (Aniutka), Jenny Oancea (cumătra), Minel Kleper (peițitorul) și alții.

Cu reprezentarea dramei „Puterea întunericului" se va lărgi imaginea publicului nostru asupra operei lui Tolstoi, reprezentată deja în ultimele stagiuni pe scenele bucureștene prin „Cadavrul viu" și dramatizarea romanului „Învierea".

Mihail LUPU

Folosind apa ghețarilor

Una din cele mai mari construcții ale septenalului în Caucazul de Nord o constituie sistemul de irigație Kuban- Kalaus, care va fi alimentat cu apele provenite din topirea ghețarilor din Munții Elbrus. A început deja construirea primelor două hidrocentrale din cadrul sistemului și se lucrează de asemenea la barajul înalt de 33 metri, iar noul canal de 20 km, este gata să primească apa.

Rețeaua sistemului de irigație și alimentare cu apă, va avea o lungime totală de peste 3.000 km. Pe traseul lui se vor construi 40 de mari lacuri de acumulare și peste 100 de lacuri mai mici, iar pe canalul magistral se vor construi 32 de hidrocentrale.

Acest sistem de irigație va alimenta cu apă o suprafață de 3.000.000 ha din zona secetoasă a ținutului Stavropol.

Mastodontul de la Covrigi

În raza comunei Covrigi, din Raionul Strehaia, Regiunea Oltenia, învățătorul Popescu Adrian, ajutat de elevii săi, a descoperit recent oase de mastodont (Ananacus arvernensis).

Cu această ocazie s-au găsit pe valea mai sus amintită mai multe bucăți de fildeș, dintre care și virful intact, apoi o porțiune din falca de jos cu molarii implintați, precum și capul unui femur.

Aceste oase, provenite de la unul și același schelet, au ieșit la iveală cu ocazia alunecărilor de teren de pe valea Pocșei. Că aici au fost surpări de teren o dovedește atît aspectul general al văii respective, cît și mai ales faptul că s-a păstrat roca imprimată chiar pe bucățile de fildeș descoperite, putindu-se astfel identifica exact locul de unde s-a desprins malul.

Nisipurile roșietice, (de vîrsta cuaternarului inferior) în care s-au descoperit fosilele menționate, sînt acoperite cu alte pături de nisip, mai deschise la culoare, după care vine stratul de sol arabil.

Oasele de mastodont descoperite sînt perfect conservate de aceea ar fi necesar ca în acest loc să se facă săpături, pentru a se descoperi și alte părți de schelet. S-ar putea ca aici să existe oase suficiente pentru reconstituirea unui schelet de mastodont.

Menționăm că în prezent nu avem încă nicăieri în R.P.R. un schelet de mastodont (cel mai vechi elefant de la noi), în afară de cel parțial, descoperit la Stoina și expus în muzeul din Craiova.

Bogatele rezerve de fosile din comuna Covrigi și împrejurimi, de diverse mamifere și moluște cuaternare, au atras recent atenția paleontologilor și geologilor noștri, în vederea descoperirii de noi locuri fosilifere pentru stabilirea vîrstei stratelor geologice.

Muzeul „Gr. Antipa" posedă pentru studiu toate oasele de mastodont descoperite în această comună, provenite de la acest elefant răspîndit odinioară în număr mare în Oltenia.

Leonid APOSTOL
cercetător principal
la Muzeul „Gr. Antipa"

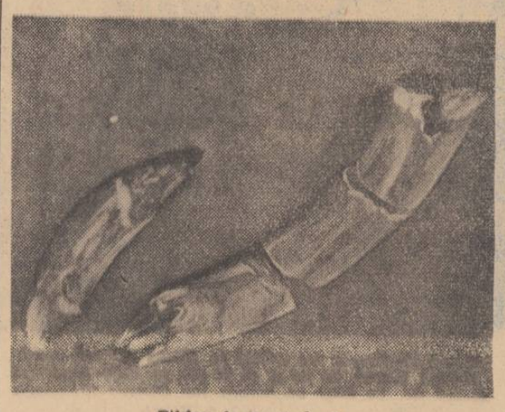

Fildeș de mastodont

Din însemnările lui Năică

Desene de E. ARNO

— Năică, dacă spui frumos o poezie musafirilor, îți dau o prăjitură !

— Năică, dacă mai spui încă o poezie frumoasă, capeți cozonac !

— Năică, ia mai spune tu încă o poezie și capeți o felie de tortă !

— Dați-mi, vă rog, o savarină, dar să știți că nu spun nici o poezie !...

Moartea civilă a lui Claude Eatherly

De ce a fost declarat nebun „pilotul de la Hiroșima"

Dezvăluirile unui ziarist american

Un tribunal american a hotărît cu șase săptămîni în urmă că maiorul Claude Robert Eatherly, cunoscut peste Ocean sub numele „pilotul de la Hiroșima", ar fi suferind de grave tulburări mintale și că trebuie internat pentru o perioadă nedeterminată, adică pînă la sfîrșitul zilelor sale, la spitalul de boli nervoase din Waco.

După cum se știe, Eatherly a fost acela care a constatat că există toate condițiile meteorologice în vederea lansării acelei bombe atomice într-un moment în care evoluția celui de-al doilea război mondial nu mai lăsa nici un fel de dubiu asupra soartei agresorilor fasciști, germani și japonezi. Era limpede pentru toată lumea că în urma ofensivei hotăritoare a trupelor sovietice, mașina de război japoneză nu mai avea putința să reziste prea multă vreme. Totuși, două orașe japoneze au fost supuse bombardamentelor atomice. Aceste bombardamente au constituit prima manifestare a șantajului atomic plănuit de imperialismul american. Manevra, fără nici o eficacitate militară în lupta împotriva fascismului, luptă ce se apropia de sfîrșit, urmărea scopuri ce trebuiau să fie atinse abia în faza postbelică. Omenirea întreagă și-a dat prea bine seama de sensul acestei acțiuni criminale. Eatherly, care cu timpul a ajuns și el să înțeleagă unele cauze ale crimei comise, a început să aibă remușcări și a început să se considere vinovat de cele întîmplate. Pentru a-și răscumpăra vina, el a pornit o luptă spre a deschide ochii unor oameni asupra celor întîmplate. El însuși și-a dat seama de faptul că metodele pe care le-a întrebuințat nu erau cele mai raționale. De aceea, s-a hotărît ca lupta lui s-o ducă mai departe — potrivit declarațiilor sale — prin îmbrățișarea cauzei păcii.

Atitudinea lui, stîngherind în mod evident cercurile conducătoare, a provocat o reacție sui generis din partea autorităților. Eatherly a fost declarat nebun și internat de opt ori într-un balamuc. De fiecare dată el a reușit să evadeze și a încercat să demonstreze faptul că nu este nebun. Totul a fost zadarnic. În momentul de față se pare că s-a găsit soluția pentru ca lui Eatherly să i se aplice regimul unei morți civile prin internarea lui pe vecie într-o secție cu nebuni ajunși într-o fază maximă de evoluție a bolii, ajunși într-o fază incurabilă. Se nădăjduiește că de-acolo, mai bine izolat chiar decît într-o închisoare, cuvintele lui Eatherly nu vor mai răzbate în lume; se nădăjduiește că acolo el va înnebuni cu adevărat.

Vorbind despre cazul lui Eatherly, cunoscutul filozof englez Bertrand Russel spunea: „Autoritățile au hotărît că el trebuie considerat nebun, iar un grup de psihiatri de un conformism remarcabil au adoptat această părere oficială. Eatherly se căiește și este declarat nebun; Truman nu se căiește și nu este declarat nebun. Am citit un număr de declarații în care Eatherly explică mobilurile lui. Aceste declarații sînt absolut lucide. Dar puterea publicității mincinoase este atît de mare încît aproape toată lumea, inclusiv eu însumi, am crezut că el a înnebunit".

Robert Jungk, ziarist și scriitor american, a urmărit timp de cîțiva ani activitatea lui Eatherly. El a făcut o relatare zguduitoare cu privire la viața lui Eatherly dînd în vileag o serie de uneltiri ale celor care au interesul să-l înghoațe de viu pe pilotul care a dat comanda pentru executarea ordinului în vederea asasinării atomice a populației orașelor japoneze. Redăm în această pagină extrase din amplul reportaj publicat de scriitorul american Robert Jungk în ziarul parizian „France Soir".

Ralph Taylor, pilotînd avionul „Full House", urma să se îndrepte asupra orașului Nagasaki; John Wilson, comandînd avionul „Jazzitt III", zbura în direcția orașului Kokura; Claude Robert Eatherly, care avea pe atunci 25 de ani și era încă un tînăr surîzător, se găsea la comanda celui de-al treilea aparat, însărcinat cu cercetările meteorologice.

In ziua de 6 august 1945, la orele 7,25 dimineața, el zbura deasupra orașului Hiroșima. Deasupra orașului se întindea un strat subțire de nori. Se anunța deci timp bun. De altfel, tocmai deasupra orașului se formase o mare deschizătură în masa albă ca de bumbac a norilor. Fără a fi deloc deranjat de apărarea antiaeriană, Eatherly și echipajul său puteau observa perfect circulația pietonilor și a vehiculelor.

Hiroșima — orașul „ocrotit de zei"

Ei vedeau cîmpurile înverzite și chiar florile din grădină. Hiroșima era unul din puținele orașe japoneze care nu fuseseră distruse de bombe. Se socotea un oraș privilegiat și se credea că își datorează această fericită soartă influenței marelui număr de locuitori ai orașului Hiroșima, emigrați în Statele Unite. Dar Hiroșima nu fusese cruțată decît pentru a fi și mai bine sacrificată.

Claude R. Eatherly văzuse destul. Prin microfon a dat radiofonistului său, Pasquale Baldassaro, ordinul de a transmite următorul mesaj cifrat: *Y2, Q2, B2, C1.*

Aceasta însemna: *„nori la altitudine joasă, unul la trei zecimi; nori la altitudine mijlocie, unul la trei zecimi, nori la mare altitudine unul la trei zecimi: aprecierе: „Bomb Primary"* (condiții excelente de bombardare).

Aceasta nu însemna altceva decît condamnarea la moarte a 200.000 de japonezi din Hiroșima. „Călăul" — bombardierul „Enola Gay" (numit astfel după numele de fată al mamei colonelului Tibbets) era deja pe drum. Peste 51 de minute, la orele 8,16, avioanele de observare a condițiilor meteorologice, care se aflau deja pe drumul de întoarcere, puteau capta foarte clar, pe calea undelor, semnalul puternic al lui „Enola Gay", care preceda cu 15 secunde declanșarea bombei.

O biografie în toate ziarele

Atunci cînd maiorul Claude Robert Eatherly a putut în sfîrșit pleca într-o permisie prelungită în sînul familiei sale, în decembrie 1945, toate ziarele din Texas i-au publicat fotografia pe două coloane, iar unele l-au prezentat chiar în prima pagină. Jim Moynahan, atașatul de presă al grupului 509, aranjase bine lucrurile. Pe întregul teritoriu al Statelor Unite „băieții" săi au fost primiți la întoarcere ca niște eroi și fiecare avea dreptul la publicarea unei biografii amănunțite, într-adevăr demnă de eroi...

„Fotografia era aproape singurul lucru veridic în toată afacerea asta" spunea mai tîrziu Abe Spitzer, unul dintre „eroi". *Noi eram mai degrabă deprimați, unii dintre noi aveam chiar remușcări, conștiința ne chinuia, căci între timp am putut să ne facem o mică idee despre ceea ce bombele noastre au provocat în Japonia".*

Fotografia lui Claude Eatherly, în uniformă de gală, de aviator, care a fost publicată în presă, înfățișează un tînăr încrezut, aproape arogant. De fapt, această fotografie, făcută cu mult înaintea evenimentelor, nu mai corespundea realității.

Tratamentele medicale riguroase la care a fost supus, nu au putut să vindece nici acum, după atîția ani, pe această victimă a bombei atomice americane.

Claude Eatherly devenise un alt om. Este adevărat că pilotul își îndeplinise și cea de-a doua misiune a sa (zborul de recunoaștere a condițiilor meteorologice, zbor care a precedat bombardarea orașului Nagasaki) cu aceeași dispoziție nepăsătoare (cel puțin în aparență), care îl caracterizase și mai înainte. Dar această atitudine s-a schimbat în momentul cînd, în octombrie 1945, el a avut prilejul să viziteze cu alți piloți din grupul 509 tocmai orașul Nagasaki devastat de bomba atomică. La puțin timp după capitularea Japoniei, acești piloți au fost aduși acolo, ca un fel de recompensă, pentru ca să poată privi de aproape urmările operei lor de distrugere.

Bărbați, femei, mutilați, tăcuți...

Se pare că aviatorii nu au apreciat în mod deosebit acest privilegiu. Spectacolul ruinelor calcinate ale „deșertului atomic", spectacolul copiilor flămînzi, al mutilaților și al femeilor tăcute și nemișcate pe marginea drumurilor, a fost pentru unii dintre ei o încercare atît de teribilă, încît au cerut să fie scurtată această călătorie „turistică" și să fie lăsați să se întoarcă cît mai degrabă la baza lor de la Tinian.

Eatherly nu era unul dintre acei oameni chinuiți încă de la început de remușcări. Dar, după cum recunoaște astăzi, încă în acele clipe îndoielile au început să se strecoare în sufletul său și a simțit pentru prima dată cum începe să-l apese simțămîntul vinovăției.

A început să caute singurătatea; stătea ore întregi la marginea mării. Sarcinile sale — căci grupul 509 nu a fost demobilizat îndată după terminarea războiului — și le îndeplinea ca un automat. Colegii săi nu-i mai auzeau rîsul, acel rîs care-i cucerea pe toți.

Cînd au aterizat la Roger Field, aproape de San Francisco, un mesaj special aștepta pe Claude Eatherly. Era o telegramă care îi anunța moartea mamei sale iubite. *„Pedeapsa începe. Va trebui să plătim cu toții"*, se gîndea el.

Colegii lui Eatherly au înțeles imediat ce voia el să spună, dar s-au prefăcut că nu aud. Mai tîrziu însă, atunci cînd complexul de vinovăție al lui Claude Eatherly a devenit o problemă discutată în lumea întreagă, ei și-au adus aminte și de acest moment.

Îl cuprindea mînia cînd unii îi spuneau că e un erou

Reîntors în Statele Unite, în toamna anului 1945, grupul 509 a fost supus, la baza de la Roswell, la o disciplină și mai riguroasă ca în timp de război.

Unitatea primise o nouă insignă: două fulgere și o ciupercă; element caracteristic al exploziei atomice. Era vorba acum de a instrui acest grup de elită pentru o însărcinare cu totul specială: prima experiență de la Bikini.

In zadar a încercat Eatherly, în acea vreme, să obțină punerea în retragere. El obținuse chiar o ofertă din cele mai interesante din partea unei mari societăți de navigație aeriană, iar soția sa insista să o primească, dar a fost în zadar.

Incepînd din 1947, după ce a părăsit forțele aeriene, Claude Eatherly a dat semnele unei comportări ciudate... La început actele sale se menținеau în cadrul prescripțiilor „legale"; ele erau, pentru moment, expresia unui neconformism care nu putea să nu scape nebeservat în mediul mărginit al orașului său natal, Van Alstyne.

Devenea roșu de mînie atunci cînd era numit „erou al războiului" și întorcea imediat spatele persoanei care întrebuința acest termen. Dacă eventualii curioși îl întrebau despre misiunile sale de la Hiroșima și Nagasaki, tăcea ostentativ. S-a gîndit să trimită înapoi decorațiile sale, Pentagonului. Obținuse una din cele mai înalte distincții, „Distinguished Flying Cross", și numai cu greu a putut fi silit să nu facă acest pas.

O revistă citită și recitită

Un reportaj despre Hiroșima, al celebrului ziarist John Hersey, l-a impresionat profund pe Eatherly. Acest reportaj, privitor la primele ore și primele zile ale unui număr de șase supraviețuitori ai bombardamentului, a apărut mai întîi în revista „New Worker". Familia lui Eatherly povestește că el citea atît de des acest număr special, încît revista ajunsese ferfeniță.

Tot în această perioadă Claude Eatherly a început să trimită bani la Hiroșima. El trimitea, pur și simplu, dolari pe numele primarului orașului Hiroșima. De asemenea, s-a interesat dacă s-ar putea să adopte orfani japonezi. Cum acest lucru nu era posibil, datorită unor cauze de ordin juridic, el a cerut să i se comunice numele unor copii care și-au pierdut părinții în bombardamente și s-a declarat gata să le asigure întreținerea materială pînă la vîrsta majoratului. Totodată, a scris o lungă scrisoare primăriei orașului Hiroșima, în care a relatat misiunea sa, insistînd asupra faptului că el a fost acela care a transmis semnalul „Go ahead" (Dați drumul!) potrivit ordinelor primite și că, prin urmare, el se considera vinovat.

Eatherly a primit drept răspuns, din Japonia, scrisori politicoase, unele chiar mișcătoare. Le avea întotdeauna cu el și le arăta, fără să fie prea mult rugat, oricui dorea să le vadă.

Ce fel de viață a dus Eatherly între anii 1947—1950?

Nimeni nu știe și numai atunci cînd s-a luat hotărîrea să fie internat în mod definitiv, s-au aflat cîteva detalii destul de neobișnuite asupra acestei perioade a vieții sale.

„Vocile" celor de la Hiroșima îl urmăreau pretutindeni...

Eatherly ar fi putut, așa cum au făcut mulți alți colegi ai săi, să urmeze și să termine studiile universitare, pe cheltuiala statului, potrivit legii numită „G. I. Bill". Dar nu s-a putut hotărî. E adevărat că a urmat cîtva timp cursurile școlii „Southwest Law School" (Școala de drept din sud-vest) la Houston, dar apoi a abandonat studiile. Timp de un an și jumătate a lucrat pentru compania petroliferă „Texaco Oil" unde a devenit chiar director comercial pentru regiunea Houston.

Dar după ce pleca de la muncă, el cădea în stări depresive de care nu se putea elibera. Pentru a putea dormi începu să bea. Dar nici aceasta nu a slujit la nimic. „Vocile" celor de la Hiroșima, tînguindu-se în furtuna de foc, îl urmăreau pretutindeni... La începutul anului 1950 a încercat, pentru prima dată, să se sinucidă.

Tot atunci a fost internat, pentru prima dată, la „spitalul foștilor combatanți" de la Waco. I s-au făcut spălături stomacale și i s-a dat drumul după 46 de zile, fără să fie supus nici unui tratament.

A început să bea tot mai mult, să ia benzedrină. A fost arestat la Houston, unde se presupunea că emisese cecuri fără acoperire. A devenit un desrădăcinat, un vagabond...

De ce se îndrepta el atît de sistematic spre propria sa ruină? Pentru a uita? Știa de multă vreme că nu va putea niciodată să uite. Motivul era cu totul altul. Ulterior, în august 1959, cînd a găsit timpul și liniștea pentru a-și pune întrebări în legătură cu destinul său, el s-a exprimat cu cea mai mare claritate asupra acestuia, într-o scrisoare adresată unui prieten al său din Europa, filozoful Günther Anders: *„M-am hotărît să distrug imaginea mea de erou. De această imagine societatea avea nevoie pentru a-și confirma mulțumirea de sine. Societatea nu voia să recunoască vinovăția mea, căci ar fi trebuit, în consecință, să admită și propria sa vinovăție, mult mai gravă".*

Refuză pensia de combatant

In aceste cuvinte trebuie căutată cheia psihologiei pilotului de la Hiroșima. El voia să se pedepsească, deoarece cercurile conducătoare nu-i acordau decît laude pentru un fapt pe care el personal îl socotea criminal. Voia să se înjosească, pentru că nu putea suporta să fie prezentat compatrioților săi, în mod fals, ca un idol. Acesta este și motivul care l-a determinat să refuze pensia lunară de 264 dolari, pe care armata i-o acorda în calitatea sa de fost combatant. *„Acesta este salariul crimei"* — spunea el. In curînd a făcut un pas mai departe: a hotărît să comită crime autentice, calificate.

Acesta era un pas din cele mai grave și a fost nevoie de mai mulți ani pînă cînd Eatherly să se hotărască să-l facă. L-a făcut, nu fără să fi cîntărit mai dinainte. cu grijă, consecințele. Revenind mai tîrziu asupra acestor fapte el scria: *„Majorității semenilor mei, sistemul meu de revoltă împotriva unei morale false le pare nebunesc. Dar ceea ce cred ceilalți despre persoana mea îmi este indiferent, atîta timp cît actele mele le dau de gîndit. Poate că vor sfîrși însă prin a-și dori să fie cruțați pentru totdeauna, și ei și copiii lor, de ceea ce mi s-a întîmplat mie".*

Acestea au fost motivele care au făcut din maiorul Claude Robert Eatherly acolitul unui gangster notoriu.

Eatherly a făcut cunoștință cu Roy L. Mantooth, criminal cunoscut, condamnat de mai multe ori. Pe atunci, amîndoi se aflau într-un spital pentru boli de nervi, rezervat foștilor combatanți, spital care se afla la Waco, mic oraș din statul Texas. Cel care fusese un erou în război, încercase pentru a doua oară să se sinucidă. Cît despre gangster, condamnat deja pentru contrabandă de alcool, furt de automobile, fals în acte publice și diferite spargeri, el își datora internarea „responsabilității limitate" care-i fusese recunoscută datorită unui șoc nervos pe care-l suferise.

Un ghid turistic amintește că orașul Waco a fost supranumit „Tombstone City" (orașul pietrei funerare). Trebuie să spunem că această denumire puțin plăcută i-a fost dată deoarece singurul său zgîrie-nori, care domină o parte vastă a șesului statului Texas, amintește de o piatră funerară. Pentru cei 2004 internați din spitalul de foști combatanți, Waco este și el într-adevăr un fel de mormînt.

Eatherly a fost internat la Waco, pentru prima dată, la 23 februarie 1950, în urma cererii soției sale. S-a restabilit atît de repede și făcea medicilor săi o impresie atît de favorabilă încît a fost scos din spital la 29 martie, în același an. Diagnosticul era următorul: *„Stări depresive, cu caracter inofensiv, care se manifestă printr-o anumită agitație, insomnii și greutate de concentrare".*

Dar Eatherly revenea la Waco numai pentru luni mai tîrziu.

Alte cinci luni de internare

A fost din nou eliberat în mai 1954, după un tratament cu insulină, menit să-l facă să uite chipurile femeilor și ale copiilor de la Hiroșima și Nagasaki, rămași pradă flăcărilor. Un an mai tîrziu, criza a revenit. Se agita și plîngea. Intre timp, soția sa întetase acțiune de divorț și-l părăsise, luînd copiii.

Joe, fratele mai mare al lui Claude, îl aduse din nou la Waco. La 5 ianuarie 1956 a obținut un pat. De data aceasta a rămas pînă la 24 aprilie și se pare că tocmai în această perioadă a luat hotărîrea de a recurge la acte criminale, pentru a atrage atenția omenirii asupra cazului său, caz care ilustrează, într-un mod izbitor, morala dublă a unei anumite societăți...

Mai mult decît atît: dat fiind că nu primea decît laude pentru ceea ce socotea că este adevărata sa crimă, el dorea să fie pedepsit, cel puțin într-un alt fel. De altfel, aceasta este singura explicație a faptului că Eatherly s-a hotărît atît de rapid să se asocieze cu un răufăcător ca Roy Mantooth, vechiul său tovarăș de spital. Acesta aflase că Claude Eatherly, după ce a părăsit spitalul de la Waco, a fost pus sub tutela fratelui său Joe, la Van Alstyne. A plecat acolo și s-a angajat de formă să lucreze la sondele de petrol din vecinătate, dezvăluind planul său fostului pilot. Acest plan consta din a se strecura în oficii poștale puțin importante, a fura formulare de cecuri în alb, prevăzute cu timbre, a le completa și a le încasa la un alt birou poștal.

Acest proiect îi convenea deosebit de mult lui Eatherly pentru un anumit motiv: dacă cineva urma să fie păgubit în această operațiune, acesta era tocmai statul, acest stat pe care el îl socotea imoral în lumina experiențelor sale din timpul războiului.

Noua tentativă criminală a lui Claude Eatherly — pe care el a pus-o în scenă la 12 martie 1959 — nu și-a atins scopul urmărit. El își dorea o pedeapsă cu închisoarea, pentru a ispăși într-un fel sau altul crima de la Hiroșima. Or, procesul său din fața tribunalului penal nr. 3 din Dallas a fost suspendat chiar de la deschiderea lui, la cererea procurorului, Henry Spade. Pentru aceasta a fost pusă în acțiune o procedură neobișnuită. Ea se explică prin faptul că procurorul, așa cum a mărturisit mai tîrziu unui redactor al ziarului „Los Angeles Times", primise o notă de la Washington, în care i se cerea să suspende cercetarea „cazului Eatherly". Așadar, în cercurile înalte ale forțelor aeriene, nu se dorea ca un fost erou de război, căruia i se atribuise una din cele mai înalte decorații, să fie aruncat în închisoare ca un criminal de rînd.

Un necunoscut îi acordă ajutor

Claude Robert Eatherly a fost internat din nou la spitalul de boli mintale de la Waco. A rămas acolo, fără întrerupere, de la 13 aprilie pînă la 19 octombrie 1959. In acea zi a profitat de un spectacol de cinema, la care au fost duși sub pază internații mai puțin grav bolnavi, pentru a fugi. Doi gardieni l-au urmărit, dar el a reușit să scape. A petrecut o noapte la hotel, apoi s-a refugiat la o veche infirmieră a spitalului, d-na Frels. Pentru a-și explica fuga, el a declarat mai tîrziu: *„Voiam să dovedesc că eram capabil să trăiesc ca un om normal printre oameni. Mi-am dat seama că nu dedîndu-mă la acte agresive și la alte acte tot atît de puțin raționale, puteam să-mi ispășesc vinovăția ci, mai degrabă, îmbrățișînd cauza păcii în lume".*

Această schimbare în mentalitatea sa nu s-a datorat cîtuși de puțin „tratamentului" la care a fost supus, ci „întîlnirii sale spirituale" cu un necunoscut care trăia la mii de kilometri de Waco, filozoful Günther Anders, din Viena. Acesta i-a trimis o scrisoare lui Eatherly. Scrisoarea i-a permis lui Eatherly să înțeleagă, pentru prima oară, cauzele care i-au determinat atitudinea de după război.

Potrivit aprecierilor lui Anders, el nu este nici un „bolnav și nici un răufăcător", ci „un exemplu tipic, un caz care trebuie să slujească de învățătură".

„Am suferit mult"

Iată cîteva extrase din scrisorile pe care Eatherly le-a trimis noului său prieten, filozoful Anders. Ele nu mai au nevoie de comentarii.

11. VIII. 1959

„In cursul întregii mele vieți m-a preocupat întotdeauna cît se poate de mult problema de a ști cum trebuie să acționeze și să se comporte omul. Deși nu sînt deloc un fanatic — cel puțin sper acest lucru — nici pe plan religios, nici pe plan politic, — am ajuns la convingerea de cîtva timp, că criza în care sîntem cu toții tiriți cere de la noi să reexaminăm adînc scara noastră a valorilor și îndatoririlor pe care ni le impune loialitatea".

22. VIII. 1959

„Le-am explicat (locuitorilor Hiroșimei într-o scrisoare pe care le-a adresat-o — n.n.) *că eu am fost maiorul care a dat semnalul „Dați drumul" pentru distrugerea orașului lor; că eu nu pot uita acest act și că am suferit mult de pe urma sentimentului vinovăției legate de acest act. Le-am cerut iertare; mi se părea că cei care dorm sub cenușa Hiroșimei cer pacea cu strigăte puternice și speram că toți oamenii ar putea să colaboreze pentru a construi o lume mai bună".*

Avem impresia că Eatherly este mult mai „normal" decît alți mulți oameni „normali". Desigur însă că pentru unii ar putea părea o nebunie faptul că el a refuzat posibilitatea care i s-a oferit de a primi 100.000 de dolari, pentru care trebuia să nu depună nici un fel de muncă.

In octombrie 1960, Anders a primit o scrisoare de la Eatherly, în care acesta îi declara că a părăsit spitalul de boli mintale fără aprobare, întrucît a aflat că era amenințat să fie internat pe viață. Unul dintre medicii săi, fără îndoială doctorul O. Constantine, care îl simpatiza, i-ar fi împărtășit secretul că autoritățile aveau de gînd să-l reducă la tăcere. Pentru acest motiv el a evadat.

Va fi greu să se afle dacă autoritățile au fost acelea care au cerut internarea definitivă a lui Eatherly. Cererea oficială a fost făcută de către fratele său, James. Sora sa, Edith, a făcut tot ceea ce i-a stat în putință pentru a împiedica ca Claude să „fie înmormîntat de viu".

La 21 decembrie 1960, Claude Eatherly a fost din nou arestat. Era acuzat că nu a oprit la un stop, fiind în stare de ebrietate. Dar el nici nu se aflase la volan.

La 12 ianuarie 1961, șase juriați, patru bărbați și două femei, s-au prezentat la Tribunalul de la Lennon pentru a dezbate, sub conducerea judecătorului Ray Mormino, soarta lui Claude Eatherly. Doi avocați au încercat, prin întrebări bruște, să-l facă să se încurce. Dar Claude Eatherly nu s-a lăsat derutat. A răspuns timp de două ore, fără să ezite și fără să se enerveze, la toate întrebările puse.

O judecată a la Solomon

Juriații au fost atît de impresionați de comportarea lui Eatherly, încît le-a fost greu să aprobe verdictul de internare, dar nu au putut totuși să împiedice aceasta. Trei medici psihiatri de la spitalul din Waco au susținut că Eatherly, în ciuda aparențelor contrarii, rămîne un „bolnav mintal" și că riscă să atenteze la propria sa viață dacă este lăsat liber. Un medic particular, specialist în boli de nervi, a împins lucrurile pînă acolo încît a pretins că fostul pilot trebuie să fie internat pentru a scăpa de admirația și entuziasmul care se manifestă față de el din toate părțile lumii!

In cele din urmă tribunalul a hotărît să pronunțe o sentință în genul aceleia date de Solomon. Eatherly a fost declarat *„din punct de vedere mintal în măsură să se ocupe de afacerile sale personale"*, dar în același timp s-a ordonat ca el să fie internat în spitalul de la Waco pentru a continua să beneficieze de un tratament medical!

„Judecată confuză" — comenta pe drept cuvînt ziarul „Dallas Morning News" această sentință. Ray Bell, redactor al unui ziar local de la Waco, scria la rîndul său: *„Eatherly a fost fără îndoială persoana cea mai inteligentă din sala tribunalului. El este tot atît de normal ca și dv. și ca și mine".*

Laureați ai Premiului Nobel se pronunță în favoarea lui Eatherly

Cînd a aflat despre verdict, pilotul de la Hiroșima a rămas surprinzător de calm. *„Fie,* a spus el, *iată-ne ajunși și aici".* Dar, îți puteai da seama, declara Bell, că el nu era dispus să părăsească lupta. De fapt, „Uniunea pentru libertățile civile" intenționează să facă apel împotriva sentinței, dat fiind că nici un psihiatru civil din afară nu a examinat pe Eatherly.

Günther Anders, într-o scrisoare deschisă adresată președintelui Kennedy, cere ca Eatherly să fie examinat de o comisie internațională de neurologi. Totodată el a lansat o campanie de semnături, care este susținută de mai mulți laureați ai Premiului Nobel. Se încearcă ca în decurs de aproximativ șase luni, să se obțină revizuirea procesului lui Eatherly.

Dar o mare grijă preocupă astăzi pe prietenii lui Eatherly din întreaga lume: o veste a străbătut prin pereții spitalului de la Waco, potrivit căreia pilotul de la Hiroșima a fost internat în pavilionul nr. 10 rezervat cazurilor celor mai grave de boli mintale...

Numai bolnavii cei mai agitați și mai violenți sînt internați în pavilionul nr. 10. Eatherly, dacă această versiune este adevărată, nu are acolo pe nimeni cu cine s-ar putea întreține, căci cea mai mare parte a ocupanților nu mai știu nici măcar cine sînt și unde se află.

Cît e ziua de lungă el trebuie să suporte coșmarul greu de a trăi ca într-o vizuină, alături de nebuni în toată puterea cuvîntului. Nu i se dă voie nici măcar să meargă la biserică. Singura „favoare" ce i se acordă este aceea de a putea lua masa, cîteodată, și cu alți bolnavi decît acei internați în pavilionul nr. 10.

Cazul lui Eatherly nu este decît la început

Desigur, „cazul Eatherly" nu s-a terminat încă. Revista „Saturday Reviews", una din cele mai influente din Statele Unite, a și anunțat că intenționează să întreprindă o anchetă în această problemă. Pe de altă parte, publicația „Bulletin of Atomic Scientists", care apare la Chicago și care în numărul său din octombrie prezintă cititorilor un poem amplu al scriitorului englez John Wain asupra lui Eatherly, urmează de asemenea să intervină în favoarea acestuia din urmă. Este posibil că acest caz uimitor al „pilotului atomic" care și-a revizuit conștiința și care depune ca martor pentru noi toți cu privire la brutalitatea războiului modern, deabea să înceapă.

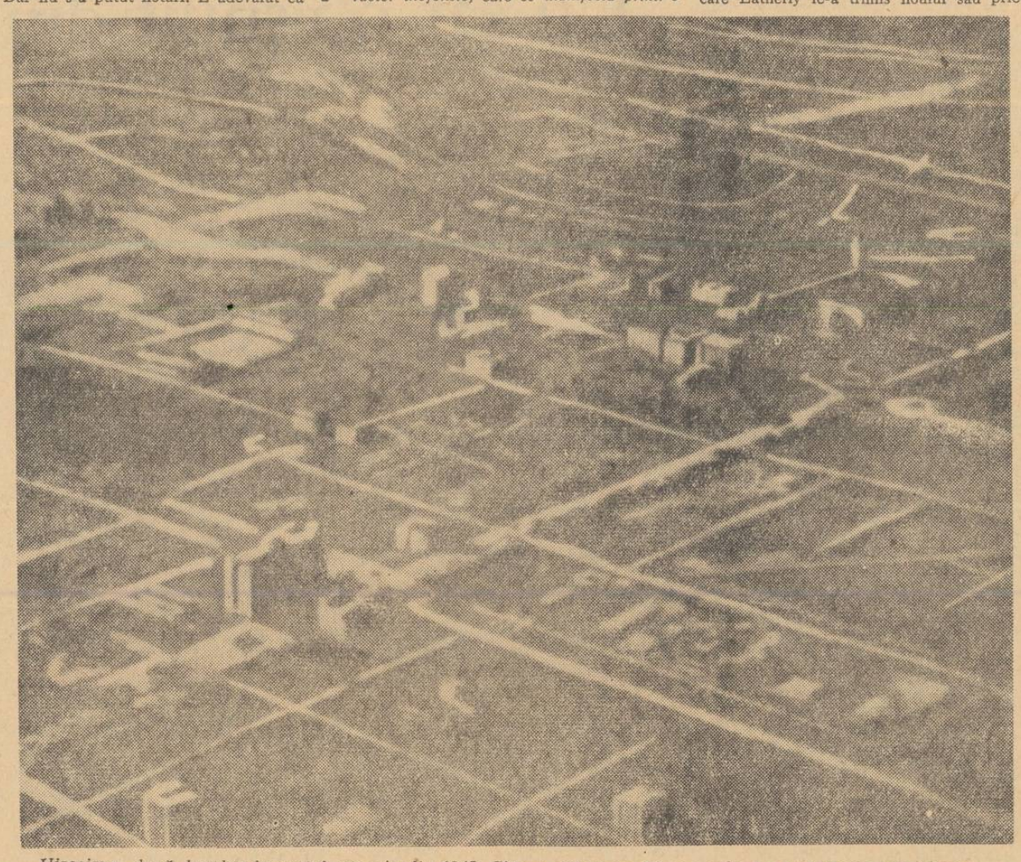

Hiroșima, după bombardamentul atomic din 1945. Cîteva ziduri, pe ici, pe colo, au mai rămas în picioare.

meridiane

FERMIERUL Erik Vengia din Meroey (Norvegia) a obținut, după 10 ani de eforturi susținute un soi de oi pe a căror spinare crește lînă roșie. O precizare: Erik Vengia e un bătrîn ziarist.

●

IN U.R.S.S. va apare în curînd un dicționar ruso-suahaelez care va cuprinde peste 25.000 cuvinte. „Suhaelis" e cea mai răspîndită limbă africană. Un asemenea dicționar nu există încă în nici o țară din lume.

●

PHILIP MC DERMOTT din Spolane (Washington) a făcut prinsoare că va opri cu o singură mînă roata hidraulică care acționa un gater. A reușit. Dar banii i-a încasat a doua zi văduva sa, care a spus, oftînd: „Philip era un bărbat puternic, dar habar n-avea de roți hidraulice...".

●

IN SUBSOLURILE bibliotecii universitare din Hamburg s-a descoperit recent manuscrisul operei „Narcis" de Scarlatti, scrisă în anul 1714, cînd autorul ei se găsea în Polonia.

●

UN FERMIER din Sydney a instalat un aparat muzical în cotețul păsărilor domestice, în vederea stimulării

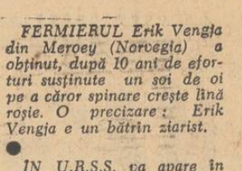

ouatului. Păsărilor le-au fost puse la dispoziție opere simfonice. Preferințele lor au mers însă spre cîntecele sentimentale...

●

DIN CAUZA șomajului, 4 milioane de italieni au emigrat și trăiesc departe de patrie. Din aceștia 1,5 milioane în Argentina, 787.000 în Franța, 276.000 în Brazilia, 225.000 în S. U. A., 193.000 în Belgia și 145.000 în Elveția, etc.

●

IN BRAZILIA s-a început extragerea uleiului din cafea, constatîndu-se că boabele de cafea conțin 17 la sută ulei, la fel ca arahidele și semințele de bumbac, din care se extrage în mod curent uleiul comestibil.

●

„LEGEA-I LEGE". Nu este vorba de filmul în care apare Fernandel, ci de o întîmplare legată de popularul actor francez. Aflîndu-se la Milano, el a încălcat regulile circulației. Agentul a fluierat și Fernandel a fost somat

să plătească amenda cuvenită. Actorul a căutat să explice cum a traversat strada, dar agentul a rămas neînduplecat. Legea-i lege, a obiectat el. Văzuse, probabil, filmul în care Fernandel interpretează rolul unui polițist intransigent...

●

POLIȚIA din Ansbach a hotărît să distribuie — în mod gratuit — pietonilor plăci fosforoscente, care să fie prinse pe spatele vestmintelor. Această măsură experimentală a fost luată pentru a feri pe pietonii distrați de a mai cădea victimă accidentelor.

●

UN AVION militar argentinian a fost distrus într-un accident ...de circulație rutieră. Intr-adevăr, silit să aterizeze în apropierea unei șosele din pricina unei pene de motor, avionul a fost remorcat de un camion. O întîlnire pe șosea între acest camion și un altul venind dintr-o direcție opusă, a fost fatală avionului, distrus în urma acestei ciocniri.

●

IN U.R.S.S. există 200.000 fluvii și rîuri, a căror lungime totală e de 3 milioane km.

●

DUPĂ un meci pierdut prin knockout, boxerul englez Harold Akstone a fost foarte afectat. Incepuse să sufere de insomnie. Medicul, căruia s-a adresat pînă

la urmă, i-a recomandat calmante, iar după ce se culcă să numere pînă la o sută.

— „Am încercat, doctore, cu număratul, spuse pacientul. Dar de îndată ce ajung la nouă sar din pat!"

●

CERCETĂRI minuțioase sînt întreprinse în legătură cu manuscrisele lui Beethoven, descoperite pe teritoriul Uniunii Sovietice. Manuscrisele beethoveniene găsite pînă în prezent în U.R.S.S. însumează peste 300 pagini.

●

PE GLOB există un număr de 1043 de orașe cu o populație mai mare de 100.000 de locuitori. Orașele sînt distribuite astfel: 341 în Europa, 238 în America, 278 în Asia și 48 în Africa etc. Uniunea Sovietică are în prezent 130 de orașe cu peste 100.000 de locuitori.

MAGAZIN MEDICAL

Igiena lecturii

S-au scris lucrări extrem de interesante asupra psihologiei cititorului, asupra influenței pe care o are conținutul unei lecturi asupra diferitelor facultăți mintale și a reacțiilor față de acest conținut.

Fără îndoială că toată lumea înțelege cît este de important „ce citim", dar mai puțini sînt aceia care se preocupă de felul „cum citim". Nerespectarea regulilor elementare privind igiena cititului duce, cu timpul, la surmenajul vizual și la miopie.

Nu este greu de observat că citirea este însoțită de un întreg complex de mișcări musculare ale globilor oculari. Acomodarea ochilor la lumină, la caracterul literelor, la distanță, la culori etc. reprezintă un efort continuu pe care îl fac ochii. Din acest motiv, poziția cititorului, lumina, caracterele tiparului și distanța la care se face lectura au o importanță esențială în igiena cititului. Fiziologii și igieniștii recomandă ca lectura să se facă în poziție șezîndă, la masă, iar masa de lucru să fie egală cu 1/3 din talia cititorului, înălțimea scaunului să fie egală cu înălțimea gambelor, iar coatele să fie la înălțimea mesei. Lectura în poziție culcată, deși pare să fie mai comodă, este nefiziologică, din cauza inegalității distanței care există între text și ochi, pe de o parte, și a difuziunii luminii la nivelul pupilelor, pe de altă parte. La fel de nefiziologică este lectura în mers sau într-un vehicul în mers, dacă este de durată mai lungă sau se repetă prea des. (exceptînd lectura în avion și vapor care au trepidații minime). Lectura în mers sau în vehicul este obositoare din cauza variațiilor permanente ale distanței dintre text și ochi, care încordează pînă la epuizare acomodarea mușchilor oculari.

Problema luminatului a constituit obiectul multor cercetări experimentale și în special efectele luminatului artificial au fost extrem de minuțios studiate. Debitul, intensitatea, omogenitatea, culoarea, coeficientul de ilumi-

nare al unor suprafețe și unitatea de strălucire, calculate la volumul încăperii de lectură, sînt factori determinanți pentru o lectură igienică. Lumina trebuie să fie realizată în așa fel încît ochii să execute eforturi cît mai mici de acomodare. Lumina naturală (solară) este intensă, alb-difuză, omogenă, reflectîndu-se în toate direcțiile. Ea este foarte variabilă, însă fiind legată de orarul din timpul zilei, de sezon și de condițiile meteorologice. Aceste oscilații pot constitui un dezavantaj pentru lectură. Iluminarea rațională a încăperilor și mai ales a celor destinate lecturii trebuie să îndeplinească anumite condiții. Lumina trebuie să pătrundă omogen în încăpere, ferestrele trebuie să fie mari, proporționale cu înălțimea și volumul încăperii, iar culoarea pereților trebuie să reflecte omogen lumina. Lumina artificială ar trebui să îndeplinească aceleași condiții pozitive ca și lumina naturală. Luminile cu neon, luminatul de sus printr-un vitraliu sau luminatul prin nișe cu reflector reprezintă un mare progres.

Indiferent de sursa de lumină pe care o folosim pentru lectură, trebuie să ținem cont întotdeauna de recomandările făcute de igieniști. Lumina care cade direct pe carte, sau aceea care ne vine din față sau din părți (ambele părți dintrodată) este dăunătoare pentru ochi. Luminatul unilateral, venit din stînga, este cel mai recomandabil. Luminatul unilateral din dreapta, are inconvenientul că întîlnește în cale mîna dreaptă cu care scriem, umbrind textul lecturii.

În afara acestor cauze obiective există și cauze subiective care pot duce la îmbolnăvirea vederii. Cea mai frecventă cauză a oboselii și a surmenajului ocular este pricinuită de lectura prelungită, fără pauze, și de apropierea prea mare a ochilor de text. Eforturile îndelungate și repetate duc adesea la astenopie și miopie care se manifestă prin dureri de cap, ameteli, usturimi ale ochilor și tulburări ale vederii. A citi mult nu înseamnă a citi fără pauze. Să citim căutînd să respectăm regulile igienii cititului.

Dr. N. CĂTĂNOIU

Credeți în minuni?

Ei, asta-i bună! Parcă mai crede cineva în minuni! Iată însă că sînt și oameni care cred în minuni, cu toate că s-ar îndigna sincer numai dacă i-ar bănui cineva de asemenea credințe. Mai întîi să exemplificăm.

X se scoală zilnic la 6, se duce la muncă, ia masa la ore mai mult sau mai puțin fixe și după aceea are din nou treburi, mai mult sau mai puțin serioase. Pentru puțină odihnă în timpul zilei, niciodată „n-are timp". Culcarea, cel mai devreme la 1 noaptea. Ba cîteodată îl auzim că a fost în stare, după o noapte întreagă de... să zicem rummy cu pietre, să se ducă de-a dreptul la serviciu, fără să se vadă că n-a dormit. Numai că, de la o vreme, se simte cam slăbit. Ei și? Pentru ce există farmacii? X știe foarte bine să se trateze și singur de astenie: Glutacid, Hexafosfat, Tonic CIF, Fercupar, vitamine simple și asociate — pe toate le ia. Mai are el un sistem — nu prea sănătos, dealtfel — pe care îl recomandă și prietenilor: dacă vrei să-ți vii repede în formă și să ai capul limpede, spargi o fiolă de cofeină și o bei așa direct. Cît privește programul de viață și orele de somn, nici o modificare. Trebuie să precizăm că X este un om cu o concepție clară și științifică asupra lumii. El nu crede în minuni.

Pe Y îl necăjește lipsa poftei de mîncare. S-a examinat minuțios, și-a făcut diverse analize — nu e bolnav. Dar seara, mai ales, imposibil să mănînce. E adevărat că medicul l-a sfătuit să mai rărească țigările, însă Y, vedeți dumneavoastră, are lucrări de răspundere, elaborează. Cu nici un chip nu poate coborî sub 40 de țigări pe zi. De aceea, Y este un client fidel al farmaciei. Gentiană și alte amăreli, vitamine, cacodilat, stricnină etc. etc. De curînd, a început să-și facă injecții cu insulină și are mari speranțe. Încolo, nici Y nu crede în minuni.

Cu Z, cam aceeași poveste, cu deosebire că suferința lui e insomnia. Adoarme greu și transpiră mult noaptea. Dacă Z ar ți mai chibzuit, el ar analiza condițiile în care doarme și poate că nu i-ar veni greu să găsească soluția. Într-adevăr, în pijamaua lui groasă de fînet, sub plapuma călduroasă de lînă 100% și în climatul tropical pe care și l-a creeat în cameră, cum să mai doarmă ca lumea? Dar Z preferă să apeleze la minuni. În noptiera lui se instalează treptat dormitalul și alte hipnotice, de la care Z așteaptă să se vindece de insomnie.

De bună seamă, medicamentele au rostul lor, bine determinat. În mîna medicului, ele sînt o armă puternică împotriva bolilor. În mîna persoanelor neavizate, ele pot deveni o armă împotriva sănătății. În nici un caz o tabletă, o linguriță de sirop sau o fiolă n-au puterea miraculoasă de a repara ceea ce strică deprinderile greșite, programul nerațional de viață, de activitate, odihnă și alimentație.

Dr. AL. GHEORGHIU

Blocurile de locuințe de pe Calea Griviței se ridică semețe pe locurile unde nu de mult oamenii locuiau în magherniță insalubre. Calea Griviței, una din arterele principale ale Capitalei noastre, capătă tot mai mult înfățișarea demnă de un cartier în care trăiesc cetățeni harnici ai patriei noastre socialiste. La transformarea Griviței și-au dat ajutorul și gospodarii cartierelor care în ceasurile lor libere au muncit pe acest șantier.

GOSPODARII CARTIERELOR

(Urmare din pag. 1-a)

Care a fost forța în stare să realizeze acest uriaș volum de lucrări în cîteva din cartierele Capitalei? Cum se pot face într-un an lucrări cît în doi? În loc de un buget acționează cumva două? Nicidecum. Bugetul e unul singur, planul așișderea. Dar planului și bugetului i se alătură încă o forță. Și această forță o constituie oamenii, sînt cetățenii, locuitorii cartierelor. Participarea lor la gospodărirea și înfrumusețarea orașelor schimbă adesea multe calcule. Datorită lor, în raionul Grivița Roșie bunăoară, metrul pătrat de pavaj nou n-a costat 52,65 lei, ci numai 19,70 lei; pe strada Călugăreni nici măcar atît, ci doar 16,50 lei. Și economiile, — adunate — sînt foarte însemnate. Multe lucrări. Într-un an cît în doi, după cum se vede. Pe animatorii maselor de cetățeni îi avem sub ochi, în sala arhiplină. Sînt președinți, vicepreședinți și membri ai comitetelor de stradă, sînt cetățeni de toate vîrstele, de toate profesiile.

Să facem cunoștință cu cîțiva dintre ei.

Exemplul personal

Pe Victoria Paraschivescu o aflăm discutînd cu Maria Stancu, șefa secției organizatorice a sfatului raional:

— Ce facem cu pămîntul care, săpat de la nu știu ce canal, a rămas în mijlocul străzii? Cu roaba, cu targa... Dar trebuie să-l cărăm de acolo, că se face noroi pe stradă.

— O să chibzuim pe îndelete mîine. Vrei? Acuma, spune-mi, tovarășe Paraschivescu, ai fost și dumneata premiată?

Femeia trecută de 60 de ani, care ferea de noroi strada așa cum își ferește orice gospodină covorul din casă, era președintă a comitetului de stradă. Să nu mai existe noroi pe stradă, aceasta era dorința tovarășei Paraschivescu. Credincioasă acestui scop, a acționat cu energie tinerească pentru pavarea străzii Proletariatului din cartierul Chitila. Cum primea vestea de la sfat că i-a fost repartizată o mașină, pleca din poartă-n poartă să-i anunțe pe cetățeni:

— Haideți, că ne vine mașina.

De-ai fi mers, în cartier, atunci, ai fi putut-o întîlni în tolul lucrului sau îngrijind de încărcarea fierului vechi colectat de cetățeni și atît de necesar oțelarilor.

Pavată peste plan

În vreme ce Victoria Paraschivescu planta, împreună cu cetățenii, pomi și gard viu pe strada Proletarului din Chitila — stradă proaspăt pavată — Cristea Neacșu, un pensionar ceferist din Dămăroaia, lucra de zor, cu mulți alți cetățeni, la pavarea străzilor Ecaterina Teodoroiu și Călugăreni. Strada Călugăreni nu se afla în planul sfatului, pentru pavări. Dar ea trebuia pavată. Președintele comitetului de cetățeni și cetățenii au socotit ce-au socotit și au ajuns la convingerea că le trebuie o mînă de sprijin și puțină înțelegere din partea sfatului. Voința lor o reprezenta pensionarul ceferist Cristea Neacșu. La sfatul popular au găsit ceea ce au dorit: înțelegere. Și lucrul s-a desfășurat matematic. Cetățenii organizați în colective de muncă știau fiecare din vreme unde și cînd să meargă și ce au de făcut acolo.

Entuziaștii vremurilor noi

Lucia Gagea a fost pusă într-o mare încurcătură. Comitetul ei de stradă n-avea într-un timp de lucru. De pavat nu putea fi vorba pe Bd. N. Titulescu. De plantat pomi, nici atît. Fier vechi și deșeuri... e prea puțin, în comparație cu cei care pavează, plantează pomi, garduri vii etc. Atunci s-a dus la sfatul popular și a spus răspicat:

— Noi n-avem treburi ca alte comitete de stradă. Dar nu vrem nici să fim codași. Ne-am hotărît să mergem pe șantierul de construcție de pe calea Griviței.

A planificat comitetul de stradă, împreună cu obștea, ca „ieșirile" pe șantier să se facă de două ori pe săptămînă. Duminica mergeau cu toții. În restul săptămînii, gospodinele și pensionarii. Au organizat chiar două brigăzi de muncă patriotică. Și astăzi se vorbește la lotul nr. 1 al șantierului de pe calea Griviței de entuziaștii de pe B-dul N. Titulescu (circumscripția electorală nr. 1). Sînt entuziaștii vremurilor noi, entuziaștii marilor noastre înfăptuiri.

„Ceartă" și „răzbunare"

Rîndurile de față nu pot fi încheiate fără a pomeni și de cearta comitetului de stradă din circumscripția electorală 161, cu cel din circumscripția 162, cartierul Chitila.

În anii din urmă, la hotarul dintre cele două circumscripții s-au născut trei străzi noi, prin construirea unui mic cvartal de locuințe ridicate cu credite de la stat. „Cearta" a izbucnit atunci cînd trebuia să se hotărască cărei circumscripții, cărui comitet de stradă trebuie ele să fie date în seamă. Cele trei străzi erau nepavate și cearta se ducea de fapt nu în jurul străzilor, ci în jurul chestiunii: cine să le paveze. Cei din 161 ar fi vrut să fie ei. Acelaș lucru îl doreau și cei din 162. Nemaifiind străzi nepavate în cele două circumscripții, apariția acestor trei însemna un bun prilej de a-și desfășura „forțele pe teren" pentru fiecare din cele două circumscripții.

S-a hotărît ca de cele trei străzi să se ocupe comitetul de stradă din circumscripția 162. Atunci au început tratativele:

— Vrem să v-ajutăm și noi — au propus cei din 161.

— Avem suficiente forțe — a sunat țanțoș răspunsul.

Neputînd contribui la pavare, „adversarii" au căutat o altă cale, ca să se... răzbune: au colectat peste 20.000 kg. fier vechi și au făcut peste 2.400 ore de muncă patriotică pe șantierul din calea Griviței. Rezultatul? N-au rămas codași.

★

Iată cine răstoarnă calculele, cine modifică prevederile planurilor gospodărești edilitare.

Fără îndoială că și la ei se referă Manifestul F.D.P. cînd spune: „În fiecare oraș și sat, raion și regiune, oamenii muncii contribuie prin activitatea lor practică, prin propunerile și sugestiile lor, la realizarea sarcinilor construcției socialiste".

Mihai ALEXANDRU

1.200.000 de spectatori

O plimbare pe străzile Petroșanilor este din multe puncte de vedere plăcută, reconfortantă, instructivă. Aceasta, fiindcă oricît de multe ar fi informațiile pe care le ai în legătură cu viața nouă a minerilor noștri, sezisezi mai bine semnificația adîncă a prefacerilor pe care le aduc în acest domeniu — ca și în oricare altul — succesele dobîndite în construcția socialismului, cînd iei tu însuți contact cu unele aspecte ale acestei vieți noi.

Gîndindu-te la viața teatrală din Valea Jiului, o primă constatare se impune: iată un sector care nu permite o raportare la trecut pentru a măsura cu ajutorul procentelor creșterea cantitativă obținută în procesul construcției socialiste: În „Valea plîngerii" de altădată nu exista nici un teatru.

Azi, cînd Valea Jiului e o vale a bucuriei, a entuziasmului creator, e firesc ca minerii care trăiesc sub toate aspectele o viață nouă, demnă să aibă și o viață culturală intensă.

Este cu adevărat semnificativ că dintre teatrele care au luat ființă în anii puterii populare, cel din Petroșani se numără printre primele. El a reunit pentru prima dată, pe spectatorii mineri încă în octombrie 1948. De atunci, cortina s-a ridicat în ambianța festivă a premierei de mai bine de o sută de ori. În cei 12 ani de existență ai teatrului au participat la aproape 4000 de spectacole peste 1.200.000 spectatori.

Pe strada principală a orașului, afișele teatrului îți reține atenția în mod stăruitor. Ele te îndeamnă să faci cunoștință cu realizările sale din ultima vreme. Oamenii muncii din Valea Jiului au posibilitatea de a cunoaște în această stagiune cîteva din recentele lucrări ale dramaturgiei noastre originale. Ei iau contact, prin mijlocirea scenei, cu avîntul și abnegația muncitorilor de pe unul din marile șantiere ale patriei („Secunda 58" de D. Dorian), cu forța educativă a colectivului muncitoresc dintr-o întreprindere („Băieții veseli" de H. Nicolaide), cu aspecte caracteristice ale modului de viață american („Celebrul 702" de Al. Mirodan), cu transformările care au loc în satele noastre („Vlaicu și feciorii lui" de L. Demetrius).

Totodată, afișele îți vorbesc despre punerea în scenă a savuroasei comedii sovietice „Scurtă convorbire" de V. Levidova și a spectacolului brechtian „Domnul Puntila și sluga sa Matti".

Aceste spectacole desfată nu numai pe locuitorii orașului Petroșani. E remarcabilă dragostea cu care entuziastul colectiv al Teatrului de Stat „Valea Jiului" se deplasează în alte localități populate de mineri, cum sînt Petrila, Lonea, Lupeni, Uricani, Aninoasa ș.a.

E greu să reziști ispitei de a însoți acest colectiv în una din deplasări... Așa am făcut cunoștință cu noua sală de spectacole din Lonea, inaugurată nu de mult. Frumoasă și primitoare, ea îngăduie unui număr de peste 500 de oameni ai muncii să împărtășească emoțiile pe care le prilejuiește o manifestare artistică. Am văzut jucîndu-se aici pentru prima dată „Secunda 58". Aplauzele puternice ale minerilor din Lonea au răsplătit eforturile colectivului din Petroșani. A doua zi, același spectacol se juca în fața muncitorilor termocentralei de la Paroșeni, adică tocmai a acelora din viața cărora s-a inspirat autorul piesei.

Actorii Teatrului din Petroșani sînt cunoștințe mai vechi ale muncitorilor din această localitate. În urmă cu vreo două luni, realizatorii spectacolului au venit la Paroșeni să cunoască, în mod nemijlocit, viața și munca acelora despre care se vorbește în spectacolul pe care-l pregăteau. Revenirea lor pentru a întruchipa pe scenă pe eroii piesei a constituit, în felul acesta, un examen dat în fața unei comisii cu adevărat competente.

Minerii din Valea Jiului apreciază și iubesc pe harnicii și talentații slujitori ai Teatrului „Valea Jiului". Actorii teatrului găsesc în dragostea cu care sînt înconjurați un puternic îmbold de a contribui prin creații autentice la creșterea prestigiului teatrului. Actorilor cu un stagiu mai îndelungat li se alătură cei tineri care cu entuziasmul specific vîrstei au reușit să se impună atenției.

Cu bune rezultate au reușit să se încadreze în colectivul teatrului și proaspeții absolvenți ai Institutului de Artă Teatrală din București. La afirmarea teatrului aduc, în această stagiune, o meritorie contribuție și tinerii regizori.

Colectivul Teatrului „Valea Jiului" se mîndrește pe drept cuvînt și cu realizările obținute în domeniul sprijinirii formațiilor artistice de amatori. Artiști ai acestui teatru au pus în scenă numeroase spectacole ale unor formații artistice de amatori din regiunea Hunedoara. Eficiența acestui sprijin s-a concretizat nu de mult în succesul obținut de artiștii amatori din comuna Cîmpa care — pentru spectacolul prezentat cu piesa „Ochiul babei" — au fost distinși cu premiul II la ultimul Festival bienal „I. L. Caragiale".

Creație a regimului de democrație populară, Teatrul de Stat „Valea Jiului" din Petroșani reușește să se încadreze activ în ansamblul acțiunilor întreprinse pentru răspîndirea în masă a valorilor culturale și artistice, aducînd aportul său evident la îndeplinirea sarcinilor revoluției culturale care se desfășoară în țara noastră.

Tudor STERIADE

Prima hartă etnografică completă a Africii

Institutul de Etnografie al Academiei de Științe a U.R.S.S. a întocmit o hartă a populațiilor Africii. Aceasta e prima hartă amănunțită a tuturor popoarelor de pe continentul african.

Pînă în prezent, nu exista nici măcar o clasificare internațională unică a limbilor acestor popoare iar majoritatea savanților ale căror lucrări au fost folosite la alcătuirea acestei hărți, considerau Africa ca un ocean de triburi izolate, purtînd sute și mii de nume etnice. Această concepție era dictată de interesele sistemului colonial care promova și promovează o politică de izolare a popoarelor africane.

Noua hartă întocmită de specialiștii sovietici înfățișează totodată densitatea și compoziția etnică a populației Africii. Ea scoate în evidență teritoriile locuite de popoare africane cum sînt Amharas, Mandigues, Hanssas, Jorubas etc. și numărul locuitorilor. Pe hartă e însemnat și teritoriul populat de tribul Hadzapi, descendent al locuitorilor de baștină ai continentului african, din care au rezistat pînă-n timpurile noastre doar cîteva sute de oameni.

Un microb care face minuni

După numeroase cercetări, I. Orobinski, de la Institutul agricol din Krasnoiarsk, a descoperit un microb care are proprietatea ca, într-o cultură determinată, să dezvolte în mod simțitor cantitatea de albumină din diverse furaje.

Se știe că microbii aflați într-un mediu favorabil se dezvoltă simțitor. Astfel, introduși în cartofi, ei au contribuit la creșterea albuminei existente, de la 1 la 8 la sută. Lucru curios, odată cu multiplicarea microbilor volumul cartofilor a crescut, aceștia schimbîndu-și nu numai forma, dar și gustul. Cartofii tratați astfel au fost numiți bacterine furajere și au folosit la hrănirea purceilor. S-a observat că purceii hrăniți și cu bacterine furajere s-au îngrășat de două ori mai repede decît ceilalți și s-au dezvoltat mult mai mult. Microbul „Suis" a fost experimentat pe diverse furaje, experiențe care au dovedit influența sa asupra creșterii albuminei, „albumină bacterină" care, introdusă în hrana tinerelor animale, duce la o creștere mare în greutate. Furajele tratate cu acest preparat sînt bune pentru întrebuințare un timp mai îndelungat, ele fiind mai bogate în vitamine, acid lactic și un stimulent de creștere.

Cele mai mari rezerve din lume

La aproximativ 500 km sud de Moscova se găsește renumita Anomalie magnetică de la Kursk unde se pot extrage anual, după metode la zi, aproximativ 45 milioane tone de mineru de fier de calitate superioară. Potrivit însă proiectelor existente pînă în prezent, se presupune că extracția minereului în cariere poate atinge aici numai circa 21 milioane tone.

Trebuie remarcat faptul că minereurile din zăcămîntul de la Kursk se află la o adîncime de numai 100-150 m., iar grosimea rocilor acvifere nestabile din regiunea anomaliei atinge circa 500 m.

Cu toate acestea s-a demonstrat că este posibil din punct de vedere tehnic și rațional din punct de vedere economic ca, după desecarea unor sectoare, să se construiască puternice cariere cu taluzuri suficient de stabile. Astfel, se propune să se construiască 8 cariere, urmînd ca din fiecare din ele să se extragă anual cîte 2-10 milioane tone de minereu.

Cariera va reprezenta o terasă enormă cu 2-5 trepte, avînd înălțimea de 25-35 metri.

De menționat că rezervele Anomaliei magnetice de la Kursk, a căror valorificare a început acum cîțiva ani, depășesc cu cel puțin 10 ori, rezervele de minereu de fier din regiunea Lacului Superior din S.U.A. și sînt considerate în prezent ca cele mai mari din lume.

Pictură alimentară

Pictorul japonez Taigo Fukuchi s-a decis să întrebuințeze alcoolul în locul uleiului, în pictură. Motivul: uleiul nu ar corespunde cerințelor unei picturi subtile, redării ambianței și tonalității necesare. De aceea, pentru a realiza un reușit portret de femeie, el preconizează următoarea formulă: buzele să fie redate cu Brandy, ochii cu lichior de prune, părul — dacă este blond — cu whisky, iar dacă este brun cu cremă cacao. Mai rămîne în suspensie o problemă: va putea rezista pictorul tentației de a-și suge pensulele?

Perla energeticii sovietice

Așa a fost denumită cea mai mare hidrocentrală din lume, care se construiește la Bratsk, pe Angara! Pe un traseu de 600 km, acolo unde astăzi mai curg apele repezi ale Angarei, la vară va începe umplerea celei mai mari mări artificiale din lume — lacul de acumulare al acestei hidrocentrale. Lîngă barajul care îngrădește drumul fluviului, nivelul apei se va ridica cu zeci de metri. Sub presiunea puternică a apelor Angarei vor începe să se rotească turbinele marei hidrocentrale de la Bratsk.

Alo, Salvarea!...

În anumite împrejurări este necesară intervenția medicală de urgență. În luptă crîncenă cu secundele, cei ce lucrează în serviciile de salvare, centrele de sînge conservat, stațiile Aviasan, spitalele de urgență, activează neostenit, zi și noapte, pentru a reda familiei și activității constructive, oameni ce se găseau la un pas de moarte.

Asistența de urgență se bucură în țara noastră de o atenție deplină. Au fost încadrată tot mai multe cadre medico-sanitare cu calificare superioară, s-a pus la dispoziție aparatură și mijloace moderne de transport. Se face astfel față celor mai dificile situații.

Trebuie să știți însă că și dumneavoastră puteți — și fără exagerare, sînteți chiar oarecum obligat — să ajutați ca activitatea serviciilor de urgență să fie impecabilă, atunci cînd sînteți în situația de a o face. Cum? Chemînd Salvarea, fără întîrziere, totdeauna atunci cînd este nevoie, dar evitînd unele greșeli.

Există unii oameni care își pierd cumpătul cu prea multă ușurință. Deși în mod normal foarte cumpătați la vorbă și foarte zgîrciți în aprecieri, se lasă antrenați de emoții în cazul unor accidente lipsite de gravitate. De pildă, copilul a răsturnat oala cu apă fierbinte, opărîndu-se la palmă sau, jucîndu-se cu cuțitul s-a tăiat la un deget, pierzînd cîteva picături de sînge mai mult ca deobicei. Ce face mama? Cheamă Salvarea. Era cazul? O arsură întinsă pe corp necesită, într-adevăr, intervenția de urgență, ca și o rană mare cu hemoragie puternică. Accidente ca acelea de mai sus se puteau rezolva însă foarte ușor la cea mai spropiată unitate sanitară.

Alte persoane exagerează în mod voit atunci cînd fac apeluri — de altfel „pentru bolnavi a căror stare justifică pe deplin chemarea — la Salvare. „Veniți urgent că e pe moarte, abia mai respiră". În 2-3 minute, pe poarta Salvării țîșnește mașina antișoc, prevăzută cu aparatură specială de reanimare și personal medical calificat. La adresă se constată că bolnavul nu este într-un pericol imediat și că deci, nu era necesar decît transportul obișnuit la spital. În acest timp, mașina antișoc era poate mai necesară în alta parte.

O altă categorie de bolnavi cheamă Salvarea în timpul nopții — avînd suferințe grele — ca rezultat al agravării unor boli neglijate, care dădeau semne de mai multe zile sau chiar săptămîni. Aici, apelul Salvării este desigur pe deplin justificat. Cum rămîne însă cu atentatul pe care acești bolnavi neglijenți îl comit împotriva propriei lor sănătăți?

Sînt și oameni care își fac rău cu mîna lor. Este vorba — în special — de intoxicațiile alcoolice acute grave, pentru care este chemată Salvarea.

În sfîrșit, mai există și dintre acele care fac farse pe socoteala Salvării, răpind clipe prețioase unor bolnavi gravi. Nu vă vine să credeți?

Nu-i așa că nu este de crezut?

Salvarea răspunde oricînd chemării dumneavoastră. Mașinile albe purtînd stegulețe cu cruce roșie stau pregătite pentru a zbura spre dumneavoastră în caz de nevoie. Păstrați-vă însă calmul și gîndiți-vă bine atunci cînd faceți apelul.

Dr. DAN ABULIUS

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

RADU LERESCU — Muscel: Pentru afecțiunea de care suferiți și dat fiind că pînă în prezent nu ați obținut rezultate în tratamentele făcute adresați-vă cît mai curînd posibil Institutului O.R.L. ce funcționează în incinta spitalului Colțea din București.

CATI — Iași: Avem puține date despre boala Dv. ca să vă putem prescrie un tratament. Ne dăm însă seama că tulburările dv. sînt legate de glandele cu secreție internă. De aceea cercetările clinice ar trebui începute fără întîrziere la un medic specialist endocrinolog.

M. T. A. — Brașov: Gerovitalul este preparat românesc. introdus în terapeutică de Institutul de Geriatrie din București de sub conducerea prof. dr. Aslan. Gerovitalul se folosește numai la indicația medicului și sub strictă supraveghere medicală.

„Daily Express" acuză... femeile!

Ocrotirea sănătății publice trece, în Anglia, printr-un mare impas. Din relatările presei engleze citîm: *„Jumătate din numărul femeilor care mor la naștere în spitalele londoneze, își datorează sfîrșitul ca urmare a proastei asistențe medicale"*. Numărul paturilor din maternități este insuficient. Din acest motiv nașterile se programează, iar ieșirea din maternitățile obișnuite se face adesea chiar în ziua nașterii!

Un alt exemplu: comisia de stat pentru studiul asistenței de urgență a fost nevoită să tragă trista concluzie că asistența este „absolut nesatisfăcătoare". (Insuficienta calificare a personalului medical și auxiliar, numeroase cazuri de infecție intraspitalicească ș.a.m.d.). Dar să citîm direct din raportul comisiei: *„Peste tot se observă, de asemenea, lipsa aparaturii și instrumentarului necesar (instrumentarul folosit în asistența de urgență ajunge aici deobicei după ce a fost îndepărtat, ca necorespunzător, din alte secții). Aceasta duce la înrăutățirea situației asistenței de urgență, proastă și așa"*.

Mai curios este însă, încercarea pe care o face ziarul londonez „Daily Express" de a explica cauza nivelului scăzut al ocrotirii sănătății populației. Credeți cumva că un ziar aparținînd capitaliștilor poate ajunge la concluzia logică a dezinteresului statului față de problemele de sănătate? Sau poate arăta motivele reale ale economiilor ce se fac în sectorul social-sanitar, pentru cheltuielile militare și înarmarea atomică a Angliei?

Cauza situației nesatisfăcătoare din maternități și a insuficienței de paturi, după „Daily Express", este vina femeilor care nasc prea mult, se căsătoresc prea devreme, părăsind lucrul.

Recent, însă, ministrul sănătății din Anglia, dl. Powell, a desmințit prin fapte părerea ziarului londonez. El a anunțat hotărîrea guvernului de a scumpi și mai mult costul asistenței medicale. Contribuția salariaților pentru ocrotirea sănătății lor se scumpește cu 4 șilingi pe lună, costul medicamentelor se dublează! Ca urmare populația Angliei va cheltui de acum pentru tratament medical cu 50 milioane lire sterline mai mult anual.

Asta fără nici o promisiune măcar de îmbunătățire concretă a stării de asistență medicală, actuală.

Cît de luminoase ne apar, în comparație cu situația din țările capitaliste, cifrele ce oglindesc situația din țara noastră.

Din comunicatul Direcției Centrale de Statistică asupra îndeplinirii Planului de Stat al R. P. Române pe anul 1960, se vede că numai pentru sănătate și prevederi sociale s-au cheltuit anul trecut 3,9 miliarde lei. În comparație cu situația din 1959, această cifră reprezintă cu 7 la sută mai mult. Din această sumă a fost sporit numărul paturilor din spitale, a crescut numărul circumscripțiilor medico-sanitare cu 88 unități, iar numărul caselor de naștere din mediul rural a crescut și el cu 117 unități.

Maternitatea, la noi, este încurajată, nu învinovățită. Ajutorul statului pentru creșterea copiilor crește considerabil.

Categoric, nu femeile sînt de vină, domnilor de la „Daily Express"! Căutați vinovatul în sistemul orînduirii voastre de stat. „Libertatea" de a naște la domiciliu și nu într-o maternitate bine utilată și bine deservită, ca și „libertatea" de a ieși din maternitate din prima zi a lehuziei, este la fel de dăunătoare femeilor engleze, ca și celelalte „libertăți" mult trîmbițate.

Probabil în numele acelei „libertăți" v-ați permis să acuzați femeile de dreptul la maternitate.

Noi votăm pentru altfel de libertăți și drepturi.

Dr. V. IVANOV

Ce știți despre organismul dvs.?

● BILA (fierea) este fabricată în ficat și depozitată în vezicula biliară (basica fierei). În timp ce elaborarea ei se face neîntrerupt, folosirea bilei în procesul de prefacere a grăsimilor este legată de pătrunderea alimentelor în tubul digestiv. Secreția bilei începe la 8 minute după ingerarea unor produse de carne, la 12 minute de la consumarea unei bucăți de pîine și la 3 minute după băutul unei căni cu lapte. Scurgerea bilei în intestin durează 5—7 ceasuri după lapte și carne și 8—9 ceasuri după pîine.

● BILA A... Bilă B... Bilă C... Există 3 feluri de bilă?... Nu! Este numai o singură secreție biliară, dar după etapa de recoltare a bilei, cu ajutorul unei sonde de cauciuc, introdusă la nivelul duodenului (prima porțiune a intestinului subțire, unde se varsă bila) se poate obține bilă cu aspect deosebit.

Bila A este prima cantitate de bilă care apare în intestin, puțină vreme după ingerarea alimentelor. Ea are o culoare galben verzue și de cele mai multe ori e amestecată cu celelalte sucuri digestive.

Bila B, de culoare castanie este un produs mai pur provenit din scurgerea bilei din beșica fierii și care-și datorește culoarea închisă concentrării ei din timpul înmagazinării în acea beșică.

Urmează apoi Bila C, de culoare galben aurie — bilă hepatică — produsă în celulele ficatului și care nu mai suferă alcă o depozitare ci este imediat deversată pentru nevoile digestiei.

Modificările de culoare, cantitate și conținut dau indicații prețioase în aprecierea bolilor ficatului.

● CANTITATEA de sînge din organism reprezintă aproximativ 7 la sută din greutatea corpului. Introducerea în sînge a unor lichide sau micșorarea cantității existente prin hemoragii modifică acest procent pentru puțină vreme. În organism intră în funcție mecanismul de reglare care menține în limite constante cantitatea normală de sînge.

● NU TOATĂ cantitatea de sînge din organism participă la circulație și se găsește în vasele sanguine. O bună parte din sînge este depozitat în diferite organe de unde e scos numai în anumite cazuri, cînd necesitățile organismului reclamă un spor de sînge circulant, în vederea unei mai bune hrăniri sau intensificării unor procese metabolice. Printre cele mai importante depozite, splina, pielea și ficatul ocupă primele locuri. În splină, la om, poate stagna peste 600 cc sînge, iar sistemul vascular al pielii poate adăposti pînă la 1 l.

● ÎN PLĂMÎNI se găsește 6—8 la sută din cantitatea totală a sîngelui din organism. În timpul inspirației această cantitate se poate dubla, deoarece vasele mici, ale circulației pulmonare (capilarele), în timpul actului inspirator se dilată și ele și pot primi o cantitate mai mare de sînge.

Un sat obișnuit din Bărăgan

(Urmare din pag. 1-a)

tul? Calicia? Îi cunoșteau oamenii gustul și fără asta. Dar azi cum se petrec oare lucrurile? Să povestim despre nunta lui Stoica Rădulescu și a Ioanei Paraschiv și se va vedea. Veselia a început de joi. Disdedimineață tinerii s-au dus la sfatul popular din comună. Acolo „ofițerul stării civile" i-a întrebat solemn dacă se căsătoresc de bună voie și primind răspuns afirmativ i-a declarat cununați. Au urmat florile, felicitările și toate celelalte. După aceia fata s-a dus acasă să se pregătească de drum. Nu a trecut mult și în ograda lui „nea Paraschiv", tatăl miresei, au intrat patru harabale mari, trase de cîte două perechi de cai. Din ele au coborît nuntașii, gătiți de sărbătoare și însoțiți de-o cohortă de lăutari.

— Am aflat că la casa dv. s-ar fi rătăcit o căprioară și-avem poruncă strașnică s-o luăm cu noi și s-o ducem la strălucitul și prea iscusitul vînător care-a rănit-o, — a început un băetan. „Căprioara", adică Ioana, a ieșit în cerdac toată numai zîmbet. Iar „strălucitul și prea iscusitul vînător", adică Stoica, s-a apropiat de părinții ei și le-a sărutat mîna. După ce s-a încheiat orația și s-au deșertat cuvenitele ploști cu tescovină și cu otonel, a început încărcatul zestrei: covoare, macaturi, perini, albituri, o garnitură de mobilă modernă, pe scurt întregul trusou. S-a observat atunci că cele patru harabale nu ajungeau. Iute a fost deshămat un cal, iar un flăcău a încălecat și pornit în galop spre gospodărie, să mai aducă încă una. N-a stat mult și a venit cu ea. După ce-au burdușit-o și pe asta, au plecat spre noua lor locuință. Întregul alai a făcut ocolul satului, pentru ca toată lumea să vadă zestrea. Ne-am lipit și noi de convoi. Credeam că ne vor întîmpina zeci de curioși. Dar am văzut cu surprindere că oricîtă silință își dădeau lăutarii, nu se îngrămădeau nimeni pe ulițe, să ne vadă, iar trecătorii întîlniți întîmplător ne aruncau priviri destul de blazate. Nu mai înțelegeam nimic. Dar iată, cineva ne-a dezvăluit misterul. Numai în luna ianuarie și în primele două săptămîni din făurar s-au făcut în Făcăieni vreo 30-40 de nunți. Și de fiecare dată oamenii au avut prilejul să vadă zestre frumoasă și multă. Așa că lumea s-a obișnuit. Cum s-a desfășurat mai departe nunta, n-are rost să mai povestim. De ajuns să spunem că a ținut pînă luni seara, adică cinci zile încheiate.

„Descoperirile" meșterului

Colectivistul Constantin Rădulescu, cu care am făcut cuno

SPORT

Aspect de la una din marile competiții de masă organizate în țara noastră

Un bun al maselor largi

Am strîns laolaltă, zilele trecute, niște însemnări pe care le-am făcut în împrejurări diferite. Sînt amănunte asupra dezvoltării mișcării noastre sportive.

Iată, stau față-n față două cifre, care reprezintă două vîrste: una, a existenței sportului în țara noastră, cealaltă a răscrucii de la care sportul a devenit un bun al maselor largi, sportul anilor puterii populare. Prima e destul de venerabilă, cu cele mai bine de 60 de ierni ce le poartă. Cealaltă a strîns nici 17 primăveri.

Ce a fost sportul în Romînia burghezo-moșierească? Răspunsul nu cere prea multă osteneală și nici de transcris cifre prea multe. În trecut, înainte de toate, un divertisment pentru fiii bogătanilor, ai capitaliștilor și moșierilor, pe lîngă care a mai beneficiat un pumn de privilegiați. Greutatea pe plan internațional a acestei mișcări sportive o indică — prin cifra cea mai strălucitoare ce o poate prezenta — o medalie de argint cucerită în trei ediții ale Jocurilor Olimpice la care au participat sportivii romîni: Paris 1924, Amsterdam 1928, Berlin 1936.

Iată acum cifre și nume din anii puterii populare. Mai întîi, peste 2.500.000 membri ai U.C.F.S., pînă acum. Sînt fiii oamenilor muncii de la orașe și sate, cărora regimul democrat-popular le-a deschis porțile terenurilor și ale stadioanelor, închise — în trecut — pentru părinții lor, cărora le-a pus la dispoziție noi terenuri, stadioane, săli de sport — din ce în ce mai multe, mai încăpătoare, mai bine dotate, punîndu-se totodată la dispoziție echipament și specialiști care să le îndrume pașii. Din bazele sportive care le-au fost puse la dispoziție, multe sînt cunoscute străinătății, prin concursurile de mare ampioare și competițiile organizate aici, prin succesele repurtate de sportivii noștri. Să trecem în revistă cîteva dintre ele: stadionul „23 August" din Capitală, cu 80.000 de locuri, patinoarul artificial „23 August", complexul sportiv Dinamo, Sala sporturilor Floreasca, poligonul Tunari, bazinul acoperit Floreasca, sala sporturilor și stadionul cu o capacitate de 30.000 locuri din Constanța, stadioanele orașelor Iași, Ploiești, Bacău, Galați, Hunedoara, Baia Mare, Pitești, Oradea, Lupeni etc. Cîteva cifre pot și trebuie să compieteze acest tablou. Numai în București funcționează — pe lîngă stadioanele și instalațiile sportive amintite — 18 arene mari, 74 terenuri de fotbal, 50 săli de gimnastică, 10 piscine, 57 piste de atletism și o bază hipică, iar în restul țării, mai sînt încă 3.300 terenuri simple, la orașe și la sate.

Cît de amplă este dezvoltarea bazelor sportive o indică și următoarele date comparative. Arene și terenuri de fotbal: în 1944 existente 104, în 1960 — 636; săli de sport și de gimnastică în 1944 — 197, în 1960 — 382; piste de atletism în 1944 — 54, în 1960 — 275.

În condițiile asigurate de regimul democrat-popular pentru practicarea sportului, mișcarea sportivă de masă a generat și sportivi fruntași, care și-au dovedit valoarea în cele mai ridicate competiții internaționale: la Jocurile Olimpice, în campionate mondiale și continentale, în competițiile rezervate campionilor europeni etc. Maestra emerită a sportului, Iolanda Balaș, recordmana lumii la săritură în înălțime femei, este considerată sportiva nr. 1 a lumii. La handbal feminin, echipa țării noastre a cucerit de două ori consecutiv titlul de campioană mondială. D. Pîrvulescu și Ion Dumitrescu sînt — alături de Iolanda Balaș — cîștigători ai medaliei de aur la Jocurile Olimpice ale anului 1960, unde și alți sportivi romîni au cucerit medalii de argint și de bronz. De altfel, la ultimele trei ediții ale Jocurilor Olimpice (Helsinki 1952, Melbourne 1956, Roma 1960), sportivii noștri au cîștigat, în întrecerile cu cei mai reputați sportivi din lumea întreagă, 9 medalii de aur, 5 de argint și 13 de bronz. În total deci, 27 de medalii olimpice față de aceea singură, de pe vremea Romîniei burghezo-moșierești. Lista aceasta poate cuprinde încă multe alte nume de sportivi consacrați în anii puterii populare, în care sportul a devenit cu adevărat un bun al maselor.

E bogată și elocventă rubrica însemnărilor pe care, ca simpli cronicari, am făcut-o sub titlul „În anii puterii populare...".

Și imaginați-vă cîte vor mai cuprinde însemnările ce vor urma, culese pe drumul viitorului luminos pe care pășesc mai departe sportivii noștri, întregul nostru popor, sub conducerea înțeleaptă și încercată a partidului.

I. BOCIOACA

Echipa de hochei a R.P.R. la campionatele mondiale din Elveția

Intre 2—12 martie se va desfășura în Elveția campionatul mondial de hochei pe gheață la care și-au dat adeziunea 20 de echipe. Această ediție are o semnificație aparte pentru hocheiul nostru, pentru că în cadrul ei își va face reintrarea echipa țării noastre. Meciul de debut al echipei noastre va fi întîlnirea din preliminarii, programată să se joace în localitatea Geneva, la 2 martie, cu Austria.

★

Mihail Flamaropol, reputatul fost internațional de fotbal și de hochei pe gheață și actualul antrenor al echipei noastre naționale de hochei, ne-a fost interlocutor pentru unele impresii de specialist în legătură cu participarea națională la acest campionat.

— Cum priviți participarea națională la acest campionat?

— Ca un rezultat direct al creșterii marcate de hocheiul nostru în ultimii ani. Patinoarul artificial din cadrul complexului sportiv „23 August", construit pentru hocheiștii noștri, ca și toate celelalte condiții și mijloacele asigurate de regimul nostru democrat-popular pentru pregătirea lor, au început să dea roade. O dovedesc mai ales rezultatele internaționale ale acestui an, net superioare celor chiar din trecutul apropiat, o dovedesc și alte fapte. La recenta ediție a „Cupei orașului București" au fost prezenți doi observatori bulgari, ca să studieze jocul echipei noastre. Echipa de tineret a fost invitată să joace acum în R. P. Bulgaria, iar cea de juniori în R. D. Germană. Sînt mărturii prețioase în sprijinul constatării că hocheiul nostru pe gheață a prins aripi. Acestea sînt condițiile în care steagul țării noastre va flutura din nou la campionatul mondial.

— Cum se prezintă echipa noastră?

— Pot spune că a atins forma pe care, de altfel, trebuia să i-o asigure pregătirea generală la care a fost supusă. Echipa se dovedește omogenă și a cîștigat în viteză. E însă inconstantă și aceasta chiar în cuprinsul aceleiași partide, iar tehnica individuală mai trebuie lucrată. De asemenea, trebuie să-i fie îmbunătățit programul de jocuri, pentru ca valoarea ei să crească. Îi trebuie adversari mai diferiți și mai valoroși cu felurite specificuri de joc. De altfel, aceasta se va realiza prin aplicarea planului de perspectivă, care ține seama pregătirile participării la Jocurile Olimpice de iarnă din 1964, de la Innsbruck (Austria).

— Ce ne puteți spune despre acest plan de perspectivă?

— Pentru moment doar puține, dar nu lipsite de interes. Pînă în anii 1962—1963 programul jocurilor internaționale va fi de 3—4 ori mai bogat decît acum și e posibilă vizitarea țării noastre de echipele reprezentative ale Uniunii Sovietice, Canadei și Statelor Unite. În acest sens vor fi discutiile ce le va face în Elveția delegația noastră la Congresul Ligii Internaționale de Hochei pe Gheață.

— Dar despre viitori noștri adversari la campionatul mondial din Elveția ce credeți?

— Mai întîi să vorbim despre echipa Austriei cu care trebuie să ne întîlnim în preliminarii. Prea mult despre viitorii noștri adversari nu știm. O întîlnire directă cu hocheiul austriac am avut acum doi ani, cu prilejul disputării, în Cehoslovacia, a ediției a IV-a a Criteriului european. În competiția care a avut loc la Plzen, echipa noastră a învins echipa Austriei cu 5—2 (1—0, 1—0, 3—2), de altfel ca și pe R. P. Ungară (cu 7—2), înscriindu-și numele în palmaresul competiției. Miza mare pusă în joc cred că va contribui și de astă dată să sporească puterea de luptă și de concentrare a jucătorilor noștri în decisiva partidă ce o au de susținut, hotărînd și grupa în care vom juca în campionat.

— Ce credeți despre șansele echipei noastre?

— Să limităm pentru moment, discuția la întîlnirea cu Austria. Aceasta cred că echipa noastră o va cîștiga și îi va permite să joace în continuare în grupa B. În felul acesta ni se va oferi un prilej în plus să ne afirmăm și să și învățăm.

★

Ne-am despărțit de interlocutorul nostru exprimîndu-ne dorința și urarea ca la reîntoarcere în țară, după terminarea campionatului mondial, să ne vorbească despre cum s-a comportat echipa noastră în compania puternicelor formații din grupa B.

B. IONESCU

Lecție de hochei

Fotografia: I. MENDREA

Romanul nostru

Alo! Miliția?

de Dan Grigore Mihăescu

Desene: H. LERU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Maiorul de miliție Albu și tînărul locotenent de miliție Coman cercetează o afacere judiciară complicată: sustragerea unor sume de bani pe baza unor falsuri. Ultimul caz: sustragerea unei sume de bani pe libret fals purtînd numele mecanicului de precizie Dincu Bogdan. La început cercetările se îndreaptă spre acesta. Ulterior anchetatorii descoperă căile spre dezlegarea justă a acestei afaceri judiciare.

— Sînt de o mie de ori recunoscător celor care mi-au deschis această poartă. Nici nu știți cît este de plăcut să te simți un om obișnuit.

— Bine. Să zicem că personal te socotești în momentul de față un om cinstit. Dar crezi că toată lumea împărtășește aceeași părere? De ce îți închipui că te-a chemat maiorul Albu?

— Pentru un libret falsificat.

— Nu, domnule Dincu. Pentru că miliția are convingerea că l-ai falsificat dumneata. Nu-ți stă bine cînd faci pe naivul. Ești un fost falsificator, care a învățat meserie de la maestrul Pavel Cîrdă, cu care ai stat în aceeași celulă. Nu sînt suficiente motive ca să fii suspectat?

— Ba da. Însă miliția va cerceta și va găsi pe adevăratul vinovat.

— Poate că da, poate că nu. O anonimă, de exemplu, ar întări foarte mult bănuielile. În orice caz, pînă să se descopere adevărul, logodnica

dumitale te va fi părăsit. Oamenii care ți-au deschis poarta cinstei ți-o vor trînti acum în nas.

— Vă osteniți inutil. Nu vă dau planurile agregatului.

— S-ar putea ca miliția nici să nu descopere pe adevăratul vinovat și atunci 2—3 ani de închisoare îți vor distruge definitiv cariera strălucită de om obișnuit.

— Nu dau planurile.

— Două, trei schițe, vrem. Nu mai mult. Nimeni nu va afla nimic. Redevii ce vrei și pleci de aici cu buzunarul plin. Nu ne sili să folosim alte mijloace de „convingere"... Ești mecanic de precizie. Dacă-ți strîngem mîinile într-o menghină... va trebui să-ți alegi altă profesiune...

— Am să fiu muncitor necalificat și tot voi trăi mai bine decît voi.

— Aducem o menghină...

— N-o să aduceți. Aveți nevoie de mine, sperați să vă fac desenele. Cu degetele zdrobite n-am să mai pot.

— Nu ești prost, domnule Dincu. Vom găsi însă alte mijloace să te silim.

Cei doi ofițeri de miliție au ascultat cu mult interes cele relatate de Dincu. Maiorul ceru amănunte cu privire la persoana misteriosului șef.

— Fața nu i-am văzut-o — spuse Dincu. Stătea ascuns după o lampă cu lumină foarte puternică, care aproape mă orbise. Dar vocea lui sînt sigur că am mai auzit-o undeva... Dar unde...? Mi s-a părut atunci că este vocea fostului avocat al lui Pavel Cîrdă. L-a vizitat în celulă cu o zi înaintea decesului. Eram de față. Nu sînt însă sigur dacă este totuși vocea lui. Au trecut ani...

— Îți amintești cum se numea acest avocat? se interesă maiorul.

— Avea un nume comun. Mai tîrziu am aflat că și l-a schimbat...

— Cum?

— Asta chiar că nu-mi amintesc.

— Poate cu un efort de memorie...

— Nu știu. Parcă ceva geografic. S-a inspirat după orașul natal, sau după județ. Precis nu-mi pot aduce aminte. Mureșanu, Băcăuanu,... sau așa ceva...

Prin investigațiuni minuțioase, organele de miliție au identificat pe fostul avocat al lui Pavel Cîrdă. Datele obținute cu privire la persoana lui au constituit o revelație. Iată-l invitat la interogatoriu.

— Luați loc, domnule Vlad Argeșeanu — îl invită maiorul Albu.

— Mulțumesc. Fiți amabil, pentru ce am fost chemat?

— O să aflați îndată... Întotdeauna v-ați numit Argeșeanu?

— Ce întrebare curioasă!... Sigur că da. Argeșeanu.

— Pînă acum cîțiva ani parcă vă numeați Popescu.

— Nu știu la ce se referă această întrebare.

— Atunci să vă punem o alta. Poate veți înțelege mai bine. Ați fost vreodată pe șoseaua București—Ploiești?

— Evident.

— Perfect. După km. 39 se face un drum la dreapta, un drum de țară.

— E posibil.

— Acest drum străbate o pădurice și duce la o vilă izolată, astăzi relativ părăsită. Cunoașteți această vilă?

— Nu! De unde s-o cunosc?...

— N-ați văzut-o niciodată?

— Niciodată.

— Nici n-ați auzit de ea?

— Nici.

— Curios. Iată ce am aici în mapă...

— Ce-i asta?

— Actul de proprietate al vilei. Clădirea v-a aparținut între anii 1936—1942, cînd ați vîndut-o lui Herman Braun, funcționar la ambasada germană din București. Arhitectul care a construit această vilă, străniu de izolată, mi-a povestit că ea împlinea un capriciu al metresei de atunci, domnișoara Yvette Valentin, o stea efemeră a teatrului bulevardier.

— Eronat... Pot să-mi aprind o țigară?

— Poftim... Ce inscripție interesantă are port-țigaretul dv... De ce îl ascundeți... Am reținut inscripția: „Audaces fortuna iuvat"... Ciudat. Aceleași cuvinte se află și pe portalul vilei pe care, n-ați văzut-o niciodată... Nici măcar în noaptea de alaltăieri?

— Eu, în noaptea de alaltăieri? Acolo?...

— Da! Vlad Argeșeanu, fost avocat Vlad Popescu, te acuz de otrăvirea lui Pavel Cîrdă în 1946. Ți-a fost greu să nu te trădezi. Ți-ai cerut să-ți procure acte pentru unele persoane care doreau grozav s-o șteargă din țară.

— Domnule maior...

— Te învinuiesc pentru falsificare de librete și pentru furt de documente. De crimă de înaltă trădare în serviciul unei puteri străine, căreia ai încercat să-i procuri informații asupra unor realizări ale industriei noastre socialiste. Dacă vrei, poți recunoaște de pe acum, dacă nu, să începem confruntările...

Pînă în cele din urmă, Argeșeanu a făcut mărturisiri complete. A rezultat că, după otrăvirea lui Pavel Cîrdă, mulțumit că nu s-a descoperit nimic, și-a schimbat numele și... profesia.

În 1946 fusese recrutat de către serviciul de spionaj, cînd un agent i-a cerut acte de identitate românești. Legăturile s-au rupt, pentru a fi reluate acum, cînd i s-au cerut iarăși acte și informații asupra unor realizări din industrie. Cum era obișnuit cu cheltuielile exagerate și voia bani, cît mai mulți bani, a falsificat și libretele, cu care apoi a vrut să-l compromită pe Dincu Bogdan. Acum va avea timp să reflecteze la utilitatea unor astfel de venituri... cît și la faptul că nu întotdeauna norocul este favorabil celor prea îndrăzneți...

Cît despre Dincu, iată-l plimbîndu-se pe strada principală a noului cartier muncitoresc, împreună cu Ileana, nevasta lui. Sînt tineri și tinerețea lor îi îndreptățește să-și făurească cele mai îndrăznețe planuri de viitor. Să-i lăsăm singuri, au doar atîtea să-și vorbească...

SFÎRȘIT

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

Cazul Abdou Seye

Presa franceză de specialitate comentează în aceste zile în fel și chip hotărîrea cunoscutului atlet de culoare Abdou Seye de a părăsi Franța și de a se repatria. Excelentul sprinter — care anul trecut a fost și oaspetele capitalei noastre — este senegalez de origină. El s-a născut în orașul St. Louis din Senegal. Patria lui a fost multă vreme colonie franceză. Acum ea a devenit independentă. Nimic mai firesc deci ca Seye să dorească să se înapoieze în țara lui natală.

Ce atitudine ia, față de această hotărîre legitimă a lui Seye, presa franceză reacționară? Ea îl acuză de nerecunoștință față de Franța, de trădare...

Revista „Miroir-Sprint", sub semnătura directorului său Maurice Vidal, notează următoarele în articolul redacțional: ...atunci cînd Abdoul Seye, cetățean liber al unei țări libere numită Senegal, declară că are de gînd să se înapoieze în țara lui, mi se pare că ar fi logic să se scrie: „ABDOU SEYE SE REÎNTOARCE ÎN ȚARA LUI".

În loc de aceasta în presa noastră se scrie că el „întoarce spatele Franței", că „își trădează țara". Se reneagă astfel, pe plan sportiv, ceea ce a fost admis de către țara întreagă pe plan politic și pe plan umanitar".

Concurs de schi pe... stadionul Wembley

Capitala Angliei va găzdui la 13 mai și 1 iunie un eveniment cu totul neobișnuit. După cum scrie ziarul austriac „Volksstimme" în aceste zile pe stadionul Wembley vor avea loc două mari concursuri internaționale de... sărituri cu schiuri. Organizatorii, federația engleză de schi, au hotărît ca pentru aceste concursuri să fie „importată" o cantitate substanțială de zăpadă din Norvegia care urmează să fie menținută, în timpul transportului, pe calea tratării ei cu anumite substanțe chimice.

La acest concurs federația a invitat să evolueze săritori pe schiuri din Norvegia, Finlanda, Suedia, Austria, Elveția și alte țări.

Acum un sfert de veac

27 FEBRUARIE 1936. Ministerul de finanțe refuză să mai aprobe scutirile de taxe pentru echipele de fotbal, deoarece în toamnă, la un meci disputat pe arena Venus, nu au fost „onorate" două bilete de favoare emise de ssszisul minister!

26 FEBRUARIE 1936. Un grup de financiari belgieni se oferă să construiască un „palat al sporturilor" la București. În schimb, respectivii financiari nu cer decît dreptul de a exploata această construcție sportivă pe o perioadă de timp care urmează să fie stabilită. Cu alte cuvinte, încasările la manifestațiile sportive să ia și ele, pe un număr bun de ani, drumurile străinătății...

29 FEBRUARIE 1936. Convinsă de eficacitatea curselor cicliste ca mijloc de reclamă industrială, o mare întreprindere bucureșteană proiectează organizarea unei întreceri pe distanța București—Budapesta—Viena care, potrivit ziarelor, se va transforma „într-o grandioasă caravană publicitară".

1 MARTIE 1936. — Începe returul campionatului Diviziei A la fotbal. Două evenimente marchează această primă etapă. C.A.O. învinge Unirea Tricolor și își asigură, în continuare, conducerea în clasament, iar la Cluj, meciul Universitatea — Venus se soldează cu un enorm scandal, fiind întrerupt în min. 55. Din cauza incidentelor petrecute la acest meci, fundașul venusist Sfera suferă un șoc nervos și este internat pentru cîteva ore în spital.

3 MARTIE 1936. În urma numeroaselor escrocherii descoperite la hipodromul Băneasa, au fost luate unele măsuri constînd din amenzi și suspendări. Ele sînt însă — după cum remarcă ziarele — mult prea blînde față de gravitatea faptelor. Nimeni nu are însă interesul să cerceteze mai în amănunt, deoarece s-ar descoperi cu ușurință că în aceste escrocherii sînt implicate multe persoane cu influență...

4 MARTIE 1936. După multe tergiversări, au început lucrările pentru reamenajarea stadionului O.N.E.F. Cu zece ani în urmă, cînd au debutat lucrările de construcție a acestui stadion, edilii bucureșteni au anunțat cu emfază că stadionul va rivaliza cu cele mai moderne și mai frumoase baze sportive ale Europei. Sportivii află acum că la acest „modern stadion" nu exista nici măcar canalizare...

Iarna sau vara?

În cercurile sportive engleze se discută cu multă aprindere propunerea ca încărcatul campionat de fotbal al ligilor profesioniste să-și schimbe anotimpul de disputare: în loc de iarna, să se joace vara. În felul acesta s-ar evita terenurile grele, aproape totdeauna desfundate, pe care se joacă îndeobște meciurile de campionat și care constituie o frînă în progresul tehnic al fotbalului englez. Propunerea aceasta întîmpină însă serioase rezistențe din partea cercurilor conservatoare care dirijează destinele acestui sport.

Pînă la rezolvarea problemei, se recurge la asemenea soluții ca aceea din clișeul de mai jos: terenul echipei Tottenham este protejat de ploaie, fiind acoperit cu o imensă cuvertură din material plastic, îndată după încheierea antrenamentelor sau a meciurilor.

MOZAIC SPORTIV

● OSCAR EGG, unul din pionierii sportului ciclist, a murit la vîrsta de 71 ani. Recordul mondial al orei — 44,247 km — stabilit de ciclistul elvețian în 1914 a rezistat timp de 19 ani. Specialist în cursele de etapă și în probele de velodrom, Oscar Egg a cîștigat numeroase probe clasice: Milan-San Remo, Paris-Roubaix, Cursa de 6 zile de la Anvers.

Fabricanții de biciclete din Franța și Italia au folosit numele lui ca reclamă. Timp de 30 de ani au fost fabricate biciclete de curse „Oscar Egg", iar cel care le dădu-se numele și-a sfîrșit viața în cea mai neagră sărăcie.

● INGINERUL suedez Lasse Hackensson a prezentat specialiștilor prototipul unei crose de hochei din material plastic. Unul din avantajele acestui gen de crose ar fi elasticitatea și faptul că ea nu este atît de dură ca acelea de lemn. Un ziarist suedez a găsit foarte necesară introducerea acestei crose și mai ales răspîndirea ei la echipele canadiene și americane, care folosesc uneori această unealtă și în alte scopuri decît lovirea pucului...

● RENUMITUL fotbalist englez Billy Wright, care a jucat de 105 ori în echipa Angliei, este acum antrenor secund la echipa Wolverhampton. El a declarat că numărul spectatorilor la meciurile echipei sale a scăzut cu aproape 25 la sută în comparație cu perioada de acum 10 ani. Pe de o parte, scumpirea biletelor, pe de alta televiziunea au provocat această situație.

● JUDECÎND după oasele de animale fasonate în formă de patine care se află la British-Museum, se poate deduce că patinajul este unul dintre cele mai vechi sporturi. Lîngă Anvers a fost găsită o pereche de patine a cărei vechime este apreciată la cîteva milenii. Prima asociație de patinatori a luat ființă la Edinburg, în 1742, dar în unele cronici se spune că în același oraș mai exista un club de „skating" cu cinci secole în urmă. Primul patinoar artificial a fost amenajat în ianuarie 1876 la Chelsea. Frumusețea patinajului i-a atras întotdeauna pe oamenii de litere, astfel că puține sporturi se pot mîndri cu adepți ca Goethe, Lamartine, Klopstock, Lev Tolstoi, care au fost pasionați patinatori.

● VITEZA maximă în coborîrea pe schiuri a fost realizată la 24 august 1960 de către italianul Luigi di Marco, pe vîrful Monte-Rosa (Cervinia). Schiorul italian, care este în vîrstă de 23 ani și cîntărește numai 67 kg. a parcurs un traseu de 300 m. înclinație 62 grade în 6,6/10 sec. realizînd o medie orară de 163,265 km.

● LEV IAȘIN, pe care cronicarii sportivi îl desemnează în unanimitate ca unul din cei mai buni portari de fotbal din lume, a apărat în ultimii ani poarta lui Dinamo Moscova în 140 meciuri de campionat. În 59 meciuri „pantera" de la Dinamo nu a primit nici un gol și a apărat aproape două duzini de lovituri de la 11 metri.

Cupa Europei la fotbal

F.I.F.A. — forul conducător al fotbalului, este împotriva reeditării campionatului european inter-țări, organizat și desfășurat cu atîta succes anul trecut. (După cum se știe, prima ediție a acestei competiții s-a încheiat cu victoria echipei reprezentative a U.R.S.S.). *Dl. Thommen, vicepreședintele F.I.F.A. ar dori să înlocuiască Cupa Europei inter-țări cu o competiție continentală rezervată primelor patru echipe clasate în fiecare campionat național, după modelul Cupei Europei Centrale inter-cluburi (care de mult nu mai trezește interesul maselor). Dimpotrivă, susținătorii Cupei Europei inter-țări (între aceștia se numără federațiile din U.R.S.S., Franța, Anglia, Italia, Spania, Ungaria, adaptar țările cu cel mai bun fotbal de pe continentul nostru) cer să se dea o amploare și mai mare competiției dintre echipele reprezentative.*

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 Interior 1400.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Coltunași cu brînză de vaci ; mîncare de dovlecei cu carne; mandarine.
— Supă de găină ; ciulama de pasăre ; compot.
— Salată de heringi ; pilaf de pasăre, mere.
— Ciorbă de cartofi cu smîntînă; mîncare de tarhon cu carne ; plăcintă cu marmeladă.
— Macaroane cu parmezan ; mazăre cu carne ; fructe.
— Omletă cu slănină ; ghiveci de post ; minciuni.
— Suflu de cartofi ; friptură de porc la tavă ; cremă de zahăr ars.

OMLETA

Astăzi vom scrie din nou despre ouă, cu toate că majoritatea cititoarelor cunosc modul clasic de a face omleta : ouăle bătute cu sare și piper. Dar...

— o lingură de lapte, pentru fiecare ou, face ca omleta să fie mai pufoasă; nu începeți să bateți ouăle înainte, ci numai în momentul cînd s-a încins grăsimea; prăjite în untdelemn ele vor fi la fel de bune ca și în unt și reușesc mult mai bine deoarece uleiul se încinge mai tare decît untul; cînd le răsturnați în tigaie, lăsați-le cîteva secunde fără să umblați la ele. După aceea, cu ajutorul unei furculițe desprindeți ușor omleta de pe marginea tigăii, pentru a se putea rumeni și mijlocul.

In momentul cînd omleta s-a prăjit cît trebuie, niciodată să nu o lăsați să se facă prea tare pentru a nu deveni uscată, rulați-o și serviți-o imediat ; omleta va fi foarte pufoasă dacă bățeți albușurile spumă.

Pornind de la această omletă de bază veți putea obține foarte ușor :

Omletă cu brînză. La ouăle bătute veți adăuga cașcaval ras.

Omletă cu ciuperci. Tăiați mărunt ciupercile, le prăjiți înăbușit timp de 10 minute și pe urmă turnați deasupra ouăle bătute.

Omletă cu cartofi. Curățim cartofii, îi tăiem în felii rotunde sau cuburi mici, le punem în grăsime să se prăjească puțin — atît ca să se moaie — iar peste ele turnăm ouăle bătute.

Omletă cu ceapă. Tăiem ceapa în rondele, o rumenim în puțină grăsime și deasupra turnăm ouăle preparate pentru omletă.

Omletă cu slănină. Luăm slănină pe care o tăiem în bucățele pătrate și o punem să se prăjească în tigaie împreună cu foarte puțină grăsime. Deasupra răsturnăm ouăle bătute, la care însă nu mai adăugăm sare, deoarece slănina este destul de sărată.

Omletă cu șuncă. Se amestecă bucățelele slabe de șuncă, tăiate în pătrățele, cu ouăle bătute bine, sare și piper. Grăsimea de la șuncă o punem în tigae să se încingă împreună cu untdelemnul. Turnăm ouăle deasupra și facem astfel omleta.

Omletă cu pîine. Muiem într-o jumătate de cană de lapte 2 linguri de pesmet alb și-l lăsăm să absoarbă tot laptele după care turnăm deasupra conținutul a 4 ouă bătute bine cu sare și piper. Se pune în tigae la prăjit.

Omletă cu marmeladă, pentru 6 persoane: 5 ouă, 75 gr. zahăr, o lingură de făină, un pachețel de vanilie, o lingură de marmeladă sau dulceață, puțină grăsime. Se amestecă zahărul cu gălbenușurile pînă devin albicioase, se adaogă făina, vanilia, coaja de lămîie și albușurile bătute spumă. Le prăjim în tigae. Cînd s-au rumenit punem la mijloc marmeladă sau dulceață,

Planșa de călcat

...se poate monta cu balamale în interiorul dulapului „cu de toate", astfel ca atunci cînd îl închidem să o ridicăm în sus și să o prindem cu un cîrlig. Piciorul are și el o balama sau în lipsa lui, extremitatea din afară a scîndurii se poate rezema pe o măsuță, spătarul unui scaun sau altă improvizație, totuși solidă. Să nu se uite nici pungile din interiorul ușii dulapului, atît de folositoare pentru păstrarea ordonată a periilor și altor „unelte" de acest fel care trebuie găsite și „cu ochii închiși"...

Colțul...

...întunecat, depărtat etc. poate deveni folositor făcîndu-i jos un dulăpior triunghiular cu o perdeluță de creton. Deasupra lui se pot pune două, trei „triunghiuri" susținute de șipci înguste bătute în perete (cu cuie lungi). Veți vedea cîte lucruri își găsesc locul și încap pe aceste „coltare"...

Rochii din catifea reiată și tweed

1. — Fustă și bluză pe dinafară, din catifea reiată. Fusta în cute duble mari, iar partea de sus simplă cu două buzunare.
2. — Rochie din tweed, tăiată în talie doar în părți, mînecă trei sferturi, în față cu o tăietură ce se termină deschisă în talie cu o cută.
3. — Rochie din catifea reiată cu mînecă 3/4 cu gulerul croit o dată cu spatele. Fusta largă cu două buzunare mari cu clape prinse cu doi nasturi.
4. — Complet din fustă și bolero cu guler mare și mînecă 3/4. Fusta este pusă pe cordon, largă cu două buzunare.
5. — Rochie ușoară din tweed cu mînecuță kimono, strînsă în talie cu un cordon. Buzunare tăiate. Rochia este croită în talie dreaptă fără pense.

Desene de Beatrice BOBOCEA

ȚESĂTURI DIN IN

Desigur mulți dintre noi ne-am oprit în fața vitrinelor unor magazine textile atrași de coloritul plăcut al țesăturilor din in. Intrînd apoi în magazin și cumpărînd țesătura de in (fie pentru rochii, fețe de mese sau huse de mobilă) preferată, constatăm că ea corespunde din toate punctele de vedere. Este rezistentă, ușor lavabilă (cu cît se spală mai des cu atît devine mai frumoasă) și păstrează o ușoară răcoare. Iată motivele pentru care femeile au îndrăgit țesătura de in. In țara noastră inul și cînepa au condiții (sol, climă, etc.), prielnice pentru dezvoltare, ceea ce creează condiții pentru satisfacerea tot mai bună a cerințelor consumatorilor față de aceste țesături. O mică cifră grăitoare : în 1961 industria noastră va produce de peste 4 ori mai multe țesături din in și cînepă decît în 1956.

Și acum să prezentăm cîteva noutăți ale industriei inului pentru anul 1961. Pentru primul semestru al anului au fost contractate 19 țesături noi. Pentru rochii s-a realizat, printre altele, o țesătură subțire cu efect de fir de viscoză vopsit, care, sîntem siguri, va cuceri aprecieri unanime. Pentru bluze, o altă țesătură din in în amestec, avînd un tuseu foarte reușit. Pentru prosoape și fețe de mese s-a utilizat în amestec cu fire de bumbac, într-un colorit atrăgător. De altfel, toate cele 19 țesături contractate sînt frumoase.

Iată și un sfat practic pentru gospodinele care au îndrăgit aceste țesături. Puteți să le spălați cît mai des în apă caldă cu săpun, să le clătiți în apă rece, să le călcați fără frică. Rezistența țesăturilor vă ferește de orice surprize. In garderoba dv. pentru primăvară și vară să nu lipsească confecțiile din țesături de in.

A. MIHAELA

Din fibre sintetice

În întîmpinarea timpului frumos, creatorii de modele și contexturi de la fabricile de mătase, se gîndesc la țesături ușoare, vaporoase pentru sezonul de vară. Bat la ușă contractările între întreprinderile industriale și organizațiile comerciale pentru semestrul II al anului 1961.

O muncă susținută depun lucrătorii de țesături din fire sintetice. În 1961 producția acestor țesături crește cu 27 la sută față de realizările din anul 1960. Sporul de producție necesită și îmbogățirea substanțială a sortimentelor. În aceste zile la Comisia Mixtă de Avizare a Ministerului Industriei Bunurilor de Consum au și sosit primele 20 de noi țesături create în vederea contractărilor pentru semestrul II al anului 1961.

Creatorii și-au îndreptat atenția asupra realizării unor țesături creponate uni și imprimate. Și într-adevăr au reușit să realizeze țesături de toată frumusețea. Foarte moderne sînt țesăturile realizate din fire de relon în combinații cu alte fire. Pe această linie, creatorii de la fabrica „Tudor Vladimirescu" din București au realizat țesături din relon monofil, cu efecte de fir de viscoză, iar cei de la fabrica „Mătasea Roșie" din Cisnădie, țesături din fire de relon în combinație cu fire metalice.

Pe acestă linie a îmbogățirii sortimentelor de țesături din fire sintetice se înscriu și încercările care se fac pentru fabricarea fulgarinelor din aceste fire. Recent am văzut primele modele de fulgarine și mantale de ploaie realizate din țesături sintetice. Au un colorit atrăgător, sînt rezistente, impermeabilizate și sînt sigur că vor cîștiga repede gustul consumatoarelor.

In curînd ele vor apare în magazine. Să așteptăm deci primii muguri ai primăverii și odată cu ei primele țesături noi din fire sintetice, pregătite cu multă grijă pentru femeile din țara noastră.

BAVETA

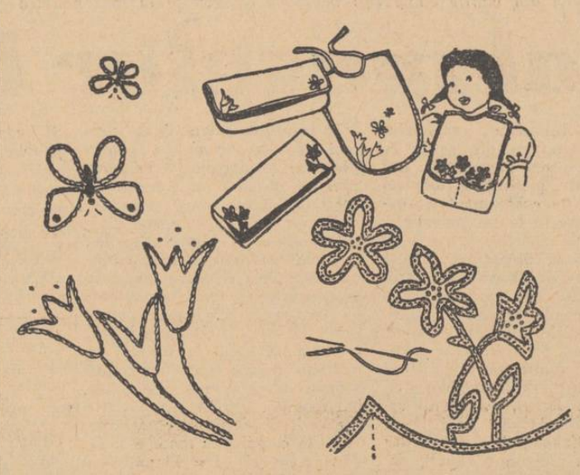

La cererea unor mame, prezentăm aceste modele simple, ușor de executat pe bavetele copiilor. Primul model de bavetă pe care se aplică flori și fluturi se poate executa cu punct în urma acului, cu bumbăcel mercerizat, pe pînză albă.

Cel de al doilea model de bavetă poate fi executat pe olandină, dar spre deosebire de primul model se croiește cu două buzunare. Pe margine se bordisește cu un șiret colorat, iar florile foarte simple, sînt făcute tot dintr-un șiret colorat, îngust, ca în modelul nostru. La mijlocul acestor flori se fac niște puncte care reprezintă stamine. Ele se execută în felul următor : se înfășoară ața pe ac, astfel ca o treime din el să fie acoperit, apoi se împunge olandina în punctul fixat, formîndu-se stamina. La acest gen de bavetă puteți asorta și o mică poșetă pe care veți reproduce florile de pe bavetă.

SFATURI COSMETICE

Adeseori pielea obrazului prezintă porii dilatați dînd feței un aspect neîngrijit și inestetic. În general, porii se dilată în cazul tenului gras din cauza secreției abundente de sebum caracteristică acestui tip de piele. Cu vîrsta porii se dilată din ce în ce mai tare pielea căpătînd aspectul punctat de pori al unei coji de portocală. Pentru a nu ajunge în această situație este necesar să luăm o serie de măsuri prin folosirea de loțiuni astringente și măști absorbante, toate acestea avînd ca scop îndepărtarea cauzei care provoacă dilatarea porilor și închiderea lor.

În fiecare seară vom șterge obrazul cu o loțiune alcoolică, astringentă, ca spre exemplu : alaun 2,5 g., glicerină 3 g., alcool 30 g., apă de roze 65 g. Odată pe săptămînă vom aplica o mască astringentă din caolin 50 g., alaun 1 g. (dizolvat în puțină apă) glicerină 2 g., apă de hamamelis atît pînă se obține o pastă pe care o aplicăm pe obraz cu ajutorul unei pensule. O ținem pe obraz circa 20—30 minute, o scoatem cu apă călduță apoi clătim cu apă rece. Este recomandabil ca după fiecare mască să trecem peste față o bucățică de gheață înmuiată în zeamă de lămîie.

O metodă care dă rezultate satisfăcătoare constă în aplicarea timp de 7 zile consecutiv a unei măști compusă din drojdie de bere 25 g., 1 linguriță zeamă de lămîie, și o linguriță miere de albine. În următoarele săptămîni se va aplica masca de 3 ori pe săptămînă, apoi de 2 ori pînă ajungem s-o aplicăm o singură dată pe săptămînă. Această mască este recomandată atît pentru tenurile grase cît și pentru cele normale și uscate. Folosirea pudrei este foarte necesară în cazul unui obraz cu ten gras și cu porii dilatați deoarece este ușor astringentă, strînge pielea și micșorează porii, fără însă a-i astupa, împiedecînd respirația pielii. Sucul de lămîie, după cum am mai scris și în alte dăți, datorită proprietăților astringente și antiseptice pe care le posedă are proprietatea de a închide porii albind totodată pielea. Se poate folosi ca atare în cazul tenurilor grase sau se poate folosi amestecat în părți egale cu lapte de vacă nefiert în cazul tenurilor normale sau uscate. Indicăm mai jos și formula unei loțiuni pe bază de suc de lămîie care folosită cu regularitate dă rezultate bune : Balsam de Peru 2 g., suc de lămîie 25 g., alcool 25 g., apă 50 g.

În cazul unui ten uscat cu porii deschiși — lucru întîlnit mult mai rar — este necesar, de cele mai multe ori, să combatem însăși cauza care provoacă acest neajuns ori, de data aceasta, fiind vorba de o cauză internă este bine să consultăm medicul. Local vom folosi ca și în cazul tenurilor grase soluții astringente, fără alcool, ca spre exemplu alaun 1 g., glicerină 3 g., apă de roze 96 g. Un procedeu bun este și cel de a șterge obrazul cu apă de hamamelis. Metoda folosirii măștilor este foarte indicată și în cazul tenurilor uscate.

Anca BOGDAN

Vopsirea materialelor de lînă

La vopsirea în casă a materialelor de lînă se folosesc în mod obișnuit coloranți acizi. Acești coloranți sînt solubili în apă; pentru dizolvare, se toarnă puțină apă fierbinte și se amestecă pînă se obține o pastă omogenă; peste această pastă se toarnă, amestecînd continuu, o cantitate de apă fierbinte, în proporție de 15—20 ori greutatea colorantului. Se fierbe pînă la dizolvarea completă. Această soluție concentrată se adaugă în soluția (baia) de vopsire, după strecurare printr-o sită sau pînză de bumbac. Atenție! Nu se recomandă a se vopsi în casă o lînă albită cu sulf, căci este aproape sigur că se va obține o vopsire neuniformă.

Dacă este posibil — înainte de a se vopsi — se va face o probă de vopsire pe un sculișor sau material de 3—5 gr. Firele nu se pot vopsi în casă decît sub formă de scul ; sub formă de bobină sau ibrișin nu se poate face vopsirea în condiții casnice.

Se începe vopsirea într-o baie călduță, a cărei temperatură se urcă încet, pînă la fierbere. Pentru țesăturile deschise sînt necesare 20 minute de fierbere, pentru cele închise un timp dublu. Se adaugă o linguriță de sare de bucătărie, la fiecare litru de baie de vopsire.

Sculul se va lega în 2—3 locuri iar într-unul din aceste locuri se va lega și capătul sculului. Legarea se va face de preferință cu ață albă sau ață vopsită rezistent, iar legătura va fi cît mai lejeră.

In timp ce materialul se află în baia de vopsire, se mișcă cu ajutorul unor bețișoare, astfel ca să nu rămînă cu aceleași părți în contact cu fundul sau pereții bazinului.

După ce se scoate vasul de pe foc se lasă să se răcească materialul, chiar în baie, vreme de 15 minute ; se agită, în acest timp, din cînd în cînd.

Limpezirea trebuie făcută, pe cît posibil, cu apă curgătoare sau în lipsă, în 4—5 ape. Nu se va stoarce. Limpezirea se va începe cu apă călduță, iar în ultima apă se adaugă oțet. Se usucă la umbră, departe de orice sursă de căldură. Călcatul se face înainte de uscarea completă a materialului.

In timpul vopsirii se pot lua mostre pentru a se vedea dacă s-a obținut sau nu culoarea dorită. În cazul lînei, acest lucru este ușor și se realizează printr-o simplă stoarcere a unui colț de material sau a unui fir. Culoarea în stare uscată trebuie să fie la fel ca și în stare umedă.

Doina POPA

În camera copilului...

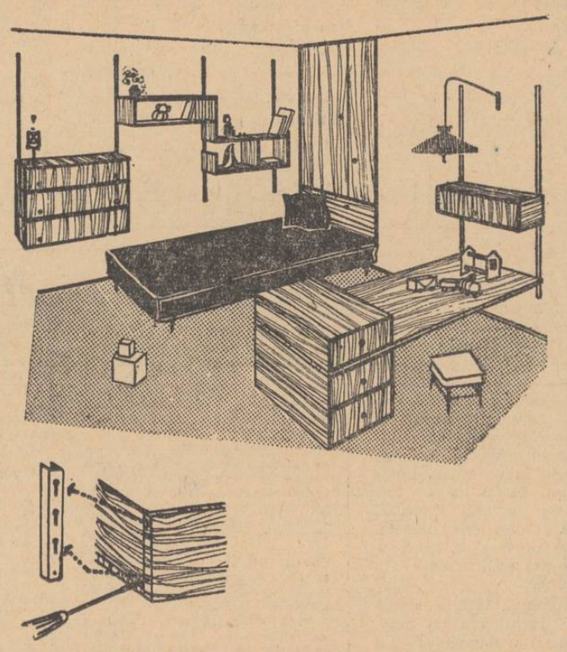

...care crește „văzînd cu ochii" trebuie să înălțăm și mobilierul după el. Pentru asta ne vom folosi de culise bătute în perete și pe care se vor putea muta în sus sertarele și o latură a mesei de joacă (mai tîrziu și de lecții), cealaltă fiind rezemată pe sertarele mari și neunite între ele care pot fi ușor schimbate pentru a corespunde înălțimii necesare. Dăm mai sus schema mărită a detaliului de prindere.

CURIERUL NOSTRU

LACRIMA — Sibiu : Este greu să vă dea cineva un sfat acum, cînd ceea ce nu trebuia să se întîmple s-a întîmplat. Din cele relatate reiese să acum caută prin toate mijloacele să întrerupă orice fel de legături cu dv. În aceste condiții, toate eforturile dv. de a-l face să-și respecte „promisiunile" ni se par inutile. Cel mai bine este să renunțați. Așa ceva este desigur foarte greu. Va trebui să faceți apel la toate resursele voinței dv. pentru a putea trece cu bine această grea perioadă. Nu trebuie să disperați sau să vă faceți griji pentru cele întîmplate.

A. POPA — București ne întreabă dacă nodul dublu pe care l-am descris într-un număr al revistei, se poate folosi la orice fel de cravată. Răspunsul este negativ. Nodul dublu se adaptează numai la acele cravate, care au fost croite pe material în bie și nu perpendicular pe urzeală. Acest ultim fel de desen îl deosebim ușor, întrucît liniile sale sînt orizontale.

E. LUKAS — Mediaș : Adresați-vă centrului cinematografic Buftea.

I. NEGREANU — București : Reținem cele scrise de dv. în legătură cu rubrica de răspunsuri la scrisori — „Curierul nostru".

De am probleme sau necazuri
Nu pot să fiu supărat,
Fiindcă „Curierul nostru"
Mereu mi le-a rezolvat...

Cu epigramele trimise nu am rezolvat nimic. Ca vechi cititor, ați înțeles cum stau lucrurile...

Mai încercați. Poate ies lucruri mai bune. Pentru aceasta nu uitați recomandările ce vi le-am făcut și în scris și prin telefon.

ION FLORIN — Ploiești : Descoperirile muzeografice făcute în Regiunea Ploiești sînt interesante, în special cea privitoare la textul Internaționalei. Firește că pe cartea dv. poștală nu puteți să ne scrieți un articol. V-am ruga însă să faceți acest lucru, cu rînd, trimițîndu-ne totodată și o fotocopie de pe manuscris — numai dacă aveți așa ceva la îndemînă.

ZENA DUDU — Suceava : În adevăr, pe coperta almanahului revistei noastre am publicat fotografia cîntăreței Angela Moldovan.

B. T. — Singeorgiul de Pădure : Scriitorului Francisc Munteanu îi puteți adresa corespondența la Uniunea Scriitorilor, Șoseaua Kiseleff.

GINA T. — Tărîungeni — Brașov : Sfaturi în legătură cu buna conservare a tabloului (e vorba de sfaturile cele mai competente) le puteți obține dacă veți scrie Muzeului de Artă al R.P.R. (secția de restaurare a picturilor). Vă sfătuim deci să cereți sprijinul specialiștilor de acolo a căror experiență este unanim recunoscută.

V. SMARANDESCU — Botoșani : Cu ajutorul riglei de calcul se pot efectua următoarele operații matematice de bază : înmulțirea, împărțirea, ridicarea la putere, extragerea rădăcinilor, calculul logaritmic, calculul funcțiilor trigometrice etc.

În afară de aceasta, am vrea să vă mai comunicăm încă un lucru. In Editura Tehnică a apărut ediția III-a a lucrării „Rigla de calcul" de Florin I. Băncilă.

MIRCEA BUICA CRAIOVEANU, str. Stejarului nr. 3, București IV ; CHIȚA GHEORGHE, Cîmpulung Muscel (Pescăreasa), Regiunea Argeș ; CONSTANTIN HÎRTOPEANU, str. C. Brediceanu nr. 18, Făget, Regiunea Banat ; ȘTEFAN ANDRONACHE, str. Republicii nr. 61, Galați ; EUGENIA BARAȘTEANU, comuna Strîmtura nr. 35, Raionul Sighet, Regiunea Maramureș : MIRCEA THEODORIAN, str. Spiru Haret nr. 6, Caracal, Regiunea Oltenia : vă publicăm adresele pentru a putea face schimb de vederi.

LICA : Situația este într-adevăr foarte încurcată. Nu întreprindeți nimic pînă cînd nu se clarifică totul. Aveți nevoie de sprijinul unui specialist în problemă pentru a vă îndruma și ajuta pînă la sfîrșit.

CECILIA — București : Este regretabil faptul că dv. n-ați sesizat din primul moment că prezența dv. nu era dorită în acel loc. Aceasta a stat la baza comportării respective, comportare care chiar în acest caz nu era cea mai potrivită. Este totuși un fapt fără prea mare importanță și nu merită să vă preocupe atît de mult.

Actorul Dinu Ianculescu ne trimite următorul catren prilejuit de publicarea în „MAGAZIN" a unui articol despre eclipsa totală de soare, semnat de Radu Nor.

Cei de la „Magazinul" sînt de vină
Că n-am văzut eclipsa mai ușor
Și n-a fost dimineața mai senină.
A urmărit eclipsa : Radu Nor.

Mulțumindu-i pentru intervenția sa promptă, ne exprimăm convingerea că vom mai avea alte prilejuri de a-i publica viitoarele epigrame.

Micul constructor

CABANĂ

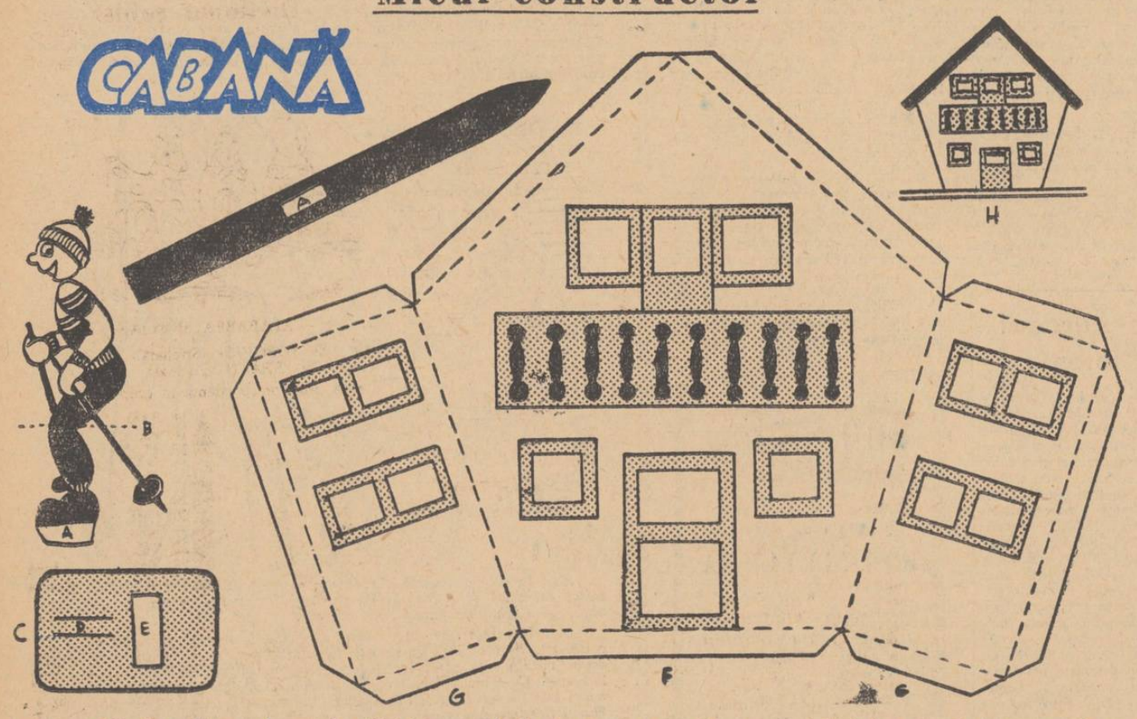

Copiați schiorul așa fel ca al doilea desen să fie în afara figurinei. Lipiți cele două contururi ale schiorului pe carton, decupați și apoi lipiți-le între ele pînă la linia punctată B, de unde picioarele trebuie puțin depărtate. Îndoiți înăuntru aripile A de sub bocanci. Copiați schiul și lipiți ambele schiuri de carton. În dreptunghiurile A de pe schiuri, lipiți aripioarele A de sub bocanci, așa fel ca schiorul să stea pe schiuri.

Decupați fațada F a cabanei dimpreună cu pereții laterali GG. Copiați numai fațada F (și anume doar suprafața pentagonală dintre liniile punctate). Lipiți și piesa GFG, cît și copia piesei F pe carton. Îndoiți totul de-a lungul liniilor punctate și lipiți la spate copia piesei F (pe care nu mai trebuie desenat ferestre și balcon). Decupați din carton un dreptunghi de 16x5 cm. și îndoiți-l în două, de fiecare parte lăsînd cîte 8 cm. Acesta va fi acoperișul; colorați-l în roșu. Lipiți acoperișul de marginile lăsate special pentru lipit la piesa GFG. Cabana e gata. Decupați din carton mai tare un dreptunghi de 20x12 cm (desenul C) și rotunjiți-l la colțuri. El trebuie să fie alb. Va fi zăpada. Pe liniile D lipiți schiurile, peste dreptunghiul E lipiți cabana.

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Beca RIND

— Facem un proces-verbal, spunea hitleristul, și scriem că tu ai declarat tot ce ne-a mărturisit adineauri camaradul tău. El a murit, așa că tot n-ar mai putea păți nimic — tu însă trăiești. Se va găsi procesul-verbal: iar tu care te-ai lăsat schingiuit și n-ai vrut să ne indici efectivul și dispozitivul trupelor române, o să fii judecat ca trădător, în locul răposatului tău camarad, trădătorul adevărat, care va fi înmormîntat ca un erou. Ce zici ?

Trezindu-se din delir, Mușat îl găsi pe Nostril plecat deasupra sa :

— Vezi? gîfîia inspectorul — degeaba ne-ai făcut să te chinuim atît. Nu era mai simplu să ne dai cu binele toate indicațiile pe care ni le-ai dat, fără să mai fie nevoie de mijloace atît de neplăcute? Te-ai căsătorit în lagărul de la Brunswick. Soția dumitale fusese înfirmieră pe front, apoi prizonieră și ea. Acolo în lagăr vi s-a născut fetița, Roxana. Dragoste romantică, de lagăr. Pe urmă ați încercat să vă repatriați... Vezi ce amănunțit mi-ai spus toate ?

— Minți ! Mușat vorbea cu o siguranță care-l făcu pe inspector să se înfioare. Toate astea le-ai aflat din fișele voastre polițienești. Eu n-am spus nimic, pentru că nu voiam să spun și nu voi spune.

— Mi-ai spus că ați figurat pe două liste de repatriere și că legionarii de la Hanovra organizau represalii contra celor ce vroiau să se repatrieze.

Nostril îl privi serios și adăugă :

— Domnule Mușat, fac la dumneata un ultim a...

Fu întrerupt de un glonte, care străbătu fereastra înfigîndu-se în tavan. Se auziră, una după alta, mai multe împușcături.

18 *Pe stradă, cu cîteva minute înainte, un individ suspect, care dădea tîrcoale secției polițienești, fu îmbrîncit de agenți într-un gang. Voiau să-l legitimeze. Necunoscutul se smuci, izbuti să fugă cîțiva pași, trăgînd mai multe focuri dintre care primul nimeri fereastra lui Nostril și se prăbuși ciuruit. Il vîriră iute în sediu.*

— Acte și legitimație n-avea? întrebă Nostril, atunci cînd aghiotantul veni să-i raporteze întîmplarea.

— Nici urmă.

— S-ar putea să fi fost de la serviciul secret. E vineri seara. Dacă pînă în două-trei zile cei de acolo nu află nimic de soarta omului lor, o să se intereseze ei, pe o cale sau alta, și o să aflăm și noi. Dar nu cred să fi fost ei. Nu e stilul lor. Prea grosolan: decît un agent care să se fîțîie pe-afară, ei mi-ar fi trimis mai curînd un șef care să mă descoase.

— Atunci, zise Healey nedumerit, dacă nu era de la serviciul secret, cine să fi fost individul? Al cui?

— Tocmai asta aș vrea să aflu și eu, răspunse inspectorul.

19 *La o oră tîrzie din noapte, generalul Bigellow, în halat, cu ochii cîrpiți de somn, îi primi la el acasă pe Bill și Ned, cei doi agenți secreți care stătuseră la pîndă în fața consulatului.*

— Domnule general, zise Ned, după ce am văzut cîteva mii de mutre omenești, am reperat fotografia individului. Iat-o, e vorba de Grigore Mușat, român, un fel de inginer...

Cam în același timp, un bătrîn cu figură de focă, arhivar mai curînd decît polițist, cu ochelari atît de groși încît nu i se mai vedeau ochii, aducea un dosar în biroul lui Nostril.

— Spune-mi pe scurt — ceru inspectorul. In hîrtii mă uit eu pe urmă. Ce meserie are ?

— In Rominia a studiat biologia. Mai avea pînă la absolvire doar trei examene, cînd s-a înscris pe frontul anti-hitlerist. Se pare că pe frontul de răsărit un unchi pe care-l iubea fusese asasinat, într-o retragere, de către ofițerii naziști.

— Nu divaga. Vasăzică biolog.

— Pardon, n-am zis asta. Din Germania, de la Brunswick, îi era greu să se repatrieze și de aceea a venit aici.

— Asta știu. Meseria !

— Aici a studiat prin corespondență chimia, pentru titlul de inginer chimist. Studii strălucite !

— Vasăzică chimist.

— Nu, că Farvardul n-a vrut să dea diplomă de absolvire unui străin.

— Ești formalist, zise șiciit Nostril, care nu se putea lipsi de acest colaborator tipicar dar foarte conștiincios și bine documentat. Deci, ca nivel al cunoștințelor, omul e biolog și chimist...

— Un excepțional inginer chimist. A lucrat în vreo 15 locuri, mai ales crescătorii de viermi de mătase, laboratoare de materii plastice, ba chiar și într-un institut pentru valorificarea florei marine. Și-a schimbat mereu locul, pentru că voia să facă cercetări științifice pe cont propriu. Or, cunoașteți legile noastre: orice descoperitor e obligat să cedeze firmei invenția făcută în timpul cît lucra la această firmă, sau chiar invenții făcute mai tîrziu, despre care s-a stabilit că rezultă din cercetările întreprinse pe cînd lucra la laboratorul firmei.

— Domnule Forsythe — îl întrerupse Nostril pe bătrîn — ce părere ai: individul ăsta e în stare să fi descoperit ceva?

Fără să mai gîndească, omul cu față de focă răspunse hotărît :

— Cu greu se poate găsi în Torida cineva mai capabil.

(Va urma)

GEORGETA STAVRI

„FILATELIE"

Timbru jubiliar — *Timbru vocal*

Timbru extrem de rar

Timbru „cap de bou" (pe cale de dispariție)

FRED GHENADESCU

ALEGERILE DE ALTĂDATĂ

CE PROMITEA CANDIDATUL ȘI CU CE SE ALEGEA... ALEGATORUL

Lemne — *Poduri* — *Slujbă* — *Locuință*

MATTY ASLAN

— Regret, dar e ora 3 fix. Din acest moment nu vă mai pot da nici o informație...
— Nu face nimic! Eu veniseм numai să întreb cît e ceasul...

S. NOVAC

O întîmplare extraordinară

EXPOZIȚIE DE PICTURĂ ÎN OCCIDENT
— Eu zic să ne întoarcem la ospiciu. Altfel, de mai stăm aici, ne ia cineva drept... autorii acestor tablouri.

ȘAH

După ce ai început combinația...

Mai calculezi o dată, și încă o dată. Merge. Se pare că este o combinație corectă și cîștigul e clar. Dar mai bine măsori de zece ori... Ce ar putea face altceva adversarul? Și iar îți frămînți mintea. Pînă la urmă te-ai hotărît: poți începe combinația. Efectuezi mutarea pe care o consideri surpriză pentru jucătorul din fața ta și aștepți încordat: ce va răspunde el? Și minutele trec greu, în timp ce așteptarea febrilă și neliniștea te ridică parcă de la masă și te silesc să te plimbi, să fumezi...

Această așteptare este totuși de scurtă durată. De cîtă răbdare trebuie să dea însă dovadă în astfel de împrejurări jucătorii de șah prin corespondență! Pentru că, pînă răspunde adversarul trec nu minute sau chiar jumătăți de oră, ci zile, iar uneori, dacă survine și o întrerupere, săptămîni întregi. Cu cîtă nerăbdare așteaptă poștașul care să-ți aducă scrisoarea cu mutarea de răspuns!

Partidele de mai jos, foarte spectaculoase, au fost jucate prin corespondență în cadrul „CUPEI MAGAZIN". Cîștigătorii lor au jucat inspirat, au inițiat atacuri energice și au sacrificat amîndoi reginele pentru turnuri intrînd în poziții complicate pe care le-au dus pînă la urmă în finaluri favorabile. Se cuvine subliniată nu numai calitatea bună a jocului prestat de învingători, dar și răbdarea de care au fost nevoiți să dea dovadă așteptînd — în lunile cît au durat partidele — răspunsurile adversarilor.

APĂRAREA SICILIANĂ

Alb: I. SIMIONESCU (Buc.).
Negru: E. CORUBLUM (Buc.)

Jucată prin corespondență în cadrul „CUPEI MAGAZIN" ediția I, grupa 43.

1 e4, c5 — 2. Cf3, d6 — 3. d4, c:d — 4. C:d4, Cf6 — 5. Cc3, g6 — 6. Ne3, Ng7 — 7. f3, Cc6 — 8. Dd2, 0—0 — 9. 0—0—0, d5 — 10. C:c6, b:c6 — 11. e:d5, c:d5, — 12. C:d5, C:d5 — 13. D:d5, Dc7

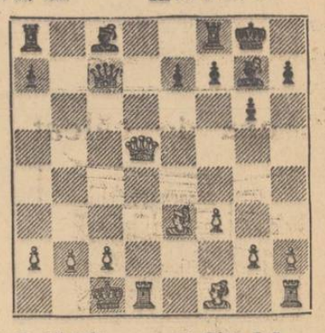

14. D:a8!!, Nf5 — 15. D:f8+, R:f8 — 16. Td2, h5 — 17. Nc4!, Ne5 — 18. N:b3, N:h2 — 19. Nh6+, Rg8 — 20. g4, Nf4 — 21. N:f4, D:f4 — 22. g:f5, D:f3 — 23. T2 d1, g5 — 24. Te1, Df4+ — 25. Rb1, Dc7 — 26. Te4, Db7 — 27. Te1, Rf8 — 28. T:e7, D:e7 — 29. T:e7, R:e7 — 30. Rc1, g4 — 31. Rd2 și negrul cedează. Pionii sînt ajunși de regele advers...

APĂRAREA CARO-KANN

Alb: N. GEORGESCU (Sinaia).
Negru: V. ZAHARESCU (Buc.).

Jucată prin corespondență în cadrul „CUPEI MAGAZIN" ediția I.

1. e4, c6 — 2. d4, d5 — 3. e:d, c:d — 4. Cf3, Ng4 — 5. Cc3, e6 — 6. Nb5+, Cc6 — 7. 0—0, Nd6 — 8. Dd3, Dc7 — 9. h3, N:f3 — 10. D:f3, Cge7 — 11. Ce2, 0—0. — 12. Nd3, Cb4 — 13. c3, C:d3 — 14. D:d3, cf5 — 15. f4, Ne7 — 16. Cg3, Cd6 — 17. b3,

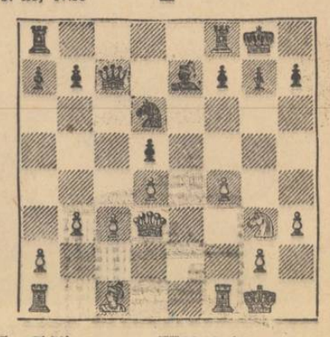

17... Cb5!! — 18. D:b5, D:c3 — 19. Ce2, D:a1 — 20. Na3, D:f1+!! — 21. R:f1, N:a3 — 22. D:b7, Tfb8 — 23. Da6, Nb2 — 24. Re1, Tbc8 — 25. Rd2, Tc7 — 26. Dd3, Tac8 — 27. g4, Na3 — 28. h4, Nb4+ — 29. Rd1 a5 — 30. f5, e:f5 — 31. D:f5, g6 — 32. Dd3, Tc6 — 33. g5, Rg7 — 34. Df3, Tc2 — 35. Df6+, Rg8 — 36. a3, Td2+ ! — 37. Re1, Te8! — 38. a:b4, Te2+! — 39. Rf1, Tf2+ — 40. D:f2, T:f2+ — 41. R:f2, a:b4 și albul cedează finalul fiind pierdut.

Dicționar șahist

APĂRAREA CEHĂ

APĂRAREA SICILIANĂ

Alb: D. POPOVICI (Strehaia).
Negru: I. BRATU (Pucioasa).

Jucată prin corespondență în grupa 83.

1. e4, c5 — 2. Cf3, d6 — 3. d4, c:d — 4. C:d4, Cf6 — 5. Cc3, g6 — 6. Ne2, Ng7 — 7. Ne3, 0—0 — 8. 0—0, Cc6 — 9. Dd2, Cg4 — 10. N:g4, N:g4 — 11. f4, Nd7 — 12. Cce2, Tc8 — 13. b3, Ng4 — 14. Ta1, d5 — 15. e5, f6 — 16. f5, N:f5 — 17. C:f5, g:f — 18. e6!, Dd6 — 19. Cg3, De6 — 20. C:f5, Df7 — 21. Nh6, Nh8 — 22. Tf3, De8 — 23. Tg3+ și după cîteva mutări albul a cedat.

Soluția problemei nr. 2 *(Alb. Rh3, Nf6, Cc1, Ce8, ph2 = 5 piese. Negru: Ra1, Tb2, Nb1, p.a2, a3, a4, c2 și h5 = 8 piese. Mat în 11 mutări). 1. Ng7, h4 2. Rg4! h3 3. Cf6, Tb7 4. Cd7 +, Tb2 5. Ce5, Tb7 6. Nf6! Tb6 7. Cc6+ Tb2 8. Cd4 Tb4 9. Rh3 (sau g3), Rb2 10 Cb3+, Td4 11. N:d4 mat.*

Soluția problemei nr. 3 (Paul Vătărescu): 1. Nf5! se amenință 2. Td5 mat 1... c:d4 2. T:g1: 1... N:d4 2. Nc1.

REBUS-MAGAZIN

Secretele ierbarului

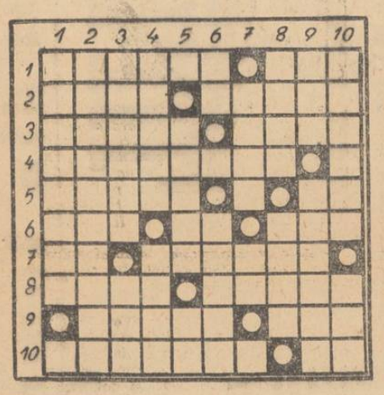

ORIZONTAL: 1) **Răsătură — Strigătul raței** 2) **Suspend** — Cu stare materială bună (fem.) 3) **Dă-li-i, într-un cuvînt — Membrana colorată a ochiului** 4) A pierdut o cursă, datorită... unor mere (mitol.) 5) **Azorel... la usturoi** — Nu 6) Fir — Posesiv — Termen marinărească 7) Număr (abr.) — **Se bagă-n ciorbă** 8) Centru cultural în R.P.R. — Unealtă pentru pieptănat textilele 9) **Îmbujorată de emoție** — Nord-nord-est 10) Mașinist — Măsură de suprafață.

VERTICAL: 1) **Radical** (pl.) 2) **Prinde haina-n cui** 3) **Papară, ocară — Izbitură** 4) Folositoare **— Afluent al Dunării** 5) Oraș în U.R.S.S. (Crimeea) — **Prepoziție** 6) **Abis! — Arde-i!** 7) **Cornută — Onomatopeea rîsului** 8) **A pune la butoi, la sare — Arma berbecului** 9) Auxiliar al perfectului compus — **Piesă metalică pentru contacte electrice** 10) **La fel cu Stan! — Spațiul cosmic.**

L. MĂRĂCINEANU

NOTĂ: În semnificații, „secretele ierbarului" sînt subliniate.

Noapte bună

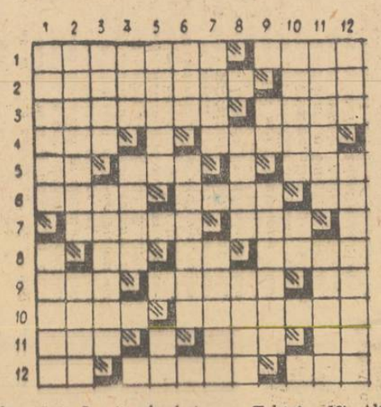

ORIZONTAL: 1) Compozitor sovietic, autorul romanței „În bezna și liniștea nopții" — Consoarta lui Titircă din „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale 2) Poet romîn, autorul poeziilor „A nopților" și „Noapte fantastică" (2 cuv.) — Oglinda lunii 3) De noapte — Înaintea nopții (pl.) 4) A se mira în Ardeal — „Noapte de..." poezie de Macedonski 5) Inceput și sfîrșit de noapte — Aceia — „Zile și nopți" 6) Despre unul de noapte a scris Gorki o piesă de teatru — Personaj masculin din „O noapte furtunoasă" — „Te aștept diseară... Cișmigiu", melodie de Ion Vasilescu 7) Se înfioară de tăcerea nopții — Nume feminin 8) Simbolul staniului — Test — Vîrf în munții Rodnei 9) Un oaspete cotidian care vine seara pe la gene — Cîntăreț în miez de noapte — Numeral 10) Oamenii în timpul nopții — Covoare țărănești 11) Ultima-i la miezul nopții — Vestmîntul alb al naturii în anotimpul cu nopțile lungi — Dialect francez 12) Doi! — Pseudonimul sub care Șt. O Iosif și Dimitrie Anghel au scris, printre altele, poezia „Nocturnă" — Perioadă cu mîi și mîi de nopți.

VERTICAL: 1) O noapte înstelată și cu lună plină — Compozitor sovietic de muzică ușoară, autorul melodiei „Seară în port". 2) Pe o bancă în parc, sub clar de lună, își mărturisesc unul altuia dragostea — Paravan pentru privirile indiscrete ale lunii (pl.) 3) A fi foarte somnoros — A cădea vălul nopții 4) Riu, eroul unei cărți — „...Noreanu" — autorul melodiei „E seară" 5) Jiul, Someșul, Crișurile... — „Cîntec de... și de noapte", Volum de A. Baconsky 6) Șir încurcat — Personaj din piesa „Învingătorii nopții", de scriitorul sovietic I. Stok 7) Cîntec de adormit copiii — Aci am făcut cunoștință cu piesele „Zbor de noapte" de Nicolae Tăutu sau „A 12 a noapte" de W. Shakespeare 8) Corabia lui Noe — Nume feminin rusesc 9) În orice seară — Personaj feminin din drama „Puterea întunericului" de scriitorul clasic rus Tolstoi 10) Alt personaj din piesa „Învingătorii nopții" — Cuprinde 365 de nopți 11) Muncitorii ogoarelor — Duiliu Zamfirescu pentru nuvela „Noapte bună" 12) În acest loc — Și acum în sfîrșit, „Se lasă noaptea".

Marcel RÂNTZER

Tabla de șah pentru... șahiști

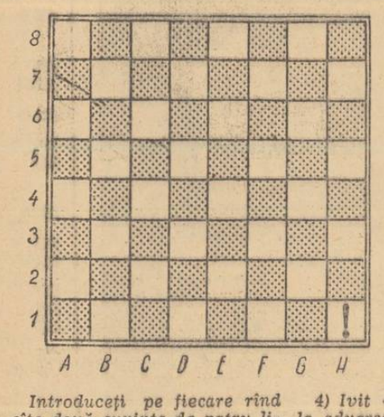

Introduceți pe fiecare rînd cîte două cuvinte de patru litere (ultimul cuvînt al ultimului rînd e de trei) cu următoarele semnificații:

8) Proiectul din mintea fiecărui jucător — Deschidere cunoscută (după numele unui jucător ceh).

7) Joc îndrăzneț — Îl marchează ceasornicul de concurs.

6) Măiestrie — A provoca.

5) Știe teorie multă — a1, a8, h8 sau h1.

4) Ivit — Pion cîștigat de la adversar.

3) Răspunde identic — Linia pieselor negre.

2) Replica pisicii — Poate fi mat!

1) A bate la masă! — Cîți regi are fiecare partener?

PENTRU VERIFICARE:

Cu mersul nebunului (b3-d1): piesa de lîngă nebun (p1);

Cu mersul calului (b4-a6): piesa de lîngă cal;

Cu mersul turei (h7-h5): 1/2-1/2 și (h2-h4): 1-0!

Literele din pătrățelele albe, citite în continuare, constituie un îndemn adresat cititorilor revistei noastre, amatori de șah.

N. A. ION

POȘTA REBUS

GH. CIRLOGEA — *Oradea:* Aveți prea multe puncte negre: 26, la un careu de 12/12. În același timp, vrem să vă atragem atenția asupra unei greșeli săvîrșite în jocul dvs.: Laosul se află în Asia, nu în Africa.

EMILIA MANOLACHE — *București.* Aveți prea puține cuvinte în temă.

UN GRUP DE CITITORI — *Zam:* Vom ține seama de dorința dvs.

LUCIAN IONESCU — *București.* Cînd am primit jocul dv. aveam pregătit unul pe o temă asemănătoare.

VASILE CAZACU — *București.* V-am ruga să treceți într-o simbătă dimineață pe la redacție.

GH. NEMEȘ — *Craiova:* Se reține. Vor apare în limita spațiului disponibil.

Jocuri distractive

CURELE DE TRANSMISIE

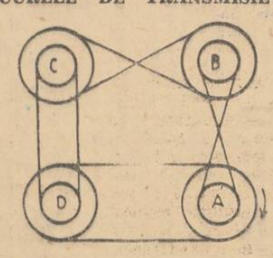

Patru roți de transmisie (A, B, C și D) sînt unite prin curele de transmisie (așa cum vă arată desenul de mai sus). Întrebări: 1) În condițiile de mai sus, mișcarea celor patru roți este posibilă? 2) În ce direcție se va învîrti fiecare roată în cazul cînd roata A se va roti în direcția indicată de săgeală?

EGAL 100

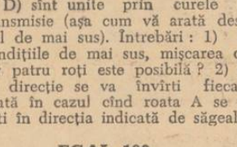

Completați cele nouă căsuțe ale pătratului cu cifre, astfel ca vertical și orizontal pe fiecare rînd să obțineți total 100.

INTREBARE

Într-o cameră pătrată se aflau niște pisici. În fiecare colț era o pisică, iar fiecare pisică din colț avea în fața sa trei pisici. Cîte pisici erau cu toate?

CU 6 PIESE

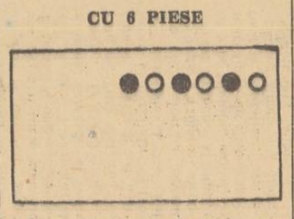

Luați șase piese de table, trei albe și trei negre și așezați-le alternativ, una neagră, alta albă, așa cum se vede în desenul de mai sus. În stînga sau în dreapta lăsați spațiu suficient ca să încapă patru piese.

Se cere să mutați piesele în așa fel încît acestea să se succeadă în ordinea culorilor: mai întîi în stînga cele trei piese albe, urmate de cele trei negre. Aveți dreptul să mutați în spațiul liber *numai cîte două piese alăturate deodată.* Pentru rezolvarea problemei sînt suficiente numai trei mutări. (În locul pieselor se pot folosi monede sau cartonașe).

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 176

CELE PATRU PUNCTE

NUMĂRUL 30

6×6—6=30
5×5+5=30
3³+3=30

FIECARE LINIE EGALA CU 12

FEL DE FEL • FEL DE FEL • FEL DE FEL • FEL DE FEL

Taina lacului subteran

Vizitînd zilele trecute Institutul de Speologie al Academiei R.P.R. am aflat despre observarea unor fenomene naturale deosebite de către o echipă de cercetători, în apropiere de satul Ponoarele, comuna Baia de Aramă, reședința raionului cu același nume din Regiunea Oltenia. Cu acest prilej l-am rugat pe tov. prof. *Traian Orghidan,* directorul adjunct al Institutului, să relateze cititorilor „MAGAZINULUI" filmul întîmplărilor petrecute.

O mică deschidere în munte

Cred că cititorii au aflat de existența podului natural, cunoscut de multă vreme. Aci este vorba de fapt de plafonul unei peșteri care s-a prăbușit, de o parte și de alta, rămînînd la mijloc podul, acesta reprezentînd astfel un rest al tavanului, pod peste care trece acum șoseaua Baia de Aramă—Balta. Din vecinătatea acestuia, micul nostru grup — tovarășele Margareta Dumitrescu, Jana Tanasache și cu mine — am pornit pe lîngă gura Peșterii Mari — pe care o cunoșteam — și am coborît spre lacul ce se zărea în depărtare, denumit de localnici Zăton. Mergînd pînă în apropierea nivelului apei, unul dintre noi semnală dintr-o dată o mică deschidere neagră în peretele muntelui. Ne aflam în fața unei peșteri necunoscute...

Peștera păianjenilor

Peștera descoperită ne atrăgea ca un magnet, deși bănuiam că nu ne va fi ușor să pătrundem prin spărtura aceea în adîncimile întunecoase unde nici o rază nu pătrunsese de milenii. O mică consfătuire, și hotărîrea fu luată. Unul cîte unul ne-am tîrît pe coate prin intrarea îngustă și scundă, înaintînd așa mai multe zeci de metri. Vă spun drept că nu ne-a fost de loc lesne și deși pînă atunci ne era cam frig, acum transpiram de-a binelea.

Din loc în loc trebuia să ne oprim din cauza oboselii și nu ne puteam ridica căci riscam să ne lovim cu capul de tavan. Lampa cu acetilenă s-a răsturnat nu o dată și s-a stins, fiind nevoiți să căutăm înfrigurați, prin beznă, chibriturile salvatoare aflate într-unul din buzunarele salopetei.

După ce am străbătut acest drum chinuitor, oboseala ne-a fost răsplătită din plin prin noutățile pe care le-am aflat. Din tunel am intrat într-o sală mai mare, unde am putut — în fine — să ne ridicăm în picioare. La lumina lămpii noastre am observat numeroase stalagmite și stalactite deosebit de frumoase iar în mijlocul sălii un mic lac subteran. Cercetînd încăperea am văzut o galerie urcînd în pantă și deși am încercat s-o explorăm, n-am reușit, deoarece argila de pe podeaua aceasta era foarte alunecoasă. Ne-am resemnat și am început cartarea porțiunii din peșteră și cercetarea faunei acesteia. De abia acum am observat că în jurul nostru mișunau mii și mii de păianjeni — zeci de mii chiar — de un tip caracteristic cavernelor. Lucru deosebit era faptul că aici se afla cea mai numeroasă populație de păianjeni din cîte văzusem în peșterile de la noi. Eram deci cu adevărat în „peștera păianjenilor".

Insecte acvatice... și o surpriză

Apropiindu-ne de lacul subteran, primul lucru pe care l-am constatat a fost acela că ne găsim în fața unui lac foarte adînc. Aici am pescuit numeroase insecte acvatice. Cercetîndu-le cu atenție am observat cu surprindere că sînt asemănătoare cu cele pe care le pescuisem în lacul Zăton, lacul de la suprafața pămîntului. De aci am tras concluzia că lacul din afară pătrunde în anumite perioade de ploi abundente în această peșteră, apa lui cărînd și insectele ce înotau acum liniștite, în fața noastră, în apa lacului subteran. Desigur că atunci cînd valea, care astăzi adă poștește lacul Zăton, nu era adîncită la nivelul actual, apa se scurgea în adîncul pămîntului prin „peștera păianjenilor". Astăzi aceasta nu se mai întîmplă decît atunci cînd crește nivelul lacului. Desigur că apa lacului se scurge în mod obișnuit în altă peșteră, necunoscută, situată dedesubtul primei, prin găuri ce se deschid chiar sub fundul lacului.

Tuneluri și săli subterane necunoscute

Interesantă este părerea localnicilor — părere confirmată și de unii geografi care au studiat regiunea — și anume că apa care se pierde prin fundul Zătonului iese după mai mulți kilometri din nou la suprafața pămîntului printr-o altă peșteră — peștera Bulba, care se află la o diferență de nivel de mai multe zeci de metri. Situată la aproximativ un kilometru de comuna Baia de Aramă, din peștera Bulba iese un pîrîu — pîrîul Bulba de la Malareca. Fără îndoială că această distanță de mai mulți kilometri dintre lacul Zăton și izvorul abundent ce iese din peștera Bulba este parcursă de apă prin tuneluri și săli subterane necunoscute încă. Și cum necunoscutul este atracția cea mai mare a cercetătorului ne-am propus ca într-un viitor apropiat să examinăm posibilitatea pătrunderii în traseul apei subterane, prin noua peșteră descoperită la Ponoare.

Interesant este de asemenea faptul, constatat de noi, că în partea opusă podului natural se află un alt pîrîu ale cărui ape se pierd tot prin orificii ce se deschid spre fundul văii. Primăvara, cînd apele sînt mari și aici se formează un lac, care vara dispare complet. Este foarte posibil ca cele două pîraie ce se pierd în adîncul masivului calcaros să se întîlnească sub pămînt și să formeze un singur șuvoi ce iese din nou la suprafață prin peștera Bulba.

Un zgomot neobișnuit, în noaptea milenară...

Tainele peșterii Bulba i-au atras pe mai mulți tineri speologi care au pătruns prin apă în interiorul acesteia. Se vede că n-au ales însă momentul cel mai potrivit pentru o asemenea explorare, căci afară ploua cu găleata, lucru extrem de periculos pentru a intra într-o peșteră unde se află un rîu subteran. Este cunoscută catastrofa petrecută cu cîțiva ani înainte în Elveția, cînd s-au înecat mai mulți speologi surprinși în adîncimile pămîntului de puhoiul de ape provenite din cauza unei ploi torențiale.

Tinerii noștri cercetători, după ce au trecut pîrîul și au pătruns într-o galerie a peșterii, au auzit deodată un zgomot puternic și neobișnuit care le-a provocat o spaimă ce le va rămîne mult timp întipărită în minte. Totuși ei au căutat să afle ce se întîmplă în hăurile nevăzute din fața lor. Înaintînd în direcția loviturilor auzite, temerarii exploratori au dat de un izbuc subteran, acolo, unde tavanul peșterii se apropia de nivelul apei. Zgomotul era provocat de o cascadă intermitentă, apa umplînd un bazin, care de cîte ori era plin, se revărsa. Cauza loviturilor care le provocase teribila spaimă era astfel lămurită...

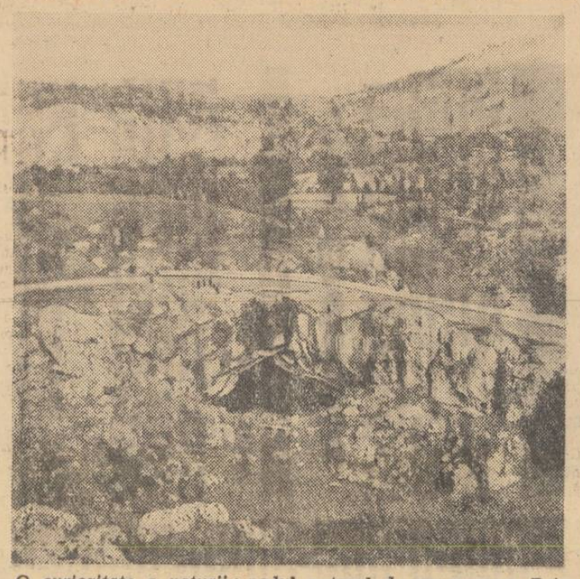

O curiozitate a naturii: podul natural de pe șoseaua Baia de Aramă-Balta.

Cercetările vor continua

La mică depărtare de aceste locuri — vreo 20 de kilometri — se află prima stațiune de cercetări speologice din țara noastră, lîngă peștera Cloșani. Astfel regiunea despre care am vorbit va putea acum să fie vizitată mai des de speologi. În cursul primăverii acestui an noua stațiune va fi inaugurată, rămînînd ca în cel mai scurt timp să fie înzestrată cu mobilierul și aparatura necesară cercetărilor științifice.

★

I-am mulțumit prof. Traian Orghidan pentru interesantele relatări, exprimîndu-ne dorința de a informa în continuare pe cititorii noștri despre rezultatele cercetărilor viitoare.

Simion SĂVEANU

Nunta de diamant

În colhozul Stalin din Regiunea Taşkent a avut loc de curînd un eveniment deosebit. Colhoznicii au organizat o festivitate în cinstea aniversării a 75 de ani de căsătorie a soților Bazarbalev.

„Mirele", Sanghli Ata are vîrsta de... 97 ani iar mireasa Narboubi, nu mai puțin de 90. În timpul petrecerii sărbătoriții au povestit amintiri din convietuirea lor îndelungată și nu lipsită de greutăți.

Bazarbalevii au trăit jumătate din viața lor conjugală în epoca cînd Taşkentul era denumit „Stepa foamei". Cuprindea doar 36.000 ha. În timp ce numai în ultimii 7 ani s-au desțelenit și valorificat aci 300.000 ha. Colhozul „Stalin" care dispune de o centrală electrică, un mare club și mai multe unități medicale, se află chiar pe aceste terenuri recuperate.

Colhoznicii au adus sărbătoriților numeroase cadouri și și-au exprimat speranța de a fi invitați și la sărbătorirea celei de-a 100-a aniversări.

„Stepa foamei", ca păzitori ai turmelor de oi ale bogătanilor din sat. Înainte de revoluție, suprafața irigată a „Stepei foamei" cuprindea doar 36.000 ha. În timp ce numai în ultimii 7 ani s-au desțelenit și valorificat aci 300.000 ha. Colhozul „Stalin" care dispune de o centrală electrică, un mare club și mai multe unități medicale, se află chiar pe aceste terenuri recuperate.

Colhoznicii au adus sărbătoriților numeroase cadouri și și-au exprimat speranța de a fi invitați și la sărbătorirea celei de-a 100-a aniversări.

DOUA ORE CU „CHARLOT"

de Nikolai Pogodin

Chaplin... La auzul acestui nume, înaintea ochilor îți apare într-o clipită o figură de o extraordinară vioiciune; ai impresia că această figură a trecut din împărăția filmului în realitatea care te înconjoară, în viața de toate zilele, că a venit lîngă tine. Creă că multe mîlioane de oameni simt la fel, că socotesc, ca și mine, că pe acest om scund, nespus de blajin, îl cunosc foarte bine și de foarte multă vreme. Iar a cunoaște bine pe cineva înseamnă cel puțin să-ți închipui ce caracter are, obiceiurile lui în viața cotidiană...

Și iată-ne, eu și Leo Romanovici Șeinin, puțin grăbiți, puțin emoționați, mergînd la ora stabilită la întîlnirea cu marele artist al filmului mondial, gîndindu-ne și unul și celălalt că de fapt n-avem de ce să ne grăbim și nici de ce să ne facem emoții, deoarece ce pe acest om îl cunoaștem de atîta timp și ne vom întîlni cu el așa cum te regăsești cu un vechi prieten.

Dar aceleori viața răspunde întocmai visurilor.

Am întîlnit un prieten. Pare-se că așa îi este dat lui : să caute oameni cu care speră să fie prieten...

Dar prietenul nostru Chaplin s-a dovedit a fi un om pe care îl cunoaștem prea puțin.

După etate Chaplin aparține acelor persoane pe care le numim deobicei vîrstnice. Nu ne-am mirat însă atunci cînd, în pragul vîlei, ne-a ieșit înainte un bărbat care iradia de lumină, de bucuria și de veselia tinereții. Îl vezi părul alb, dar ochii nu îi erau încețoșați de bătrînețe... Cu niște ochi ca acela, plini de sfătuire, de lumini care nu se sting, de sclipiri jucăușe, mai poate să joace rolul unui tînăr îndrăgostit, al unui soldat aprig, al unui cavaler hispan...

Alteeva ne-a mirat. Cu noi stătea de vorbă un om foarte cult și, de aceea, nespus de simplu, care nu avea nimic comun nu numai cu marele Chaplin, cu rolurile lui nemuritoare, dar și cu lumea cinematografiei. Cu alte cuvinte, n-am recunoscut în Chaplin artistul de film, ci rezistat, nu l-a doborît gloria uriașă, nu și-a făcut din profesie o a doua natură, a rămas un englez autentic, puțin americanizat. Probabil că de aceea a rămas și un mare familist, cu copii care-și divinizează părintele. Și tot de aceea a rămas un locuitor oarecare al acestei țări liniștite, cam plicticoase, sau mai exact un om care vrea să-și trăiască viața personală. Nu știu dacă izbutește ori nu să și-o trăiască într-adevăr și nici nu l-am putut întreba, din motivul evident că noi ințelne ne introducsesem în viața lui Chaplin.

Sînt apoi detaliile care, pur și simplu, te uluiesc. Toți scriu despre statura scundă a lui Chaplin. Nu știu de ce. În ce mă privește n-am reușit să-l identific pe Chaplin cel pe care îl știam pînă acum, cu Chaplin de lîngă mine. Erau de înălțimi deosebite. Nu m-am putut abține să nu-i pun o întrebare naivă.

— Cum așa ? Sînteți mult mai înalt...

Chaplin a surîs șiret. El nu ne putea spune, ca unii actori mediocri, că aceasta ține, chipurile, de un secret al transfigurării... Nu l Ne-a explicat că operatorii de film au știut să-l filmeze astfel încît să apară pe ecran mai scund ca în realitate. Făcusem bine că-i pusesem întrebarea aceea naivă; delicat, inteligent și cu umor, gazda a abătut discuția de la persoana sa și nici n-am băgat de seamă cînd a început să-mi placă tot mai mult, să mă simt bine acolo.

Printre amănuntele care spulberă asemănarea lui Chaplin de pe ecran cu Chaplin din viață, mai sînt privirea, felul cum își ține capul, obiceiul de a-și asculta interlocutorul, gesticulînd. Despre mers, nici nu mai vorbesc.

Dar principalul este că ne-am întîlnit cu unul din acei oameni rari, o întîlnire de a cărei importanță nici nu-ți dai seama și care asemenea clipelor de răspîntie din viață, rămîne mereu în amintire.

Deși, în general corbind, nu s-a întîmplat nimic deosebit. Ardea focul în cămin. Un foc cu flacără mare, într-o încăpere spațioasă și frumoasă; ni s-a adus cu amabilitate ceai cu prăjituri de casă; ședeam în fotolii cum stau musafirii în toate cazurile. Dar puțini oaspeți în împrejurări asemănătoare se bucură de o primire care să-i facă din prima clipă să se simtă bine într-o casă străină.

Chaplin este un om bogat. Nu i-am socotit vestniturile, dar simt convins că nu trăiește pe ultima mie de franci. N-a venit în Elveția fiindcă se simțea prea bine în America... Din cite mi-am dat seama, observînd viața de aici, în Elveția nu-ți poți găsi o a doua patrie. E totdeauna curat, ca în a fun de sărbătoare, dar sărbătoare adevărată nu e niciodată. S-a fi simțind sau nu bine aici Charlie Chaplin, cu inima lui sensibilă, nu știu. Dar din discuția noastră plină de schimbări bruște de subiect (de aceea nici nu e bună pentru tipar) am înțeles că Chaplin a rămas același. Nu putem să-l socotim comunist, cum au făcut în America niște proști. Probabil că nici el nu suferă multe lucruri pe care nu le sufăr comuniștii, dar această acerbitate este caracteristică intelectualității progresiste contemporane din Apus.

Chaplin este un om extrem de inteligent și în stare constă tot secretul. Talentul actorului, îmbinat cu o mințe excepțională, ni l-au dat pe Charlie Chaplin.

Și este plăcut să constați astăzi că Chaplin cel de saptzeci de ani, n-a rămas cu nici un pas în urma lui Chaplin cel tînăr.

Lucrează ? O, da ! Ar fi fost nelalocul lor niște întrebări precum: „o-ați lăsat de film ?"; totuși, are în spate cincizeci de ani de artă — muncă de ocnaș. În prezent lucrează la o carte în care el, actorul și omul, se regăsesc, după propria sa expresie, „în întregime". Își laudă secretarul. Dictînd stă pe gînduri uneori cîte zece minute la o singură frază.

— Se întîmplă ! — îi spunem noi.

Chaplin se bucură...

— Și dumneavoastră vi se întîmplă ?

— Și nouă...

Sîntem reținuți în continuare. Ne oferă pahare cu gin. Băutura e tare, deși cu puțin alcool. Apare o făptură gingașă ca un îngeraș. S-au strîns copiii. Urmează să ne fotografiem fără dichis, ca fotografii amatori. În această casă nu există aparat de filmat, nu se poate vedea și nici face un film. Fata cea mare are 17 ani și învață baletul. Viscează — cum e firesc — „Balșoi Teatr" balerinele noastre, pe Ulanova... Un vis adevărat, nu ceea ce se înțelege în vorbirea obișnuită prin vis. Cînd aducem vorba despre „Balșoi Teatr", fața ei se transfigurează de emoție. Îi șoptește lui Chaplin : „Dragul meu"... Asta înseamnă: „Vom pleca !".

Îl înțeleg pe Chaplin; e greu să pleci la drum cu o familie așa de mare — șapte copii, dintre care cel mic are numai un an.

...Pe marginea proiectatei călătorii a lui Chaplin la Moscova s-au îndrugat tot soiul de nerozii în presa occidentală. S-a scris că Chaplin și-ar fi dat consimțămîntul în față de scriitorii sovietici numai din amabilitate. Pe urmă s-a dovedit că Chaplin n-a spus așa ceva reprezentanților presei. S-a anunțat că este door o părere a cuiva. Aș vrea să spun că Chaplin nu „și-a dat consimțămîntul", pentru că de fapt nici noi nu l-am cerut. Ne-am gîndit să-l invităm în Uniunea Sovietică și ar fi fost cel puțin bizar dacă nu l-am fi invitat, dar s-a întîmplat că chiar din primele minute Chaplin să ne împărtășească el însuși intenția de a veni la noi.

— Și ce lună e mai bine ? S-ar putea face de așa manieră încît călătoria să nu fie festivă ?

Trebuie să adaug, fiindcă veni vorba de birje, că telegrama despre dorința lui Chaplin de a vizita Uniunea Sovietică, a fost expediată cu stirea lui.

Este astăzi puteam să nu le scriu, dar e neplăcut cînd știu că se miște și se clevetește.

În două ore l-am cunoscut pe Chaplin necunoscutul. Mi se pare că acest om inteligent ne-a tras puțin pe sfoară... Credeam că noi vom fi cei care vom pune întrebări, dar de la început el „s-a făcut" cu subiecteiz de discuție. Gazda ne punea întrebări, care erau departe de a fi banale. De pildă, despre viitoarele relații ale Uniunii Sovietice cu partidul democrat din Statele Unite, care tocmai venea la putere.

Dar fiindcă aceste teme exprimă părerile noastre personale, n-ar avea rost să vorbim despre ele. Ne-a frapat multitudinea lor, larga informare a artistului în prioința situației internaționale, erudiția lui în cele mai neașteptate probleme, în cele mai îndepărtate meserii.

Într-un cuvînt, în lumea artei, în lumea intelectualității înaintate, radicale, care judecă în spiritul contemporaneității, Charlie Chaplin este o perlă și a ceastă perlă strălucește...

SPECTACOLUL magazin

In studiouri — pe ecrane

● IN SPANIA se realizează în prezent exterioarele filmului „CIDUL", adaptare după piesa cu a celaș titlu a marelui dramaturg clasic francez Pierre Corneille. Regia filmului o semnează Anthony Man (S.U.A.), iar rolurile principale sînt interpretate de Charlton Heston și Sophia Loren.

● „ROMEO, JULIETTA ȘI ÎNTUNERICUL", — așa cesta este titlul noului film al cineastului ceh Jiri Weiss, inspirată de teroarea rasială în anii ocupației fasciste. Un adevărat poem închinat iubirii curate dintre doi adolescenți, iubire spulberată de prigoana fascistă, filmul a întrunit anul trecut aprecierile unanime ale juriilor festivalelor internaționale de la San Sebastian (Spania) și Porelta-Terme (Italia).

● STUDIOURILE din Ceylon au realizat filmul intitulat „VESTITORUL", inspirat din lupta împotriva colonialiștilor portughezi.

● „SURORI PE GHEAȚĂ" este titlul unui nou film chinezesc, avînd ca temă un episod interesant din viața sportivilor.

● REGIZORUL polonez Alexandru Ford a turnat filmul în culori pentru cinemascop „Cruciații". În numai două luni de la premieră, filmul a fost vizionat, în R. P. Polonă, de către 3.400.000 de spectatori.

● „DRAGOSTE DE TAȚĂ, DRAGOSTE DE CAȘ" se intitulează noul film indonezian, care aduce pe ecran aspecte din lupta împotriva colonialismului.

● REGIZORUL italian Carlo Lizzani (autorul filmelor „Cronica amanților sărac-i și „Atențiune, banditi) turnează filmul „AURUL DIN ROMA", care are ca subiect o întîmplare reală : deportarea celor 1400 de evrei din Roma la Oswiecin în sep. tembrie 1943.

● UN GRUP de cineaști algerieni au realizat filmul „DJAMILA". Filmul înfățișează lupta plină de eroism a poporului algerian împotriva colonialiștilor francezi.

VA POVESTIM FILMUL

„Mîndrie"

O producție a studioului cinematografic „București"

Cadru din noul film românesc „Mîndrie"

Andrei Jurcă și Liviu Bota. Doi tineri inginieri, primul, fost otelar, reîntors de curînd de la specializare din Uniunea Sovietică, celălalt inginer șef al unui combinat siderurgic. Amîndoi sînt buni prieteni, ba, mai mult, Andrei e logodit cu Marina, sora lui Liviu.

Practica îndelungată a unuia, entuziasmul și spiritul treaz, inovator, al celuilalt, alăturate unui îndelungat și trainic sentiment de prietenie va permite — pare-se — celor doi ingineri o colaborare rodnică, creatoare, în interesul creșterii necontenite a potențialului industrial al combinatului.

S-ar părea... Pentru că, de fapt aici intervine conflictul dintre acești tineri ingineri. Orgoliul nemăsurat, vanitatea, un nejustificat sentiment de suspiciune îl face pe Liviu Bota să se izoleze, să respingă prietenia celuilalt. Înțelegerea exactă a acțiunilor inovatoare pe care le întreprinde Andrei o va afla pînă la urmă Liviu cu prețul unor mari sacrificii, într-un intens moment dramatic iscat de un grav accident în hala de încărcare a otelului.

Noul film românesc „Mîndrie", inspirat din actualitatea construcției socialismului în țara noastră, aduce pe ecran peisajul nou al combinatului siderurgic Hunedoara. Într-adevăr, sub conducerea regizorului Marius Teodorescu, o numeroasă echipă de actori formată printre alții din Ioana Bulcă, Sandina Stan, Victor Rebengiuc, Constantin Codrescu, Gheorghe Cozorici, Geo Barton, Simion Negriliă, Costel Constantinescu, George Mărută și alții, au petrecut multe săptămîni în orașul siderurgiștilor, urmărind și luînd cunoștință de fața locului de procesul de producție, fiind oaspeții muncitorilor hunedoreni, cunoscîndu-i și legînd îndeaproape prietenii permanente, cu modelele eroilor pe care aveau să-i întruchipeze în film. De altfel, muncitorii hunedoreni îi cunoșteau pe eroii filmului încă înainte de filmare. După definitivarea... bucureșteană a scenariului, regizorul Marius Teodorescu l-a citit în fața oțelarilor și furnaliștilor de la Hunedoara. Observațiile și criticile lor l-au făcut pe regizor să-și modifice scenariul în mod substanțial. Abia la a treia lectură, scenariul a primit viza de bun. Și iată că în curînd, filmul „Mîndrie" va intra pe ecrane, exprimînd un nou succes al tinerei noastre cinematografii.

D

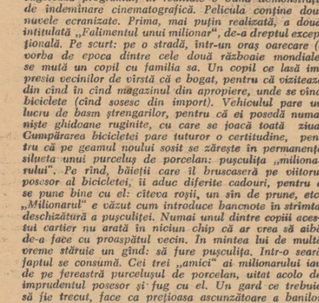

„Eu iubesc, tu iubești..."

Regizorul italian Alessandro Blasetti turnează un nou film intitulat „*Eu iubesc, tu iubești...*" dedicat tineretului din mai multe orașe ale lumii. În fotografia de mai jos il vedeți pe Blasetti stînd de vorbă cu două tinere moscovite, (care vor luca în acest film) la mașele magazin universal „G.U.M." din capitala Uniunii Sovietice.

Scriitorii sovietici N. Pogodin și Lev Șeinin fotografiați la Geneva, în mijlocul familiei marelui cineast Charlie Chaplin

REFLECTOR

FILME

Ecranizarea unor lucrări de Dostoievski a stîrnit justificat interesul publicului din lumea întreagă. Dacă am amintit numai „Idiotul", pelicula de mare finețe și am spune totul. Ultima transpunere pe pînză după marele romancier, „Șfioasa", aduce în fața spectatorilor povestea tragică a unei femei căsătorite cu un cămătar, erou mai mult balzacian, pus să se răzbune pe societatea care l-a alungat din mijlocul ei pentru motive cu totul stupide. Nu intenționez să istoriesesc ce cuprinde filmul, pentru că cei mai mulți cititori vor fi văzut de-acum pe la Savoia și pe Andrei Popov în cele două roluri principale. Aș dori să mă opresc puțin asupra regiei, semnate de cunoscutul actor Borisov. (După cum s-a văzut și în alte cazuri experiența platoului a dat bune rezultate în dificila muncă de îndrumare a interpreților).

Borisov a pornit de la ideea simplă că trebuie mai ales urmărit textul romancierului și atunci (în afara unor exterioare) a renunțat la orice detaliu al decorului, menținînd obiectivul aparatului pe chipul actorilor. Cea mai mare parte a filmului se petrece într-o odaie albă, cu pereți goi, în fața unei mese de primiri de obicei. O ușă ciudată, situată în unghiul camerei, lîngă un cuier care-și aruncă umbra alături, lasă să pătrundă prin ea pe protagoniști. Meschinăria sufleteaască a cămătarului nu e subliniată ostentativ, pereții lipsiți de orice podoabă, sărăcia intenționată a decorului, spun totul. Pe afară, casa cu pereții leproși de la fereastra căreia eroina se va zvîrli pe caldarîm, avertizează încă de la început pe spectator. Dincolo de zidurile sumbre se petrec lucruri teribile și încă într-o tăcere, într-o lene de moarte, mai tragică și mai desgustătoare decît orice; fiecărui pentru că simt învăluite în taina vieții obișnuite. Registral focul lui Savina, dacă ținem seama că textul ce trebuie debitat are o întindere limitată. Renunțînd la unele gesturi teatrale, Andrei Popov a fi putut să-și egaleze partenera. Încă odată trebuie subliniată regia filmului excelentă din toate punctele de vedere!

*

La cinematograful „Lumina" rulează foarte buna producție poloneză „Mici drame", film pentru copii, cum sugerează programul, în realitate o bună demonstrație de îndeminare cinematografică. Pelicula conține două nuvele ecranizate. Prima, mai puțin realizată, a doua, intitulată „Falimentul unui milionar", de-a dreptul excepțională. Pe scurt: pe o stradă, într-un oraș oarecare (e vorba de orașele din cele două războaie mondiale) se mută un copil cu familia sa. Un copil ce intră în atenția vecinilor de vîrstă că e bogat, pentru că vizitează din cînd în cînd magazinul din apropiere, unde se vînd bicilete (cînd sosesc din import). Vehiculul pare un lucru de basm strengarilor, pentru că ei posedă numai niște ghidoane ruginite, cu care se joacă toată ziua. Cumpărarea bicicletei pare tuturor o certitudine, pentru că pe geamul noului sosit se zărește în permanență silueta unui purceluș de porcelan: pușculița „milionarului". Pe rînd, băieții cer îi bruscarea pe viitorul posesor și pînă la urmă îi oferite cadouri, pentru a se pune bine cu el: citeva roșii, un șir de prune, etc. „Milionarul" e văzut cum introduce bancnote în strîmba deschizătură a pușculiței. Numai unul dintre copiii acestui cartier nu arată în niciun chip că ar crea să aibă de-a face cu prosapătul vecin. În mintea lui de multă vreme stăruie un gînd: să fure pușculița. Intr-o seară faptul se consumă. Cei trei „amici" ai milionarului iau de pe fereastră purcelușul de porcelan, uitat acolo de imprudentul posesor și fug cu el. Un gard ce trebuie să fie trecut, face ca prețioasa ascunzătoare a banilor să scape din mîinile hoților și spre uimirea celui ce culege ciobiturile, înduntru sînt găsite niște hîrtii deosebite și abia citeva monede. „Milionarul" era un băiat la fel de sărac ca și ei. Decepția naște o imprecație și dispretul se pare că va urma oricărei prietenii. Ultima secvență vorbește însă optimist despre sufletul acestor copii: pe fereastră la locul știut, „milionarul" găsește diminețea trei roșii, ca trei fierbinți inimi omenești. Interpretarea, regia și decorul, remarcabile. „Mici drame" merită o atenție deosebită și vi-l recomand cu căldură.

*

„Van Gogh", cu un scenariu dramatic, cu un interpret bun (Kirk Douglas), colorat prea violent, nu reușește să transmită tragedia interioară a marelui pictor. Impresionează exterioarele foarte autentice și efortul de a reda cu fidelitate o viață dedicată cu fanatism artei. Lipsește însă acel grăunte de poezie pe care-l avea, de pildă, „Moulin Rouge".

Eugen BARBU

Jana Brejchova

Jana Brejchova, tînăra și fermecătoarea artistă cehă de film care și-a început cariera încă de pe băncile școlii, este în prezent solicitată de numeroase studiouri străine, pentru a i se încredința roluri de protagonistă. Ea preferă însă rolul prințesei din Veneția în noul film al regizorului Karel Zeman, care ecranizează nemaipomenitele pățanii ale baronului Münchhausen. În clișeul de mai jos, „prințesa" este machiată pentru... filmare.

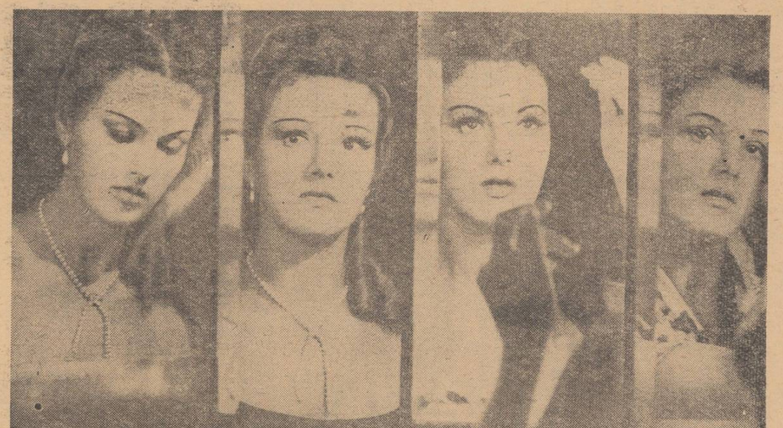

Artista sovietică Iulia Borisova, interpreta Nastasiei Filipovna din „Idiotul", după Dostoievski

Intre film și literatură

Convorbirea noastră cu scriitorul și proaspătul scenarist și regizor Francisc Munteanu

După o absență îndelungată din librării, resimțită de cititorul deprins să citească anual cel puțin o carte nouă de Francisc Munteanu, autorul „Lenței" a reapărut în grădina celei de a zecea muze... O dublă colaborare cu Titus Popovici la filmele „Furtuna" și „Valurile Dunării" în calitate de scenarist (la ultimul din ele a fost și asistent de regie), a marcat debutul lui Francisc Munteanu în arta filmului, urmat, la scurt timp, de o nouă mărturie a calităților sale cinematografice — filmul „Soldați fără uniformă".

În prezent pregătește pentru tipar primul volum al romanului „Născut în Europa", fapt pe care l-am putut constata, înainte de a-mi-i fi destăinuit scriitorul, după paginile, risipite pe covor, pe care și le bătea singur la mașină.

Dar discuția pe care i-am sugerat-o avea să se refere la raporturile cinematografia ale scriitorului în general.

„FILMUL NE INFLUENȚEAZĂ LA MASA DE SCRIS"

— Cum vă explicați atracția pe care o exercită filmul asupra scriitorilor contemporani, fapt sesizat încă de a cum citeva decenii în țările cu o veche tradiție cinematografică ? Legat de aceasta v-am ruga să ne vorbiți despre raporturile dintre cinematografie și literatură în perspectiva experienței pe care ați acumulat-o în ultimul timp.

— Orice operă de artă își are destinatarul său precis : cititorul, ascultătorul, vizitatorul de expoziții. Nobila ambiție a creatorului, a creatorului care lucrează pentru mase nu pentru o înlimă categorie de snobi, este de a se face ascultat, citit, privit de un număr cît mai mare de oameni. Trăiul unei cărți literare poate atinge mai greu cifre de ordinul milioanelor în timp ce filmul poate aduna seară de seară mii de spectatori. Aceasta largă accesibilitate caracteristică filmului, calitate observată la timpul său de Lenin care socotea cinematografia cea mai populară artă, se datorește limbajului artistic cu adevărat revoluționar al peliculei — conciziunii, plastici. tății, universalității sale. Filmul și cultura filmului au pătruns atît de adînc în masse încît limbajul de care vorbeam, limbajul conciziunii și al plasticității, al concreteței ne-a influențat și la masa de scris, înțreținîndu-ne spre o literatură în care cu puține cuvinte sîntem datori să spunem foarte mult.

Aici ajung și la cealaltă parte a întrebării : raportul dintre film și literatură, la care aș vrea să dau cuvîntul lui Lev Tolstoi. „O să vedeți că această mașină fără cusătoare (Tolstoi avea în vedere aparatul de proiecție), o să aducă schimbări și în viața noastră, a scriitorilor. Este de fapt o campanie împotriva mijloacelor permise ale literaturii, un atac fulgerător, puternic. Trebuie să ne deprindem cu pînza pală de a ecranului și cu echipul nepărăsitor al operatorului. Trebuie să apară un nou fel de a scrie. Eu mă simt și acum asaltat de acestei realități a cărui inevitabilitate o simt și care a început să-mi placă. Schimbarea rapidă a cadrelor, schimbarea rapidă a atmosferei, iată ceva mult mai de preț decît lungimea unor episoade plicticoase. Dacă vreți este mai aproape de viață...".

Aceste rînduri revelatoare mă pun în situația dificilă de a nu mai pulea spune mare lucru în problema raportului dintre film și literatură...

„ORTOGRAFIE" CINEMATOGRAFICĂ

— Dar în acela a muncii regizorului și a scriitorului ?

— Regizorul de film trebuie să fie un creator în adevăratul înțeles al cuvîntului, nu un „profesionist" care să se mulțumească a „transpune" un text oarecare. Ca și poetul sau prozatorul, scriitorul sau compozitorul, el trebuie să înfățișeze viața cu condiția absolută a originalității, a acelei specificități care să ateste un anume fel de a gîndi în imagini artistice. Firește, este foarte greu să scrii literatură bună, dar este tot atît de greu, ba poate mult mai dificil să transmiți un conținut specific-turistic numai prin succesiuni de imagini respectînd regulile severe ale regiei.

— Despre ce reguli e vorba ?

— Să mă explic. Scriitorul poate rezolva comod o stare sufletească sau o semnificație prin trei pagini de suspensie. Gîndește-te însă că pentru un regizor aceleași trei puncte, de pildă, dintr-un scenariu, comportă zeci de variante de „ortografie" cinematografică. Sau iată un alt exemplu. Scriind, omul de litere se află într-un contact continuu cu oglinda gîndirii sale artistice — hîrtia, o oglindă care îi oferă oricînd posibilitatea unui autocontrol. În film acest autocontrol practic nu există. Eu ca regizor trebuie să transmit operatorului, pictorului decorator, artiștilor niște imagini văzute de mine în imaginație, pe care trebuie să le găndesc astfel încît nimic din ceea ce constituie mesajul filmului să nu scape spectatorului.

— Din cele spuse pînă acum nu rezultă cumva că sub raportul transmiterii mesajului, filmul poate comunica tot ceea ce comunică și literatura ba... și ceva pe deasupra ?

— Cîtuși de puțin. Există mențiuni și subtilități pe care le înțelegem mai lesne și mai profund numai citind o carte, ceea ce explică și eșecul multor ecranizări, după cum există și lucruri pe care filmul le rînduiește să le transmită cu mai mare putere de convingere. Să-ți dau două exemple. În scenariul filmului „Soldați fără uniformă" există următorul dialog între bătrînul profesor și muncitorul eliberat.

— Domnească este eliberat, spuneți-mi de ce se bombardează ziarele ?

— Pentru că gara este un punct strategic.

— Eu credeam că gara este un loc unde vin și de unde pleacă trenurile. Acum am descoperit mai desteptăciune, că gara este un punct strategic... Cred că „subtextul" acestor rînduri este limpede. Bătrînul nu pune întrebarea din neștiință ci în spiritul întregii sale psihologii de atunci, fiindcă îi pare rău de bunurile care se prăpădesc, iar exclamația „am descoperit mai deștept" exprimă un adevăr fără vreo nuanță de ironie. Dar dacă ca scriitor cred că am izbutit să redau acest „subtext" ca regizor am eșuat fiindcă în film secvența respectivă nu ajunge să exprime sensul adevărat al discuției.

Și iată acum un exemplu care dovedește că imaginea de pe ecran este capabilă să redea un întreg proces sufletesc mai bine decît ar face-o zeci de pagini de analiză.

Tu minte „Deputatul de Baltica" ? Există două secvențe, reține, numai două care sugerează extraordinarele transformări ale unui om. În prima dintre ele venind în casa profesorului Polejaiev, marinarul se așează nepăsător în scaunul fotoliu fără să la în seamă niște hîrtii care se aflau înșirate acolo. Cînd se așează a doua oară, spre șfîrșitul filmului, înainte de plecarea pe front nu e face înainte de a strînge pe care, de la început, nu mi-am propus să o scriu cu mașina de scris ci cu... obiectivul de filmat, cu actorii profesioniști (mai puțin) și luați direct din viață, și cu decorul natural de la Sintana. Filmul și romanul au vrea să se înfățișeze pu. blicului în Mai, anul acesta, în cinstea celei de a 40-a aniversări a paralitului.

Boris BUZILA

Din activitatea studiourilor bulgare

● IN REGIA lui Petro Vasiliev, studiourile bulgare au realizat un nou film de lung metraj : **„Capătul drumului"**. Filmul este inspirat din activitatea organelor de securitate, care pun capăt acțiunilor unui grup de dușmani ai Bulgariei noi. În rolurile principale apar actorii Valentina Borisova, Liubomir Dimitrov, Assen Milanov, Nicolai Galabov.

● STUDIOURILE bulgare de film documentar au realizat cîteva producții deosebit de valoroase. În regia lui Iuri Arnudov a fost realizat scurt-metrajul închinat vieții marelui compozitor contemporan bulgar Pancio Vladigherov. Regizorul I. Popov și operatorul B. Lazarov au creat un impresionant scurt metraj dedicat picturii Zlatu Boiadjiev. Alte filme documentare create de cineaștii bulgari : **„Primul foc de armă"**, închinat mișcării naționale de eliberare de sub jugul turcesc din anul 1876 ; **„Din Nord și din Sud"**, în care regizorul Polixenia Naidenova aduce pe ecran crîmpee din activitatea taberei internaționale de pionieri situată în apropiere de Kranevo; scurt metrajul în culori **„Constructori bulgari în Siria"**, realizat în urma construirii în R.A.U., de către un grup de specialiști bulgari, a două baraje și a unei centrale electrice; un scurt metraj despre costumele naționale bulgare etc.

BORISOVA

Actorii Teatrului „Vahtangov" din Moscova, cunosc o întîmplare nostimă din viața colectivului lor. Într-o seară, un regizor sovietic de vază a venit în culisele teatrului, căutîndu-l pe Ruben Simonov — conducătorul artistic al teatrului, prietenul său. L-a găsit stînd de vorbă cu o artistă ce se pregătea să intre în scenă.

— Te felicit — s-a adresat el lui Simonov, de cîte ori văd o piesă la teatrul „Ada" încep o mare satisfacție. Cum reușești oare să oferi de fiecare dată daruri atît de frumoase publicului ? Ieri am aplaudat-o pe Borisova, îmi ziceam că nu are să-l oversarà în teatrul „Vahtangov", astăzi m-a uimit un nou talent, pe care l-am admirat. Și el a început-o felicite pe artista cu care stătea de vorbă Simonov. Aceasta a mulțumit, vădit stinghe rită. Simonov i-a șoptit ceva, ea a răvășit părul artistei și întorcînd-o cu fața spre regizorul — prietenul său, acesta a rămas nedumerit, neconoscînd-o pe Iulia Borisova. Ea era.

Stînd mai bine de 10 ani de cînd joacă la acest teatru și spectatorii nu contenesc să aprecieze talentul ei neobișnuit.

Cine a văzut filmul sovietic „Idiotul", în care Borisova joacă rolul Nastasiei Filipovna, a rămas cu siguranță cu impresia că artista crede apoi că Valia din „Poveste din Irkutsk" (spectacol prezentat și cu prilejul turneului în țara noastră al teatrului „Vahtangov") este Năstasia din film. Acolo ea a dervăluit în chip magistral tragedia frumuseții, a trumuseții ființe și profanate.

Priviți fotografiile Borisovei, imediat după un spectacol de teatru în pie. sa „Idiotul". Începe demachiajul, s-ar părea o operație simplă, scurtă. Dar cît de greu se desparte ea, fiinia ei de ființa a. celeia căreia i-a dat viață pe scenă. Față ei continuă să mai păstreze o expresie de ură, de mînie sau ex. primă o stare de profundă îngîndurare. Și, în sfîrșit, iată-o pe Iulia Borisova, o femeie simplă de o frumusețe senină, o artistă minunată.

Opera „Bărbierul din Sevilla" de Rossini a fost ecranizată în studiourile italiene de către regizorul Camillo Mastracinque, cu concursul marelui cîntăreț de operă Tito Gobi, al mezzosopranei Giulietta Simionato, (Rozina), a lui Giulio Neri (Don Basilio) și al lui Nicola Monti (Almaviva). Partitura este executată de către orchestra Operei din Roma și a Televiziunii italiene, dirijate de Jacques Rachmilovich și, respectiv, Franco Ferrara. În film rolul Rozinei — cîntat de Giulietta Simionatto — este interpretat de Irène Genaux.

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CU TOȚII LA VOT!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 178 ★ Sîmbătă 4 martie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

In fața urnelor

de Acad. ZAHARIA STANCU

Mîine dimineață oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării vor veni în fața urnelor, pentru a chezăși prin votul dat celor 140.000 de candidați ai Frontului Democrației Populare, o nouă biruință a orînduirii noastre pe drumul bunei stări și a fericirii poporului, pe drumul desăvîrșirii construcției socialismului.

Oamenii muncii de la orașe și sate știu că ceea ce astăzi mai este literă tipărită a unui plan de dezvoltare sau a unui Manifest, mîine, prin munca noastră a tuturor, va deveni realitate, că perspectivele pe care conducătorul nostru ferm și încercat — partidul — ni le deschide înainte, se vor înfăptui în anii ce vin, așa cum s-au înfăptuit atîtea altele pînă acum.

„Peste cinci ani — se scrie în Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare — țara noastră va produce în mai puțin de 40 de zile atît cît s-a produs în Romînia burghezo-moșierească în întregul an 1938".

În anii care vin, 400 de întreprinderi vor fi modernizate, lărgite, reutilate. Se vor construi 180 de întreprinderi noi. Vor lua ființă un mare complex petrochimic la Ploiești, un gigant al industriei siderurgice la Galați. Pînă în 1965 se vor da în folosința oamenilor muncii 300.000 de apartamente construite din fondurile statului.

De cîte ori mă duc în satul meu de pe valea Călmățuiului, în satul pe care l-am cunoscut în copilărie întunecat și nefericit, cu case mărunte ca niște cotinețe, oamenii au întotdeauna ceva nou a-mi spune. Noutățile acestea țin, într-o oarecare măsură, de trecut, de cunoștințe și de fapte de care ne leagă aceleași amintiri. Dar cele mai multe se referă la ziua de astăzi, la copilandrii care ies plini de voie bună, rumeni și bine îmbrăcați, de pe porțile școlii și ale căminului cultural. Recolta tinerei gospodării colective va fi, fără îndoială, îmbelșugată. Zilele de mîine, pe care consătenii mei le așteaptă plini de încredere, vor fi din ce în ce mai rodnice pentru satul lor, ca și pentru întreaga țară.

Cînd am fost ultima oară în acele locuri, „desculții" de odinioară comentau bucuroși cuvintele bogate în fapte ale Manifestului Consiliului Central al Frontului Democrației Populare.

Săracii de altă dată citeau acolo că pe ogoarele lor și ale tuturor truditorilor săteni din această țară vor ieși în 1965 la arat o sută de mii de tractoare, 70.000 de semănători vor arunca sămînța în pămînt, 43.000 de combine vor secera lanurile cu spicul rotund ca vrabia, 8.000 de combine vor aduna știuleți de porumb grei ca aurul.

Acestor perspective și multor altora încă, deschise în fața întregului nostru popor, sîntem hotărîți să le dăm chezășia voturilor noastre, ale muncitorilor, țăranilor, cărturarilor, la 5 martie 1961.

Mîine voi vota, împreună cu familia mea și cu întregul nostru popor muncitor, pentru bunăstarea și fericirea oamenilor muncii, pentru desăvîrșirea construirii socialismului în patria noastră, pentru pace.

Din sumar:

VEȘTI BUNE
Din corespondența unui inginer constructor

PIATRA NEAMȚ — oraș al viitorului

Cercetări științifice în șesenal
6 răspunsuri ale acad. RALUCA RIPAN

ALEGERILE — ODINIOARA

SPORTIVI ȘI CETĂȚENI

DE ZIUA FEMEII
Un desen de Picasso

MEREU MAI MULT, MAI BUN!
Cîteva date despre dezvoltarea industriei bunurilor de consum în anii puterii populare

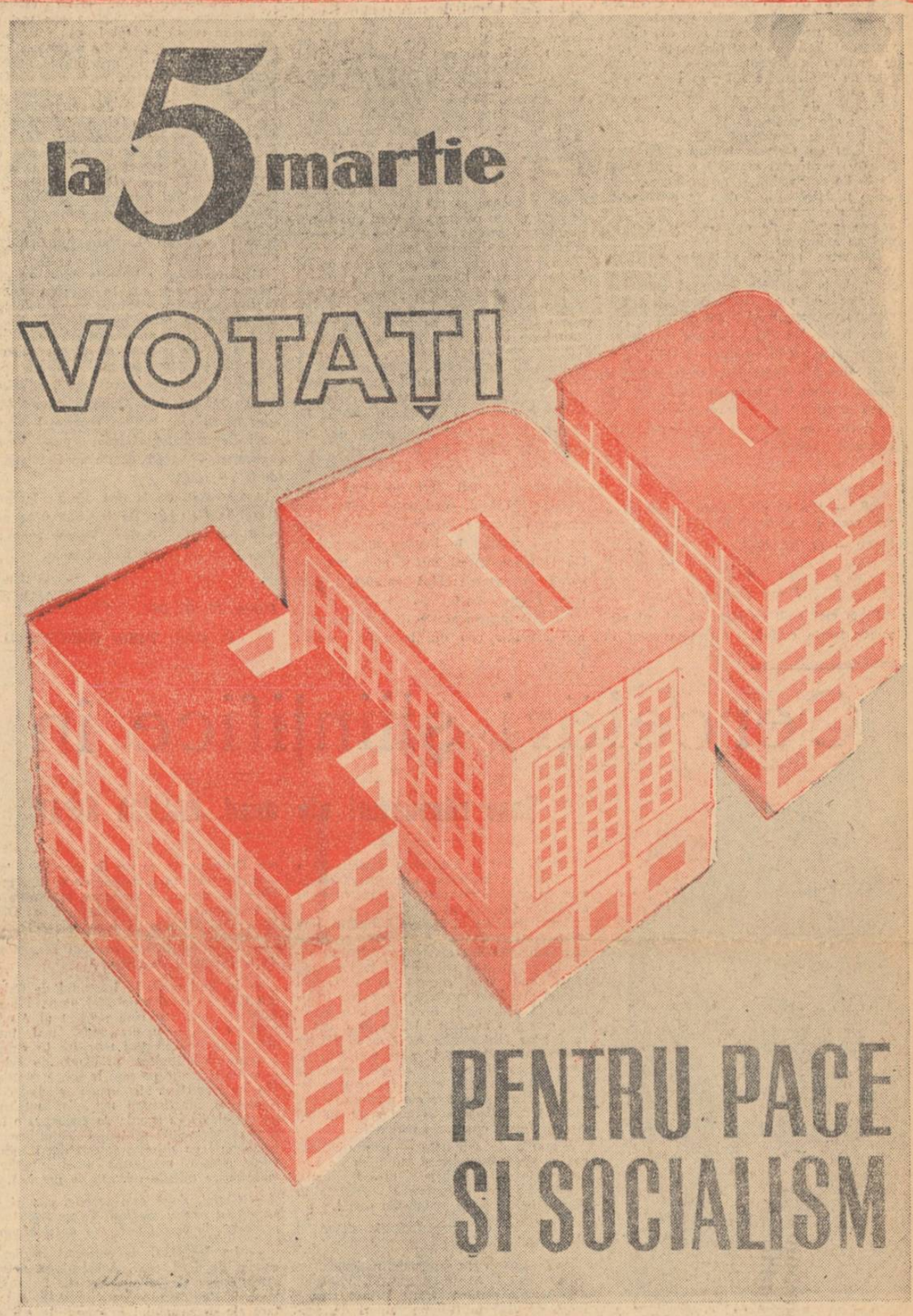

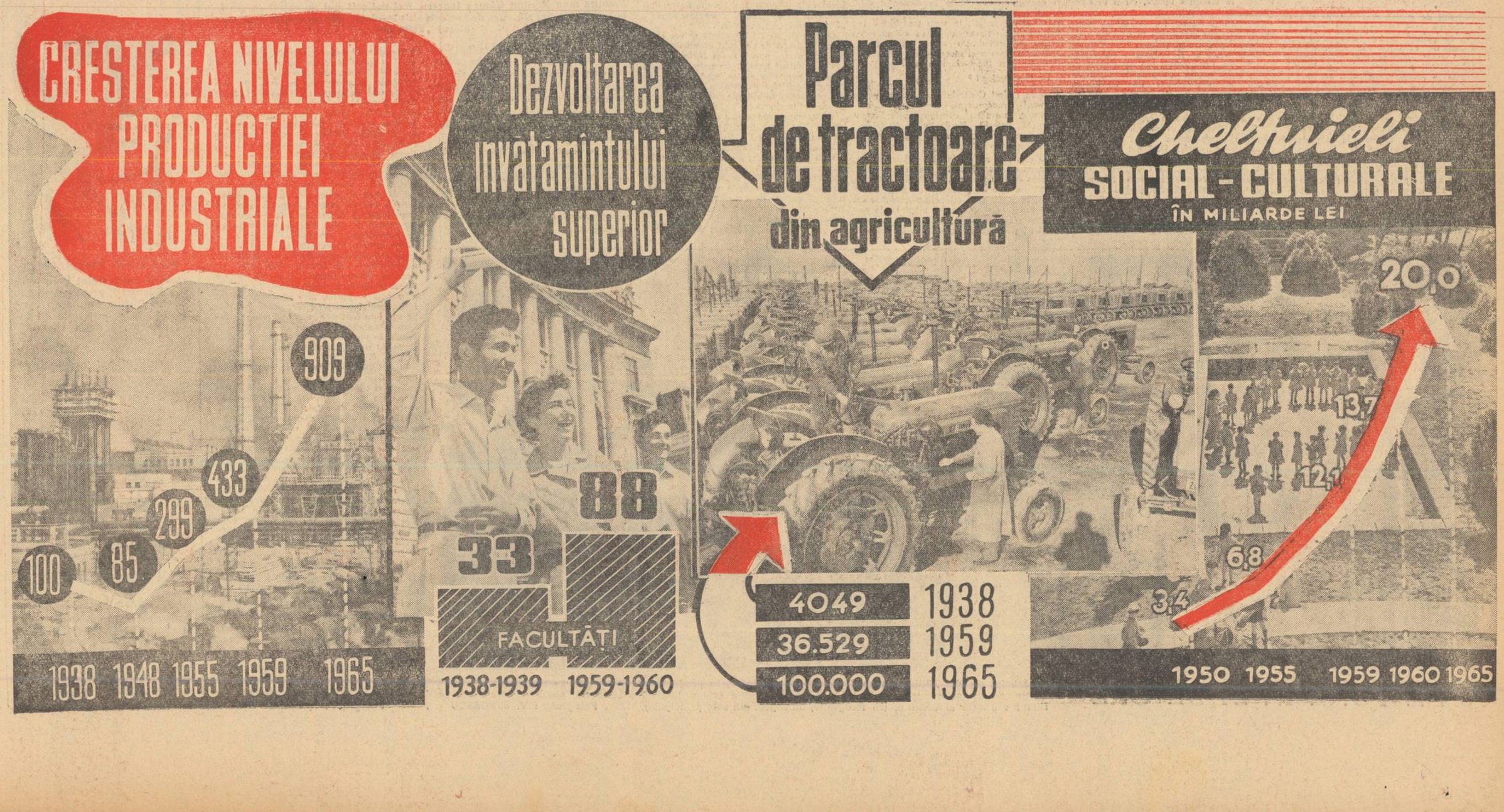

Vești bune

Din corespondența unui inginer constructor

La Reșița se va termina în acest an reconstrucția secției furnale, punîndu-se în funcțiune două furnale de cîte 700 m.c.

Dragă Ștefane,

Nici nu știu cu ce să încep... Să mă scuz că nu ți-am scris de atîta vreme ? Să-ți dau raportul despre mersul lucrărilor, ca atunci cînd îmi erai șef ? Sau să-ți spun cît te invidiez pentru șantierul combinatului de la Galați unde ai plecat ? Dar mai bine să le iau la rînd.

Nu ți-am scris de mult. Asta e adevărul. Crede-mă dar nu am avut nici vreme — și de ce să nu o afli — nici poftă. Singurul lucru pe care l-am izbutit de cînd ai plecat din Reșița, a fost că m-am instalat, cu încă un coleg, într-un apartament nou. S-a terminat deci cu viața de locatar improvizat !

Acum șantierul. Știu că arzi de nerăbdare să afli cît mai curînd vești. Cînd am să-ți spun însă că nu stăm prea bine, ai să înțelegi poate și tăcerea mea din ultima vreme. Încă de cînd ai plecat, pe șantier se profilau la orizont cîteva probleme greu de rezolvat. Le știi prea bine. Unele din cauza întreprinderilor furnizoare, altele — de ce să mă ascund — din cauza noastră. Ei bine, aceste greutăți au culminat pe la mijlocul lunii cu serioase întîrzieri. La casa troliilor construcția metalică a venit tîrziu de la Bocșa Română și mai avea pe deasupra și defecțiuni. Sîntem în urmă și la buncherele pentru cocs și minereu. Cît despre instalația de epurare fină, află că nici nu a început.

Imi este neplăcut să-ți dau astfel de vești, dar mai bine să le afli de la mine decît de la alții. Nu vreau să anticipez, dar sînt mai mult decît sigur că într-o viitoare scrisoare o să-ți pot spune lucruri mai bune. De altfel, orice om de pe șantier, cred că îți va spune același lucru. Pînă atunci scrie-mi cum te-ai aranjat la Galați și cum îți merge în noua muncă. Dacă aș ști cît de mult doresc să fiu în locul tău sau împreună cu tine și ceilalți proaspeți „gălățeni".

Al tău,
STAMATE

P.S. — Era să uit. Cine crezi că a mai venit pe șantier ? Petrică !

Reșița — 19. XI. 1960.

★

Dragă Ștefane,

Eram mai mult ca sigur că-mi vei răspunde foarte curînd. Așteptam chiar să mă critici. Nu însă la modul acesta atît de vehement și nici să-mi faci procese de intenție.

Din capul locului cred că m-ai înțeles greșit. Cum ai putut să te gîndești măcar o clipă că eu vreau să dezertez de aici, din Reșița, de la furnale ? Cum a putut să-ți treacă prin minte că m-au speriat greutățile vremelnice ale șantierului ? Așa mă cunoști pe mine ? Faptul că în ultima mea scrisoare am asociat — desigur involuntar — comunicarea unor întîrzieri la lucrările noastre, cu dorința mea de a te urma la Galați, nu trebuie înțeles greșit. Nici prin gînd nu-mi trece să părăsesc șantierul. Mai ales acum... Desigur că atunci, cînd de la cele două noi furnale vor curge primele șarje, voi avea deacum în buzunar biletul de tren pentru Galați.

Îmi mai scrii că nu știi cine-i Petrică despre care ți-am spus că a venit pe șantier. Nu știu ce-i cu tine, dar îmi vine să cred că ai început să-ți uiți vechii tovarăși de muncă. Nu-l cunoști pe maistrul Petre Petrică, alături de care ai construit la Hunedoara furnale și oțelării ? După ce a studiat un an de zile în străinătate a venit la noi. Acum este maistru la montaj. Sînt sigur că o să-l vezi și la Galați.

Ceea ce îți promiteam în scrisoarea anterioară, pot acum să mă țin — în parte — de cuvînt. Am pentru tine vești mai bune. Pe întregul șantier se simte un suflu nou, ceva care este greu de înfățișat în vorbe. (Te rog să nu mă bănuiești de nici un fel de încercare de literaturizare). In termeni inginerești asta ar suna cam așa : au început să fie urgentate o serie de lucrări care condiționează pe cele următoare, creîndu-se front de lucru altor specialități. La postul A de pildă, constructorii mai lucrau încă, cînd electricienii și-au început și ei activitatea. S-a mai recuperat din întîrziere la conducta inelară. A început să se simtă și mina lui Petrică la montajul bunkerelor de minereu. Și despre furnizorii noștri, vești nic întîrziați, sîntem acum ceva mai mulțumiți. Nu pot pricepe însă cum tocmai C.M.R.-ul, combinatul pentru care executăm aceste furnale, este cel care ne face greutăți în livrarea unor utilaje. Cu toții sperăm că măcar noile termene vor fi respectate. Pînă atunci îți dăm serios bătaie.

Nu pot încheia aceste rînduri fără să-ți mai comunic una din bucuriile mele : mi-a scris Irina. Închipuiește-ți că vine să mă vadă în vacanța de iarnă. Ce părere ai ? Tu nu mă invidiezi deloc ?

Al tău,
STAMATE

Reșița, 27. XII. 1960

★

Dragă Ștefane,

M-am întors de cîteva minute de la teatru. Am fost la premiera piesei Steaua Sevillei. Pentru mine o triplă plăcere : în sfîrșit o seară de teatru, un spectacol reușit, o creație frumoasă a prietenului nostru comun Cristian Pîrvulescu. Află că a fost propus candidat în alegeri.

Dar nu despre teatru, m-am așternut la ora asta să scriu. Vestea cea mai de seamă se referă la faptul că întîrzierea despre care îți scriam în noiembrie este acum pe lichidate în principalele puncte. Șantierul a devenit de nerecunoscut. Oamenii la fel. Înainte parcă le ploua tot timpul. Acum sînt veseli, animați de un mare entuziasm. In unele puncte lucrările sînt chiar înaintea graficelor. La hala furnalului și patul de turnare avem un avans de 10-15 zile Epurarea brută avea o întîrziere de cca 90 zile. Sîntem în grafic acum S-a recuperat rămînerea în urmă de la bunkerele de minereu și ne luptăm pentru cel de cocs. Au intrat în lucru și șamotorii. La vatra furnalului, la cuvă, la caupere.

Departe de mine intenția de a prezenta lucrurile numai în roz. In orice caz munca în trei schimburi, mărirea procentului de mecanizare la unele operații, eliminarea unor greutăți în aprovizionarea șantierului, ne fac pe noi toți să socotim că vom putea să ne ținem cuvîntul dat.

Incheiu. Imi este tare somn și mîine știi ce mă așteaptă. Oamenii despre care scrii că ai citit într-un reportaj — maistrul Lăcraru, ing. Cazan, moș Deak, Andreșan — să știi că nu au fost lăudați decît pe merit.

Aștept vești de la tine. Cînd începeți lucrul la Galați ? De la mine o să primești scrisoare curînd. Veștile bune nu vreu să le țin numai pentru mine.

Al tău,
STAMATE

Reșița, 10. II. 1961.

P. cont, Tudor GHEORGHIU

Orașul Piatra Neamț (Vedere generală, avînd în prim plan Turnul lui Ștefan cel Mare)

PIATRA-NEAMȚ

ORAȘ AL VIITORULUI

Gospodarii orașului Piatra Neamț au fost bine inspirați cînd au dat numele de „Viitorului" unei străzi relativ nu prea lungi dar care leagă între ele două artere principale ale acestei așezări. Ce era înainte vreme acolo cunosc toți pietrenii : maidane pline de scaeți și bălării alimentate de cîteva izvoare subterane. Poftească oricine acum pe strada „Viitorului", lărgită, asfaltată, luminată fluorescent. Blocul „Viitorului" cu 46 apartamente și 4 etaje, adăpostește numeroase familii iar la parter — cîteva din cele mai moderne unități de deservire a populației.

De fapt orașul P. Neamț, crescut pe temelitile vechii Camene, cuprinde și cîteva interesante vestigii ale trecutului. Pe un pinten de deal, chiar sub parcul „Cozla" — minunat loc de recreere pentru localnici și vizitatori — acestea sînt adunate ca într-un mănunchi: o cetățoie a lui Ștefan cel Mare, ruinele curții domnești a aceluiași mare voevod și nenumărate piese în muzeul arheologic mutat recent aici într-un local foarte potrivit.

Dar între Turnul domnesc datînd din anul 1499 și blocul „Viitorului" s-au grămădit sub cîrmuirea burghezo-moșierească o sumedenie de cosmelii și dughene care-i dădeau, cu toată așezarea lui pitorească, cu fața spre Ceahlău, aspectul de veritabil tîrg moldovenesc. Măcărăscu și Guranda, căpeteniile locale ale celor două principale partide „istorice", se băteau cu pumnii în piept că vor face și vor drege pînă se vedeau realeși. Dar străzile rămîneau tot ulițe ca de țară, trotuare se făceau pînă la casa cutărui dregător al orașului, iar nu departe de o clădire mai răsărită — azi localul Teatrului de Stat — s-a construit

Recent a apărut planul de sistematizare a orașului. El prevede în primul rînd reconstruirea în întregime a centrului, cuprinzînd un volum de 2.500 apartamente, ridicarea a numeroase blocuri dintre care unele cu 7 etaje, avînd la parter magazine și restaurante moderne, a unui complex școlar, a două cinematografe dintre care unul cu ecran lat Străzile vor fi largi, spațioase, cu plantații pe margini, luminate fluorescent. Chiar în acest an vor fi date în folosință 460 apartamente, urmînd ca în 5 ani numărul lor să se ridice la 4.500. In acest an începe construirea unei case a sindicatelor și a unui mare hotel turistic de ultimul tip.

Ar fi greșit însă dacă am socoti că numai spre centrul orașului s-a îndreptat a-

Strada Viitorului : un complex de blocuri noi

Familia muncitorului Găman Ionescu, (cei doi soți sînt operatori chimiști la fabrica de fire sintetice de la Săvinești) locuiește într-un apartament din blocul „Victoria"

în același timp, din aceleași fonduri, cu aceleași materiale, casa unuia din potentații timpului, pentru „sufletul" lui.

Astă vară a fost dărîmată din centru clădirea fostei poliții care a adăpostit între pereții ei multe fărădelegi, multe schingiuiri și batjocoriri aduse oamenilor muncii care în frunte cu comuniștii luptau pentru o cauză dreaptă, pentru o viață mai bună. Sute de cetățeni au participat cu însuflețire la curățirea orașului de acest cui înfipt parcă în inima lui. Deodată centrul s-a lărgit, s-a aerisit, s-au construit numeroase blocuri cu sute de apartamente.

Tentația sfatului popular. Strada Ivănuș, alinia și asfaltată, constituie o arteră nouă a orașului. Bulevardul Mărășești, de curînd construit, face legătura cu unul din cartierele mai îndepărtate, denumit „Zorile Noi" și acesta realizare a regimului democrat-popular, născut în furul fabricii de produse ceramice. In ultimul timp s-au pavat și asfaltat 4.300 m.p. străzi; s-au cheltuit pentru lucrări de urbanistică 15 milioane lei numai în 1960.

In primii ani ai puterii populare Piatra Neamț era socotit orașul fabricilor de cherestea. De curînd cineva i-a atribuit titlul de oraș al reloniștilor. Și n-a greșit. Sute și sute de oameni ai muncii, coboară din blocuri și se îndreaptă la ore anumite spre uzina de relon care ca și combinatul de îngrășăminte azotoase „Roznov" ca și cîteva comune învecinate, au intrat — potrivit recentei îmbunătățiri a împărțirii administrative — în hotarul acum firesc al orașului. Bariera orașului spre sud-est s-a mutat deodată cu peste 10 km. Locul birjelor care te purtau pînă mai anul trecut între gară și centru (și care acum au dispărut), l-au luat autobuzele și taxiurile Intreprinderii comunale, al căror număr e mereu în creștere și care te duc comod și ieftin pe rute mult sporite la Săvinești, la Bistrița, la Circina.

Orașul fabricilor de cherestea se transformă treptat într-un puternic centru al industriei chimice. Fabrica de hîrtie „Comuna din Paris", reutilată și mărită în anii noștri, fabrica de celuloză „Reconstrucția" căreia i s-a adăugat acum un an o mare secție de hîrtie, relonul, rolanul și azotoasele (ultimele două în faza de montaj) — iată cele cinci degete ale puternicului pumn chimic al acestui oraș, renumit altădată doar pentru pitorescul său.

Inainte vreme orașul Piatra Neamț se părea că n-are perspective de dezvoltare. Centrul unor mărunte frămîntări politice, popas al plutașilor care găseau în prăvăliile din ulița mare sau din ulița strîmtă stămburi și scrumbii, loc de trecere spre vechi mînăstiri voevodale — cam la atît se reducea importanța lui.

Și iată-l în anii noștri crescînd ca număr de populație pînă la 48.000 în prezent, situîndu-se între centrele de seamă ale patriei socialiste. Situat între Săvinești și Bicaz, pe cascada de microhidrocentrale de pe Bistrița, el însuși mereu mai frumos, mai bine gospodărit, Piatra Neamț cuprinde în sine rezonanțe de inspirată invitație: vizitați-mă, sînt un oraș al viitorului !

Nichita BISTRICEANU
Fotografii : Șimon POMPEI

Cercetări științifice în șesenal

Șase răspunsuri ale acad. RALUCA RIPAN

„Oamenii de știință din Cluj, ca și cei din întreaga țară, trebuie să-și consacre toate cunoștințele și tot talentul, pentru ca cercetările științifice să răspundă în tot mai mare măsură necesităților vitale ale dezvoltării economiei, să dea lucrări științifice la nivelul realizărilor științei și tehnicii moderne, să-și concentreze eforturile asupra obiectivelor celor mai importante pentru cercetarea fundamentală în ramurile respective ale științei și pentru economia noastră națională".

Aceste cuvinte, rostite de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința regională P. M. R. ținută la Cluj în 1960, au constituit baza discuției noastre cu tovarășa acad. prof. *Raluca Ripan*, președintele Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.

— Pentru cercetătorii științifici clujeni — *ne spune tov. acad. Raluca Ripan* — cuvîntarea rostită de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la conferința susamintită a constituit un îndreptar, o prețioasă orientare în munca de cercetare, în viitoarea activitate din anii șesenalului.

Activității de cercetare științifică i se deschid două direcții principale : o cercetare fundamentală, al cărei rezultat va intra în patrimoniul științific al țării noastre, contribuind prin aceasta la patrimoniul științei mondiale moderne ; cercetări reclamate de necesitățile imediate ale producției, care sînt nemijlocit legate de practică. *În lumina Directivelor celui de al III-lea Congres al P.M.R., devine tot mai limpede pentru oamenii de știință că atît cercetările fundamentale, cît și acelea legate nemijlocit de nevoile imediate ale producției, trebuie să contribuie în și mai mare măsură la dezvoltarea economiei naționale.*

Planurile de activitate — pentru viitorii ani — ale institutelor și unităților de cercetare din cadrul Filialei Cluj a Academiei R.P.R., au fost restudiate și orientate în lumina îndrumărilor trasate de partid.

— Ce se va întreprinde în domeniul chimiei ?

— In dezvoltarea economiei naționale, un rol deosebit îl au cercetările din domeniul chimiei, ale căror rezultate își vor găsi o largă aplicare în diferite ramuri de producție : în sectorul industriei chimice propriu-zise, în siderurgie, metalurgie neferoasă, în industria materialelor de construcții, în industria ușoară, cît și în agricultură.

Cercetătorii clujeni vor intensifica utilizarea izotopilor radioactivi în anumite procedee tehnologice, în vederea îmbunătățirii acestora (cum ar fi extragerea aurului și elementelor însoțitoare), sau la elaborarea de procedee pentru obținerea de metale de înaltă puritate cerute de metalurgia modernă.

Pentru ca rezultatele cercetărilor științifice să capete valoarea reală, ele trebuie făcute în producție. Chimiștii clujeni vor continua colaborarea cu Combinatul „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Baia Mare, în problema stației-pilot pentru obținerea telurului metalurgic, cu Combinatul siderurgic din Hunedoara pentru fabricarea unui nou material refractar pe bază de oxid de magneziu, cu uzinele „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii în problema studiului asupra aliajelor speciale, cu fabrica „Terapia" din Cluj în sinteza medicamentelor etc. Deasemenea, se vor da consultații tehnico-științifice în probleme de metode analitice fizico-chimice moderne, la o serie de întreprinderi ca : Uzinele sodice Ocna Mureșului, Uzinele „Unirea"-Cluj etc.

— Ce și-au înscris în plan cercetătorii de la Institutul de Calcul ?

— In linii mari, la Institutul de Calcul din Cluj — condus de prof. univ. *Tiberiu Popovici*, membru corespondent al Academiei R.P.R. — se urmărește, mai întîi, efectuarea de cercetări teoretice în strînsă legătură cu diferitele probleme de calcul numeric și grafic pe care le ridică practica. Un loc important îl ocupă studiul construirii și funcționării mașinilor automate de calcul. Se va acorda de asemenea o importanță deosebită asistenței științifice și colaborării cu diferite întreprinderi industriale, pentru rezolvarea unor probleme matematice dificile ridicate de practică.

— Clujul, după cum se știe, este și un important centru medical. Pe ce și-au axat preocupările cercetătorii din acest sector ?

— La Institutul de cercetări medicale, condus de acad. prof. *Aurel Moga*, se vor intensifica și dezvolta cercetările fiziologiei muncii, studiindu-se fenomenele de adaptare ale organismului în condițiile noi ale mecanizării și automatizării muncii în industrie. Se vor elabora teste pentru studiul funcțiunilor în procesul de muncă. Vor fi continuate cercetările în domeniul silicozei, saturnismului și efectului nociv al solventilor organici, în scop profilactic. In cercetările de fiziologie, se va adînci problema legăturii dintre rolul regulator al sistemului nervos și metabolism, cu metode biochimice și fizico-chimice moderne.

— Dar biologii ?

— In cadrul Centrului de biologie, unde lucrează academicienii *Emil Pop, E. I. Nyarady*, membrii corespondenți *Eugen Pora , E. Peterfi, Vasile Radu, E. Rădulescu*, se vor întreprinde de asemenea lucrări științifice însemnate.

Se continuă astfel intens redactarea și stringerea materialului pentru ultimele volume din vasta operă a „Florei R.P.R.", operă din care al optulea volum se află sub tipar. In secția de *Fiziologia plantelor* se va continua studiul rezistenței plantelor la ger și acțiunea luminii și a căldurii asupra creșterii și dezvoltării plantelor. In *Laboratorul de genetică* se dezvoltă studiul agenților mutageni chimici și fizici, precum și studiul acțiunii mentorului la măr și păr, în scopul ameliorării plantelor. Centrul cercetărilor din secția de *Fiziologia animală comparată* se va axa pe studiul metabolismului și al fiziogenezei, care pot da răspunsuri în problema producției animale. In sfîrșit, în secția de *Sistematică, morfologie și ecologie animală*, se continuă realizarea operei „Fauna R.P.R." — operă de bază pentru zoologi, cît și pentru practicieni.

— Și o ultimă întrebare : care sînt proiectele istoricilor și economiștilor ?

— La *Institutul de istorie*, condus de acad. prof. *C. Daicoviciu*, o principală preocupare o va constitui contribuția la elaborarea volumelor 2, 3, 4 și 5 din „Tratatul de istorie a României". Se vor elabora de asemenea volumele 2 și 3 din „Istoria Transilvaniei", precum și o istorie a mișcării muncitorești din Transilvania. Paralel, se vor continua săpăturile arheologice, se vor sprijini lucrările de popularizare, de alcătuire a noi manuale didactice etc.

La secția de *Istoria artelor*, condusă de prof. univ. *Vătășanu*, se va continua studiul artei populare din Transilvania. Totodată, se va lucra la istoria artei plastice și la istoria muzicii din Transilvania. Printre lucrările mai importante din secția de *Istorie literară și folclor*, se află colaborarea la „Tratatul de istorie a literaturii române". In ce privește Institutul de lingvistică condus de acad. prof. *Emil Petrovici*, în anii 1961—1965 se vor termina marea majoritate a temelor de proportii mai însemnate ca : „Atlasul lingvistic român" (seria nouă), „Atlasul graiului ceangău din Moldova", „Dicționarul graiurilor limbii române", „Dicționarul maghiar-român", „Dicționarul german-român".

O serie de lucrări însemnate se vor efectua și la *Secția de cercetări economice* condusă de prof. univ. *Kohn Hillel*. Se vor continua intens temele începute în anul 1960, cu deosebire acelea legate de sarcina reducerii prețului de cost în unele ramuri ale producției industriale. Se va colabora, totodată, la lucrarea „Culegere de texte din literatura economică progresistă, apărute în țara noastră în secolul al XIX-lea", cu texte din literatura română și maghiară din Transilvania.

Cele enumerate — încheie tovarășa Ripan — ilustrează succint planurile de cercetare ale institutelor științifice clujene. planuri care — traduse în viață — vor contribui la crearea de noi opere științifice, la sprijinirea mai intensă a producției, la dezvoltarea economiei naționale".

Mircea SCRIPCA

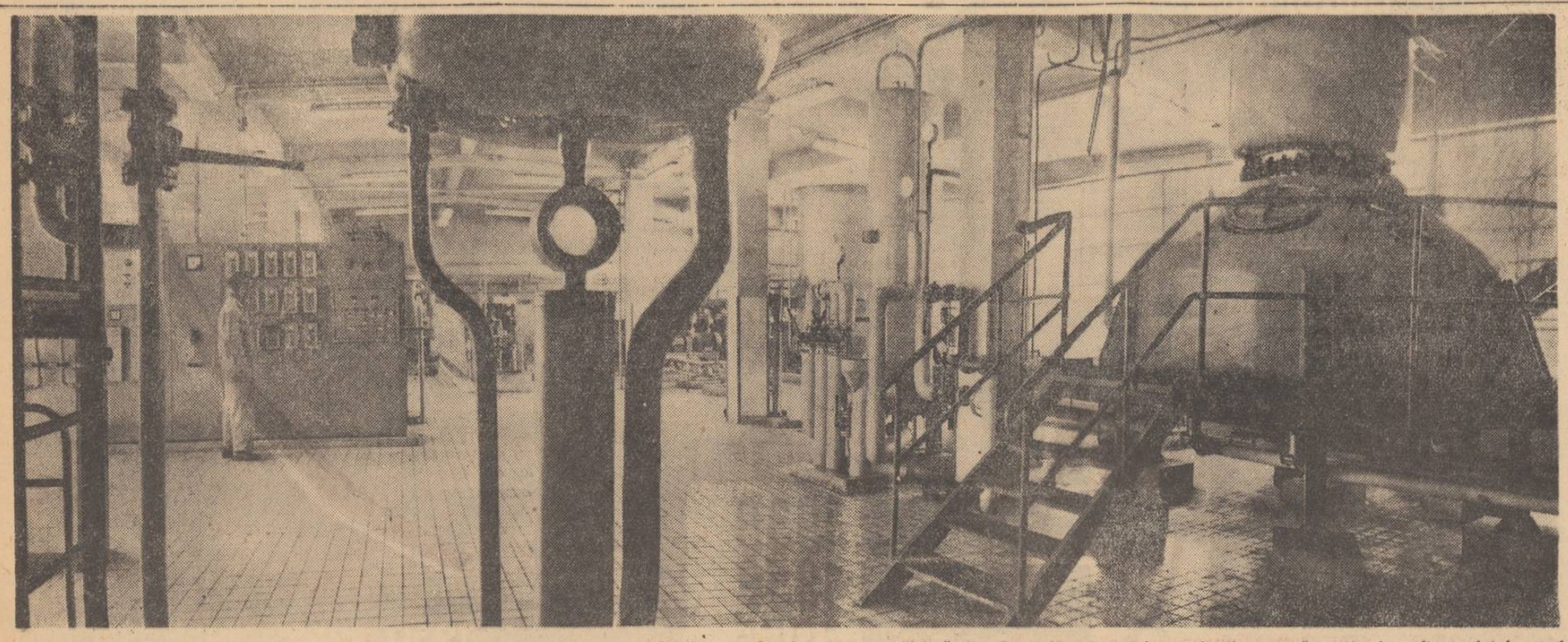

70 DE TONE IN 24 DE ORE

La fabrica de ulei „Filimon Sîrbu" din Capitală a intrat în producție o nouă secție de rafinat ulei în mod continuu, cu o capacitate de 70 tone în 24 de ore. Secția este utilată cu o serie de aparate care reglează fluxul continuu al uleiului. (In fotografie, un aspect din sala principală). **Fotografia : V. STROESCU**

Candidați ai F. D. P.

PETRE BOICEANU,
maistru minier, a fost propus candidat în circumscripția electorală nr. 3 Somcuța Mare

TEODOR MAGHIAR,
președintele G.A.S. din Mădăraș a fost propus candidat al F.D.P. pentru Marea Adunare Națională în circumscripția electorală nr. 21 Salonta

EMILIA CHICIU
propusă candidată în circumscripția 12 raională Gheorghieni

Prof. C-TIN DINCULESCU,
rectorul Institutului Politehnic din București, propus candidat pentru Marea Adunare Națională, în circumscripția electorală nr. 3 Banu Manta

DR. GH. ILIESCU
propus candidat în circumscripția electorală orășenească nr. 44 Rm. Vîlcea

meridiane

Fără lucru și fără locuință

Într-o scrisoare adresată Azilului general, un cetățean genevez, în vîrstă de 63 de ani, relatează despre neagra mizerie în care trăiește, cerînd ajutor. El scrie că la 63 de ani nu are nici o sursă de existență. În continuare el scrie că nu are nimic, nici măcar o locuință, că a ajuns pînă acolo încît să doarmă într-o baracă de unelte situată într-o grădină.

Relatînd despre condițiile în care trăiește și despre „locuința" acestui cetățean, R. Dafflon, scrie în ziarul elvețian „Voix Ouvrière" :

„Am vizitat „apartamentul" acestui om atît de sărac. El locuiește într-o baracă construită din capete de scînduri, avînd drept acoperiș niște pînze unse cu catran. Această baracă are o suprafață de mai puțin de 4 m.p. și o înălțime de 1,80 m. El este insuficient apărat de ploaie și de frig. Ca mijloc de încălzire folosește o lampă de petrol. Pentru a ajunge acolo trebuie să „înoți" prin noroi. Este inutil să mai spun că nu există nici un fel de confort".

Drept răspuns la ajutorul cerut, Azilul general îi înmînează după circa 10 zile două bonuri. Un bon îi dădea dreptul să ia masa de două ori pe zi la un restaurant fără băuturi alcoolice, pe timp de 8 zile. Iar celălalt cu mențiunea de a nu i se elibera alte produse decît cele prevăzute pe bon, îi dădea dreptul să ia pîine de la băcănie. Și acesta avea consemnat termenul de valabilitate : circa 10 zile. Acestea au fost binefacerile Azilului general.

Ajuns la acest punct, scrie autorul, eu deschid o paranteză și mă adresez oamenilor de bine care cred că asistența (cu A mare) este generoasă și umană.

In continuarea reportajului ziaristul elvețian scrie : „La 25 ianuarie, eu intervin la Azilul general. O persoană, al cărui nume nu-l reții, (ea are noroc) mi-a răspuns cu un cinism și cu o asprime atît de absolută, încît m-a revoltat. După alte intervenții, la 26 ianuarie, am luat contactul cu secretarul provizoriu al acestei organizații. I-am explicat atunci, că acest om de 63 de ani are nevoie de o locuință și de o slujbă, că membrilor influenți ai Comisiei le este perfect posibil de a-i obține măcar un serviciu auxiliar, într-unul din serviciile orașului Geneva sau ale Statului, sau într-o întreprindere particulară".

Discuțiile s-au încheiat cu promisiunea că cei competenți se vor „ocupa" de cazul acestui om. Și aceasta s-a întîmplat spre sfîrșitul lunii ianuarie, acum o lună.

„Cînd se vor decide cei competenți, încheie autorul, să curme această formă de ajutor umilitoare pentru cei care-l primesc, cu acest sistem de bonuri care trebuie prezentate la băcan sau în altă parte și care te trece, parcă, în categoria unor ajutorați de către negustori ?".

Autoritățile au hotărît... „evacuarea" cocioabelor

Nu departe de grădina unde se află „apartamentul" bătrînului genevez, pe o întindere vastă în formă de centură se află așa zisa zonă a cocioabelor înconjurată de bălți cu apă stătută. Această zonă este situată pe terenurile Praille în spatele uzinelor Simar. Cu 15 ani în urmă aceste terenuri erau locuri de refugiu pentru vagabonzi. Astăzi, vagabonzii sînt departe de aceste locuri, deoarece pe terenul respectiv au apărut nenumărate cocioabe, ca rezultat al lipsei de locuințe din Geneva. In aceste „locuințe" trăiesc numeroase familii de săraci, șomeri etc.

Pînă în acest an autoritățile nu s-au interesat niciodată de existența zonei cocioabelor. Se pare că în urmă cu cîteva săptămîni, mai precis la începutul lunii februarie a.c. autoritățile s-au hotărît, în sfîrșit, să lichideze cu această zonă prin... „evacuare", în termen de 30 de zile.

Bineînțeles, că prin evacuare s-ar fi putut înțelege că familiile care au trăit atîta timp în condiții de mizerie au primit cu adevărat locuințe.

Aceasta din nefericire nu s-a întîmplat. Ceea ce a determinat autoritățile să ia o asemenea hotărîre a fost următorul „motiv":

Văduva M.J. neavînd nici un fel de locuință a fost nevoită să construiască o baracă din diverse materiale pe terenul Praille-Acacias, „fără să solicite sau să obțină în prealabil o autorizație din partea Departamentului lucrărilor publice". Pînă în prezent nu s-a întîmplat nici unui locatar să aibă nevoie de o asemenea aprobare.

Iată mai jos și hotărîrea Departamentului lucrărilor publice, cu privire la barăcile din această zonă :

Extras din registrul Departamentului Lucrărilor Publice din 3 februarie 1961

In urma raportului jandarmeriei din 9 decembrie 1960, adresat departamentului de postul din Carouge, rezultă că doamna M. J. a procedat la construirea unei barăci fără să solicite sau să obțină o autorizație din partea Departamentului lucrărilor publice;

Că, printr-o scrisoare datată 9 decembrie 1960, fondația terenurilor Praille-Acacias, confirmă faptele;

Că, această construcție a fost executată din materiale heteroclite și că ea oferă un aspect jalnic;

Că, această clădire compromite zonele industriale Praille-Acacias etc. etc...

In baza articolelor 1, 7 și 8 din legea pentru construcțiile și instalațiile diverse;

Hotărăște,

— Se ordonă demolarea, scoaterea tuturor materialelor și depozitarea lor în antrepozitul de pe teren.

Termenul de executare de la primirea prezentei hotărîri este de 30 de zile. Cine nu va respecta termenul fixat se va expune riscului de a fi dat în judecată.

Consiliul de Stat
Camera Departamentului lucrărilor publice
J. Dutoit.

Simfonii „concrete" și gunoaie „plastice"

In capitalism arta, devenită o afacere ca oricare alta, este pe zi ce trece o oglindă tot mai fidelă a putreziciunii unui sistem politic și economic intrat de mult pe panta descendentă a istoriei.

Din lada de gunoi în care au fost aruncați, fel de fel de indivizi au început să iasă și să care după ei gunoiul în care au trăit (l-au luat în adevărata accepție a cuvîntului) și să-l ducă în așa-zise săli de expoziție.

La Paris stîrnește senzație o — hai să-i spunem — expoziție deschisă de un oarecare Jean Dubuffet. Cel ce intră în această expoziție — și încă retrospectivă — se află în fața unor figuri înspăimîntătoare făurite din deșeuri și gunoaie. Pe bună dreptate scria un ziar elvețian: „Vizitatorii neavizați sînt puternic șocați de această expoziție care ar trebui să poarte următoarea lozincă : Voi cei care intrați, lăsați orice speranță că veți găsi ceva frumos în aceste săli destinate „artelor frumoase"...

Dubuffet pretinde că vrea să... reabiliteze uritul ! Pentru aceasta el recurge la aspecte abjecte, respingătoare, pe care le mai și amplifică la maximum. Acestui „program" cu care el se prezintă în fața publicului i se face o prezentare adecvată în catalogul expoziției. Autorul, Gaetan Picon, director general al artei și literaturii, scrie : „Dubuffet este poate singurul artist care mai stîrnește scandal la Paris. Creația sa intenționează să semene vieții mizerabile și îngrozitoare, vieții sortite descompunerii și putreziciunii.. Dubuffet distruge, batjocorește, despoaie realitatea. In acest scop el utilizează materialele cele mai puțin obișnuite, cum ar fi praful".

Cum s-ar spune, praful și pulberea s-a ales de artă.

Ne putem face o idee și mai precisă despre conținutul expoziției reînoi forma însăși conținutul expoziției.!

Dubuffet prezintă, printre altele, o colecție de „trupuri de femeie", diforme, fără cap. Hîrtia, oricît de răbdătoare ar fi, nu ne permite să intrăm însă în descrierea amănunțită a acestor hidoșenii. Mai pot fi văzute în această sală de expoziție o serie de imagini, greu de descris și definit, semănînd cu niște construcții în formă de mese, mînjite parcă cu smoală și resturi de vin. Apoi, se mai văd „peisaje", inundate, se spune, de păcură și noroi; în sfîrșit mai există o serie de figuri ce seamănă mai curînd a pietre roase de intemperii.

Într-un cuvînt, o creație de nebun, pentru nebuni.

„Reabilitarea" uritului — în plastică — face casă bună cu „muzica concretă". Dar dacă idealizarea monstruosului se face cu ajutorul gunoaielor, „muzica concretă s-a născut din... cutii de conserve, pîcături de apă și benzi de magnetofon !

La Paris, tot la Paris deci, a avut loc chiar și un concert. Pe scenă nu se aflau nici un fel de instrumente muzicale. În schimb, în sală, se găseau fel de fel de difuzoare. Spectatorii, au fost și spectatori, au putut asculta „Studiile de zgomote" din 1948, apoi o „suită pentru 14 instrumente" din 1949 și, în sfîrșit, o ultimă „operă" intitulată „simfonia pentru un om singur". Autorul lor : Pierre Scheffer, pe atunci un simplu inginer de sunet la radiodifuziune.

Să vedem acum în ce constă „muzica concretă". Ea constă în înregistrarea unor sunete și zgomote de toate felurile, naturale sau provocate în mod artificial. Primul zgomot folosit de Pierre Scheffer a fost acela al unei cutii de conserve goale, rostogolindu-se pe un plan înclinat.

Zgomotul unei cutii de conserve nu este însă suficient. El, împreună cu alte sunete, este înregistrat pe o bandă de magnetofon. Zgomotele nu sînt însă redate eventualilor ascultători în forma lor inițială. Ele sînt transformate cu ajutorul unor procedee tehnice pe care însăși aparatele de înregistrare le fac posibile: schimbare de viteză, schimbare de registru, fragmentare, amestec, în sfîrșit o suită de înregistrări sau transformări de înregistrări succesive.

Printre sunetele folosite, în afara celor ale cutiilor de conserve, sînt și acelea ale unor pîcături de apă cădînd într-o căldare, plină sau goală. Au mai fost apoi înregistrate jeturi de apă proiectate în căldări sau pe un gong. Zgomotele înregistrate au fost apoi transformate și au devenit de nerecunoscut în comparație cu sunetele inițiale. Toate aceste sunete „noi" au fost folosite de Scheffer pentru „Simfonia pentru un om singur". Sunetele „transformate" au fost amestecate cu altele „netransformate" și se puteau distinge, din cînd în cînd, sunete de instrumente, strigăte și gemete omenești și zgomote care — după cum aprecia o revistă pariziană — par să provină „dintr-un univers necunoscut".

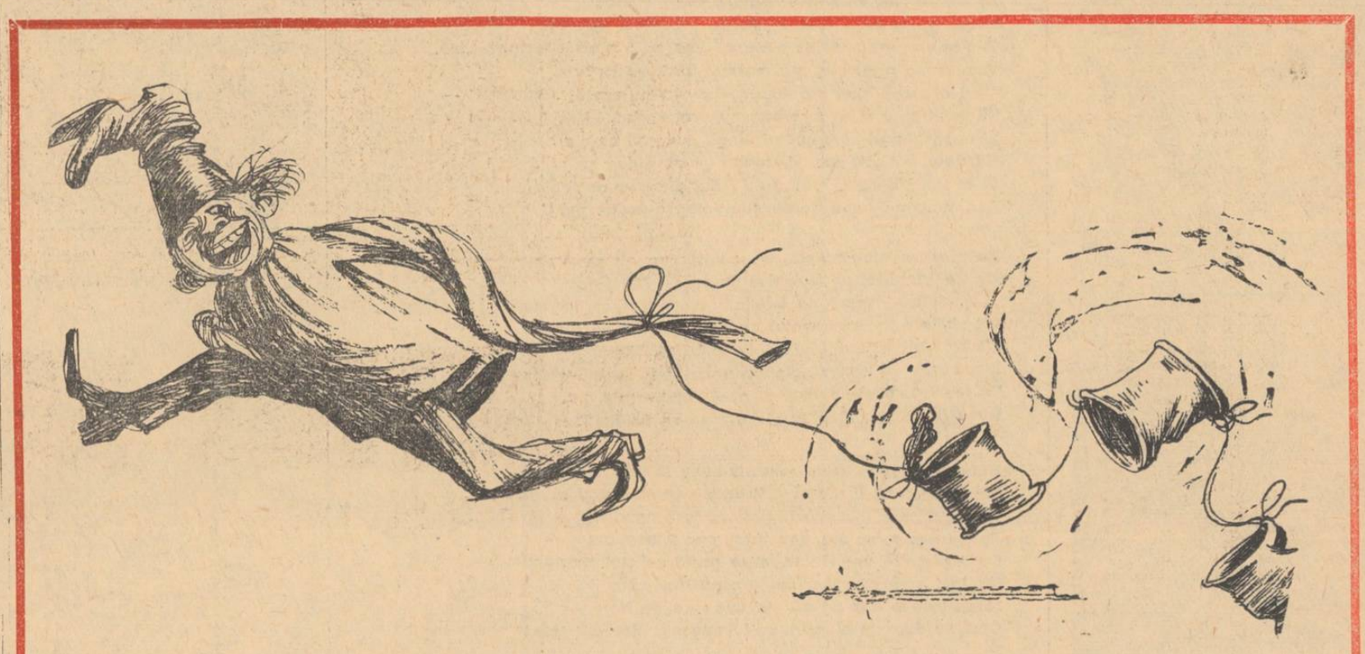

„Simfonia pentru un om singur", de Pierre Scheffer, executată de autor.

Desen de Cik DAMADIAN

Ca și „pictura" lui Dubuffet, „muzica" lui Scheffer se pare că are și ea un „program". După cum afirmă revista pariziană „Arts", toate aceste sunete sînt folosite ca „tot atîtea mijloace de traducere directă a neliniștei și viziunilor omenirii din timpul nostru".

Neliniștea și viziunile despre care se vorbește sînt doar ale celor ce sînt neliniștiți de viitorul lor ; este neliniștea burgheziei agonizante, este neliniștea unei societăți putrede, în descompunere. Iar această „muzică concretă" sună și ea ca un marș funebru.

Eugen PHOEBUS

„Calitățile" lui Foertsch

La 1 aprilie comanda supremă a armatei vest-germane va fi preluată de generalul Friedrich Foertsch, numit inspector general al comandamentului Bundeswehrului, în locul generalului Adolf Heusinger, avansat în înaltul post de președinte al comitetului militar permanent al N.A.T.O. „Majoritatea ofițerilor și soldaților din Bundeswehr vor auzi pentru prima oară numele lui și nici ceilalți nu știu prea multe despre el — scrie ziarul vest-german „Die Welt" — fiindcă generalul Foertsch, noul inspector general al Bundeswehrului este, în public foarte puțin cunoscut"...

...Puțin cunoscut ? Poate tinerei generații a Bundeswehrului și a Germaniei occidentale, grație grijei cu care autoritățile vest-germane l-au ferit, cîțiva ani, de zgomotul publicității, în speranța că se va așterne „vălul uitării" asupra trecutului său sinistru.

Friedrich Foertsch nu este un necunoscut ! El este un criminal de război notoriu, condamnat ca atare la 25 de ani închisoare, pentru crimele săvîrșite în cursul războiului pe teritoriul vremelnic ocupat al Uniunii Sovietice. El a fost judecat de către un tribunal militar din U.R.S.S., pe baza declarației puterilor aliate, privind răspunderea pentru crimele de război și potrivit articolului I din Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. din 19 aprilie 1943.

Crimele sale au fost atît de grave, încît el n-a putut beneficia de amnistia din 1955 acordată de Uniunea Sovietică unor categorii de criminali de război și a fost predat autorităților vest-germane împreună cu alții de teapa lui, conform unui acord intervenit între U.R.S.S. și R.F.G., spre a-și ispăși mai departe condamnarea în Germania occidentală.

Dar Foertsch, n-a mai făcut închisoare. Revenit în Germania Occidentală, el a fost îndată luat în brațe de cei de la Bonn. În lagărul de la Friedland unde a poposit după reîntoarcerea în țară, i s-a făcut o primire festivă. fiind salutat de colegul său întru crime de război, Oberländer, pe atunci încă membru al guvernului de la Bonn. Foertsch a primit de îndată 6000 mărci drept „despăgubiri" și după numai un an a intrat în rîndurile Bundeswehrului cu gradul de general-maior. Cîteva luni mai tîrziu, el se și afla în fruntea celei de-a 2-a divizii de infanterie din Giesen a Bundeswehrului, iar începutul anului 1959 îl găsește la Fontainbleau, în anturajul generalului american Norstad, comandantul suprem al forțelor armate atlantice, — în calitate de adjunct al șefului statului major al forțelor armate N.A.T.O. în Europa pentru problemele politicii și planificării.

Foertsch a fost transferat la Fontainbleau, pentru ca acolo, departe de „ochii lumii", să-și poată valorifica cît mai nestingherit și inteus... „experiența sa din Răsărit". Judecînd după tot ce cuprinde voluminosul său dosar de criminal de război aflat în arhivele tribunalului militar, care l-a condamnat la închisoare, această „experiență" este într-adevăr... vastă.

Înainte de toate trebuie să subliniem că acestei „vaste experiențe" sau pe șleau, criminalei sale activități din timpul războiului de jaf împotriva Uniunii Sovietice, Foertsch îi datorează întreaga sa ascensiune pe scara ierarhică a militarismului hitlerist. Încă maior în momentul declanșării celui de-al doilea război mondial, Foertsch a „făcut carieră" la porțile Leningradului, datorită sălbăticiei de care a dat dovadă în cursul îndelungatului și sîngerosului asediu al acestui oraș-erou și al cruzimii cu care a dirijat operațiunile militare și represive în sectoarele frontului de „nord" și pe teritoriile vremelnic ocupate în acest sector de armata a 18-a și apoi grupul de armate „Kurlanda" al căror șef de stat major a fost, consecutiv. În mai 1945, cînd a căzut prizonier. Foertsch avea gradul de general-locotenent.

Ar fi greu de înșirat aici toate crimele de care s-a făcut vinovat acest sîngeros călău hitlerist. Faptele sale, confirmate de martori și recunoscute de el însuși în cadrul procesului, demonstrează felul cum Foertsch s-a străduit să îndeplinească directiva nr. 1601/41 din 22 septembrie 1941 a marelui stat major al forțelor maritime militare ale lui Hitler, în care se spunea că „führerul a hotărît ca orașul Petersburg să fie șters de pe fața pămîntului". Străduințele sale și-au găsit expresia în bombardarea barbară a Leningradului aflat sub blocadă, de către artileria grea cu tragere lungă aflată sub ordinele sale. „Orașul Leningrad — a declarat Foertsch în cursul anchetei — a fost bombardat în baza ordinului dat de statul major al armatei a 18-a... Recunosc că am dat acest ordin".

Leningradul n-a putut fi șters, firește, de pe suprafața pămîntului, nici măcar ocupat de hitleriști, care n-au reușit nici să extermine populația prin bombardamente, așa cum intenționa Foertsch și superiorii săi. În schimb, ca urmare a canonadei bestiale dirijate de acest criminal, au fost uciși 16.747 locuitori ai eroicului oraș și 38.702 au fost răniți ; au fost distruse 29.415 clădiri de locuit, 8.961 clădiri cu destinație economică și 5.869 grav avariate. În plus au mai fost distruse monumentele de artă de o valoare incalculabilă din împrejurimile Leningradului, între care Peterhoful de faimă mondială, datînd încă de pe vremea lui Petru cel Mare. La fel s-a întîmplat și cu toate monumentele de artă din străvechiul oraș Novgorod (plus 2306 case din cele 2346 pe care le avea orașul). O soartă asemănătoare au avut-o și orașele Pskov și Ostrov, ca să nu mai vorbim de cele 96 de sate din regiunea Novgorodului, arse pînă în temelii.

— „Ați avut ordin să incendiați toate localitățile și să exterminați pe toți cetățenii sovietici ?" — a fost întrebat la anchetă căpitanul Strüfnig din divizia 21 de aviație — „Da" — a fost răspunsul. „Și cine a dat acest ordin ?" — a urmat altă întrebare. Răspuns : „El purta semnătura comandantului și generalului Foertsch"...

De altfel, regiunea Novgorodului a fost una din cele mai crunt chinuite de către unitățile de sub comanda lui Foertsch, în conformitate cu ordinele sale. Numai pe teritoriul acestei regiuni au fost împușcați 6513 locuitori pașnici, 430 au fost spînzurați, 4851 au murit din cauza torturilor, 166.167 duși la muncă forțată în Germania ; au fost distruse 1087 școli, 921 lăcașe de cultură, 172 spitale și policlinici, 180 creșe și cămine de copii. Toate acestea pe lîngă exterminarea a 186.760 de prizonieri de război în lagărele aflate pe teritoriul acestei regiuni.

Fărădelegile și atrocitățile comise pe baza ordinelor emise și semnate de Foertsch sînt mult prea multe pentru a putea fi măcar pomenite aici. Cercetarea lor amănunțită a dus la stabilirea vinovăției sale și la condamnarea lui pentru crime de război, la 25 ani închisoare...

...Și acest criminal a fost numit comandant suprem al Bundeswehrului ! E simbolic pentru statul vest-german și pentru planurile de viitor ale celor de la Bonn !

Cînd a anunțat în mod oficial numirea lui Foertsch, ministrul de război vest-german, Strauss, nu s-a rușinat, lăudînd „calitățile sufletești și profesionale" ale noului său subaltern direct. Dar s-a ferit ca de foc să reamintească felul cum a luat sfîrșit aventura în care Foertsch a dat dovadă de menționatele sale... calități.

A. STANCIU

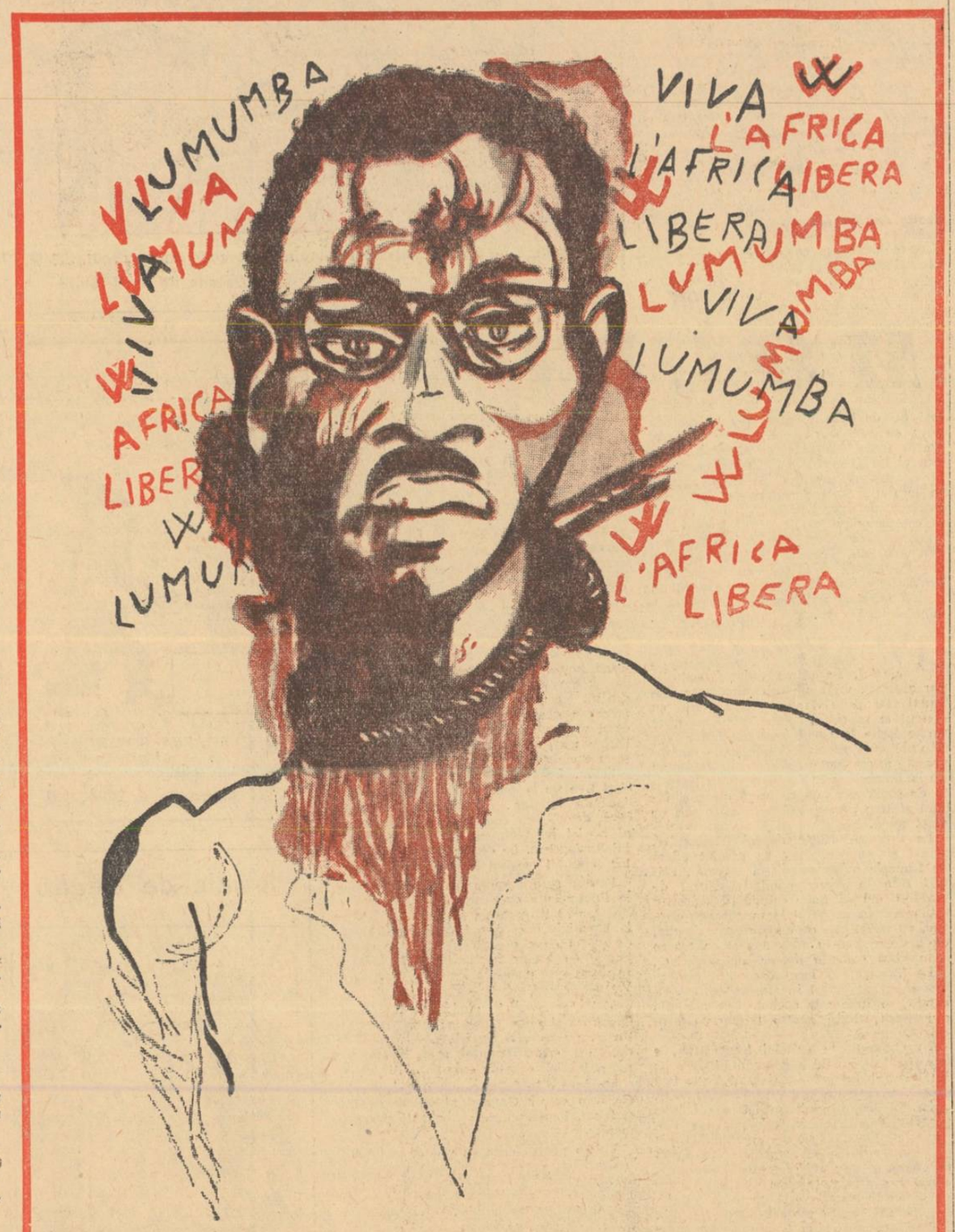

Desen de Renato GUTTUSO

DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI

LA MOSCOVA a început construirea noii clădiri a Bibliotecii unionale de literatură străină, una din cele mai mari biblioteci sovietice. Biblioteca, dispunînd de aproximativ trei milioane de cărți și publicații periodice în 82 de limbi, va fi amenajată într-o clădire cu un volum de 95.000 m.c. Fațada clădirii va fi de aproape 100 metri. La etajul VI se va afla depozitul de cărți pentru patru milioane de volume.

●

IN MECIUL dintre echipele braziliene „Botafogo" și „Flamingo" extrema dreaptă Garrincha a jucat foarte prost, lucru care a mirat mult pe coechipieri, pe adversari și publicul spectator. Căci Garrincha este un as al driblingului. Conducerea clubului a dorit să afle cauza acestei neașteptate schimbări în capacitatea de joc a lui Garrincha. S-a aflat că, în ajunul meciului, soția fotbalistului a născut un copil, al patrulea : din nou o fetiță. Iar Garrincha tare mult a dorit să fie băiat !

●

EPAVA unei corăbii cu o vechime de peste 3000 de ani a fost găsită în apropierea coastei turce, la capul Gelidonia. Pe bordul ambarcațiunii s-a aflat peste o tonă de metale, printre care bare de cupru, unelte și arme din bronz. Această descoperire este primul punct de reper real în cercetarea corăbiilor din epoca homerică. Pe baza obiectelor găsite, specialiștii au ajuns la concluzia că, corabia s-ar fi scufundat în sec. XIII î.e.n.

●

IN SALA Albert-Hall din Londra a avut loc prima audiție a „Concertului de paradă", lucrare modernistă de Erik Satie. Lucrarea cuprin-

de „un solo de mașină de scris", care a fost interpretat de o stenodactilografă. Concertul — după părerea criticii „serioase" — a fost executat cu ...un tușeu deosebit de moale !...

●

VIAȚA muzicală a Uniunii Sovietice se află anul acesta sub semnul sărbătoririi a 70 de ani de la nașterea marelui compozitor S. Prokofiev. In programele tuturor orchestrelor și scenelor muzicale moscovite sînt incluse opere de Prokofiev, iar în premieră se va prezenta, printre altele, „Pușkiniana", creată în 1936.

●

O „FOSILĂ VIE" din care, cu milioane de ani în urmă, au descins primii șerpi, a fost descoperită la Niah, în apropierea centrului petrolifer Miri, în Sarawak (Borneo britanic). E vorba despre o șopîrlă extrem de rară, lungă de vreo 30 cm., care pînă acuma nu a fost găsită în stare vie. Ea reprezintă legătura necunoscută în evoluția saurienilor și reptilelor. Șopîrla, studiată la muzeul din Sarawak, refuză orice fel de alimente, hrănindu-se exclusiv cu apă.

●

IN CADRUL unui proces de otrăvire care a avut loc la Dortmund (R. F. Germană), judecătorul, procurorul și apărarea au vrut să încerce dacă tabletele cu pri-

cina dau un gust amărui cafelei. După ce au luat o înghițitură bună de cafea... au dormit. In urma acestui fapt, dezbaterile au fost amînate.

●

FILMUL sovietic „Poemul mării" al regretatului regizor Alexandr Dovjenko, a fost distins cu premiul criticii cinematografice franceze. Filmul a fost apreciat drept cea mai bună povestire poetică despre zilele noastre, dintre toate lucrările prezentate pe ecranele Franței în anul 1960.

●

UN PĂR cu o greutate de 34 tone, lung de 13 m. și cu o grosime de 2 m., a fost transportat din Africa occidentală la Hamburg, pentru a fi prelucrat. Specialiștii au calculat că vor obține 40.000 m² de furnir, din care se pot fabrica 1300 dormitoare complete.

●

RINOCERII din rezervațiile din Kenya suferă de sete, dar sînt atît de proști, încît nu sînt în stare să-și caute apa necesară. Acest fapt l-a îndemnat pe un cetățean din Scoția să trimită o sumă de bani în Kenya, care să servească la construirea unei conducte de apă pentru rinoceri.

Alegerile—odinioară

Din presa de altădată

Reformele guvernului — Impozitele pe categorii
(Desen de C. Jiquidi din „VIESPEA UMORISTICĂ")

(„FURNICA")

ȚĂRANUL: — A dracului mașină, domle! Numai eu cînd macin bag p-oparte porumb și iese pe ailaltă pelagră!...
(„FURNICA")

— Aoleu! Lăsați-mă, v-am spus că nu vreau să votez!
— Nu se poate, musiu. Dacă nu votezi ești condamnat la 500 lei amendă și n-ai cu ce plăti!
— Și dată votez?
— Iei 5 lei
(„FURNICA")

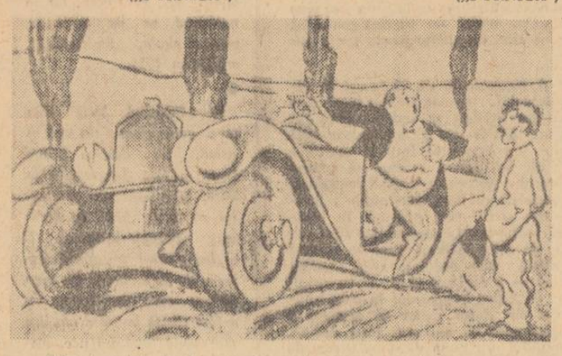

— Dă-mi votul, bade, să strig mizeria noastră în parlament.
(„CUVÎNTUL LIBER")

Baladă electorală

Pe o stradă-ntunecoasă, într-un fund de mahala,
Fără gaz la felinare, fără apă la cișmea,
Într-o casă (nu se știe cine-a poreclit-o „casă"),
Naie, soața și copiii, toți s-au așezat la masă.
Dar nici unul nu-nghițise bine primul dumicat,
Că din curte năvălește deodată un gealat,
Se așează pe un scaun, bate-n masă și apoi
Strigă aprig către Naie: „De nu ne votezi pe noi,
Ți-o spun pe cuvînt de-onoare, cred că n-o să-ți meargă bine.
Vom strica prietenia, nici nu mai vorbesc cu tine,
Căci atuncea cînd mă supăr — d-aia-mi zice și „Trăznitul" —
Să mă tai nu scot o vorbă; nu scot vorba, — scot cuțitul!
Și tu știi: cînd scot cuțitul, lîngă mine să nu stai,
Că doar n-o să-l scot degeaba, s-ar putea să te și tai!
Și te tai, știi cum, măi Naie? Eu, din unul, te fac doi!
Eh!, acuma: bună seara și... votează-ne pe noi!"

Nu plecase bine-acesta, că-a intrat un alt gealat
Cu trei cicatrici pe frunte și cu ochiul bandajat:
„L-am văzut ieșind pe Lache. Tot ce-a spus am auzit.
Ca să le dai musai votul, te-a speriat cu un cuțit.
Ce pramatii liberalii! Față de-așlia sînt boieri.
N-am tăiat pe nimeni, fiindcă n-am cuțit. ...am revolver!
Bă, te văd că ai nevastă și ai și copii, vre-o doi.
Dacă îi iubești, fă bine și votează-ne pe noi!"

Naie vine iar la masă, rezemîndu-se în cot.
Iar nevastă-sa îl roagă: „Dragă, n-ai să mergi la vot!
Ai văzut care ți-e soarta: cu oricare candidat,
Pentru tine e tot una, sau tăiat, sau împușcat!
Dacă pleci la vot, Năicică, și te prind cei doi șnapani,
Mă lași văduvă pe mine și copiii tăi, orfani!"
„Liniștește-te odată! Să știi una: că pe Naie,
Cînd se duce la alegeri, nu-l împușcă, nici nu-l taie!"

Și, în ziua următoare, zi cu cer senin, frumos,
Spre localul de votare Naie a plecat voios.
Ca un „veni, vidi, vici" mai apoi s-a întîmplat:
Naie a venit acolo, a votat și-a... decedat!
L-au cărat doi inși acasă, s-au oprit cu el în prag,
Adresîndu-se nevestii: „Lichidat cu un ciomag!"

I. BERG

Realități de altădată

În bugetul pe 1932 se prevăzuseră 240.000 lei pentru transportul subsecretarului de la finanțe.

Doar astfel suma poate fi-nțeleasă:
El, pentru a-și menține-n sus blazonul,
Și de la minister pînă acasă
Călătoarea, probabil, cu... avionul.

La 21 ianuarie 1934, primăria Capitalei anunța suspendarea plății ajutoarelor pentru sărăci, din cauza epuizării fondului pe anul respectiv.

Știți de ce se prăpădiră
Banii și-a rămas văzduhul?
Consilierii îl topiră
Fiind toți săraci... cu duhul.

Directorul Institutului de credit ipotecar agricol primea în 1933 un salariu anual de două milioane și jumătate, ceea ce însemna circa 7.000 lei pe zi.

Acest director — deh, mai știi? —
Avea stomac de căpcăuni,
Minca, săracul, într-o zi
Cît un slujbaș în patru luni.

În calitate de vicepreședinte al Jokey-Club-ului, ministrul de finanțe alocase în 1932 acestei societăți șase milioane lei pentru hrana cailor.

Pentru a prinde noi resurse,
Le-a dat un fond pecuniar,
Că pe atunci caii de curse
Vroiau să aibă finu-n... numerar.

„Sporturi" electorale

TIR

Cînd un alegător, în taină
Se pomenea cu-n semn pe haină,
Agentul nu ședea de lemn,
Ci repede... trăgea la semn.

ȘAH

Cînd guvernul de-altă dată
N-avea voturi cu grămada,
Ca măsură imediată
Se făcea urnei... rocada.

SARITURI

De cîte ori un candidat venea
Pe străzi cu baliverne cu duzina,
Scîrbit, alegătorul practica
În poartă... săritura cu prăjina.

FOTBAL

Agentul care-ți sta în cale
Cu o privire de satrap,
Chiar și în fața porții tale
Se repezea iute... la cap.

RUGBI

Iar apoi, singur rămas,
Remarcai căzut pe brînci
Că agentul era as
La... „deschideri" foarte-adînci.

BASCHET

Foarte des, cei răposați
Rezolvau la urne totul,
Căci la mulți din candidați
Ei reprezentau... pi·votul.

V. D. POPA

FRAȚILOR!

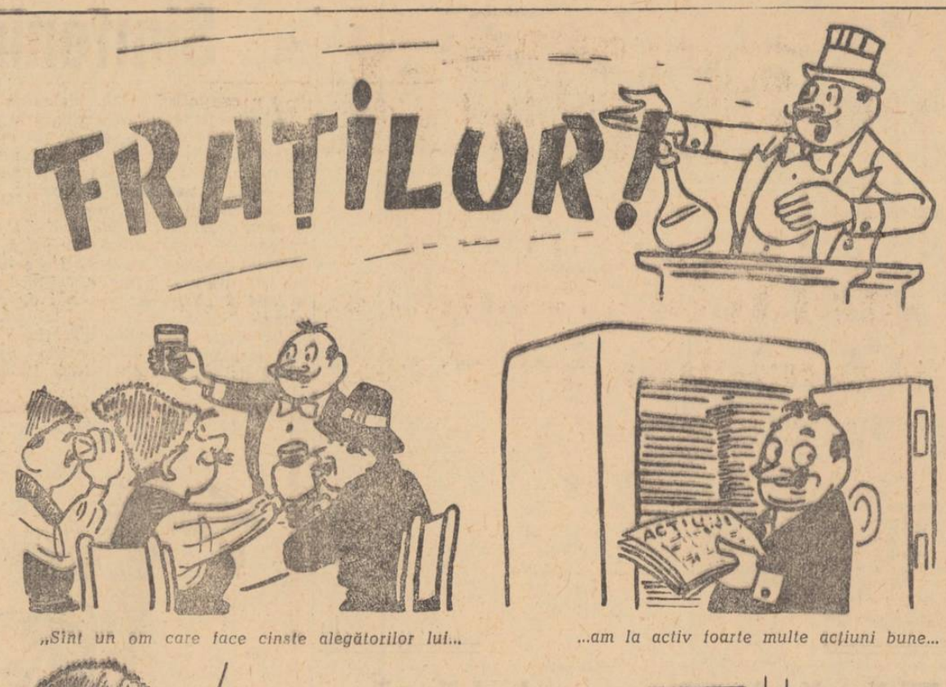

„Sînt un om care face cinste alegătorilor lui...

...am la activ foarte multe acțiuni bune...

...trudesc, ca și voi, cu palmele...

...ani în șir am fost la muncă și vreau neapărat să mă întorc

Votîndu-mă pe mine, puneți temelia unui drum nou, care duce către bogăție, fericire și huzur!

Desene de Fred GHENĂDESCU

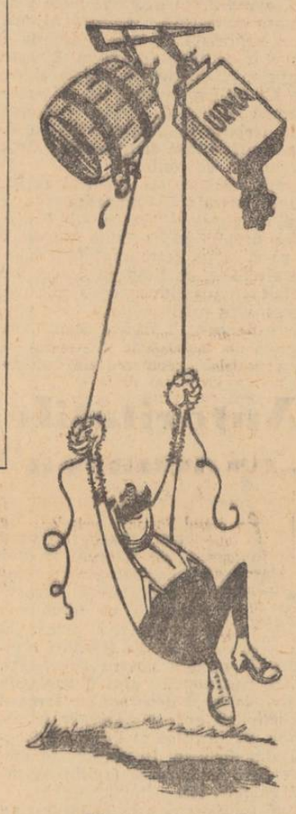

Chemare electorală

— După alegeri, alesul s-a fotografiat împreună cu... „alegătorii"

Desene de V. VASILIU

— Votați-ne, că după alegeri vă facem școli, spitale...
— Coane Mișule, cred că spitalele trebuie făcute acum, înainte de alegeri, că unde internăm noi oamenii?

Desen de Al. CLENCIU

CAMPANIA ELECTORALĂ IERI ȘI AZI

PRIN MOLDOVA

Moldova, regiune a dealurilor desenate în linii domoale, ca și firea oamenilor de aci, unele cu spinarea sprijinită în prispa munților, altele trăgîndu-și pe umeri zeghea pădurilor care să le apere de sfichiul crivățului, — te primește ospitalieră chiar de la cheutoarea apelor, adică de acolo unde Siretul cu toți afluenții în brațe se pregătește s-o întîmpine pe bătrîna Dunăre.

Parcurgînd plaiurile moldave, nu se poate să nu te duci cu gîndul în trecut și să nu ți se pară că curge tropotul năvalnic al gonașilor care-i purta pe frații Jderi și pe atîția eroi hotărîți să răzbune trădări boierești și multele nedreptăți făcute celor sărmani.

Dar Moldova a cunoscut și altfel de trădări decît aceea a lui Golia; și alte împilări decît cea care a aprins scînteia răscoalei la Flămînzi. A cunoscut multe nedreptăți ale acelui mănunchi de latifundiari și boernași care promiteau și apoi se țineau de cuvînt prin biciul vechililor. Cuminții sate moldovenești, adăpostite la subțioara dealurilor, între livezi și podgorii, ar avea multe de povestit. Căci, în trecut, nu exista sat de răzeși cu drepturi rămase pe urice din piele de vițel, fie că era doar o adunătură de bordeie ale foștilor robi eliberați, doar cu numele. În viroage se pitea așezarea țăranilor, fără semn și nume în geografie, iar pe culme trona semeț conacul păzind moșia mai întinsă ori mai mică, după cum era osul boieresc. Satul era al boierului și „mare cinste" era dacă-i purta numele.

Moșiriii de proveniență nouă, din burghezia care asalta vîrful piramidei, în lipsă de arbore genealogic, se înobilau cu numele satelor: Ghica-Deleni la Hîrlău, Manolescu-Strunga spre Roman, Popovici-Șipnoasa lîngă Iași...

Pentru conace și odrasle boierești, se trasau căi ferate; pentru drostele lor se abăteau putinele și mizerele șosele. De multele mii de sate și cătune, cine să țină seama?

Adică, greșesc: se ținea seama în preajma alegerilor. Cîți moșieri, atîția candidați pentru scaunele din dealul patriarhiei și, cine știe, chiar pentru portofolii ministeriale. Cînd bucatele satului erau în armanele curții și pîinea viitoare încolțea în fălcile boierești, era normal ca voturile să fie tot în buzunarul celui născut parlamentar, indiferent dacă moștenirea îi venea prin blazon sau fusese cumpărată cu bani adunați la tejghea.

Moldova a ales atîta amar de ani „numai alese". Au rămas de pomină campaniile electorale de la Vaslui ale latifundiarului P. P. Carp, dar mult timp nu va fi uitată nici demagogia lui Manolescu-Strunga și nici cinismul lui Constantinescu-Porcu de la Răcăciuni-Bacău. Cîte nume de acestea nu s-au cernut prin bietele urne violate și măsluite! Cîte promisiuni deșarte nu a auzit *„sărmana țară a Moldovei"* în dîrdora zecilor de campanii electorale, cînd cercul se întrecea cu linia! Șosele începute peste noapte, ca să sucombe a doua zi după numărarea voturilor; școli rîvnite și mereu oferite, ca să nu fie realizate niciodată...

— *Dacă le fac școala*, se destăinuia șeful de culoare acoliților săi, *una că-i învăț cu năravi să pretindă ca și cum li s-ar cuveni și — apoi — ce le mai promitem data viitoare?*

Și, prin puzderia satelor, ici-colo tîrguri și orașe pierdute în somnolența demoralizantă de *„locuri în care nu se întîmplă nimic"*, sau de *„tîrguri în care se moare cu agonie lentă"*. Așa precum satele îi aveau pe vremelnicii stăpîni ai conacelor, orașele tremurau sub teroarea căpitănilor politice pe fiefuri de mahala.

Să fi îndrăznit cineva la Iași să intre în fieful lui „conu" Costică Toma și să fi reparat vreo uliță, chiar fără gînd ascuns de a se pune bine cu cartierul! Ieșea vărsare de sînge.

Să fi schițat doar vreun îndrăznet să facă vreo îmbunătățire la universitatea ieșană fără asentimentul lui „conu" Neculai Costăchescu! Se cutremura aula cu toate busturile ilustre așezate în firide.

Au fost multe panamale și pănămăluțe, dar nici una dovedită, din respect reciproc al adversarilor politici. În „zilele istorice" ale campaniilor răfuiala se ridica doar pînă la pietrișul plîmbat de pe o stradă pe alta, pînă ce puhoaiele ploilor îl căra la Bahlui liniștind spiritele; uneori cineva pomenea delicat de febra tifoidă din apa cișmelelor, cîtînd vreo stanță din Topîrceanu; poate că se pomenea și situația localului școlii normale de fete început la Copou și rămas aburcat puțin mai sus de temelie, cam vreo treizeci de ani; au fost și nesocotiți care au făcut aluzie voalată la afacerile Creditului Urban al lui „conu" Nicu Gheorghiade, sau la tarapanaua deschisă de popa Niculea în localul Primei Societăți de Economie. Dar așa, de dragul vorbei. Căci și vorbele se cumpărau pe bani!

În rest, mardeiașii ciurcheni rupeau oasele celor din Tatarași; bătăuși electorali din Păcurărenii îi snopeau pe cei din Broscărie, uitînd că se bălăcesc cu toții în aceiași mlaștină fetidă; satele erau contaminate după caz... și alegerile „treceau".

Iată că azi Moldova e în plină campanie electorală. Se pregătește de alegeri. La prima vedere, dealurile par aceleași, vișătoare sub mînglierea primului fior primăvăratec. Dar satele au crescut și se ridică spre culmi ca niște turme ieșite la primii colți de iarbă. Vor să vadă cum trece peste dealurile moldovenești arteră puternică ce aduce lumină de la Borzești. Văd satele drumuri lustruite de șosea asfaltată ce leagă orașe și fabrici și trec prin sate ca niște șoli de viață nouă.

La Pribești-Vaslui, conacul Bălășeștilor, ruinat și cenușiu, intră în pămînt odată cu frunzele putrede de astă toamnă; alături rîde în soare sediul înconjurat de grajduri noi al unei gospodării colective milionare. În jur satul luminat termo-electric, cu păienjeniș de antene pentru radio, cu motoare pentru adus apa și cu tot ce n-au visat oamenii de pe aici vreodată.

La Strunga, în locul conacului pretențios al specialistului în afaceri de import-export, se țesc vile cochete ce așteaptă muncitorii trimiși pentru tratament și odihnă.

La Cristești, în castelul Sturzeștilor, e o secție înfloritoare a gospodăriei de stat; la Deleni, așișderea. La Cotnari, fosta vilă regală, e casă de oaspeți.

La Răcăciuni, unde se lăfăia cel bine poreclit Porcu, rămas celebru prin răspunsul: *„Decît să-mi dai șpert un milion și să nu spui la nimenea, mai bine îmi dai două și poți spune la toată lumea!"*, astăzi e o școală de mecanizatori; în conacul lui Diuvara, școală de brigadieri legumicultori pentru raionul Piatra Neamț...

Nu-i stă mai bine palatului brătienesc de la Pașcani să fie casă pentru pionieri?

Apele Prutului nu s-au supărat de loc cînd au fost puse să facă o plimbare prin Iași, asigurînd debitul de apă potabilă necesar unui mare oraș.

Urmărește ce dezvoltare ia noul oraș. Onești, și gîndul mă duce la satul cunoscut de mine: un pumn de case în jurul conacului ce domina Trotișul și în care un boier scrintit ținea captivă o amantă adusă, cu mari sacrificii din „boatele" Parisului. Am admirat modernele instalații de la Săvinești și m-am gîndit că nu-i mult de cînd acolo erau cîteva case înșirate pe șoseaua șoselei, că niște hribi zbîrciți puși la uscat. La Bucecea se ridică o mare fabrică și nu de mult am trecut prin comuna N. Bălcescu, fostă Flămînzi. Locuitorii tocmai terminau clădirea magazinului sătesc și vorbeau de asfaltarea șoselei Hîrlău—Botoșani. Ieșind din Bîrlad, pe lîngă impunătoarea fabrică de rulmenți, m-a ademenit trepidația acestei mari industrii, acum integrată în peisaj și în memoria noastră — dar în loc m-a oprit vitrina magazinului central din satul Zorleni: avea tot ce-ți dorește inima, chiar și motociclete și era luminată fluorescent.

Seara, îmi place să încetinesc pasul cînd trec pe la poarta fabricii de antibiotice de la Iași. E minunată. Aici, a fost doar un cotlon plin de scaieți al moșiei lui Gutman, la hotar cu moșia lui Simionescu. Se certau mereu de la hotar și ambii moșieri îl lăsau în paragină.

Privesc spre Bucium seara, admir jerbele fluorescente care marchează drumul avîntat al noii pasarele și gîndul mă duce la noroaiele prin care înotau, nepăsătoare de soarta celor pedestrași, mașinile ministeriale cu Victor Iamandi sau I. Inculeț, în drum spre conacele lor de la Bucium și Vișan.

Mai încoace, în glodurile Broscăriei, Mlaștinei și altor străzi cu nume predestinate, pe care le înunda conștiincios de două ori pe an Bahluiul, cresc blocuri semețe, fabrici, case de cultură...

Moldova e în febra campaniei electorale. Ce vom vota? Oameni ai vremii noastre și fapte. Fapte. Fapte simbolizate prin oameni.

Votăm pentru ceea ce vedem în jur, de la combinatul gălățean pînă la viitorul sanatoriu proiectat la Dorna Vatra. Pentru combinatul alimentar ce-și face loc pe șesul Abatorului de la Iași, și viitoarele facultăți ce se vor ridica.

Moldova va vota deopotrivă pentru ceea ce s-a înfăptuit în anii puterii populare și pentru ce cu certitudine va fi.

Aurel LEON

INCERCAREA PUTERII

— Te-am scos, coane Jorj!

Desen de A. BUNESCU

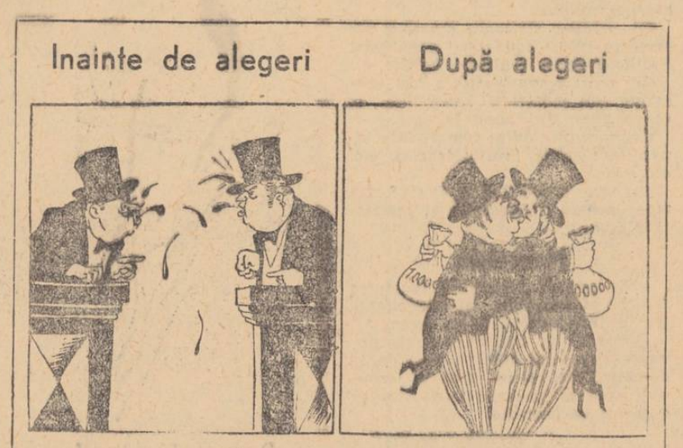

...de ochii lumii

...între patru ochi

Desen de C. GHEORGHE

SPORT

Vă prezentăm

METALUL — clubul sportiv al muncitorilor metalurgiști

Recenta vizită făcută sportivilor din clubul „Metalul" ne-a lăsat impresii de neuitat. Mai întîi pașii ne-au purtat spre frumoasa sală „23 August".

Pînă la începerea antrenamentului mai este aproape o oră, și totuși în sală se află zeci de băieți și fete. Așa se întîmplă deobicei. După orele de muncă își face loc și se impune cu o marcantă autoritate pasiunea pentru sport.

Intr-un colț al sălii l-am aflat pe unul din veteranii atletismului din țara noastră: veșnic tînărul Dinu Cristea. In jurul lui se adunaseră ciorchine băieți și fete de la școlile profesionale metalurgice cărora renumitul nostru atlet le depăna din amintirile unei îndelungate și zbuciumate vieți sportive.

„Mă uit la voi și nu mă mai satur, bucurîndu-mă. Trăiți vremuri pe care eu le-am apucat deabia cînd anii au început să-mi picure argint în păr. Cînd eram la vîrsta voastră lucram ca ucenic la uzinele „Malaxa". Ziua de lucru se întindea din zori, cînd mai ardeau încă luminile orașului, și se sfîrșea în amurg, cînd luminile se aprindeau iarăși. Mi-a plăcut de mic atletismul și-am îndrăgit alergările. Și nu eram singurul din uzină care ar fi vrut să facă sport. Dar cine să ne poarte de grijă?! Din puținii bani pe care îi primeam pentru cele 12-14 ore de lucru deabia reușeam să ne hrănim și să ne mai luăm cîte ceva de îmbrăcăminte. Despre pantofi cu cuie, piste de antrenament — nici vorbă. Iar cînd plecam la vreun concurs la Brașov, țin minte ca acum, ne luăm un pachet cu mîncare cu o bucată de salam și cîteva mușturi. Odată nu mi-au ajuns nici banii de drum și m-am suit într-un vagon de marfă. Era toamnă și am tremurat de frig toată noaptea. Cînd am ajuns la Predeal am aflat că proba la care trebuia să concurez se și desfășurase...

Lia Manoliu, una din sportivele fruntașe ale clubului „Metalul"

Astăzi totul vă stă la îndemînă...

Intr-adevăr sportivii clubului „Metalul" ca și membrii tuturor celorlalte cluburi din Capitală și din restul țării se bucură de condiții dintre cele mai bune pentru practicarea disciplinelor favorite. La dispoziția sportivilor metalurgiști din București stă complexul de la Balta Albă cu terenuri de fotbal, volei și baschet, sălile „23 August", Claudiu și Vulcan, trei terenuri de rugbi, cabana cu ambarcațiuni de pe Herăstrău precum și garajul din strada Sutașului, cu prieteni mecanici și moderne mașini pentru motociclism. Au fost procurate zeci și sute de echipamente pentru toate disciplinele; iar un colectiv de antrenori experimentați îndrumă cu dragoste pe membrii celor 12 secții ale clubului spre culmile măiestriei sportive.

Un remarcabil palmares

Inființat la 23 aprilie 1958 clubul sportiv „Metalul" a reușit să crească într-o scurtă perioadă un loc de cinste în rîndurile cluburilor sportive fruntașe din țara noastră. Membrii săi, printre care un maestru emerit și 88 de maeștri ai sportului au reușit să realizeze numeroase performanțe de valoare republicană și chiar mondială. Din acest club fac parte alături de medaliata olimpică și campioana balcanică Lia Manoliu și cîștigătorii medaliilor de aur în olimpiada motociclistă de la Badaussé — Barbu Prădescu și Ștefan Iancovici — o serie întreagă de elemente tinere și talentate ca boxerul Cristea Marin, învingătorul lui Mircea Dobrescu, canotoarea Elena Petroșăneanu, fotbaliștii Constantin Mălschi, Gheorghe Tințău și Nicolae Badea, jucătoarea de volei Magdalena Bentz, trăgătorul Ernest Teodorescu și mulți alții.

Performanța care a ridicat în mod deosebit prestigiul acestui club constă în faptul că entuziaștii lui activiști și destoinicii antrenori au reușit să stîrnească o puternică emulație pentru sportul de performanță în rîndurile muncitorilor din întreprinderile metalurgice ale Capitalei.

Care salariat de la uzinele „23 August" nu-l cunoaște pe Dănilă Done sau pe Dinu Eugen, pe Ghețu Velicu sau pe Gheorghe Dumitru? Ei nu sînt numai cunoscuți de tovarășii lor din uzină dar și prețuiți atît pentru rezultatele sportive cît și pentru frumoasele succese pe care le obțin în muncă.

L-ați admirat desigur, mulți dintre voi, dragi cititori, pe tălonerul Ion Scarlat din echipa de rugbi „Metalul" pentru jocul său sobru și inteligent. Puțini știți însă că Ion Scarlat este unul dintre cei mai vrednici lăcătuși din uzină și un destoinic activist sindical.

La uzinele „Mao Tze-dun" sportivul Dumitru Pană, din secția lupte, conduce o brigadă fruntașă în producție, iar atletul Nicu Nicolae, ajustor mecanic la uzinele „Tudor Vladimirescu" s-a făcut cunoscut prin succesele în muncă și valoroasele sale inovații.

Spre culmi

In momentul de față sportivii din marea majoritate a secțiilor clubului „Metalul" sînt în plină perioadă pregătitoare pentru relurarea activității competiționale, pentru obținerea unor noi și valoroase rezultate în viitoarele concursuri. In fiecare din cele 12 secții activează un mare număr de elemente tinere recrutate din rîndul elevilor de la școlile profesionale. Aceste elemente constituie schimbul de mîine nu numai în uzină dar și în sportul de performanță. O bună parte dintre ele au și pornit pe drumul consacrării cum sînt fotbalistul Ion Vasile, din lotul republican de juniori, Dumitru Sănărăjan și Gheorghe Stănescu de la canotaj și mulți alții.

In cinstea alegerilor de deputați de la 5 martie 1961 sportivii clubului „Metalul" au participat la numeroasele competiții dotate cu „Cupa 5 martie". Cu acest prilej, ei au culeș un frumos buchet de valoroase performanțe în cinstea alegerilor.

Ioan N. CHIȚU

Varietăți

Oare așa este sport?

Sub obladuirea guvernului Adenauer, în Germania occidentală înfloresc din nou corporațiile naționaliste studențești. „Semnul" lor distinctiv îl reprezintă tăieturile pe obraz primite în timpul duelurilor cu săbii sau florete. Guvernul vest german încearcă să prezinte „activitatea" acestor corporații avînd un caracter... sportiv. Iată ce scrie în legătură cu acest lucru ziarul englez „Guardian":

„Nu avem nimic împotriva scrimei dar oare aceasta este sport? In prezent în Germania occidentală a devenit iarăși la modă să-ți ciopîrțești fața sau să o prefaci într-o figură de animal. Pe planșeele de scrimă ale universităților vest germane zîngănesc săbiile. In restaurantul „Moara oaselor" din Geismar în duminici au loc zeci de „întîlniri" la scrimă. Aceste dueluri, interzise prin lege dar încurajate în mod tacit, își lasă amprentele roșii pe fața luptătorilor.

Fiecare student vest german — scrie ziarul în continuare — trebuie să participe la două dueluri obligatorii. Foștii membri ai corporațiilor studențești nu au însă decît priviri disprețuitoare pentru ei căci dinții, la timpul lor, participau la cel puțin 15.

Altădată — subliniază „Guardian" în încheiere — se credea că în felul acesta se spală o pată de pe onoare. Astăzi scopul nu mai este acesta ci acela de a-ți însuși cicatricea ca un semn distinctiv de clasă privilegiată".

Un tîrg modern de sclavi

In orașul Boston a avut loc luna trecută o mare licitație. „Marfa" pusă în vînzare nu era mobilă, îmbrăcăminte sau obiecte de artă. Pur și simplu au fost vînduți 120 de americani tineri și vînjoși, jucători profesioniști de baseball. După cum relatează ziarul „Volksstimme", fiecare din cele opt cluburi de baseball din Boston au vîndut cîte 15 jucători unor patroni din Washington și Los Angeles primind pentru fiecare din ei suma de 75.000 dolari.

Ziarul publică această știre sub titlul: „Un tîrg modern de sclavi". Care, după cum se vede, înflorește și a devenit o afacere extrem de bănoasă în Statele Unite.

SPORTIVI ȘI CETĂȚENI

În țările capitaliste sportivii — ne referim evident la cei care fac din sport o meserie — au în genere o soartă cît se poate de ingrată. Afaceriști venali ți înlănțuie prin contracte onerase și-i împing să-și cheltuiască energia, prioceperea și, uneori să-și riște chiar viața, pentru a le aduce bani cît mai mulți. Pe de altă parte, mînați de aceiași patroni, ei sînt nevoiți să joace rolul de clovni ca să procure amuzamente precum și senzații tari celor îmbuibați și blazați. Sportivilor li se contestă de obicei capacitatea politică și în consecință sînt înlăturați de la orice activitate socială. Cu alte cuvinte, după ce li s-a furat talentul sînt deposedați și de drepturile de cetățeni.

La noi s-a pus capăt pentru totdeauna acestor practici nedemne, rușinoase. Sportul a fost curățat de toată zgura profesionistă pe care o moștenisem; i s-au redat astfel nealterate prospețimea și frumusețea. Cei ce dovedesc aptitudini, cei ce se ilustrează în arenă sau pe stadion, nu mai sînt condamnați la o situație de sclavi: societatea îi prețuiește și-i stimează. Sportivii, ca și toți ceilalți cetățeni, sînt atrași pe toate căile să participe la viața obștească. O expresie grăitoare a înaltei răspunderi cetățenești, care se acordă în țara noastră sportivilor, o constituie propunerea celor mai buni dintre ei pe lista candidaților F.D.P. în alegerile care vor avea loc la 5 martie. Înfățișăm mai jos cîtiva din acești candidați cu precuvîntările, cu gîndurile, cu numerașele proiecte pe care le au.

Aurora Bran

Acum vreo 12 ani, la Timișoara o copilă blondă, cu cosițe lungi, lăsate pe spate, își încerca pentru prima oară puterile pe stadion. Alesese atletismul și spera să obțină bune rezultate la sprint. Dar Aurora Bran—căci despre ea este vorba—avea să-și trădeze curînd această, cea dintîi a ei dragoste. A intrat la școala medie de cultură fizică din localitate și acolo a făcut cunoștință cu un sport nou: handbalul. La început i s-a părut destul de simplu să ia mingea și s-o arunce băiețește în spațiul porții. Pe urmă însă și-a dat seama că nu-i chiar așa ușor, că pentru a fi o bună handbalistă trebuie să aibă nu numai forță ci și agilitate, îndemînare și mai ales rapiditate. Treptat-treptat jocul cel nou a cucerit-o. Astfel atletismul pierdea o alergătoare, poate mediocră; în schimb handbalul cîștiga pe una dintre cele mai bune jucătoare. Căci copila cea subțirică și blondă se dovedea cu fiecare zi care trecea un talent puternic, viguros. In anul 1953, pe cînd era studentă la Institutul de cultură fizică din Capitală, a fost selecționată pentru prima oară în echipa națională. Apoi, a îmbrăcat tricoul cu stemă de 25 de ori, adică în toate meciurile pe care reprezentativa țării le-a susținut de atunci încoace. Între timp, primise titlul de maestră emerită a sportului, terminase institutul și fusese numită profesoară de educație fizică la școala de arhitectură. Crescuse, se maturizase. Cetățenii din raionul Grivița Roșie o aleseseră deputată în sfatul popular al Capitalei. Aurora vedea cu cîtă atenție o înconjurau oamenii. I-ar fi părut rău să-i dezamăgească. De aceea și-a dat toată silința să le cunoască doleanțele, să le mulțumească cerințele. Pe strada Zosima lipsea pavajul. Aurora s-a interesat unde trebuia de materiale, apoi, cînd a făcut rost de ele, a trecut pe la cetățeni de i-a chemat la pietruire. Tot așa de inimoasă s-a dovedit și cînd a fost vorba să extindă rețeaua electrică și cînd a venit vremea să fie înscriși și îndrumați la învățătură copiii de vîrsta școlii. Așa că nu s-a mirat nimeni cînd alegătorii din circumscripția electorală 434, aflată în părțile Griviței Roșii, au propus-o din nou candidată în alegeri.

Ion Moina

Rar sportiv mai cunoscut decît acest bărbat înalt, cu trăsături energice, tăiate parcă în rocă de bazalt. Și copiii de școală știu că Ion Moina a fost, vreme de mulți ani, cel mai bun sprinter român și în același timp unul dintre cei mai valoroși din Europa. Țin minte ce se întîmpla pe stadion cînd concura el. In timp ce starterul dădea cu glas prelung semnalul „fiți gata", toată lumea amuțea. Apoi, după ce se auzea pocnetul pistolului, și atleții își luau zborul, parcă se revărsa peste tărmul ei marea cea neobosită. „Hai Moina, hai, Moina!", strigau toți. Dar într-o zi s-a întîmplat ceva groaznic. In timp ce alerga la o ștafetă, a simțit deodată o durere surdă la un picior, a căzut și și-a pierdut cunoștința. Cînd s-a deșteptat prietenii i-au spus că mai avea cîțiva metri și cîștiga. Au urmat spitalul, convalescența, încercările de a alerga din nou. Dar degeaba. Sprinterul Ion Moina își încheiase glorioasa lui carieră. Stadionul însă reprezenta pentru dînsul ceva de care nu se putea lipsi: ca apa, ca aerul. Și atunci Moina a îmbrățișat meseria de antrenor. Tinerii atleți din orașul Cluj au venit cu drag să-i asculte sfaturile, să învețe din bogata lui experiență. Totodată Ion Moina a început să ia parte din ce în ce mai activ la viața obștească. A fost ales deputat în sfatul popular al orașului Cluj. Răspunderea aceasta i-a adus bucurii mari. Acum Ion Moina este din nou candidat. L-au propus alegătorii din circumscripția electorală cetățenească nr. 29 din Cluj. Împreună au pus după aceea la cale, în cadrul întîlnirilor pe care le-au avut, multe și interesante proiecte edilitare: să înfrumusețeze străzile, să aducă lumina electrică acolo unde încă nu e etc. Moina s-a angajat că va face tot ce-i stă în putere pentru ca dorințele cetățenilor să devină fapt împlinit. In același timp el s-a obligat să-și consacre și mai mult timp creșterii unor sprinteri de clasă. Au trecut anii. Acum, nu ne mai putem delecta văzînd cum Moina, supranumit „săgeata Orientului" ia în piept, înaintea tuturor, firul alb de pe linia de sosire. In schimb, avem bucuria să constatăm că antrenorul Moina, activistul pe tărîm obștesc Moina, pune cu vrednicie umărul alături de întregul popor la desăvîrșirea construirii socialismului în patria noastră. Și aceasta este o mare satisfacție atît pentru el cît și pentru noi.

★

Iată doi sportivi de frunte învestiți cu una dintre cele mai de seamă răspunderi cetățenești, cu aceea de candidați ai F.D.P. Sportivi și cetățeni! La noi această alăturare de cuvinte exprimă o realitate. Mîine, cînd se vor prezenta în fața urnelor mîinile de sportivi din orașele și satele țării vor vota cu dragoste pe candidații F.D.P., între care se află și reprezentanții lor. Votul lor va însemna o contribuție la dezvoltarea sportului nou de la noi, o contribuție la înflorirea întregii noastre patrii, pentru gloria și prestigiul căreia se întrec pe stadioane.

Ion PAVELESCU

MAGAZIN MEDICAL

Igiena tînărului muncitor

Organismul adolescentului se deosebește de organismul adultului în primul rînd prin faptul că este în plină creștere și dezvoltare.

La această vîrstă corpul crește în înălțime, anual, în medie cu 5 cm. Perimetrul toracic se mărește și el considerabil. Această dezvoltare fizică rapidă și totodată și psihică este însoțită de importante modificări și metabolism, de transformări ale sistemului endocrino-vegetativ și în sfera neuropsihică.

Pentru a crește un tînăr sănătos și bine dezvoltat fizic și psihic în țara noastră se iau astăzi măsuri speciale, legiferate și de Codul Muncii.

Durata zilei de muncă pentru adolescenți este stabilită la 6 ore. Le este interzisă munca în condiții vătămătoare de mediu industrial: temperaturi înalte, zgomot și vibrații, praf, mediu toxic etc.

Adolescenții nu au voie să lucreze schimbul de noapte și de a face ore suplimentare.

La angajare, tinerii muncitori, ca și cei ce intră în școlile profesionale, sînt supuși unui examen medical riguros, cu probe funcționale, menit a stabili capacitatea de muncă și starea de sănătate a fiecărui tînăr în parte. Examenul medical la admitere nu trebuie considerat de tineri ca o formalitate. Pot exista uneori incompatibilități între starea organismului și unele profesiuni, pe care numai examenul medical le poate sesiza.

In același scop, al controlului sănătății și dezvoltării se fac și examenele periodice la care sînt chemați adolescenții de două ori pe an.

Adolescenții obosesc mai ușor decît adulții. Eforturile mari, pozițiile vicioase, ca și presiunile mari, pot aduce tulburări la nivelul coloanei vertebrale, a bazinului și toracelui datorită rezistenței lor scăzute. De aceea adolescenții, care sînt descoperiți la examenele preventive de sănătate că au anumite modificări funcționale sau organice, sînt luați în mod special în supravegherea medicilor.

Este așa-numita dispensarizare.

Anual se face în țara noastră trierea adolescenților pentru tratament balneoclimatic, pentru trimiterea în

tabere și case de odihnă. Adolescenții beneficiază de concedii suplimentare.

Toate acestea, împreună cu creșterea continuă a nivelului de trai al populației, stau la baza promovării sănătății tinerilor muncitori.

In afara acestor condiții și drepturi excepționale de favorabile, în raport cu starea tinerațului muncitor din trecut, adolescenții care lucrează și învață în același timp, trebuie să cunoască și să respecte regulile igienice de organizare rațională a vieții și muncii, specifice vîrstei lor.

Iată cîteva din cele mai importante sfaturi:

— Îmbinarea muncii fizice cu munca intelectuală este fiziologic foarte utilă. Părinții și adulții care cred că această îmbinare obosește organismul tînăr, greșesc. Se impune însă ca tînărul muncitor să ia parte activă la organizarea rațională a procesului de muncă, a locului de muncă și a regimului de muncă, pentru a forma deprinderi de muncă corecte și a cîștiga o stare de antrenament care stă la baza prevenirii oboselii și mai ales a surmenajului.

— Pauzele legale din timpul muncii, ca și exercițiile de gimnastică în producție, trebuie foarte strict folosite. Dacă în timpul lucrului sînt necesare unele operații scurte ce se efectuează în poziții grele (în genunchi, ghemuit, culcat etc.) se recomandă să se schimbe apoi poziția pentru a se repauza întinderea excesivă a ligamentelor unor grupe musculare, organe cardio-vasculare și respiratorii.

— Nevoia firească de odihnă, după lucru, trebuie împlinită în totalitate. Dacă la vîrsta de 13—16 ani nevoia de somn este de 9 ore, între 17—18 ani ea nu scade sub 8½ ore.

In timpul liber, după terminarea programului de muncă și învățătură, se recomandă cu insistență plimbările în aer liber, activitatea sportivă îmbinată cu activitatea cultural-artistică.

— Alimentația tînărului muncitor trebuie să fie completă și variată. Nevoile calorice ale adolescenților sînt între 3.200—3.800 de calorii, pentru fete 2.600—2.800 calorii. Asigurîndu-se nevoile energetice ale organismului nu trebuie neglijate nici una din substanțele de bază ale alimentației: proteinele, grăsimile, glucidele, vitaminele și sărurile minerale.

Tînărul muncitor este bine să mănînce de 5 ori pe zi, fără ca să uite că la lucru nu se pleacă flămînd. Obicelul prost de a nu mînca mai nimic de dimineață și de a mînca mult seara este dăunător.

Dr. V. IVĂNOV

HIDROTERAPIA

Un tratament care și-a dovedit din plin eficacitatea de-a lungul a peste două milenii este hidroterapia, adică mijlocul de tratare a afecțiunilor prin aplicarea externă a apei asupra organismului sub diferite forme.

Cu aproape 2.400 ani în urmă, Hipocrate cunoștea o serie de metode pentru tratarea multor boli prin aplicarea apei pe diferite regiuni ale corpului.

Cît privește pe romani și pe vechii greci, se cunoaște cît de mult prețuiau ei balneația pentru călirea organismului, împotriva bolilor.

Interesant este și numele lui Priessnitz, țăranul din Silezia care la începutul secolului al XIX-lea devenise celebru prin aplicarea cunoscutelor băi comprese umede (prișnițe de azi) și cu care vindeca o sumedenie de suferințe fizice.

An după an hidroterapia a cîștigat tot mai mult încrederea celor suferinzi și formele de aplicare s-au perfecționat.

Astăzi, această metodă de tratament face parte din mijloacele moderne ale terapiei și pe lîngă medicația obișnuită a fiecărei boli, la multe din acestea se asociază și procedeuri de hidroterapie, pentru a se obține vindecări mai rapide.

Metodele de aplicare a hidroterapiei sînt foarte variate și sînt în funcție de natura și stadiul afecțiunii.

Printre cele mai cunoscute proceduri hidrice, în afară de băile minerale naturale, băile cu substanțe chimice adăugate în apă (iod, sulf, sare etc.) și băile cu produse vegetale (scoarță de stejar, floare de fin etc.), mai sînt și dușurile sub diferite forme, afuziunile, spălăturile, împachetările, compresele, băi ascendente, masaj sub apă etc., etc.

In toate stațiunile noastre balneare de importanță republicană și în multe din cele de interes local, pe lîngă secțiile de „băi propriu zise", caracteristice fiecărei stațiuni, există și secții speciale de hidroterapie în care se aplică o gamă variată și din celelalte proceduri hidroterapice ca dușuri, scoțiene, dușuri alternante, periaje, băi pariale, dușuri în rozetă, dus-masaj, bule de aer și altele.

Hidroterapia se aplică însă și în alte unități sanitare decît în stațiunile de cură.

La București, Cluj, Tg. Mureș, Iași, Sibiu, Craiova, Ploești, Galați și alte orașe importante ale țării, sînt secții de hidroterapie bine utilate în care se aplică cu succes o diversitate de proceduri hidroterapice.

Sub acțiunea hidroterapiei se stimulează circulația sanguină și se modifică funcțiile deficitare ale unor organe, ceea ce duce la stingerea unor procese inflamatorii cronice. In felul acesta organele bolnave își normalizează funcțiile și dispar durerile și turburările legate de boală.

Efectele hidroterapiei sînt dintre cele mai variate.

Se obțin rezultate satisfăcătoare în normalizarea secreției intestinale, în mărirea diurezei, în restabilirea echilibrului vegetativ.

Secreția sudorală este favorizată, prilejuind astfel eliminarea unei însemnate cantități de toxine din organism.

După majoritatea procedurilor hidroterapice obosseala dispare și apare o stare de bună dispoziție.

Un important număr de afecțiuni beneficiază de efectele binefăcătoare ale hidroterapiei. Sînt remarcabile rezultatele obținute în hiper și hipotensiune arterială, diverse turburări de circulație, pareze și paralizii flasce și spastice; diverse boli organice nervoase ca tabes, scleroza în plăci; surmenaj fizic și intelectual, anemie, debilitate, cloroză etc., etc.

Cura unui tratament hidroterapic durează 3-4 săptămîni prin aplicarea zilnică a procedurilor, iar în cazuri speciale, tratamentul poate fi prelungit cu un surplus de proceduri.

Tratamentul prin hidroterapie are avantajul că atunci cînd este aplicat în orașul de domiciliu, poate fi urmat de orice om al muncii, fără ca acesta să fie nevoit a-și lua concediu medical.

Dr. I. LEGIC

Medicul vă sfătuiește

G.M.H.A. Ne surprinde faptul că pînă în prezent nu v-ați prezentat la un medic specialist neurolog sau endocrinolog.

Este necesar să începeți o viață normală din toate punctele de vedere. Pentru aceasta se impune un mic efort de voință și perseverență, chiar dacă la început veți avea unele eșecuri.

TIBERIU SEXTUS — București: Luînd în considerație vîrsta pe care o aveți, problema nu pare chiar atît de serioasă. Vă sfătuim să nu vă jenați și să vă prezentați cît mai curînd posibil la un medic specialist endocrinolog. Deoarece locuiți în București, lucrul acesta este foarte simplu de îndeplinit.

E. B. — Cluj: Puteți fi fără nici o grijă deoarece cantitatea de medicament pe care ați luat-o nu are nici o influență asupra sarcinei.

FLORIN — Deva: Atîta timp cît din punct de vedere functional nu aveți nici o turburare, considerăm că nu e cazul să vă îngrijorați. In cazul dv. se impune totuși un consult la un medic specialist endocrinolog.

Invitație la calm

Să ni-l închipuim, numai pentru cîteva clipe, pe vreunul din cunoscuții noștri, și anume cum arată cînd... se ceartă. Aproape că nu-l mai recunoaștem, parcă ar fi alt om. Roșu-sîngeriu la față, deslănțuit, vorbește pe un ton neobișnuit de ridicat și ce spune e departe de a mai fi controlat. Tot corpul lui încordat a căzut

pradă unui tremur imposibil de stăpînit, observabil îndeosebi la mîini, iar pe frunte și la tîmple i-au apărut niște vine pe care deobicei nu i le vedem. Dacă i-am lua pulsul, am constata, cu ușurință că bate tot mai tare și tot mai repede. Iar dacă i-am măsura tensiunea, am găsi cu siguranță o ridicare netă peste cifra din timp normal.

Iată și aci o mărturie evidentă a legăturilor strînse ce există între creier și fiecare din organele și țesuturile corpului. Este pe deplin dovedită importanța, pentru funcțiile întregului organism, a stării scoarței cerebrale. In orice moment, scoarța creierului poate beneficia de efectul favorabil al unor așa zise emoții pozitive, după cum se poate resimți de pe urma emoțiilor zise negative. Un puternic izvor de emoții negative este și cearta, cînd răsunetul se exprimă nu numai în tulburările vizibile ale aparatului cardiovascular, ci și modificări la nivelul altor sisteme și aparate. Bunăoară tubul digestiv. Cine nu știe că o ceartă zdravănă este în stare să taie radical pofta de mîncare. Cît despre sistemul nervos și întreaga stare psihică, ce să mai vorbim...

După cum se vede, un om care se ceartă realizează o violentă zguduire a întregului său organism. Urmările pentru sănătate, practic vorbind neglijabile după o singură ceartă, trebuie luate serios în considerare cînd certurile se repetă prea des. Dacă vom întreba un specialist, el ne va demonstra că în stările de enervare, de supărare accentuată, are loc în sînge o descărcare de adrenalină. Cu asta poate că nu vom fi mult mai lămuriți ca înainte, iar dacă-l vom ruga să intre în amănunte, n-ar fi exclus să ne încurcăm mai rău. Merită să reținem numai că organismului nu-i plac de fel descărcările de adrenalină. Mai cu seamă nu-i plac aceste descărcări aparatului cardio-vascular, inimii și vaselor de sînge. Pentru un om sănătos, regimul de certuri, supărări și enervări predispune la o creștere de nedorit a tensiunii arteriale, iar pentru un hipertensiv, un asemenea regim expune la agravarea stării generale și chiar la accidente.

Așa dar, cel ce dorește să-și menajeze inima și întregul organism, va avea numai de cîștigat dacă, printre altele, va ști să se ferească de emoții negative, supărări și enervări. O primă soluție? Să se certe cît mai puțin sau, dacă se poate, deloc. Simplu, nu?

Dr. Al. GHEORGHIU

Acasă la frații Nunweiller, după întoarcerea lor din Brazilia

Formalitățile la aeroport mi s-au părut că durează de astă-dată mai mult ca de obicei. Eram dornic să vorbesc cît mai repede cu jucătorii selecționatei de fotbal a Capitalei, reîntorși din turneul întreprins în Brazilia. Insfîrșit, am ajuns să discutăm cu ei și ne-am înțeles cu frații Nunweiller să ne întîlnim a doua zi la ei acasă, pentru o scurtă discuție asupra turneului din Brazilia.

Duminică, revederea s-a produs la locul și la ora stabilită. Dar față de înțelegerea din ajun, au intervenit unele schimbări. La frații Nunweiller am găsit și pe Panait (jucătorul dinamovist care a participat la turneu), bun prieten al familiei și care a intrat ca interlocutor în plus la discuție. Ceea ce n-a fost deloc rău. In schimb, discuția n-a ținut puțin, pentru că măcar din cinci în cinci minute mai apărea cîte cineva (o rudă sau un prieten), pentru salutări de bun venit, felicitări și, dacă se poate, aflarea de amănunte privind voiajul proaspăt terminat. Am cules unele impresii sau răspunsuri la întrebări, care nu se legau totdeauna între ele.

— Am vrea să cunoaștem principala impresie ce v-a lăsat-o fotbalul brazilian?

— In fotbalul brazilian accentul cade pe tehnica individuală. Ne-a impresionat tehnica desăvîrșită a jucătorilor, care își pot permite orice cu balonul. Spectatorii jocurilor aplaudă mai mult lucrurile frumoase, deosebite, decît marcarea unui gol. Jucătorii brazilieni se dăruiesc fotbalului. Se mișcă de pe o parte pe alta a terenului și nu sînt legați de posturi. Demarcajul lor uimește. Aproape întotdeauna sînt liberi cîte doi jucători, gata să primească o pasă de la un coleg de echipă. In turneul din Brazilia am învățat foarte multe. In primul rînd ne-a rămas în minte că fotbalul trebuie practicat avînd la bază o tehnică desăvîrșită. Pentru această tehnică brazilienii exersează de mici copii. In diferite orașe în care am fost, copiii ce i-am văzut ducîndu-se la școală, făceau fiecare drumul bătînd singuri cîte o minge din cîrpe sau din hîrtie. Și nu le lipsește de fel dexteritatea. Intr-o zi am mai văzut o scenă edificatoare. Am luat masa la un restaurant, unde am zăbovit un timp după aceea să asistăm la un meci al bucătarilor și ospătarilor restaurantului. Antrenorul nostru, Traian Iordescu, a fost încîntat de tehnica individuală a acestor jucători.

— Cum s-a comportat, în ansamblu, echipa noastră în turneul din Brazilia?

— Pretutindeni, presa — care ne-a acordat o atenție deosebită, publicînd chiar pagini întregi după unele meciuri — și specialiștii, au apreciat la echipa noastră concepția și orientarea în joc, superioară echipelor braziliene, rezistența, voința și puterea de luptă. Capitolul nostru deficitar a fost tehnica, comparativ cu ceea ce sînt capabili jucătorii brazilieni. La Taubate, antrenorul echipei locale — fratele cunoscutului internațional brazilian Zeze Moreira — a ținut să ne spună în mod special că atunci cînd vom adăuga tehnica corespunzătoare jocului nostru, saltul calitativ ce-l vom reuși va fi deosebit.

— Care a fost jocul în care echipa noastră a avut comportarea cea mai bună?

— In cele două partide cu Palmeiras din Sao Paolo. In această formație joacă renumitii internaționali brazilieni Julinho, N. Santos, Chinezinho, adevărațiași ai balonului rotund. Primul joc cu Palmeiras l-am susținut în localitatea Goiania și am pierdut la mare luptă, cu scorul de 2-1. Surprins de comportarea echipei noastre, Palmeiras ne-a solicitat pentru încă un joc, de astă-dată pe teren propriu, la Sao Paolo. In această a doua întîlnire echipa noastră a făcut un joc cu adevărat mare. Partida a fost întreruptă în minutul 65 din pricina unei ploi torențiale și n-a mai putut fi reluată. In acel moment gazdele conduceau cu 1-0, dar după felul cum s-a desfășurat jocul avem certitudinea că pînă la sfîrșit victoria nu ne-ar fi scăpat. Și ar fi fost o performanță cu adevărat deosebită...

In pauza care a intervenit datorită întrării unor noi vizitatori — mi-am amintit de cele mai proaspete date despre Palmeiras, care merită să fie adăugate aici. Palmeiras a cîștigat în 1959 campionatul din Sao Paolo. In această calitate a jucat în „Cupa Braziliei", unde a învins pe Fluminens, campioana pe 1959 a statului Rio. Aceasta i-a adus calificarea în finală, în care a întîlnit pe Fortaleza, campioana statului Ceara. Palmeiras a cîștigat ambele ediții ale finalei — 3-1 la Fortaleza și 8-2 la Sao Paolo — și a fost proclamată campioană a Braziliei pe anul 1960. In această calitate va participa, anul acesta, la ediția a doua a „Cupei Americii de Sud" a cluburilor, al cărei învingător final va întîlni pe cîștigătorul „Cupei campionilor europeni"... Și pentru că atunci cînd am ajuns aici cu gîndurile nouii vizitatori au făcut o mică pauză, am putut continua cu întrebarea:

— Dintre jucătorii brazilieni, care v-au plăcut mai mult?

— Julinho. — au răspuns într-un singur glas interlocutorii, dintre care apoi Panait a adăugat: Eu l-am avut adversar direct și pur și simplu m-a uluit. Iar Nunweiller III a adăogat: M-am dus și eu odată în întîmpinarea lui și m-a trecut cu ușurință. Cine se ducea la el... era „păcălit".

— Ce-a dezavantajat mai mult echipa noastră în acest turneu?

— Căldura, de multe ori peste 40 de grade, și deplasările foarte lungi cu avionul, de la un meci la altul, cele mai multe chiar în ziua jocurilor. Și ne-a mai dezavantajat la început... ideea că înfruntăm pe terenul lor echipele braziliene, ale țării care a cîștigat ultima ediție a campionatului mondial. La începutul turneului am fost timorați de această idee, apoi ne-am revenit și am jucat cu mai mult curaj.

— Dintre jucătorii noștri care v-au plăcut mai mult?

— Mie, Voinescu, și Jenei — a declarat Nunweiller III; mie, Voinescu și ambii Nunweiller — a fost părerea lui Panait; iar mie — Voinescu și Constantin, — a fost aprecierea lui Nunweiller IV. Dar toți trei au fost la unison în apreciere că în întreg turneul greul l-a dus apărarea și că înaintarea a avut lipsuri serioase, mai ales în finalizare. Cei mai buni dintre atacanți au fost Constantin, Eftimie și Țîrcovnicu.

— A folosit echipei noastre turneul din Brazilia?

— Foarte mult. Acolo, în Brazilia am învățat cum trebuie jucat fotbalul și cîte mai avem de făcut pentru ridicarea fotbalului ce-l practicăm. Ne bucură că una din echipele braziliene ce va veni anul acesta în țara noastră prin Europa va juca patru meciuri și la noi în țară.

— Dar despre jocul și înfrîngerea de la Amsterdam, în partida cu selecționata olandeză, ce ne puteți spune?

— Echipa noastră a început foarte bine meciul. După 20 de minute eram convinși că vom cîștiga. Dar curînd ne-am resimțit de pe urma călătoriei de înapoiere (circa 14 ore cu avionul deasupra Atlanticului în chiar ziua cînd am aflat de prăbușirea avionului cu echipa de patinaj a S.U.A.), de diferența mare de temperatură între Brazilia și Olanda, de improvizațiile din apărarea echipei noastre, unde fundașii au fost Marcu și Seredai în locul titularilor accidentați, de lipsa de șut a liniei de atac — au tras la poartă doar cîte odată Ene II și Bone — etc.

★

Cîte n-au mai spus frații Nunweiller și Panait celor care intrau mereu în ospitaliera casă a familiei Nunweiller! Despre cel mai popular jucător al Braziliei — Pele; despre meciul Vasco da Gama — Real Madrid, la care au asistat; despre corectitudinea arbitrilor brazilieni; despre volubilul și prietenosul public brazilian, despre excelentele aprecieri de care se bucură echipa de volei a țării noastre după participarea la campionatul mondial care a avut loc în Brazilia și despre multe altele. Dar cu atîtea amănunte și cu trei interlocutori bine documentați și binevoitori, unde și cînd credeți că am fi ajuns să ne oprim...?

I. BOCIOACĂ

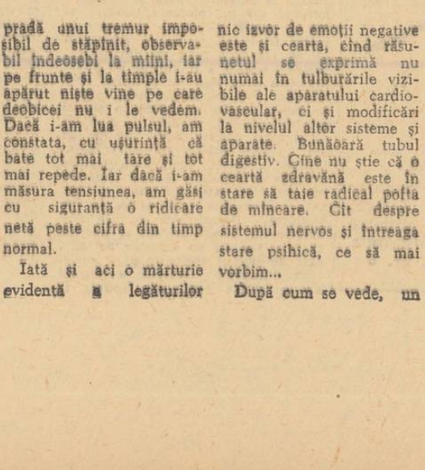

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

Frații Nunweiller și colegul lor de echipă, Panait

Candidate ale F.D.P.

MARIA BORȘA,
muncitoare la fabrica „Solidaritatea" din Satu Mare, a fost propusă candidată a F.D.P. în circumscripția electorală nr. 9, Satu Mare-Nord în alegerile pentru Marea Adunare Națională

SUZANA TORDAI,
colectivistă din Decea, a fost propusă candidată în circumscripția raională nr. 25 Aiud

Profesoara MARIA RADULIAN,
a fost propusă candidată în circumscripția electorală nr. 21, Rm. Vilcea-oraș.

Gospodina ILONA KOROSZOI,
a fost propusă candidată a F.D.P. în circumscripția electorală 147 din orașul Cluj

Inginera zootehnistă MARIA DOGARU,
propusă candidată a F.D.P. în circumscripția electorală nr. 2 Dobrogea, în alegerile pentru Marea Adunare Națională

OLGA COSTEA,
secretară a sfatului popular din comuna Valea Lungă, raionul Mediaș, a fost propusă candidată în circumscripția electorală comunală nr. 6

DE ZIUA FEMEII

Desen de PICASSO

Increderea cetățenilor

„Pînă nu de mult fabrica de țigări din Tg. Jiu se afla în afara orașului, în fosta comună Vădeni, devenită cartier urban în anii puterii populare. Din centrul orașului pînă la fabrică șoseaua nu era pavată.

Azi pavajul a trecut mult dincolo de fabrica de țigări și e aproape de Complexul de Industrializare a Lemnului nou construit. În cartier s-au ridicat blocuri noi, o școală elementară, cuptoarele de var ale industriei locale și altele. Odată cu racordarea orașului la sistemul energetic național s-a extins rețeaua electrică. Autobuzele întreprinderii de gospodărie orășenească te lasă chiar la poarta fabricii ori a complexului, traseul lor mergînd pînă spre comuna Turcinești"...

Așa mi-a descris tînăra muncitoare Maria Oprișescu, de la fabrica de țigări, transformările înoitoare ale cartierului în care locuiește și lucrează. Cetățenii de aici au ales-o cu cinstea ani în urmă deputată în sfatul popular al regiunii. În această calitate, de reprezentant și slujitor totodată, al cetățenilor, tînăra

muncitoare a contribuit la rezolvarea unor probleme obștești importante atît pentru cartierul său, lucrînd cot la cot cu cetățenii din circumscripție, în mare parte muncitori la fabrică ori gospodine.

Împreună cu deputata lor în sfatul popular al regiunii, care și-a împărțit timpul liber între activitatea obștească din fabrică și din circumscripție, au lucrat voluntar la construcția instalațiilor pentru apă potabilă și la alte lucrări întreprinse în cartier și orașe, cetățeni ca Petre Popeangă, Maria Bărbuceanu, deputatul orășenesc Stîngaciu și alții. De curînd cetățenii din cartier au propus-o pe Maria Oprișescu pentru a doua oară candidată în circumscripția electorală regională nr. 12.

Treburi vor fi mai multe de rezolvat pentru candidată, dar e încredințată că le va duce la îndeplinire. Despre asta nici o grijă, dacă ai asigurată încrederea alegătorilor și sprijinul lor neprecupețit.

I. BECHERU

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- **Salată de vinete; tocănită de mărunțale; compot de cireșe.**
- **Supă cu găluști; rasol cu sos de hrean; prăjitură cu căpșuni.**
- **Papanași cu brînză; mîncare de bame cu carne; mere.**
- **Ciorbă țărănească; vrăbioare la grătar; vișine cu zahăr.**
- **Salată orientală; perișoare cu verdeață; clătite cu dulceață.**
- **Mazăre cu frigănele; roșii cu carne; gogoși pripite.**
- **Ciorbă de potroace; friptură de pasăre cu cartofi; smeură cu frișcă.**

Noutăți culinare

Gospodinele s-au obișnuit să folosească tot mai des preparatele conservate prin frig. Industria noastră alimentară prezintă cumpărătorilor numeroase sortimente de acest fel care, alături de diferite conserve preparate, ajută la alcătuirea unor meniuri variate chiar în timpul iernii. Azi a devenit un lucru obișnuit să consumi în mijlocul iernii legume proaspete și fructe din cele mai variate care, cu tot procesul fizic suferit, nu au pierdut nici gustul și nici proprietățile lor nutritive. Numeroasele magazine de specialitate prezintă asemenea produse într-o gamă variată și de cea mai bună calitate.

Semipreparatele sînt întrebuințate din ce în ce mai des, fiind ușor de gătit și necesitînd un minimum de preparare. Astfel la tocănița de mărunțaie, perișoare cu verdeață, sărmăluțe în foi de viță, castraveți cu carne etc. prezentate foarte estetic și igienic în ambalaj plastic, va trebui să adăugăm la preparare puțină apă — 200 g. — lăsîndu-le să dea cîteva clocote, după care le putem servi. În cazul cînd preferați coltunași cu carne sau brînză, va trebui să-i fierbeți în apă clocotită cu puțină sare timp de 20 minute, după care îi strecurați, îi clătiți cu apă rece, îi puteți servi cu puțin unt proaspăt sau cu cîteva linguri de smîntînă.

Legumele conservate prin frig sînt în majoritatea lor gata preparate pentru gătit. Astfel mazărea, fasolea, bamele, dovleceii se pot introduce direct, în apă clocotită, cu puțină sare, dacă preparăm șoteuri, sau în sosul dinainte pregătit, cînd facem mîncare. Ele nu au nevoie de o decongelare prealabilă. Timpul de fierbere este mai scurt decît acela pentru legume proaspete.

Roșiile le putem prepara în două feluri. Pentru mîncare, le tăiem felii și le punem direct în sosul cald, lăsîndu-le să dea în cîteva clocote. Pentru salată, roșiile trebuie tăiate și amestecate cu sosul respectiv înainte de a se desgheța; prepararea acestei salate trebuie făcută cu cel puțin 2 ore înainte de a fi servită.

Salata de vinete nu mai are nevoie decît de puțin untdelemn — după gust. Înainte de a o prepara trebuie s.o lăsăm la temperatura camerei pînă se desgheață.

Fructele conservate în același fel pot fi consumate ca atare sau se pot folosi la diferite combinații ♦ compoturi, prăjituri, înghețată etc. Parte din ele, cum ar fi: compoturile de prune, mere, gutui, crema de caise sînt preparate după anumite indicații dietetice, putînd fi folosite și în caz de regimuri speciale.

Un loc important în alimentația pentru toate vîrstele îl ocupă laptele. În magazinele de specialitate de lactate din întreaga țară se găsesc, alături de lapte proaspăt, diferite preparate ca: iaurt, chefir, smîntînă, lapte acidofil, sortimente variate de brînzeturi.

Este greu să treci în revistă în cîteva rînduri ceea ce s-a înfăptuit în industria alimentară în anii puterii populare, înlesnirile pe care le are gospodina datorită variatelor preparate care se găsesc în magazine. Am ales doar cîteva din acestea, preparate care vă ușurează munca de gospodină și scurtează timpul petrecut în fața mașinii de gătit.

Sfaturi cosmetice

Dacă în timpul iernii prisosul de păr nu ne jenează prea mult, odată cu venirea primăverii, acest lucru începe să ne incomodeze, fiind complet în dezavantajul nostru.

Pentru îndepărtarea părului de prisos de pe mîini, picioare, mustăți, putem folosi două metode: depilarea sau epilarea. Depilarea se efectuiază cu ajutorul unor substanțe numite depilatoare, iar epilarea cu ajutorul unor instrumente ca: pensete, ace electrice etc. Instrumentele au dezavantajul că scot, îndepărtează părul fir cu fir spre deosebire de depilatoare care îndepărtează părul de pe întreaga suprafață unde sînt aplicate. Depilatoarele pot fi de natură chimică: acestea dizolvînd părul la nivelul epidermei sau mecanice acționînd prin smulgere. Depilatoarele mecanice prezintă un avantaj prin faptul că, după utilizarea lor, părul începe să crească deabea după 1—2 luni, în cantitate din ce în ce mai mică. În secțiile de cosmetică acest procedeu este folosit pe scară largă. Un astfel de depilator îl putem prepara și singure folosind 500 g. colofoniu (saciz) și 100 g. ceară de albine pe care le topim împreună și lăsăm amestecul să se răcească pînă ce devine suportabil pentru a fi aplicat pe piele. Întindem apoi fîșii cu ajutorul unei pensule sau cu coada unei linguri de lemn. Fășiile se aplică în sensul creșterii părului, și după ce s.au răcit tragem fiecare fășie de jos în sus, în sens contrar aplicării depilatorului. Aceste depilatoare trebuie aplicate întotdeauna la cald deoarece ele prind în masa lor firele de păr care sînt smulse apoi odată cu depilatorul. Dezinfectăm locurile respective cu alcool de 70° și pudrăm cu talc sau cu un amestec de talc, oxid de zinc și caolin în părți egale.

O distrugere radicală a părului nu se obține decît prin epilare electrică, operație care trebuie să fie efectuată de specialiști cu multă rutină, într-o ședință neputîndu-se epila decît cîteva fire. O neatenție cît de mică poate provoca înroșiri, arsuri și chiar cicatrice. Acest procedeu mai prezintă dezavantajul că nu poate fi folosit decît în cazul în care părul de prisos este în cantitate mică. Depilatoarele chimice sînt ușor de folosit însă acțiunea lor este de moment, după cîteva zile părul începe să crească din nou. În cazul folosirii depilatoarelor chimice este necesar să luăm o serie de măsuri deoarece, din cauza alcalinității depilatorului, pielea se poate înroși și chiar irita. De aceea porțiunile depilate vor fi spălate imediat cu apă rece și vor fi frecate ușor cu o soluție de oțet diluat sau o soluție de sare de lămîie. Unghiile vor fi unse cu vaselină sau vom lucra cu mănuși de cauciuc.

În cazul în care depilăm mustățile vom unge nările cu vaselină și vom introduce în ele tampoane de vată. Aceste depilatoare se prezintă sub formă de pudră sau soluție — avînd la bază diverse sulfuri ca spre exemplu: sulfură de bariu 50 g., amidon de porumb 50 g. care se amestecă și se adaugă apă pînă se formează o pastă, — sau sulfură de sodiu 10 g., apă 100 g., gelatină 2 g. De preferat este depilatorul sub formă de pastă care se poate folosi cu mai multă ușurință. Acțiunea acestor depilatoare se datorează degajării în timpul aplicării de hidrogen sulfurat. Pentru a îndepărta mirosul sulfurat se recomandă tamponarea regiunilor respective cu soluție Burow. Și în cazul folosirii depilatoarelor chimice se vor pudra locurile depilate cu una din pudrele indicate mai sus. În comerț se găsește depilatorul Nivea care poate fi folosit cu rezultate bune.

Anca BOGDAN

Mereu mai mult, mai bun

Cîteva date despre dezvoltarea industriei bunurilor de consum în anii puterii populare

Cel de al II-lea Pavilion de mostre organizat anul trecut de Ministerul Comerțului în colaborare cu principalii săi furnizori a fost vizitat de 1.100.000 persoane, care au completat 150.000 chestionare, în care își exprimau satisfacția pentru importantul salt cantitativ și calitativ realizat de industria noastră socialistă. Tot atunci vizitatorii își exprimau preferința lor pentru unele produse, dorința lor de a se introduce în fabricație unele articole sau modele noi. În acest fel s-a creat o legătură nemijlocită între consumatori și industria prelucrătoare de bunuri.

Ceea ce este foarte important și trebuie subliniat în mod deosebit, este faptul că industria bunurilor de consum din țara noastră se dezvoltă pe baze solide, pe întărirea continuă a industriei grele și a pivotului ei, industria constructoare de mașini, care livrează industriei bunurilor de consum carde, flyere, ringuri, războaie de țesut, cazane, motoare, prese și multe alte utilaje.

Față de anul 1938, industria ușoară și alimentară din țara noastră produce azi de peste 2,3 ori mai multe țesături de bumbac, de aproape 2,5 ori mai multe țesături de mătase, de peste 6 ori mai multă încălțăminte din piele, de peste 4 ori mai mult zahăr, de aproape 7 ori mai mult ulei comestibil, de aproape douăzeci ori mai multe conserve de legume și multe altele.

În industria bunurilor de consum au apărut ramuri industriale noi, ca de pildă: industria confecțiilor, industria inului, industria prelucrătoare de fire sintetice, industria frigorifică etc.

Magazinele sînt tot mai bine aprovizionate cu sortimente tot mai bogate. Să amintim numai cîteva din zecile de mii de noi produse, sortimente și modele create în acești ani de harnicii lucrători ai industriei bunurilor de consum: țesături nesifonabile, țesături subțiri din in și cînepă, țesături și tricotaje din fire sintetice, imitație de blănuri din fire sintetice (urson, karakul etc.), — sandale tip litoral, talpă microporoasă cu greutate specifică redusă, încălțăminte cu talpă microporoasă colorată, sticlă rezistentă la foc, carne, fructe și legume conservate prin frig, conserve dietetice, lapte praf; acestea sînt numai cîteva din noile produse apărute în magazinele comerțului.

Planul de producție pe anul 1960 al industriei bunurilor de consum a fost realizat cu 15 zile înainte de termen. Aceasta a permis fabricarea peste plan a unor importante cantități de produse ca: 2.270.000 m. diferite țesături, (in, bumbac, lînă, sintetice), 3.350.000 bucăți de tricotaje (din fire de bumbac, lînă și sintetice), confecții în valoare de 349 milioane lei, 60.000 tone zahăr, 3890 tone conserve (de legume sterilizate, de fructe și de carne), 1700 tone produse zaharoase și multe altele.

Față de realizările anului 1960, planul industriei bunurilor de consum prevede pentru anul 1961 creșterea producției globale cu 12,7 la sută. În anul 1961 se vor produce cu 17 la sută mai multe țesături de bumbac, cu 20,4 la sută mai multe țesături de lînă, cu 27 la sută mai multe țesături din fire sintetice, cu 38 la sută mai multe tricotaje din fire sintetice, cu 16,5 la sută mai multe confecții, cu 34 la sută mai multe conserve de legume, cu 29,5 la sută mai multă carne, cu 32 la sută mai mult lapte ca în 1960.

Bluze scămoșate din relon, noi imprimeuri, stofe fantezii, încălțăminte extra flexibilă, un tip nou de aragaz, rișniță de cafea cu corp din masă plastică, fețe de mese, perdele, mantale de ploaie din policlorură de vinil, sute de modele noi de tricotaje și confecții, ulei în sticle de 1/2 litru, piersici și caise în sirop conservate prin frig, lapte tip eledon, iată numai cîteva din noile produse care au apărut sau vor apare în magazine încă în acest semestru.

Concomitent cu sporirea producției, în întreprinderile industriei bunurilor de consum se iau măsuri și pentru îmbunătățirea permanentă a calității produselor, a prezentării lor.

Nesifonabilizarea țesăturilor, albirea continuă a tricoturilor, fierberea sub presiune a conservelor, dezodorizarea smîntînii la fabricarea untului, iată cîteva din noile procese tehnologice care au contribuit la îmbunătățirea calității produselor.

Planul de 6 ani aprobat de cel de al III-lea Congres al P.M.R. prevede dublarea producției industriei ușoare și alimentare.

Producția de țesături va crește la 540—550 milioane metri pătrați (de 1,9 ori față de 1959), de tricotaje la peste 70 milioane bucăți (de peste 2,3 ori), de încălțăminte la 45 milioane perechi (de 1,6 ori), de confecții de peste 2,4 ori, producția industrială de carne de circa 2,5 ori, de ulei comestibil de 3,3 ori, de unt de 2,7 ori, de zahăr de 1,9 ori etc.

Sub conducerea înțeleaptă a Partidului și Guvernului, poporul nostru va realiza mereu mai multe și mai bune produse și în acest domeniu de activitate.

A. MIHAELA

Materiale pentru pardesie

Cum fantezia va fi în acest sezon foarte largă în confecția pardesiilor pentru femei, o să lăsăm la o parte aspectul modei și vom vorbi doar despre materiale. Pentru început vom aminti că gabardina se dovedește un material ideal (inclusiv pentru taioare), care, pe lîngă avantajul de durabilitate, unește caracterul eleganței sobre, cu cel al fanteziei. În aceeași categorie, de eleganță și distincție sobră, vom clasifica și materialele din lînă pură, în culoare neagră, care se pretează pentru demiuri îmblănite. Stofele obișnuite din lînă, îmbină și ele multă fantezie în desenuri, la care adăugăm efectul nopeurilor din țesătură. Culorile vii, merg pe tonuri armonizate. De altfel, toate aceste materiale, le putem folosi, în sezonul de trecere spre timp călduros, pentru rochii de toate zilele.

O noutate o formează grupa țesăturilor din păr de cămilă. E vorba aici desigur de un amestec între fire de lînă și fire din păr de cămilă, care dau naștere nu numai la combinații foarte reușite de culori, dar și la un tușeu moale. Păstrîndu-se firului de păr de cămilă, culoarea sa naturală, desenul este completat, fie cu fire de lînă albe, fie cu fire vopsite. Carourile, mari, urmează linia adoptată și la celelalte tipuri de țesături pentru pardesie.

Dar în acest sezon avem la dispoziție, pentru a realiza un pardesiu elegant și practic și un material mai eftin, însă de o calitate ce s-a dovedit a face cinste denumirii sale. Ne referim la loden, material care simbolizează o țesătură de lînă pură. Diferența între gabardină și loden este în funcție de finețea firului de lînă folosit, pentru ultimul folosindu-se lînă groasă. Loden-ul prezintă caracteristicile unei țesături de lînă cu firul scămoșat, destul de lung, rezistentă la apă, ușoară și în același timp călduroasă. Scămoșarea acestei țesături nu este de genul velurului clasic, adică partea superioară a firelor tăiată, ci ea este realizată printr-o scărmănare a țesăturii. Deși rezistente, în general, la ploaie, trebuie să avem grijă ca pardesiile din loden să fie lăsate la svîntat și periate, după uscare, în răspăr. Călcarea, la nevoie, se va face prin aburire, ca să nu stricăm efectul de scămoșare. Pentru aceasta, după ce porțiunea respectivă a fost curățată cu un solvent și lăsată să se evapore, se ține deasupra unui fier bine încins, peste care am pus o cîrpă umezită și pe măsură ce aburii intră în țesătură, se perie în răspăr.

CURIERUL NOSTRU

C. CONSTANTIN — Sibiu. Cărțile despre marii cineaști sovietici pe care ați dori să le cumpărați și nu le găsiți la librăria din orașul dv. le puteți comanda prin librăria republicană „Cartea prin poștă" cu sediul în București, str. Biserica Enei nr. 16. Dacă aceste cărți se găsesc în stocul librăriei, desigur că le veți putea avea în bibliotecă și le veți putea studia. Dacă nu, căutați-le prin anticării.

SONIA J.: În primul nostru răspuns a apărut din greșeală „decît ați realizat" în loc de „dacă ați realiza" cum era corect. Rămînem la vechea noastră părere. Fără prea multe discuții și agitații în jurul acestui caz, va trebui fiecare, în mod tacit și pe planuri separate, (menționăm pe planuri separate) să vă lichidați încurcăturile actuale. În tot acest timp nici nu trebuie să mai fie discutate intențiile ulterioare cu nimeni. Numai după ce totul va fi clarificat de mult veți putea trece la realizarea dorințelor dv.

ION APROFIREI — Brețcu (Brașov). — Ne scrieți despre unele neplăceri ce le aveți, dar din păcate în mod foarte general, astfel că nu știm cine poartă vina faptelor ce ni le semnalați. Voind să vă ajutăm, nu o putem face decît atunci cînd veți spune pe nume ceea ce vă doare. În acest fel se vor lămuri mai bine lucrurile.

MARIA C.: De la bun început ați judecat foarte bine lucrurile și ați adoptat atitudinea cea mai potrivită. Refuzul dv. exprimă o atitudine demnă, așa cum trebuie să fie întotdeauna în astfel de împrejurări. În fața fermității dv. și-a dat seama că intențiile sale nu se pot realiza, și v-a mărturisit sincer că nu mai are sens continuarea relațiilor. Este deci foarte clar că va trebui să uitați ceea ce a fost și să vă gîndiți în viitor la alte perspective. Este destul de ușor să uitați această prietenie trecătoare care n.avea cum să lase urme prea adînci.

IULIANA S. — Simeria: Am citit cu mult interes scrisoarea dv. Obiecțiile dv. sînt juste și ne-a bucurat foarte mult faptul că ați privit cu ochi de bun critic rubricile revistei noastre. Ne-au bucurat, de asemenea, foarte mult și propunerile pe care le.ați făcut. Noi le vom discuta și vom ține seama în totul de cele care vor fi socotite juste.

I. DIACONESCU — București. Povestea gamei muzicale ce ne.o redați pe cartea poștală nu ni se pare interesantă întrucît nu dezvăluie fapte reale. În plus nici nu ni s.a părut clară.

C. ȘTEFANACHE — Iași. Dorim ca materialele ce le primim să fie scrise în exclusivitate pentru revista „Magazin". Care este situația cu ultimele două articole?

A. GH. M. — Roman. Ceea ce gîndiți se poate realiza. Scriitor poate ajunge oricine iubește această profesie și are reale înclinații. Nu ne îndoim de faptul că ați putea da la iveală lucruri interesante. Este bine cînd scrieți să cereți și părerea unor persoane competente, pentru a vă da sfaturi utile. Ați putea apela de asemenea, la filiala Uniunii Scriitorilor din Iași sau la revista „Iașul literar".

VIORICA ȘLICARU, Calea Cringași nr. 49 București; GEORGETA TIUTIN, Calea 1 Mai nr. 13, Oradea; RELI BARBU, Str. I. C. Frimu nr. 19, Găești, regiunea Argeș; ADINA GHEORGHIU, Str. Hipodrom nr. 68, Brăila; CONSTANȚA GRADINA, Str. Dorobanți nr. 67, Brăila; VALERIU BALAMAT, Str. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 5, Petroșani, regiunea Hunedoara; ANIȘOARA BRATU, Str. Mihail Sebastian nr. 20, Brăila; LIVIU CIOBANU, Str. Împăratul Traian nr. 41, Deva; NICOLAE VASILESCU, str. T. Vladimirescu nr. 39, Făgăraș, regiunea Brașov: vă publicăm adresele pentru a putea face schimb de vederi.

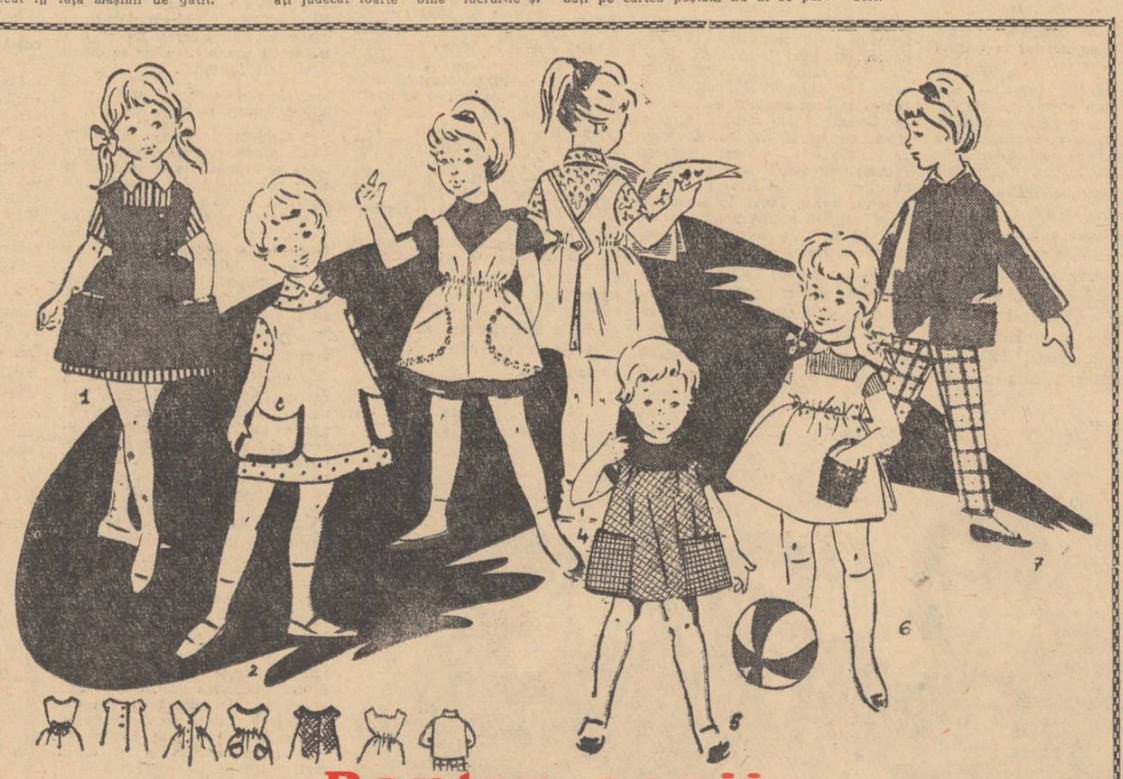

Pentru copii

1. — Șorțuleț din material mai închis la culoare, închis într-o parte cu trei nasturi. Talia strînsă cu un cordon ce se închide în spate.

2. — Șorțuleț larg în talie cu două buzunare mari acoperite cu clape cu nasturi. Se închide la spate cu nasturi.

3. — Un model cu elastic în talie, cu o cusătură în față, două buzunare tăiate cu garnitură de broderie simplă; închis la spate în nasturi.

4. — Ca și modelul precedent, acest șorțuleț are elastic în talie, se închide la spate cu un nasture și are două buzunărase aplicate.

5. — Șorțuleț din material pepit lucrat tot pe bie și cu două buzunare mari, pe fir drept, aplicate jos de tot.

6. — Șorțuleț încheiat într-o parte în trei nasturi cu un buzunar din material de altă culoare în formă de coșuleț, cu broderie care accentuează împletitura unui coșuleț.

7. — Complet de interior. Bluză pe dinafară cu mînecă lungă purtată pe pantaloni ecosez. Bluza are două buzunare, accentuate printr-un tighel.

Desene de Beatrice BOBOCEA

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul

„Secretul inginerului Mușat"

de Crișan Făgerașu

Desene de Beca RIND

20 *Omul, subțirel și negricios, îmbrăcat într-un raglan cafeniu, țipa și se zbătea pe trotuar. Era purtat spre duba secției polițienești. Îl instalară, dar duba mai rămase cîteva minute în fața secției, pînă să vie un ofițer.*

Mașina țîșni înainte. Era două noaptea, circulația marelui oraș se mai rărise întrucîtva. La o încrucișare, o limuzină apăru brusc în fața dubei. După un minut, altă mașină, ca din întîmplare, o încadră din spate.

Apărură periferiile mizere. La o intersecție, un automobil verde se repezi în botul dubei. Patru frîne țiuiră în același timp. Din cele trei limuzine care înconjurau duba săriră afară nu mai puțin de 24 de oameni. Schimb de focuri.

După cîteva clipe, omul mărunt, negricios, cu raglan cafeniu, era scos din dubă

și urît într-una dintre limuzine. Nu trecură nici cincisprezece minute și prețioasa pradă fu adusă în fața generalului Bigellov, șeful serviciului secret.

— N-am furat! țipa omulețul în raglan.

— Nătărăilor! strigă generalul — Nu vă dați seama că ăsta nu-i rominul! E un pungaș de buzunare oarecare, pus de Nostril în dubă ca să vă păcălească.

La aceeași oră, Nostril primea referatele agenților săi.

— Păcat, spuse el. Credeam că serviciul secret o să lucreze mai subțire.

— Or fi știind ei ceva, se hazardă Healey. Șefule, ce-ar fi să punem totul la un loc: ei informațiile, noi prizonierul!

— Nu-mi stă în caracter — și Nostril zîmbi răutăcios. Din cazul ăsta o să iasă bani, glorie, dragul meu.

— ...Și ceva gloanțe în piele, spuse celălalt, care, auzindu-se chemat „dragul meu", căpătase curaj. Mă mir că ăștia da la serviciul secret nu i-au pus încă pe șefii noștri să ne ceară omul.

— Au trecut abia cîteva ore. Nu vor să se agite noaptea, să nu miroase mai marii noștri că-i un caz gras. Dragul meu, în două-trei zile va trebui să-l predăm frumușel pe romîn serviciului secret. Pînă atunci, trebuie să-i aflăm taina, invenția.

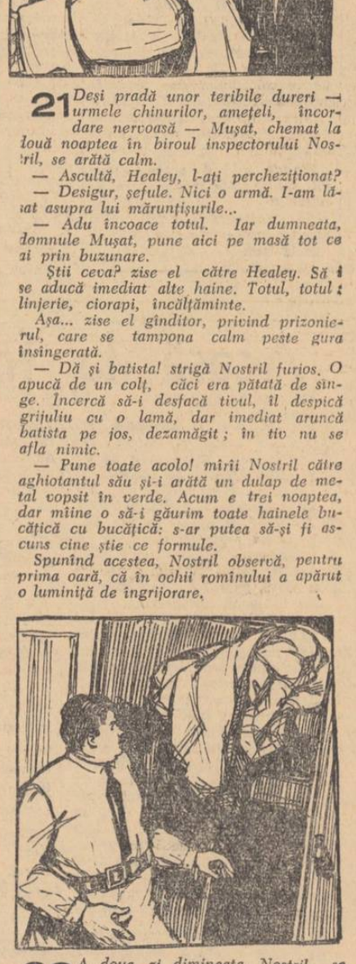

21 *Deși pradă unor teribile dureri — urmele chinurilor, amețeli, încordare nervoasă — Mușat, chemat la ședință de noapte în biroul inspectorului Nostril, se arătă calm.*

— Ascultă, Healey, l-ați percheziționat?

— Desigur, șefule. Nici o armă. I-am luat asupra lui mărunțișurile...

— Adu încoace totul. Iar dumneata, domnule Mușat, pune aici pe masă tot ce ai prin buzunare.

Știi ceva? zise el către Healey. Să i se aducă imediat alte haine. Totul, totul: lînjerie, ciorapi, încălțăminte.

Așa... zise el gînditor, privind prizonierul, care se tampona calm peste gura însîngerată.

— Dă și batista! strigă Nostril furios. O apucă de un colț, căci era pătată de sînge. Încercă să-i desfacă tivul, îl despică grijuliu cu o lamă, dar imediat aruncă batista pe jos, dezamăgit; în tiv nu se afla nimic.

— Pune toate acolo! mîrîi Nostril către aghiotantul său și-i arătă un dulap de metal vopsit în verde. Acum e trei noaptea, dar mîine o să-i găurim toate hainele bucățică cu bucățică: s-ar putea să-și fi ascuns cine știe ce formule.

Spunînd acestea, Nostril observă, pentru prima oară, că în ochii romînului a apărut o luminiță de îngrijorare.

22 *A doua zi dimineața, Nostril se întoarse la birou foarte preocupat.*

Un agent îl informase că atelierul de peste drum al unei pictorițe fusese închiriat de un necunoscut. După cîteva ore, necunoscutul fusese răpit de către agenți: aceștia aparțineau, fără nici o îndoială, serviciului secret.

— Dar cine era necunoscutul care fusese acolo înaintea lor? Nu cumva se amesteca în acest joc și altă mînă? Și cui îi aparținea individul împușcat în gang, cel al cărui glonte traversase din întîmplare tocmai fereastra lui Nostril?

Intrînd în biroul său, îl izbi un miros neplăcut, ca de flori stătute peste noapte. Vroia să descuie dulapul în care pusese lucrurile lui Mușat, cînd se opri la jumătatea drumului, încremenit: dulapul era spart.

— Asta n-am mai pomenit! exclamă el stupefiat. Spargere la poliție!

Se apropie de dulap, îi deschide ușa... și sări surprins la o parte.

Peste el se prăvălise un balot mare de pînză albastră. Pînza nu vroia să se despăturească, de parcă ar fi fost îngrămădit de un vînzător grăbit, care n-a mai avut vreme să reconstituie balotul. Nostril chemă experți, asigurîndu-se că nu-i vreo bombă înăuntru. Pe urmă se uită în dulap: hainele inginerului, obiectele lui, puținele-i haine, dispăruseră.

(Va urma)

VITRINA CU CARŢI

„Cronica de front"

Versuri de A. Tvardovski

„*Cronica de front*", apărută recent în tălmăcire românească, este o culegere de versuri plămădite în toiul bătăliilor din zilele grele ale războiului antifascist. Referindu-se la minunatele calități ale ostașilor sovietici care i-a inspirat pana, poetul scria: „Mă entuziasmează frumusețea sufletului lor, modestia, nivelul înalt al conștiinței lor politice, puterea de a-și descreți frunțile și de a nu-și pierde simțul umorului, chiar și în clipele de grele încercări prin care le-a fost dat să treacă în timpul războiului".

Poetul care a creat figura de neuitat a ostașului Vasilii Tiorkin pe de-antregul emoționant prin simplitatea cu care se dăruiește unei cauze drepte, înflăcărat de dorința de a fi util patriei și umanității, ne oferă și de astă dată un document profund uman care vibrează de același lirism firesc ce oferă posibilitatea unei comunicări directe cu cititorul. Figurile de ostași anonimi sau cu nume cunoscute pe care-i întîlnim în „Cronică de front" sînt atît de autentice, iar puterea de evocare a faptelor lor atît de mare încît nu ai nici un moment impresia că imaginația poetului ar fi participat la transfigurarea lor artistică.

Iată-l pe sergentul Misenkov luîndu-și sarcina de a transmite documentele de luptă unui regiment încercuit. El traversează un rîu adînc, întîmpină greutăți enorme care însă i se par firești.

„*Prin valuri reci pin-la istov,*
înoată Vasea Misenkov...
In fum e malul cel cu prund /
Iar apei nici că-i dai de fund,
Dar cum, necum, cu orice preț /
Despică apa îndrăzneț.
. . . . . .
Si-i eroismul scris pe chip / Cu
țepii bărbii mulți,!
Cu singe scurs pe sur nisip /
Dintr-un picior desculț!
Ajuns în zori, frînt, însetat / La
stat-major, la cort,!
Cu glasul stins și-a prezentat sergentu-al său raport!
Și ochii ostașului trudit / Se luminau cu-ncetul:
Era desigur, mulțumit / C-a dat la timp pachetul..."

(Sergentul Vasilii Misenkov)

Faptele de eroism sînt săvîrșite cu atîta naturalețe tocmai fiindcă ele izvorăsc din concepția de viață a omului sovietic, la care abnegația, dăruirea pentru o cauză înaltă țin de structura sa morală.

Este impresionantă evocarea micului erou anonim care a ajutat tanchiștilor să distrugă un tun fascist bine ascuns care făcea ravagii:

„*Din greu luptau. E amintirea vie.*
Dar n-am să-mi iert nici azi că n-am aflat,
(Deși l-aș recunoaște dintr-o mie)
Cum îl chema anume pe băiat.

(Povestea tanchistului).

Războiul e zugrăvit veridic, numeroase amănunte din viața aspră de front sînt redate foarte sugestiv. În ciuda distrugerilor pricinuite de război („Vara cea mare", „Pe aici trecută nemții"), a vlăstarelor tinere secerate („Am fost ucis la Rjev", „Mormîntul glorios", „Memoriei lor" etc), a familiilor destrămate („Tatăl și fiul", „In casa-n care a trăit eroul"), nota dominantă a poeziilor este optimismul.

Iată scrisoarea plină de optimism în care mezinul plecat pe front le comunică părinților cum a cunoscut greutățile războiului („Scrisoare către părinți"):

Scăldat în marșuri — de sudori
Bătut de vînt și ploi
El, fiul tău de mii de ori
Se întări-n război.
Căci nu știa el proaspăt brat
C-aici în greu asalt,
Mantaua groasă de soldat
E patul cel mai cald.

Cerîndu-și scuze pentru rîndurile tremurate motivează: „*Scrisoare-a trebuit s-o scriu*

Pe-un umăr de soldat"

„Casa de lîngă drum", poem amplu ce încheie volumul este străbătut de același lirism lipsit de artificii.

El înfățișează drama unei familii de colhoznici pe care războiul o pune la grele încercări. Poemul este închinat femeii sovietice, demnității și tăriei sufletești a femeii simple. Calitățile ei se manifestă în toată măreția în condițiile neumane ale războiului. În timp ce soțul ei se afla pe front, Anna Șivțova, soție credincioasă și mamă, este tîrîtă pe pămîntul Germaniei hitleriste, unde în lagăr naște ultimul ei copil. Soțul întors din război, negăsindu-și familia și casa își va reclădi căsuța de lîngă drum așteptînd cu o nezdruncinată încredere întoarcerea soției iubite:

Și cu lopata, el, atunci,
Un plan pe țărnă tras-a...
Căci, soață cum s-așteptși-și prunci,
Cînd nu e gata casa?
. . . . . .
Și masă-n casă și-a făcut,
Și lîngă sobă, patul...
Și rînduială-a pus tăcut
Tot așteptînd soldatul.

Deși profund dramatic, poemul dezvăluie triumful vieții, care dă sens sacrificiilor ce le-a făcut omul sovietic. În același timp „Casa de lîngă drum" e o vibrantă chemare la apărarea cu strășnicie a păcii, căci ororile războiului, șirul nemăsurat al suferințelor nu se pot uita și nu trebuie uitate:

Aceasta răsună ca un legămînt în versurile lui Tvardovski:

O, nu s-a stins truditul plîns
Și încă-i greu să piară...
Nu toate mamele și-au strîns
La piept feciorii iară.
. . . . . .
Minia-n anii de urgii
Noi am știut-o stringe
Un testament pentru cei vii
Am scris cu foc și singe.

Pentru emoția, pentru înaltele sentimente umane pe care ni le comunică, micul volum de poezii al lui Tvardovski rămîne alături de inima noastră, a cititorilor.

C. S.

Cartea și prietenii ei

Cînd uzina prelungi pentru a doua oară șueratul lung ca de vapor, din secția cazangerie ieșea un om, cu un căruț împodobit de coloritul frumos al coperților. Era lăcătușul Marin Vlad unul dintre difuzorii de cărți în uzina „Mao Tze-dun" din Capitală. Se îndrepta cu cărucIorul către ieșirea din str. Sebastian. N-apucă să oprească bine, că iată și cumpărătorii.

— Ghidul strungarului aveți ?

— Da. Cu mișcări sigure și repezi din covorul de cărți așternut pe pliantele cărucIorului el alege cartea dorită fiecăruia.

— Numele ?

— Diaconu Florian, marca...

Aproape că nu pridideа în fața atîtor oameni. Are peste 200 de cumpărători care sînt „clienți" permanenți. O bună parte din ei sînt fruntași în secțiile cazangerie, construcții metalice, sau utilaj industrial. La cazangerie sudorul Constantin Mirea este fruntaș în producție dar ce-i drept citește cu regularitate cărțile privind meseria sa. Cu lăcătușii Nelu Măgureanu și Aurel Badea secția se mîndrește ; deși stăpînesc bine meseria ei citesc mult, doresc să-și însușească o înaltă calificare. Cît despre ing. Toma Aldea aproape că nu scapă zi să nu viziteze standul și e printre primii care află toate noutățile tehnice.

Marin Vlad are multă dragoste pentru munca sa de difuzor al cărții Pasiunea pentru citit a reușit să o insufle la mulți din tovarășii săi. Adesea îl vezi prin secții cu cărucIorul său recomandînd cu căldură cărțile ba chiar spunînd și cîte ceva din conținutul lor, reușind să formeze la mulți gustul de a citi. Șoferul Dumitru Anghel știe prea bine lucrul acesta. El este acum abonatul nr. 1. Despre cărțile lor preferate ? E greu să faci o apreciere.

Singura și cea mai bună apreciere este că se citește mult, că citesc oameni tot mai mulți, că la uzina „Mao Tze-dun", cartea are numeroși prieteni.

I. MIRCESCU

De amiciția

Cea mai bună prietenă a Lizicăi este Florica. Cea mai bună prietenă a Didicăi este tot Florica.

Pe de altă parte, cea mai bună prietenă a Lizicăi este Didica și cea mai bună prietenă a Didicăi este Lizica. Pare curios, dar așa e ! Se știe doar că prietenia trece peste orice legi, inclusiv peste cele gramaticale, ale superlativului relativ.

Vrînd să aflu cîte ceva despre Florica, m-am adresat — cum era și firesc — celor mai bune prietene ale sale, Lizica și Didica.

— Florica ? a exclamat Lizica. E o femeie adorabilă, plină de calități !... Degeaba ne iscodești pentru portretele tale în apă tare ! Florichii n-o să-i găsească nimeni nici un defect ! Nu-i așa, Didico ?

— Eu, cel puțin, nu-i știu niciunul, a confirmat Didica. Florica e o persoană delicioasă, fermecătoare !... Cînd o vezi cu cît gust se îmbracă...

— Nu, asta nu, a întrerupt-o cu blîndețe Lizica. Florica e foarte drăguță, dar cînd o vezi cum se îmbracă, ți se face rău !... De ce i-or fi plăcînd ei numai culori țipătoare, nu pot să înțeleg ! De acord, e încă foarte tînără...

— Tînără ? a zîmbit indulgent Didica. Dacă ea e tînără, atunci noi sîntem niște copile !... Florica spune peste tot că are 28 de ani... și e adevărat. Numai că îi are din 1952 !... Asta-i mania ei, să facă rabaturi : își reduce vîrsta, numărul de la pantofi, kilogramele pe care le are... Și nu din cochetărie ! Nuuuu ! Ea nu vrea să placă altor bărbați. E o soție admirabilă și o gospodină perfectă, care...

— Nu te supăra, a murmurat Lizica, dar în privința asta trebuie să te contrazic. Ai mîncat vreodată ceva gătit de Florica ? Nu ? Cu atît mai bine pentru ficatul tău ! Dar pe bărbatu-său l-ai văzut în ce hal umblă ? Se pare că Florica nici pînă acum n-a aflat că s-a inventat fierul de călcat !... Cît despre casă, ce să mai vorbim ! Intr-o bună zi o să trebuie să-i spună cineva că nu e obligatoriu să mături prin odăi numai o dată pe lună... Nu, adevărul este că Florica e o intelectuală : stă tot timpul cu nasul în cărți...

— În cărți de joc, poate... Din celelalte, n-a mai luat vreuna în mînă nici ea nu mai știe de cînd ! De altfel, din totdeauna a avut dificultăți cu cititul. Nu ții minte cînd spunea că Gil Blas este tatăl lui Ruy Blas ?... Pasiunea cea mare a Florichii nu este lectura, ci muzica, și mai ales muzica de operă !

— Aici cred că te înșeli ! a ris moale Lizica. Florica merge la operă numai din snobism. De priceput, nu se pricepe deloc, iar de plăcut, îi place și mai puțin ! Mi-a povestit chiar mie că a fost odată la „Tosca" și, cînd s-a întors acasă, a constatat că uitase aragazul deschis în bucătărie. De atunci, nu mai poate să-l sufere pe Puccini... Asta însă n-o împiedică să fie o funcționară model și...

— Imi pare rău, a suspinat Didica, dar de data asta n-ai dreptate ! Despre felul cum muncește Florica la birou știu și eu cîte ceva. E atît de leneșă, încît colegii ei susțin că și atunci cînd doarme, visează că-i e somn ! De patru ori au vrut s-o dea afară pînă acum. Dacă n-o fac, e pentru că se tem de gura ei.

— Da, asta așa e ! Are o limbă teribil de ascuțită ! Nu m-aș mira dacă ne-ar vorbi de rău pînă și pe noi... Pe noi, cele mai bune prietene ale ei !

— N-ar fi exclus !... Dar ce femeie adorabilă și plină de calități ! După mine, Florica e unul din puținii oameni cărora nimeni nu le poate găsi nici un defect Nu-i așa, Didico ?

— Eu, cel puțin, nu-i știu nici unul ! E o persoană delicioasă, fermecătoare !

Lizica și Didica s-au întors spre mine. Fețele lor străluceau, luminate de soarele cald al prieteniei.

— Ei, dragul meu, mi-a spus ironic Lizica, degeaba ne-ai iscodit. De la noi nu poți afla nimic rău despre Florica !

— Tare mi-e teamă, m-a compătimit Didica, că săptămîna asta o să te resemnezi să rămîi fără „portret în apă tare" !

Ce era să fac ? M-am resemnat !

Nicolae MINEI

CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP

Arta mexicană

Vechea artă mexicană, în ciuda marii varietăți de forme și procedee, este o artă unitară, omogenă, marcînd o epocă importantă în istoria culturii mondiale. Pînă și figurinele din pămînt ars, din perioada așa-zisă arhaică, vădesc un spirit de observație pătrunzător, cunoașterea desăvîrșită a particularităților materialului folosit, o știință a modelării care permitea artiștilor să dea viață trăsăturilor individuale, detaliilor semnificative.

Așa au luat naștere măștile cilor și figurinele de piatră ale olnecilor fac să ne gîndim la figurinele de piatră ale vechilor maeștri egipteni. Unele statuete din argilă se aseamănă de departe cu arta etruscă și cretană ; unele sculpturi aztece amintesc monumentele clasice, urnele din pămînt ars zapotece se caracterizează prin fastul și forța vitală exuberantă, proprii artei vechii Indii.

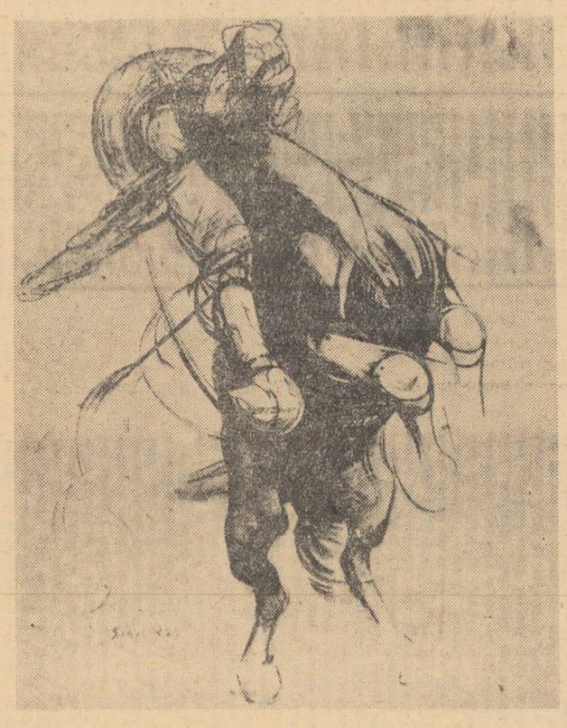

DAVID A. SIQUEIROS *„Luptătorul"*

In toate etapele dezvoltării sale, arta veche a Mexicului nu s-a închis niciodată în cercul strîmt al canoanelor și formelor rigide. Vechii artiști mexicani au considerat drept factori esențiali caracterul original și puterea de expresie a operei de artă. Astfel, măștile Teotihuacan diferă prin individualizarea tipurilor, a fizionomiei, prin varietate expresivă. Trăsăturile comune ale arhitecturii Teotihuacan, picturile și statuile Maia, sculpturile de piatră ale aztecilor, pline de forță sălbatică, dezlănțuită.

Uneori se găsesc asemănări uimitoare cu forme ale civilizației mediteraniene. Bazoreliefurile plastice mexicane se vădesc cu pregnanță în operele create de azteci, opere la baza cărora stă lupta împotriva forțelor naturii, dorința de a le subjuga și îmblînzi.

Vechile tradiții sînt un nesecat izvor de inspirație pentru maeștrii artei populare mexicane contemporane. Plastica și obiectele olăriei care se făuresc azi în satele din Mexic, au o surprinzătoare asemănare cu obiectele create acum două mii de ani. In timpul marii sărbători de toamnă, plină de exuberanță, mexicanii poartă uriașe statui de carnaval care amintesc chipul zeiței aztece Coatlicue.

Unitatea stilistică caracterizează și operele artiștilor mexicani moderni. In lucrările lui José Clemente Orozco, de pildă, freamătă pasiunea, imaginile morții și ale distrugerii, punîndu-și o tragică amprentă asupra operei acestui remarcabil artist, a cărui viață a fost o luptă neîntreruptă pentru idealurile umanității.

Recunoaștem puterea expresivă și forța interioară a artei antice mexicane și în pînzele lui David Alfaro Siqueiros, ca în „Luptătorul" său plin de avînt pe care îl reproducem aici. Siqueiros, neînfricat militant pentru libertate și dreptate socială — care a împlinit de curînd 64 de ani, în închisoarea orașului Mexico, unde este deținut pentru activitatea sa în favoarea eliberării conducătorilor sindicali condamnați — a creat o artă revoluționară cu adînci semnificații sociale, aproape de popor și de luptele sale. Ca unul din întemeietorii picturii murale mexicane, Siqueiros a creat numeroase fresce de mare vigoare artistică, ca : Portretul burgheziei, Moarte cotropitorului, Noua democrație. Lucrările la marea pictură murală „Istoria revoluției mexicane" nu le-a mai putut duce la bun sfîrșit, fiind întrerupte prin arestarea sa.

Diego Rivera, inspirîndu-se din arta Maia, din frescele din Bonampaque, a realizat, la un nivel artistic remarcabil, un tablou vast și monumental al vieții poporului. Arta clasică mexicană stă și la temelia creației artistice a lui Francisco Zuniga, cel mai mare sculptor mexican din zilele noastre, creație pătrunsă de spiritul artei naționale.

Precum se vede, secole de oprimare colonială spaniolă, zeci de ani de dependență politică și economică nu au putut distruge tradițiile vii ale artei poporului mexican.

O valoroasă colecție numismatică

Numismatul sovietic Fortinski posedă o bogată și valoroasă colecție de piese. La ora actuală aceasta numără aproape 8000 monede rusești, peste 4000 medalii și jetoane.

Printre vechile monede rusești se numără un lingou „grivna" al principatului Nijdni-Novgorod - Suzdal, multe monede ale statului Novgorod de pe timpul marelui duce Tver, precum și o serie de monede ale statului Moscova, format spre sfîrșitul secolului al XV-lea prin reunirea tuturor principatelor mari și mici.

In colecția lui Fortinski se întîlnesc o serie de piese, cu totul deosebite, foarte prețioase. Una dintre acestea, foarte rară, e copia galvanoplastică a rublei de încercare, emisă de Constantin I. (Acesta renunțînd la tron n-a domnit niciodată, dar monedele de încercare au rămas în circulație).

Foarte bine asortate sînt medaliile și insignele comemorative. Medalia bătută în Anglia în amintirea timpului cît a stat țarul Alexandru I la Londra, gravată de Thomas Wyon — junior, prezintă un mare interes. In afară de aceasta, o medalie dedicată aceleași vizite, mai există la „Hotelul monedelor" din Londra.

In ceea ce privește cărțile despre numismatică, biblioteca lui Serghei Fortinski numără nu mai puțin de 800 volume.

Jocuri distractive

DOMINO

Folosind piese de domino vă invităm să formați ferăstruici (aranjate așa cum vă arată desenul de mai sus) cu sume de puncte identice de-a lungul fiecărei laturi. Se pot obține ferăstruici cu 3, 6, 8, 9, 10 puncte etc.

SE POATE ?

Copiați pe o coală de hîrtie această figură și cu ajutorul a două tăieturi în linie dreaptă, în trei părți, formați un... pătrat.

TRANSFORMARE

Transformați acest dreptunghi care în partea de mijloc are o gaură dreptunghiulară într-un... pătrat. Cum trebuie procedat ?

SOCOTEALA COMPLICATA

Inmulțiți un număr compus din 2 cifre cu unul dintr-o singură cifră. Adunați între ele cifrele produsului pînă ce vă dă o cifră egală cu înmulțitorul. Această cifră (a) se înmulțește din nou cu ea însăși, iar acest produs dacă adunați între ele cifrele vă dă din nou cifra înmulțitorului. (a).

Desenul vă arată șirul operațiilor. Cu răbdare veți afla toate cifrele.

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 177

EGAL 100

20	70	10
50	5	45
30	25	45

CU 6 PIESE

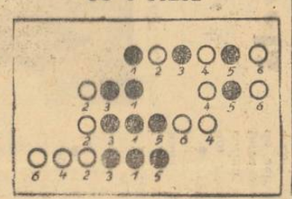

CURELE DE TRANSMISIE

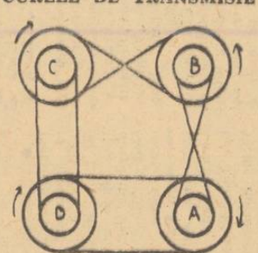

ÎNTREBARE

Erau patru pisici, căci fiecare avea în fața sa cîte trei pisici.

REBUS magazin

LA RECE!

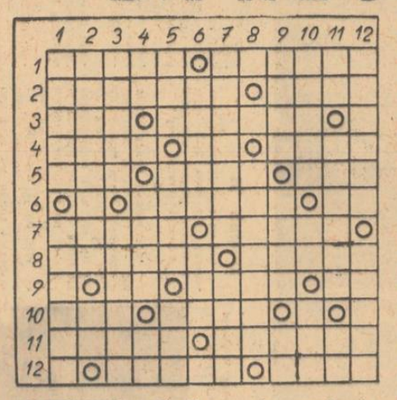

ORIZONTAL : 1) Gheață la ghiveci ! (pl.) — Autorul poeziei „Iarna pe uliță" 2) Iarnă la domiciliu — Autorul povestirii „Liniștea iernii" 3) La rece devine solidă ! — Poet sovietic, autorul versurilor : „Nămeții de zăpadă se spulberă pe vale / Pustiul nopții soarbe din luna înghețată..." 4) Răcitoarele pămîntului ! — Posesiv — Vas pentru bătut apa rece ! 5) Salutare Cezar ! Ține oilor de cald — Rezultatul împărțirii 6) A ninge cu fulgi mari de zăpadă — Pe cal și la bicicletă 7) Os al pieptului — Garnitură la mîncăruri reci 8) Una caldă, una rece ! — Vînt — Bagă termometrul în răcori ! — Calciu 5) Fire la războiul de țesut — Astru rece ! — Varietate 6) Are o atitudine rece — Opreși 7) Creatorul lui Gerilă din povestea lui Harap Alb — Depozite de zăpadă 8) Rece, aspră 9) Costum de baie ! — De asemenea — Conjuncție 10) La gura sobei povestește basmul cu Albă ca Zăpada — Bluză rustică (pl.) — Un dezbrăcat, candidat la răceală 11) Aduc partea a doua ! — Vînt rece cu ninsoare — Radu Boeriu 12) Înghețată — A luneca pe povîrnișurile înzăpezite ale munților călare pe două scîndurele !

Valentin MIREA

ECVESTRA

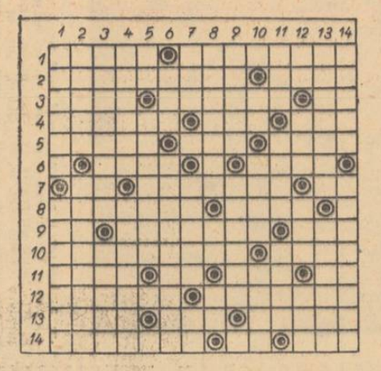

ORIZONTAL : 1) „Călărețul de...", poem de A. S. Pușchin — Care au intrat în istorie 2) Iapa lui Don Quijotte — Zeul iubirii la vechii greci 3) Autorul picturilor „Soldat călare" și „Un cal" — Vehicul rustic tras de unul sau mai multi cai — Unealtă casnică 4) „Macul roșu", de pildă (pl.) — Pronume — Marcă de mașină 5) A pași într-o cameră — „...devorînd un cal", pictură de Gericault — Ascuțit 6) Ifose — Rezultatul unui meci 7) Cal dobrogean — Vînzător de obiecte vechi — Pană 8) Scriitor clasic romîn, autorul basmului „Făt-Frumos, fiul Iepei" — Instărit 9) Ființă — Pompă de incendiu — „Ca... ce zboară prin valuri și țipă, / Fugarul ușor / Nechează, s-aruncă de spintecă-n pripă / Al negurei flor" (Mihai Eminescu : „O călărire în zori") 10) „...ușoară", operetă de Suppé — Piesă de șah, amplasată lîngă cal 11) Cu multe oase — 24 de ore — Prevestitor de ploaie — Interjecție 12) Vechile butoaie pentru cărat apă, trase de cai — Sportul călare 13) Muncă agricolă, efectuată în trecut cu ajutorul cailor — Alt sport, în cadrul căruia evoluează patru cai de lemn — Contribuție 14) Gen de fluier ciobănesc, fără găuri (pl.) — Zar la table — Intre cal și călăreț (pl.)

VERTICAL: 1) „...toți răsar din cort, / Să vadă roibul cînd îl port / Și-l joc în frîu, și-l las în trap / Mi-e drag ca ochii mei din cap / Și nu i-aș da nici mort" (G. Coșbuc — „El Zorab") — „Călutul...", basm de Pușkin 2) „Haiducul își joacă murgul" de Moricz Zsigmond — Cai 3) Luate cu asalt — Ce ține de voce 4) Anexele calului de gimnastică — Legați 5) Perioadă de timp — „... și calul", fabulă de Alecu Donici 6) Frunzele bradului — Rasă de cal pur sînge 7) Diminutiv feminin — Animale folosite la coride în Spania — Cozi de cai ! 8) Zgîrieri — Notă muzicală — În pachet ! 9) Poet și dramaturg romîn, a scris poezia „Calul" — Casă de munte 10) Pronume — Pietoriței... Henția, îi aparține pictura „Cai la conovăț" — Curier special călare 11) Haină — Cu gust neplăcut — Gen de alergare a cailor la curse 12) Pomadă — Intreprinderile Comunale Oradea — Intrument de desen — Roșu 13) Coadă de cal (pl). — Pierderea vederii 14) Provocat — Călare pe cai.

S. RADU

ECHIPE

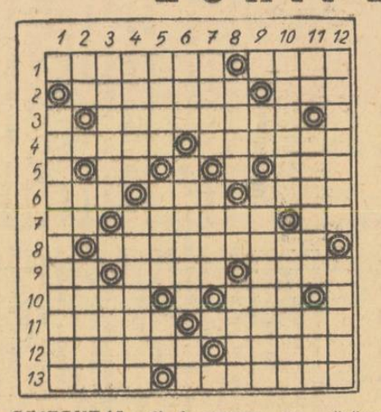

ORIZONTAL : 1) A compus opereta „Victoria și al ei husar" — Provenit de la U.T.A. 2) „Recolta" — Jiul, Someșul, etc. 3) Mai încet decît „Rapidul" 4) „Centrul înaintaș a murit în zori" — A recolta 5) Dan Teodorescu — Animal nordic 6) Imn (pl.) — In frunte — Stejarul... multiplicat 7) Unsprezece ! — Atinși... de un șoc — In București 8) „Cetatea lui Bucur" 9) Metalo Sport ! — Face transporturi — Dramaturg 10) Inaintare — Ministerul Industriei Grele 11) „Petrolul" — Migăleală 12) Risipit — Povestit 13) Pînze de corabie — Metalul cel mai prețios.

VERTICAL : 1) Circa 2) Boris Spaski — Dinamo ! ! — Informație 3) Rapid — Insulă de corali 4) Pronume demonstrativ — Victorie de mai multe ori 5) Zeița căsătoriei — Nume feminin — Unu la unu ! 6) Fripi — Derivat al petrolului — Titi Popa 7) A jucat la C.F.R. Timișoara — Fiacără 8) Fir — Traian Enescu — Abataje lîngă abataje 9) Alexandru — A înregistrat o victorie 10) La balanță — Carpați 11) Olimpia Pitești — A dat gerul — Loc acoperit de recoltă 12) Vîrf în Carpați — A da „Metalul" pe față.

Mareș CLUCERU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

TABLA DE ȘAH

ORIZONTAL : Plan — Reti — Risc — Timp — Artă — Isca — Cult — Colț — Iții — Luat — Ecou — Opta — Miau — Geam — Izbi — Unu !

SUB CLAR DE LUNA

ORIZONTAL : Șaporin — Veta — Emil — Isac — Lac — Nocturn — Seri — Ira — R — Iarnă — Ne — Ata — R — Ani — Azil — Rică — In — Inimă — Ana — T — S — SN — TS Inău — Ene — Cocoș — Un — Dorm — Velințe — Ora — Z — Nea — Oc — Ii — Mirea — Eră.

SECRETELE IERBARULUI

ORIZONTAL : Răsură — Mac — Acăț — Avută — Dalii — Iris — Atalanta — T — Catel — A — Ba — Iță — Ta — Can — No — Tarhon — Iași — Darac — Roșie — NNE — Mecanic — Ar.

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

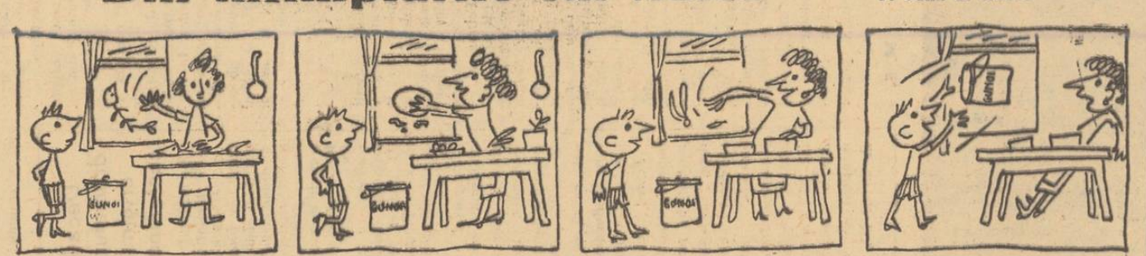

— *Mămico, ce faci ?* — *Arunc pe fereastră oasele.*

— *Mămico, ce faci ?* — *Arunc pe fereastră cojile de cartofi.*

— *Mămico, ce faci ?* — *Arunc pe fereastră resturile de ceapă.*

— *Năică, ce faci ?* — *Iți ajut la treabă !...*

ȘAH

Din amintirile unui jucător prin corespondență

Intr-unul din numerele trecute ale revistei „Ceskoslovensky Sach", I. Paroulek, membru al echipei R.S. Cehoslovace care a jucat un meci prin corespondență cu o reprezentativă a U.R.S.S., scrie între altele: „In meciul cu echipa Uniunii Sovietice eu am jucat cu maestrul Dubinin. Incă de la început corespondența noastră a căpătat un caracter cordial, tovărășesc. Noi ne-am scris despre rezultatele jocului, partidele, reviste. Fiica mea a intrat în corespondență cu fiica tovarășului Dubinin. Am aflat că ele sînt de aceeași vîrstă — aceasta s-a petrecut în perioada primei spartachiade. Intotdeauna noi am lipit diferite mărci poștale pe plicurile scrisorilor noastre și eu posed o colecție de plicuri cu toate mărcile poștale sovietice apărute în cursul celor trei ani de concurs. Noi am regretat că întîlnirea noastră de șah a fost atît de scurtă — jucătorii prin corespondență nu se întîlnesc în unele concursuri chiar timp de zece ani. Cînd am terminat partida noastră, eu am propus tovarășului Dubinin să jucăm prin corespondență și alte partide. Maestrul Dubinin este un om sovietic foarte politicos, extrem de modest. Numai după ce eu i-am scris că am văzut într-o revistă sovietică portretul lui cu mai multe distincții și ordine, el mi-a comunicat că a participat la Marele Război pentru Apărarea Patriei. Fiecare din noi am scris în limba noastră maternă și ne-am înțeles foarte bine".

In continuare, jucătorul cehoslovac amintește de partidele sale cu șahiștii din țările nordice. El a amintit că într-un meci cu Danemarca a jucat cu Henry Pedersen Imediat ce au început partida, acesta a început să-i trimită lui Paroulek revista daneză de șah „Arbejder Shak". Acesta, la rîndu-i, a răspuns la această atenție prin trimiterea unor cărți de șah.

Dv. ce ați muta ? (2)

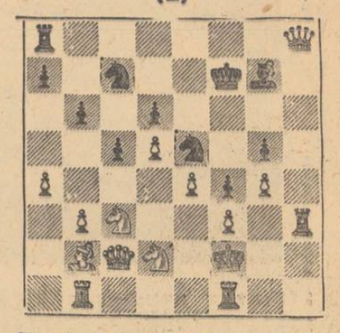

Situația de mai sus a survenit într-o partidă Sergiu Olteanu (Buc.) — Mihai Suta (Oradea) jucată în concursul republican prin corespondență ediția 1960-1961. Incercînd să-și mai elibereze puțin poziția strîmtorată de atacul puternic al negrului, albul a jucat Cb5. Această mutare greșită a permis însă lui Suta să facă o mică combinație după care adversarul său a anunțat că cedează. Soluția o găsiți la sfîrșitul rubricii.

(3)

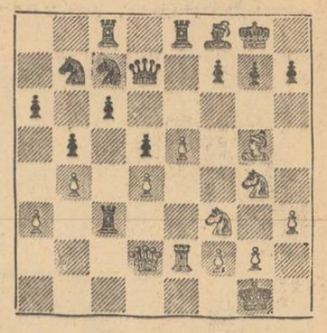

In poziția de mai sus, dintr-o partidă jucată în cadrul concursului republican prin corespondență ediția 1960—1961 între Szabo Elisabeta (Cluj) și Vasile Constantin (Constanța), negrul fiind la mutare s-a gîndit să-și aducă calul din c7 la c4. In consecință, el a jucat 29... Ca8, cu intenția de a-l aduce ulterior la c6. Albul a răspuns însă cu o combinație frumoasă. Soluția o găsiți la sfîrșitul rubricii.

GAMBITUL REGELUI ACCEPTAT.
Alb : *Gh. Bucureșteanu* (Crișcior)
Negru : *L. Ghionea* (Buc.)

jucată în semifinala „CUPEI MAGAZIN" ediția, I grupa „F".

1. e4, e5	
2. f4, e:f4	
3. Cf3, Ne7	
4. Nc4, Cf6	
5. e5, Cg4	
6. d4, d5	
7. Nb3, Nh4+	
8. Re2, b6	
	9. C:h4, D:h4+
	10. N:d5, Df2+
	11. Rd3, Ce3
	12. N:e3, D:e3+
	13. Rc4, c6
	14. Nf3, Ne6+
	și albul cedează.

DICȚIONAR ȘAHIST ILUSTRAT

Apărarea indiană

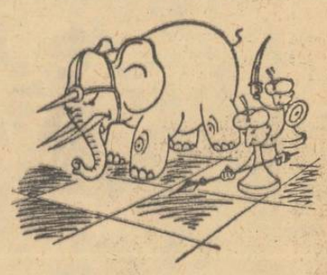

Soluții

Dv. ce ați muta ? (2)

A urmat 1...C:b5 2.a:b5, C:f3!! și albul a cedat. După 3.C:f3 ar fi urmat Th2+ 4.C:h2 D:h2+ și albul pierde dama.

Dv. ce ați juca ? (3)

Negrul a considerat că poate face această manevră cu calul și a jucat foarte liniștit 29...Ca8. A urmat însă o surpriză : 30. Cf6+!!, g:f6 forțat. 31:N:f6 și negrul a cedat deoarece nu mai poate apăra matul care survine după 32.Dg5. Dacă ar fi rămas pe c7, calul negru ar fi putut veni în apărarea regelui la e6.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

În limbajul cifrelor

Mare centru cultural, Bucureștiul s-a îmbogățit în ultimii ani cu noi săli de teatru și concerte, cu biblioteci, muzee, numeroase cluburi și case de cultură. În centrul orașului s-a ridicat nouă sală a palatului R.P.R., modern utilată, cu o arhitectură și cu o înaltă tehnică acustică.

Setea de cultură a oamenilor muncii, determinată de viața nouă pe care o trăiesc astăzi, are asigurată din partea statului o puternică bază materială. Șase case de cultură ale tineretului, nouă case raionale de cultură, 58 de cămine culturale (în comunele subordonate) 350 de cluburi și colțuri roșii în întreprinderi și instituții, vin să satisfacă din ce în ce mai mult sporita sete de cultură a acelor oameni care pînă mai ieri se „bucurau" doar de întunerie și ignoranță. Pentru anul în curs se prevede în bugetul sfatului popular al Capitalei peste 51 milioane lei pentru activitatea culturală.

Intrați în orice sală de spectacol și priviți în jur. Veți vedea aceiași oameni care cu cîteva ore înaintea spectacolului minuiau strungul, erau la volan sau pe schelele construcțiilor, lucrau în laboratoare sau birouri. Sînt oamenii muncii. Cînd oare spectacolele Teatrului de Operă și Balet au mai fost văzute ca în anul trecut, de peste un sfert de milion de spectatori? Filarmonica de Stat „George Enescu" și orchestra Radiodifuziunii și Televiziunii dau săptămînal concerte. În 1960 aproape 300.000 de iubitori ai muzicii au audiat aceste concerte. Și răspunzînd interesului viu al maselor pentru artă, teatrele dau numeroase spectacole în întreprinderile și instituțiile din orașul nostru.

Străduindu-se să răspundă exigențelor tot mai sporite ale noului public bucureștean, teatrele din Capitală prezintă spectacole din ce în ce mai apreciate. De aceea, numărul spectatorilor a fost numai în 1960 de aproape 1.800.000.

Foarte mulți iubitori are în Capitală arta cinematografică. Cinematografele Capitalei au avut anul trecut peste 26 milioane spectatori: adică de 20 de ori populația întregului oraș. Iar cartea a devenit astăzi un prieten nedespărțit. Numai la locurile de muncă, prin standurile din întreprinderile și instituțiile Capitalei s-au vîndut anul trecut cărți în valoare de peste 4,5 milioane lei. Aproape 500.000 de bucureșteni fac parte din rîndul cititorilor celor peste 1.000 biblioteci aflate în oraș. Mare avînt a luat arta amatoare. Pe lîngă cluburile marilor întreprinderi, colțurile roșii și casele raionale de cultură, activează astăzi 1.278 echipe de artiști amatori, cu peste 40.000 actori, dansatori, instrumentiști, cîntăreți, pictori etc.

În patria noastră cultura se bucură de o înaltă prețuire. Și viața culturală a Capitalei, alături de cea a orașelor și regiunilor patriei, se află și ea în plin avînt.

M. ALEXANDRU

ALEGERILE DIN TRECUT IN TEATRUL NOSTRU SATIRIC

În lucrările lor dramatice, scriitorii noștri — în frunte cu I. L. Caragiale — au satirizat adesea și adevărata față a alegerilor din trecut, aducînd în scenă figuri de politicieni veroși și ridicoli.

Să ne oprim asupra cîtorva dintre aceste figuri, cărora artiștii noștri le-au dat viață și să stăm de vorbă cu interpreții acestor personaje.

În piesa „Parada", de Victor Eftimiu, candidați în alegerile burghezo-moșierești sînt Romeo Ciulniță și prințul Grigță aflați în campanie electorală.

— Personajul lui Romeo Ciulniță — ne spune artistul poporului Gr. Vasiliu Birlic — înfățișează scenic pe un reprezentant tipic al partidului liberal de pe vremuri. Rolul acesta arată limpede în cîteva trăsături mișcătoare și demascatoare cinismul și demagogia candidaților de altădată, care și în timpurile mai apropiate se foloseau de limbajul lui Caţavencu.

În rolul prințului Grigță, candidat al partidului conservator, apare artistul emerit Ion Manu.

— Personajul acesta — ne declară artistul — este un politician ramolit, complet străin de realitățile românești. El nu cunoaște nici limba țării, schimonosindu-se într-o continuă „franțuzească". Știe însă la perfecție să promită și iarăși să promită... Atît prin înfățișarea exterioară, cît și prin felul de a debita, de a pronunța replicile, caut să scot în evidență hidoșenia și ridicolul politicianismului conservator de pe vremuri.

Actrița Celia Dima susține, în piesa „Parada", rolul soției unui politician veros, redînd figura unei „femei voalate" de altădată.

— Esmeralda Brebu, personajul pe care-l întruchipez — ne declară Celia Dima — întreprinde afaceri necurate și fel de fel de intervenții politice de dragul setei de bani, ducînd totodată o viață imorală.

O autentică figură de politician de altădată întîlnim în comedia lui Tudor Muşatescu, „Titanic Vals". La Teatrul Național „I. L. Caragiale" rolul acesta, al unui politician provincial de pe vremuri, este interpretat de actorul Ovid Teodorescu.

— Se vede bine că Nercea este un agent electoral mai „cuibărit". El nu apare cu brîul roșu și cu bîta, în schimb trage „țițele" prin birouri, umblînd cu șperțuri și punînd la cale alegerea candidaților prin fel de fel de matrapazlîcuri. În sensul acesta mă străduiesc să înfățișez personajul — ne spune Ovid Teodorescu.

*

...Iată numai cîteva figuri din teatrul nostru satiric, prin care sînt demascate alegerile din trecut.

N. SANDU

Artista Celia Dima în Esmeralda Brebu, din piesa „Parada".

Artistul poporului Gr. Vasiliu-Birlic în candidatul partidului liberal Romeo Ciulniță, din piesa „Parada" de Victor Eftimiu.

Artistul emerit Ion Manu în candidatul partidului conservator, prințul Grigță, din piesa „Parada".

Actorul Ovid Teodorescu în agentul electoral Nercea din comedia „Titanic-Vals", de Tudor Muşatescu.

O operă comică la Operetă

Spectatorii bucureșteni vor avea prilejul să cunoască în curînd montările realizate după două reprezentative lucrări ale cunoscutului compozitor italian Don Izetti. Astfel, în timp ce un colectiv de soliști ai primei noastre scene lirice pregătește opera „Lucia di Lamermoor", un grup de tineri interpreți ai Teatrului de Operetă repetă cu asiduitate în vederea premierei operei comice „Elixirul dragostei", care de mai bine de un secol se bucură de un renume universal.

Scrisă într-un timp record, această lucrare are un istoric interesant. A fost comandată compozitorului de teatrul de la Canobiana, al doilea teatru milanez cu renume în vremea aceea după Scala. Cum trebuia să realizeze opera comică în cel mult... două săptămîni, Donizetti s-a adresat alarmat libretistului Felice Romani: *„Trebuie să scriu o operă în două săptămîni. Vă dau o săptămînă eu dos. să scrieți libretul, ca apoi să-mi rămînă și mie tot o săptămînă. Și în felul acesta vom vedea care din noi se va achita mai bine"...*

Cu toate aceste condiții, premiera operei care a avut loc la 12 mai 1832 a însemnat un adevărat succes. Prin muzica ei spumoasă, și sfrăcitoare, opera avea să atragă pe marii cîntăreți ai vremii. Bonci, Carusso, Gilli, Schipa, sînt cîțiva dintre tenorii vestiți care au susținut cu brio încîntătoarea arie *„Una furtiva lagrima"* pe scena de la Metropolitan. La noi în țară, *„Elixirul dragostei"* nu a cunoscut înainte vreme decît puține montări din cauza problemelor dificile pe care le ridică punerea în scenă a operei. Despre toate aceste lucruri, ne-a vorbit zilele trecute tînărul regizor LUCIAN GEORGE IONESCU, sub îndrumarea căruia se repetă viitorul spectacol al Teatrului de Operetă. Solicitîndu-i să ne dea unele amănunte cu privire la lucrurile noi pe care le va aduce această montare, el ne-a declarat:

— Tin din capul locului să precizez că am adaptat lucrarea la specificul teatrului nostru. Cu alte cuvinte am căutat să aprofundez opera comică de genul operetei. În acest sens, pentru a da spectacolului un caracter mai viu, am transformat recitativele în proză, lăsînd să-și spună din plin cuvîntul fermecătoarele arii. De ce am procedat așa? Pentru motivul că mai toate adaptările moderne folosesc cu succes acest procedeu prin care se mișcărește maselor largi ale publicului posibilitatea de înțelegere a lucrării.

În afara soliștilor, o contribuție efectică o vor aduce baletele pregătite de maestra Elena Penescu Liciu, care vor urmări să dea un colorit specific acțiunii, precum și scenele de cor, la a căror cizelare lucrează maestrul Costel Rădulescu. Ne străduim să imprimăm un ritm viu întregului spectacol și îndeosebi scenelor de masă cum este tabloul sosirii în tîrg într-o căruță aurită a doctorului Dulcamara, ce oferă naivilor elixirul său. Fireşte că am urmărit să accentuăm latura critică a libretului care — cu acțiușul satirei persiflează vechile societăți, dezvăluind, racilele obscurantismului în care erau ținute masele. În ceea ce privește distribuția, ea este alcătuită în așa mai toate adaptările moderne folosesc cu succes acest procedeu prin care se mișcărește maselor largi ale publicului posibilitatea de înțelegere a lucrării.

În afara soliștilor, o contribuție efectică o vor aduce baletele pregătite de maestra Elena Penescu Liciu, care vor urmări să dea un colorit specific acțiunii, precum și scenele de cor, la a căror cizelare lucrează maestrul Costel Rădulescu. Ne străduim să imprimăm un ritm viu întregului spectacol și îndeosebi scenelor de masă cum este tabloul sosirii în tîrg într-o căruță aurită a doctorului Dulcamara, ce oferă naivilor elixirul său. Fireşte că am urmărit să accentuăm latura critică a libretului care — cu acțiușul satirei persiflează vechile societăți, dezvăluind, racilele obscurantismului în care erau ținute masele. În ceea ce privește distribuția, ca este alcătuită în așa mai toate adaptările moderne folosesc cu succes acest procedeu prin care se mișcărește maselor largi ale publicului posibilitatea de înțelegere a lucrării.

În afara soliștilor, o contribuție efectică o vor aduce baletele pregătite de maestra Elena Penescu Liciu, care vor urmări să dea un colorit specific acțiunii, precum și scenele de cor, la a căror cizelare lucrează maestrul Costel Rădulescu. Ne străduim să imprimăm un ritm viu întregului spectacol și îndeosebi scenelor de masă cum este tabloul sosirii în tîrg într-o căruță aurită a doctorului Dulcamara, ce oferă naivilor elixirul său. Fireşte că am urmărit să

important în direcția definirii profilului său artistic.

Cine este autoarea „Primei întîlniri" și despre ce ne vorbește piesa ? Tatiana Sitina *nu e un nume notoriu în dramaturgie. Dar talentul incontestabil al scriitoarei, capacitatea ei de a dezvălui cu ființe poezia vieții cotidiene, de a face să trăiască autentic înaintea noastră dramele și bucuriile, zbuciumul și năzuințele, într-un cuvînt, destinele oamenilor sovietici contemporani, se afirmă din plin în scrisul ei. Înainte de a da în iveală piesa reprezentată acum la noi, Tatiana Sitina a scris mai ales scenarii. În urmă cu cîțiva ani a rulat și la cinematografele noastre „Fiul", unul dintre filmele pe al caror generic a apărut ca scenaristă Sitina. Iar în stagiunea trecută „Prima întîlnire" a văzut pentru întîia oară luminile rampei pe scena Teatrului de Mosovit.*

Piesa deapănă înaintea noastră o emoționantă și dramatică poveste de dragoste, ale cărei implicații etice și sentimentale vor cuceri, cu siguranță, inimile spectatorilor, mai cu seamă a celor de o vîrstă cu tinerii eroi de pe scenă. Atmosfera romantică a vieții tineretului sovietic, cu setea sa de puritate și năzuința de a trăi frumos, deme, de a iubi intens, fără compromisuri morale, fără minciună, ne învăluie de la început în piesa Tatianei Sitina. Și, pe măsură ce ne simțim direct angajați în conflictul ce se dezvoltă pe scenă, pe măsură ce acțiunea dramatică și ne captivează, piesa ne înalță și ne îmbogățește sufletește.

Ia Valka, încîntătoarea eroină din „Prima întîlnire", vom vedea o prietenă dragă, apropiată. Alături de ea, vom rîde și ne vom întrista, vom participa la complicata evoluție a dragostei și cîmciei el cu Aliosa, ne va interesa redresarea morală a lui Pavel Smurov.

Panerea în scenă a piesei „Prima întîlnire", la Teatrul pentru tineret și copii a fost realizată de regizorul Ion Cojar, avînd ca asistent pe actorul Constantin Codrescu. Beneficiind de o ingenioasă rezolvare scenografică (decorator Toni Gheorghiu), spectacolul a urmărit să pună în valoare cu deosebire, vibrația poetică a textului.

Distribuția se bizuie pe numeroase forțe actoricești ale teatrului, protagoniștii fiind tînara actriță Leopoldina Bălănuță, care apare la București pentru prima dată într-un rol de o asemenea mare întindere și importanță, Andrei Codarcea (Aliosa) și Boris Ciornei (Smurov). Alături de interpreții rolurilor principale mai joacă în spectacol Nicolae Tomazoglu, Eugenia Ellisiv, Vali Cioș, Ion Ciprian, Tudorel Popa, Maria Potra, Florica Demion, Jana Gorea, Tatiana Iekel, Genoveva Preda și alții.

Colectivul teatralul a îmbrățișat cu însufletire entuziasm piesa Tatianei Sitina și a participat cu zel la realizarea spectacolului. Avem convingerea că și publicul bucureștean, receptiv și exigent îl va îmbrățișa cu aceeași căldură.

Mihail LUPU

Al VI-lea concurs al artiștilor amatori

În întreaga țară se desfășoară cu succes primaverile și întreprinderi și intercomune — a celui de-al VI-lea concurs pe țară al formațiunilor artistice de amatori.

● Clubul muncitoresc al sindicatelor din Lupeni participă la concurs cu 9 formații artistice, cuprinzînd 242 de artiști amatori (s-a mărit formația corală de la 60 la 100 de persoane, s-a completat orchestra semisimfonică de la 24 la 30 instrumentiști, s-au înființat o orchestră de muzică ușoară și încă două brigăzi artistice de agitație). Precum se vede, clubul s-a pregătit să păstreze laurii cuceriți la cel de-al V-lea concurs : locul I pe țară — fanfara, locuri fruntașe — echipa de dansuri și orchestra semisimfonică.

● „Țara se pregătește de alegeri" — sub acest titlu și-a prezentat programul brigada artistică de agitație de la întreprinderea „Ștefan Plavăț" din Timișoara. Din Ralonul Timișoara s-au prezentat bine pe scena concursului brigăzile din Stamora Română, Otvești, Sacoșu Turcesc, Dinaș, Sînmartinul Sîrbesc etc.

NOI PREMIERE

«PRIMA ÎNTÎLNIRE», de Tatiana Sitina, la Teatrul pentru tineret și copii

Nu tentația ușoară a unui joc de cuvinte — mai mult sau mai puțin amuzant — ne face să considerăm premiera piesei sovietice „Prima întîlnire" de T. Sitina drept o veritabilă... prima întîlnire cu noul Teatru pentru tineret și copii. În afara recentei montări a spectacolului pentru pionieri și școlari „Marțienii", restul repertoriului a fost alcătuit pînă acum doar din reluări — ce-i drept puse la punct și cu distribuții revizuite — ale unor spectacole „moștenite" de la fostele teatre „Nottara" și „Tineretului". Abia cu „Prima întîlnire" se inaugurează de fapt seria noilor spectacole pentru tineret al teatrului. Iată de ce se poate afirma că prin reprezentarea lucrării Tatianei Sitina, Teatrul pentru tineret și copii ne arată noua sa față, face un prim pas

REFLECTOR

„Burghezul gentilom"

Spațiul nemilos nu ne ingăduie incursiuni lungi în istoria teatrului și nici ocoluri mentale asupra spectacolelor vizionate. Așa că am să las la o parte unele considerente despre piesele lui Molière, mulțumindu-mă să spun numai că și rîsul îmbătrînește și că nici comedia-balet „Burghezul gentilom" nu este scutită de o oarecare eroziune, așa încît punerea ei în scenă mi se pare un adevărat act de curaj.

Traducerea excelentă (minus inadvertența: aspirină, pe care aș dori-o corectată) a academicianului Victor Eftimiu, scenografia lui Dan Nemțeanu, de o finețe remarcabilă, supravegherea coregrafică atentă exercitată de Vera Proca, muzica de bun gust a lui Pascal Bentoiu și mai puțin scrima rudimentară a lui Fellegrini, promiteau un spectacol de înalt nivel și credem că nu ne înșelăm cînd spunem că și la cea de-a doua premieră, teatrul condus de Radu Beligan s-a prezentat cu totul lăudabil.

Rămînea o singură problemă de rezolvat: cum va fi interpretat domnul Jourdain? Și aici vom insista mai mult pentru că e vorba de Vasiliu-Birlic, marele nostru actor. Să vedem deci în ce măsură prezența sa pe scenă a reușit să ne emoționeze sau nu.

Oameni cu o mai veche experiență în teatru ar putea vorbi îndelung despre acest burghez înfatuat, care voiește să obțină prin bani săi nu numai o mobilă adecvată unei „case mari", ci și „maniere", „cultură", „prestanță", etc. adică bătrînele zorzoane sociale, cinate de orice parvenit care încăpățînare, lesnicioasă nenorocitului încult ce „făcea proză fără să știe", din condiția sa naturală, presupune o dramă teribilă. Aici textul marelui francez a rămas peste ani deficitar oarecum, în sensul că Molière e la suprafață, lăsîndu-ne numai să bănuim abaterile interioare ale personajului. Iată unde orice regizor care pune în scenă piesa susnumită trebuie să apeleze la geniul actorului.

O confruntare cu o peliculă recentă făcută după un spectacol al unui teatru francez ne-a permis o paralelă între jocul echipei „Teatrului de comedie" și a concelățenilor lui Molière. Trebuie spus de la început că actorii noștri nu sînt cu nimic mai prejos decît cei de la Paris și asta fără nici o exagerare patriotică.

Lucian Ghiurchescu a realizat stilul necesar comediei-balet „Burghezul gentilom" fără eforturi vizibile. Plăcerea de a-l urmări (acesta ne-a oferit o veritabilă surpriză) sînt foarte apropiați de interpretarea ideală a lui Cleante și a lui Dorante, ei se mișcă în scenă cu grație și ușurință, știu să spună replica cu aplomb și alături de cîțiva actori intre care se detașează Vasilica Tastaman, constituie o redutabilă formație de comedie. Am încercat pe Mircea Constantinescu, pe Amza-Pelea, pe Balaban și Dem. Savu, dacă n-am spune că ei au jucat cu multă subțirime rolurile „profesorilor" excroci. Primul, în special, dovedește că este inegalabil în compozițe. Nineta Gusti în rolul doamnei Jourdain a fost de asemenea o femeie de bun simț, realizată fără șarjă, iar Sanda Toma, grațioasă, dar repetînd unele lucruri ceea ce nu este bine deloc. Cuvinte bune ar merita și Rucăreanu și Aurel Cioranu ca și valetul somnoros realizat de un interpret tînăr (Bolea sau Chesa ?), ca să nu mai vorbim de corpul de balet.

Și acum să ne întoarcem la Birlic. Poate n-o să credeți, poate o să vedeți în rîndurile ce urmează o exagerare permisă numai celor ce improvizează în furul rampei, dar mie mi se pare că excepționalul actor de comedie este și un mare tragedian. Scena finală a acestui spectacol, cînd în furul domnului Jourdain niște iele turcești, confecționate în imaginația unor excroci îl amețesc pe burghezul cel prost, a fost jucată cu o mare forță de transfigurare de către Birlic. El slăbește vădind cu ochii prin inspirație, ochii săi se ridică spre tavan și fața sa ridicolă aflată sub turbanul imens nu mai stîrnește rîsul, ci tăcerea. Transfigurarea este cutremurătoare și rămîne exemplară. Aici Birlic trece de text și ajunge sala.

Mai rămîne un dar, din nefericire. Birlic rămîne Birlic și începutul spectacolului nu încălzește. Există și o manieră Birlic ce stingherește, există și niște moldovenisme ce ne îndepărtează de Sena, și-atunci ne gîndim la Gîrdescu (care ar fi putut și el să joace rolul lui Jourdain). Scena începării dansului de la care așteptam foarte multe lucruri este tratată numai în comic. Dacă regizorul ar fi insistat, înțelegînd că domnul Jourdain este de fapt un erou tragic, poate Birlic ar fi stîrnit mai puține hohote de rîs, dar mai multe aplauze. Să medităm...

În concluzie, sîntem cu totul mulțumiți de linia ascendentă a teatrului și ne bucurăm că încă de pe acum, bănuielile noastre asupra acestei scene sînt confirmate.

Eugen BARBU

Actori iubiți de publicul nostru cinefil : IZOLDA IZVIȚKAIA, protagonistă a ecranului sovietic.

„Vară romantică" la primul tur de manivelă

Dincolo de ușa masivă a platoului de filmare răzbăteau glasuri vesele de copii. În interior, în jurul uriașelor reflectoare și pe după decorurile de placaj și mucava, mirosind a vopsea proaspătă, se încinsese o joacă aprigă între un grup de copii, îmbrăcați ca de vară, în ciuda anotimpului. De undeva, dinspre „Ca'bochim" se realizează cu „Vară romantică" — după un scenariu de Octav Pancu-Iași, al cărui prim tur de manivelă a avut loc la 1 martie, un nou film cu copii și pentru copii. De-a lungul acțiunii care se petrece într-un orășel din Moldova, situat în apropierea frontului, în zilele premergătoare eliberării, vrem să redăm crîmpeie din atmosfera specifică acelor vremi, reflectată în viața intimă și universul copilăriei, al copilăriei triste, zbuciumate, lipsite de bucuria vîrstei.

— Și copiii ce fac în film ?

— Ce fac și în viața cotidiană. Se joacă. Se joacă, dar din nefericire printre dărămăturile și molozul caselor bombardate. Dar ei nu se joacă numai. Îndrumați de prietenul lor mai mare, tînărul Andrei, luptător utecist, copiii se străduiesc prin modestele lor posibilități să realizeze aprovizionarea populației orășelului cu apă — pe care o cară de la mari depărtări, care în ulcioare, care în găleți sau bidoane.

— Și acum să vă prezint pe cîțiva dintre micii mei eroi, ne spune Sinișa Ivetici, care între timp fusese înconjurat de roiul de copii.

Pușiul acesta cu ochii mari, *ne spune regizorul arătîndu-ni-l pe unul din băieți*, nu este de fapt Vlaicu Marcel — așa cum îl cheamă la catalog, ci „Zburlitul". Nici celălalt pe platou nu se numește Belea Dragoș ci „Vlad", Dan Petre este de fapt „Petruș", pe cînd elevul Constantin Stoica este „Barbu". Iar Răchită Vasile este „băiatul cu găleata" și Niculescu Alexandru, „Lățoșul". Noi aici așa le spunem. Iat-o și pe „prîslea" echipei în vîrstă de 5 ani — Sabina Roșianu.

În film vor mai apare în diferite roluri Gabriela Marinescu (din „Prima melodie") și actorii Nicolae Praida în rolul tatălui Andrei, Toma Caragiu, Romulus Neacșu, M. Lăptes și... Sinișa Ivetici,

Filarmonica în mijlocul muncitorilor

Orele 16. Clubul uzinelor „Carbochim" cunoaște o animație deosebită. Forjorii, muncitorii de la electrozi, meșterii pietrelor de polizor, tehnicienii din noua secție de electrocorindon, umplu pînă la refuz moderna sală de spectacole și concerte. E doar un eveniment deosebit : orchestra Filarmonicii din Cluj a venit în mijlocul lor, a muncitorilor și tehnicienilor, a venit în uzină să execute un concert anume pentru ei.

La pupitru, *Anatol Chisadi*, dirijorul Operei Române de Stat. Sub privirea atentă a baghetă, orchestra execută Suita I-a a marelui Enescu. La sfîrșitul primei părți, sala întregă răsplătește cu aplauze frenetice pe membrii orchestrei. Urmează compoziția „Din bătrîni" de Ion Nona-Ottescu, după care cunoscutul flautist *Dumitru Pop* încîntă audiția cu un menuet de Mozart și cu „Hora staccato" de Grigoraș Dinicu.

Astfel de concerte, la locul de producție fac parte din planul curent al activității Filarmonicii clujene. După cum ne spune tov. *Iosif Cosociu*, directorul adjunct al Filarmonicii, nu există întreprindere din Cluj, ca și din alte centre din regiune, care să nu fi fost vizitată de orchestra simfonică, fie de orchestra populară „Înfrățirea", în felul acesta, oțelarii de la uzinele „Industria Sîrmei", din Cîmpia Turzii au putut asculta „Simfonia spaniolă" de Lalo, vălsurile lui Strauss, sau „Suita de la Rodna" de Dariu Pop ; în felul acesta harnicile tricoteze de la fabrica „Varga Katalin" au avut posibilitatea să asculte la ele în întreprindere, vioara minunată a lui *Ștefan Ruha*, executînd „Romanța" marelui Beethoven.

Lucrurile stînd astfel, ne-am putea oare mira de faptul că între orchestranți și muncitori s-au înghebat legături trainice, ca la plecare „gazdele" — fie cele de la uzinele „Unirea", de la „Ianoș Herbak" sau de la Atelierele C.F.R. „16 Februarie" — au strîns cu căldură mîinile membrilor orchestrei, le-au oferit flori ? Ne-am putea mira că printre obișnuiții concertelor săptămînale, date în sala proprie a Filarmonicii, au început să apară alți și alți auditori din uzine ? Fireşte că nu, mai cu seamă că la concertele educative de duminică diminețile — care constituie o repetiție a celor de sîmbătă seara — muzicologul Rodica-Oana Pop, face o prezentare detaliată a lucrărilor ce se execută.

Acesta este de altfel și scopul concertelor date în uzină : educarea și dezvoltarea gustului pentru muzică al maselor.

M. S.

In hala mare a uzinelor metalurgice „Unirea", muncitorii încoșoară cu drag pe membrii orchestrei Filarmonicii din Cluj

5 MINUTE CU CONSTANTIN ANATOL

Din turneele întreprinse de Teatrul Național din Cluj publicul bucureștean își amintește desigur, de creația actorului și regizorului clujean Constantin Anatol în „Pygmalion" și „Viforul". Mai recent, spectatorii clujeni au avut prilejul să-l vadă interpretînd rolul „Hamlet".

I-am cerut tovarășului Anatol pe care l-am surprins, în pauza unei repetiții, în foaierul teatrului, să ne răspundă la unele întrebări.

— Ce piese ați pus în scenă în actuala stagiune, ce roluri ați interpretat...

— Am deschis stagiunea cu „Surorile Boga- de Horia Lovinescu, care se bucură de un frumos succes de public. Meritul revine în mare măsură interpretării unui grup de actori dintre care citez pe Viorica Cernucan (Ioana), Maria Țipan (Iulia), Rodica Dumnescu (Valentina), Liviu Doctor (Mereuță), Colomban Tolu (Pavel) și alții.

A urmat apoi „Discipolul diavolului".

— Pare-se că sînteți îndrăgostit de opera lui Shaw.

— Într-adevăr, după „Pygmalion" am dorit mult să pun în scenă o altă piesă a lui Shaw. Iubesc mult

sarcasmul marelui dramaturg englez.

— Care a fost viziunea dv. de artist și regizor în contopirea personajelor din piesă ?

— Lui Richard, pe care l-am interpretat, am încercat să-i imprim caracterul unui om cu adevărat bun care vine în contradicție cu „oamenii buni" ai societății pariliane, care îl scot din sărite. Trezindu-se treptat la chemarea realității istorice, el devine pînă la urmă luptător pentru cauza ei dreaptă. Pastorul (Liviu Doctor), vede bine fățărnicia din jurul său dar se face că nu o observă fiindcă — profesional — îi convine. Cînd realitățile istorice îl trezesc, acționează ca un om adevărat care pînă atunci hibernase în convenție. Cît despre Judith (Victrica Cernucan) ea este femeia sentimentală pe care, evident, Shaw n-o iubește. Aș adăuga : nici pastorul și nici Richard. Gîndesc că Shaw ar chicoti în barba-albă la gîndul că un regizor sau o actriță ar lua-o în serios : e o femeie care nu înțelege nimic, nu știe ce se întîmplă în lume, nu știe măcar pe cine iubește...

— Planuri de viitor ?

— Am tradus de curînd piesa lui Günther Weisenborn „Omul care ride", inspirată din cunoscuta operă a lui Hugo. Este o lucrare interesantă pe care sper să o pot pune în scenă.

M. PAULIAN

PE SCURT — DIN ȚARA

● S-A STABILIT o legătură artistică de durată între Opera de Stat din Timișoara și Teatrul de Operă și Balet din Bytom (R. P. Polonă). Recent, mezzosoprana Zofia Wojciechowska prim-solistă a Teatrului de Operă și Balet din Bytom a apărut pe scena timișoreană în rolul titular din „Carmen" și în rolul Azucenei din „Trubadurul".

● IN CADRUL schimburilor artistice dintre cele două opere, soprana Gabriela Ganea va pleca la Bytom și în centrul muncitoresc Glywice, unde va apărea în rolul titular din „Cio Cio-san".

● AU FOST reluate două opere ale lui W. A. Mozart: „Nunta lui Figaro" (dirijor—Ioan Checenovici) și „Răpirea din serai" (dirijor — Lucian Surlașiu). Aceste lucrări s-au adăugat bogatului repertoriu al Operei timișorene („Cneazul Igor", „Cio Cio-san", „Țînăra gardă", „Trubadurul", „Lucia di Lammermoor", „Lacul lebedelor" etc.).

● SUB conducerea regizorală a artistului emerit Panait V. Cottescu, Opera timișoreană va prezenta în toamna nouă „Bigoletto" și în premieră „Vasul fantomă" de Richard Wagner.

● TEATRUL de Stat din Bîrlad a sărbătorit de curînd 5 ani de la înființarea sa. În cei cinci ani de activitate, pe scena acestui teatru s-au prezentat 35 de premiere însumînd peste 1.250 de spectacole la care au asistat 387.000 de spectatori.

● CELE cinci brigăzi artistice — formate din actorii Teatrului de Stat din Constanța — duc o vie activitate. Ele prezintă aproape zilnic la „Casele alegătorului" din Constanța și regiune spectacole în cinstea alegerilor. În ultimul timp au avut în programe la cămine („Mihail Kogălniceanu", „Nicolae Bălcescu", la clubul „Progresul" și la căminul cultural „Donca Simo".

● TEATRUL de Stat din Oradea — secția de estradă — va prezenta în această stagiune premiera pe țară cu comedia muzicală *„Două soacre"*, de cunoscutul autor sovietic V. Korostliov.

● LA TEATRUL de Stat din Reșița vor începe în curînd repetițiile cu piesa *„Piața Ancorelor"*, de I. Stok, în traducerea Ludmilei Bucșan.

● SAVUROASA comedie muzicală „Iubesc-iubesc" de Mass și Cervinski va constitui noua premieră a Teatrului de Stat din Constanța (secția de estradă).

● TEATRUL maghiar de Stat din Satu-Mare, — are în repetiție piesa „Ciocîrlia" de Jean Anouilh. Spectacolul se repetă sub conducerea regizorului Miron Niculescu de la Teatrul Național din București, care semnează totodată decorurile și costumele. Rolul Ioanei d'Arc a fost încredințat actriței Emma Elekes.

● TEATRUL de Stat din Ploești prezintă în premieră spectacolul cu piesa „Nila" de A. Salinski. Rolul titular îl deține artista Maria Bondar. Din distribuție mai fac parte : George Filip, Janina Tomescu, Gina Trandafirescu, Mihai Balaban, Maria Lăzăreanu, Antoaneta Călinescu, Zephi Alșek, Aristide Teică, Liana Dan-Riza, Victor Bucurescu. Direcția de scenă aparține regizorului H. Eliad. Decoruri și costume: Prahase.

Decada dramaturgiei originale contemporane

Ministerul Învățămîntului și Culturii organizează, în luna mai, cea de-a II-a decadă a dramaturgiei originale contemporane la care participă toate teatrele dramatice din țară. Spectacolul pentru decadă va fi realizat cu o piesă originală scrisă după 23 August 1944 și dată în premieră în cursul stagiunii 1960 — 1961.

Concursul se va desfășura în două etape : faza de selecționare, care va avea loc între 10 și 30 aprilie și faza finală ce se va desfășura la București între 11 și 20 mai.

Pentru cele mai bune spectacole prezentate în faza finală, pentru cele mai valoroase creații actoricești, regizorale și scenografice, Ministerul Învățămîntului și Culturii va acorda premii și mențiuni în valoare de 90.000 lei.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 179 ★ Sîmbătă 11 martie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

La o secție de votare din Raionul 1 Mai din Capitală

Un vot unanim

• In alegerile pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare, care au avut loc la 5 martie 1961, Frontul Democrației Populare a obținut o strălucită victorie. • Potrivit datelor comunicate de Comisia Electorală Centrală s-au prezentat la vot 12.417.800 alegători. • Alegătorii au dat votul candidaților Frontului Democrației Populare în proporție de 99,77 la sută. • Au fost aleși 465 deputați în Marea Adunare Națională și 140.925 deputați în sfaturile populare.

După cum bine se știe, peste 12 milioane de oameni, tineri și virstnici, bărbați și femei, muncitori, țărani, intelectuali, ostași, gospodine, pensionari, s-au prezentat duminica trecută, la 5 martie, în fața urnelor, și, pe deplin convinși de înalta lor răspundere cetățenească, au votat.

Votul a fost dat, cu deplină convingere candidaților Frontului Democrației Populare. Drept care victoria cu adevărat grandioasă obținută de Frontul Democrației Populare în alegerile de la 5 martie exprimă o aprobare caldă, din toată inima, dată de întregul popor, înfăptuirilor din ultimii ani și totodată un angajament plin de entuziasm, unanim rostit, de a lupta și de a munci pe mai departe, sub conducerea înțeleaptă a partidului, fără a precupeți eforturile pentru a face mereu mai frumoasă patria noastră, mereu mai înfloritoare viața fiecăruia dintre noi, pentru a contribui la victoria cauzei scumpe întregii omeniri: pacea în lume.

Ziua de 5 martie, sărbătoarea alegerilor, ne-a rămas în minte ca o amintire dragă. Chipul sărbătoresc al satelor și al orașelor noastre, voioșia care a domnit pretutindeni, din satul mărunțel de pescari al Deltei pînă la cătunul așezat sus, pe ponoare, sub pădure, în Maramureș, horele și cîntecele din fața secțiilor de votare, bucuria din privirile oamenilor le vom evoca îndelungă vreme cu nespusă plăcere.

Cîți cetățeni participau la vot în vremea regimului burghezo-moșieresc? În 1928 au votat 2.840.680 cetățeni; în 1931 au luat parte la alegeri 2.927.112 alegători iar în 1933 s-au prezentat în fața urnelor 2.978.748 cetățeni. De ce numai atîția? vă veți întreba. Din mai multe motive: în primul rînd pentru că o seamă de categorii de cetățeni erau înlăturate de la vot (ca și azi în țările capitaliste, unde domnește „democrația dolarului"), apoi pentru că guvernanții împiedicau exprimarea votului chiar a celor ce și-l puteau exercita.

Așa a fost. Care e situația acum? La alegerile de duminica trecută, s-au prezentat în fața urnelor 12.417.800 cetățeni. Iată, așadar, că de la pretinsa democrație burgheză la democrația populară calea se măsoară și cu milioane de voturi. Ele subliniază faptul că niciodată în trecutul său poporul nostru nu s-a bucurat de asemenea largi drepturi și libertăți cetățenești ca în zilele noastre, că niciodată n-a avut asemenea posibilități de a participa la viața politică și obștească, la conducerea treburilor de stat.

• (Continuare în pag. 4-a)

Se pregătește zborul omului în cosmos

A PATRA NAVĂ SATELIT LANSATĂ ÎN U.R.S.S.

Planul sovietic de cercetare a spațiului cosmic a înregistrat un nou succes. Cea de a patra navă-satelit, după ce a fost plasată pe orbită în jurul Pămîntului, a aterizat la comandă. Această realizare reprezintă un important pas spre înfăptuirea celui mai important obiectiv cosmonautic apropiat: trimeterea omului în cosmos.

Dezvoltarea planificată

Acesta este unul din cele mai importante „secrete" ale succeselor remarcabile obținute de savanții și tehnicienii sovietici pe drumul explorării cosmosului.

Cosmonautica mobilizează mijloace tehnice și științifice extrem de vaste și de complexe care fac ca necesitatea unei planificări cît mai bune și mai sistematice să devină esențială pentru reușită. Rezultatele bune ale acestei dezvoltări planificate au putut fi urmărite de-a lungul întregii serii de succese ale cosmonauticii sovietice. Creșterea foarte rapidă și continuă a performanțelor, consolidarea realizărilor obținute au caracterizat drumul urmat de tehnica cosmică sovietică.

Ing. A. NEGREA

• (Continuare în pag. 3-a)

Din sumar:

CALEȘTILE VIITORULUI
Trenurile de ieri, de azi și de mîine

—▣—

Acasă la
Scriitorul Horvath Istvan

Noul nostru roman ilustrat
Bravul soldat Svejk
Adaptare după J. Hasek

CALEIDOSCOP
Clocșca cu un milion de pui

—▣—

MAGAZIN MEDICAL
Alcoolul crește sau scade capacitatea de muncă?

UNIVERSIADA, cel mai mare eveniment sportiv al anului

PATTERSSON—JOHANSSON un meci de box cu multe dedesubturi

—▣—

ENCICLOPEDIE
— Louis Aragon
— Frații Grimm

—▣—

MERIDIANE

Biografia lui X.500

CUM SE NAȘTE — CUM TRĂIEȘTE — ȘI CUM CĂLĂTOREȘTE O ROCHIE

Însemnări după o vizită la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej"

— Să presupunem că modelul X 500 este contractat — îmi explică tovarășa Blumeta Darie, tehnolog la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală, în continuarea unei discuții care a pornit metodic, de la planul de creație și documentație.

Presupusul X.500 — cifră arbitrară luată la întîmplare — este o rochie, care inițial a fost o idee. La nașterea ideii au prezidat fantezia și bunul gust, dar mai ales o serie de date obiective, obligate să țină seama de cerințe de ordin estetic și util, care laolaltă să meargă în pas cu moda.

Exprimată plastic, pe o filă de hîrtie, ideea a devenit schiță, schița a evoluat concret spre model și, în acest stadiu, a fost confirmată — a primit nota de trecere, avizul unui stat intern, ca să ajungă apoi în fața unei comisii mixte, alcătuită din reprezentanți ai Ministerului Comerțului și din delegați ai artiștilor plastici.

În sfîrșit, iată momentul capital din biografia acestei rochii, momentul cînd este prezentată la contractare, cînd obține viza de intrare în lume.

Problema esențială: îmbunătățirea progresivă a calității

De aici încolo începe procesul tehnologic detaliat pe faze: modelul este încredințat atelierului de specialitate, unde servește la alcătuirea tiparului de bază pentru producția industrială. Se dau cotele de mărire și micșorare care compun gama de grosimi, începînd de la cea minimă — exprimată pe eticheta rochiei prin cifra 42, pînă la 54, dimensiunea maximă pentru femei. Se face, bineînțeles încadrarea cea mai rațională pe materiale, în vederea realizării unor cît mai mari economii.

Problema esențială, de-a lungul întregului acest proces, este de altfel îmbunătățirea progresivă a calității. Acțiunile mari, care cuprind întreaga fabrică, sînt axate pe aceasta străduință de a se găsi mereu mijloacele cele mai bune pentru a se răspunde cu cît mai vrednice realizări Directivelor recente ale Comitetului Central al Partidului. Eforturile muncitorilor, ale tehnicienilor și ale tuturor celor care muncesc în această fabrică, converg spre acest țel. S-au luat o serie de măsuri tehnico-organizatorice. S-a introdus ceea ce se cheamă faza de calitate în procesul de producție — sarcină care revine tehnicienilor și care constă în verificarea pe parcurs a felului cum se realizează indicii de calitate.

De aceeași problemă a calității ține și inițiativa efectuării unor noi măsurători antropometrice, pentru stabilirea dimensiunilor medii ale populației. Măsurătorile vechi nu mai corespund astăzi realității, în special în ceea ce privește tineretul.. Interdependența dintre fenomene vine să ne demonstreze că, datorită condițiilor noi de viață, datorită sportului, datorită întregului complex sanitar și educativ în care cresc și se dezvoltă tinerii și tinerele din zilele noastre, s-au produs modificări și în structura, în înfățișarea lor fizică. Noile măsurători antropometrice constată că avem un tineret cu trupurile mai suple, mai

Sidonia DRĂGUȘANU

• (Continuare în pag. 2-a)

Din actualitatea filmului sovietic

„PANTOFIORUL DE CRISTAL"

Imaginea poetică a Cenușăresei a inspirat nenumărați scriitori, dramaturgi și muzicieni, iar cinematograful ne-a dat și el numeroase „Cenușărese". Una din primele realizări cinematografice a fost scurt-metrajul „Cenușăreasa", creat în 1900 de Georges Meliès. În 1945, marele compozitor sovietic Serghei Prokofiev s-a inspirat din această povestire pentru a realiza un minunat balet, în care Galina Ulanova a izbutit să dea viață uneia din cele mai bune creații ale sale.

Noua ecranizare a acestui balet, care poartă titlul „Pantofiorul de cristal", este rodul strînsei colaborări dintre maestrul de balet Rostislav Zaharov și regizorul Alexander Rou.

Decorurile lui Piotr Williams pentru scena „Anotimpurile" au prins viață. Zăpada cade lent deasupra rîului înghețat, iarba primăvăratecă freamătă în bătaia vîntului, focurile de artificii irizate, valsul dansat la lumina stelelor, toate contribuie la redarea atmosferei de basm a spectacolului.

Interpretarea este susținută de tinere talente ale Teatrului Mare din Moscova. Duoul Cenușăreasa — Prințul este redat de Raisa Strucikova și Ghenadi Lediah. Muzica este prezentă mereu în film, prin transparența ei, prin melodicitate, izbutind să sugereze imagini coregrafice noi.

Ekaterina Maximova și Elena Reabikina interpretează zilele Primăverii și Verii. Deși ele trăiesc numai cîteva minute pe ecran, apariția lor e plină de prospețime, tinerețe, poezie.

Citiți în pagina 8-a: DIN ACTUALITATEA FILMULUI SOVIETIC, — pagina noastră specială.

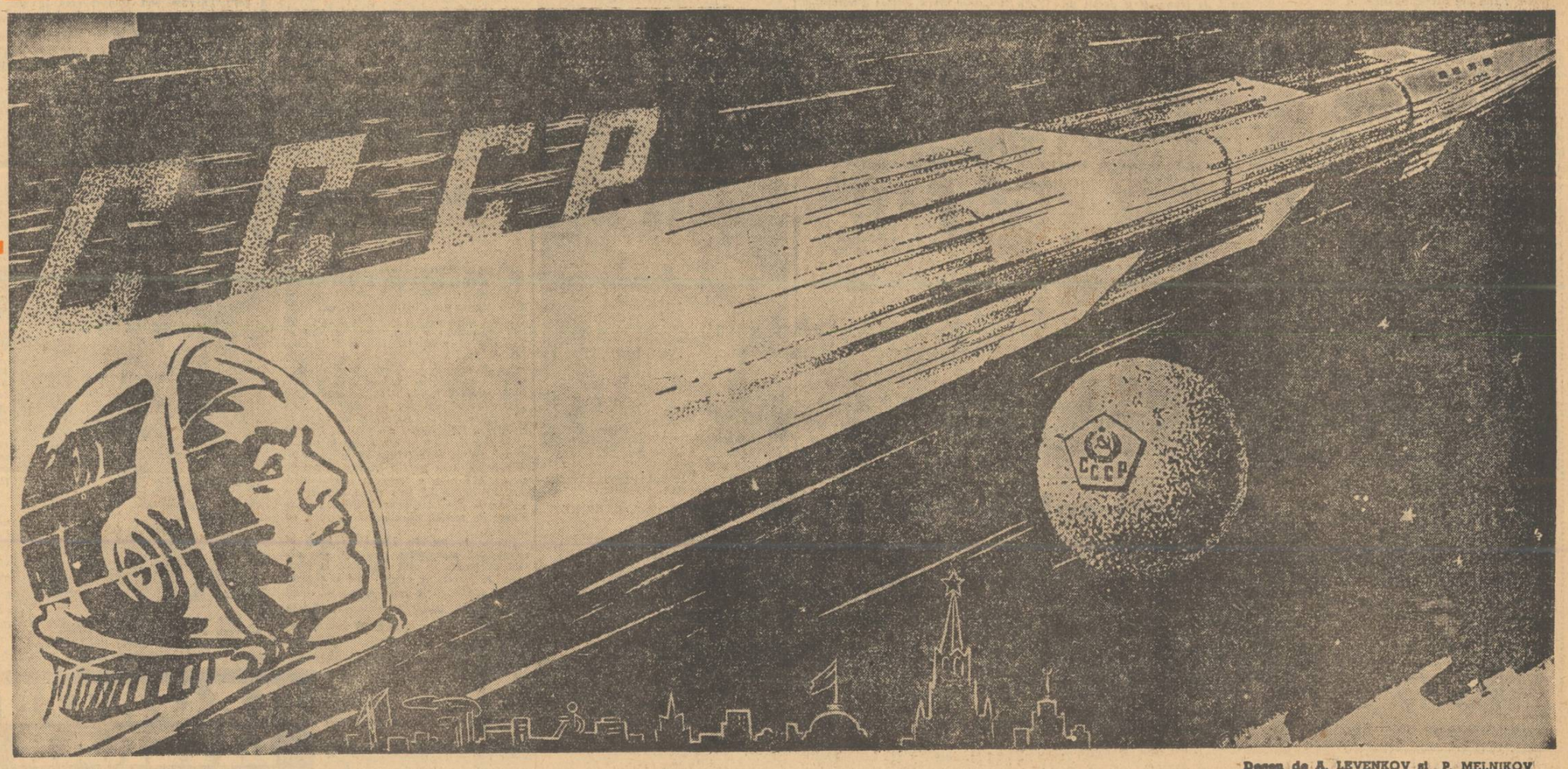

Desen de A. LEVENKOV și P. MELNIKOV

CLOȘCA cu un milion de pui

În lumea păsărilor, una dintre cele mai vechi „meserii" este aceea de cloșcă. De-a lungul mileniilor, de la domesticirea strămoșului lor — cocoșul sălbatec indian Gallus gallus — pentru găini „meseria" aceasta a fost o adevărată „brățară de aur".

Aveai ouă și doreai pui ? Nu-ți rămînea decît să te adresezi unei găini, care, dacă era „dispusă", după trei săptămîni de clocit, dădea la iveală ghemotoacele aurii și piuitoare.

Metoda avea, evident, neajunsuri. În primul rînd un procent ridicat de „rebuturi", care uneori ajungeau la 50 la sută : cloșca binevoia să consume pentru nevoi proprii „materiile prime" ale producției... Mai erau apoi calitatea slabă a unor produși și altele. Iată așadar, tot atîtea considerente care au dus la apariția incubatoarelor, imense cloști artificiale în care producția puilor se face pe baze științifice. S-a pus capăt astfel „monopolului" deținut de găini în acest domeniu și totodată cunoscutei dispute despre întîietatea oului sau a găinii.

De fapt, referindu-ne strict la subiectul reportajului de față, trebuie să spunem că la început a fost... un maidan cu bălării. Așa arăta acum cîțiva ani locul pe care avea să se înalțe paviloanele centrului avicol din Tg. Mureș. Găinile riciiau aici în toată voia. Pînă într-o zi cînd și-au făcut apariția constructorii. Stingherite din ocupația lor, urmașele cocoșului sălbatic indian, s-au uitat după obicei, cu un singur ochi la intruși, dar au trebuit să-și ia tălpășița. Nici nu bănuiau ele că aceștia aveau să le submineze însuși „monopolul" lor de scoatere a puilor.

Cu rapiditatea caracteristică anilor noștri, aici la marginea orașului Tg. Mureș, s-au ridicat în 1957 paviloanele centrului avicol, o adevărată „fabrică de pui". Și ca despre orice fabrică se cuvine să dăm mai întîi cîteva cifre. Dacă la început dispunea de numai 7 incubatoare, astăzi Centrul avicol are 24 incubatoare cu o capacitate de 3000 de ouă fiecare. Pînă în prezent au fost difuzați 880.000 de pui, iar cu cei din anul acesta numărul lor va trece de 1.200.000.

— Un calcul sumar ne arată că pentru obținerea acestor pui prin incubație naturală, ar fi fost nevoie de cca. 70.000 de cloști — ne-a informat tov. inginer Varga, directorul Centrului avicol.

Tot el este acela care ne conduce în paviloanele acestei ingenioase și imense cloști artificiale. Culoarea dominantă, albul, îți sugerează atmosfera unui laborator. Albi sînt pereții, incubatoarele, halatele personalului.

Prima încăpere poartă numele fastuos de „sală de recepție". Aici au fost aduse cu puțin timp în urmă, cele cîteva mii de ouă, concretizînd primele comenzi din acest an : 1000 bucăți pui pentru gospodăria colectivă din Veseuși, 1500 pentru cei din Cucerdea etc. Ouăle au fost ținute aici 12 ore. Lungă, dar și obositoare recepție, veți spune, dar în cazul de față ea are drept scop să odihnească ouăle, în strictul înțeles al cuvîntului. Popasul următor : sala de ovoscopie. Într-o clipă de răgaz, operatoarea Konesag Iulia ne dă unele relații în legătură cu drumul pe care îl parcurge fiecare ou pînă la ecloziune.

Aflăm astfel, că înainte de introducerea în incubator ouăle sînt preîncălzite și expuse iradierii unei lămpi de cuarț, metodă care ridică procentajul de ecloziune (ieșirea puilor) cu 4—10 la sută. Razele ultraviolete produse de lampa de cuarț, favorizează formarea vitaminei D, care previne rahitismul și dă viabilitate puilor.

După șase zile, se face primul control biologic al dezvoltării embrionului. Sînt eliminate ouăle cu embrioni morți, cu inele, sau cele limpezi.

Într-a 18-a zi urmează al II-lea control biologic. În sfîrșit, după alte trei zile, personalul tehnic veghează ieșirea fiecărui puișor, cu grija cu care medicii veghează nașterea pruncilor... Fiecare găoace e scoasă afară iar puișorii cu pufușorii uscați sînt puși separat. Se ivesc și aici „nașteri" mai grele, în care puișorii trebuie ajutați să iasă din cavitatea ouălor.

Iată-i ! Mici, aurii, depănînd din piciorușele cît chibritul, pui umplu cu piuitul lor de cristal paviloanele centrului avicol. Sînt mii de pui în aceste încăperi în care îți pare ne firesc că nu auzi nici un coteodăcit de cloșcă.

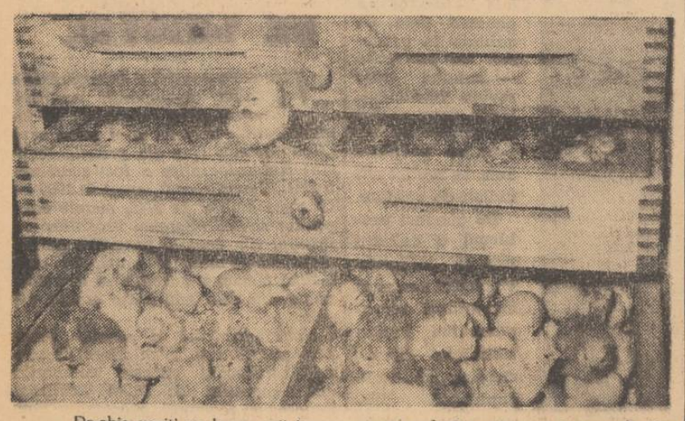

De-abia veniți pe lume, puii încep un nou exod. O parte merg în gospodăriile care i-au comandat pentru această vîrstă — o zi, iar ceilalți sînt trecuți într-o hală încăpătoare, cu amenajări speciale, din care nu lipsește lumina binefăcătoare a becurilor cu raze infraroșii. Puii sînt crescuți aici, pe așternut permanent, pînă la trei săptămîni. Dar cei care populează acum pavilionul au abia o zi. Nu mai sînt timizi ca la început, nici nu mai privesc cu neîncredere în jur. S-au obișnuit. Sînt doar la ei acasă. Își întind aripioarele plușate, scurmă așternutul, ciugulesc cu ciocurile de rubin și beau apă răsturnîndu-și cu grație capetele pe spate.

Condițiile excelente de îngrijire și hrană fac ca într-un răstimp de trei săptămîni, să ajungă la o greutate de 280—300 grame fiecare. În acest an, Centrul avicol Tg. Mureș va crește 90.000 de pui de trei săptămîni, care vor fi dați gospodăriilor colective din împrejurimi. În curînd, „prima promoție" a anului 1961 va părăsi paviloanele centrului avicol.

Ana CRISTEA

Melomanie

S-au instalat amîndoi în lojă, alături de mine, cu puțin înainte de începerea concertului. El arată ca o palidă și parțial însufletită statuie, abia coborîtă de pe soclul pe care este gravată inscripția : „Resemnarea învinge întotdeauna suferința". Din însoțitoarea lui, însă, eforturile depuse de natură în colaborare cu „Arta modei", „Miss Dior", Consignația, Guban și Lancôme, au reușit să scoată un strălucit exemplar al sexului slab, frumos, elegant, fardat și parfumat.

Ca o compensație a imobilității statuare a lui, ea debordează de vitalitate. În mai puțin de două minute izbutește : să răstoarne un scaun pe piciorul meu, să-mi zîmbească dulce, să se salute cu șaptesprezece cunoștințe, să desfacă un pachet de ciocolată, să se plîngă de căldura din Ateneu, să observe ce pălărie oribilă are cucoana din rîndul patru („nu, nu, nu blonda, cea șatenă, cu bucle multe-multe-multe-multe"), să se enerveze că nu începe odată, să se sperie că și-a uitat rujul acasă, să-l descopere — deschis — în fundul poșetei, să-i reproșeze acest lucru statuii, să-și verifice, contorsionîndu-se, paralelismul dungilor de la ciorapi, să regrete că și-a lăsat paltonul la garderobă („toate și l-au luat, deși mor de căldură"), să se răstească la statuie că și-a pus o cravată prea deschisă... și alte cîteva activități secundare, pe care nu mi le mai amintesc.

Cînd dirijorul își face apariția, ea aplaudă delicat, de patru ori, cu mîinile înmănușate, urmărește, rotunjindu-și buzele, ultimele lui preparative și începe, exact în clipa cînd se dă prima intrare :

— Ce zici ce băiat drăguț ! Adorabil !... Păcat că poartă ochelari... Adică nu, îi stă mai bine așa, e mai impozant !... Ha-ha ! Ai văzut cum îi cade părul în ochi ?... Uite, acum, cînd scutură din cap... Vai, și ce tînăr e ! Un copil aproape... Curios cum ascultă toți de el ! Ala care suflă la trompeta aia groasă și răsucită... cum îi spune ?

— Nu-l cunosc, draga mea, șoptește statuia.

— Te întreb cum îi spune trompetei, nu lui.

— Tubă, draga mea... Lasă, după concert...

— Nu se poate, pînă atunci uit... Ce ziceam ? A, da, ăla de la tubă ar putea să-i fie tată, dar tot îi e frică de el...! Crezi că îi atinge vreodată cu bețigașul ? Ar fi nostim !... Ah, mă enervează că dă tot timpul din mîini ! Nu obosește, să gesticuleze atît ?... Ia spune, cum îți explici că întorc toți deodată paginile ?

— Urmăresc notele, draga mea.

— Atunci, ce nevoie mai e de dirijor ?... Și pe urmă, el de ce nu are nici un caiet în față ?... Te-am întrebat ceva ! Răspunde odată, ce-mi tot faci semn să tac ?

— Mai încet, draga mea, te rog mai încetișor... Dirijorul cunoaște partitura pe dinafară.

— Cum, adică ? Vrei să spui că el știe pe de rost ce au de cîntat toți ceilalți ? Și ei nu sînt în stare să învețe nici măcar bucățica lor ?... Frumoasă organizare, n-am ce zice ! Ar trebui să fie pe dos !... Acum de ce s-au oprit viorile ? Ăia de la violoncel sînt mai conștiincioși, săracii, cîntă tot timpul... Și ăla de la tobă cam trage chiulul : pînă acum n-a bătut decît de două ori... Ah, mai ține mult bucata asta ? Tare tristă e !... Uite la ăsta de alături, a adormit tun !

— Ascultă cu ochii închiși, draga mea !

— Așa crezi tu !... Ce-ți fi găsind voi la concertele simfonice, numai dumnezeu știe ! Dacă nu era atît de greu de obținut bilete, nu mă prindeai pe aici !... O sută de muzicanți, și abia se aud !

Statuia oftează. Uvertura la sfîrșit. Fermecătoarea mea vecină aplaudă moale — tot de patru ori — și se pregătește de plecare.

— Nu s-a terminat încă, draga mea, o oprește timid statuia.

Eleganta sa însoțitoare îl contemplă incredulă, își rotește privirea în jur, se convinge că așa e și se reașează, înăbușindu-și un căscat. În schimb, mă ridic eu și mă duc în fundul sălii, de unde ascult restul concertului în picioare.

Din cînd în cînd, trag cu coada ochiului spre perechea din lojă. Conița vorbește, vorbește, vorbește. El este mai statuar ca oricînd. Cred însă că pe fostul lui soclu, inscripția sună altfel : „Resemnarea nu învinge niciodată suferința".

Nicolae MINEI

Biografia lui X.500

(Urmare din pag 1-a)

înalte, mai armonios clădite — cu umerii mai largi, cu toracele mai puternic, cu coapsele mai lungi decît înainte. Pentru acest tineret fabrica trebuie să confecționeze sortimente vestimentare corespunzătoare.

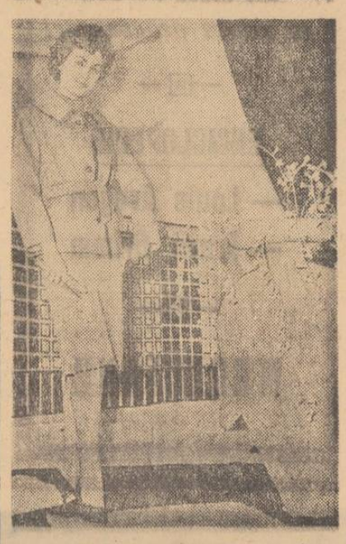

O conferință despre modă

Pentru un schimb de observații, de comentarii, s-a organizat în luna februarie de către fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", o conferință despre modă, cu prezentări de modele. Moda, inclusă astfel în complexul problemei îmbunătățirii condițiilor de viață, ridică discuția la un alt nivel.

Dar despre noile realizări ale fabricii știu să vorbească cel mai bine, în limbajul lor colorat, la modul cel mai propriu, însăși produsele noi care au apărut în magazine: rochii și bluze, jachete, taioare pentru sezonul de primăvară — o varietate bogată de modele tricotate sau confecționate. S-au pus deja în vînzare jachete în culori tandre, pastelate, făcute dintr-un material cu firul solid, de bună calitate, imitînd țesătura stofei și care, deși din bumbac, n-are acea extensibilitate nedorită, care ar expune produsele la o rapidă diformare.

În sala imensă a fabricii, cu aspectul ei de somptuos salon de recepție, cu lustre aurite, cu pilaștri de marmură groși cît trunchiurile unor copaci seculari, are loc o expoziție permanentă a celor mai recente creații vestimentare realizate aici.

Pregătiri pentru Congresul modei

În biografia unor rochii intervin întîmplări și episoade cu totul deosebite: sînt chemate, bunăoară, să reprezinte culorile țării la expoziții, la tîrguri internaționale, la congrese internaționale ale modei. Acum, de pildă, fabrica „Gh. Gheorghiu-Dej" se pregătește să ia parte la congresul modei care va avea loc la 19 martie la Berlin, unde vor fi înfățișate 72 de modele, dintre care 12 tricotate. Este al 12-lea congres la care participă fabrica.

Am avut prilejul să admir o parte din rochiile pe care atelierul condus de tovarășa Dora Cojocaru le pregătește pentru apropiatul congres. Au o linie elegantă, mai mult dreaptă (cele din stofe cu țesături gen sport, spre deosebire de cele din materiale festive, care își permit ca inovație și dubla fustă în prelungirea corsajului, imitînd elegantul frac), sau simplă, dar ampla fustă, sau cea de formă conică.

Nu s-a plecat încă la Berlin și au și început preocupările, discuțiile pentru evenimentul imediat următor congresului — expoziția de modele care trebuie pregătită.

★

Toate aceste evenimente care concentrează foarte multe forțe creatoare, au un evident caracter stimulativ pentru că de fiecare dată angajează însuși prestigiul fabricii. Ceea ce, pentru conștiința lucrătoarelor fabricii, nu este doar o simplă noțiune, ci o valoare reală, care se apără cu multă simțire.

Sidonia DRĂGUȘANU

Fotografii : A. CONSTANTINESCU

ENCICLOPEDIE

LOUIS ARAGON

Parafrazîndu-l pe Anatole France, am putea spune despre Aragon aceleași cuvinte omagiale pe care autorul „Istoriei contemporane" le-a rostit despre Emil Zola: *„...este și va rămîne un moment al conștiinței umane".*

Întreaga existență și activitatea din ultimul sfert de veac a marelui scriitor-cetățean îndreptățesc o asemenea apreciere. Aragon a devenit astăzi pentru literele franceze o întruchipare a celor mai bune virtuți ale poporului său : optimismul, energia, eroismul, generozitatea, sînt liniile de forță ale scrisului său neobosit.

Poet, romancier, publicist, om politic, Louis Aragon ni se înfățișează astăzi ca o mare prezență franceză în lume.

Autor al multor poeme de robust patos mobilizator și de o superbă cantabilitate, Aragon și-a mărturisit crezurile în versuri săpate parcă în bronz.

Partidul mi-a dat ochii și mîinii-nțelepciunea !
Uitasem chiar și simplul
copilăriei crez :
Că am un singe roșu și-un
suflet de francez ;
Partidul mi-a dat ochii și
mîinii-nțelepciunea !

Este, precum lesne se simte, o poezie de idei și sentimente emoționante, care sună a marș și a romanță. Nu e nimic paradoxal într-asta. Sintezele sale dau versului umanitate și alătură, în spiritul unei tradiții niciodată îmbătrînită, folclorul cu tirada romantică, versul hugolian exuberant cu tristețile lui Rimbaud și cu melodia revoluționară.

Aragon s-a născut acum 63 de ani. Stabilirea unei atari vîrste trebuie socotită însă o glumă a calendarului. Aragon e lupta pentru un viitor luminos, e arta care slujește „adevărului în vers" și toate acestea, pline de vitalitate, cum ne și încredințează însuși artistul :

Niciînd n-am fost mai
plin de-nfrigurare,
Niciînd n-am rîs și n-am
plîns mai duios,
Decît la a poporului
chemare...

Cel care astăzi gîndește astfel era acum trei decenii adeptul unor sterpe cu-

rente literare. Suprarealismul, cu ermetismul lui inoperant, încuraja în literatură fronda față de filistinismul culturii burgheze, dar menținea totodată poezia în afara luptei împotriva societății asupritoare. Lipsa unui mesaj, inaccesibilitatea expresiei, condamnau experimentele suprarealiștilor la gratuitate. În 1931 Aragon rupe cu o astfel de poezie. El înțelege propria-i eroare și se alătură forțelor progresului. Exemplul său e urmat și de Paul Eluard, care ca și el îmbrățișează în acele zile agitate ideile și țelurile proletariatului.

Cînd hitleriștii cotropesc Franța, Aragon intră în „maquis" și devine, prin articolele și versurile sale semnate Francois la Colère, un dușman neînduplecat al trădării și un cranic al speranței. În acești ani grei, Aragon a luptat cu arma scrisului împotriva ocupanților fasciști, în fiecare din cuvintele sale încărcate de ură, și dragoste făcîndu-se simțite convingeri dătătoare de curaj. Amintiți-vă această stanță din frumoasa baladă *Radio Moscova : „Mîine, va luci un soare ca cel de la Valmy ! / Uitasem, în naufragiul ce-acum ne copleșește, / Ce-nseamnă „viteția" rostită-n franțuzește. / Curajul, știm prea bine că astăzi molipsește : / Și iarna care vine ca un cuțit va fi !"*

Autor al unui mare număr de volume de versuri, Aragon și-a înscris numele și în proza contemporană, prin romanele sale *Comuniștii* și *Săptămîna patimilor*, prin eseurile și articolele publicate în acești ani.

Romanele îmbrățișează epoci depărtate în timp. *Comuniștii* este epopeea ultimului război, *Săptămîna patimilor* — o filă din cronica evenimentelor ce-au însoțit declinul lui Napoleon Bonaparte și revenirea monarhiei. Nu sînt pagini de evadare din prezent ci, dimpotrivă, reactualizarea unor fapte care, prin semnificațiile lor, vin în întîmpinarea actualității și îi sprijină dezideratele. Aragon, ca și alți mari prozatori realiști, nu caută în istorie cenușa, ci focul.

Creator de mare anvergură, însuflețit de visele „clasei în atac", Aragon a închinat partidului comunist întregul său talent. Iar talentul și forța sa de muncă își află în devotamentul revoluționar cel mai trainic suport, un reazim unic, pe care artistul și luptătorul l-au cîntat cu o vibrantă spontaneitate.

Partidul mi-a dat iarăși
culoarea dulcii Franțe !
Îți mulțumesc, partid,
adînc, pentru poveste.
De-atunci încoace toate
sînt viers și frumusețe :
Iubiri, minii, aleanuri,
visări și cutezanțe...
Partidul mi-a dat iarăși culoarea dulcii Franțe !

H. ZALIS

Frații Grimm

Nu de mult, presa cotidiană a anunțat că la sfîrșitul anului trecut Institutul de limbă și literatură germană al Academiei de Științe din Berlin, capitala R. D. Germane, a definitivat ultimele volume ale „Dicționarului explicativ al limbii germane". Lucrarea este alcătuită din 32 de volume, dintre care primele au fost pregătite, încă cu 100 de ani în urmă, de frații Grimm.

Despre frații Grimm a auzit fiecare dintre noi. Poveștile și basmele lor au încîntat multe generații de copii. Cine nu cunoaște povestea lui Hansel și Gretel, isprăvile croitorașului cel viteaz, ale muzicanților din Bremа? Cei doi frați erau profesori la universitățile din Göttingen și Berlin, remarcabili oameni de știință.

Iubeau nespus de mult creația populară, se entuziasmau de lumea poveștilor și basmelor, de eroii, morala și realitățile acestei lumi, de farmecul narațiunii. Creației populare ei i-au consacrat o bună parte a vieții lor, dăruită cu nesecată ardoare studierii culturii și filologiei germane. Culegerea de povești „Kinder und Hausmärchen", în două volume (ulterior a apărut și un al treilea), i-a făcut celebri.

Dar frații Iakob și Wilhelm Grimm erau, cum s-a mai spus, oameni de știință, eruditi. Au explorat o sumedenie de domenii: literatură comparată, istorie,

Iakob Grimm

Wilhelm Grimm

lingvistică, folclor, mitologie, creînd o operă vastă ce cuprinde lucrări de mare și durabil prestigiu științific.

„Gramatica germană", opera principală a lui Iakob Grimm, la care a lucrat 15 ani, este prima cercetare comparativ-istorică a limbilor germanice. Lucrarea cuprinde un bogat material faptic. Culeș pentru prima oară atît de complet și sistematic a dovedit legile istorice ale schimbărilor morfologice, fonetice și sintactice în decursul timpurilor ale limbilor germanice. Din anul 1852, cei doi frați au început să lucreze la Dicționarul explicativ al limbii germane, elaborîndu-l pînă la litera F. După moartea lor, Dicționarul a fost continuat de alți lingviști germani.

Și acum acest dicționar, cuprinzînd întreg tezaurul lexical al limbii literare germane în dezvoltarea ei istorică, din secolul XVI și pînă în prezent, a fost terminat. Din ultimele 11 volume, 8 au fost alcătuite de filologi din R. D. Germană, iar 3 de filologi din R. F. Germană.

Ei au iubit creația populară și au binemeritat dragostea posterității, au lucrat cu zel și perseverență — devenite proverbiale — la opere care l-au consacrat pe Iakob ca părintele filologiei germane, iar pe Wilhelm ca pe unul din întemeietorii folcloru-lui ca știință. Deși mediul în care au trăit le-a format o mentalitate ce nu le-a permis înțelegerea semnificației și a perspectivei evenimentelor timpului lor, ei au intrat în istoria literaturii pentru pasiunea cu care au cules folclorul, pentru tenacitatea cu care au studiat limba germană.

Prin editarea „Dicționarului explicativ" a fost încununată munca unor înaintași de seamă ai culturii germane.

I. B.

ALTFEL DE COPII...

Georgică e un băiețel de 10 ani. Un băiețel blond, bucălat, cu ochii mari și privirea veșnic mirată. Georgică e un copil la fel ca oricare altul de vîrsta lui : nu-i nici obraznic, dar nici foarte cuminte nu se poate spune că e ; la școală nu se numără printre cei dintîi, dar nici note sub 7 nu are (decît, să spunem, incidental).

De ce atunci vă vorbesc despre Georgică dacă copii ca el sînt cu duiumul ? Fiindcă am fost deunăzi martorul unei întîmplări care mi-a trezit amintiri și care mi s-a părut sugestivă.

În fond nu s-a întîmplat nimic deosebit. Georgică s-a întors la prînz de la școală și — ca de obicei — și-a pus la curent părinții cu ultimele noutăți. De data aceasta un fapt i s-a părut mai important decît notele ce le-a primit în acea zi sau decît micile conflicte... locale cu colegul de bancă. Cu obrajii roșii de emoție și cu indignare în glas Georgică a spus vestea :

— *Știți, tovarășa învățătoare a prins-o pe Maricica copilind...*

Și fiindcă avea impresia că părinții nu se arată destul de interesați și destul de mîhniți de această veste, e completat-o cu o adevărată profesiune de credință :

— *E o faptă foarte urîtă. De ce să copiezi ? Eu cred că e o înșelăciune mare și de trei ori.*

— *Cum de trei ori ? l-am întrebat mirat.*

— *Așa ! Întîi s-a păcălit chiar pe ea fiindcă atunci cînd o să fie mare n-o să știe multe lucruri folositoare. Apoi a vrut s-o păcălească pe tovarășa învățătoare care e atît de bună și atît de răbdătoare cu noi. Și la urmă ne-a înșelat pe noi toți care învățăm corect. Nu e de trei ori ?*

În fața logicii băiețelului n-am mai avut nimic de spus. Mi-am adus doar aminte, din negura anilor, de un fost coleg de prin clasa a II-a de liceu, pe nume Mircea Basarabescu. Cu vreo doi ani mai mare decît ceilalți elevi ai clasei, „veteranul", fiul unui ofițer de poliție, era privit cu respect și considerație de o bună parte din colegi. De ce ? Fiindcă făcea tot felul de năzbîtii în timpul orelor, punea ace în scaunul profesorilor și cenușă în cerneala de pe catedră. Și mai ales fiindcă copia. Era un adevărat artist al copiatului. E drept, cînd era vorba de el și alți 3-4 feciori de oameni „din lumea bună", unii profesori mai închideau ochii. Reușise acest tînăr huligan și încă ciștiva de-ai lui să ridice copiatul la rangul unui întreg „principiu", al unei adevărate concepții despre viață. Cît dispreț față de cei care-și vedeau de învățătură, față de așa-zișii „tocilari". Erau subiectul tuturor glumelor crude, tuturor umilințelor.

Nu știu ce a ajuns Mircea Basarabescu în viață. Dar nu e greu de imaginat ce isprăvi trebuie să fi făcut acest fiu de polițist, huligan din față.

Mi-am amintit de el și de alții ca el, atunci cînd am auzit explicația pe care mi-a dat-o Georgică. Sînt desigur, și astăzi copii nedisciplinați, elevi care fac greutăți profesorilor. Dar ei sînt izolați și fac notă discordantă față de marea masă a școlarilor care îi influențează direct și puternic, care îi silesc să renunțe treptat la metehnele lor înrădăcinate. De ce asta ? Sînt altfel copiii de astăzi decît cei de ieri ? Da, sînt altfel. Și părinții lor și profesorii lor sînt altfel. Mai mult decît un deceniu de regim democrat-popular a operat treptat schimbări profunde în mentalitatea oamenilor. Și asta se vede din primii ani ai copilăriei. Scria nu de mult, în coloanele noastre o colegă despre cuvinte și noțiuni care au ieșit în anii noștri din uz și care sînt necunoscute copiilor de azi. Aș adăuga că pe zi ce trece ies din uz metehne și obiceiuri înrădăcinate, moștenite din trecut, de care oamenii se dezbară mai greu decît de cuvinte și noțiuni. Educația din școala nouă (și din formele preșcolare), activitatea organizațiilor de copii și tineret, faptul că părinții au învățat și învață mai bine cum să-și crească și să-și educe copiii, toate acestea și multe altele au făcut pe Georgică și pe sute de mii de alți Georgici să devină conștienți de valoarea învățăturii, să poată judeca singuri ce este rău și ce este bine.

Paul MARIAN

Năravuri și moravuri

Cel mai, cea mai...

● **CEL MAI** vechi text manuscris cunoscut datează din aproximativ mileniul al cincilea î.e.n. și reprezintă o tăbliță de lut pe care se află un text în scriere cuneiformă. Cel mai vechi text cunoscut scris pe pergament datează din secolul al doilea al erei noastre și reprezintă un discurs al lui Demostene.

● **CEA MAI** veche măsură este cotul, care reprezintă lungimea de la cot pînă la extremitatea degetului mijlociu, aproximativ 45 cm. Sînt indicii după care „cotul" era folosit pentru măsurarea înălțimii copacilor încă în mileniul al șaptelea î.e.n.

● **CEL MAI** mare ghețar plutitor, aisberg — cu o suprafață de 28.000 km. p. și cu o înălțime față de nivelul mării de 39,5 m. — a fost observat în anul 1927 în insula Clarence (Antarctica).

● **CEA MAI** înaltă cascadă — cădere de apă — nu este Niagara, cum cred mulți, ci cascada „Anghela" de pe afluentul fluviului Caroni (Venezuela). Aici apa cade de la înălțimea de 1.010 m.

● **CEL MAI** lung șarpe este considerat șarpele piton care trăiește în Malaia, Birmania, Indonezia. Unele exemplare sînt lungi de 10 m.

● **CEA MAI** mare universitate din lume este Universitatea „Lomonosov" de pe Colinele Lenin din Moscova. Cele 32 de etaje ale sale numără 40.000 de încăperi.

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

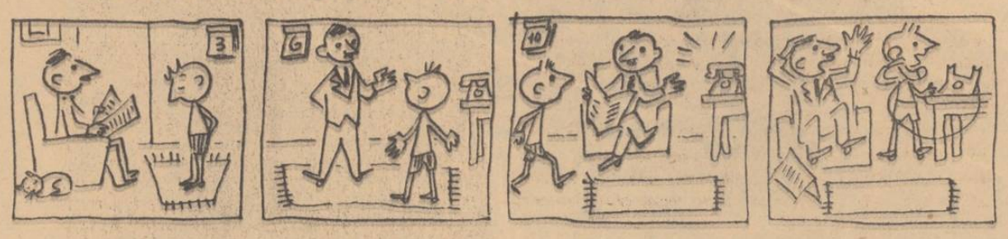

— Astăzi, tata m-a mustrat : „Năică, ți-am spus că nu-i frumos să minți !"

— Azi mi-a spus din nou : „Năică, de cîte ori să-ți repet că nu-i frumos să minți ?"

— Năică, sună telefonul. Dacă e cineva de la birou, spui că nu sînt acasă...

— Alo, tătucu nu e acasă, da să știți că nu e frumos că spun minciuni !

Acasă la scriitorul Horvath István

Casa scriitorului Horvath István se află undeva pe un deal, ascunsă în frunzișul pomilor de zgomotul orașului. Casa aceasta din Cluj, pitorească, primitoare, m-a atras deseori să-i trec pragul. De ce ? Fiindcă o convorbire cu autorul „Brazdei peste haturi", laureat al Premiului de Stat, este întotdeauna interesantă, plină de farmec. Pînă mai acum un sfert de veac, robotitor al ogorului, slugă la chiaburi, Horvath István a cunoscut din plin „binefacerile" vremilor de odinioară. Ca „Kisseguto solgo" (minuitor de cărți) la Biblioteca universitară din Cluj, a început el să dea de cărți și reviste, să le prindă gustul, iar în timpul liber să le „soarbă". Autodidact, i-au trebuit eforturi deosebite pentru a învăța, a recupera timpul pierdut. Vremurile noi l-au ajutat să-și ridice fruntea la lumină. Filonul talentului a izbucnit de îndată, afirmîndu-l ca poet, ca prozator.

Privesc în jur. Pe biroul de lucru al scriitorului, manuscrise, fotografii din călătoriile făcute în anii din urmă la Moscova, Budapesta și Praga. Pe o etajeră, chipul expresiv al unui pălmaș — tatăl scriitorului — mulat de sculptorul clujean Puskas Sándor, din lutul fostei case părintești din satul natal, Ozd... Biblioteca umple un perete. Poți deslușì multe volume de versuri ale poetului: „Țara mea se face tot mai frumoasă", „Cu litera nouă"... „Ciocîrlia își ia zborul"... Alături, volumul de nuvele „Schimbul", basmul popular „Plopul", traducerea basmelor populare rusești ale lui M. Bulatov...

— Cîte volume ați publicat pînă acum ?

— Vreo 21. Versuri, proză, basme pentru copii și tineret. Parte din cele le-am adunat laolaltă, parte continui să le adun, întrucît în anul 1962 — cînd împlinesc 20 de ani de activitate pe tărîmul literelor — E.S.P.L.A. îmi va tipări un volum de versuri, de circa 300 poezii.

— Am aflat că v-a apărut de curînd un nou volum de versuri, intitulat „Crizanteme". Ce ne puteți spune despre el ?

— Consider că acest volum marchează un pas important în lirica mea. Și aci veți găsi interesul meu pentru țărănime, pentru problemele satului care pășește în drumuri noi ; veți identifica însă, totodată, în poezile mele, o gamă mai largă a sentimentelor omului de azi, a omului care muncește și cugetă. Veți găsi și versuri inspirate din frumusețile patriei noastre, iar un ciclu întreg are ca bază de inspirație călătoria efectuată în R. S. Cehoslovacă.

— La ce ați mai lucrat în ultimul timp ?

— Am predat la „Editura tineretului" un volum de versuri, închinat tineretului. Pentru cei mici, am sub tipar volumul de versuri „Vioara greierului". Lucrez de asemenea la cel de al doilea volum al romanului „Brazdă peste haturi", înfățișînd pașii înainte făcuți pe drumul construirii socialismului la sate. Acestea deocamdată...".

Spunînd acestea, scriitorul clujean își îndreptă privirile spre fereastră, spre largul zărilor... și acolo, departe, parcă zărește Ozdul, pitorescul sat, pe care, — în vara aceasta — îl va vizita pentru documentare. E doar satul lui natal, unde are rădăcini adînci..

M. SCRIPCA

MAGAZIN LITERAR

meridiane

SE PREGĂTEȘTE ZBORUL OMULUI ÎN COSMOS

A PATRA NAVA SATELIT LANSATA ÎN U.R.S.S.

(Urmare din pag. 1-a)

Un amănunt ne poate da o idee cît de departe au privit savanții sovietici încă de la lansarea primului satelit artificial al Pămîntului. Planul orbitei acestuia era înclinat la 65° față de planul ecuatorial. Acest unghi a fost menținut în continuare și la ceilalți sateliți artificiali sovietici. Această constanță duce la o mărire considerabilă a siguranței de funcționare, esențială pentru zborul cosmic.

Siguranță maximă

De la 15 mai 1960, cînd a fost lansată prima navă satelit sovietică, greutatea celor 4 nave-satelit a fost de ordinul a 4 tone și jumătate, crescînd continuu.

Acest fapt ne arată, că pentru a obține o siguranță maximă, se lucrează la perfecționarea și punerea la punct a unui anumit tip de vehicul cu caracteristici stabilite. Este foarte probabil că acestui tip de navă-satelit îi corespunde și un anumit tip de tren de rachete, care îi este adecuat și căruia i se aduc de asemenea perfecționări neîncetate. Ceea ce se tinteste este obținerea unei siguranțe de funcționare a întregului ansamblu, care să fie atît de înaltă încît să permită trimiterea unui om în spațiul cosmic, în condiții la fel de puțin riscante ca și cele ale unui zbor cu avionul. Putem spune că industria de vehicule cosmice tinde să ajungă la aceiași uniformitate și siguranță de funcționare a produselor sale, ca și industria de avioane și de automobile.

Această siguranță se obține prin experimentări frecvente, în condiții cît mai apropiate de cele reale. Din acest motiv navele-satelit sovietice au pe bord animale și diverse organisme, ale căror reacții fiziologice sînt apropiate de cele ale organismului omenesc.

Condițiile de bord

Pentru a asigura viața omului pe bordul navei-satelit, trebuie avută în vedere alimentarea cu aer, menținerea temperaturii și umidității aerului în limite anumite, asigurarea hranei și a anumitor condiții mecanice. Acestea din urmă se referă la faptul că în diverse faze ale zborului organismul este supus la accelerații, vibrații și imponderabilitate. Accelerațiile și vibrațiile nu au voie să depășească anumite limite.

Cele mai dificile condiții apar la aterizare. Cu acest prilej accelerațiile și temperatura cresc la maximum iar acest maximum nu trebuie să depășească limitele pe care organismul le poate suporta. În acest scop, învelișul extern al navei-satelit este făcut să reziste la temperaturile înalte care apar în urma frecării cu aerul, iar un strat izolant adecuat împiedică aceste temperaturi să ajungă în interiorul navei.

Pentru a menține accelerațiile în limite admisibile, traiectoria de aterizare a navei-satelit este controlată și determinată cu cea mai mare precizie, deoarece o traiectorie prea scurtă ar duce la o frînare prea violentă, însoțită nu numai de accelerații mari, ci și de o încălzire excesivă, care ar putea atrage chiar și arderea navei.

Frînarea este începută cu ajutorul unui motor rachetă comandat de pe Pămînt și continuată apoi prin frecarea cu aerul. Ne putem da seama ce reprezintă această manevră de aterizare dacă ne gîndim că în cursul ei nava satelit străbate zeci de mii de kilometri, iar viteza navei scade de la 8 km. sec. la zero. În plus, comanda de aterizare a fost atît de precisă încît nava-satelit a aterizat într-o zonă dinainte stabilită, element, evident, esențial în cazul zborului omului, deoarece trebuie evitate zonele periculoase, ca pustiurile și oceanele.

În tot timpul zborului au fost urmărite și înregistrate nu numai comportarea și indicii fiziologici ai animalului de experiență, ci și funcționarea agregatelor de pe bord și elementele de construcție ale navei. S-au măsurat încălzirea, deformațiile, vibrațiile și rezistența corpului navei în toate condițiile zborului, în scopul de a se putea aduce toate îmbunătățirile necesare.

Modul cum se desfășoară experiențele sovietice cu nave-satelit, succesele obținute, ne încredințează că în viitorul apropiat vor fi realizate toate condițiile necesare pentru prima călătorie a omului în cosmos.

Ing. A. NEGREA

Spionaj industrial la Strasbourg

Cei ce au văzut remarcabilul film „Rosemarie" s-au putut familiariza într-o oarecare măsură cu unele acțiuni întreprinse de cercurile monopoliste în vederea spionării intreprinderilor industriale ale concurenților. Respectivul film, inspirat de o serie de întîmplări reale, ar putea fi completat aproape zilnic cu noi și noi acțiuni similare.

Recent, presa franceză a relatat un nou caz de spionaj industrial descoperit la Strasbourg. De data aceasta nu a fost vorba numai de o simplă afacere de spionaj industrial în favoarea unei firme dintr-o țară „aliată" Franței ci și de încercarea de a se provoca o explozie care să distrugă respectiva intreprindere.

Poliția a reușit să surprindă și să imprime pe o bandă de magnetofon conversația dintre doi salariați ai întreprinderii în care se puneau la punct amănuntele privind provocarea unei explozii care trebuia să fie urmată de un teribil incendiu.

În felul acesta s-a dat de firul unei importante afaceri de spionaj industrial.

Tehnician într-un laborator de cercetări al unor uzine specializate în construirea unor radiatoare electrice, Kurt Loos, fost ofițer în aviația hitleristă, a reușit să copieze, cu ajutorul unui alt salariat, Pierre Lindelaub, planurile unui model nou. Ei urmau să revîndă brevetul unei firme străine.

Aceasta nu era însă deajuns. Trebuiau distruse și urmele spionajului. Pentru aceasta ei au plănuit aruncarea în aer a uzinei. A fost pus la punct și un procedeu ingenios care permitea ca într-un anumit moment să se deschidă o conductă de gaze; apoi se producea o scînteie care provoca explozia gazului acumulat în încăperi.

Bineînțeles că cei doi își organizaseră un alibi perfect: în momentul exploziei ei urmau să se afle la cinematograf. În urma surprinderii convorbirii, planul a fost zădărnicit iar cei doi au fost arestați. Ei au explicat apoi că sub diferite pretexte rămîneau în laborator, în timpul nopții, pentru a consulta dosarele și pentru a face fotografii ale instalațiilor. Totodată ei au făcut tot ce s-a putut pentru încetinirea procesului de producție.

Cei doi spioni industriali aveau un cod special pentru a coresponda cu stăpînii lor. Loos avea, de asemenea, o căsuță poștală specială la Kohl, în R. F. Germană. El a susținut totuși că nu avea nici o înțelegere cu vreo firmă din străinătate! Numeroasele sale deplasări peste Rhin par să demonstreze însă contrariul.

Business îngrozitor

Japonia — țara soarelui răsare? Pentru oamenii lipsiți de adăpost și șomeri care dorm pe podeaua betonată a coridorului subteran dintr-o gară din Tokio, luminată cu lumina rece de neon, Japonia este țara speranțelor apuse. Există aproximativ 8 milioane de șomeri. Aceștia nu-și pot cumpăra de-ale gurii, nu-și pot vinde munca. Singura marfă cu care pot face negoț este sîngele lor. Peste 1,5 milioane japonezi sînt ocupați cu acest „business" îngrozitor. 400 de yeni, în schimbul a 250 cm³ de sînge. Acesta este „tariful", pe care autoritățile l-au stabilit pentru acești nefericiți care au ajuns la marginea disperării.

La începutul lunii martie, a avut loc la Berlin semnarea Convenției asupra colaborării tehnico-științifice dintre R. P. Română și R. D. Germană. În fotografie: momentul semnării Convenției: tov. Al. Bîrlădeanu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Române și Bruno Leuschner, locțiitor al Președintelui Consiliului de Miniștri și președintele Comisiei de Stat a Planificării a R. D. Germane.

De ce i s-a refuzat viza americană profesorului Ian Leslie

Un corespondent al ziarului englez „Observer" scrie următoarele: „Guvernul Statelor Unite a refuzat viza de intrare doctorului Ian Leslie, profesor la Universitatea din Belfast a cărui teorie asupra eredității a fost făcută cunoscută recent.

El urma să participe la o conferință asupra culturilor de țesături care se va desfășura la Universitatea „Rutgers" din New Brunswick, statul New Jersey.

Dr. Leslie a declarat recent: „Am fost în Rusia acum trei ani și am intrat în Asociația de prietenie dintre Irlanda și Uniunea Sovietică. După cîte sînt informat această asociație este interzisă în Statele Unite.

Unul din motivele pentru care am plecat în Rusia a fost spre a vedea la fața locului ce realizează biochimiștii în laboratoarele lor, mai ales în domeniul meu de cercetare, acel al cancerului. Am culeș informații foarte importante acolo".

El a declarat apoi că continuă să spere că va primi viza de intrare în Statele Unite, deși nu este probabil că va mai putea participa la conferința menționată.

Dr. Leslie este membru al Comitetului pentru dezarmare din Irlanda de Nord. El a arătat că nu aparține nici unui partid politic.

Consulul general american la Belfast, dl. Cyril Thiel, a confirmat că s-a primit o telegramă din partea senatorului Clifford Case din statul New Jersey, în care se cer detalii în legătură cu cazul doctorului Leslie și se cere totodată ca acestuia să-i fie acordată viza de intrare în S.U.A. „Nu pot preciza mai multe lucruri în prezent în legătură cu acest caz, decît că el se află în studiu", a arătat dl. Thiel.

Un document fotografic care vorbește de la sine: un ofițer belgian colaborînd cu bandele lui Chombe pentru uciderea populației congoleze, care luptă pentru dezrobirea de sub jugul colonialist.

Noi dezvăluiri cu privire la asasinarea surorilor Mirabal

Am informat acum cîtva timp cititorii noștri de soarta tragică a surorilor Mirabal, care și-au găsit moartea într-un „accident" de automobil, organizat de dictatorul Republicii Dominicane, Trujillo.

Se știe că cele trei surori Mirabal erau căsătorite cu luptători antidictatoriali, ele însăle participînd la lupta împotriva lui Trujillo. Ziarele oficiale dominicane au anunțat că ele au murit într-un accident pe cînd se întorceau de la o vizită făcută soților lor la închisoare, dar numeroși ziariști străini au arătat că este vorba de un asasinat politic.

Recent publicația americană „Newsweek" a făcut noi dezvăluiri cu privire la modul odios cum a fost dusă la bun sfîrșit această crimă. Revista ne informează că această informație a parvenit în S.U.A. prin intermediul serviciilor de spionaj. Iată ce spune „Newsweek":

„Acum se pot dezvălui faptele cu privire la moartea misterioasă a celor trei surori Mirabal care se împotriveau lui Trujillo. Ele nu au murit într-un accident de automobil. Ele au fost ucise prin sugrumare și apoi tăiate cu cuțitele de către trei experți în asemenea acțiuni.

Unități militare comandate de un general au blocat șoseaua în timp ce se aducea la îndeplinire această faptă. Mașina surorilor Mirabal a fost apoi aruncată într-o prăpastie. Crima a avut loc pe teritoriul mașiei unuia din cei trei asasini".

Nici un ziar burghez american nu a protestat împotriva acestei crime și a altora înfăptuite de dictatorul Trujillo. Ele sînt ocupate în schimb cu atîtarea unei campanii împotriva Cubei care s-a făcut vinovată că a pus capăt lanțului de crime asemănătoare înfăptuite de dictatorul Batista.

Proiectul din sertar

Datorită unei indiscreții comise într-un buletin al Bundestagului vest-german, în R.F.G. s-a aflat că Ministerul de finanțe de la Bonn a elaborat o lege în vederea despăgubirii financiare a unei mari categorii de foști membri ai partidului hitlerist, salariați ai acestuia sau ai vreuneia din numeroasele sale organizații auxiliare, care au avut de suferit din această cauză „prejudicii materiale", după prăbușirea celui de al treilea Reich.

„Despăgubirea" slujitorilor de ieri ai lui Hitler va fi finanțată în parte din rămășițele fondurilor și bunurilor foștelor organizații hitleriste, confiscate după anul 1945. Aceasta, deși în Directiva Nr. 50, elaborată de Comisia Aliată de Control, anexă la legea Nr. 2 prin care au fost dizolvate toate organizațiile naziste după înfrîngerea Germaniei lui Hitler, se arată clar (în articolul V, paragraful 6) că din aceste fonduri confiscate nu se pot face plăți pentru „despăgubirea unor persoane care au sprijinit partidul național-socialist sau regimul național-socialist".

În rest — dat fiind că numărul celor ce vor ridica pretenții la despăgubiri e respectabil — fondurile necesare vor fi completate din bugetul R.F.G.

Deși proiectul viitoarei legi (care poartă nevinovata denumire de „lege pentru lichidarea problemelor național-socialiste") e gata de multă vreme, el este ținut în secret cu strășnicie. Consilierul general dr. Hansgeorg Eckelmann de la Ministerul de finanțe respinge categoric orice întrebare în legătură cu această lege spunînd: „E o chestiune foarte, foarte delicată".

„Delicată", fiindcă cei de la Bonn se tem — și pe drept cuvînt — de reacția pe care o va stîrni, atît în rîndurile populației vest-germane cît și în străinătate, această nouă încurajare oficială a elementelor hitleriste.

Momentul nu e prea propice pentru emiterea unei asemenea „legi explozive" — e de părere revista vest-germană „Der Spiegel". În perspectiva „apropiatului proces Eichman ar putea face o impresie defavorabilă, în străinătate, dacă foștii salariați ai partidului național-socialist vor fi hrăniți din mijloacele bănești federale". Apoi, făcînd aluzie la apropiatele alegeri parlamentare și a campaniei electorale care a și început, revista adaugă: „Ministerului federal de finanțe i se pare desigur prea riscant să aducă la cunoștință... alegătorilor proiectul acestei legi... Proiectul trebuie să rămînă deci în sertare pînă vin timpuri mai bune"...

...Adică după alegeri, cînd surpriza neplăcută nu se va mai putea reflecta în conținutul urnelor...

Concediate - pentru că se căsătoresc!...

În fabricile, în întreprinderile, în instituțiile — în toate locurile de muncă din țara noastră, s-au desfășurat acum trei zile mitinguri, ședințe festive sau reuniunii tovărășești, în care s-a făcut elogiul femeii muncitoare. Încadrate în toate sectoarele de activitate, bucurîndu-se de aceleași libertăți și drepturi ca și bărbații, femeile din Republica Populară Română aduc o considerabilă contribuție la lupta poporului pentru construirea vieții sale noi. Dacă vom spune că din numărul total al salariaților o treime sînt femei, vom demonstra, fără nici un alt argument în plus, că dreptul la muncă este o realitate vie în Republica Populară Română.

Care este, sub acest raport, situația din țările capitaliste? Acolo greaua luptă pentru existență, șomajul cronic, sînt piedici de netrecut pentru femeile care vor să muncească. În unele țări, ca de pildă Franța, Anglia, Japonia, femeile primesc salarii cu 50—80 la sută mai mici decît bărbații ce îndeplinesc aceleași munci.

Condițiile grele, umilitoare, ale femeii muncitoare din țările capitaliste, sînt sugestiv ilustrate de fotografia pe care o reproducem alăturat și care a fost publicată în presa italiană de săptămîna trecută. Fotografia înfățișează un aspect al demonstrației care a avut loc la Milano, în fața sediilor unor bănci și instituții de credit din marele oraș italian.

Femeile demonstrante purtau placarde pe care scria: „Această bancă concediază femeile care se mărită!" Iar alături: „Conform Constituției, căsătoria este fundamentul familiei, dar pentru patronii acestei bănci căsătoria este o culpă...".

Demonstrația, la care a participat un mare număr de femei, a fost împiedicată de forțele polițienești.

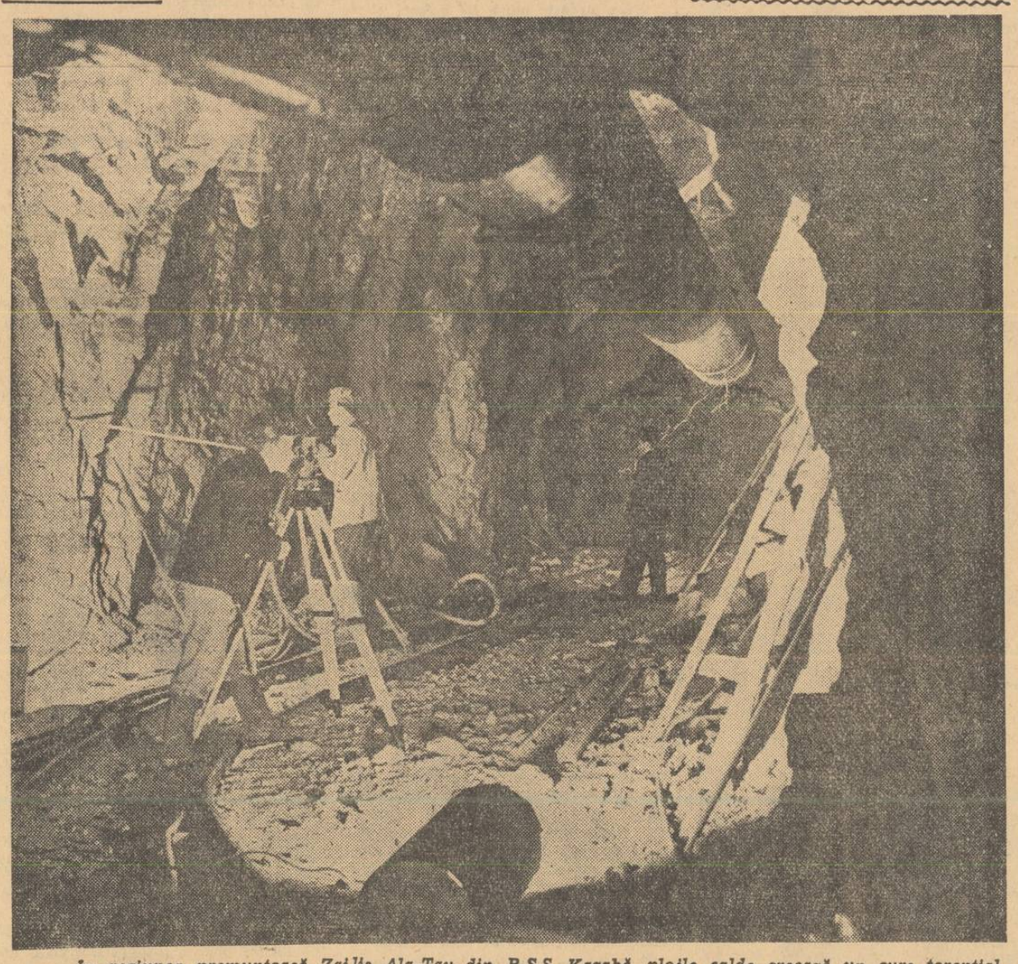

În regiunea premuntoasă Zailis Ala-Tau din R.S.S. Kazahă, ploile calde creează un curs torențial de apă noroioasă, care mătură tot ce întîlnește în cale. Oamenii de știință sovietici au hotărît să pună capăt acestui fenomen al naturii prin crearea unui baraj înalt de 93 metri. În acest scop se fac pregătiri pentru aruncarea în aer a 5 milioane metri cubi de stîncă, la trecătoarea care va forma barajul Zailis. La 18 km. mai la sud de orașul Alma Ata se vor aduce mari cantități de explozibil, spre a se produce — în toamna anului 1962 — cea mai puternică explozie de dizlocare din istoria tehnicii.
ÎN FOTOGRAFIE: munca pregătitoare în camerele de explozie

DE PRETUTINDENI

***CUTREMURELE** pot fi prezise. Savanții sovietici au realizat un aparat, numit „polariscop", cu ajutorul căruia pot fi înregistrate și analizate mișcările seismice care pînă acum nu puteau fi detectate.*

●

***ULTRASUNETELE** sînt periculoase pentru păsările de curte. Experiențe au dovedit că păsările slăbesc și devin isterice, iar găinile nu mai ouă, dacă sînt supuse ultrasunetelor. Dar și la vaci sunetele, a căror frecvență este mai mare decît cele pe care le percepe omul, au o acțiune negativă și anume provoacă nașteri premature.*

●

DUPĂ 55 de ani și două războaie mondiale, o carte poștală cu răspuns plătit, expediată la 16 august 1905 din Hanovra (R. F. Germană) pe adresa unei firme din Paris, s-a întors la poșta centrală din Hanovra cu mențiunea „adresa indicată nu corespunde". Se fac acum cercetări pentru a se stabili cine este vinovat de această întîrziere...

●

„COMOARA lui Robinson Crusoe", *adică cea a marinarului englez Selkirk, care a trăit în deplină sihăstrie între anii 1704—1709 pe o insulă din arhipelagul Juan Fernandez, lîngă coastele chiliene, — aventură care l-a inspirat pe Daniel Defoe — este obiectul cercetărilor unui cetățean chilian, Azir Schudeck Camara. Acesta ar fi dat de urma lăzilor cu aur și pietre prețioase, rămase de la ciudatul și singuratecul marinar.*

●

***CRIZA** de locuințe la Paris este atît de mare, șansele de a ajunge în mod normal la o casă sînt atît de reduse încît un chirurg-cosmetician a publicat nu de mult următorul anunț în revista „Constellation": Specialist cosmetician oferă un nas nou contra apartament.*

●

***DE DOUĂZECI** de ani, Bessie Barret, funcționară la oficiul poștal din Oxford, ținea în sertarul biroului ei un baston de cauciuc, în așteptarea unui eventual hoț. După attția ani de așteptare, pînă la urmă, trei hoți au călcat oficiul poștal. Funcționara și-a scos în sfîrșit „arma" și a lovit cu putere... capul unui coleg de birou, care sărise asupra infractorilor. Hoții s-au făcut nevăzuți, luînd cu ei banii și... bastonul de cauciuc.*

●

PENTRU a face reclamă produselor lor în străinătate, asociația producătorilor americani de tutun, a ales, așa cum e obiceiul în S.U.A. — o tînără brunetă în vîrstă de 19 ani. Un amănunt: Emma Lee, care laudă în diverse țări țigările firmei patroane, nu-i fumătoare.

●

WILLIAM JACKSON, directorul unei școli din Nothingham (Anglia) a rămas perplex cînd, din întîmplare, a descoperit că una din elevele sale era măritată. Tînăra căsătorită, Taharun Meah, e pakistaneză și are vîrsta de... 12 ani.

●

ÎN EVENTUALITATEA că expoziția sa de pictură n-ar avea succes, pictorul londonez Lionel Miskin a luat o originală măsură de precauție. Pentru a răsplăti într-un fel deranjul vizitatorilor, el a angajat un cofetar, care i-a „sculptat" o statuie — bust, formată dintr-o complicată combinație de prăjituri, fructe glasate, ciocolată etc. „În cazul cînd pictura mea îi va plictisi, să mănînce o bucată din acest bust", și-a motivat Lionel Miskin gestul.

●

ÎN CADRUL luptei împotriva analfabetismului (în prezent în Italia se numără 10 milioane de analfabeți), televiziunea italiană a început o serie de emisiuni prin care se urmărește alfabetizarea telespectatorilor. Însă numeroase ziare din Italia subliniază, pe bună dreptate, că televizoarele sînt aparate destul de scumpe și ele se află în posesia acelora care au bani și prin urmare și posibilitatea de a se instrui și pe alte căi.

●

***PROPRIETARII** unor cinematografe din Milano dorind să facă cu succes față concurenței televiziunii au anunțat că în pauzele dintre spectacole, spectatorii vor primi gratuit, sendvișuri.*

●

ÎN PRESA franceză a apărut știrea despre sinuciderea unui copil, băiețelul Henry Gaspar, în vîrstă de 11 ani. Copilul s-a spînzurat de cerceveaua ferestrei la fel cum a făcut eroul unei emisiuni de televiziune „Ultimele cinci minute", transmisă cu o seară înainte.

●

BULETINUL Oficiului de Turism din Göttingen (R. F. Germană), anunță că numele lui Hitler mai figurează încă și acum pe lista cetățenilor de onoare ai acestui vechi orășel universitar. Alături de acest nume de tristă memorie, mai pot fi citate și cele ale altor naziști notorii, ca, de pildă, Wilhelm Frick, executat prin sentința Tribunalului internațional de la Nuernberg.

MAGAZIN MEDICAL

Păziți vederea copiilor

La copiii de vîrstă școlară, cerințele procesului instructiv-educativ, ca de pildă cititul și scrisul, necesită un oarecare efort din partea aparatului vizual. Dacă nu se creează copiilor condiții igienice pentru citit și scris, efortul vizual poate duce cu timpul la apariția miopiei.

Atît cititul, cît și scrisul trebuie să se facă astfel încît să nu obosească ochiul. E necesar să se înlăture, în timpului cititului sau scrisului, toți factorii care pot duce la suprasolicitarea aparatului vizual, ca de pildă o iluminare neomogenă, formarea de umbre ale mîinii pe carte sau caiet, poziția incorectă a copilului la masa de lucru etc.

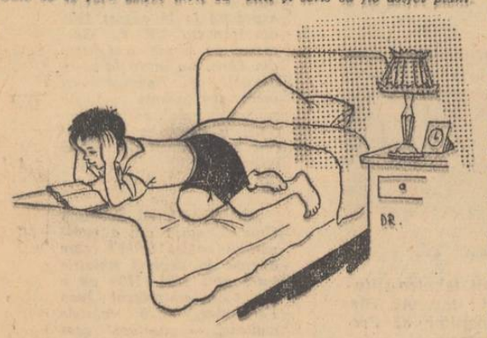

Iluminarea corectă a claselor, construcția igienică a băncilor și urmărirea respectării de către elev a poziției corecte în bancă la scris și citit, creează în școală condiții igienice pentru activitatea aparatului vizual al copiilor. Construcțiile noi de școli, care se desfășoară într-un ritm rapid pe întinsul patriei noastre, respectă cele mai pretențioase cerințe igienice privind asigurarea condițiilor optime de iluminat, mobilier, ventilație, încălzire etc. E necesar însă ca și în mediul familial părinții să asigure copiilor lor condițiile cele mai bune pentru a le păzi vederea.

Astfel, masa la care lucrează copilul școlar trebuie în așa fel așezată încît lumina naturală să-i vină din partea stîngă. Dacă lumina vine din dreapta, atunci cînd elevul scrie, se formează pe caiet umbre ale mîinii. De asemenea se pot forma umbre ale capului sau trunchiului, dacă iluminarea se face din spate. Toate acestea obosesc vederea copilului, favorizînd apariția miopiei.

Este bine ca timpul pentru citit și scris să fie astfel planificat încît să se facă în orele cînd se poate folosi din plin lumina naturală, deoarece aceasta obosește mai puțin vederea decît lumina artificială. Dacă totuși elevul citește sau scrie la lumină artificială, părinții vor trebui să aibă grijă ca sursa de lumină să asigure o iluminare omogenă, fără umbre și fără strălucire. Cel mai bun sistem de iluminare artificială este iluminarea generală, de la o lampă fixată în tavan combinată cu iluminatul local la masa de lucru. Lampa de la masa de lucru trebuie așezată în partea stîngă, la o oarecare distanță de capul copilului pentru a nu-l încălzi, iar becul să fie ocoperit cu un abatjour.

O deosebită atenție trebuie dată mesei și scaunului la care lucrează copilul. Dacă acestea nu sînt potrivite staturii copilului, se produc deformări ale coloanei vertebrale, cît și tulburări ale vederii, datorită faptului că școlarul, din cauza poziției incomode, se apleacă asupra caietului sau cărții.

În timpul cititului, elevul va sta la masa de lucru cu spatele rezemat de spetează scaunului și cu antebrațele rezemate de masă. Distanța dintre ochi și carte trebuie să fie de cel puțin 30 cm. iar cartea să aibă o înclinare de 300, ceea ce ușurează cititul. La fiecare 30 minute de citit este bine ca elevul să facă o scurtă pauză de 2-3 minute, în care timp, pentru a-și odihni ochii, se recomandă să privească la distanță prin fereastră.

În timpul scrisului, caietul se așează astfel încît marginea sa de jos să facă un unghi de 10-150 cu marginea posterioară a mesei, iar antebrațul, cotul și mîna dreaptă a copilului să se sprijine pe masă. Picioarele trebuie sprijinite de podea, iar partea de jos a spatelui de spetează scaunului.

Copiii au adesea tendința de a citi seara, culcați în pat sau retrași într-un loc comod, ca de pildă un fotoliu, dar întunecos. Asemenea obiceiuri trebuie prevenite din timp, deoarece duc mai totdeauna la apropierea cărții de ochi la o distanță care obligă încordarea vederii, ceea ce favorizează apariția miopiei. Pentru aceleași motive, copiii vor fi sfătuiți să nu citească în tramvaie, autobuze sau trenuri, cu atît mai mult cu cît trepidațiile acestor vehicule fac ca literele să „se miște" în fața ochilor, ceea ce obosește foarte mult vederea.

Pentru a asigura o iluminare bună în camera copilului e de asemenea necesar ca geamurile și armăturile lămpilor să fie bine curățite, tavanul și pereții să fie vopsiți în culori deschise și să se îndepărteze din fața ferestrelor orice obiecte ce pot constitui obstacole în calea pătrunderii luminii, ca de pildă perdelele groase și întunecoase, vazele cu flori etc.

Totodată este necesar ca de îndată ce părinții observă că școlarul are dureri de cap sau de ochi după scris sau citit, sau își apropie prea mult ochii de carte sau caiet, să apeleze la medicul oftalmolog, pentru a preveni din timp dezvoltarea miopiei.

P. V.

Util și interesant de știut

● **UN GRUP** de cercetători sovietici au pus la punct un sistem fizic de combatere a unor microbi dăunători. El au utilizat vibrațiile acustice ultrasonore. Ultrasunetele acționînd asupra unor culturi de microbi, au dus la moartea lor în mai puțin de 10 minute.

● **În anul 1960** producția de antibiotice în U.R.S.S. a crescut cu 40 la sută. În 1961 se prevede un nou spor de 20 la sută. Actualmente, în Uniunea Sovietică se produc 25 antibiotice, cu numeroase aplicații în medicină, zootehnie și agricultură. Printre cele mai noi preparate realizate de oamenii de știință sovietici se numără și interferonul, care are o acțiune deosebită asupra infecțiilor virotice.

● **SAVANTUL** sovietic dr. G. I. Maulis a emis o teorie nouă cu privire la cauzele care dau naștere la schizofrenie — una din cele mai întîlnite boli psihice.

El a ajuns la concluzia că schizofrenia ar fi de natură virotică, numai că virusurile nu acționează direct asupra sistemului nervos, ci indirect. Provocînd diferite infecții în organism, virusurile ar produce la locul de infecție substanțe toxice, care ajungînd la creier provoacă modificări ce pot să pricinuiască tulburări psihice.

● **UN EXAMEN** radioscopic se face într-o cameră obscură. Medicul trebuie să rămînă în întuneric, cel puțin 15 minute, pentru ca ochiul lui să fie bine acomodat și să poată vedea toate amănuntele pe care le oferă ecranul fluoroscopic al aparatului cu raze roentgen. Așa știm cu toții că se efectuează radioscopiile.

Și totuși tehnica modernă nu mai are nevoie de întuneric și de risipa de timp a acomodării la obscuritate pentru aceste examene. Au fost realizate aparate de roentgen cu ecrane foarte sensibile — supra strălucitoare — care permit cercetarea radioscopică cu ajutorul unor dispozitive speciale, chiar la lumina zilei.

● **UNUL** din pericolele mari care amenință viața accidentaților prin arsuri este elaborarea produselor toxice la nivelul țesuturilor arse. Organismul nu stă însă pasiv în fața acestei agresiuni. După cum au arătat cercetătorii, în corpul celor arși iau naștere produse de apărare antitoxice, anticorpi împotriva toxinelor.

Această teorie a permis ulterior utilizarea transfuziilor de sînge de la donatorii care au suferit în trecut arsuri întinse și care au în sîngele lor cantități mari de antitoxine.

● **SÎNTEȚI** predispus să fiți bolnav de inimă? La această întrebare a răspuns dr. I. Starr, șeful secției terapeutice de la facultatea de medicină din Pennsylvania.

Urmărind un grup mare de oameni, el a observat că s-au îmbolnăvit de diferite boli de inimă acei indivizi la care, cu timpul, a slăbit capacitatea inimii de a împinge sîngele în circulație.

Această concepție permite să se stabilească o profilaxie activă a bolilor de inimă la acele persoane la care se constată o descreștere treptată a puterii de contracție a inimii, de pompare a sîngelui.

ȘTIAȚI CĂ...

...craniul nou născutului și al sugarului este, proporțional, mai mare decît al adultului? La sugar el reprezintă 1/4 din lungimea totală a corpului, iar la adult 1/8.

...la două luni de viață întrauterină capul fătului reprezintă 1/2 din lungimea întregului corp? La nou născut lungimea capului este egală cu jumătate din lungimea corpului. Ulterior, proporțiile corpului se schimbă: capul se dezvoltă mai lucet decît trunchiul, trunchiul mai încet decît mîinile, iar acestea mai încet decît picioarele.

...de la naștere pînă la 22—25 ani, capul crește de două ori, trunchiul de trei ori, mîinile de patru ori, iar picioarele de cinci ori?

...sistemul muscular al nou născut începe să se dezvolte mai întîi la mușchii gîtului și trunchiului, iar apoi la mușchii extremităților? Pentru aceste motive sugarul începe primele mișcări la 2—3 luni, prin ridicarea capului. La 7—8 luni șade, la 7—9 luni se poate ține pe picioare, iar la 10—12 luni începe să meargă, la început în „patru labe", iar mai tîrziu în două picioare.

...temperatura copilului mic este de circa 36,6—37°, ceea ce indică o sănătate bună? Explicația acestei temperaturi ridicate față de temperatura normală a adultului (circa 36,5—36,7°) constă în faptul că arderile chimice din organismul copilului mic sînt foarte intense.

...viteza de circulație a sîngelui la copilul mic este de două ori mai mare decît la adult iar cantitatea de sînge pe kilocorp este, de asemenea, mult mai mare decît la adult?

Medicul vă sfătuiește

În ultimul timp am primit mai multe scrisori de la cititorii noștri, care se interesează de proprietățile curative ale plantei aloe, atribuindu-i calități pe care ea nu le posedă. Aceasta determină un răspuns.

Aloe este o plantă perenă tropicală sau subtropicală, cu frunze zemoase. Ea crește în stare sălbatică în zonele de semideșerturi din Africa, Madagascar și Arabia.

Din frunzele de aloe se obține o substanță medicamentoasă, cunoscută în practica farmaceutică. Această plantă este considerată la arabi ca simbolul răbdării, putînd să rămînă vreme îndelungată fără apă.

Una din speciile de aloe este aloe arborescent, răspîndit larg ca plantă de cameră.

În medicina populară sucul de aloe era folosit din vremuri de demult în tratamentul diferitelor boli.

În prezent, în practica medicală și-a găsit o largă răspîndire extractul de aloe. Eminentul om de știință sovietic prof. V. P. Filatov il folosește în terapia tisulară. Extractul de aloe, preparat după metoda prof. V. P. Filatov, conține stimulatori biologici care sporesc funcțiile de protecție ale organismului.

Folosirea extractului de aloe este eficace în tratamentul numeroaselor afecțiuni ale ochiului, inflamații cronice ale articulațiilor, iar extractul fluid scos din aloe vărgat este folosit ca purgativ în constipații.

Folosirea de aloe pentru tratament se va face numai după sfatul medicului. Tratamentul cu aloe este îndeosebi dăunător în tuberculoză și cancer: el nu este de nici un folos iar bolnavul pierde timp prețios și își neglijează boala.

Dr. E. A.

Business-ul... în medicină!

Micul port brazilian Fortaleze a fost zguduit, nu prea de mult de un eveniment tragic.

Totul a început cu o întîmplare destul de banală. Micuța Maria Inez, de 10 ani, jucîndu-se cu un cîine, a fost zgîriată la un picior. Părinții, grijulii, cunoscînd pericolul contaminării prin turbare, au apelat neîntîrziat la un medic. Așa cum era și firesc, medicul a îngrijit nu numai mica rană, ci a și vaccinat-o împotriva turbării.

Ceea ce a urmat a surprins medicul și a îndurerat profund părinții. După o scurtă perioadă de indispoziție și stare de nervozitate, au apărut dureri în tot corpul, greutate la înghițire și febră. Starea generală se înrăutățea din ce în ce mai mult. Copilul a început să respire greu, era tot mai agitat. Nici un medicament nu l-a ajutat. A murit de turbare, în chinuri groaznice.

Surpriza medicului era cu atît mai mare cu cît cîinele împricinat, care era supravegheat cu strictețe, era perfect sănătos! Așa ceva era de neînțeles. Că au toți cei mușcați de un animal turbat (cîine, lup, pisică etc.) fac infecția, ci după statistici numai 14,8 la sută, îi era cunoscut. Dar să rămînă animalul sănătos și să moară de turbare omul mușcat... așa ceva au întîlnise în nici un tratat de medicină.

Nu a avut timp să se răspească știrea aceasta cînd în oraș s-au mai declarat cîteva cazuri de turbare la copii și adulți. La început două cazuri într-o zi, apoi trei, cinci... A izbucnit o adevărată epidemie de turbare, care deși s-a încercat să fie stăvilită prin vaccinare antirabică în loc să scadă... creștea! Micul port de pe malurile oceanului a fost cuprins de o adevărată panică. Bolnavii își mușcau rudele și pe cei ce-i înconjurau și mureau în chinuri groaznice. În șase zile s-au îmbolnăvit 45 de oameni!

Nimeni nu mai îndrăznea să iasă pe stradă, să meargă la serviciu. Zvonurile umflau și mai mult tragedia, mărind panica.

Cîinii și pisicile au fost puse sub cea mai strictă supraveghere. Cei mai grijulii au început să-și vaccineze animalele de acasă. S-a constatat însă că animalele vaccinate turbau iar cele nevaccinate rămîneau sănătoase.

Într-un tîrziu specialiștii au fost nevoiți să tragă concluzia groaznică — oamenii erau îmbolnăviți de vaccin! Cum de a fost posibil?

Orașul Fortaleze avusese doar un laborator special pentru producerea vaccinului antirabic. Din motive de economie acesta a fost însă desființat de „tutorii urbei". De această situație a căutat să profite un întreprinzător particular, un oarecare Dr. Litton care a mirosit posibilitatea unei îmbogățiri rapide pe calea producerii particulare a vaccinului. Deși urma să lucreze în condiții primitive, la domiciliul său, cu doi angajați necalificați, nu i-a fost greu să obțină autorizația de funcționare.

În lumea capitalistă unde nu se găsesc bani pentru sănătatea publică, dezinteresul pentru ocrotirea celor mulți coincide, nu întîmplător, cu interesul pentru afacerile particulare.

Business în medicină? De ce nu! Oare puține firme producătoare de medicamente sînt în mîini particulare? Nu de mult, în Franța s-a încheiat în mod penibil un proces intentat unor producători de medicamente toxice, care au provocat sute de victime. Ziarul „l'Humanité" demasca pe bună dreptate atunci, ceea ce trebuie spus și în cazul tragediei de la Fortaleze.

Vinovații nu stat numai dr. Litton et. comp, care firește au fost pedepsiți aspru. Mai este un vinovat al acestor crime de masă, al acestui dezinteres față de sănătatea publică. Numele lui noi îl putem pronunța tare: capitalismul.

Dr. V. IVANOV

Alcoolul scade sau crește capacitatea de muncă?

Există oare o asemenea dilemă? Nu, desigur, ar fi exagerat să vorbim despre o dilemă, decît dacă aducem întrebarea la nivelul unuia sau al altuia, care se preocupă teoretic sau poate „practic" de această problemă.

Dar ideea că alcoolul crește capacitatea de muncă, randamentul, există: *„un păhărel de țuică sau unul de vin, îți dă putere"*, mi s-a spus nu o dată.

Care este însă realitatea? Iată o serie de date științifice, care dau un răspuns acestei întrebări.

ESTE MĂRIT RANDAMENTUL MUNCII DUPĂ ABSORȚIA UNEI CANTITĂȚI DE ALCOOL?

Experiențele făcute la ergograf (aparat care înregistrează rezistența musculaturii degetului arătător și a brațului la greutate) arată: *La cel care n-a consumat alcool, aparatul înregistrează începutul oboselii în minutul al 20-lea. Rezistența se menține pînă în minutul 60, subiectul reușind să mențină greutatea cu degetul. Cel care a consumat 1 kg. vin, va realiza la început o contracție musculară dezordonată, adeseori amplificată, dar oboseala va începe în minutul al 10-lea, urmînd ca în minutul 30 ea să devină totală, subiectul nemaiputînd prelungi încordarea musculaturii.*

O altă experiență — ridicarea de greutăți — demonstrează că o foarte mică doză de alcool (0,3 l. bere sau vin) este suficientă pentru a scădea randamentul în acest exercițiu cu 8—20 la sută.

Este evident că rezultatele sînt în funcție de doza de alcool și alți factori individuali, dar toate aceste experiențe demonstrează că alcoolul determină o apariție mai rapidă a oboselii și o diminuare globală a randamentului muncii.

O altă serie de experiențe, efectuate asupra unor turiști, au dus la următoarele rezultate: fără consumare de alcool muntele se urca în 2 ore și 40'; după consumarea unei cantități de alcool timpul parcurs era de 3 ore,05', o diferență de timp deci de 16 la sută între consumatori și neconsumatori de alcool.

PRECIZIA SAU SIGURANȚA MIȘCĂRILOR ESTE MAI MARE DUPĂ CONSUMUL DE ALCOOL?

În intervalul de 2 ore de la absorția a 30c³ alcool, rapiditatea scrisului la mașină scade cu 2 la sută, iar numărul greșelilor crește cu 40 la sută, iar pasionații tirului să știe că după 4 pahare de bere sansele lor de a nimeri ținta scad cu 30 la sută.

Toate muncile de precizie sînt afectate după consumarea unor doze chiar mai moderate: 30 gr, 50 gr., mai ales dacă aceste cantități sînt absorbite pe nemîncate.

Alcoolul este un dușman al mișcărilor de precizie.

CONSUMUL DE ALCOOL ȘI SECURITATEA MUNCII

Un conducător auto care nu consumă alcool are o viteză de reacție mult mai mare decît cel care consumă alcool.

Reacția la excitațiile auditive la consumatorii de alcool este întîrziată cu 38 la sută, iar la cele vizuale cu 30 la sută. Astfel, un conducător auto care a consumat alcool va vedea semnalul roșu, mai tîrziu decît unul care nu a ingerat alcool.

De altfel este știut că 15—72 la sută din totalul accidentelor de circulație sînt provocate de conducătorii auto sub influența alcoolului.

Cercetările întreprinse în ultimii ani demonstrează în mod categoric că în afara daunelor foarte serioase aduse organismului, alcoolul scade întotdeauna cantitatea, calitatea muncii și este cauza a diferite accidente.

F. E.

MAGAZIN — nr. 179 — pag. 4-a

Caleștile viitorului

— Trenurile de ieri, de azi și de mîine —

Într-o seară cețoasă de toamnă a anului 1759, onorabilul James Watt puse ceainicul pe foc și se trînti într-un fotoliu. Privirea lui plictisită rătăci peste pereții cufundați în penumbră și se opri în cele din urmă asupra banalului obiect din tablă. Capacul sălta zgomotos, lăsînd să scape valuri alburii. Onorabilul sări în picioare și fără să strige „eureka" duse degetul arătător la frunte. Mașina cu aburi fusese inventată!

Iată povestea pe care o istoriseau secole de-a rîndul profesorii elevilor lor.

Dacă am neglija faptele istorice și am proceda prin analogie, am putea spune: *„Într-o zi călduroasă de vară a anului 1829, George Stephenson, privind o mașină cu aburi, ale cărei roți se învîrteau cu iuțeala vîntului, fără să exclame „eureka" și fără să ducă degetul la frunte, a avut genială idee să construiască o locomotivă.*

Totuși, nu astfel s-au petrecut lucrurile. Marile invenții nu sînt niciodată rodul unei inspirații spontane, ele nu apar izolat sau întîmplător, ci ca rezultat al unor acumulări cantitative caracteristice unei anumite perioade istorice.

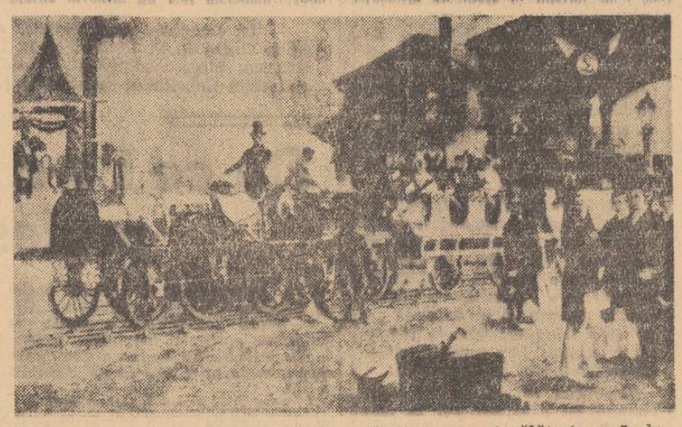

Locomotiva lui Stephenson, „Vulturul", în prima ei călătorie — 7 decembrie 1835

Căile ferate... din antichitate

Diferite mecanisme cu aburi existau și în antichitate, mașini conduse de vapori de apă au fost construite de francezul Papin și de rusul Polzunov iar interesul lui Watt n-a fost trezit de ceainicul de tablă, ci de un student de la universitatea din Glasgow, cu numele de Robinson.

Să vedem însă cum stau lucrurile cu locomotiva lui Stephenson.

Punctul de pornire era, fără îndoială, mașina cu aburi. Dar șinele? Cine a inventat șinele? La întrebarea aceasta e greu de răspuns. Le foloseau egiptenii la transportul obeliscurilor, romanii pentru a pune în poziție de tragere mașinile lor de război... Au existat vehicule pe șine, tramvaie și trenuri... trase de cai!

— Atunci?

Atunci am greși confundînd termenul de „cale ferată", așa cum e întrebuințat în zilele noastre, cu cel de „șină".

Adevărata cale ferată, aceea care brăzdează azi întregul glob, pămîntesc, este strîns legată de inventarea locomotivei. Și dacă Stephenson n-a inventat-o în sensul strict al cuvîntului, meritul său este de a fi construit cel mai bun model de locomotivă cu aburi din vremea sa.

O cursă palpitantă

La 8 octombrie 1829, administrația căilor ferate cu tracțiune ecvestră Manchester-Liverpool organizase o... cursă de locomotive, în vederea alegerii celei mai bune mașini pentru acest traseu.

Deși pînă atunci mai fuseseră construite locomotive cu aburi, nici una din ele nu era corespunzătoare. La start se prezentară 5 locomotive și anume „Novelty", construită de Ericson, „Sanspareil" a lui Hackworth, „Picior de ciclop" a lui Brandreth, „Perseverance" a lui Brustall și „Racheta" lui Stephenson. Condițiile erau ca locomotivele să nu cîntărească mai mult de 6 tone și să nu coste mai mult de 550 lire sterline. Ele trebuiau să parcurgă de 20 ori un traseu de 3 km, să nu aibă nici o avarie, să tragă o garnitură avînd o greutate triplă decît greutatea lor și să dezvolte o viteză de 16 km/oră.

„Perseverance" și „Picior de ciclop" nici n-au luat parte la competiție, prima defectîndu-se înainte de start, iar a doua neîndeplinind condițiile de concurs. (Constructorul ascunsese în interior un... cal).

În fața celorlalte două, „Racheta" lui Stephenson a repurtat o victorie categorică.

În prezența a 10.000 de spectatori, ea a remorcat un vagon cu... 36 de pasageri, atingînd viteza fantastică de... 46,5 km/oră.

Cu 250 km pe oră

Este uimitor că pînă în ziua de azi, locomotivele cu aburi au rămas aproape identice cu străbunica lor „Racheta". S-au adus desigur numeroase perfecționări. S-a mărit numărul axelor, cazanul și-a sporit capacitatea, locomotivele pot remorca zeci de vagoane și dezvolta viteze în jurul a 100 km pe oră, dar din punct de vedere constructiv nu s-a schimbat aproape nimic.

A trecut un secol și jumătate de la nașterea căilor ferate și iată că istoria locomotivelor cu aburi se apropie de sfîrșit. Ele nu mai corespund cerințelor tehnicii moderne, atît din punct de vedere al vitezei de circulație, cît și al forței de tracțiune.

Moștenitoarele lor sînt locomotivele Diesel și Diesel electrice, ale căror siluete elegante se văd tot mai des străbătînd țările și continentele. Aceste locomotive sînt mai economice, mai puternice, mai curate și mai rapide.

Locomotiva Diesel poate realiza ușor 250 de km. pe oră și are un randament de 4 ori mai mare ca cea cu aburi. Înzestrată cu mașini electronice speciale, care s-au și experimentat în Uniunea Sovietică, trenurile remorcate de asemenea locomotive vor porni, își vor lua sau încetini viteza, vor opri în fața unui obstacol neprevăzut sau în gări, fără intervenția omului.

Omului îi va reveni rolul de a supraveghea funcționarea instalației și de a înzestra cu program creierul electronic.

Pe lîngă locomotivele Diesel se construiesc astăzi locomotive cu gaze sau cu aburi, avînd forța uriașe de 8.500 C.P.

Specialiștii sovietici studiază și introducerea unor locomotive care să folosească drept combustibil gazele naturale. O asemenea mașină ar putea remorca vagoane cîntărind 3.250 tone și parcurge, fără realimentare, 1.000 km.

Desigur că și confortul călătorilor stă în atenția constructorilor de locomotive. În vagoane va fi introdus aer condiționat, compartimentele vor fi capitonate cu mase plastice, iluminate cu lumină fluorescentă, izolate împotriva zgomotului și înzestrate cu aparate de televiziune.

Asta nu înseamnă că bătrîna locomotivă cu aburi a devenit inutilă. Ea va mai străbate o bună bucată de vreme munții și cîmpiile, pînă ce va deveni o impozantă și mult admirată piesă de muzeu.

Trenuri zburătoare

În ultimii ani, tehnicienii plănuiesc construcția unor trenuri care să circule nu numai pe suprafața pămîntului, ci și în aer, pe o singură șină.

Ideea nu este nouă. Ea a fost abordată încă din anul 1846, cînd un proiect prevedea un „tren aerian" tras de un cal pe o șină de lemn suspendată. La sfîrșitul secolului XIX în Anglia a apărut un tren cu aburi monorai, iar în Rusia, inventatorul I. V. Romanov a experimentat un asemenea vehicul la Gatșin, lîngă Petrograd. Deși vehiculul a dat rezultate mulțumitoare, n-a fost construită decît linia de încercare.

Multă vreme, aceste proiecte n-au rămas decît simple piese ale unor arhive istorice. Iată însă că problemele acute ale transportului urban au făcut ca ele să fie reciclate. Străzile și șoselele marilor metropole sînt astăzi atît de aglomerate, încît pentru descongestionarea lor trenul aerian ar fi o soluție ideală.

La Londra se proiectează un tren electric suspendat, care să lege aerodromul de centrul orașului. Circulînd cu o viteză de 120 km. pe oră, el va transporta 60 de pasageri.

Un proiect suedez prevede un tren aerian monorai, care să circule pe o traversă. O linie experimentală a fost construită la Sao-Paolo în America de Sud, iar alta la Tokio.

La Moscova se proiectează pentru următorii ani construirea unor trenuri aeriene, care să permită accesul rapid de la cartierele periferice spre centru.

Cum vor arăta aceste mijloace de transport ale viitorului apropiat?

Pe stîlpi de beton va fi așezată o traversă solidă, metalică.

Pe această traversă vagoanele vor circula fie prin alunecare pe o șină, fie suspendate, în chip de funicular. Accesul pasagerilor va fi ușurat pe trepte rulante, instalate la fiecare stație.

Ne putem imagina o asemenea călătorie: instalați într-o cabină de masă plastică străvezie, vom zbura cu viteza vîntului deasupra acoperișurilor, a străzilor ticsite de mașini și pietoni și vom ajunge în cîteva clipe de la un capăt la celălalt al orașului.

Expresul atomic

Dacă ne aruncăm o privire într-un viitor ceva mai îndepărtat în fața noastră apare gigantica locomotivă atomică.

Realizarea ei nu mai este de multă vreme o preocupare a scriitorilor de literatură științifico-fantastică. În Uniunea Sovietică, institutele de cercetări lucrează intens la rezolvarea celor două probleme cheie: realizarea unui reactor de dimensiuni reduse și protejarea personalului și călătorilor împotriva radiației radioactive.

Se proiectează un motor atomic care, conținînd o soluție de uraniu — 235 în greutate de 9 kg., poate dezvolta o capacitate calorică de 35.000 kW și imprima locomotivei o forță de 7.500 C.P. Consumînd doar 45 pînă la 50 grame uraniu pe zi, locomotiva va putea circula fără întrerupere 3 pînă la 4 luni.

Realizările uluitoare ale tehnicii zilelor noastre, munca plină de abnegație a oamenilor de știință, nevoile mereu crescînde ale cetățeanului erei zborurilor cosmice, au făcut ca și în domeniul transporturilor feroviare să se producă acel salt calitativ, caracteristic marilor epoci istorice.

Trenuri Diesel-electrice ultrarapide, trenuri care circulă în aer, trenuri gigantice cu motor atomic, iată caleștile viitorului.

Radu NOR

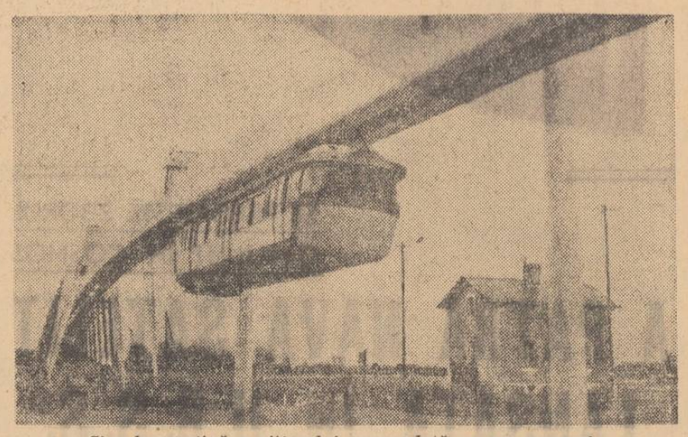

Și o locomotivă a viitorului, suspendată pe un monorai

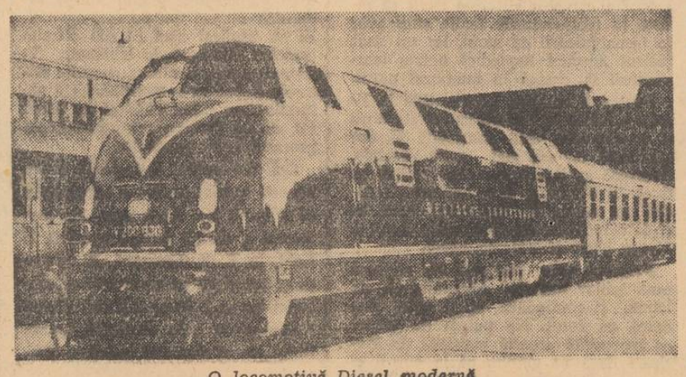

O locomotivă Diesel modernă

Munții Făgăraș: Șeaua Caprei
Fotografia: Toth FRANCISC

Un vot unanim

(Urmare din pag. 1-a)

La 5 martie poporul a votat. Poporul și-a ales, prin vot direct, egal și secret, deputații în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare. Cine sînt acești aleși? Sînt oameni din popor, sînt muncitori, țărani, intelectuali, oameni vrednici de încredere, gospodari destoinici, care și-au dovedit prin fapte devotamentul față de popor, față de cauza construcției depline a socialismului în țara noastră. Înconjurați de dragostea și de încrederea maselor ei vor porni cu tragere de inimă la muncă, pe deplin conștienți de rolul important pe care-l au în rezolvarea problemelor de stat, a problemelor gospodărești în interesul obștei, pe deplin conștienți de marea răspundere pe care o au față de alegătorii care, prin votul lor le-au acordat încrederea.

În țara noastră a apus pentru vecie vremea cînd în parlament, în conducerea prefecturilor și a primăriilor, în consiliile județene și comunale, se aflau reprezentanții claselor exploatatoare, ai moșierilor, fabricanților și bancherilor, a trecut vremea cînd toate problemele de stat erau hotărîte în spatele ușilor zăvorîte, pe ascuns, fără consultarea poporului. Caracteristică vieții social-politice a vremii noastre este asigurarea participării largi, active și în multiple forme a maselor la conducerea construcției economice și culturale. Această participare entuziastă, dă naștere torentului de energie creatoare care constituie chezășia împlinirii măreților sarcini ce ne stau în față.

Participarea unanimă la vot, exprimînd orizontul larg politic al maselor, conștiința lor înaintată, a oglindit profundul democratism al orînduirii noastre democrat-populare care reprezintă cea mai democratică formă de guvernare din întreaga istorie a poporului romîn. Încrederea acordată candidaților F.D.P. a ilustrat patriotismul fierbinte al poporului nostru, unanimitatea entuziastă cu care sprijină politica partidului și guvernului.

Rezultatul alegerilor exprimă unitatea politico-morală de nezdruncinat a tuturor oamenilor muncii în jurul partidului, exprimă adeziunea lor totală la mărețul program al desăvîrșirii construcției socialiste, trasat de Congresul al III-lea al P.M.R., hotărîrea lor de a-și consacra toate forțele luptei pentru înfăptuirea acestuia. Rezultatul votului de la 5 martie a ilustrat strînsa legătură a partidului cu masele, profunda încredere reciprocă dintre popor și partid, care alcătuiesc un tot indestructibil.

Votul unanim al poporului care a asigurat strălucita victorie în alegeri a Frontului Democrației Populare, insuflă un nou și puternic avînt în munca de zi cu zi pentru înflorirea patriei. Nenumărate succese dobîndite în ultimele zile în toate domeniile de activitate dovedesc că votul dat la 5 martie pentru progres, pentru pace și bunăstare, este întărit prin fapte. Poporul, care se pregătește să cinstească prin noi și însemnate realizări glorioasa aniversare a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia, muncește cu însuflețire pentru a dobîndi succese în dezvoltarea producției industriale și agricole și cît mai valoroase biruințe în marea bătălie la care-i cheamă partidul: bătălia pentru îmbunătățirea calității produselor în toate ramurile economiei naționale.

Marea sărbătoare a alegerilor, pregătită cu entuziasm, întîmpinată cu o intensă activitate gospodărească este urmată de muncă rodnică în toate sectoarele. Aceasta arată că alegerile au fost o demonstrație a hotărîrii de muncă și luptă a poporului pentru cucerirea de noi izbînzi, pentru victoria deplină a socialismului, pentru pace, pentru bunăstarea poporului.

Știința și viața

SPORT

VARIETĂȚI

Căști de oțel, blindaje și 17 morți pe an...

Vă aduceți aminte de simpaticul sportiv din piesa „Moartea unui comis voiajor" a dramaturgului american Arthur Miller ? Personajul atît de bine interpretat de talentatul Victor Rebengiuc este în școală un talentat jucător de fotbal. Dar nu este vorba de fotbalul pe care-l cunoaștem cu toții, ci de fotbalul american, sport care nu are nimic comun cu frumoasele întreceri cu balonul rotund, care atrag sute de mii de spectatori în Europa, America Latină și în celelalte continente. De fapt, actorul n-ar fi trebuit să apară îmbrăcat doar într-un tricou, chiloți și încălțat cu bocanci de fotbal, ar fi trebuit să poarte pe cap o cască de oțel și pe corp numeroase blindaje, căci așa sînt echipați jucătorii de fotbal american. Nu degeaba cluburile din care fac parte acești jucători au denumiri ca „Tigrii din Arkansas", „Leii din Buffallo", „Dracii din Baltimore", „Taurii din Los Angeles" etc. În realitate, jucătorii au nevoie de mult curaj și de cruzime excepțională pentru a obține victoria în acest „sport" atît de dur, încît la sfîrșitul fiecărui meci rămîn pe teren răniți sau chiar și morți.

În cursul desfășurării „întîlnirii sportive" au loc ciocniri, izbituri, agățări, îmbrînciri între mai mulți jucători, într-un soi de „grămezi", totul fiind permis pentru a intra în posesia balonului.

Revista de specialitate „Sports Illustrated" anunță că în anul 1960 și-au pierdut viața în „întîlnirile sportive" pe terenurile de fotbal american 12 jucători. Pe bună dreptate revista subliniază că numărul acesta este mic căci în anul 1959 și-au pierdut viața 18 jucători. Statisticienii au calculat că media anuală a victimelor mortale provocate de fotbalul american în ultimii 29 de ani se ridică la 17. Nu este deci de mirare că Comitetul de regulament al acestei „discipline sportive" a hotărît ca, începînd din anul 1962, jucătorii de fotbal american din cadrul școlilor să nu mai aibă voie să intre pe teren decît înarmați cu o protecție dentară specială, pe lîngă celelalte mijloace de „înarmare" prevăzute de regulament, ca blindaje, căști de oțel etc.

Dar pînă în 1962 (cînd se va aplica această nouă prevedere regulamentară), cîți elevi își vor pierde oare dantura ca ofrandă adusă pe altarul acestui „sport" sălbatec ?

Greva fotbaliștilor din Paraguay

Sezonul de fotbal din acest an s-a desfășurat în Paraguay în condiții cu totul neobișnuite. De fapt nici nu s-au disputat prea multe meciuri. Aceasta deoarece cluburile paraguayene de fotbal s-au pus în grevă. Zile de-a rîndul, pe străzile capitalei, Asuncion, și în alte orașe din provincie au avut loc ciocniri între poliție și jucătorii de fotbal, susținuți de suporteri, care au preferat să dea adevărate lupte de stradă decît să îmbrace din nou ghetele de fotbal.

Greva fotbaliștilor se datorește situației financiare catastrofale a cluburilor profesioniste. Acestea nu au mai putut plăti salariile jucătorilor deoarece guvernul dictatorului Stroessner a instituit impozite sporite asupra biletelor de intrare la meciurile de fotbal ceea ce a dus la ruinarea rapidă a cluburilor.

Interesant este însă faptul că în timp ce în Paraguay nu mai au loc întîlniri de fotbal, sportul paraguayan cu balonul rotund înflorește în... celelalte țări ale Americii de Sud. Aceste țări sînt în prezent colindate de echipe... feminine de fotbal alcătuite din „jucătoare" paraguayene. Ziarul austriac „Volksstimme" subliniază că peste tot spectatorii sînt de acord asupra faptului că „fotbalistele" din Paraguay sînt drăguțe, interesante și curajoase dar... nu au habar de fotbal!

Sofia se pregătește pentru

Universiada

cel mai mare eveniment sportiv al anului

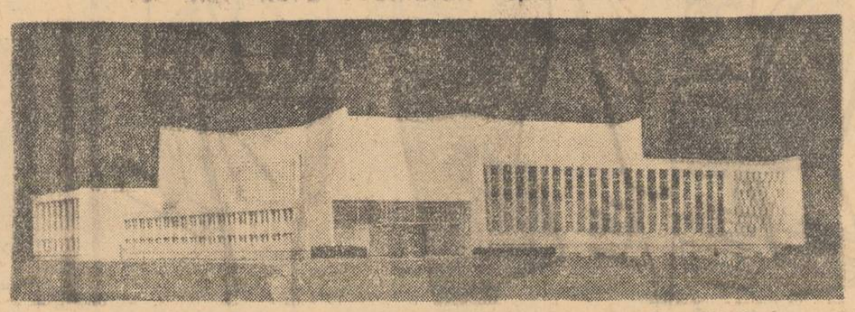

Macheta sălii de sport „Universiadă", o originală creație a tinerilor arhitecți bulgari Barov și Vladiski

Străbătînd coridoarele Casei de Cultură a studenților din Sofia îmi închipui cum vor arăta ele peste jumătate de an, în preajma zilei și în zilele Universiadei: un furnicar de oameni, prinși într-un neîntrerupt și trepidant du-te vino, vorbind mai toate limbile pămîntului. Și mă gîndeam că atunci pentru oricare din sutele de ziariști veniți să urmărească cea mai mare competiție sportivă a anului 1961, va fi o adevărată performanță să răpească măcar cîteva minute lui MARKO DAMIANOV, secretarul general al Comisiei de organizare a jocurilor. Față de ei mă aflam, de data aceasta, într-o situație avantajoasă. Dar numai aparent. Era sîmbătă după-amiază și clădirea care găzduiește Comisia de organizare părea cu desăvîrșire pustie. Nu speram decît să întîlnesc pe cineva care să-mi spună cînd îl voi putea găsi la birou, peste două zile, pe tovarășul Damianov, spre a-i solicita interviul pentru cititorii „Magazinului". Am bătut, fără succes, la cîteva uși. Toată lumea era plecată. În sfîrșit, la o nouă încercare, am fost invitat să intru. M-a întîmpinat un bărbat voinic, tînăr, care tocmai se pregătea de plecare. I-am explicat scopul vizitei și i-am solicitat informația care mă interesa. Spre marea mea surprindere mi-a răspuns :

— *Ați venit tocmai bine. Chiar eu sînt Marko Damianov. Și, dacă n-aveți nimic împotrivă, vom da împreună o raită pe șantierele noastre. E un punct obligatoriu din programul meu, în fiecare simbătă după masă.*

Așa a început interviul... din mers, cu Marko Damianov, șeful Departamentului culturii fizice din Ministerul Învățămîntului și Culturii al R. P. Bulgaria, vice-președinte al Asociației sportive studențești „Akademik" și, în prezent secretar general al Comisiei de Organizare a Jocurilor Mondiale Universitare — Universiada, ediția 1961.

Prin „șantierele noastre" tovarășul Damianov înțelesese șantierele noilor construcții ce se înalță în capitala Bulgariei în vederea Universiadei. Am pornit fără să mai zăbovim.

În Piața Universității, în așteptarea troleibuzului, tovarășul Damianov îmi arătă monumentala clădire a celei mai importante instituții de învățămînt superior :

— *Aici va fi găzduit Centrul de presă al Universiadei. Vom instala cabinete telefonice și teleimprimatoare pentru ca ziariștii din întreaga lume să poată informa în cele mai bune condițiuni asupra desfășurării Universiadei. Vom folosi finalele campionatelor universitare ale Bulgariei, programate pentru sfîrșitul lunii aprilie, nu numai pentru selecționarea loturilor noastre ci și pentru o „repetiție" generală a tuturor detaliilor tehnice și organizatorice. Cu acest prilej va fi inaugurat și centrul de presă care, în răstimpul pînă la Universiadă, va asigura toate datele despre pregătirile în vederea competiției.*

O impunătoare sală de sport

Troleibuzul ne-a purtat pe lîngă uriașul parc al Libertății, apoi prin fața noului cartier Lenin. Am coborît la Facultatea de Medicină Veterinară, i-am străbătut curtea, și, ocolind clădirea masivă din piatră roșie a laboratoarelor, în fața ne a apărut silueta de pe acum distinctă a unei impunătoare săli de sport.

— *Sala aceasta va purta numele Universiadei, îmi spune Marko Damianov. Aici vor fi găzduite concursurile de gimnastică feminine, de baschet și, în caz de timp nefavorabil, și cele masculine. Sala va putea cuprinde 3500 de spectatori, devenind astfel cea mai mare din Sofia. Ea reprezintă un minunat dar făcut studenților noștri sportivi. Pe cele 3 terenuri de baschet, în sălile de gimnastică și haltere, în bazinul artificial de canotaj, în bazinul de înot, se vor putea antrena concomitent 200 de sportivi.*

Lucrările se află într-un stadiu avansat. S-au înălțat cele două puternice cadre de beton armat care vor susține acoperișul și tribunele. S-au montat formele metalice ale acoperișului. În curînd clădirea va fi închisă și va începe finisarea. Cu greu îți vine să crezi că, numai cu două luni înainte, pe locurile acestea se mai afla un teren experimental pe care studenții Institutului Agronomic învățau cum se cresc legumele. Dar ritmul acesta de lucru nu-i o simplă întîmplare.

— *Universiada a devenit un obiectiv scump nu numai sportivilor, ci tuturor locuitorilor Sofiei,* îmi explică interlocutorul. *Ei simt o adevărată mîndrie că orașului lor i s-a încredințat organizarea unei competiții de asemenea anvergură și de aceea sprijină fiecare, din toate puterile, orice acțiune pentru Universiadă.*

Orășelul studențesc

Aceleași cuvinte le-am văzut ilustrate și în amploarea și ritmul lucrărilor pentru terminarea orășelului studențesc aflat nu departe de noua sală. Aici se vor construi, pînă la Universiadă, alături de cele 5 cămine cu o capacitate de 3000 de locuri, un restaurant modern, o sală de sport, un stadion, terenuri de volei și baschet. Orășelul va găzdui pe participanții la Universiadă, care vor avea astfel cele mai bune condiții de antrenament. În inima Parcului Libertății a început construirea unui complex cu 12 terenuri de tenis, înzestrat cu o tribună de 2000 de locuri.

Ne-am întors în oraș pe jos, prin parc. Am zăbovit cîteva clipe pe terasa bazinului de înot „Republica", în fața noastră se înșirau „în cascadă" toate celelalte baze sportive ce vor găzdui Universiada. Întrecerile de înot, polo și sărituri, în bazinul atunci acoperit de zăpadă. Meciurile masculine de baschet, în incinta Velodromului, în ale cărui tribune pot încape 10.000 spectatori. Partidele de volei pe „Stadionul mic", transformat pentru prima oară în această iarnă și în patinoar artificial (drept care publicul sofiot are acum o nouă pasiune: hocheiul). Iar atletismul, sportul nr. 1 al Universiadei, va fi găzduit de renumitul stadion „Vasil Lewski". În plus, atleții vor beneficia pentru încălzire de stadionul Armatei Populare, aflat în imediata vecinătate. Este demnă de remarcat această concentrare a tuturor bazelor sportive precum și apropierea lor de orășelul studențesc. Din acest punct de vedere condițiile pe care le va asigura Sofia sînt incomparabil mai bune decît cele de care s-au bucurat participanții la precedentele ediții ale Universiadei, de la Paris și Torino.

2000 de sportivi participanți

Ajunsesem la capătul raidului. Înainte de a ne despărți, l-am rugat pe Marko Damianov să-mi spună cîteva din ultimele vești de la Comisia de organizare.

— *În fiecare zi primim noi confirmări de participare, din toate colțurile lumii. Termenul de înscriere nu s-a închis, dar chiar și bilanțul preliminar este foarte îmbucurător. Din Europa și-au anunțat pînă în prezent participarea toate țările, cu excepția Greciei, Norvegiei și Danemarcei. Am primit de asemenea înscrierile Libanului, Iranului, Marocului, Tunisiei, Turciei, Indoneziei, Birmaniei, Ghanei, Australiei, Japoniei, Braziliei, Cubei, Uniunii Sud-Africane etc. Contăm, de pe acum, pe participarea unor sportivi renumiți ca Herb Elliot, Valerii Brumel, surorile Press, Livio Berutti și alții. Nu mai încape nici o îndoială că Universiada va fi cel mai important eveniment sportiv al anului, care va înscrie o pagină memorabilă în istoria sportului studențesc internațional și a forului său reprezentativ, F.I.S.U. — Federația internațională sportivă universitară. În ceea ce ne privește, îi vom primi pe cei 2000 de participanți la întreceri ca pe adevărați prieteni. Cei 32.000 de studenți din Sofia îi vor considera oaspeți de onoare și vor face ca timpul petrecut aici să le fie cît mai plăcut. Vrem ca Universiada să-și merite numele de „Olimpiadă" a studenților.*

Așa am cunoscut, cu ajutorul celui mai competent ghid la care aș fi putut nădăjdui, Sofia sportivă, Sofia Universiadei.

I. MANOLIU

MATEMATICA

Uneori și matematicienii se interesează de fotbal. Nu în calitate de suporteri ci chiar de... oameni de știință. De curînd la Londra un matematician englez a dezvăluit că, în urma calculelor efectuate, a constatat că în cursul disputării unui meci de fotbal există 38.916.800 poziții diferite în care se pot găsi jucătorii pe teren.

Auzind despre această declarație antrenorul echipei West Ham United a spus cu amărăciune în glas : „Și mai există unii oameni care fluieră atunci cînd, din aproape 40 milioane de variante, se mai întîmplă să așezăm un jucător pe un loc greșit"...

Părerea specialistului

Rolul antrenorului

Rolul celui ce pregătește o echipă este îndeobște cunoscut, dar ceea ce este important constă în măsura în care antrenorii se achită de răspunderile ce le revin.

Considerăm că în atribuțiile sale principale antrenorul trebuie să se ocupe de pregătirea tehnică a echipei, de pregătirea tactică, de dezvoltarea vieții sănătoase de colectiv, de ridicarea nivelului politic și cultural. Întrunirea acestor calități la un antrenor, exercitarea lor în procesul activității sportive, se resfrînge direct asupra muncii calitative și a rezultatelor dobîndite de echipa pe care o conduce.

Trebuie să arătăm că există antrenori cărora nu li se poate reproșa nimic cu privire la pregătirea tehnică a echipei și că formațiile conduse de ei reușesc, atunci cînd nu întîmpină rezistențe serioase, să înscrie rezultate remarcabile. Dacă însă replica servită de adversari vine să scoată de pe făgașul obișnuit evoluția firească a echipei, să deruteze jocul ei de ansamblu, rezultatele scontate nu mai sînt atinse. Defecțiunea constă în faptul că un asemenea antrenor se limitează numai la funcțiunile sale pur tehnice, nereușind să concentreze eforturile echipei, să le călăuzească spre rezultate superioare. El n-a reușit să pătrundă în preocupările, în frămîntările fiecăruia din jucătorii echipei, să le cunoască și să le dirijeze stilul individual de joc, să se identifice cu năzuințele acestora. Pregătirea tehnică, fără un suport moral care să izvorească din însăși viața colectivă a echipei nu poate duce la rezultate din cele mai bune. Procesul de ascensiune este frînat de defecțiunile ivite pe parcurs care afectează pregătirea tactică indisolubil legată de desfășurarea unei vieți sănătoase de colectiv. În aceasta se reflectă necesitatea cunoașterii aprofundate de către antrenor a componenților echipei, a personalității jucătorilor, a temperamentului lor.

Am subliniat aceasta deoarece există antrenori care pregătesc poate mai puțin bine echipele dar care obțin totuși rezultate de necontestat. Explicația nu este greu de aflat dacă urmărim felul cum acești antrenori reușesc, în situațiile dificile dintr-un meci, să găsească cele mai bune soluții, să dea indicațiile cele mai potrivite. Între ei și echipe s-au stabilit asemenea legături strînse care fac cu putință concentrarea întregului efort pentru trecerea cu succes a momentelor critice.

Pentru a ajunge aici, antrenorul a reușit să se facă iubit de cei pe care-i conduce, să fie prețuit de aceștia, avînd asigurată încrederea unanimă a echipei. S-au realizat astfel relații principiale între coechipieri și o justă atitudine din partea tuturora față de antrenor.

Meritul constă în aceea că antrenorul a fost în primul rînd exigent cu el însuși. Cu alte cuvinte conduita lui a servit în toate împrejurările o bună pildă, un exemplu demn de urmat. Jucătorul trebuie să găsească în antrenor un profesor, un prieten, un tovarăș de nădejde la bine și mai cu seamă în situațiile critice.

El trebuie să manifeste totdeauna principialitate, să nu se lase supus influențelor, să știe să se apropie de jucători, să fie perceptibil la sugestiile ce vin din rîndul acestora pe care să le supună unui discernămînt critic corespunzător.

De pildă, la o recomandare a unuia din jucători, antrenorul cu tact nu trebuie să reacționeze de pe poziția categorică a atotștiutorului ci să desprindă partea pozitivă a sugestiei pe care s-o valorifice creator.

Sînt antrenori — din fericire puțini la număr — care nu țin seama de aceste principii. Dovadă, supușii propriului orgoliu, nesocotesc consultarea colectivului, sugestiile acestuia și în final decid unilateral. Alții, subjugați de nervozitatea caracteristică într-o anumită măsură competiției sportive își uită calitatea, recurg la admonestări violente la adresa jucătorilor, dînd dovadă de lipsa celui mai elementar tact pedagogic.

O asemenea atitudine nu servește jocului, este reprobabilă și demobilizează echipa. În aceste momente mai mult ca oricînd antrenorul este chemat ca prin calmul său, prin îndemnul și sfatul ce-l dă să ajute la redresarea formației și nicidecum la demobilizarea ei.

Împletind armonios preocuparea pentru pregătirea tehnică și tactică cu ridicarea nivelului politic și ideologic al componenților formației, antrenorul se ridică la cerințele sarcinilor de cinste ce-i revin.

Fără îndoială rîndurile de mai sus n-au epuizat tema enunțată. Sînt și alte obligații ce revin antrenorului dar cele mai esențiale sînt cele asupra cărora ne-am oprit pe scurt în rîndurile de față din dorința de a releva cîteva elemente esențiale privitoare la rolul antrenorului în activitatea sa pedagogică.

Marcel RUSESCU

„Fantezie de iarnă"

Spectacol al ansamblului de balet pe gheață din Moscova

„Fantezie de iarnă" se intitulează spectacolul ansamblului de balet pe gheață din Moscova, care va prezenta la București, cu începere de la 4 aprilie, un ciclu de spectacole. Colectivul ansamblului cuprinde 90 de persoane, majoritatea tineri. Cei mai vîrstnici dintre artiști nu depășesc vîrsta de 24 ani. Membrii ansamblului au fost recrutați în urma unui concurs. Dintr-un număr de 700 concurenți au fost selecționați 60 de artiști, ale căror aptitudini în domeniul patinajului artistic i-au situat printre cei mai buni. Alături de KISELIOV, campion al U.R.S.S. pentru patinaj artistic și de BESKINA, GOLOSCIAPOVA, ELKIN, maeștri ai sportului, unii dintre artiști au venit în ansamblu din producție. Așa de pildă solistul LUZIN a fost de meserie timplar. Alți tineri au intrat în ansamblu direct de pe băncile școlilor medii, iar în prezent urmează cursurile școlilor superioare.

Marina Smirnova, una dintre protagoniste

Înființat în anul 1959 ca ansamblu de Stat, „Baletul de patinaj artistic pe gheață" din Moscova, deși este tînăr, datorită unei munci susținute a reușit să ridice nivelul artistic al interpreților. Programul spectacolului „Fantezie de iarnă" cuprinde mai multe numere de balet și patinaj artistic, scene de acrobație pe gheață etc.

MOZAIC

● „BRUMEL sare al dracului de bine" — a declarat **John Thomas** după prima sa întrecere pe care a avut-o cu atletul sovietic la New York". M-a surprins mai ales cît de repede s-a acomodat cu pista de parchet, el fiind obișnuit cu pista de pămînt. Am pierdut prima manșă dar nu mă las și cred că îi voi bate și eu". Cu toată ambiția sa, Thomas a fost mereu al doilea și a pierdut cu 3—0 meciul cu Brumel.

● FRANCEZII l-au decretat pe Alphons Halimi campion mondial de box la categoria cocoș, deși acesta nu a cîștigat decît un meci obișnuit împotriva irlandezului Gilroy. Bineînțeles că impresarii din alte țări nu au fost de acord cu hotărîrea colegilor lor din Franța, așa că la 11 martie va avea loc un nou meci la categoria cocoș între italianul Rollo și brazilianul Joffre. Americanii la rîndul lor intenționează să organizeze și ei al treilea meci de unde reiese că boxul profesionist se află într-o adevărată degringoladă.

● MECIUL pentru titlul mondial de box la categoria grea disputat cu pumnii goi în 1889 între John L. Sullivan și Jack Kilrain a fost cîștigat de Sullivan prin K.O. în repriza 75-a ! Primul meci pentru un titlu mondial după reguli asemănătoare celor de azi și cu mănuși, a avut loc în 1892 la New-Orleans unde James Corbett l-a învins prin K.O. pe John Sullivan în repriza a 21-a.

● IMITÎNDU-L pe Jack Kramer, un impresar american a organizat un „circ de schiori", care își are sediul în stațiunea Colorado Springs. Austriecii Molterer și Pravda, elvețianul Tony Spiess, americanul Werner, sînt printre primii angajați ai acestei trupe de schiori profesioniști. La concursurile pe care intenționează să le organizeze și în Europa biletele de intrare vor avea prețuri exorbitante, asigurîndu-se în schimb un spectacol din care nu vor lipsi vitezele maxime și nici „salturile mortale"... după cum sună primul prospect de reclamă.

● IN FILMUL „La Grande Olimpiada" este redat momentul care a permis echipei Angliei (prin descalificarea S.U.A.) să ocupe locul 3 în proba de ștafetă 4x100 m. Este însă amuzant faptul că Radford, unul din componenții echipei engleze, predă neregulamentar ștafeta. Ce n-au văzut arbitrii a văzut în schimb aparatul de filmat.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

Bravul soldat Svejk

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

Figura rubicondă, jovială și candidă, a soldatului Svejk, este azi la fel de cunoscută, la fel de populară în întreaga lume ca și marile figuri ale literaturii mondiale — Don Quijote al lui Cervantes sau Till Eulenspiegel al lui Charles de Coster. La toți acești eroi vom găsi, de altfel, trăsături comune — avaturile lor, întîmplările lor, de cele mai multe ori ciudate, neobișnuite, nu sînt altceva decît reflectarea unor mari curente de opinie, expresia nemulțumirii maselor față de strîmbele orînduiri social-politice ale vremii respective. Fie că provoacă zîmbetul amar sau rîsul sănătos, fie că storc lacrima curată a compasiunii și a duioșiei, mișcările acestora în lumea zugrăvită cu realism de creatorii lor, au un caracter puternic demascator și multă forță mobilizatoare.

Soldatul Svejk, eroul creat de scriitorul ceh Jaroslav Hasek, s-a născut în anii imediat premergători primului război mondial, cînd masele populare din toate țările, conștiente de absurditatea și monstruozitatea măcelului pe care-l pregăteau guvernele țărilor imperialiste, nu erau la fel de conștiente de uriașa forță pe care o reprezintă și care, organizată și dezlănțuită, ar fi putut împiedica imensa tragedie care a urmat.

Hasek și-a scris romanul în două etape, corespunzînd unor perioade de timp diferite. Prima parte este intitulată „Peripețiile bravului soldat Svejk în războiul mondial", iar cea de a doua, începută în plin război, în 1916, poartă titlul „Peripețiile soldatului Svejk în prizonierat". În ambele, Hasek dă glas ororii de război a popoarelor, năzuinței lor arzătoare spre libertate, spre independență națională.

În versiunea concentrată, adaptată pentru ilustrare, pe care începem s-o publicăm în revista noastră, ne vom strădui să prezentăm cititorilor pe acest erou popular, în momentele cele mai caracteristice ideii pe care a urmărit-o și a expus-o autorul, atunci cînd l-a creat pe Svejk.

Svejk intervine în războiul mondial

Domnul Svejk, cetățean pașnic, suferind de reumatism și considerat puțin cam timpit, în urma hotărîrii comisiei medicale militare, fapt pentru care fusese exclus cu cîțiva ani în urmă de la serviciul militar, se ocupa cu negoțul de cîini. Aduna tot soiul de javre vagabonde, le ticluia genealogii false și le vindea.

În această ipostază a vieții sale, află de asasinarea arhiducelui Ferdinand. De fapt, la început n-a sesizat prea bine gravitatea evenimentului.

— Care Ferdinand, doamnă Müllerova? s-a interesat el, în timp ce-și freca

mădularele reumatice cu opodeldoc. Eu nu cunosc decît doi Ferdinanzi. Pe servitorul droghistului Prusa și pe Ferdinand Kokoska, cel care se îndeletnicește cu adunatul murdăriei de cățel. De fapt, nu e nici o pagubă...

A aflat astfel Svejk, tot din gura doamnei Müllerova, că cel asasinat e persoană marcantă, însuși arhiducele austriac de la Konopiste — grăsunul, cucernicul. A aflat că a fost ucis la Sarajevo, pe cînd se găsea în automobil. A mai aflat și alte amănunte în legătură cu acest atentat și a plecat, ca de obicei, la circiuma „U Kalicha". Acolo n-a găsit decît un singur mușteriu: pe agentul de siguranță Bretschneider, care tot încerca să-l tragă de limbă pe circiumarul Palivec, ocupat cu spălarea veselei. Agentul admirea vorba despre Sarajevo, iar circiumarul o ținea mortiș că el habar n-are, că el nu știe nimic, că el știe doar una și bună: dacă vine cineva și cere bere, îi dă bere. Sarajevo, arhiduce, asasinat, politică, astea nu-s de nasul lui...

Norocul de apariția lui Svejk, care căzînd pe această discuție moartă, o însuflețește cu părerile lui cu totul personale.

— Nici n-a apucat bietul de el să ajungă împărat! oftă Svejk, sorbind zdravăn din halba cu bere. Așa au făcut-o turcii, din pricina Bosniei și Hertegovinei.

Și Svejk își expuse părerile sale asupra politicii externe a Austriei în Balcani, spre marea bucurie a agentului Bretschneider, care nu părăsise nădejdea că o să prindă vreo vorbă nesăbuită și o să-i stringă în laț pe cei doi.

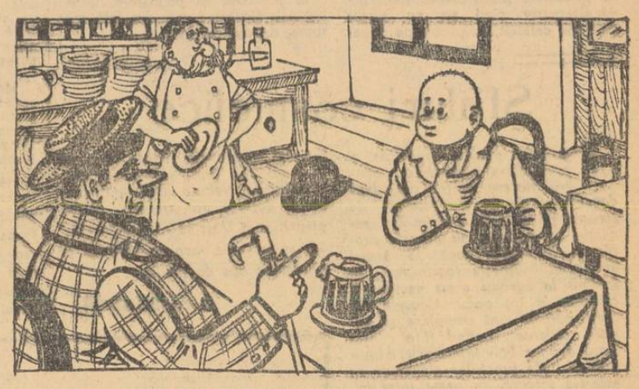

Svejk mai sorbi odată din halbă și reluă cu insuflețire :

— Și credeți cumva dv. că împăratul o să se lase așa, cu una cu două? Probabil că nu-l cunoașteți. O să facă război cu turcii. O să taie în carne vie!

Era măreț și plin de avînt, în acele clipe, bravul Svejk.

— Da, da! S-ar putea întîmpla ca în caz de război cu turcii, nemții să ne atace, pentru că nemții și turcii se au și bine. Sînt niște javre cu toții. Da, da! Are să fie un război pe cinste...

Auzind acestea, Bretschneider se ridică cu gravitate de pe scaun și-l pofti afară pe coridor, unde-și declină calitatea și autoritatea și-i spuse că-l arestează, în

ciuda încercărilor lui Svejk de a se dezvinovăți. Agentul îi comunică același lucru și circiumarului, căruia îi dădu însă răgazul să-și cheme nevasta ca să-i predea prăvălia, în timp ce el îl va duce la arest pe Svejk.

Și uite așa a intrat Svejk în viltoarea războiului mondial.

În celula de la prefectura poliției unde a fost condus, Svejk a găsit alți șase indivizi. Cinci dintre ei stăteau la o masă, iar al șaselea pe pat, voind parcă să se izoleze de ceilalți.

— Pentru ce sînteți arestați? îi întrebă Svejk.

— Pentru Sarajevo! răspunseră fiecare dintre ei.

Cel de al șaselea se ținea de o parte, pentru că el nu dorea în ruptul capului să fie amestecat cu asemenea delicvenți politici. El se afla în închisoare numai pentru o biată tentativă de omor și pentru jefuirea unui țăran.

Pe urmă, cei cinci povestiră fiecare cum au ajuns la necazul acesta și toți încercau să se dezvinovățească. Ceea ce stîrni simțul de ordine și de dreptate al lui Svejk. Pentru că, spunea el, de-aia avem poliție, ca să ne pedepsească pentru gurile noastre sparte...

(Va urma)

Sattersson — Johansson

un meci de box cu multe dedesubturi

Pe ringul de la Flamingo Park din Miami unde cu 27 de ani în urmă Primo Carnera (mai greu cu 42 kg.) l-a bătut în 15 reprize pe Tommy Loughran, se întîlnesc peste 48 ore pentru titlul mondial de box la categoria grea negrul Floyd Pattersson și șalangerul său suedezul Ingemar Johansson. Aceasta este cea de a treia și ultima lor întîlnire. Prima, desfășurată în iunie 1959 a fost cîștigată în condiții oarecum misterioase de Johansson prin K. O. în repriza a patra, pentru ca un an mai tîrziu Pattersson să-și recucerească titlul făcîndu-l K. O. în cinci reprize pe suedez după ce acesta a fost trimis de mai multe ori la podea, la ultima cădere pierzîndu-și complet cunoștința. Despre primul meci se spune că ar fi fost „aranjat" de bookmakeri pentru a putea fi organizat un al doilea „veritabil" care să aducă încasări și mai mari.

Loviturile primite în cel de al doilea meci l-au zguduit serios pe Johansson și medicii au considerat că în urma comoției cerebrale suferite el va trebui să abandoneze boxul. Această părere a fost exprimată chiar de medicul personal al lui Johansson care și-a părăsit protejatul nevoind să fie părtaș la o asemenea tragedie.

Iată însă că sforarii boxului profesionist reușesc să pună pe picioare un al treilea meci, cu toate că nu au trecut decît 8 luni de cînd Johansson a fost la un pas de a deveni infirm. Nu numai specialiștii dar și publicul, mai ales cei care l-au văzut transformat în puching ball pe Ingemar, se tem că totul va fi o înscenare. Dar impresarii visează munți de dolari și pentru aceasta ei nu precupețesc nimic. Se scontează încasări de milioane de dolari în cele 200 săli de teatru unde va fi televizat meciul și din drepturile de radiotransmisie. Ca să nu rateze cumva afacerea organizatorii au lansat o monstruoasă campanie publicitară în favoarea lui Johansson, campanie alimentată și de rasiștii din Sud care ar vrea să-l vadă învins pe boxerul negru. În fiecare zi fotografia lui Johansson apare în paginile ziarelor americane însoțită de titluri ca acestea: „Vlăjganul din Göteborg, mai tare ca oricînd, a venit la Miami însoțit de soția-secretară, mama, sora și verii săi, decis să recîștige titlul", „O ghicitoare din Laponia i-a prezis lui Johansson că se va întoarce învingător acasă", „Johansson mănîncă 10 biftecuri la o masă pentru a fi mai greu decît Floyd" și alte asemenea stupidități. Organizatorii recurg și la tot felul de trucuri pentru a-și vinde biletele. Astfel, ei au colportat știrea că actorii Frank Sinatra și Marilyn Monroe au cumpărat cîte 15 bilete la fotoliu de ring și vor aduce toate vedetele Hollywood-ului. La Miami a fost adus din Göteborg un vagon vechi de tramvai care a fost transformat în bar și va servi drept port-bonheur lui Johansson. În afară de aceasta Johansson este pus să facă declarații cu vădit ton de fanfaronadă care sună cam așa : „La ultimul meci am fost drogat dar data aceasta îl fac praf pe negru, îl voi învinge prin K. O. în primele patru reprize". „Dreapta mea nu-l va ierta pe Floyd". Antrenamentele sale sînt urmărite de o întreagă armată de ziariști. Se spune că fiecare ședință de antrenament e filmată pentru ca suedezul să-și poată corecta greșelile privind imaginile.

Campionul — Floyd Pattersson, împreună cu fostul campion mondial Joe Louis

Despre Floyd Pattersson se scrie foarte puțin în schimb. S-a aflat totuși că într-o singură ședință de antrenament el a învins trei parteneri prin K. O. dar a fost ceva mai îngăduitor cu fratele său, de 18 ani, Ray, cîștigătorul „Mănușii de aur". Deși nu se spune cu voce tare, Pattersson e în formă. În multe cercuri există impresia că patronii boxului american și-au propus să lichideze definitiv idolul Johansson pentru a-l obliga pe Floyd să se întîlnească cu Sonny Liston, pe care campionul lumii se spune că îl evită, temîndu-se de stînga lui ucigătoare.

Cum se va termina acest al treilea meci Pattersson—Johansson al cărui interes sportiv este înecat în păienjenișul de combinații financiare și intrigi de culise caracteristice boxului din S. U. A. ? Dar ce contează rezultatul ! Vor fi cel mult două victime pe ring iar bossii își vor umple din nou buzunarele în numele sportului pe care îl numesc „arta nobilă",

Pretendentul — suedezul Ingemar Johansson

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— **Dovlecei cu smîntînă; mîncare de cartofi cu slănină; clătite cu gem.**
— **Ciorbă rusească; ardei umpluți cu carne; compot de gutui.**
— **Mămăliguță cu brînză; cotlete la grătar cu cartofi; mere în aluat.**
— **Supă de zarzavat; mîncare de castraveți; halva.**
— **Budincă de tocta cu șuncă; fasolică cu carne; compot de vișine.**
— **Praz cu smîntînă; tocană de purcel; fructe.**
— **Mazăre sote cu pateuri; limbă cu măsline; cataif.**

SOSURILE CALDE

Sosurile însoțesc de obicei diferite mîncăruri și legume. Pentru ca sosul să nu fie indigest, trebuie să fim atenți la modul de preparare. Condiția primă pentru a îndeplini acest rol este ca să avem o proporție bine echilibrată între grăsimea care se adaugă la pregătirea sosului și condimentele care le punem. Nici una, nici alta să nu întreacă anumite cantități. La o lingură de grăsime se pune mai puțin de o lingură de făină. Lichidul care se adaugă la sos trebuie să fie călduț, se toarnă încetul cu încetul avînd grijă să amestecăm tot timpul pentru a nu se face cocoloașe.

SOS DE CEAPĂ

Facem un rîntaș din o lingură și jumătate de untdelemn sau una de untură, o lingură de făină. După ce rîntașul se rumenește puțin punem două cepe tăiate mărunt și o linguriță de zahăr. Le lăsăm și pe ele să se prăjească. Turnăm deasupra o ceașcă cu zeamă de carne, dacă avem, dacă nu apă, sare, puțin piper și lăsăm să fiarbă 10—15 minute. La sfîrșit adăugăm 1—2 linguri de oțet și 2 de smîntînă. Dăm totul prin sită. Îl servim lîngă rasol.

SOS DE USTUROI

Se face un rîntaș dintr-o lingură de grăsime și aproape una de făină. Se stinge cu o ceașcă de zeamă de carne sau zarzavat ori apă. Adăugăm 1—2 linguri de oțet, sare și cîțiva căței de usturoi bine sfărîmați în piuliță. Se lasă să fiarbă 10 minute. Se servește lîngă carne.

SOS DE ROȘII

Se face un rîntaș cu o lingură de grăsime, una de făină și o ceașcă de zeamă. Adăugăm 2—3 linguri de pastă de bulion — vara roșii — o frunză de dafin, puțin pătrunjel verde și o bucățică de zahăr, sare. Dacă ni se pare prea gros îi mai punem puțină zeamă sau apă.

SOS DE HREAN

Frecăm un gălbenuș de ou cu o lingură de smîntînă. Punem sare și puțin oțet, după gust. La sfîrșit adăugăm o lingură de hrean rasă. Se încălzește în bain marie, fără să fiarbă.

SOS DE CIUPERCI

Facem același rîntaș dintr-o lingură de făină și una de grăsime împreună cu o ceapă mică tăiată și o ceașcă de zeamă. La această cantitate de sos adăugăm 2 linguri de ciuperci curățite și tocate mărunt, sare, piper și pătrunjel. Lăsăm să fiarbă 10 minute. La sfîrșit punem 2—3 linguri de smîntînă.

Gimnastică

CA SĂ VĂ ÎNDREPTAȚI SPATELE

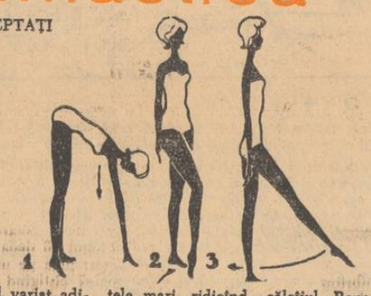

În picioare, cu picioarele ușor depărtate. Aplecați-vă, încet, cu brațele înainte, încercînd să atingeți podeaua cu mîinile. Ridicați-vă încetul cu încetul, vertebră cu vertebră. Înălțați brațele vertical, deasupra capului, ca și cum ați vroi să atingeți tavanul, apoi, aplecați-vă într-o parte. De 12 ori, cu ritmul variat adică: de 4 ori repede, de 4 ori încet, de 4 ori repede. Exercițiul e bun și pentru întărirea mușchilor abdominali.

PENTRU ÎNTĂRIREA GLEZNELOR

Descălțați-vă. Stați în picioare, cu picioarele împreunate. Lăsîndu-vă alternativ cînd pe un picior cînd pe celălalt, respectiv pe degetele mari, ridicînd călcîiul. Repetați această legănare de opt ori, încet, și de opt ori repede. Acest exercițiu vă va feri de degerături, iarna.

PENTRU A EVITA AMORȚIREA PICIOARELOR

În picioare, cu picioarele lipite: legănați fiecare picior din față spre spate, de opt ori la rînd.

Sfaturi cosmetice

Îngrijirea părului constituie o preocupare importantă pentru fiecare dintre noi, fapt dovedit și de marele număr de scrisori pe care le primim la redacție în legătură cu această problemă. În adevăr dacă la femei chelia se întîlnește foarte rar în schimb la bărbați acest neajuns îl întîlnim la tot pasul. Cauzele căderii părului sînt complexe și variate, căderea putînd fi o consecință a unor boli infecțioase, a unor tulburări ale funcțiilor glandelor cu secreție internă, în urma unor boli de piele cum ar fi seboreea, psoriazisul și altor nenumărate cauze. Cea mai frecventă este seboreea care poate fi tratată cu rezultate bune dacă se consultă din timp medicul specialist, pentru a prescrie tratamentul adecuat. Din păcate, însă, majoritatea bărbaților nu dau atenția cuvenită în momentul cînd constată această deficiență, iar cînd se hotărăsc, în sfîrșit, să se ingrijească, este mult prea tîrziu și nu se mai poate remedia nimic. Căderea părului se accentuează și în cazul lipsei de ingrijire sau a mătreței abundente care trebuie neapărat îndepărtate, deoarece în caz contrar riscăm să pierdem această podoabă naturală atît de necesară pentru aspectul estetic al figurii noastre. Ca o regulă generală, este necesar ca părul să fie spălat la 2—3 săptămîni sau, cînd este gras, la o săptămînă. Ca și în cazul tenurilor, se va ține seama la spălat, de natura părului respectiv: uscat, gras, normal. În cazul părului uscat se vor prefera șamponurile în locul săpunului, deoarece săpunul accentuează gradul de uscăciune al părului. Un șampon bun îl putem prepara singure din 2 gălbenușuri de ou amestecate cu o linguriță de ulei de ricin și cu 2 linguriță de rom, cu care frecăm rădăcina părului, lăsăm 2 ore, apoi spălăm părul. Părul gras va fi spălat cu săpun însă se va evita frecarea lui direct pe păr deoarece se fixează pe fire și nu mai poate fi îndepărtat decît cu foarte mare greutate chiar dacă se clătește în mai multe ape, iar urmele de săpun atacă firul de păr și-l fac să cadă de timpuriu. De asemenea, se va evita folosirea sodei, care decolorează și distruge părul. În timpul lucrului persoanele care lucrează în mediu cu praf, substanțe chimice, gaze, trebuie să-și protejeze părul; după lucru trebuie periat, pieptănat și lăsat să respire în voie. La spălat este recomandabil să se folosească apa de ploaie.

Anca BOGDAN

PĂLĂRII

Vă prezentăm cîteva modele de pălării pentru sezonul de primăvară

Desene de Beatrice BOBOCEA

DOUĂ PIESE

De la stînga la dreapta:

— **Două piese din stofă tweed. Jacheta scurtă, dreaptă, se închide cu trei nasturi. Fusta largă are o cută necălcată în față. Decolteul și buzunarele sînt bordisite cu un material uni în ton cu tweedul.**

— **Dintr-o stofă mai plină, puteți face acest complet elegant cu jachetă largă (la două rînduri de nasturi) ce se strînge în talie într-un cordon.**

— **Pentru după amiază acest model este foarte indicat. Jacheta este puțin cambrată, cu un guler șal ce se închide într-o parte cu o fundă, iar fusta este foarte strîmtă. La gît veți purta șiraguri de mărgele în două culori.**

— **Complet din lamé, pentru seară. Jacheta este bine cambrată și are un guler mare degajat ce se închide în față cu un trandafir prins de o fundă din materialul respectiv.**

— **Jachetă largă cu mînecă kimono și platcă, se închide la gît în trei nasturi. Fusta strîmtă are cîte două fronsuri în părți. Acest model se poate folosi și la un material în dungi.**

— **Garnitura acestui costum simplu, o constituie tighelul dublu de la gît, buzunare și mineci. Jacheta se închide în doi nasturi la gît și doi la tiv.**

Desene de Melania POPESCU

NOUTĂȚI

Cămăși bărbătești de relon

Industria firelor sintetice se dezvoltă cu pași repezi în țara noastră. După țesături de rochii, bluze, mănuși, imitație de blănuri din aceste fire, specialiștii au pus la punct o nouă țesătură destinată de astădată pentru cămăși bărbătești. Cămășile confecționate din acest material au toate proprietățile țesăturilor din relon. Sînt ușoare, rezistente, ușor lavabile, nu se șifonează. Specialiștii au avut grijă să le asigure și porozitatea necesară pentru pătrunderea aerului. Foarte reușite sînt țesăturile tip „panama" — imită perfect această contextură — realizate de fabrica „Flamura Roșie" din Capitală. Aceste țesături sînt fabricate, deocamdată, în trei culori: alb, bleu, și crem. Cămășile din aceste țesături pot fi confecționate cu mineci lungi (pentru a putea fi folosite seara) sau sport, adică cu mineci scurte.

Încălțăminte extraflexibilă

Încălțămintea extraflexibilă realizată de colectivul fabricii „Kirov" din Capitală, este destinată numai femeilor. Se fabrică după un nou sistem de confecționare a încălțămintei, neavînd nevoie de șaif sau bombeu. Acest sistem asigură încălțămintei o greutate specifică redusă, o comoditate la purtare și tot odată o rezistență la uzură.

Creatorii de modele au avut grijă să realizeze din acest produs mai multe modele, în mai multe culori.

Încălțămintea extraflexibilă a apărut în magazine în cursul acestei săptămîni.

Perdele din fire sintetice

Cea mai mare greutate, pentru fabricarea perdelelor din fire sintetice, o constituia găsirea metodei de a înzestra firele sintetice cu rezistența necesară împotriva acțiunii razelor solare (lumina și căldura acestora degrada perdelele din aceste fire).

Dar știința și tehnica ies mereu învingătoare. Oamenii de știință au reușit să realizeze noi tipuri de fire sintetice — rezistente la lumina și căldura razelor solare — din care se pot fabrica, deci, perdele ușoare, frumoase, rezistente.

Recent, fabrica „Tînăra gardă" din Capitală, a fost dotată cu cinci mașini noi de tricotat, moderne, cu a capacitate totală de circa 400.000 m.p. perdele. Cu ajutorul lor, fabrica va realiza începînd cu trimestrul II al anului noi sortimente de perdele tricotate, printre care și perdele tricotate din fire sintetice, care sînt rezistente, ușoare și elegante.

A. MIHAELA

CURIERUL NOSTRU

A. CIOBOTARU: Pentru a căpăta informațiile necesare în legătură cu cele ce vă interesează este bine să vă adresați Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" din București, Bd. Schitu Măgureanu nr. 1.

M. CAROL — Vulcan: Am primit scrisoarea dv. însoțită de două fotografii ale monumentului ridicat în memoria luptelor lui Ioan Corvin de Hunedoara de la 1455 cu turcii. Vă mulțumim foarte mult pentru preocuparea dv. Noi vom căuta să folosim materialul. În limita spațiului disponibil vom publica fotografia și informația respectivă. Credem că vom face acest lucru ceva mai tîrziu, dat fiind că există încă multe alte monumente mai însemnate care trebuie popularizate.

ODARIA P. — Timișoara: Ne bucurăm că sfaturile noastre v.au fost cîndva de folos și că ați remarcat că preocuparea noastră este de a sfătui femeile urmărind „linia modei, elegantă și practică totodată". Sîntem întru totul de acord cu dv. să vă cumpărați un taior de jersey gris. Într-adevăr, acesta vă poate fi de folos în orice împrejurare: și dimineața, — asortîndu-l cu o bluză gen „chemisier" de bumbac colorat sau cu un pulover cu mîneci scurte; și după-amiaza, purtîndu-l cu o bluză de mătase albă sau bleu cu mîneci lungi; de asemenea și seara — la teatru, în vizită — cu o tunică dreaptă din tafta sau catifea. Nu uitați să căptușiți fusta cu o mătase subțire, ca să nu se deformeze. Serviciu tot atît de bune — în cazul cînd nu găsiți ansamblul despre care ne scrieți — vă poate face un „deux-pièces" dintr-o stofă bună, neagră sau gris-închis.

C. NEGOIȚESCU — Fetești: Ne bucură faptul că urmăriți cu atenție articolele publicate în revista noastră. Într-adevăr, în articolul intitulat „Un sat obișnuit din Bărăgan" pe care l-am publicat în numărul 177 din 25 februarie a.c. s-a strecurat o greșeală de tipar. La gospodăria colectivă din satul Făcăieni s-au obținut în 1960 nu cîte 12.100 litri lapte pe cap de vacă furajată ci cîte 2.100 litri. Am vrea să mai primim scrisori de la dv. dar nu numai cu asemenea ocazii, pe care nu le dorim.

GH. MANDA: Ne pare bine că v-am putut fi de folos cu publicarea în „Almanahul Magazin" a regulilor jocului de remi. Aceste reguli nu sînt chiar „lege", ele putînd varia în funcție de înțelegerea jucătorilor. Principalul e ca să se stabilească înainte aceste reguli după care se va juca de comun acord. Regulile publicate de noi sînt cele mai răspîndite. Vă dăm acum lămuririle cerute: 1. Cînd se constată că un jucător nu are 14 pietre, nu se strică jocul ci acesta se continuă mai departe, însă se sancționează jucătorul respectiv cu o amendă de 100 puncte în afară de faptul că nu are voie să se etaleze sau să termine jocul; 2. Atu-ul se poate lua numai cînd se termină jocul cu o figură începînd de la hand; la etalare sau la fus — nu se poate lua; 3. Din stînga se poate lua și pentru a etala (50 puncte) și pentru a fi gata; 4. Remi se poate juca și în 3, dar se pierde din spectaculozitate; după aducerea la plus se înmulțește cu 3 în loc de 4; 5. În cazul cînd se termină pietrele se trece la fiecare ceea ce are în tablă; 6. Pentru a fi fus este necesar să ai etalare adică 50 puncte și obligator o suită; 7. De cîte ori vin 4 duble, jucătorul care le are poate cere anularea jocului; 8. Pentru culoare se acordă 1200 puncte și pentru minor aranjat 800 puncte (în funcție de înțelegerea inițială); 9. În situația blițului se acordă premiul respectiv plus punctajul combinației realizate; 10. Calculul este publicat în mod foarte clar în Almanahul Magazin. Rezultatele se notează în mod cumulat adică aplicînd la rezultatul primului joc punctajul realizat în cel de al doilea ș.a.m.d.

Cîteva recomandări

În rîndurile de mai jos, ca și în schițele noastre, urmărim să arătăm cititoarelor noastre că pot arăta bine cu condiția, firește, să respecte o serie de reguli și, înainte de toate, să se respecte pe ele însăle, cultivînd, ca pe o floare de preț, ceea ce face și farmecul și eleganța fiecăruia: personalitatea.

1. — SÎNTEȚI SCUNDĂ

Vă recomandăm: răscroiala mînecilor moderată; cordoanele înguste; fustele nu prea largi; jachetele drepte; mai degrabă rochii decît taioare; țesăturile uni, tuidurile fine, imprimeurile cu desene mici.

Nu vă recomandăm: gulerele prea mari; ansamblurile în două tonuri; accesoriile voluminoase; țesăturile cu dungi orizontale; stilul „fetiță de școală".

2. — AVEȚI TALIA PREA LUNGĂ ȘI BUSTUL MIC

Vă recomandăm: plătcile bluzelor sau rochiilor cît mai jos; răscroiala mînecilor cît mai largă; cordonul, ceva mai sus de talie; fustele montate pe un cordon-corseiet; fustele, ușor evazate; țesăturile moi.

Nu vă recomandăm: gulerele rotunde; talia prea sublimată; amplorarea pornind de la șolduri; jachetele lungi; redingotele sublimînd talia; țesăturile cu dungi verticale.

3. — AVEȚI ȘOLDURILE PREA LATE ȘI UMERII PREA ÎNGUȘTI

Vă recomandăm: gulerele mari, care disimulează acest defect; să purtați întotdeauna mînecuțe, oricît de scurte; fustele drepte; rochiile deux-pieces; corsajele cu creț, pliuri; eșarfe viu colorate.

Nu vă recomandăm: talia prea strînsă; jachetele prea lungi sau prea scurte; fustele plisate; rochiile strîmte sau drapate; pantaloni lungi sau șorturi; țesăturile cu desene „ecossais".

4. — SÎNTEȚI ÎNALTE ȘI AVEȚI UMERII LAȚI

Vă recomandăm: decolteurile ascuțite; răscroiala mînecilor moderată; fustele cu clini; să adoptați chiar și seara taiorul (din lamé sau catifea); țesăturile suple; pantofi cu tocuri nu mai înalte de 3 sau 4 cm.

Nu vă recomandăm: decolteurile pătrate; bretelele înguste la rochii; garniturile gen „fîu"; jachetele taioarelor prea sobre; pantofii „balerini"; țesăturile prea rigide.

Atenție, copii!

O mașină minunată
Duduie pe strada mea,
Pe la blocuri se arată
Pasageri pitici să ia.

Ca o cloșcă ce-și adună
Puii — puf de borangic;
Răgușit claxonul sună
Că așteaptă doar un pic.

Nu mai spun ce gălăgie
E pe ei cînd se-ntîlnesc,
Lîngă clovnul de hîrtie
Toți la geam se grămădesc.

Tremură ca păpădia,
La un stop sau cotituri,
Într-o clipă voioșia
Urcă iar din zeci de guri.

Trecătorii de pe stradă
Înșiruți p-un singur rînd,
Îi privesc ca la paradă
Mîini, cu sute, fluturînd.

O, șoferul ce-ncintat e
Cu tezaurul fragil!
Parcă ar căra în spate
Tot zăvoiul în zimbil...

V. DIMA

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Becu RIND

23 *Cine a putut să pătrundă aici? — se întrebă Nostril, deschizînd fereastra ca să alunge mirosul urît ce domnea în cameră. Cum, pe unde, dacă nu era un om al poliției? Cu ce intenții a furat lucrurile inginerului? Și — mai ales! — de ce a lăsat acolo balotul acesta ciudat?*

— Ascultă Healey — spuse el dramatic către aghiotantul său — notează-ți data: azi, pentru prima oară, a fost jefuit un sediu al poliției.

— Serviciul secret! Mîna serviciului secret!

— Ei asta-i! Crezi că serviciul secret lasă în urma lui baloturi de nailon sau de ce naiba o fi balotul ăsta? — și, cu un gest brusc, Nostril se dădu deoparte, arătînd ciudata învălmășeală albastră.

— Să-mi anchetați tot personalul, urmă el. Discret! Numai cineva cu acces în sediu putea să lase balotul ăsta aici și să fure... — uită-te, tot ce era în dulap s-a furat.., A, și trimite-l pe Mușat!

24 *Spre deosebire de polițiștii descriși prin romane, Nostril n-avea pasiunea meseriei: se sinchisea prea puțin dacă un caz e misterios sau nu, „frumos" din punct de vedere criminologic sau banal. Față de cine știe ce crimă ciudată, prefera să ancheteze un plicticos accident de circulație decît delicventul era nepotul unui om bogat. Îl interesau banii.*

Așeză balotul în așa fel ca Mușat să dea cu ochii de el imediat ce intră în odaie.

Rominul, deschizînd ușa, tresări vizibil la vederea balotului. Fusese schingiuit mult, și nu mai era stăpîn pe toate reacțiile lui.

Nostril îl chestionă îndelung: cum de a ajuns din Germania occidentală în Torida? În ce domenii a lucrat? Întreba mereu, ca și cum balotul n-ar fi fost acolo de față; își lăsa victima să se frămînte.

În acest timp însă, atent la întrebări și răspunsuri, Nostril se gîndea de fapt tot la balot. Era un semnal pentru Mușat? Îl lăsaseră complici din afară? Era poate semnalul unei bande? Vreo amenințare? Nostril văzuse multe semne din acestea — pumnale, obiecte exotice, bilete de amenințări, simboluri desenate cu creta — dar nu-și amintea de vreun caz cînd cineva a lăsat o îngrămădeală atît de mare de pînză. Cum o transportaseră? De ce și-au ales un semn atît de nepractic?

25 *Cunoscutul și onorabilul șef de bancă Mike Mezzirow picotea la biroul său ca un funcționar oarecare, cînd sunetul telefonului îl făcu să tresară.*

— Alo, Mike? zbîrnîi vocea lui Nostril. Cineva a încercat să fure niște obiecte de la noi. Ești atent? Vreau ca băieții tăi să pătrundă într-o casă. Fii atent: e păzită de oamenii mei, va trebui să vă bateți. Băieții tăi să vină cu geamantane, să se prefacă neapărat că fură ceva. În același timp, să ducă cu ei în valize niște cîntare, retorte, eprubete, chimicale, mă rog, chestii de-ale farmaciștilor, și să le ascundă sub pat.

— Să precizăm! tipă pe o voce subțirică marele șef de bandă. Avea un ton profesional, ca unul din acei funcționari de magazin alimentar care primesc prin telefon o comandă să trimită la doamna Smith un pui fript cu cartofi prăjiți; ei repetă apăsat comanda și adresa, ca nu cumva să greșească trimițînd puiul la doamna Jones. — Vasăzică, recapitulă Mike, ne prefacem că am venit să furăm, dar de fapt lăsăm chimicale sub pat. Schimbăm focuri cu 3—4 oameni ai tăi. Ei nu știu nimic. Este? Încă ceva: cu locatarii casei ce facem? Legat căluș, pocnit cap, înmormintare, evacuat, sau ce?... Și dacă pică vreun om de-al tău sau de-al meu, cine suportă cheltuielile de înmormîntare? Cu senatorul ai vorbit?

Șef de bandă experimentat, Mike nu voroia niciodată să facă ceva fără aprobarea senatorului de care depindea.

Peste o oră, un grup de oameni mascați lua cu asalt apartamentul inginerului Mușat.

(Va urma)

FEL DE FEL

Astronomii din epoca de piatră

Pe zidul unei peșteri din Franța, în care au trăit cîndva oamenii primitivi, arheologii au descoperit un desen ciudat. Și-au frămîntat timp îndelungat capul, însă tîlcul desenului n-a putut fi descifrat. Primul desen (cel de sus) a fost publicat în presă și întîmplător l-a văzut un astronom. „*Stați, a spus acesta — desenul nu reprezintă altceva decît constelația Ursei Mari (Carul Mare).*"

Priviți și dv. desenul. Nu uitați că desenul de pe stînca peșterii a fost făcut cu cîteva zeci de mii de ani în urmă. Între timp,

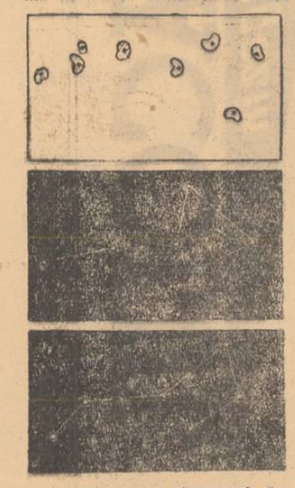

unele stele pe care le considerăm „fixe" și-au schimbat vizibil poziția lor față de stelele vecine. Căci stelele „fixe" se mișcă în Univers cu viteze de sute de km/sec.

Oamenii de știință au calculat poziția pe care stelele din constelația Ursei Mari au ocupat-o cu 50 mii de ani în urmă și au comparat-o cu desenul de pe stîncă. Într-adevăr, s-a constatat o mare asemănare. „Artistul" străvechi a greșit prea puțin.

Cele trei desene ale noastre reprezintă: — desenul „artistului" primitiv; — constelația Ursei Mari — poziția calculată pentru perioada cu 50 mii de ani în urmă; — poziția actuală a stelelor din constelația Ursei Mari.

Taina canalelor marțiene

Marte se deosebește de celelalte planete printr-o particularitate care atrage de multă vreme atenția cercetătorilor. El este acoperit de o rețea de linii negre, regulate, cărora li s-a dat în mod convențional numele de „canale". Aceste canale pălesc și dispar iarna, pentru a reapare primăvara. Altă dată se presupunea că este vorba de o rețea de lucrări hidrotehnice, de ceva asemănător sistemului nostru de irigație. De cînd s-a stabilit însă că temperatura medie a suprafeței lui Marte e cu 40° mai scăzută față de cea a pămîntului, cercetătorii au înțeles că n-ar avea nici un sens să se sape canalele presupuse, deoarece apa lor ar fi totdeauna înghețată. (Chiar la tropice, o mică pătură de gheață nu se topește decît pentru cîteva ore pe zi).

Majoritatea savanților înclină să creadă că aceste canale s-au format în mod natural. În legătură cu această problemă s-au emis mai multe ipoteze.

Potrivit ipotezei astronomului V. Davîdov, secretar științific al Institutului de Astronomie Sternberg, enigma canalelor marțiene e legată de repartiția vegetației urmînd linii regulate. Aceasta se dezvoltă probabil în oaze, de-a lungul crăpăturilor care brăzdează eterna și groasa lor calotă glacială, canalele fiind umplute de un praf acumulat în milioane de ani. Se poate presupune că aceste crăpături s-au putut forma în urma unor seisme comparabile cu cutremurele de pămînt.

Cînd se vor îndrepta rachete cosmice spre planeta Marte, va fi descoperit complet și acest mister. Pînă atunci astronomii se bazează pe datele culese cu prilejul „opozițiilor" lui Marte care oferă condiții favorabile de observare a planetei.

Vînătoare de lupi cu ajutorul... lupilor

Un lup dresat e foarte ascultător; el urlă la comandă și poate urmări o pistă asemenea unui cîine. Bizuindu-se pe aceste însușiri, în ultimii ani în Uniunea Sovietică au început să se organizeze cu bune rezultate vînători de lupi cu ajutorul fraților lor domesticiți. Vînătorii se servesc de aceștia pentru a atrage lupii bătrîni în bătaia puștii. Folosind acest sistem unul sau doi vînători pot vîna în cîteva ore o întreagă „familie" de lupi. Cu ajutorul unui singur lup, dresat, 6 vînători din Kazahstan au vînat într-un an, în regiunea Artînbinsk, 300 fiare. Iar

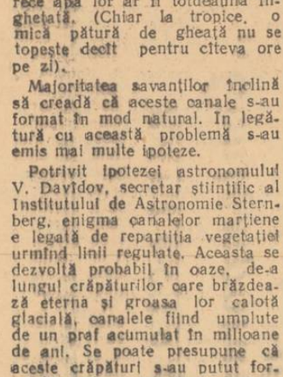

vînătorul E. Lopatcenko din satul Aina-Bulak (Kazahstan) a răpus într-o singură iarnă 88 de lupi.

Dar lupii mai sînt folosiți cu succes și la alte treburi. Crescătorii de reni G. Solianov și F. Razumov i-au dresat pentru... paza turmelor de reni.

Experiența dovedește că domesticirea și dresajul îi face pe lupi supuși și credincioși omului, căruia se atașează asemenea cîinilor. Lupii dresați se culcă la pămînt, urmează vînătorul, duc încărcături între dinți la porunca stăpînilor lor, găsesc obiectele ascunse.

GEORGETA STAVRI

„SPECTACOLE" DE 8 MARTIE

DEZERTORUL

A divorțat pe ziua de 7 martie...

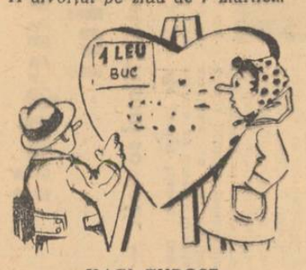

HAGI TUDOSE

— Mai ieftine n-aveți?

IN CĂUTAREA EXTRAORDINARULUI

— De azi dimineață umblu prin magazine, dar n-am găsit nici un cadou pentru tine.

COPII MINUNE

— Mamă, astăzi de ziua voastră, nu-i pasezi și lui „bălatu" un sutar?...

BIDSDRUP

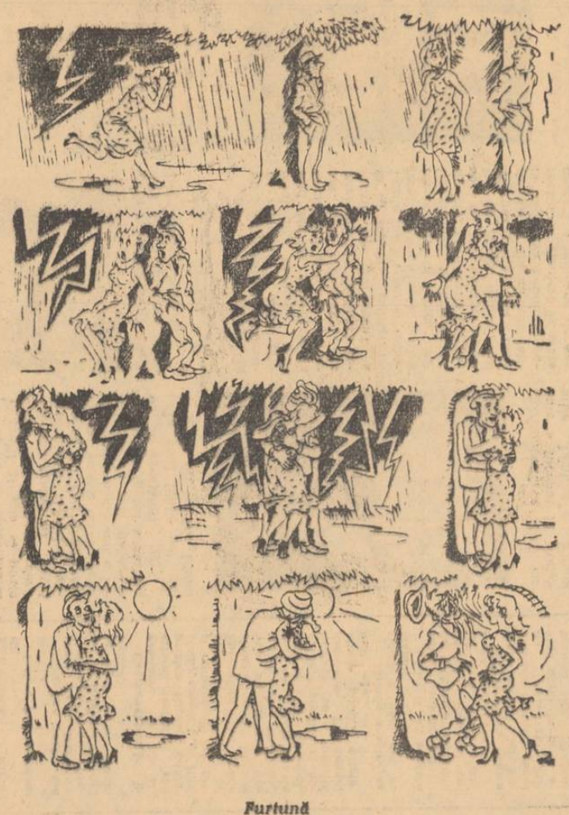

Furtună

Duminică dimineața

E. ARNO

INTRE MOTOCICLIȘTI

— Dar d-ta de ce suferi?

— Tot de 100 pe oră!

S. NOVAC

— Dv. faceți și extracții de rădăcini?

— Desigur!

— Atunci vă rog să-mi extrageți... rădăcina pătrată din exercițiul ăsta!...

AL. CLENCIU

CRITICĂ CU ORICE PREȚ

— Ați spus că unii salariați calcă în picioare bunurile instituției. Ce bunuri anume?...

— Covoarele...

SAH

Intîlnire cu primul șahist al lumii

Maestrul sportului Th. Ghițescu despre partida sa cu campionul mondial Mihail Tal.

În urmă cu 5 ani, la campionatul mondial universitar de la Upsala, am jucat cu un tînăr debutant din echipa U.R.S.S., Mihail Tal. Partida noastră extrem de agitată terminată după aproape 10 (!) ore de joc cu un rezultat de egalitate, mi-a arătat preferința deosebită a adversarului meu pentru jocul de atac, de complicații combinative cu orice preț.

În anii care au trecut de atunci am urmărit împreună cu întreaga lume șahistă evoluția sa senzațională, veritabilă traiectorie meteorică, care l-a adus la începutul anului trecut în vîrful piramidei...

Cînd ne-am reîntîlnit la olimpiada de la Leipzig (la masa 1-a în meciul dintre echipele R. P. Romîne și U.R.S.S.) în persoana lui Mihail Tal îl aveam ca adversar pe campionul lumii. Deși am pierdut această partidă ea constituie, prin modul în care s-a desfășurat, una dintre cele mai frumoase amintiri ale mele și cred, că prezintă suficient interes și pentru alți jucători.

Alb: M. Tal — Negru: Th. Ghițescu

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. d4, cd: 4. Cd4: g6 5. c4, Cf6 6. Cc3 Cd4. 7. Dd4:, d6 8. Ne2, Ng7 9. Ne3, 0-0 10. Dd2, Cg4 11. Nd4, e5 (?) Dorind să evite o variantă teoretică cunoscută încă din partida Cardoso — Tal, Portoroj 1958, negrul își creează o slăbiciune „cronică" la d6. *12. Ne3, Ce3: 13. De3, f5 14. Td1, Nf6 15. 0-0 !?* Mult mai tare era bineînțeles 15. c5! Acum negrul reușește să rezolve satisfăcător problemele deschiderii *15... b6 16. Nf3, f4 17. Dd3, Ne6 18. b3, Ne7 19. De2.* Abia acum a observat conducătorul albelor că nu merge 19. Cb5, Db8! 20. Cd6:? Td8 și negrul cîștigă. *19... h5 20. Td3, Tf7 21. Tfd1, Nf8 22. Cb5, Td7 23. T1 d2.* Nu mergea 23 Dd2, Dg5! 24. Cd6: Td8 cu avantaj pentru negru.

23... a6 24. Cd6: Stil Tal! Complicațiile care urmează, privite absolut obiectiv, nu sînt defavorabile negrului *24... Dc7! 25. Dd1, Tad8 26. Ce8! Td3:! 27. Ce7: Td2: 28. Da1! Nf7 29. Cd5, Nd5: 30. ed: Ne5.* Atacul pe punctul „f 2" asigură negrului o inițiativă serioasă însă...

31. b4! Nu dădea nimic 31. De5: Tf2: 1 etc. *31... Nd4, 32. Db1, Rf7 33. h4, Tf2: 34. Rh2. Tb2 35. De4, Tb4:?* O greșeală gravă după care dama albă pătrunde în dispozitivul de apărare al negrului.

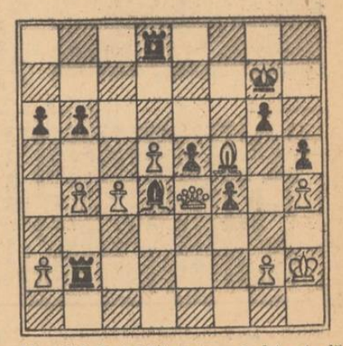

Albe Rh2, De4, Nf5 pioni: a2, b4, c4, d5, g2, h4. Negru: Rg7, Tb2, Td8, Nd4 pioni: a6, b6, e5, f4, g6, h5. Trebuia jucat 35... Ta2: 36. c5, bc: 37. bc: Tb8 și negrul este acela care reușește să provoace mai întîi amenințări concrete...

36. d6! Td6: 37. Db7 + Rf8. Din nou forțat. Nu mergea 37... Rh6 38. Db8 și albul cîștiga 39. Nd5, Re8 39. Nc6+ Tc6: 40. D 6: Re7.

Iată unde își spune cuvîntul greșeala de la mutarea 35-a! Negrul nu poate apăra cu regele pionul g6 deoarece dama albă se apropie cu șahuri pînă pe unul din cîmpurile „critice" d6 sau e7 cîștigînd turnul din b4.

41. Dg6: Tc4: 42. Dh5: Tc3 43. Df5!. O ultimă subtilitate. Negrul vroia să aducă turnul la g3 și apoi să se apropie cu regele de pionul „h" însă albul nu permite acest lucru... *44. h5, Nf3 45 h6 Ng3 + 46 Rh3, Ne1 + 47. Rg4, Tg3 + 48. Rh5, Tg2: 49. h7, Th2 + 50 Rg4* și negrul a cedat.

O partidă interesantă cu multe mutări frumoase.

Ing. TH. GHIȚESCU
maestru al sportului

Partide din campionatul U.R.S.S.

APARAREA NIMZOVICI

Alb: Victor Korcinoi
Negru: L. Polugaevski

1.	d4, Cf6	21.	f5, Chd7
2.	c4, e6	22.	Db5, T:c1
3.	Cc3, Nb4	23.	T:c1, Cf8
4.	e3, O—O	24.	f:e, f:e
5.	Nd3, d5	25.	Nd4, Cd5
6.	Cf3, c5	26.	Df1, Cg6
7.	O—O, d:c	27.	Dh3, Cgf4!
8.	N:c4, Cbd7	28.	Dg4, h5
9.	Dd3, De7	29.	Df3, Cd3
10.	a3, Na5	30.	Tf1, Tf8
11.	d:c5, C:c5	31.	D:h5, Tf5
12.	Dc2, N:c3	32.	De2, Ce5
13.	D:c3, Nd7	33.	f4, Cc6
14.	b4, Ca4	34.	Nb2, Df7
15.	De5, Cb6	35.	Nb1, Th5
16.	Na2, Nc6	36.	Tf2, Cce7
17.	Nb2, N:f3	37.	Tg2, Cf5
18.	g:f3, Tac8	38.	N:f5, D:f5
19.	Tac1, Tfd8	39.	e4, C:f4
20.	f4, h6	40.	e:f5, C:e2+

41. T:e2 și negrul cedează. De remarcat că albul nu putea lua calul cu 28. e:f4 întrucît ar fi urmat 28... C:f4 29. De2, T:d4 30. D:d4, Ce2 șah damă.

PARTIDA SPANIOLA

Alb: L. Stein — Negru: B. Spasschi

1.	e4, e5	21.	Ne3, N:b2
2.	Cf3, Cc6	22.	N:a7, Te1+
3.	Nb5, Nc5	23.	Rg2, Rf8
4.	c3, Cf6	24.	Tc7, Re8
5.	d4, e:d4	25.	Ne3, Td1
6.	e5, Ce4	26.	a4, Nd4
7.	O—O, d5	27.	Ng5, h6
8.	e:d, O—O	28.	Nc1, Nb6
9.	d:c, Df6	29.	Tc2, Td5
10.	N:c6, b:c	30.	Tb2, Nc7
11.	c:d, Nd6	31.	Ne3, Rfd7
12.	Te1, Nf5	32.	Tb5, Td3
13.	Cc3, Tfe8	33.	Tb4, h5
14.	C:e4, N:e4	34.	Td4, T:d4
15.	Ng5!, N:f3	35.	N:d4, g6
16.	T:e8+, T:e8	36.	Nc3, Rc6
17.	D:f3, D:f3	37.	h3, Rc5
18.	g:f3, N:c7	38.	Rf1, Rc4
19.	Tc1, Nb6	39.	Nd2, Nd8
20.	T:c6, N:d4	40.	Re2, g5

41. f4, g4 și în această poziție, după analizele prilejuite de întreruperea partidei, negrul a cedat. De remarcat că această partidă a avut un caracter decisiv, rezultatul ei permițîndu-i lui Stein să se claseze pentru turneul interzonal.

REBUS magazin

Frumoasa primăvară

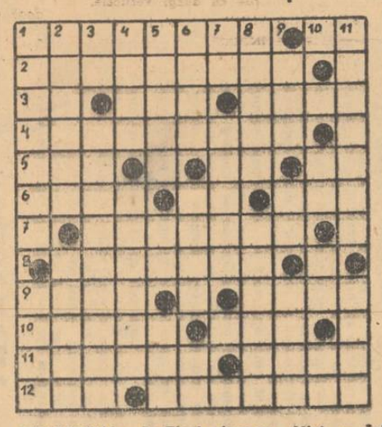

ORIZONTAL: 1) Flori gingașe de primăvară, albastre-violete — În sînzienele ilenei Cosînzene! 2) Livada, primăvara. 3) Cucu Olga — Imn — „Dar Primăvara, care știe tot, / Va risipi prin larba dimprejur / Scîntei de ..." (Topîrceanu: „Martie"). 4) Crengi puse-n poartă la 1 Mai. 5) Diminutiv feminin — Roza Ionescu — A început căldura! 6) Adierea zefirului — Inițialele numelului și pronumelui autorului „Nadei florilor" și „Cocostîrcului albastru" — Execută „Imnul veseliei" în „Concertul primăverii" (Coșbuc). 7) Are tulpină agățătoare și flori ca ale salcîmului, albastre și parfumate. 8) Aceasta are tulpina dreaptă, frunze prelungi și flori purpurii. 9) Pomi fructiferi cu flori albe. trandafirii — Insectă primăvăratecă. 10) Arbori de pădure cu frunze rotunde și flori verzui-roșietice — Pelin de mai. 11) Versurile reproduse la 3 orizontal — Neajunsul trandafirilor 2) Nume — Lună primăvăratecă.

VERTICAL: 1) Și-ntr-o scoarță de copac / O să bată... .../ Tactul gheunoala (2 cuv. din „Concertul primăverii") — Flori roșii pe verdele covor al primăverii. 2) Împărat roman — Cerul, primăvara mai mult ca oricînd. 3) Poiană Florea — Așa l se mai spune lăcrămioarei. 4) Uiei — Își reîncepe activitatea odată cu apariția primăverii. 5) Munți în nordul țării — Bluze înflorate — Fir. 6) Oraș în vestul țării — Protecție — În sepale! 7) Soare Ioana — Sihastru. 8) Anumiți munteni — Păsări de baltă, moțate, asemănătoare porumbelului, enumerate de Alecsandri printre „Oaspeții primăverii" 9) „...e zi de soare / ... e sărbătoare" (Alecsandri în „Cinel-Cinel") — În calicu! — În fiecare an se mai adaugă unul la trunchiul pomilor. 10) Carmen Oprescu — Folosință — În cîrlipit! 11) Pomi asemănători calului, gătiți și ei primăvara — „Cînd trandafirii înfloresc", de Gherase Dendrino, sau „Au înflorit salcîmii iară" de Eugen Teger.

Julieta FLOREA

A P A

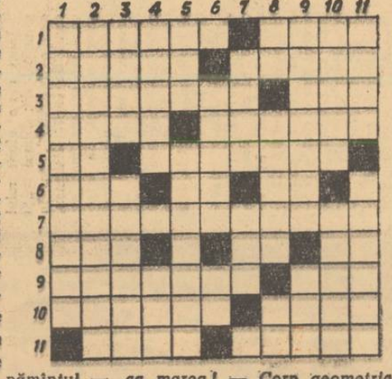

ORIZONTAL: 1) Mostre de apă — Sport de apă. 2) Apa în comparație cu pietrele...—Sus-se de apă. 3) Pune în apă rece — În Constanța. 4) Mai-că-sa s-a născut din spuma mării — Ape repezi și verticale! 5) Club sportiv... — ...cu sport în temă. 6) Trei sferturi de cupă — Recomandă apă oxigenată — În baltă. 7) Substanțe care se găsesc în apele minerale (sing.). 8) Lucrezi pămîntul — Cămăși naționale — Vai! 9) Un tort care îmi lasă gura apă — (Na, c-am spus-o!). 10) Își îndeplinește funcția în adîncul apei... — ...spre deosebire de acesta care plutește la suprafața apei. 11) Apă puternică... — Limpezi ca apa... limpede!

VERTICAL: 1) Apă trecută prin filtru. 2) Ca apa. 3) Apă bună de băut (vara!) — Apa oceanului. 4) Mare mai mare ca marea! — Corp geometric cuprins într-o ritornelă. 5) Partea dinainte a unui zid — Extaz. 6) Munți în Cehoslovacia — Sodiu. 7) Fluviu în U.R.S.S. — Rezultatul împărțirii 8) Zece vertical! — Vîrstă — Ulpiu Lupescu. 9) Hrăniți — Astfel 10) Cele mari sînt străbătute de o apă — De apă sau pe apă! 11) Păstrează — Intermediari între sticlă și gură!

N. CORNEA

Mobile

ORIZONTAL: 1) Autorul versurilor „Cu perdelele lăsate / Șed la masa mea de brad, / Focul pîlpîie în sobă / Iară eu pe gînduri cad / („Singurătate") — De jur, împrejur scaune, iar la mijloc dans 2) Invitat la masă — „La donna e mobile" 3) Cerculeț de metal — Stă la capul patului 4) Cuiere ambulante — Unele din ele își au studioul lor 5) 499 la romani! — Firidă într-o cameră de dormit unde se așează patul — Aurora la greci 6) Suport pentru scaunul chibzuiților! — Pat la șah — Pronume 7) Notă muzicală — La capătul studioului 8) A stropi cu apă — Eleșteu — „În scrînciob" de Mihail Jora 9) Decret (ad.) — Prefix — Pronume 10) Bibliotecă, mese de șah, fotolii și lume, multă lume — Verb ce se conjugă cu capul pe pernă 11) Camere cu paturi — Astfel 12) La scaun — Dulapul bunicii.

VERTICAL: 1) Sală mare în care scaunele sau băncile sînt așezate în semicerc sau în formă de potcoavă — Scatiu 2) Băncuța de odinioară — Șifonier 3) Autorul tabloului „Nud la oglindă" — Comodă 4) Floare — Îndepărtez 5) Două litere consecutive — A scris împreună cu Petrov povestirea „12 scaune" — Gust — Întocmai 6) Flacon, sticlă — Masa de seară — Ca un pat de scînduri 7) Țesătură înflorată pentru îmbrăcat mobilele — Plutire prin aer 8) Alt nume al orașului Tallin — Floarea ochilor! 9) Nume feminin — Amator de mese întinse 10) În dreapta și stînga fotoliului — Prefix pentru doi — Din nou 11) Stăpînești — „Patul lui Procust" de Cezar Petrescu, „Scrinul negru" de George Călinescu — Notă muzicală 12) Stau toată ziua în vîrful patului — Deasupra camerei.

Mihaela RADU

Poșta rebus

EM. TĂRCĂTU — Tg. Mureș: Careurile dvs. sînt realizate cu meșteșug. Din păcate nu le putem publica, pentru că nu ați ales teme din actualitate. Orientați-vă în această direcție viitoarele compoziții și mai trimiteți.

ION BERBECEANU — București: Jocurile sînt bune. Vom căuta să le publicăm — în limita spațiului disponibil.

IOAN IȚU — Rășinari: Careurile sînt bine realizate. Sosindu-ne însă după încheierea evenimentului la care se referă, nu este vina noastră că nu le mai putem publica.

JEAN MURGOI — Huedin: Temele sînt bine alese. Dacă veți putea evita, în organizarea careurilor, abundența prea mare de puncte negre, vi le vom publica cu plăcere.

ȘAFCIU ȘTELIAN — Adamclisi: Există în jocurile realizate de dv., o neconcordanță — ușor evitabilă — între conținutul și definițiile lor. Reluați careurile, cizelațile în sensul celor de mai sus și trimiteți-ne din nou.

AL. DOALI — comuna Lunca Bradului: După cum ați remarcat, ca cititor mai vechi al rubricii noastre, jocurile pe care le publicăm cer oarecare efort și o serie de cunoștințe mai largi din partea dezlegătorilor. Careurile dv. fiind mult prea ușoare, vă rugăm să mai încercați și să reveniți.

ȘTEFAN ILOVEANU — București: Mai încercați, nu vă descurajați pentru faptul că jocurile trimise au încă multe imperfecțiuni tematice și de compoziție. Așteptăm noile dvs. încercări.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ECVESTRA

ORIZONTAL: Aramă — Istorici — Rosinanta — Bros — Aman — Căruță — Ac — Balete — Iți — Ita — Intra — Lou — Acut — I — Aere — R — Scor — At — Anticar — IC — Creangă — Avut — A — Om — Tulumbă — Eol — Cavaleria — Tură — Osos — Zi — Nor — BR — Sacale — Călărie — Arat — Șah — Aport — Tilinci — EC — Șei.

LA RECE!

ORIZONTAL: Flori — Coșbuc — Răcitor — Luca — Apă — Esenin — S — Poli — TA — Pivă — Ave — Lină — Cît — I — Fulgui — Șe — Sfera — Aspic — Variat — Tătos — E — AG — Inec — LC — Tot — Fior — G — H — Elice — Răcori — R — Calmi — Alba.

ECHIPE

ORIZONTAL: Abraham — Atos — Secerig — Apc — A — Personal — M — Plesă — Culege — R — DT — P — R — Ren — Ode — Cap — Cerl — XI — Șocati — UC — I — București — Des — Cara — Tita — Atac — A — Mig — R — Țiței — Migală — Irosit — Narat — Vele — Platina.

Jocuri distractive

MUTAREA PIESELOR

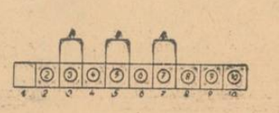

Nouă piese numerotate de la 1 la 9 trebuie așezate așa cum va arăta desenul de mai sus, avînd grijă ca numărul căsuței să coincidă cu numărul piesei. Numai piesa cu numărul 1 trebuie să fie așezată în căsuța numărul 10, căsuța 1 rămînînd liberă.

Mutînd piesele fără a le scoate din căsuțe, treceți piesa numărul 1 în căsuța ei. Vremelnic, unele piese pot staționa în căsuțele A, B și C; nu este permis să se sară cu o piesă peste alta. Cînd piesa cu numărul 1 va trece în locul său, în căsuța 1 — toate celelalte piese trebuie să fie și ele la locurile lor, adică în căsuțele cu numerele respective. Cum trebuie mutate piesele?

OBȚINEȚI CIFRA 1800

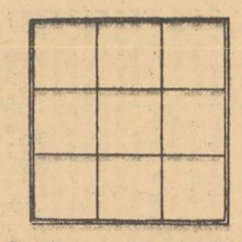

În cele nouă căsuțe ale pătratului trebuie înscrise diferite cifre în așa fel ca prin adunarea celor trei sume aflate pe liniile orizontale să obțineți suma totală 1800.

ȘAPTE TRIUNGHIURI

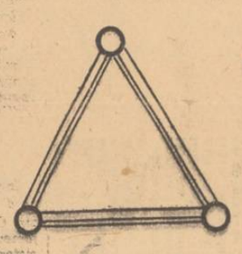

Cu 8 chibrituri, cu bile de plastilină, s-a format un triunghi echilateral (așa cum arată desenul de mai sus). Luați acum 9 chibrituri și aranjați-le în așa fel încît să formați 7 triunghiuri echilaterale.

ÎN 12 PATRULATERE EGALE

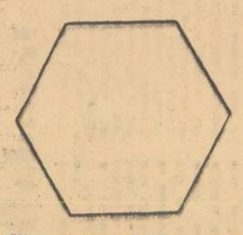

Vă propunem să tăiați exagonul de mai sus în 12 patrulatere egale (Pentru ușurința rezolvării jocului copiați desenul).

MICI PROBLEME

1) Scrieți numărul 100 cu ajutorul a șase cifre de același fel.

2) Scrieți numărul 55 folosind numai cinci de 4.

3) Scrieți numărul 20 cu ajutorul a patru de 9.

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 178

SE POATE?

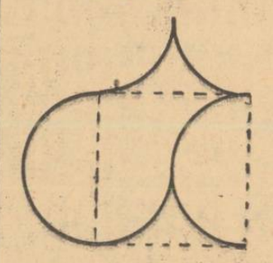

SOCOTEALA COMPLICATA

18 x 9 = 117 (1 + 1 + 7) =
9 x 9 = 81 (8 x 1) = 9

DOMINO

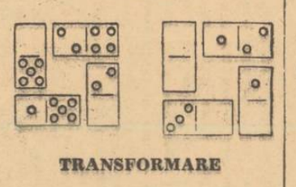

TRANSFORMARE

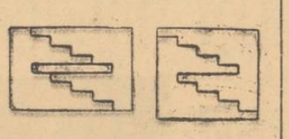

Filatelie

Cu prilejul raliului automobilistic de la Monte Carlo poșta principatului Monaco va emite o serie jubiliară de 14 valori. Desenele lor vor constitui o pitorească evocare a istoricului automobilului, aducînd imaginile vechilor trăsuri-auto, din care reproducem cîteva alăturat.

Și acum cîteva amănunte: primul raliu automobilistic desfășurat în 1911 a reunit 23 de concurenți din diferite țări ale Europei și a înregistrat o viteză medie impozantă... 10 km. pe oră!

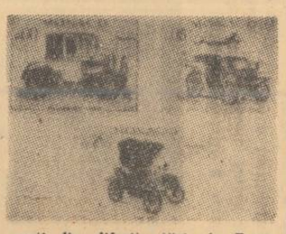

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Răspund maeştrii ecranului

—O interesantă anchetă a revistei „Filmul sovietic"—

Revista „Filmul sovietic" a întreprins la începutul acestui an o anchetă în rîndurile maeştrilor cinematografiei sovietice. Redactorii revistei au pus două întrebări:

1. — *Care a fost pentru dv. evenimentul cel mai memorabil în anul 1960 ?*
2. — *Care sînt proiectele dv. principale pentru 1961 ?*

— Iată cîteva din răspunsurile primite :

Serghei Iutkevici

„Anul trecut, cea mai mare bucurie mi-a prilejuit-o filmul *„Intîlnire cu Franţa"*, pe care l-am turnat în timpul călătoriei lui N. S. Hruşciov în această ţară. Am fost profund emoţionat cînd am realizat acest film. Nu e vorba de emotia mea profesională, de artist, ci de emoţia susci-tată de entuziasmul sutelor de mii de francezi care au aclamat pe şeful guvernului sovietic. Captivaţi de acest spectacol, ne-am străduit să folosim mijloacele cinematografice de aşa manieră încît spectatorii să devină participanţi ai evenimentelor reprezentate.

În 1961, voi realiza, în colaborare cu scenaristul Alexei Kapler, un film a cărui acţiune este plasată într-o mare uzină de rulmenţi cu bile de pe Volga. Personajele filmului sînt membrii unei brigăzi de muncă comuniste. Vrem ca filmul nostru să fie un portret al omului nou, a ceea ce viaţa noastră trezeşte la el, vrem să redăm lupta noului împotriva vechiului, pe omul care a intrat cu pasul ferm în viitor şi care rezolvă într-o manieră nouă eternele probleme ale datoriei, onoarei şi dragostei".

Irina Skobţeva

„Mi-e greu să răspund la prima întrebare, pentru că în 1960 am participat la mai multe evenimente mari şi mici, care-mi sînt deopotrivă de scumpe. La începutul anului 1960 am terminat filmul „Serioja", în care am jucat cu o nespusă bucurie, provocată de mesajul lui înălţător. Un eveniment a fost pentru mine călătoria pe care am făcut-o în Italia, împreună cu soţul meu Serghei Bondarciuk. Am asistat la turnarea filmului „Era noapte la Roma" (realizator Roberto Rossellini). Ne-am împrietenit cu tinerii actori italieni Giovanna Ralli şi Renato Salvatori, cu care am avut lungi conversaţii despre filmul contemporan, despre sarcinile care stau în faţa actorului.

În 1961 voi turna în filmul lui Grigori Roşal, care povesteşte viaţa unui savant german alături mişcării partizanilor păcii. Voi juca rolul unei tinere franţuzoaice, Suzanne".

Grigori Roşal

„Anul acesta lucrez la un film intitulat *„Judecata nebunilor"*, după proprul meu scenariu. Filmul are ca subiect viaţa savantului german Werner, care protestează în mod deschis împotriva folosirii descoperirii a sa în scopuri militariste. Lupta lui Werner se transformă într-o luptă pentru ideea păcii în lumea întreagă. Şantaje, ameninţări directe, pericole la tot pasul, nu pot sfărîma spiritul de luptă, voinţa lui Werner şi nu-l pot constrînge să abandoneze lupta împotriva nebunilor care vor să atenteze la viaţa paşnică a milioane de oameni. Popularii actori Serghei Bondarciuk şi Irina Skobţeva sînt principalii interpreţi ai filmului. Ne gîndim să realizăm filmul în culori, pentru ecran lat şi cu sunet stereofonic. Exterioarele vor fi turnate în Ucraina şi în Carpaţi".

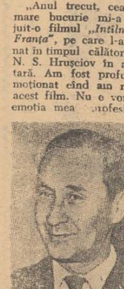

Boris Cirkov

„Unul din evenimentele cele mai remarcabile ale anului 1960 a fost pentru mine călătoria pe care am asistat la săptămîna filmului sovietic ca şef al delegaţiei cinematografiei noastre. Interesul extraordinar arătat de public pentru filmele prezentate au dovedit dorinţa arzătoare a spectatorilor străini pentru producţiile cinematografiei sovietice. În faţa cinematografului „Opera", unde au fost proiectate filmele noastre, staţiona în permanenţă o mare mulţime de oameni. În 7 zile cinematograful a înregistrat 23.000 de intrări, cu alte cuvinte circa 4000 de spectatori pe zi, la 4 reprezentaţii. E mult! Şi asta se poate vedea şi mai bine dacă voi mai spune că după prezentarea filmelor sovietice au fost programate, pe acelaşi ecran, două filme americane noi. Într-o zi, în sala de spectacole am putut număra... 85 de spectatori.

În anul 1961 voi interpreta un rol în filmul „Orizonturi", a cărui turnare a început în studiourile „Lenfilm". Filmul povesteşte cum elevii unei şcoli dintr-un sat, după ce şi-au terminat cele zece clase, pornesc în corpore la un sovhoz de pe terenurile virgine şi rămîn acolo pentru a munci. Din păcate, vîrsta nu-mi îngăduie să interpretez pe unul din aceşti entuziaşti adolescenţi. Joc, de aceea, rolul unui administrator al sovhozului. Administratorul este tipul cel mai nimerit pentru mine. Adesea artiştii şi spectatorul au faţă de el o atitudine ironică; ei au ideea preconcepută că administratorul e un om totdeauna ocupat cu aranjarea micilor sale treburi, uneori nu prea curate. La prima vedere, personajul meu, mulţios şi şiret, pare să semene cu personajul tradiţional. În realitate, mulţia lui este doar aparentă şi avem de-a face cu un om profund onest, de o mare puritate sufletească şi care îşi pune direct la inimă destinul tinerilor sovhoznici. E un rol de caracter, care îmbină umorul şi lirismul. Sînt foarte fericit că voi interpreta acest rol şi că voi putea colabora cu regizorul I. Haifit, care ştie să stimuleze activitatea artistului şi să găsească soluţii noi, neaşteptate, în modelarea personajelor".

Un film închinat lui Ceaikovski

De curînd, în studiourile „Maxim Gorki" din Moscova s-a dat primul tur de manivelă filmul medalion „Ceaikovski", după un scenariu de Alexandr Gladkov şi Mihail Popov.

Filmul povesteşte acea perioadă din viaţa marelui compozitor rus în care talentul său a cucerit o faimă mondială. Sînt redate fragmente din opera prodigioasă a marelui compozitor, în interpretarea soliştilor lui „Bolşoi Teatr" şi a unor mari interpreţi instrumentali sovietici.

Iată o filă a scenariului :

„Biserica rusă din Paris, strada Daru.

Se aud vocile corului. Luminările fumegă în faţa unor vechi icoane.

Ceaikovski stă în genunchi în faţa sicriului vechiului său prieten Nicolai Rubinştein, acoperit cu flori şi coroane. El îşi priveşte spre figura lui Rubinştein, nu vede altceva decît mîinile sale, mîinile sale frumoase de muzician, care au muncit atît de mult o viaţă întreagă.

Cu precauţie şi delicateţă, cu vîrfurile degetelor, Ceaikovski atinge mîinile prietenului său...

...Mîinile acestea se ridică şi apoi cad pe clapele unui pian...

...Şi iată, în această mină, bagheta şefului de orchestră ; se aude finalul solemn al celei de-a 4-a Simfonii a lui Ceaikovski...

Iată concertul pentru pian. Mîna lui Rubinştein atinge coarda lui Ceaikovski. Privind drept în ochi amicului său, Rubinştein îi şoptească cu vocea emoţionată :

— Iartă-mă, prietene ! Am fost un prost ! Concertul tău este o minune ! Iertă-mă !...

...Şi din nou mîna lui Rubinştein alunecă pe pian. O melodie tristă şi tandră — Barcarola.

...Cîntă corul.

Prin mulţime îşi face loc un bărbat înalt, îmbrăcat într-o pelerină stropită de noroiul de pe drum. Se repede să îngenuncheze în faţa sicriului, alături de Ceaikovski.

Se aud şoapte :

— E fratele lui.

— E Anton.

— Anton Rubinştein.

Anton Rubinştein, după ce aruncă o privire spre Ceaikovski, suspină, fără să scoată o lacrimă.

Corul cîntă.

Luminările fumegă.

O rază tremurătoare cade pe mîinile de ceară ale lui Nicolai Rubinştein.

Mîna de ceară a lui Nicolai.

Mîna grea, cu vinele îngroşate, a lui Anton.

Mîna fină, delicată, a lui Ceaikovski.

Corul cîntă cu fervoare".

Un nou film balet: OTHELLO

În luna decembrie a avut loc la Moscova premiera unui nou film, opera studiourilor din Tbilisi. Este vorba de filmul-balet „Othello", după celebra piesă de teatru a lui Shakespeare. Regia filmului îi aparţine renumitului balerin V. Ciabucheani, laureat al Premiului Lenin, care deţine şi rolul titular. Ţinînd seama de caracterul specific al cinematografiei, Ciabucheani a introdus în film o serie de episoade care în spectacolul de teatru sînt povestite de alte personaje: fuga Desdemonei din casa părintească, căsătoria ei cu Othello etc. În rolul Desdemonei, în filmul-balet apare T. Ţiganadze, solistă a Teatrului de Operă şi Balet din Tbilisi.

In studiouri — pe ecrane

● **LA „MOSFILM" se turnează un nou film în culori şi pentru ecran lat, „Pinzele roşii". Regizorul filmului este Alexandr Ptuşko, creatorul filmelor „Sadko", „Ilia Muromel", etc.**

● **PIOTR GLEBOV (Grigori Melehov în „Pe Donul liniştit"), Vsevolod Platov, R. Bikov (Akaki Akakievici în „Mantaua") şi tînăra revelaţie a ecranului sovietic, Ludmila Gurcenko, sînt protagoniştii filmului „Cerul Balticei", care evocă un episod emoţionant din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei sovietice.**

● **ÎNTRE 9 şi 28 iulie va avea loc la Moscova cel de-al doilea festival internaţional al filmului. Festivalul are ca deviză: *„Pentru umanism în arta cinematografică, pentru pace şi prietenie între popoare".***

● **„ROMAN ŞI FRANCESCA", după un scenariu al dramaturgului sovietic Alexandr Ilcenko, se turnează la Kiev şi este povestea adevărată a dragostei dintre un marinar sovietic şi o pescăriţă napolitană, devenită apoi cîntăreaţă de mare reputaţie. Filmul va fi ilustrat cu muzica lui Ceaikovski şi Giuseppe Verdi.**

● **„OPERAŢIA COBRA" este titlul unui interesant film realizat de Dmitri Vasiliev, veteran al cinematografiei sovietice, care a colaborat cu Serghei Eisenstein la filmul „Alexandr Nevski". Acţiunea filmului se petrece într-un spital din apropierea frontierei sovietice, unde un medic (dr. Mazur) efectuează experienţe pentru prepararea unui ser antiveninos.**

● ***CUNOSCUTA artistă sovietică Tatiana Samoilova apare într-un rol de o***

factură nouă : cel al cîntăreţei Natasa, în recenta coproducţie sovieto-franceză „Leon Garros îşi caută prietenul".

● **STUDIOURILE de popularizare ştiinţifică din Moscova au realizat, după un scenariu de Rostislav Jurenlev, un film de lung metraj : *„Vsevolod Pudovkin"*, dedicat celebrului regizor, al cărui film, *„Mama"*, după romanul lui Gorki, se numără, alături de *„Crucişătorul Potemkin"* printre capodoperele cinematografiei mondiale.**

● **ÎN STUDIOURILE „Lenfilm" au început turnările pentru noul film artistic de lung metraj *„Omul amfibie"*, după romanul ştiinţifico-fantastic al lui Alexandr Beleaev. Filmările submarine vor fi realizate în Marea Neagră.**

● **O COPRODUCŢIE „Mosfilm" şi „Defa" (R.D. Germană), cu titlul *„Cinci zile, cinci nopţi"*, descrie în secvenţe emoţionante, salvarea de către Armata Sovietică a tezaurului Galeriei de artă de la Dresda.**

Cariera unui comic...

Pînă a deveni actor de film, Serghei Filippov a încercat neamănate meserii. Printre altele şi-a încercat măiestria şi în meseria de brutar. A fost însă repede concediat pentru că, nu se ştie de ce, uita mereu să... săreze aluatul. Pentru un viitor comic, aceasta „omisiune" era foarte gravă. Din fericire însă, Filippov a dezmînţit, în cele aproape 50 de roluri pe care le-a interpretat pe ecran, „lipsa de sare". Cine dintre spectatorii din ţara noastră nu-şi aminteşte, cu zîmbetul pe buze, de rolurile interpretate de Filippov în filmele „Imblînzitoarea de tigri", „A douăsprezecea noapte", „Sombrero", „Noapte de carnaval" etc ? Şi pentru a da o imagine a posibilităţilor comice de expresie ale actorului, iată-l surprins de fotograf în timpul unor exerciţii de creaţie...

Trei cadre din filmul „Pîine şi trandafiri" : Stînga : Tatăl nu poate ierta Liubaşei că s-a îndrăgostit de un comunist ; mijloc : cu cîntecul pe buze, comuniştii au intrat în sat ; dreapta : nici în faţa plutonului de execuţie Samollo au trădează

REFLECTOR

„Contemporanul secolului"

Producţiile din ultimii ani ale studiourilor sovietice ne-au obişnuit cu filme de o înaltă măiestrie artistică, lucrate cu multă pricepere cinematografică, într-o excelentă interpretare. Iată de ce nu mi se pare o surpriză faptul că din istoria unei fabrici de automobile s-a născut o emoţionantă peliculă, urmărită cu mult interes de spectatori.

Trebuie spus de la început că rar mi-a fost dat să-mi dau seama de calităţile excepţionale ale unui scenariu, ca în cazul de faţă. Povestea activistului de partid Ermakov, de meseric lăcătuş şi mai apoi „Erou al Uniunii Sovietice", cum glumeşte cu umorul cunoscut, Kalinin, se anunţa stufoasă şi complicată. Romanul oferea mai multe posibilităţi pentru descrierea luptei încrîncenate cu greutăţile duse prin anii 30 de către creatorii primului automobil sovietic. Numărul paginilor putea fi nelimitat şi procedeele de asemenea. Filmul nu suportă lungimile, repetiţiile şi mai ales trenarea născută din excesul de psihologism. Aici faptele spun totul şi ele trebuie expuse cu claritate, să fie dramatice şi gîndite pentru ca interesul celor din sală să crească şi secvenţele să fie urmărite pînă la capăt.

Un cîmp gol, cîteva vite, o fată blondă care le păzeşte şi o bucată de lemn pe care scrie : „Uzina gigantică de automobile". Admirabilă metaforă cinematografică. Un om spătos, tînăr, energic, plin de voie bună, degajînd mai ales acea bunăvoinţă în stare să entuziasmeze pe oricine, stă în prim plan. Va reuşi el oare să învingă scepticismul inginerilor cu educaţie burgheză, gata mai curînd să dea din umeri la greutăţi decît să acţioneze ?

La întrebarea aceasta răspund cîteva episoade foarte bine gîndite. Ploaia ameninţă să transforme într-o ciulama nefolositoare cimentul adus pentru ridicarea fabricii. Căruţaşii şi lucrătorii sînt nemulţumiţi din pricina unor elemente necinstite, strecurate pe şantier. Numai exemplul personal, o mare voinţă şi o mare credinţă în cauza comunismului, ca trezi la realitate şi pe cei care mai şovăie. Din greutăţile comune se nasc mari prietenii ce vor dura ani de zile.

Ermakov, recrutător cu lenevşii, se face iubit numaidecît de cei ce pot să se entuziasmeze ca şi el şi să muncească fără să se cruţe. E vorba doar de un pionerat greu şi cine nu are calităţi deosebite, nu poate rezista. Lăcătuşul devenit director de fabrică, nu doarme nopţile, pentru că învaţă. Trăieşte aspru într-o odaie oarecare şi-şi creşte urmaşii, ca orice tată. Anii trec şi uzina e gata. Asistăm la ieşirea primului automobil pe uşa de fier a atelierelor de montat. În sunetele „Internaţionalei" maşina demodată acum, ni se pare o apariţie epocală.

Anii trec. Vine războiul. Copilul drag al lui Ermakov trebuie distrus pentru ca să nu cadă în mîini vrăjmaşe. Dirzul lăcătuş de altă dată are o teribilă strîngere de inimă, dar necesităţile tactice sînt mai presus decît orice sentimentalism. În refugiu, Ermakov, cu acelaşi entuziasm molipsitor reuşeşte să dea frontului tancuri în loc de automobile şi lucrul nu e deloc uşor. Fe urmă vine şi urgia destinului personal. În aceeaşi zi, energicul director află că fiul i-a murit pe front, abia la cîtva timp după ce-i murise soţia.

Sobru, eliptic, tragedia se consumă fără solicitări lacrimogene. Lupta continuă. După învingerea unei boli grele, Ermakov, încăruntit, îşi evocă viaţa în cursul unei călătorii spre un mare şantier al comunismului. Şoferul fără să bănuiască ceva, exclamă în momentul cînd soseaua a fost blocată de către un şir de autocamioane :

— Ce ne facem, tovarăşe Ermakov, ne-am înfundat.

E greu !

E greu ?

Omul de la volan nu-şi dă seama cîte amintiri au stîrnit vorbele lui. Călătorul cu fîmple albe, ar putea să-i spună multe, dar tace. Cu un interpret excepţional, cu o regie care a ştiut să elimine orice lungime şi mai ales cu un text literar de înaltă calitate, „Contemporanul secolului" constituie unul din cele mai bune filme văzute în ultimii ani. Din păcate titlul paradoxal şi o proastă popularizare au făcut ca interesul în jurul acestei producţii să nu fie cel meritat.

Eugen BARBU

JANA ŞI VLADIMIR

Jana Prohorenko şi Vladimir Ivaşov, în faţa Arcului de triumf din Paris.

Premiera filmului „Balada soldatului", anunţată la unul din cele mai cunoscute cinematografe din Paris, a stîrnit interesul viu al parizienilor, mai ales că la această premieră erau aşteptaţi şi tinerii actori sovietici Jana Prohorenko şi Vladimir Ivaşov.

În dimineaţa aceleiaşi zile tinerii protagonişti se aflau încă la Moscova, — parizienii erau impacientaţi: protagoniştii filmului nu se zăreau nicăieri.

Filmul a început să ruleze şi, într-un tîrziu, la terminarea filmului, cînd s-au aprins luminile, surpriză: într-un fotoliu şedea cuminte Jana Prohorenko. Cîteva clipe mai tîrziu îşi făcu apariţia în sală şi Vladimir Ivaşov. Parizienii au făcut o caldă primire oaspeţilor lor.

În momentul de faţă Jana şi Vladimir turnează în noi filme şi urmează totodată cursurile anului III al Institutului de Cinematografie.

Janei i s-a oferit rolul principal din filmul *„Şi asta e dragoste?"*, pus în scenă de Iurii Raizman, unul din cei mai mari regizori sovietici. Ea interpretează rolul unei tinere liceene, Xenia. Filmul, o dramă psihologică, povesteşte cum dragostea pură dintre doi liceeni, Xenia şi Boris nu rezistă în faţa încercărilor şi piere.

Vladimir Ivaşov turnează în regia lui Vasili Ordynski filmul *„Nori deasupra Borskului"*. El interpretează rolul lui Ghenka, un copil sensibil erescut într-o casă a copiilului. Dar Ghenka, în faţa greutăţilor vieţii, dă dovadă de fermitate şi intransigenţă în principii, atunci cînd acestea sînt puse în discuţie.

Jana şi Vladimir au rămas prieteni. Ei îşi aduc aminte cu plăcere de primul lor film, de primele roluri. Ei vorbesc, cu recunoştinţă despre Grigori Ciuhrai, care cu mînă sigură i-a ajutat să se formeze.

O şcoală de mari actori

Jana Prohorenko, Vladimir Ivaşov, Jana Bolotova, Tamara Siomina, Sofico Ciaurelli, Svetlana Druţinina, Zinaida Kirienko, Nikolai Ribnikov — nume noi, figuri noi, care au îmbogăţit cadrele de actori şi au dat o nouă prospeţime ecranului sovietic. Cu toţii, ca şi mulţi alţii, sînt elevi sau absolvenţi ai Institutului naţional de cinematografie din Moscova. Despre această instituţie de cultură scrie într-un număr recent al revistei „Filmul sovietic", marea actriţă şi pedagogă Tamara Makarova.

„Institutul naţional de cinematografie — *scrie Makarova* — îşi recrutează elevii din diferite facultăţi şi institute. Ei studiază aici literatura sovietică şi cea universală, istoria cinematografului, pictura, limbile străine şi numeroase alte materii; învaţă dansul, cîntul, pantomima, practică acrobaţia, scrima şi alte sporturi. Profesorii îi îndrumă pe viitorii artişti cu mult tact, lăsîndu-le perfect liberă iniţiativa creatoare... Noi, profesorii, îi învăţăm pe studenţi să devină ei înşişi „autorii personajelor" — cu alte cuvinte îi ajutăm pe actori să modeleze ei înşişi caracterele pe care trebuie să le interpreteze, inspirîndu-se din propriile lor observaţii, din cunoştinţele dobîndite şi din imaginaţie. Îi obişnuim să-şi îmipleteaască propria lor personalitate cu trăsăturile personajului pe care-l au de interpretat.

Valoarea acestei metode a fost strălucit confirmată de exemplul lui Serghei Bondarciuk, care a studiat în Institutul nostru şi anume în atelierul mixt — al binecunoscutului creator de filme Serghei Gherasimov. Încă pe băncile institutului, Bodnarciuk a interpretat o serie de roluri importante, iar pentru lucrarea de diplomă a încarnat pe Valko, în filmul profesorului său Gherasimov, „Tînăra Gardă". În cursul acestei promoţie cu Bondarciuk s-a afirmat Inna Makarova, o actriţă inteligentă, originală, cu un temperament fierbinte. Ea şi-a obţinut diploma cu rolul Liubei Şevţova din aceeaşi „Tînără Gardă".

După această promoţie s-a distins o nouă pleiadă de tineri absolvenţi ai institutului nostru, în frunte cu Alla Larionova („Ordinul Anna") şi cu Nikolai Ribnikov („Primăvara pe strada Zarecinaia").

Şi tot astfel, fiecare promoţie nouă a fost marcată de apariţia pe ecran a unor noi nume interesante. Printre acestea se află şi cel al Zinaidei Kirienko — o naturâ artistică serioasă şi profundă. A debutat interpretînd rolul Nataliei din „Pe Donul liniştit" şi a realizat o creaţie remarcabilă în rolul Irinei din „Soarta unui om". Cel care a văzut filmul acesta îşi va reaminti multă vreme de chipul femeii care aleargă după trenul ce se îndepărtează; îşi va reaminti zîmbetul ului al aceleiaşi femei, în ziua cînd soţul ei se întoarce acasă beat.

Foarte talentată este şi Ludmila Gurcenko, cunoscută din filmul ei de debut, „Noapte de carnaval". Sofico Ciaurelli a venit la institutul nostru din îndepărtata sa Georgie natală. Făcă a regizorului georgian Mihail Ciaurelli, visa cinematograful din cea mai fragedă copilărie. O vom vedea în noul ei film „Povestea unei tinere fete".

Jana Prohorenko şi Vladimir Ivasov sînt studenţi în anul III. Succesul lor în filmul „Balada soldatului" i-a făcut cunoscuţi şi apreciaţi în toată lumea. Jana Bolotova este studentă în anul I. Ea a jucat, încă înainte de a intra în Institutul de Cinematografie, în filmul „Casa în care locuiesc". O dată cu ea au intrat pe ecrane figurile studentelor Olga Lissenko şi Larisa Lujina.

Toţi aceşti tineri actori, pasionaţi şi talentaţi, se străduiesc să-şi perfecţioneze măestria actoricească, să-şi îmbogăţească cunoştinţele pentru a oferi ecranului sovietic, tînăra absolventă a Institutului de Cinematografie din Moscova, Tamara Siomina. Ea a fost aleasă pentru a reîncarna pe ecran pe eroina celebrului roman al lui Lev Tolstoi, „Invierea". La studiourile Mosfilm s-a dat ultimul tur de manivelă primei serii a filmului, iar primele impresii asupra interpretei Katiei Maslova sînt din cele mai favorabile.

Artur Miller pe ecran

Studiourile „Lenfilm" au terminat, în regia lui Teodor Vulfovici, ecranizarea cunoscutei piese de teatru a lui Arthur Miller, „Moartea unui comis-voiajor". Drama lui Willi Loman este încredinţată de actorul Nikolai Vofkov, de la Teatrul dramatic din Odesa. În celelalte roluri apar actorii Lidia Sukharevskaia (Linda), Gheorghi Sestov (Biff), Grigori Gai (Happy). Muzica aparţine compozitorului M. Veinberg.

În cîteele noastre, trei cadre din film.

Faceţi cunoştinţă cu TAMARA SIOMINA

Interpreta Katiei Maslova în filmul „Invierea"

Iată o fotografie din care, puteţi face cunoştinţă cu o nouă revelaţie a ecranului sovietic, tînăra absolventă a Institutului de Cinematografie din Moscova, Tamara Siomina. Ea a fost aleasă pentru a reîncarna pe ecran pe eroina celebrului roman al lui Lev Tolstoi, „Invierea". La studiourile Mosfilm s-a dat ultimul tur de manivelă primei serii a filmului, iar primele impresii asupra interpretei Katiei Maslova sînt din cele mai favorabile.

1964
BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 180 ★ Sîmbătă 18 martie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

72 DE ZILE EROICE ALE PARISULUI

Muzica de-a-lungul veacurilor

MOMENTE ȘI MONUMENTE DIN ISTORIA MUZICII

INVITAȚIE LIRICĂ
de Sidonia DRĂGUȘANU

Portrete în apă tare

DIALOG...
de Nicolae MINEI

MODA: *MANTOURI DE PRIMAVARA*

MAGAZIN MEDICAL

FIȘE PENTRU UN VIITOR REPORTAJ

Hidrocentrala de pe Argeș

La început firave, apoi tumultoase, apele Argeșului izvorîte din munții Făgăraș, le întîlnim tocmai la Curtea de Argeș. La trecerea prin oraș, în drumul său spre cîmpie, riul pare domolit, ostenit de atîta cale străbătută printre stînci potrivnice și dealuri ce-i ațin calea.

De pe un pod, chiar în centrul orașului, privim riul cum curge la vale, căutînd să descifrăm în undele lui, forța de care am auzit că este în stare, putere ce-i va fi smulsă spre binele și folosul omului.

★

A început să se însereze. Părăsim orașul în drum spre chei, avînd malul apei în stînga noastră. Satul Cerbureni — prima așezare întîlnită în cale. Prin Albești trecem cînd s-a întunecat de-a binelea. Începînd din comuna Oești, Argeșul este de partea cealaltă a șoselei, pe dreapta. Din cauza întunericului îi bănuim mai mult prezența, după susurul apei ce se izbește de bolovani. Rotunda, Bucșenești, Corbeni. Popas la reședința de comună. Ferestrele sediului sfatului popular, o casă arătoasă cu pridvor și curte întinsă cît o livadă, sînt viu luminate ca într-o noapte de bal. Înainte de a urca treptele de piatră ale pridvorului, încercăm să ne rememorăm denumirile așezărilor pe unde am trecut. De cîte ori nu vom întîlni de acum încolo în paginile ziarelor numele acestor sate și comune, de cîte ori nu le vom pomeni gîndindu-ne la marea lucrare de pe Argeș?

★

Corbeni, comună ce reunește șase sate cu mai bine de 3.000 de suflete. Constantin Dinescu, președintele sfatului popular, un om trecut de prima tinerețe, îndeplinește această funcție de trei ani. Cunoaște pe fiecare locuitor, tot ce s-a înfăptuit pe aceste meleaguri în ultimii ani. Lumină electrică pe uliță și în case, radioficare, 3 școli renovate și alte 2 noi, căminul cultural reconstruit și reutilat, magazin universal și grădinița de copii...

Cu ochii unui bun gospodar, președintele privește acum așezările pe care le cuprinde comuna, prin prizma sufletului nou pe care marele șantier al hidrocentralei îl va da acestor locuri liniștite. Și nu greșește de loc.

★

Constructorii sînt așteptați cu nerăbdare. Și de cei mari și de cei mici. Proaspăt deputat, Florea Cican, cunoscut în comună ca bun pomicultor, își exprimă gîndurile cu mult entuziasm. „Vom face ca toți cei veniți la noi să rîdice uzina de lumină, să se simtă cît mai bine. Îi vom găzdui prin casele noastre și nu vom precupeți sprijinul nostru. Printre noi se vor găsi mulți, domnici să pună umărul la lucrare".

★

Alexandru Băjan, tată a 6 copii, s-a și gîndit la doi dintre băieții lui. Nicolae e mecanic, iar Vasile miner. Meserii tocmai bune pentru ce se va cere la șantier. La fel s-a gîndit și bătrînul țăpinar Nicolae Căsăreanu. Are doi nepoți. Unul macaragiu la Bascov, celălalt mecanic la Poiana Lacului. Le-a scris, comunicîndu-le vestea cea mare despre hidrocentrală, înștiințîndu-i ca negreșit să vină să lucreze pe șantier.

Așezări de unde primăvara oamenii urcă la munte cu turme de oi, de unde pornesc spre crestele împădurite tăietorii de lemne. Așezări de unde în curînd, constructori încercați vor porni în sus, spre cheile Argeșului, să îmbogățească această vale cu cea mai prețioasă dintre nestematele pe care le-a avut vreodată. Și nimeni nu se va mira, cînd printre sutele de constructori va întîlni muncitori forestieri sau oieri de prin satele acestei văi.

★

Hidrocentrala de pe Argeșul superior care va avea o putere instalată de 220 M.W., cu o producție anuală de energie de 400.000.000 kWh. va reprezenta un aport însemnat la continuarea în ritm susținut a industrializării socialiste a țării și la dezvoltarea bazei sale energetice, contribuind tot odată la dezvoltarea continuă a potențialului economic al Regiunii Argeș. Puterea apelor Argeșului adunată cu cea a riurilor Doamnei, Cernat, Vilsan și Topologu va lăsa anual în turbinele marii hidrocentrale o cantitate de energie electrică egală cu necesitățile anuale a cel puțin 13 localități de mărimea orașului Pitești, sau egală cu necesitățile pentru consumul de iluminat a circa 14 regiuni de mărimea Regiunii Argeș. La brîul de lumini ce-l formează zecile de noi centrale electrice ridicate în ultimii ani, se va adăuga în anii șesenalului încă una dintre cele mai strălucitoare.

★

Doctorul Ionescu este de zece ani în Corbeni. Adică de cînd a terminat facultatea. Între timp s-a însurat și are un copil. Acum este medic șef de circumscripție și se poate socoti localnic. Atît de mult a îndrăgit locurile, atît de mult țin la el oamenii. Nu e zi în care șareta doctorului să nu fie zărită pe ulițele satelor de pe vale. Ba în Rotunda, ba în Berindești, sau tocmai sus la Tulburea.

Șareta dr. Ionescu face minuni. Trasă de un cal a cărui vîrstă nici nu se mai cunoaște, ne poartă mai departe pe drumuri abrupte. Ținta sînt locurile unde se va rîdica marele baraj al hidrocentralei, puternic piept de beton, înalt de 165 m., în spatele căruia se va forma un lac de acumulare întins pe o lungime de 14 km., staviă în calea a aproape jumătate miliard de metri cubi de apă.

Popas la Căpățineni. Sat de munte de unde drumul nu poate fi continuat decît pe linia ferată forestieră. Imediat în preajmă, pe o stîncă, se văd ruinele cetății lui Vlad Țepeș, cetate cu

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Pe valea Argeșului

Artistul emerit Marcel Anghelescu interpretează rolul principal în recenta premieră a Teatrului Național „I. L. Caragiale", „Ascultă-ți inima" de Al. Korneiciuc. (Citiți în pagina 8-a, „Spectacolul Magazin", noutăți din teatrele bucureștene)

Fotografia: Mihai POPESCU

CRONICA STRĂZII

Grădina Botanică

Îmi închipui că inițiativa doctorului Alexandru Davilla de a înzestra, acum un secol, Bucureștiul, cu o grădină botanică, trebuie să fi fost dictată de un imperativ... spițeresc. Director al Școlii de Medicină și Farmacie, i-o fi surîs pe semne gîndul de a avea la îndemînă — și-ntr-o gamă variată — plantele folosite aproape în exclusivitate, pe atunci, în terapeutică. Multe din ele denumite „exotice" erau importate de cei cîțiva „apoticari" bucureșteni, furnizori de buruieni etichetate în latinește, pentru ceaiurile de leac și pentru clismele foarte prețuite.

Firește, cum rezultă dintr-un document al timpului, proiectul obîrșit din acest deziderat practic, doctorul Davilla țintea să-l depășească, realizînd o grădină botanică în înțelesul larg și complex al cuvîntului. Minte luminată, fire activă, nu i-a fost greu să-l intereseze la ideea lui pe celălalt Alexandru, domnitorul Ioan Cuza, care i-a pus la dispoziție 1.000 de ducați.

Locul destinat grădinii fu găsit în zăvoiul Dîmboviței, la Cotroceni. Și dacă n-ar sta încă și azi mărturie, chiar în cuprinsul parcului centenar, niscai bălți rămase din albia străveche a gîrlii sălbatice atunci, cam anevoie să-ți imaginezi, uitîndu-te la cartierul ăsta modern, că aici se întindea cîndva lunca Dîmboviței, cu papură și sălcii, în preajma mînăstirii și a cîtorva căsuțe acoperite cu draniță, constituind singurele habitații de la Podul Eleiterie pînă în comuna Militari.

Dar ca atîtea alte inițiative de interes obștesc de pe vremuri, care erau fie zăticnite de rivalități politice, fie încăpute pe mîinile speculanților, și proiectul doctorului Davilla a avut de întîmpinat amarnice avataruri. Să nu uităm că la numai cîțiva ani după punerea pietrei fundamentale a grădinii (1860) intrăm în zodia nepotismului și a afacerismului, tutelate de monarhia Hohenzollernilor, cînd încep să se succeadă marile ghețeșuri ale epocii: podul de peste Dunăre, calea ferată, tramvaiele electrice, iluminatul Capitalei etc. etc.

Davilla a și angajat un specialist în asemenea lucrări, pe profesorul Ulrich Hoffman (cum reiese din datele comunicate subsemnatului de către tov. doctor Ion Tarnavschi, directorul actual al Grădinii Botanice) care s-a și pus pe treabă, defrișînd și asanînd smîrcurile imensului teren, croindu-i sectoarele, sădind primii puieți, primele plante și flori. Succesorul lui Hoffman, doctorul Dimitrie Greceanu (1866—1874), botanist eminent, care și-a făcut faimă prin cercetările privitoare la flora carpatină din Muntenia și Moldova, i-a continuat cu rîvnă opera, desăvîrșită după moartea lui de profesorul Brîndza, devenit titularul catedrei de botanică, separată atunci (1874) de catedra științelor naturii.

În cei paisprezece ani de la înființarea ei, Grădina Botanică se dezvoltă apreciabil, reușind să adăpostească cîteva mii de specii de arbori și plante. Pînă într-o bună zi, cînd directorul Brîndza a trebuit să se mute, cu grădină cu tot, în altă parte. Așa cum vă spun. A fost obligat să-și transporte ghiveciurile cu flori, ciuberele cu plante tropicale, răsadurile cu ierburi medicinale,

F. Brunea-FOX

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Un monument: plopul centenar din Grădina Botanică — 7 oameni cu greu îi pot cuprinde trunchiul

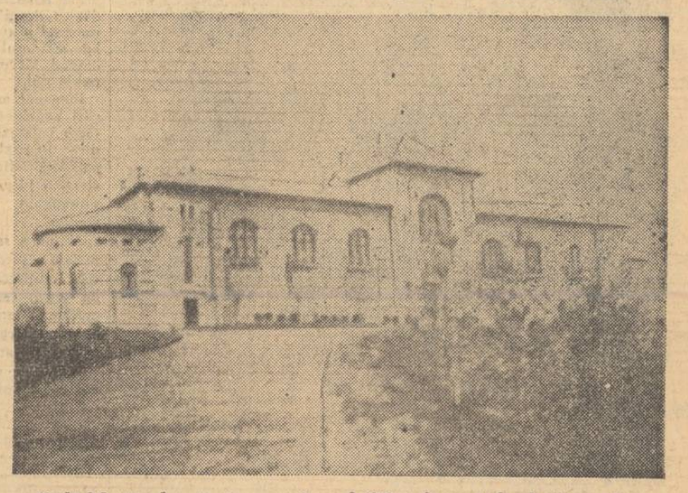

Vechiul Institut botanic, inaugurat în anul 1889 și distrus în bombardamentele de la 4 aprilie 1944

La Curaçao și Mexico City

Impresiile de călătorie ale ziaristului german Johannes Rössler

La Willemstadt, unicul oraș al insulei Curaçao din Arhipelagul Antilelor (Marea Caraibelor), nu se vede, aparent, nici un simptom al discriminării rasiale fățișe. Majoritatea locuitorilor insulei sînt mulatri, după ei, în ordinea numerică, urmează negrii; albii formează o infimă minoritate. La prima vedere se înțeleg bine între ei. Nu există mijloace de transport sau restaurante și magazine care să fie rezervate exclusiv albilor. Negrii pot circula nestingheriți ori și unde. Ei nu sînt priviți cu răutate atunci cînd apar printre albi. Nici măcar doamnele cele mai distinse nu manifestă vreo tresărire atunci cînd lîngă ele se așează un negru zdrențăros. Nu există oare într-adevăr, nici o discriminare rasială? Există, și aceasta se confirmă atunci cînd privești lucrurile mai în adîncime.

Pe această mare insulă tropicală, care își trage numele de la un delicios lichior de portocale, apa potabilă este un articol mult mai căutat decît chiar cel mai bun lichior din lume. În Curaçao există puțină apă. Secole de-a rîndul, pe această insulă săracă în vegetație nu s-a găsit nici un singur izvor și apa potabilă trebuia adusă de pe continent. Faptul că în 1527, ea a fost totuși colonizată de spanioli, iar în 1634 smulsă Spaniei de olandezi, se datorește existenței unui port cu totul aparte în Curaçao, care în perioada descoperirilor a constituit un refugiu inexpugnabil pentru navigatorii creștini. Un golf lung, care în locul cel mai îngust nu depășește nici 40 metri, intră în uscat pe o porțiune de patru kilometri și se lărgește apoi, formînd o radă aproape circulară, înconjurată de înălțimi.

Pirații au dispărut...

Pe cele două părți ale gîtului, acolo unde el dă spre ocean, și în fundul radei portului se pot vedea și astăzi cîteva ziduri și turnuri ale fortăreței olandeze, care fac ca orice încercare de atac să pară lipsită de speranțe. Pe zidurile întăriturilor din partea stîngă se înalță și acum, clădit în stilul vechi, hotelul Curaçao, o perlă a regiunii și un semn exterior al faptului că urmașii piraților realizează astăzi profituri mult mai mari decît au putut strînge strămoșii lor cu ajutorul armelor.

Pirații au dispărut, iar negustorii moderni de sclavi (adică carne albă) și contrabandiștii, trebuie să evite astăzi opinia publică. Insula are astăzi o menire nouă: ea este de fapt un loc al comerțului „liber" între Europa și America pentru aur, argint, pietre scumpe, ceasuri, bijuterii, aparate fotografice și alte lucruri scumpe, care nu pot fi cumpărate nicăieri la prețuri atît de avantajoase ca acolo. Insula constituie de asemenea locul de revînzare și rafinare a unor mari cantități de țiței din America centrală și de sud. Aceasta a dat posibilitate acestei bijuterii a dominioanelor olandeze să se despartă de valuta „patriei" și să introducă un gulden propriu, care are un curs de două ori mai mare decît cel olandez.

Cine cîștigă de pe urma acestei situații: oare negrii, mulatrii, albii în aceeași măsură, deoarece, în aparență, există o totală egalitate în drepturi?

Fără excepție

Realitatea este următoarea: în numeroasele magazine și ateliere care-și țin deschise ușile pentru sutele de mii de călători și marinari, stau cot la cot albi și negri. Primii ca proprietari care nu fac nimic (numai în magazinele dintre cele mai mici ei prestează munca de casieri), ceilalți ca meseriași, vînzători, muncitori auxiliari, băieți de prăvălie. Nu se întîlnesc excepții. Există desigur și „meseriași independenți", negri — negustorii și meseriașii din cartierele sărace ale Willemstad-ului, unde locuiesc băștinașii cu pielea neagră: femeile pescarilor din port, care, în căldura insuportabilă, vînd cu kilogramul pește, clienților negri. Nu există însă nici un atelier, nici un magazin care să aparțină unui „om de culoare" și în care să lucreze, ca funcționar sau muncitor, un alb.

În rafinării lucrează albi și negri: primii ca directori, ingineri și maiștri, ceilalți ca muncitori necalificați. Fără excepție. În hotelul Curaçao, care stă la dispoziția albilor și negrilor, erau tot atîția negri ca și albi. Negrii — servitori, albii — oaspeți. Fără excepție.

În automobile stau negri și albi. Primii ca șoferi, ceilalți ca clienți sau proprietari. Și în această privință aproape că nu există excepții.

Vile și cocioabe

Albii care-și pot permite, locuiesc în afara orașului, în împrejurimile deluroase, în vile extrem de frumoase, care în ce privește curățenia, confortul, culorile proaspete, amintesc locatarilor lor de patria olandeză. Împrejurimile însă nu se aseamănă cu cele olandeze. Nu există cîmpii mănoase, terenul este arid, acoperit cu cactuși rari. În primul rînd însă, ochiul este neplăcut impresionat de vecinătatea neplăcută a colibelor negrilor, construite din bidoane de tablă. O situație inevitabilă: acei ce vor să aibă în imediata apropiere pe servitorii lor negri, trebuie să se obișnuiască cu această priveliște...

Acei dintre albi însă care, din cauza afacerilor, sînt obligați să trăiască în oraș, își au locuințele în una din cele patru sau cinci străzi arătoase, largi, situate în apropierea mării, acolo unde este răcoare. În spatele lor încep cartierele negrilor, unde se întîlnește mizeria țipătoare. Străzi înguste de numai cîțiva metri, „case" în care aerul înăbușitor s-a oprit parcă locului, armate întregi de copii goi, care fug de orice „străin" atunci cînd sînt încă mici și care cerșesc imediat ce — ca semn al maturității — își pun o bucată de pînză în jurul șoldurilor. Iar pe frînghii între case — ceea ce sărăcia este nevoită să numească rufărie.

Poate că exagerez? Nu ați sesizat că vorbesc numai despre negri și albi, deși am făcut constatarea că majoritatea locuitorilor din Curaçao sînt mulatri? Aș vrea să spun că în Curaçao există chiar o „lege": cu cît culoarea pielii este mai închisă, cu atît munca pe care o prestează individul este mai grea, cu atît sărăcia

● *(Continuare în pag. 3-a)*

GRAVURĂ CUBANĂ

Arta grafică contemporană a Cubei este arta revoluționară a unui popor în plină destășurare a forțelor sale creatoare, deseătușate. Gravura în lemn, în linoleum și acvaforte, sînt procedee la care artiștii plastici cubani recurg cu precădere.

Xilogravura artistului cuban Atilano Armenteros, intitulată „Inspiratorul" prezintă un chip aspru, curajos, profilul eroului cunoscut din fotografii. Figurile simbolice care înconiorară chipul lui Fidel Castro, țărani ce muncesc pe pămîntul liber al Cubei, întruchipează victoriile populare. Purtînd inscripția „La tierra es vida" (Pămîntul este viață), această xilogravură a lui Armenteros vorbește despre bucuria argatului de ieri, care a primit pămînt, pămîntul pe care l-a stropit cu sînge, lacrimi și sudoare.

„Croindu-și drum", o altă lucrare a lui Armenteros, are drept temă eroica luptă a partizanilor — legendarii „barbudos" (bărboșii) — care, croindu-și drum prin pădurile virgine, au luptat împotriva lui Batista și a slugoilor săi sîngeroși.

În gravurile lui Armando Posse sînt redate întîmplări din viața de zi de zi a oamenilor simpli, a celor ce muncesc. Una din gravurile sale are, după cît s-ar părea, o denumire nesemnificativă: „Chip de om". Dar ea exprimă un profund sens uman: fața unui negru, realizată cu o admirabilă vigoare artistică. Citim aci și demnitate umană și fermitate și neînfricare. Armando Posse

CARLOS M. DIAZ GOMEZ — Un cavaler

este autorul și al altor numeroase gravuri, ca: „Mama", lucrare plină de căldură și gingășie, „Bătrîna", „Guahiro" (țăran cuban), „Podul".

Gravurile lui Carlos M. Diaz Gomez sînt povestioare din viața celor mici, pline de poezia copilăriei, iar altele ele amintesc zilele grele ale dominației străine. „Libertatea credinței" este titlul unei gravuri a lui Carmelo Gonzales Iglesias, înfățișînd o țărancă cu privirea îndurerată. Aceasta a fost soarta poporului în anii întunecați: în timp ce asupritorii săi duceau o viață de huzur și desfriu, cei mulți se bucurau doar de libertatea ...de a se ruga.

Acestea sînt cîteva trăsături ale artei grafice cubane contemporane: motivele de luptă — ca, de pildă, în gravura „Insurgenții" de Ana Roza Gonzales — se împletesc cu amărăciunea amintirii vremurilor de restriște. Patetismul revoluționar în creația celor mai buni dintre artiștii plastici luptători, copleșește prin forța sa artistică meditațiile sterile ale pictorilor izolați, abstracționiști. Ca orice artă adevărată, și arta grafică a Cubei este o armă care se află în mîini curajoase și credincioase luptei poporului.

72 de zile eroice ale Parisului

Paris, 18 martie 1871. În primele ore ale dimineții batalioane de soldați înaintează spre platoul Montmartre. Scopul operației, ținut secret pînă în ultima clipă, — zmulgerea tunurilor din mîinile Gărzii Naționale. Încercarea de a dezarma clasa muncitoare se lovește de rezistența muncitorilor. Generalul Lecomte ordonă soldaților să tragă în mulțime. Soldații refuză. Urmează fraternizarea generală a muncitorilor și soldaților. În Paris, răscoala e generală. Seara, steagul roșu flutură deasupra primăriei. Aici, Comitetul Central al Gărzii Naționale, primul guvern al muncitorilor din istoria omenirii, își ține ședințele.

Drumul spre Comună

În 1870 Napoleon al III-lea și Bismarck provoacă războiul franco-german. Armata franceză, nepregătită, suferă înfrîngeri după înfrîngeri. După 6 săptămîni, la 2 septembrie, la Sedan, Napoleon capitulează. Imperiul nu mai există.

4 septembrie 1870. Parisul se mișcă. Gărzile Naționale înarmate pun pe fugă pe ultimii apărători ai imperiului. Trăiască Republica! Se formează un guvern republican; în fruntea lui, generalul Trochu, vechi monarhist! Într-o casă veche dintr-un cartier muncitoresc ține ședințe secția din Paris a „Asociației internaționale a muncitorilor" și se întrunește „Federația corporațiilor muncitorești". Se înființează Comitetul Central al celor douăzeci de arondismente ale Parisului. De la 19 septembrie Parisul e asediat de Bismarck. Războiul a devenit război de apărare. La 20 septembrie Comitetul Central votează rezoluții: „Republica nu poate trata cu dușmanul care-i ocupă teritoriul. Parisul este hotărît mai curînd să se înghită sub ruine decît să se predea". Comitetul Central revendică alegerea imediată a membrilor Comunei din Paris.

La 28 ianuarie, guvernul burgheziei semnează armistițiul cu Bismarck. Capitulare. Trupele regulate din Paris, dezarmate. La Paris se organizează comitete muncitorești în toate arondismentele. La 24 februarie se alege statul major al revoluției: Comitetul Central al Gărzii Naționale. 300 de tunuri noi la Montmartre, Belleville și Montrouge. Sînt ridicate baricade și întăriri. Tunurile au fost cumpărate prin subscripție publică. O nouă trădare: guvernul a lăsat tunurile în reginile care urmează să fie ocupate de inamic. Poporul Parisului le salvează. Adunarea Națională se mută la Versailles; principala ei grijă este dezarmarea proletariatului parizian. În noaptea de 17 spre 18 martie, Thiers, șeful guvernului, ordonă capturarea tunurilor Gărzii Naționale. Rezistența muncitorilor se transformă într-o răscoală spontană.

La 18 martie, puterea a fost preluată de Comitetul Central al Gărzii Naționale. Este prima dictatură proletară din istorie. Ea avea să se mențină la Paris 72 de zile.

Deasupra Parisului flutură drapelul roșu

La 28 martie, două zile după alegeri, are loc proclamarea solemnă a Comunei din Paris. Chiar de a doua zi Comuna trece la primele măsuri în favoarea muncitorilor: eliberarea unor obiecte depuse amanet, drepturi pentru chiriași, rechiziționarea pentru locuitorii cartierelor bombardate a apartamentelor aparținînd celor fugiți, suspendarea urmăririi pentru datorii. La 30 martie apare decretul de desființare a armatei permanente, locul ei fiind luat de Garda Națională — poporul înarmat. Poliția devine un instrument răspunzător al Comunei ca toți ceilalți funcționari. Comuna a sfărîmat mașina de stat a burgheziei, preluînd în mîna ei întreaga putere de stat, legislativă și executivă. La conducerea instituțiilor de stat au fost ridicați muncitori și reprezentanți ai intelectualității revoluționare. La 2 aprilie este emis decretul cu privire la separarea bisericii de stat, la suprimarea bugetului cultelor, la exproprierea averilor bisericești. Instituțiile de învățămînt sînt deschise gratuit poporului și-sînt eliberate de amestecul bisericii. Se îmbunătățește salarizarea învățătorilor. Magistrații, ca și ceilalți funcționari publici, urmau să fie aleși, răspunzători față de alegători și revocabili.

Potrivit cuvintelor lui Karl Marx Comuna „însemna în esență un *guvern al clasei muncitoare*, rezultatul luptei clasei producătoare împotriva clasei expropriatoare, forma politică în sfîrșit descoperită în cadrul căreia se putea înfăptui eliberarea economică a muncii". Luarea puterii politice de către proletariat a permis adoptarea unor măsuri social-economice în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale clasei muncitoare și a eliberării de exploatare.

Revoluția proletară din Paris a fost o mișcare profund internațională, care tindea spre înfrățirea oamenilor muncii din toate țările și spre pace între toate popoarele; pe baza hotărîrii Comunei a fost dărîmată coloana Vendome, simbol al șovinismului și militarismului.

Adoptarea drapelului roșu, „drapelul Republicii Universale", ca drapel al Comunei, reprezintă semnul material al internaționalismului; pentru prima dată, drapelul roșu, arborat de multă vreme în cursul răscoalelor, devine drapel oficial al unui stat. Nu este deci de mirare că numeroși voluntari străini s-au alăturat Comunei, care acorda, după expresia lui Marx, tuturor străinilor cinstea de a muri pentru o cauză nemuritoare. Italieni, polonezi, ruși, unguri, romîni, germani, portughezi etc. au luptat pentru Comună. În rîndurile Comunei au luptat Constantin Cantacuzino, doctorul Rojniță, Dimitrie Dobrescu, Ioan Cernătescu, chirurg major în detașamentul de elită al Lașcarilor, doctorul Constantin Haralambie din detașamentul de elită al cercetașilor, Gioroc, comandantul fortului de la Issy etc.

Comuna a făcut încercări de a cîștiga țărănimea de partea revoluției; din Parisul asediat s-au trimis proclamații cu ajutorul baloanelor. În sprijinul Comunei din Paris s-au ridicat Marsilia, Lyon, Narbonne, Dijon, Toulouse și alte orașe. Mișcarea din provincii, fărîmițată, insuficient pregătită, a fost însă zdrobită de forțele militare ale guvernului din Versailles.

Deși înfrîntă, Comuna rămîne nemuritoare

Existența Comunei din Paris a constituit un pericol de moarte pentru lumea burgheză, de aceea împotriva ei s-au unit toate forțele reacțiunii internaționale. Guvernul german a eliberat 100.000 de soldați francezi luați prizonieri, pentru a ajuta guvernul de la Versailles în lupta împotriva Comunei și a ținut asediat Parisul. La 20 aprilie guvernul din Versailles începe mari acțiuni militare împotriva Comunei. Dar abia după o lună, la 21 mai, armata sa reușește datorită unei trădări, să pătrundă în Paris. A început o luptă îndîrjită pentru fiecare cartier, pentru fiecare stradă. La 22 mai în Paris erau aproape 600 de baricade. Muncitorii revoluționari au luptat o săptămînă întreagă pe aceste baricade. La 28 mai cedează ultimele puncte de rezistență. Pe cîmpul de luptă au căzut eroic treizeci de mii de luptători. Au început represiunile burgheziei; unele cartiere din arondismentul 20, locuite în majoritate de muncitori, au rămas complet depopulate. Numărul total al victimelor represiunilor a fost de aproximativ 100.000.

Comuna din Paris a fost dictatura proletariatului, dar o dictatură incompletă și netrainică; ei îi lipsea principalul — un partid proletar marxist. În componența Comunei au intrat proletari socialiști, internaționaliști, dar alături de ei se găseau și oameni care aparțineau celor mai diferite curente. Reprezentanți ai intelectualității progresiste, dar și democrați mic-burghezi, proudhoniști și blanquiști. Comunarzilor le lipsea spiritul de disciplină și organizare, le lipsea înțelegerea clară a țelurilor luptei. Comuna nu a putut să statornicească alianța cu țărănimea și nu a reușit să se extindă în provincie. Ea a făcut o serie de greșeli atît în domeniul politicii social-economice cît și în domeniul tacticii militare.

Cu toată înfrîngerea, însemnătatea istorică a Comunei este uriașă. Ea a fost prevestitoarea unei noi societăți, prima experiență a dictaturii proletariatului, a statului de tip nou. Pentru prima oară conducătorul revoluției a fost proletariatul, care a luat în mîinile sale steagul apărării independenței naționale și al libertăților democratice. Pilda istorică a Comunei a servit mișcării internaționale a clasei muncitoare, revoluției proletare victorioase din Rusia, care s-a încheiat prin crearea statului socialist și a deschis o epocă

nouă în istoria omenirii. În articolul său „În amintirea Comunei", apărut cu prilejul celei de a 40-a aniversări a Comunei, V. I. Lenin a scris: „Cauza Comunei este cauza revoluției sociale, cauza eliberării politice și economice depline a oamenilor muncii, cauza proletariatului din lumea întreagă. Și în acest sens ea este nemuritoare". Cauza nemuritoare a Comunei trăiește în succesele istorice ale statelor socialiste, ale mișcării comuniste mondiale.

Maria COSTACHE

„Zi-i, bade, cu fluiera"

La cei 25 de ani ai săi, Ion Lăceanu are trei pasiuni și o mulțime de amintiri. Pasiunile poartă nume ciudate: cîmpoi, caval, fluier. De obicei, într-o familie de vechi lăutari, de mic pui mîna pe arcuș sau fluieri măcar într-o tulvoaie de cucută. Și totuși, eroul reportajului nostru n-a cîntat niciodată... pînă la vîrsta de 16 ani.

— De ce n-ai cîntat, Lăcene, pînă la 16 ani? — l-a întrebat într-o zi careva. Că bunică-tu, Ion, și taică-tu, Ștefan, lăutari au fost.

Lăceanu a tăcut, s-a încruntat și apoi a răspuns:

— Asta-i poveste veche. Tata a vrut să mă salte. Zicea: „lăutaru tot cu-amaru". Bunicu a murit sărac. Trei zile și trei nopți a cîntat la sindrofia boierului Mateiaș. Cînd cheful s-a spart și a cerut bietul o para, i-au aruncat boierii cu paharele în cap, i-au rupt fluierul bucăți și l-au azvîrlit în plină iarnă, noaptea, afară din conac.

A trecut vreme și Ion Lăceanu se pregătea să plece la oraș, pentru a învăța meseria de electrician. Dar înainte de asta a mai fost ceva. Acasă, pe prichiciul ferestrei, se aflau, într-un vas de lut, vechile fluiere, în care se ascundeau parcă cîntecele de dor și jale, unele de mult poate uitate, ale satului său. Îl chemau. Și într-o bună zi a luat unul și l-a încercat.

Azi-mîine, poimîine, cu vremea, degetele deveneau tot mai măiestre. Îl întrecuse pe taică-su, Ștefan.

În 1952 Ion Lăceanu a plecat să învețe „electrica" la București. A lucrat întîi la uzina I.R.E.B., apoi s-a evidențiat ca brigadier fruntaș pe Șantierul Tineretului de la Centrul cinematografic Buftea.

Despre întîlnirea cu Ionel Budișteanu, cunoscutul dirijor de muzică populară, Ion Lăceanu povestește:

— În finala concursului artiștilor amatori a venit la București floarea fluierașilor din țară. Cînd am aflat că maestrul Budișteanu e în sala teatrului, mi-am zis: „Lăcene, să nu-ți faci neamul de rîs". Cînd am terminat de spus din fluier, iacă văd că vine la mine un om mărunțel, cu ochi jucăuși, care-mi zice: „Chiar de astăzi ești fluieraș în orchestra statului...".

Doi ani mai tîrziu, Ion Lăceanu lua premiu la Varșovia. A cules apoi laude în Ungaria, în Cehoslovacia... În 1957 e trimis la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova. Pe marile scene ale Moscovei, Ion Lăceanu a făcut să răsune cu strălucire „geamparalele" și doinele românești. La concursul internațional de instrumente populare, tînărul fluieraș român obține cea mai înaltă distincție: premiul I, cu medalia de aur. Se povestește că unul din membrii juriului, muzicianul englez Stewart Graham, n-a semnat diploma pînă nu a pipăit, cu propriile mîini, bățul cu șase găuri, care scotea atîtea tonuri nemaiauzite de el.

Nu de mult, Ion Lăceanu s-a întors acasă în concediu. A găsit satul colectivizat și scăpat de sărăcie. Povestește artistul:

— Cînd am ajuns acasă mi-a zis tata: măi Ionele, de-acu tu-mi ești om de vază și umblat prin toată lumea. Fluierul ți-aude și la radio. Zic unii că te-au văzut și la cinematograf.

— Lasă, tată...

— Ce să las! — se supără dînsul. Nu las de loc. Pentru toți zici ba din fluier și caval, ba din cîmpoi. Ia zi-i ceva și pentru taică-tu care te-a făcut, știi ăla: „Zi-i, bade, cu fluiera!".

— M-a ascultat și bătrînul colectivist Marin Mititelu, — povestește Ion Lăceanu, 85 de ani are. M-a prins de mînă și a zis: „Apoi, măi Lăcene, ți știu bine și pe bunicu-tău și pe Ștefan. Din fluier — cîntecul curge ca apa. Vezi să fie limpede și bună, că altminteri nu-i de trebuință...".

Al. NICHITA

ENCICLOPEDIE

MUZICA DE-A LUNGUL VEACURILOR

MOMENTE ȘI MONUMENTE DIN ISTORIA MUZICII

Într-una din zilele însorite ce prevestesc prin strălucirea lor luminoasă, apropiata revenire a primăverii, străbăteam străzile din centrul Capitalei, într-o scurtă plimbare reconfortantă. Spun reconfortantă, pentrucă de la o zi la alta înfățișarea străzilor se schimbă, blocuri noi își înalță spre cer fruntea de beton și te cuprinde un sentiment de bucurie, amestecat cu mîndrie, privind cum se aliniază simetria lor geometrică de-a lungul arterelor întinerite ale orașului.

În timp ce-mi treceau prin minte aceste gînduri, în fața mea apăru un grup de tineri, probabil studenți, care discutau cu aprindere, oprindu-se din cînd în cînd pentru a comenta afișele și placardele ce anunțau apropiatele concerte ale orchestrelor noastre simfonice, concertele-lecții, spectacolele Teatrului de Operă și Balet, ale Teatrului de Operetă și ale celor de dramă.

Cel mai activ în discuție era un tinerel negricios, șuplu, cu ochii negri și o sugestie de mustăcioară. Explica celorlalți, cu o voce tenorală:

— *Deosebit de interesante sînt concertele din ciclul „MUZICA DE-A LUNGUL VEACURILOR", organizate de Filarmonica de Stat „George Enescu", cu concursul unor tineri artiști. Pînă acum am fost la toate și pot să vă spun că m-au interesat atît de mult, încît mi-am propus să le urmăresc pînă la sfîrșit.*

— *Vrei să spui că de propus ți-a propus Sanda și că tu te-ai arătat dispus să-ți însușești propunerea,* — îi răspunse mucalit, un vlăjgan cu cap de copil, cu ochi verzi sclipind a haz fără răutate, îmbrăcat cu o scurtă îmblănită.

Celălalt urmă însă liniștit, cu un ton obiectiv, de profesor care susține o lecție:

— *Nu interesează cine anume ne stîrnește interesul pentru un lucru frumos. Pentru o carte, un concert, un tablou. Important este să simți frumusețea și adevărul unei manifestări de artă, să-ți placă cu adevărat, să ajungă să te pasioneze. În viitorul apropiat, oamenii cu pasiuni sau cu preocupări extra profesionale, vor fi cei mai apți să se bucure cu adevărat de creșterea continuă a timpului lor liber, ca urmare firească a scurtării zilei de lucru. Eu mă pregătesc de pe acum să înțeleg muzica. Mă întreb însă ce vei face tu,* — se adresă el mucalitului care-l întrerupsese, *tu, și alții ca tine, cînd veți fi nevoiți să jucați table în tot timpul liber. Am impresia că te antrenezi de pe acum cu îndîrjire, să nu înebunești de plictiseală.*

Replica fusese fulgerătoare. O dovedea rîsul spontan al întregului grup. Apoi tinerii o porniră cu pas voinicesc spre Universitatea Parhon, treziți la realitate de apelul celui mai tăcut dintre ei, care *se vede treaba că-și asumase sarcina de responsabil cu disciplina și frecvența regulată:*

— *Haideți băieți, că întîrziem la curs!*

N-apucară să se îndepărteze, că se apropie de mine un tehnician de la fabrica „Electronica", cu care făcusem cunoștință la o consfătuire cu publicul, organizată de o instituție muzicală importantă din Capitală. Cunoscutul meu, un bărbat subțirel, către 85 de ani, luase atunci cuvîntul, impresionînd asistența prin claritatea cu care își exprima preferințele muzicale, surprinzător de mature și totodată prin observațiile critice, bine întemeiate, la adresa întocmirii anumitor programe simfonice. Îl felicitasem și de atunci ne consideram mai mult decît două persoane care se cunosc. Amicul meu mă întrebă direct:

— *Cum ți se pare ciclul „Muzica de-a-lungul veacurilor"?*

— Extrem de binevenit și foarte instructiv, dar cam... incomplet. Istoria muzicii, ca de altfel întreaga istorie a spiritului omenesc, nu a făcut asemenea salturi, cum au îngăduit să facă organizatorii ciclului. Dar, cunoști vorba muncitorească „din greșeli se învață". Istoria oglindește evoluția lentă, de cîteva sute de ani, a muzicii, artă relativ tînără în comparație cu arhitectura, sculptura, literatura. În pofida tinereții ei, muzica a ajuns la o mare complexitate a mijloacelor de expresie. Cum s-a ajuns la această complexitate? La această întrebare nu se poate răspunde decît printr-un șir de popasuri, în momentele de răscruce, care marchează etapele importante ale unei seculare, dacă nu milenare, evoluții. Ciclul s-a rezumat să prezinte momentele de revoluție, cînd noul a luat locul formelor vechi. Revoluțiile în muzică s-au produs însă ca urmare a unor acumulări cantitative îndelungate, reprezentînd decenii și chiar secole de practică și gîndire artistică. Astfel, apariția marelui clasic german Johann Sebastian Bach, despre care ilustrul scriitor proletar Maxim Gorki scria că *„este asemenea piscurilor înalte, a căror zăpadă orbitoare reflectă lumina soarelui"*, a fost pregătită de cîteva generații de mari muzicieni, nord-germani, franco-flamanzi, francezi, italieni. Bach cercetase cu o profunzime de erudit moștenirea trecutului, ale cărei elemente el le-a integrat cu o rară forță poetică în monumentala sa operă, atît de variată în conținutul și forma ei, dar atît de unitară prin sufletul umanist care o străbate. La fel s-a întîmplat cu Haendel, Haydn, Mozart, cu vechii maeștri ai teatrului muzical, de la creatorul operei Claudio Monteverdi, născut la Cremona (1567 — 1643) pînă la napolitanul G. B. Pergolese (1710 — 1736) și la germanul Chr. W. Gluck (1714 — 1787). În muzică, întocmai ca și în știință, nimeni și nimic nu apare în chip spontan, prin „har divin", cum susțin idealiștii. Ca și arhitectura, pictura, literatura, muzica este o artă care se bazează pe o știință foarte vastă. Niciunul din noi nu putem măcar bănui, cu cîtă trudă eroică și-a însușit Beethoven elementele științei de a compune. Totuși, cel mai nepregătit auditor al simfoniilor, concertelor, cvartetelor sau sonatelor sale, se simte zguduit pînă în adîncul inimii și înălțat sufletește la auzul lor. Mozart era atît de inspirat încît scria tot timpul, în voiaj, în societatea prietenilor, la spectacole, în plimbările prin Prater. Pretutindeni și tot timpul cît era treaz, era inundat de idei muzicale, pe care și le nota pe foițe de hîrtie. În timpul unei partide de popice a scris faimosul „trio al popicelor". Și totuși, acest genial compozitor, mărturisea într-o scrisoare trimisă din Italia, unde s-a dus la vîrsta de 13 ani să învețe regulile compoziției, următoarele: *„Scumpă mamă, nu-ți pot scrie mult, căci mă dor degetele tot compunînd recitative"*.

Ca să revin la ciclul „Muzica de-a lungul veacurilor", voiam să spun că în șirul frumoaselor concerte, au lipsit voile cîtorva mari compozitori, voci din fericire deosebite de elocvente. Au lipsit unii precursori ai lui Bach, au lipsit maeștrii italieni ai sonatei preclasice, clavecioniștii francezi, englezi și alții. Primul concert, dacă-ți amintești, a fost închinat Renașterii tîrzii, adică polifoniei vocale din secolele XVI, XVII și XVIII. Caracterizînd Renașterea, Engels scria în „Anti-Dühring": *„Renașterea a fost cea mai mare prefacere progresistă pe care omenirea a cunoscut-o pînă atunci"*. Dar tot Engels ne arată că Renașterea a fost pregătită de veacurile anterioare ale Evului Mediu, considerat multă vreme de știința burgheză ca o epocă de obscurantism și înapoiere. În realitate, Evul Mediu a constituit, față de orînduirea sclavagistă, un progres, tot astfel cum prăbușirea sistemului feudal în secolul XVIII și înlocuirea lui cu societatea burgheză, a fost un pas înainte pe scara progresului social. În studiul *„Decăderea feudalismului și ridicarea burgheziei"* Engels arată că germenii descompunerii feudalismului s-au manifestat încă din veacurile XIV și XV. *„Așa dar, feudalitatea din Europa, occidentală era în veacul al XV-lea în plină descompunere; pretutindeni pe întinsul ținuturilor feudale se iviseră orașe cu interese antifeudale, cu un sistem juridic propriu și cu o burghezie înarmată"*.

Rezumîndu-se la cîteva sute de ani de muzică europeană, ciclul ar fi trebuit să înceapă cu un concert închinat artei medievale. Se putea alcătui un program interesant cu lucrări ale trubadurilor, truverilor și minnesängerilor, cu lucrări aparținînd polifoniei primitive.

Interesat de ceea ce spuneam, cunoscutul meu mă întrebă:

— *Este oare arta trubadurilor și truverilor valoroasă?*

— Pe lîngă valoarea ei artistică, arta trubadurilor și truverilor constituie prima încercare de laicizare a muzicii, de oglindire realistă a vieții, strivită în veacurile Evului Mediu de forțele înăbușitoare ale nobilimii și bisericii. Numiți în sudul Franței trubaduri, iar în nord truveri (de la cuvîntul „trouver" — a „găsi") acești artiști erau totodată poeți și compozitori. Ei au trecut peste opreliștile Bisericii și s-au inspirat în arta lor din cîntecul lumesc popular, îmbogățind astfel muzica cu diferite genuri, care prin diversitatea conținutului și formei, oglindesc întîmplări obișnuite ale vieții. Mai mult chiar, pe lîngă cîntecele lirice, ei au compus și piese epice, balade și vireleuri, cîntece cu personaje dramatice, ca *„aubes"*, povestind *„despărțirea îubiților în zori de zi"* sau cîntece cu caracter politic și satiric ce analizau unele evenimente contemporane, ca așa numitele *„sirventes"* sau *„cunug"*, care redau prin sunet și cuvînt sentimente amare, violente și profunde.

În Germania, trubadurii se numeau „minnesänger". Iată cîteva nume de trubaduri și minnesängeri celebri: Bernard de Ventandour, Marcabru, Guillaume de Poitou, Bertrand de Born, Thibaut de Champagne, Walter von der Vogelweide, Wolfram von Eshenbach, Witzler von Rugen. E ușor de observat că toți purtau numele localității în care s-au născut și acest fapt oglindește atașamentul lor pentru locul în care au văzut lumina zilei. Unul dintre cei mai originali și rodnici trubaduri a fost Adam de la Halle, mare poet și muzician, care a întrevăzut în chip genial genul „operei comice" sau al „operetei". În lucrarea sa *„Jocul lui Robin și al lui Marion"*, el a folosit de-a lungul unor scenete, arii de dans și cîntece de chef din epoca sa. În privința vieții lui avem prea puține date. Se știe numai anul morții și încă și acesta e nesigur: 1287. Se mai știe că era poreclit „cocoșatul", că s-a născut în orașul Arras, ca și Robespierre și că a murit la Neapole. Trubadurii se foloseau de măestria unor artiști interpreți, denumiți „menestreli" sau „jongleri", care rătăceau din castel în castel, prin sate și orășele, pentru a răspîndi creațiile compozitorilor și poeților acelor timpuri. Ei își acompaniau cîntecul cu harpa, sau cu mici orgi portative.

WALTER VON DER VOGELWEIDE — unul din cei mai celebri „minnesängeri"

Fără să ne dăm seama, ne-am oprit, eu și cunoscutul meu, în fața unor placarde care anunțau premiera operei „Boris Godunov" la Teatrul de Operă și Balet. Alături, un afiș al Filarmonicii de Stat „George Enescu" conținea programul dirijorului bulgar Constantin Iliev, în care figura lucrarea aceluiași mare compozitor clasic rus, *„Tablouri dintr-o expoziție"*.

Cunoscutul meu spuse:

— *M-a interesat foarte mult tot ceea ce mi-ați spus despre arta trubadurilor. Dar aș vrea să știu: este în această lună o comemorare a lui Musorgski?*

— Da. La 28 martie se vor împlini 80 de ani de la moartea acestui genial fiu al poporului rus.

— *N-ați vrea să-mi spuneți cîte ceva despre Modest Petrovici Musorgski, căci mi-am luat bilet la Operă dar și la concertul simfonic.*

— Cu plăcere. Dar nu acum. Rîndul viitor, cînd ne vom reîntîlni.

A. HARALAMB

Portrete în apă tare

DIALOG...

Toată seara, părinții au stat de vorbă cu fiica lor. I-au explicat, că, desigur, nimeni nu are ceva împotrivă ca ea să-și continue studiile, dar că, la 19 ani cît are acum, ar trebui să se gîndească și la lucruri mai serioase. Fata a înălțat, mirată, din sprîncene: există și lucruri mai serioase decît învățătura? Părinții s-au privit și au zîmbit, îngăduitor: sigur că există. De exemplu, măritișul. Fata a protestat: deocamdată, nici prin gînd nu-i trece să se mărite. Mai tîrziu, după ce va avea o profesie... Părinții au combătut-o: profesia e profesie, dar căsătoria e căsătorie. Și, deși fata nu a contestat acest aforism, părinții au insistat. Mama a fost lirică, tatăl a fost entuziast și, împreună, au intonat cantata pentru două voci: „Ce bine e să fii căsătorit!".

Acum e tîrziu. Fata a fost trimisă la culcare. Dar părinții ei continuă să-i pună la cale viitorul.

— Da, spune tatăl, O să se lase ea convinsă. Mai ales dacă o să-i alegem o partidă bună...

— Pe cea mai bună, spune mama și oftează. Vreau ca măcar fetița mea să aibe noroc în căsnicie!

— Zău? se zburlește tatăl. Dacă cineva dintre cei de față n-a avut noroc în căsnicie, nu tu ești aceea...

— Ce vrei să insinuezi?

— Nu insinuez nimic! Afirm sus și tare...

— Nu așa tare, că se scoală fata!

— Afirm, zic, că... Iar m-ai întrerupt și am uitat ce voiam să spun.

— Ceva dezagreabil la adresa mea, cu siguranță. Asta faci de două zeci de ani, așa că nu văd ce-ași putea afla nou.

— A, da, mi-am adus aminte! Voiam să spun că, din punct de vedere al fericirii conjugale, partea cea mai curioasă e...

— Partea cea mai curioasă e că tu îmi vorbești mie de fericire conjugală!

— Dacă nu îți este peste măsură de greu, te-aș ruga măcar o dată să nu mă întrerupi. Știi de cînd nu m-ai mai lăsat să-mi termin o frază? Din 1953! Era prin noiembrie...

— Dar tu îți minte cînd mi-ai spus ultima oară o frază amabilă? Cînd eram logodiți!

— Ei, da, pe atunci abia te cunoșteam! Între timp...

— Între timp, însă, te-ai lămurit că sînt un monstru...

— Monstru e exagerat... poate...

— Bine înțeles! Nici nu merit alt ceva! Nu-i destul că de două zeci de ani sînt nevasta ta...

— Scumpa mea, ești răzbunată: tot de două zeci de ani sînt și eu bărbatul tău!

— Foarte spiritual!... Și cînd te gîndești că am ajuns un fel de termen de comparație, printre prietenele mele... „Vezi să nu pățești ca Melania!" Sau: „Cutare a nimerit-o la fel de prost ca Melania!"... Ba nu, greșesc: la fel de prost ca mine n-a nimerit-o nici una din prietenele mele...

— Spune-mi, te rog, ai și alte prietene, afară de cele care mor de ciudă că nu s-au măritat ele cu mine?

— Probabil că vrei să întrebi dacă am și alte prietene afară de cele cărora le faci tu curte... Nu, n-am!... De două zeci de ani sorb cupa umilințelor!... Dacă nu mă măritam, ehei!... Realizam și eu ceva în viață!... Cine știe, poate ajungeam om de știință...

— Crezi că e destul să nu fii măritată ca să ajungi om de știință? Hai să nu mai vorbim despre ce ar fi fost „dacă"... Cînd mă gîndesc ce aș fi putut face eu, dacă nu mă însuram cu tine...

— Ai fi făcut un singur lucru: nefericirea altei femei. Numai că ea n-ar fi răbdat atîta cît am răbdat eu!

— Tu ai răbdat de la mine? Tu?

— Dar ce? Tu de la mine?

— Ia să recapitulăm puțin: la două săptămîni după nuntă, trebuia să mă rog de tine să-mi speli batistele...

— Cred și eu! Uiți că la o săptămînă după nuntă, am găsit o batistă de a ta pătată cu ruj de buze...

Părinții au ridicat glasul. Fata s-a trezit de cîteva minute și îi ascultă. Îi ascultă și zîmbește...

Nicolae MINEI

VITRINA CU CARȚI

TRAIAN COȘOVEI: Semnul din larg

Cititorul dornic de călătorii va întîlni în paginile cărții lui Traian Coșovei oameni minunați, hotărîți să lupte fără preget pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră. El poposește mai întîi în orașul de la poalele Tîmpei, vizitînd întreprinderile producătoare de tractoare și autocamioane românești care sînt răspîndite pretutindeni, pe meleagurile noastre. Făcîndu-ne cunoștință cu aceste frumoase realizări industriale, acasă la ele, sîntem conduși apoi în „cetatea furtunilor — Dobrogea".

Cea mai mare parte a cărții este rezervată acestei regiuni, sortită în trecut sărăciei și mizeriei, unde furtunile și arșițele se adăugau pe atunci jafului și silniciei.

Viața nouă a Dobrogei apare acum în toată frumusețea și belșugul ei. Ne apare o Dobroge industrială, o regiune colectivizată, cu o viață în continuă înflorire. O întrezărim din cuvintele lui Coșovei: „Uriașe avalanșe de fum, zguduitoare torente de cîntece alergă pe deasupra Dobrogei, dezmorțind-o. Totul e construit aici dîrz, crîncen, în cumplită încleștare cu furtunile biruind cea mai înălțătoare dintre furtuni, a inimilor descătușate, cărora partidul le-a deschis zările".

Reportajele din volumul „Semnul din larg" tipărit de Editura Tineretului descriu multe din transformările ce s-au înfăptuit în anii puterii populare pe pămîntul dobrogean, în bogata Deltă a Dunării. Cultivînd amănuntul, analiza psihologică, Traian Coșovei ne-a dat pagini izbutite despre realitățile noastre noi.

C. F. MEYER: Jürg Jenatsch

În revista elvețiană „Literatur" apărea în 1874 romanul „Jürg Jenatsch" sau „O întîmplare din Grizoni". Ceva mai tîrziu, romanul a apărut în volum, autorul lui, scriitorul elvețian Conrad Ferdinand Meyer obținînd aprecierea publicului.

Romanul are un caracter istoric, căci zugrăvește lupta pentru eliberarea națională dusă de Liga Grizonilor. În paginile lui a fost puternic profilată figura eroului național elvețian Jürg Jenatsch (1596 — 1639) supranumit „Wilhelm Tell al Grizonilor".

Acțiunea se petrece în prima jumătate a secolului XVII cînd între cele treisprezece cantoane, lipsite de un organ central de conducere se produc puternice contradicții. Ele apar între cantoanele urbane, cele mai dezvoltate din punct de vedere economic și cele de pădure cu o populație formată mai ales din oameni săraci. Liga Grizonilor, un mic stătuleț alcătuit din trei obști, situat în sud-estul Elveției, s-a angajat în această luptă, susținînd forțele progresiste și luptînd împotriva catolicismului obscurantist.

Jürg Jenatsch, curajosul luptător grizon, părăsește amvonul de pe care se rosteau cuvinte de amăgire a maselor exploatate, încinge sabia și intră în viltoarea luptei, scîrbit de „momîile" religioase — protestantismul și catolicismul.

C. F. Meyer reușește să redea cu forță trăsăturile voluntare ale luptătorului și ale celor cu care participa alături în încleștarea ce se ivise.

Romanul urmează o linie realistă, descriind în mod plastic epoca și oamenii ei, forțele angajate în luptă, reușește să creeze o atmosferă autentică în cadrul căreia se desfășoară acțiunea, demonstrează ideile umaniste și anticlericaliste ale scriitorului.

Scris într-un stil plăcut, bazat pe o amplă documentare, romanul „Jürg Jenatsch" s-a bucurat de o bună primire în rîndurile cititorilor români, la îndemîna cărora a fost pus în traducere de E.S.P.L.A.

C. S.

INVITAȚIE LIRICĂ

O carte este menită să lase amintiri, — este chiar datoria ei să-și continue ecoul în memorie. Dar în relațiile cu cititorul, cartea nu aspiră la reciprocitate, ba răspicat, categoric, nu vrea, nu-i place să i se lase amintiri. O deranjează chiar, din punct de vedere fizic, estetic și moral, cînd cel care a parcurs-o își lasă, cu sau fără intenție, un semn al vremelnicei lui treceri printre filele ei. Cum cartea nu poate țipa: mă doare! cînd o mînă brutală o estropiază, cînd o unghie trece apăsat ca un fier încins de călcat peste dunga colțului îndoit al paginii care trebuie să amintească popasul lecturii, durerea mută devine sonoră pentru cel care iubește cartea, — o receptează cu acuitate, ca pe o durere fizică proprie. Rana cărții îl ofensează, îl mîhnește și-l doare. O carte mutilată este un act de sălbăticie, care violentează sensibilitatea unui iubitor de carte.

Fără îndoială, mîinilor brutale le sînt asortate urechi nepăsătoare și ochi reci, indolenți, de pisică. Dacă aș fi de profesie psiholog, aș merge pe urmele lăsate de cititorii fără respect pentru carte — pe filele, pe coperta ei, și cred că aș stabili corespondențe destul de sensibile între suvenirurile pe care și le lasă unii cititori pe carte — îndeosebi pe cele de împrumut — și între anumite trăsături ale caracterului lor. Cred că n-aș greși spunînd că cine nu știe să se poarte cu o carte, cine nu știe să se poarte cu ea cu gingășie, cu grijă nu știe să se poarte nici cu o floare, nici cu un copil — și cu aceasta am spus cred totul.

*Fără îndoială, cărțile sînt sortite să

meridiane

„Partizanii" din... Statele Unite

Nici o agenție de știri nu a anunțat pînă astăzi ca teritoriul Statelor Unite să fi fost invadat de forțele armate ale cine știe cărui stat. La frontierele cu Mexicul și cu Canada nu s-au înregistrat incidente. Nici un soldat străin nu a tras vreun foc de armă pe pămîntul american. În afara accidentelor de circulație, a spargerilor și a unor noi furturi de copii, singurele incidente mai serioase petrecute pe solul american se pare că au fost doar niște încăierări în fața oficiilor de șomaj precum și demonstrațiile de protest din fața sediului O.N.U. din New York împotriva politicii agresive duse în Congo de puterile occidentale.

Și totuși, în ciuda faptului că Pentagonul nu a dat nici un fel de comunicat militar (nici măcar referitor la doborîrea a două avioane militare americane de către patrioții laoțieni) în Statele Unite există în momentul de față aproximativ 1800 de... „partizani" !

Oricît ar părea de fantezistă știrea este reală. Revista „Time" precizează chiar că „In Uwharrio National Forest din Carolina de nord, 50 de oameni și-au ridicat corturi printre mlaștini și au pornit cu hotărîre la interceptarea și dezorganizarea manevrelor trupelor regulate ale armatei americane".

Din informațiile pe care le dă revista mai apoi reiese însă limpede cam ce soi de „partizani" sînt aceștia. Ei sînt tot atît partizani pe cît de arabi au fost Glubb Pașa sau colonelul T.F. Lawrence...

Revista le spune de altfel pe nume denumindu-i „pretinși banditi". Că ei nu sînt încă banditi desăvîrșiți ci că se pregătesc să devină, aceasta este o treabă internă a patronilor „banditilor în devenire". Importantă este însă mentalitatea care se ascunde în spatele acestei definiții.

Este mentalitatea celor care își închipuie că popoarele pot fi înșelate — prin lipirea unei etichete pe spatele unui bandit — cu privire la țelurile cercurilor guvernante imperialiste. Acești așa-ziși partizani sînt pregătiți să fie lansați în diverse țări ale lumii pentru menținerea pozițiilor colonialiste și imperialiste. Faptul că ei sînt pregătiți în Statele Unite sau pe alte teritorii aflate sub control american ne indică destul de limpede cine se pregătește de acte agresive în diferite puncte ale globului. Ei sînt pregătiți spre a participa la așa-zisele „războaie locale" despre care Pentagonul vorbește atît de mult în ultimul timp. Ascultați numai ce scrie „Time": „Scopul cel mai important este să obțină sprijinul populației locale prin promisiuni, amenințări, mită sau alte mijloace". Se știe ce înseamnă aceste „alte mijloace": sabotaj, diversiune etc.

Se afirmă că școlile „partizanilor" spioni ar fi frecventate de 1800 de banditi. Crede oare Pentagonul că va putea cu ajutorul acestor banditi — chiar calificați — să mai schimbe cursul istoriei ? Crede oare că va putea zăgăzui mișcarea de eliberare națională din țările Africii, Asiei, Americii Latine ?

De cred încă o asemenea enormitate ei nu fac decît să-și pregătească singuri viitoare înfrîngeri, viitoare deziluzii.

Eugen PHOEBUS

Cine este mercenarul Trinquier

„Dați-mi o sută de ucigași și voi teroriza întreg Parisul !" Aceste cuvinte au fost rostite de Roger Trinquier, colonel al trupelor franceze de parașutiști, trecut în rezervă.

Numele acestui ofițer a început să circule tot mai des în presa occidentală, în legătură cu anunțata sa intrare în solda stăpînilor lui Chombe. Fel de fel de informații sînt difuzate în legătură cu prezența sa în Katanga sau cu plecarea sa...

Cine este acest Trinquier?

Despre Trinquier se vorbește de ani și ani de zile ca despre unul dintre cei mai sîngeroși ofițeri formați la școala războaielor coloniale. Trecut în rezervă, fostului comandant al regimentului 3 de parașutiști al Legiunii străine franceze i s-a redeschis poarta unor noi băi de sînge datorită faptului că stăpînii lui Chombe s-au gîndit să-i încredințeze misiunea de a organiza trupele de mercenari ale acestuia.

Sîngeroasa carieră a lui Trinquier oferea suficiente garanții marilor monopoluri interesate în exploatarea bogățiilor Congoului că omul potrivit a fost găsit și că el va „lucra" la locul potrivit.

In 1930 Trinquier a devenit ofițer în infanteria colonială. La început „lucrează" în China. Apoi, cînd acest cîmp de activitate a încetat să mai existe pentru el, ca și pentru mai marii lui, Trinquier a fost trimis în junglele și pe terenurile de orez din Indochina.

Ca „ucenic" s-a comportat bine. Cercurile colonialiste s-au declarat mulțumite de sîngerosul ofițer. După ce însă Trinquier et co. au dat faliment în Vietnam, el și cei de teapa lui au fost trimiși în Algeria.

„Der Spiegel" notează că „Trinquier, devenit maestru în materie, se dezlănțuie cu toată furia în fruntea unui regiment de parașutiști, prin orașele algeriene, preluînd asupra sa, cu calm, răspunderea pentru torturarea prizonierilor algerieni. El a contribuit și la sfîrșitul profesorului socialist de stînga Audin, care a murit în urma torturilor într-unul din lagărele lui Trinquier, ceea ce nu a împiedicat poliția să emită mandate de arestare pentru pretinsul evadat !".

Atunci cînd metodele sale criminale au devenit de notorietate publică și au stîrnit puternice acțiuni de protest, Trinquier a fost mutat într-un district militar unde nu mai putea să aplice metodele sale de reprimare a patrioților algerieni. Apoi el a fost trecut în rezervă.

Mulți s-au întrebat dacă nu cumva trecerea lui în rezervă nu s-a aranjat tocmai pentru a se facilita participarea lui la lupta de reprimare a poporului congolez.

Ajutor, pentru cine?

Revista economică de specialitate „American Metal Market" anunță că cercurile guvernamentale din S.U.A. sînt preocupate de elaborarea unui nou sistem de „ajutorare" a țărilor slab dezvoltate — un sistem care scoate și mai fățiș în evidență adevăratul caracter al „ajutorului american".

El constă în a furniza țărilor slab dezvoltate instalațiile și utilajul industrial american învechit, urmînd ca în locul lui industria Statelor Unite să fie echipată cu utilaj nou și modern. Industriașii americani care vor pune la dispoziția țărilor slab dezvoltate — firește contra cost — vechile lor instalații industriale, vor beneficia de reduceri considerabile și eventual chiar de împrumuturi, pentru a-și achiziționa utilaj nou.

Acest plan e de un cinism cu adevărat rar ! Pentru orice om care cunoaște cît de cît economia politică, sare îndată în ochi faptul că aici e vorba de o încercare de a rezolva dificultățile create de criza din economia americană pe spinarea altora.

E un lucru bine știut că în faza de depresiune a ciclului crizei economice, capitaliștii caută ieșirea din starea de stagnare a producției, între altele, prin reutilarea întreprinderilor, prin reînoirea capitalului fix, prin introducerea de perfecționări tehnice care au drept scop să facă producția mai rentabilă. Reînoirea capitalului fix dă impuls creșterii producției într-o serie de ramuri. Întreprinderile care fabrică utilaj primesc comenzi și, la rîndul lor, solicită tot felul de materii prime și materiale.

Iată la ce s-au gîndit, așa dar, cei ce elaborează planurile menționate de revista „American Metal Market"!

Cu alte cuvinte avem de-a face de fapt cu un plan de „ajutorare" a economiei Statelor Unite. De altfel, este semnificativ însuși faptul că în planul menționat, țărilor slab dezvoltate le sînt destinate instalațiile învechite ale industriei americane. Dacă mai adăugăm la toate acestea și condițiile politice înrobitoare, de care Statele Unite leagă „ajutorul" lor destinat acestor țări, cinismul autorilor năstrușnicei „inovații" pe tărîmul „ajutorului american", devine și mai evident.

Ordinul amiralului Reed

O escadră americană se află în momentul de față într-o vizită „de bunăvoință" în Uniunea Sud-africană. Marinarii americani au debarcat la Capetown, se plimbă pe străzile orașului, intră în localuri, se distrează. În fața restaurantelor unde se află inscripția „Numai pentru albi" nu intră însă toți marinarii americani. Intră doar cei cu pielea albă. Marinarii americani negri nici măcar nu încearcă să intre înăuntru, nici nu încearcă să protesteze. După cum anunță agenția U.P.I., ei au primit ordin din partea comandantului Forțelor navale ale S.U.A. din Atlanticul de sud, amiralul Allan Reed, „să se supună legilor rasiste din această țară".

A vrut amiralul ca negrul american să se simtă printre rasiștii din Capetown ca la el acasă...

Dacă n-ar fi naziști în R. F. Germană

Ambasadorul vestgerman în Statele Unite, prof. Grewe, a ținut la Boston o prelegere în care a abordat și problema reînvierii rasismului în R. F. Germană. El a încercat să demonstreze că în Germania occidentală „există grupări de neonaziști reduse". Furat de propria-i elocință, profesorul Grewe a afirmat, după cum relatează agenția vest-germană D.P.A., că „nu este surprinzătoare existența acestor grupări și că, dimpotrivă, ar fi mai îngrijorător dacă acest partid (este vorba de partidul nazist n.r.) ar fi dispărut fără urmă".

Ar fi fost, într-adevăr, teribil de îngrijorător dacă în R. F. Germană nu ar mai fi naziști notorii de felul lui Globcke, Heussinger și compania. Ar fi rămas guvernul vest-german cu portofolii vacante...

BUMERANGUL

„Cel mai grav eșec pe care Adenauer a fost nevoit să-l înghită de cînd există statul său..." ; „cel mai spectaculos afront suferit vreodată de șeful unui guvern german din partea unui tribunal german"... Cu aceste cuvinte a comentat o revistă vest-germană, deznodămîntul îndelungatei televiziune din Germania occidentală și înfrîngerea înregistrată de cancelarul de la Bonn în această „bătălie" care provoacă o vie agitație în viața politică a R. F. Germane.

Deznodămîntul constă într-o sentință (cuprinzînd nu mai puțin de 82 de pagini dactilografiate !), pronunțată de Tribunalul constituțional din Karlsruhe — cea mai înaltă instanță judecătorească din R.F.G. — care constată că „Deutschland-Fernsehen G.m.b.H" (Societatea Anonimă de televiziune — Germania), al cărei principal fondator a fost Adenauer personal, este anticonstituțională și trebuie, în consecință, lichidată.

„Bătălia televiziunii" constituie un episod specific contradicțiilor care macină orice țară capitalistă. Adenauer a înființat această societate pentru ca partidul său creștin-democrat să poată folosi cel de-al doilea canal de televiziune în scopuri proprii ; partidul social-democrat nu putea accepta în liniște o asemenea lovitură mai cu seamă în actuala perioadă de luptă electorală. Profitînd de faptul că o parte a judecătorilor Tribunalului Constituțional din Karlsruhe sînt social-democrați, profitînd de pozițiile unor cercuri din R. F. G. interesate în menținerea unei „autonomii" a länderelor, partidul social-democrat a reușit să împiedice pentru moment, cu ajutorul unei sentințe judecătorești, însușirea celei de-a doua rețele a televiziunii de către partizanii lui Adenauer.

De bună seamă că totul nu se reduce numai la lupta dintre cele două partide. Dacă în Germania occidentală opinia publică nu s-ar împotrivi tot mai hotărît politicii reacționare, interne și externe, a guvernului Adenauer, dacă nu ar exista un curent, din ce în ce mai puternic în favoarea unei politici raționale desigur că acțiunea social-democraților ar fi eșuat.

Înfrîngerea lui Adenauer este deci semnificativă, într-o oarecare măsură, pentru starea de spirit din Germania occidentală.

Dar iată cum a evoluat „bătălia televiziunii" care a luat sfîrșit zilele trecute și cum s-a ajuns ca Tribunalul din Karlsruhe să decidă asupra sorților ei.

Această istorie a început încă în 1953 cînd în Ministerul de interne de la Bonn a fost elaborat proiectul unei legi federale pentru radio-televiziune. Proiectul s-a ciocnit din capul locului de împotrivirea länderelor, — statele federale componente ale Republicii Federale Germane — care, referindu-se la autonomia lor în domeniul culturii preconizată de constituție, au contestat guvernului de la Bonn dreptul de a reglementa problemele radio-televiziunii pe baza unor legi federale. Se pare însă că pînă la urmă guvernele länderelor ar fi fost dispuse să ajungă la o tranzacție cu guvernul de la Bonn pentru a împărți pe din două autoritatea asupra celei de a doua rețele a televiziunii. Dar guvernul de la Bonn — mai precis cancelarul în persoană — voia să aibe o rețea de televiziune sub controlul său direct și exclusiv pentru a putea dispune de ea și mai bine ca mijloc de promovare a politicii sale. După îndelungi și complicate manevre în care s-a folosit copios de complicitatea și ajutorul acelora din länderele ale căror guverne se află în mîna partidului său — Uniunea creștin-democrată — Adenauer a trecut, în luna iulie anul trecut, la înființarea societății pe acțiuni Televiziunea Germania (Deutschland-Fernsehen G.m.b.H.) menită să asigure cea de a doua rețea a televiziunii vest-germane.

Această acțiune a cancelarului își găsește explicația pe de o parte în năzuința sa de a intensifica și lărgi campania în sprijinul politicii agresive a militarismului german și împotriva țărilor socialiste, de a adînci războiul rece și a atița isteria războinică, prin intermediul televiziunii de sub controlul său direct. Pe de altă parte, apropierea alegerilor parlamentare l-a determinat pe Adenauer să asigure acest instrument de propagandă electorală atît de eficace, exclusiv în favoarea partidului său.

Presa occidentală menționează în același timp și faptul că înființarea noii societăți de televiziune n-a fost străină nici de perspectiva unor serioase venituri bănești ce pot fi realizate, în special prin reclama comercială...

Dacă primul dintre scopurile mai sus amintite, urmărite prin fondarea societății „Deutschland-Fernsehen G.m.b.H" n-ar fi deranjat cu nimic partidul social-democrat din opoziție, în schimb celelalte l-au tulburat profund. Drept care încă în toamna anului trecut, cele patru länderе vest-germane în fruntea cărora se află guverne conduse de social-democrați — anume Saxonia inferioară, Hessa, Hamburg și Bremen — s-au adresat Tribunalului constituțional de la Karlsruhe, acuzînd guvernul federal de a fi comis, prin crearea societății de televiziune menționate, un act anticonstituțional. Judecarea procesului a durat cîteva luni de zile, timp suficient pentru ca o serie de secrete de culise ale acestei afaceri să fie dezgropate și date publicității. S-a aflat astfel, de pildă, că principalii parteneri ai lui Adenauer la „conjurația televiziunii" — termen folosit de predilecție de către presa social-democrată din R.F.G. — sînt ministrul său de interne Schröder (fost membru al bandelor S.S. de pe vremea lui Hitler), care a depus cea mai vie activitate pentru înființarea societății, ministrul său de justiție Schäfer, care s-a dovedit un atît de slab cunoscător al legilor, încît, întrebat fiind în ziua înființării societății „Deutschland-Fernsehen G.m.b.H", ce posibilitate au länderele de a o ataca pe cale juridică, a răspuns : „Juridic, nu văd nici o posibilitate de controversă", și ministrul poștelor și telecomunicațiilor, Stücklen care, în timp ce a refuzat länderelor canalul cerut pentru emiterea unui al doilea program de televiziune, a construit pentru societatea înființată de cancelar o rețea specială și instalația de emisiune respectivă.

S-a mai aflat și un alt lucru interesant. În octombrie anul trecut, trei deputați socialiști, Erler, Jahn și Wittrock, au cerut, în cadrul unei interpelări parlamentare, lămuriri privitoare la proveniența fondurilor oficiale, folosite pentru societatea „Deutschland-Fernsehen G.m.b.H". Ministrul Schröder s-a mulțumit să declare că „sumele provin din surse potrivite". „Aceasta — scrie ziarul francez „Le Monde" — înseamnă în limbaj mai puțin parlamentar că finanțarea lui „Deutschland-Fernsehen G.m.b.H" s-a făcut din fondurile secrete acordate legal guvernului. Un asemenea mod — continuă „Le Monde" de «a scoate apă din izvoarele statului» în vederea creării unei întreprinderi menite să servească interesele partidului guvernamental, urmărind totodată și scopuri comerciale, a suscitat în ultimele luni vii critici în cercurile parlamentare, care nu se opresc numai la partidul socialist".

În sfîrșit, în ultima zi a lui februarie, Tribunalul de la Karlsruhe a dat sentința în care se afirmă pur și simplu că societatea „Deutschland-Fernsehen G.m.b.H" a lui Adenauer e anticonstituțională și că trebuie să fie desființată.

Sentința a provocat o atare stupefacție în cercurile guvernamentale de la Bonn, încît conferința de presă a purtătorului de cuvînt al guvernului, Eckhard a fost de cîteva ori amînată, pentru a se putea reface de mai multe ori textul — de altfel destul de confuz — al declarației oficiale la acest eveniment neașteptat.

Ziarul francez „Le Monde", e de părere că înfrîngerea suferită de cancelar ar putea influența chiar și pe cei mai fideli susținători ai partidului său, ceea ce nu poate fi trecut cu vederea în acest an electoral. „Astfel — scrie ziarul — afacerea celei de a doua rețele de televiziune vest-germane a devenit un adevărat bumerang rău lansat, care l-a rănit pe cel care l-a mînuit".

De altfel, efectele sentinței au și început să se resimtă în atacurile mult mai îndrăznețe ca de obicei, pornite împotriva cancelarului în cadrul dezbaterilor ce au loc în aceste zile în Bundestag și unde între altele cancelarul e acuzat pentru cheltuielile legate de acțiunea sa anticonstituțională. Violența acuzațiilor poate fi apreciată de însuși faptul că deputatul social-democrat Erler și-a exprimat părerea că ar fi fost cazul ca guvernul să-și dea demisia.

Furtunoasele dezbateri din Bundestag au confirmat odată în plus că „bătălia televiziunii" este o expresie grăitoare a contradicțiilor dintre diferite grupuri ale burgheziei vest-germane, contradicții care se ascut pe măsură ce se dezvoltă procesul de decădere a rînduielilor capitaliste.

A. STANCIU

Sfîrșitul unui conflict

Micul „război" dintre Islanda și Anglia, referitor la dreptul vaselor engleze de a pescui în apele teritoriale islandeze, a luat sfîrșit.

Royal Navy nu a putut înfrînge rezistența micului și bravului popor islandez. Nici dreptul nu a mai putut fi înfrînt cu ajutorul forței. E și aceasta un semn al schimbărilor ce se petrec în lume. De bună seamă că altădată o mică națiune nu ar fi avut curajul să înfrunte flota Albionului. Astăzi însă, flota militară britanică a fost obligată să se retragă în afara celor 12 mile care constituie apele teritoriale islandeze.

Pînă acum Anglia refuza să recunoască dreptul Islandei de a-și fixa lărgimea apelor teritoriale la 12 mile întrucît aceasta nu era pe placul flotei britanice care ținea să pescuiască în apropierea țărmurilor. O serie de incidente serioase au avut loc din această pricină. Islanda nu s-a găsit însă izolată în bătălia pe care a dus-o. Alături de ea s-au găsit nenumărate state care se situează pe poziția că fiecare stat are dreptul de a-și fixa singur lărgimea apelor teritoriale potrivit cu necesitățile economice precum și cu cele legate de securitatea țării. Tocmai acestui larg sprijin internațional s-a datorat și țăria poziției pe care s-a situat Islanda.

Apartenența Islandei la agresivul pact al Atlanticului de nord a constituit însă o piedică în calea traducerii imediate în viață a deziderateloг poporului islandez. Practic, regula celor 12 mile nu va fi respectată integral, imediat, de către Anglia. Pînă în 1964, unele vase britanice vor mai putea pescui în unele zone din apele teritoriale islandeze. Făcînd această concesie, sau fiind nevoită să o facă, se pare însă că Islanda intenționează să obțină, la rîndul ei, alte aranjamente în viitor. Potrivit unor ziare occidentale, Islanda intenționează să ceară peste cîțiva ani extinderea apelor teritoriale, în regiunile bogate în pește.

La Curaçao și Mexico City

(Urmare din pag. 1-a)

este mai mare. Ar fi însă o greșeală de a vorbi despre o poziție de mijloc a mulatrilor. De obicei, ei sînt mai apropiați de negri decît albii, și numai puțini au ajuns la o treaptă socială care aparține, de fapt, domeniului albilor.

Am plecat la Mexico-City, pentru a participa la cea de-a treia conferință generală a organizației „International Association of Universities". Din păcate țelul călătoriei mele mi-a lăsat doar atît timp ca să vizitez numai cîteva cvartale și cartiere, deoarece Mexico-City, acest oraș construit pe un teren mlăștinos la o altitudine de 2.300 metri, cuprinde aproximativ o șeptime a poporului Mexicului de 36 milioane.

În apropiere de centrul orașului, ale cărui străzi sînt supraaglomerate de șirurile interminabile de automobile, se întinde un inel extrem de larg de case fără etaj, construite cu mijloace primitive, case care par cumva străine într-un asemenea oraș mare și modern. Terenul este însă ieftin, materialele de construcție scumpe ; a investi banii în construcția de locuințe — ținîndu-se seama de sărăcia majorității locuitorilor — este o afacere extrem de riscantă. Capitalele tuturor țărilor „subdezvoltate" din întreaga lume, se aseamănă toate într-o privință : ca polipi uriași ele aspiră bogățiile și oamenii din întreaga țară. Cîțiva kilometri dincolo de aceste orașe se pare că timpul s-a oprit de veacuri. În agricultură se folosesc metode medievale, oamenii trăiesc în găuri care nu merită nici numele de casă, nici de locuință.

Mame cu doi-trei copii alături vînd nuci pe caldarîm

Mi s-a părut că la Mexico-City contrastul este deosebit de izbitor : luxul este mai mare și ți se vîră parcă în ochi datorită turiștilor americani. Iar acolo unde luxul se etalează, îmbrăcămintea sărăcăcioasă a celor săraci pare și mai sărăcăcioasă, deoarece pantalonul cîrpit se transformă în zdrențe. Nicăieri n-am văzut magazine atît de elegante ca pe Avenida Juarez din Mexico-City, dar nicăieri n-am văzut o sărăcie de masă atît de crasă ca pe străzile lăturalnice ale acestui oraș înundat în lumini strălucitoare. Sărăcia se exprimă și în faptul că adolescenți, acoperiți numai cu zdrențe, riscîndu-și literalmente viața, oferă pe partea carosabilă a străzii, printre automobilele care circulă cu mare viteză, ziare și gumă de mestecat ; șansele lor de a vinde cîte ceva sînt legate de blocarea circulației, atunci cînd vehiculele sînt constrînse să oprească brusc. Sărăcia constrînge pe mame cu doi-trei copii mici să stea pe caldarîm și să ofere într-o batistă cîteva nuci, care sînt sparte chiar pe loc cu o piatră sau cu o bucată de fier ascuțită.

La Mexico-City, după cum mi s-a spus în multe locuri, aproape că nu există șomeri. Avînd în vedere slaba industrializare a acestui oraș de cinci milioane, acest lucru care pare neverosimil, este totuși adevărat, dacă privim situația din punctul de vedere al autorităților mexicane : ca șomer este înregistrat numai acela care a avut deja în acest oraș un post în regulă, iar pe deasupra nu toate profesiunile au dreptul la acest privilegiu. Sutele de mii însă, care vin anual de la țară în oraș, pentru a scăpa de lipsa totală de perspectivă, și care nutresc chiar cea mai mică nădejde de a găsi un „post", aceștia nu sînt șomeri, pentru că... nu sînt înregistrați nicăieri.

In Mexico-City

Rolul luptelor de tauri

„Bull-fight", luptele de tauri importate din Spania, o barbarie fără seamăn, au aici o importantă funcție socială. După modelul circurilor romane, ele au menirea să abată masele să se gîndească la situația lor. De două ori pe săptămînă, miercurea și duminica, au loc la Mexico-City lupte de tauri, iar a doua zi ziarele publică relatări și articole pe pagini întregi. Dar și aceste lupte de tauri nu pot împiedica întotdeauna ca mexicanii să privească cu admirație mica și curajoasa Cubă, prima țară latino-americană, care a scuturat cu hotărîre cătușele imperialiștilor americani.

Partidul Comunist din Mexic este unul din cele trei mari partide din această țară și o forță care trebuie luată în serios, o forță care se bucură de simpatia unui mare număr de oameni simpli și a unui mare număr de intelectuali eminenți. Minunata frescă a lui Diego Riveras din Palatul guvernamental, care înfățișează istoria țării de la primele ei începuturi, epoca asupririi coloniale spaniole și pînă în zilele noastre, ilustrează viziunea poporului mexican liber, sub steagul lui Marx și Engels.

Vacanțele nedorite ale studenților

Majoritatea interlocutorilor mei au fost studenți și profesori de la universitatea din Mexico-City.

Am aflat că numărul studenților înscriși nu este același cu al celor care studiază efectiv. Un mare număr de studenți iau concediu pentru un semestru sau pentru un an, pentru a lucra și a strînge ceva bani, ca să poată urma semestrul următor. Studiul costă scump. Un student are nevoie anual de 800—1000 pesos. Un muncitor de rînd cîștigă anual 400—500 pesos. Astfel se explică de ce studenții care își urmează „activ" studiile trebuie să aibă și un serviciu pentru a cîștiga ceva bani. Numai foarte puțini pot obține de la părinții lor atîția bani ca să poată trăi și fără un venit auxiliar. Bursele de stat sînt complet necunoscute... 40—60 la sută din totalul studenților abandonează studiile înainte de vreme, pentru că le lipsesc mijloacele financiare și pentru că forțele lor fizice și intelectuale nu pot rezista la această viață grea.

Este clar că în asemenea condiții, printre cei care studiază se pot întîlni puțini copii de muncitori și țărani...

DE PRETUTINDENI

DIRECTORUL închisorii din Santiago del Estero (oraș din nordul Argentinei) a fost internițat în închisoarea pe care a administrat-o, pentru... complicitate la furtul unui automobil.

●

JUDECĂTORUL englez Arnold a fost pe vremuri un foarte bun jucător de rugbi. Recent a prezidat instanța în procesul unui docher englez, învinuit de scandal și bătaie într-un local public. Acuzatul s-a luat la bătaie cu un grup de cheflii; pe cinci i-a trîntit la pămînt, iar ceilalți patru au preferat fuga rușinoasă.

La întrebarea judecătorului, cum a putut rezista de unul singur, ba chiar să pună la respect pe atîția inși, acuzatul a răspuns: „Eu, înălțimea voastră", eram cîndva nelipsit de la meciurile de rugbi la care ați jucat și dumneavoastră. Și am învățat cîte ceva".

●

REVISTA engleză „Family Doctor" a publicat rezultatul unei anchete, întreprinse în problema „Fumatul în școală". Din cei 2.500 de elevi chestionați, între vîrsta de 9 și 17 ani, care obișnuiesc să fumeze regulat, 25% au răspuns că părinții lor cunosc acest lucru, dar n-au nimic împotrivă. Din anchetă rezultă că toți tinerii care fumează obțin rezultate mai slabe la învățătură decît colegii lor nefumători.

●

ÎN URMA unei operații, un cetățean din Cardiff (Anglia) care de 25 de ani a fost surd, a început să audă din nou. De atunci suferă de simptome ce nu le-a cunoscut înainte. Zgomotul de pe stradă îi provoacă insomnii, iar zgomotele obișnuite îl irită, sunetele de orgă le percepe ca tunete, lătratul unui cîine îl enervează, chiar la o depărtare de cîteva străzi.

●

SCRIITORUL canadian L. Petersen a scris prima piesă de teatru inspirată din viața eschimoșilor, băștinașii regiunilor nordice ale Canadei. Pentru a realiza piesa, intitulată „Marea Foamete" — după cum arată ziarul „Globe and Mail" — autorul a plecat în regiunile cele mai nordice ale Canadei, în Arctica.

●

GRAVORUL armean Akop Azatian a reprodus pe un vas de 1,50 m. înălțime, podoabele și frescele celebrului templu armean Zvarnoț. Pentru această lucrare el a folosit 50.000 mici bucățele de lemn din toate speciile forestiere existente în Armenia. Templul antic din Zvarnoț, din care au rămas azi doar ruine, se află în împrejurimile Erevanului. El a fost construit în secolul VII și e unul din cele mai reprezentative opere ale arhitecturii antice.

●

SOCI este cel mai mare oraș la mare al U.R.S.S. El se întinde pe 140 km. de-a lungul Mării Negre și numără 147.000 locuitori și 83 sanatorii balneare.

●

UN CAZ ieșit din comun a venit spre judecare în fața tribunalului Santa-Monica. Jacqueline Lee Prescott a cerut divorțul de soțul ei John, administrator al muzeului oceanografic din localitate, sub motivul că soțul ei nu se gîndea decît... la pești. În fiecare ungher al casei, dădeam de pești, a declarat femeia în fața instanței. Apreciind motivul pornirii acțiunii ca întemeiat, judecătorul i-a dat cîștig de cauză.

●

SĂPTĂMÎNALUL italian „Lavoro" arată într-unul din ultimele sale numere: „În privința cheltuielilor populației pentru cărți, ne aflăm în mod rușinos pe ultimul loc din Europa, loc pe care îl împărtim cu Spania franchistă, țară înrgozitor de înapoiată".

●

LA LONDRA s-a deschis o expoziție de... falsuri ale unor opere artistice. Printre exponatele acestei expoziții neobișnuite se află „sculpturi antice", create în secolul XX, manuscrise ale lui Shakespeare realizate în zilele noastre și alte asemenea lucrări ale unor escroci.

●

UNUL din numerele pe februarie a.c. al ziarului parizian „Liberation" începe în felul următor: Este poate singurul caz din lume : Franța nu are în guvernul său un ministru al instrucțiunii. Și aceasta, în țara în care învățămîntul public suferă de pe urma lipsei de școli și personal didactic.

●

ÎN LUNA aprilie se va deschide la Paris a cincea stagiune a „Teatrului Națiunilor". Cu acest prilej 25 de țări își vor trimite trupe de teatru, iar pentru prima oară vor participa colective teatrale din R. P. Ungară, Liban, Republica Malgașă, Cuba, R.A.U., Peru și din alte țări. Aceste 25 de trupe de teatru vor veni în capitala Franței cu 47 de spectacole și vor da 130 de reprezentații.

●

LA NEW YORK au apărut „Scrisorile și jurnalul lui James Fenimore Cooper", scriitor care a zugrăvit cu vigoare artistică lupta indienilor din America împotriva colonizatorilor. Culegerea, în două volume, cuprinde numeroase documente și materiale inedite.

●

O DECIZIE a consiliului orășenesc din Hassfurt (R.F. Germană) prevede o taxă pentru aerul ocupat de balcon. Taxa nu se va plăti dacă aerul ocupat de balcon se află deasupra grădinii și nu pe partea străzii.

MAGAZIN MEDICAL

OBOSEALA

Oboseala este un fenomen care poate surveni în mod fiziologic ca și în mod patologic. S-au dat mai multe explicații apariției oboselii. Printre ele figurează teoria care vede în oboseală consumarea substanțelor ce degajă energie, cum sînt compușii fosforici și glicogenul. De asemenea există teoria aportului insuficient de oxigen, știut fiind că în timpul unei munci intense — atît respirația, cît și circulația, sînt mai active, tocmai în vederea unei oxigenări mai ample.

Altă teorie explică oboseala prin acumulare de substanțe chimice (acidul lactic) în mușchi și țesuturi, care ar intoxica apoi sistemul nervos. Acest proces este dovedit și pe cale experimentală, numai că în acest caz nu e vorba de oboseală, ci de o adevărată istovire.

Teoria care satisface pe de-a-ntregul mecanismul de producere a oboselii, este teoria care introduce participarea la acest fenomen a sistemului nervos. Considerarea organismului ca un tot unic, pus sub conducerea sistemului nervos, recunoașterea rolului hotărîtor ce-l deține scoarța cerebrală, influența ce o are asupra organismului, ne fac să înțelegem ce se petrece în timpul oboselii. Celulele nervoase sînt acelea care, suferind anumite modificări, vor imprima întregului organism schimbări care dau naștere senzației de oboseală care poate fi de diverse grade în raport cu intensitatea și durata lucrului. O mulțime de fapte ne dovedesc rolul ce-l deține sistemul nervos. Atunci cînd sîntem obosiți, nevrînd să ascultăm de acest semn de alarmă, nu mai sîntem stăpîni pe mișcările noastre — lipsește coordonarea. Atenția și preocuparea scad în cazul unei suprasolicitări intelectuale. Somnul, care nu este decît o frînare din partea scoarței cerebrale a tuturor excitațiilor pornite din interior și exterior permite o refacere a celulelor nervoase. Oboseala e deci trecătoare și organismul își revine după repaos sau somn.

Se știe de altfel că o muncă executată în condiții plăcute, lipsite de monotonie și cu convingerea utilității ei, îndepărtează cu mult procesul oboselii dovedind rolul sistemului nervos și adevărul învățăturii pavloviene. Influența mediului ambiant cum e căldura excesivă sau frigul, aerisirea, iluminarea, zgomotul sînt factori de seamă în producerea oboselii. E destul să citâm, că reducîndu-se zgomotul într-o centrală telefonică de la 50 la 25 decibeli (decibel este unitatea de măsură pentru zgomot) numărul erorilor a scăzut cu 42% iar oboseala a apărut cu mult mai tîrziu. De asemenea durata lucrului, ritmul, mecanizarea, automatizarea sînt elemente hotărîtoare în declanșarea sau evitarea oboselii. În consecință este bine să se asigure ca muncitorul să lucreze în condiții cît mai comode. Antrenamentul are o importanță deosebită pentru executarea muncii cu un minimum de efort, cu un randament mai mare și cu o oboseală mult mai mică. Prin el organismul se adaptează. Respectînd măsurile igienico-sociale, de ordin general și individual randamentul va spori iar oboseala nu va mai apare.

Anumite stări patologice se însoțesc de oboseală. Astfel ea apare în bolile sistemului endocrin cum e insuficiența glandei suprarenale sau boala lui Adison, diabetul, mixoedemul, (insuficiența glandei tiroide). De asemenea ea se întîlnește în bolile ficatului — hepatite, ciroze. Atît în bolile cu secreție internă cît și în cele hepatice oboseala se datorește turburărilor în schimburile de nutriție, eliminării de potasiu și reținerii de clorură de sodiu, metabolismului tulburat al hidrocarbonatelor, proteinelor sau grăsimilor în afecțiunile ficatului. Anemiile prezintă adesea acest simptom. Astenia nervoasă care se caracterizează prin insomnie, dureri de cap, se însoțește foarte frecvent de oboseala care nu cedează la repaus.

Dacă apar fenomene frecvente de oboseală fără eforturi evidente, trebuie deci să ne prezentăm la medic pentru a vedea dacă nu cumva este vorba de un simptom al vreunei boli. În același timp trebuie controlat dacă condițiile de muncă sînt conform cerințelor igienei. Dacă toate aceea nu sînt decît fenomene de mică intensitate și trecătoare, atunci un tratament bazat pe compuși fosforici și vitamine, care să favorizeze schimburile de nutriție va fi util.

Dr. I. H.

Un tratament al paraliziei datorită poliomielitei

O serie de mașini puse în funcțiune de curenții biologici pot constitui un sprijin prețios în tratamentul paraliziilor provocate de poliomielită. Deoarece această boală distruge o parte din măduva spinării, celulele care rămîn produc curenți biologici slabi, incapabili de a pune în mișcare brațele și picioarele bolnavului. Or, acești curenți electrici slabi vor putea fi amplificați de un aparat care va antrena mușchii inerți pînă cînd aceștia își recapătă forța și pînă cînd țesutul nervos își recîștigă proprietatea sa principală — excitabilitatea.

În cazurile cînd sînt părți ale șirei spinării de care depind mușchii respiratori ai cavității toracice și aceștia sînt atinși de o maladie, un plămîn de oțel conceput după același principiu remediază răul.

Și mușchiul cardiac posedă un potențial electric variabil.

Cardiologii se servesc de curenții biologici ai inimii în stabilirea diagnosticului. Dar acești curenți pot aduce medicinii și alte servicii. O echipă de cercetători ai Institutului de Medicină experimentală din Novosibirsk pendinte de Academia de Științe a U.R.S.S. a conceput un aparat radiografic care ascultă de „ordinele" date de curenții biologici ai inimii. Aceste semnale care nu durează decît sutimi și miimi de secundă permit să se ia clișee ale inimii în toate fazele activității ei.

Cu ajutorul curenților biologici se vor putea conduce și alte aparate. Omul va putea trimite mecanisme în locuri inaccesibile sau periculoase și să controleze, pe ecranul unui televizor, cum se execută ordinele sale. El va putea veghea funcționarea pilelor atomice și a limitlor de înaltă tensiune fără a pleca de la locul său; el va putea dirija lucrările submarine și conduce mașini călătoare în Cosmos. Mașini dirijate de pe pămînt, prin intermediul curenților biologici vor putea deveni primii exploratori ai spațiului cosmic.

Din trecutul îndepărtat al transfuziei de sînge

Allo !... Centrul de hematologie și transfuzie ? Aici medicul reanimator transfuzor al spitalului X. Avem nevoie urgentă de patru flacoane de sînge A II Rh-negativ, pentru un caz de hemoragie internă, prin ruptură de splină... Da ! un accident de automobil... bolnavul se operează în clipa de față și am terminat sîngele izogrup pe care îl avem la punctul de transfuzie... în 10 minute ? Perfect! Mulțumesc!

...Centru de transfuzie... sînge conservat... Grup A II... izogrup... Rh... Sînge la dispoziția chirurgului la orice oră... bolnavi cu stări disperate care sînt salvați... Ce simple ne par aceste noțiuni și cît ne-am obișnuit cu ele ! Cine nu știe astăzi cît de puțin despre transfuzia de sînge, dar cîți cunosc drumul lung și anevoios pe care l-a străbătut acest mijloc terapeutic pînă cînd a intrat în practica curentă...

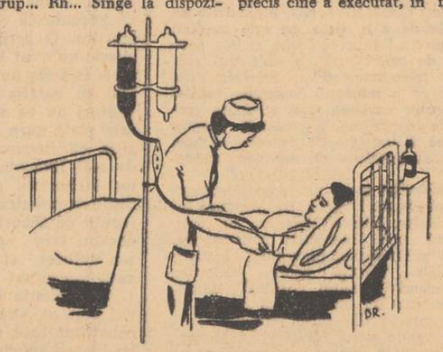

În secolul al XV-lea, Papa Inocențiu al VIII-lea face prima transfuzie, pe care un medic al timpului i-o recomandă pentru întinerirea sîngelui. A fost ales un tînăr viguros și prin intermediul unei pene de lebădă s-a executat transfuzia. Dar papa fiind hipertensiv, contrar așteptărilor, sîngele său a fost cel care a intrat cu presiune în vinele tînărului. Pe atunci nu se cunoșteau grupele sanguine și nefericitul tînăr a murit. Acest rezultat nefast a întîrziat practica transfuziei. Accidentele de cele mai multe ori mortale depășeau cele cîteva cazuri reușite, unde potrivirea întîmplătoare de grup sanguin între primitor și donator a fost urmată de succes. Biserica și medicii au condamnat și părăsit transfuzia. Practica transfuziei a intrat pe mîna șarlatanilor, care susțineau că vindecă astfel toate bolile și bătrînețea. Problema a fost reluată sub aspectul experimental ; astfel în secolul al XVII-lea s-au executat transfuzii de la un animal la altul. În 1667 medicul curții regelui Ludovic al XIV-lea practica o transfuzie cu sînge de miel unui bolnav care suferise o hemoragie gravă. După a treia transfuzie (timpul necesar ca în sîngele omului să ia naștere substanțe ce aglutinează (încheagă) globulele roșii din sîngele tranfuzat de la animal) s-a produs accidentul mortal. În această perioadă încă se credea că se poate modifica caracterul omului prin sîngele luat de la animale : blîndețea de la miel sau tinerețea de la viței. Nu se știe precis cine a executat, în mod științific, prima transfuzie directă de la om la om. Din secolul al XVII-lea pînă în secolul al XIX-lea progresele în transfuzie au fost neînsemnate. În secolul al XIX-lea, deși medicii practicau transfuzia, lărgiseră indicațiile acestei metode și începuseră să cunoască accidentele după transfuzie, metoda nu intrase încă în uzul curent.

Începutul secolului al XX-lea rezolvă cele două mari probleme ale transfuziei, evitarea coagulării sîngelui și cunoașterea compatibilității și incompatibilității sanguine. Se descoperă grupele sanguine și subgrupele, ca și metodele practice de determinare la om. Se reușește să se facă sîngele necoagulabil, prin introducerea unor substanțe anticoagulante, ca citratul de sodiu. Se creează astfel posibilitatea recoltării și conservării sîngelui la temperaturi joase. Chirurgul sovietic Iudin pune la punct metoda recoltării și folosirii sîngelui de cadavru. Într-un cuvînt transfuzia de sînge cucerește lumea medicală și în ultimii 30 de ani se răzbună pe timpul pierdut. Se nasc centre și institute pentru studiul sîngelui — recoltarea și conservarea lui. Se organizează armate de donatori de sînge.

Pe tot cuprinsul țării noastre funcționează centre de transfuzie, de unde sîngele conservat poate ajunge cu mijloace rapide de sau parașutat de AVIASAN (Aviația sanitară) acolo unde este necesar.

Din sacrificiul vieților omenești în trecutul întunecat al transfuziei, s-a născut experiența și din experiență s-a cristalizat metoda științifică a transfuziei, care salvează astăzi mii de vieți omenești.

Dr. O. RAȚIU

Cum a fost descoperit stetoscopul

Stetoscopul medical a fost inventat de către medicul francez Laenec în 1816, datorită unei întîmplări obișnuite. Trecînd într-o zi printr-o grădină publică a văzut doi copii care se jucau în jurul unei bîrne de lemn, lîngă o schelă. Unul din copii zgîria sau bătea încet la unul din capetele bîrnei, iar celălalt copil auzea tot aplicînd urechea pe capătul opus al bîrnei.

Apoi zgîria sau bătea, el și asculta celălalt. După cum mărturisește însuși Laenec, această întîmplare și-a amintit-o cu ocazia examinării unei tinere bolnave de inimă, cînd luînd un caiet de hîrtie și răsucindu-l în formă de tub foarte strîmt și aplicînd o extremitate pe regiunea precordială, a auzit bătăile inimii mai distinct decît dacă ar fi pus urechea nemijlocit pe suprafața cercetată. Astfel a luat naștere ideea stetoscopului medical.

Plantele medicinale

Dezvoltarea științei biologice a stabilit date noi, prețioase, asupra valorii terapeutice a plantelor medicinale. S-a dovedit că unele plante conțin și substanțe antibiotice, adică substanțe care împiedică dezvoltarea microbilor. Alte plante conțin cantități însemnate de vitamine. Astfel, din urzică se extrage vitamina A, din măcieș — vitamina C și altele.

Studiile care au fost făcute asupra plantelor medicinale au arătat că la unele plante este mai folositoare rădăcina, la altele tulpina, frunza sau floarea, deoarece în acea parte din plantă s-a strîns mai mult principiu activ.

De asemenea, s-a observat că efectul plantelor medicinale este mai bun dacă sînt întrebuințate sub formă de amestecuri. În aceste amestecuri efectul vindecător al unor plante poate fi mărit prin completarea cu al altora. Astfel s-a ajuns la alcătuirea ceaiurilor medicinale, în compoziția cărora intră diferite rădăcini, flori, frunze, semințe care sînt folosite pe scară largă în vindecarea diferitelor boli.

Plantele medicinale sau „buruienile de leac", cum se mai numesc în popor, au fost utilizate din cele mai vechi timpuri.

Multă vreme însă nu s-a putut explica acțiunea terapeutică, de vindecare, a acestor plante, considerîndu-se că plantele de leac au puteri „vrăjite", misterioase.

Odată cu dezvoltarea științei și trecerea la tratamentul bolilor cu ajutorul preparatelor pe bază de plante, s-a dovedit că însușirile tămăduitoare ale plantelor medicinale se datoresc unor substanțe adunate din pămînt, aer, soare și prelucrate în timpul creșterii plantei. Așadar, plantele medicinale își datoresc activitatea terapeutică uneia sau mai multor substanțe chimice, denumite principii active vegetale. Aceste substanțe, denumite alcaloizi, glicocizi, rezine (rășinile și balsamurile, uleiurile esențiale sau volatile, vitaminale, enzimele etc.), au fost studiate și s-a stabilit în mod științific acțiunea de vindecare a fiecăreia în parte.

Dr. V. BRATU

Secretul sănătății și longevității lui L. N. Tolstoi

Printre geniile omenirii care au trăit și au creat pînă la adînci bătrînețe, se numără și marele scriitor al poporului rus, L. N. Tolstoi.

A trăit 82 de ani, a creat pînă aproape de sfîrșitul vieții, bucurîndu-se de o sănătate de invidiat. Cazul desigur nu e unic. Dramaturgul grec Sofocle și-a scris celebra tragedie „Oedip" în al 90-lea an al vieții ; Tizian mai crea la 99 de ani ; Michel Angelo la 88 de ani ; Repin a pictat la 86 de ani ; Verdi a scris ultima sa operă la 80 de ani, iar Hugo, Newton, Edison, Voltaire, Goethe, Bernard Shaw au continuat să creeze și după 80 de ani.

Există oare vreun secret al longevității creatoare ?

În viața lui Tolstoi se găsesc fapte foarte semnificative și interesante. Ne-am gîndit că unele din ele ar putea interesa și pe cititorii noștri.

Convins fiind de necesitatea îmbinării muncii intelectuale cu munca fizică și cu sportul, L. N. Tolstoi a avut, în special în a doua parte a vieții, o comportare foarte corectă și pe care o aplica cu strictețe severă.

Iată cum explică marele scriitor, pe baza observațiilor sale proprii, convingerile lui :

„Munca intelectuală sedentară, fără mișcare și fără muncă fizică, este un chin curat. Dacă n-aș fi umblat mult, dacă n-aș fi lucrat cu picioarele și cu brațele, chiar numai o singură zi, seara nu mai eram bun de nimic : nu puteam citi, nu puteam scrie, nici măcar nu-i puteam asculta cu atenție pe ceilalți, capul mi se învîrtea, în ochi aveam mulțimi de stele, iar în cursul nopții nu puteam să dorm".

Observațiile marelui scriitor sînt strict științifice, ca și legătura pe care a întrevăzut-o dintre efortul fizic și munca cerebrală Știința fiziologiei a dovedit între timp cu exactitate adevărul acestei corelații. Caracterul proceselor vitale din organismul omului în timpul unei munci de orice fel depinde și de caracterul și calitatea muncii, dar și de starea întregului organism. Or starea organismului este hotărîtă de activitatea sistemului nervos central.

Tolstoi își reechilibra funcțiile vitale și își prevenea oboseala de pe urma muncii încordate, făcînd multă mișcare, efectuînd munci fizice, făcînd gimnastică și sport.

Duminicile, bunăoară, Tolstoi se ocupa cu cositul, cu tăierea lemnelor cu fierăstrăul, cu săpatul și cu tot felul de munci fizice. În ochii nedumeriți ai multor vizitatori ai săi, marele scriitor apărea, pur și simplu, ca un original.

Tolstoi făcea zilnic gimnastică. Practica regulat sportul și nu o singură ramură a sportului. Făcea plimbări cu schiurile, călărea, făcea plimbări pe bicicletă. O mare plăcere îi făceau plimbările pe jos.

M. M. Sarkizov scrie că în 1886, deci cînd avea aproape 60 de ani, Tolstoi a întreprins o excursie pe jos de la Moscova la Tula, parcurgînd 200 de kilometri în 6 zile, iar apoi de la Iasnaia Poliana la Kaluga !

Ca și Leonardo da Vinci, Platon, Aristotel, Bernard Shaw, Tolstoi a fost un vegetarian convins. Justețea preferării uleiurilor vegetale, față de grăsimile animale, după vîrsta de 40 de ani, concordă în aceea că grăsimile animale conțin colesterina, care dacă se găsește în cantități mari în organism, contribuie la dezvoltarea modificărilor sclerotice în vase și la îmbătrînire prematură. Un proverb rus spune de altfel : *„Cine se îngrașă, îmbătrînește"*. Tolstoi a avut toată viața o greutate corporală potrivită statului său.

Dr. V. IVANOV

GRĂDINA BOTANICĂ

(Urmare din pag. 1-a)

mii și mii de lujere și corole din serele evacuate din poruncă regală.

Pasă-mi-te, i se năzărise lui Carol să-și dureze pe acolo un palat de vară. Avea teren berechet, zeci de hectare, dar de ce n-ar lua de-a gata și pe cel vecin, amenajat atît de frumos ? Că Grădina Botanică avea un rost științific, instructiv ; că servea studenților pentru scopuri didactice ; că pe băncile aleelor se recreau cetățenii din partea locului, moft ! sau, ca să fim în notă — „floare la ureche" ! Așa că Grădina a fost nevoită să-și găsească sălaș aiurea, în centru, pe domeniul palatului Șuțu, acolo unde se află astăzi Piața Universității.

Dar nici aici plantele sale n-au fost lăsate să prindă rădăcini, căci au început construcțiile să-i mănînce din arie. Pe scurt, din bejenie în bejenie, doctorul Brîndza, om cerbicios și tenace, a izbutit în cele din urmă să revină în Cotroceni (1884), pe locul pe care de atunci și pînă în ziua de azi îl ocupă Grădina Botanică. I-au trebuit șapte ani ca să-și readucă „inventarul" din centru. A luat-o așa dar de la început, reușind cu muncă și ardoare să organizeze din nou grădina, ce putea sta pe drept cuvînt în rînd cu alte așezăminte similare din străinătate.

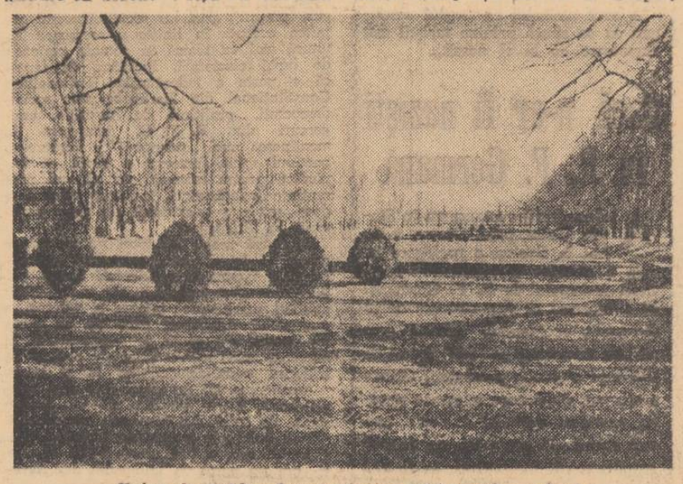

Vedere din Grădina Botanică (martie 1961) : grădina italiană

I-a fost scris însă să mai pătimească. Moravurilor politicianiste de odinioară se datorează transformarea, începînd din 1932, a Grădinii Botanice în grădină de petreceri, cu restaurant, lăutari și celelalte. Ne-o mai amintim cum arăta în acei ani exploatați de „geniul" unui primar liberal, cînd fumul grătarului cu mititei și patricieni acoperea mireasma trandafirilor, cînd aleele cu atîta osteneală îngrijite dispăreau sub puzderia hîrtiilor și a cioburilor, cînd zamparagii nocturni tropăiau prin răzoarele cu etichete în românește și latinește, oferind dulcineelor orchidee furate din seră. Și altă pacoste, mai pe urmă — războiul, cînd au căzut din văzduh nimicind Institutul botanic ridicat de doctorul Brîndza, răvășind serele și plantațiile, nu mai puțin decît 96 de bombe.

Le-am evocat toate astea cu doctorul Ion Tarnavschi.

Și fiindcă am cam depășit spațiul cronicii, îmi voi lua îngăduința să revin cu alte detalii din actualitate, în cronica următoare. Pentru că Grădina Botanică merită a fi prezentată mai în amănunțime căci altfel lucruri noi i-au sporit patrimoniul.

F. Brunea-FOX

Bananierul care crește în sera Grădinei Botanice din București

Hidrocentrala de pe Argeș

(Urmare din pag. 1-a)

ziduri puternice de apărare. Ziduri vechi de cetate, de care nu departe se vor ridica zidurile noi ale cetății luminii de pe Argeș.

★

Povestesc oameni din Căpățîneni că în vara anului 1941, Argeșul s-a răzbunat rău pe satul lor. Apele au venit mari și tot ce-au întîlnit în cale au dus la vale. Case, vite, oameni. S-au distrus atunci mai bine de 40 de gospodării și au pierit în valuri 13 oameni. Și anul acesta, prin ianuarie, un zăpor venit din chei a pus la grea încercare podurile și podețele întîlnite în cale.

Acum însă, prin construcția hidrocentralei și regularizarea apelor, se va da posibilitatea irigării unei suprafețe agricole de circa 100.000 hectare, reducîndu-se viiturile, ferindu-se de inundații sate și suprafețe importante de teren agricol. Aceste ape o dată domolite, vor asigura și o creștere însemnată a debitului de apă pentru București. Argeșului i-a venit vremea să fie strunit după vrerea omului. Și acesta este omul zilelor noastre, îndrumat și crescut de partid, înarmat cu cele mai noi cuceriri ale tehnicii.

★

Notăm cu multă emoție versurile lui Gh. Bădescu — om la 70 de ani — din partea locului :

„Izvoarele de munte, cu unde spumegoase
Vor răspîndi lumină pe drumuri și prin case
Iar Argeșul cu apă curată ca cleștarul
Să ajungă-n Capitală gustos ca și nectarul
Minunile științei și artelor frumoase
Să strălucească mîndre, ca stele luminoase".

Sînt poate primele versuri închinate marii lucrări. Și desigur îi vor urma multe altele dedicate hidrocentralei, oamenilor chemați s-o construiască.

Tudor GHEORGHIU

Cercetări științifice în sprijinul industriei cosmetice

Ridicarea continuă a nivelului de trai în țara noastră se reflectă printr-o consumație sporită de bunuri, care merge de la țesăturile de relon și televizoare, la cosmetice și produse de parfumerie. Producția pe scară mare a acestor bunuri ridică probleme ce trebuie rezolvate cît mai bine și cît mai repede.

Astfel, industria noastră de produse cosmetice a pus de curînd problema sporirii cantității de uleiuri eterice fabricate în țară. În epoca sputnicilor, ca și acum 3000 sau 4000 de ani, slăbiciunea omului pentru arome și parfumuri a rămas aceiași. Dar dacă, vreme îndelungată, parfumurile erau doar la îndemîna unor privilegiați, astăzi parfumurile trebuie să înfrumusețeze viața tuturor. În țara noastră se consumă anual peste 70 tone de uleiuri eterice, folosite în produse cosmetice, de parfumerie și produse alimentare. Acest consum fiind însă în creștere continuă, industria cosmeticelor trebuie să-și asigure aprovizionarea cu uleiuri eterice cît mai variate.

Numeroase uleiuri eterice se fabrică astăzi prin sinteză chimică. Dar natura este și ea un mare chimist în domeniul sintezei parfumurilor. Natura lucrează după o serie de rețete pe care chimiștii n-au reușit încă să le reproducă perfect. Numeroase plante sintetizează uleiuri eterice dintre cele mai fine, pe care le acumulează în flori, frunze, semințe sau rădăcini. Esența de lavandă, sintetizată de modesta levănțică, uleiul de mentă, ca și multe alte uleiuri eterice sînt obținute astăzi în țară de un sector agro-industrial profilat în vederea producției de uleiuri eterice naturale.

În această direcție, specialiștii din Institutul de Cercetări Alimentare sînt preocupați continuu, atît de selecționarea plantelor indigene, cît și de aclimatizarea de specii noi pentru flora noastră.

Pe baza rezultatelor cercetărilor lor, **Menta piperita**, cultivată pentru uleiul ei cu aromă răcoritoare, de neînlocuit în preparatele pentru îngrijirea gurii, va fi extinsă în Banat, unde condițiile de sol și de climă îi sînt mult mai favorabile decît în regiunea Brașov unde era cultivată pînă acum. Deoarece din 5000 kg. mentă verde se obțin abia 20—25 kg. ulei de mentă, se vor cultiva numai speciile care dau cel mai mare procent de ulei.

Lavandula officinalis, cultivată pentru uleiul de levănțică (se obțin 8—10 kg. ulei din 800 kg flori) va fi de asemenea extinsă în noi regiuni ale țării. Uleiul de levănțică ocupă un loc de frunte în parfumeria modernă. Analize chimice executate cu mijloace foarte sensibile au arătat că parfumul suav al levănțicăi se datorește unui amestec realizat cu multă artă de măiastra paletă a naturii : pe lîngă acetatul de linalyl — constituentul principal — uleiul de levănțică cuprinde încă alți 14 compuși chimici dozabili și 10 compuși chimici prezenți doar cu urme.

În același timp cu extinderea culturilor de levănțică, mentă, salcie, busuioc, coriandru, specialiștii noștri au reușit să aclimatizeze două specii de plante producătoare de uleiuri eterice, originare din regiuni subtropicale. Ele sînt Carum ajowara, originară din India și ale cărei fructe conțin un ulei aromat și Ocimum gratissimum, un busuioc originar de asemenea din India, din care se extrage engenol.

NILUL SUBTERAN

În extremitatea estică a pustiului Libiei se găsesc o serie de oaze roditoare, care se întind de la nord la sud, aproape paralel cursului Nilului. Acum cîțiva ani, geologii egipteni au început cercetarea acestui raion și ca urmare, au observat la mare adîncime sub pustiu un rîu subteran. Se presupune că acest rîu izvorăște din partea centrală a Africii; de aici el curge spre nord, aproximativ în direcția oazelor. A fost de asemenea semnalată legătura acestui rîu subteran cu apele Nilului.

Se prevede folosirea, într-un viitor apropiat, a apelor acestui rîu subteran pentru irigații și fertilizarea părții răsăritene a Pustiului Libiei. Au fost făcute deja cîteva foraje de explorare, pe baza cărora a fost alcătuit un plan de măsuri ameliorative. Acesta prevede construirea unei serii de fîntîni arteziene cu adîncimi între 200 și 600 m., unite între ele printr-o rețea de canale cu o lungime de 80 km. Ca urmare a acestor lucrări suprafața terenurilor irigate ale țării va crește cu 400.000—1.200.000 ha.

din toată lumea

SPORT

INTERVIU TELEFONIC PENTRU „MAGAZIN"

Antrenorul VLASE OPREA ne vorbește despre meciul final și despre echipa masculină de handbal în 7 a țării noastre — campioană mondială

Cu toate insistențele noastre n-am putut afla pînă la urmă dacă operatoarea de la „07" este cumva o jucătoare de handbal sau numai o admiratoare a acestui sport. Poate că nici nu era vorba despre așa ceva, cu toate că în seara aceea s-a străduit să ne obțină mai repede legătura cu orașul Dortmund din R. F. Germană, unde cu cîteva ore înainte echipa masculină de handbal în 7 a țării noastre a realizat o strălucită performanță, reușind să cîștige titlul de campioană a lumii.

— Au cîștigat băieții... Bravo lor! Să-i felicitați și din partea noastră. Numai o clipă vă rog...

Și iată, la capătul celălalt al firului s-a auzit vocea antrenorului Oprea Vlase. Era încă emoționat.

— Vlase la telefon. Cine-i acolo?

— *Tovarășe Vlase te-am căutat pentru a-ți solicita un interviu telefonic. Dorim să ne răspunzi la cîteva întrebări pentru cititorii revistei „Magazin". Să începem cu jocul final. Cum a fost?*

— Oh, este foarte greu să vă redau în cuvinte ceea ce am simțit pe bancă, lîngă terenul de joc. Nu exagerez dacă spun că am văzut și am trăit cel mai palpitant meci din viața mea. Auzeam glasurile, aplauzele frenetice, la un moment dat chiar strigătele celor 15.000 de spectatori, vedeam echipa noastră jucînd, știam că este vorba de finala campionatului mondial și cu toate acestea era greu să-mi regăsesc calmul. Era ceva peste puterile mele. Ca să vă dați seama de tensiunea prin care am trecut vă pot spune că și treningul cu care eram îmbrăcat devenise... leoarcă de transpirație. În cele din urmă am învins. Este meritul întregii echipe, al spiritului colectiv, al patriotismului fierbinte al celor 10 jucători, care de-a lungul a 80 de minute infernale au fost stăpîni pe ei, au știut să-și pună în valoare calitățile, s-au apărat cu o dîrzenie cum rar se poate vedea și au atacat cu îndîrjire. Da, da. Acesta este termenul cel mai bun: îndîrjire...

— *Cu alte cuvinte se poate spune că ceea ce a determinat mai mult victoria echipei noastre a fost pregătirea ei morală și de voință.*

— Desigur că acest lucru a fost hotărîtor, dar nu în cea mai mare măsură. Un cuvînt greu de spus l-a avut pregătirea tehnică și tactică. Ne-am surprins cu regularitate adversarii prin noutățile pe care le-am adus în jocul echipei.

— *Am dori ca în acest sens să ne dați unele amănunte...*

— Bucuros. Dar ce exemplu să iau? Uite, am găsit. Majoritatea tehnicienilor știau că echipa noastră are în componența ei o serie de jucători cu o forță de șut deosebită. Mă refer la Hnat, Ivănescu, Moser, Bulgaru și chiar Bădulescu. În asemenea condiții atenția apărătorilor adverși era normal să se îndrepte spre anihilarea în special a acestor principali realizatori ai echipei. Jucînd șablon, orientînd acțiunile ofensive, în faza lor finală, numai spre acești trăgători, noi am pierdut multe jocuri internaționale. Și am învățat din aceste înfrîngeri. La ședințele de pregătire am supus ceilalți componenți ai lotului la antrenamente speciale pentru dezvoltarea forței și preciziei în aruncări, folosind halterele și porțile mobile. Și în meciurile din cadrul campionatului mondial, nu puține au fost ocaziile cînd ne-am surprins adversarii prin finalizarea unor acțiuni de către jucători mai puțin cunoscuți cum ar fi Nodea, Costache II, Telman și alții.

— *Pentru că tot sîntem la capitolul „destăinuirilor" ați mai putea oferi cititorilor noștri și alte amănunte la fel de interesante?*

— Firește, acum cînd sîntem campioni mondiali, sistemele noastre de pregătire nu mai constituie un „secret". Cu atît mai mult cu cît toți cei prezenți la această ediție a campionatului mondial sînt unanimi în a declara că echipa noastră reprezentativă este o formație completă, de mare valoare, capabilă să aplice cele mai variate scheme tactice. Așa că am să vă mai relatez și alte amănunte. Spre exemplu, dacă ați urmărit jocurile noastre din seria C și din seria finală desigur că ați remarcat că conducătorul de joc din echipa noastră, George Covaci, nu a marcat niciun gol. El s-a mulțumit doar cu rolul de a dirija acțiunile, de a da pasele decisive, de a contribui la finalizarea corectă din punct de vedere tactic a acestor acțiuni. Astfel el a confirmat părerea celor care-l „cunoșteau" că este un jucător lipsit în general de eficacitate. Noi însă l-am pregătit pe Covaci și pentru alte... „roluri". În meciul decisiv, handbaliștii cehoslovaci, cu care ne întîlnisem de mai multe ori, l-au neglijat în marcaj, considerînd că el „amenință" numai poarta fără însă să realizeze. De data aceasta însă Covaci nu numai că a amenințat, dar respectînd indicațiile date, a pătruns cu curaj și a tras decisiv la poartă înscriind două goluri, trăgînd o dată în bară și aducînd altă dată echipei o lovitură de la 7 m. care a fost transformată de Moser.

— *După cum se vede v-ați pregătit serios...*

— În această privință vă pot spune că nu am precupețit niciun efort, că în perioada de pregătire n-am știut ce este odihna și că am urmărit creșterea din punct de vedere tehnic și tactic a fiecărui jucător în parte. Pregătirea noastră a fost extrem de minuțioasă. N-am neglijat niciun amănunt. Iată un alt exemplu: Știind că jocurile de la campionatul mondial vor fi foarte dîrze și că în această situație vom beneficia poate de multe lovituri de la 7 m., l-am pregătit special pentru transformarea acestor lovituri pe jucătorul Moser. La antrenamente el a executat cred că peste 1.500 de asemenea aruncări de pedeapsă. Și știți care a fost urmarea? În cadrul jocurilor din campionatul mondial Moser nu a ratat nici măcar o singură lovitură de la 7 m. Era însă foarte posibil ca echipa noastră să fie sancționată la rîndul ei cu aruncări de pedeapsă de la 7 m și atunci am făcut antrenamente speciale și cu portarul Redl. Zeci de ore de antrenament el apăra șuturi trase de la semicerc, deci de la 6 și nu de la 7 m., reușind în cele din urmă să fie stăpîn pe el, să-și poată concentra atenția la maximum, să închidă bine unghiurile porții și să folosească în special mîinile și picioarele pentru a respinge. Aceste antrenamente i-au prins bine lui Redl, care a fost considerat cel mai bun portar al campionatului.

— *Am dori să ne vorbiți ceva despre jucătorii care s-au evidențiat...*

— Lucrul acesta este imposibil. Și nu numai pentru mine. Toți cei care ne-au felicitat după victorie au remarcat valoarea întregii echipe. Vă spun sincer că dorind să verific opinia mea am întrebat alți antrenori care au fost după părerea lor cei mai buni jucători din echipa noastră. Ei bine, vă rog că mă credeți că le-a venit foarte greu să facă acest lucru. De altfel luni de zile am muncit pentru a realiza o echipă și nu un mănunchi de individualități valoroase. Orele de antrenament individual au fost completate cu alte ore, mult mai multe, pentru omogenizarea jocului echipei. Și am reușit să realizăm acest lucru. Hnat și Ivănescu au înțeles că echipa nu joacă numai pentru a-i pune pe ei în poziție favorabilă de șut, iar în apărare jucătorii au ajuns să fie convinși că acționînd legat unul de altul este greu să fii depășit. Tocmai pentru că am atins acest stadiu de pregătire noi am aplicat în apărare sistemul „5+1" care cere mult spirit colectiv, multă omogenitate, dar care bine aplicat a fost de netrecut pentru redutabila echipă a Danemarcei, pentru formația unită a Germaniei și pentru selecționata R. S. Cehoslovace.

— *Credeți că ceea ce a hotărît victoriile noastre a fost jocul bun în apărare?*

— Vedeți, dacă vă răspund afirmativ aș putea fi acuzat că nu sînt obiectiv, deoarece atunci cînd jucam handbal eram un jucător de apărare prin excelență. Dincolo însă de aceste considerente, să le zicem personale, un lucru este cert: în apărare s-a dus lupta cea mai grea. Pur și simplu ne-am scos adversarii „din mînă" cu rezistența opusă. Un singur jucător ne-a dat cel mai mult de furcă: Haberhauffe, din echipa unită a Germaniei. Dotat cu o forță de șut excepțională, acest valoros handbalist știe să aducă surprinzător la poartă din mișcare. El a găsit de multe ori neatentă apărarea noastră. Să nu uit. Jocul nostru în apărare a fost apreciat ca cel mai corect, fiind echipa sancționată cel mai puțin cu 7 m. sau cu jucători eliminați. O excepție în această direcție a făcut-o maniera de a interpreta a arbitrului francez Paillou. El ne-a condus în meciul cu selecționata Norvegiei, meci care a abundat în lovituri de la 7 m. de o parte și de cealaltă. După opinia mea cred că unele din aceste sancțiuni au fost prea severe...

Fază dintr-unul din meciurile susținute de echipa R.P.R. la campionatul mondial **Telefoto AGERPRES**

— *În încheiere, vă rugăm să ne vorbiți ceva despre proiectele de viitor?*

— Înainte de a trece să vă amintesc despre ceea ce ne propunem în viitor aș vrea să consemnați mulțumirile noastre, atît ale mele cît și ale jucătorilor adresate partidului și guvernului nostru pentru ajutorul primit și pentru asigurarea celor mai bune condițiuni de pregătire, în cadrul cărora am avut prilejul să susținem numeroase jocuri internaționale în acest sezon. În acest fel handbaliștii din echipa reprezentativă s-au prezentat „rodați" la acest campionat mondial. Așa că pentru viitor, angajîndu-ne să ne pregătim la fel de constiincios, avem în primul rînd în proiect să continuăm „rodarea" prin a susține cît mai multe întîlniri internaționale. În lupta sportivă cu cît mai mulți și mai diferiți adversari ne putem verifica pregătirile și ne putem ridica măestria sportivă.

— *Tovarășe Vlase vă mulțumim și vă felicităm încodată pentru strălucitul succes obținut.*

— Vă mulțumesc și eu în numele echipei și vă rog încă odată să transmiteți tuturor salutările noastre. Nu uitați să scrieți că handbaliștii din lotul reprezentativ au fost emoționați cînd au primit o serie de telegrame de felicitare din țară. Am știut că urmăriți cu dragoste evoluția noastră și am luptat din răsputeri să nu dezamăgim încrederea pe care ne-ați acordat-o.

Călin ANTONESCU

La redeschiderea sezonului fotbalistic

JUCĂTORILOR

Azi le dorim cu insistență
Pe stadion atît să facă:
Să țină minte-n permanență
Că fotbalul e joc. Nu... joacă.

ANTRENORILOR

De la aceștia, spectatorii
Așteaptă bune comportări
Și s-antreneze jucătorii
La șut, nu la... vociferări.

ARBITRILOR

E timp să dea atenție mai mare
Ca dînșii-n fiecare săptămînă
Să n-aibă absolut nici o scăpare.
Nici chiar scăparea...
meciului din mînă.

BARELOR DE LA PORȚI

Azi, cînd se intră într-un nou sezon,
Găsim că este foarte necesar
Ca dînsele pe nici un stadion
Să nu mai fie cel mai bun...
portar.

CEASORNICULUI DE PE STADION

În cazul că nu s-a-nzdrăvenit
Și este tot „codaș" la chip,
Măcar să fie-nlocuit
Printr-un ceasornic... cu nisip.

BUFETELOR DE LA STADIOANE

La publicul venit grămadă,
Pe arșițele colosale,
În loc de rece oranjadă
Să nu-i dați... ceai de portocale.

FOTOGRAFILOR

De vor să nu mai iasă ceartă
Cu Toma, Cosma sau Curcan,
În timpul meciului la poartă
Ei să nu șadă... în prim plan.

CASIERILOR DE BILETE

La voi, la gherete,
Vrem fără-ocoliș
Să găsim bilete,
Dar și... mărunțiș.

V. D. POPA

Vine, vine primăvara!

În sfîrșit, iată și faza care consfințește sosirea definitivă a primăverii: reîncepe sezonul oficial de fotbal! Returul!! Cred că mă înțelegeți, nu? O iarnă întreagă n-am gustat decît baschet în 5, volei în 6, handbal în 7. iată în sfîrșit și fotbal în 19!... Poftim? Nu, n-am uitat că se joacă în 11, dar în 19 începe. Eu să uit? Cum ți-ai permis? Cu toate că — ce e drept — în ultimele trei patru luni n-am trăit emoții fotbalistice decît cu buletinul Pronosport.

Și acum, din nou campionat! Din nou *„Hai la meci"*, din nou *„Of, nu vine troleibuzul"* din nou: *„A venit, așa că o luăm pe jos, că-i plin"*, din nou *„Ah, ce ocazie"*, din nou *„Duminica viitoare nu mai merg"*. pentru ca din nou duminica viitoare să fii acolo, fie ploaie, fie arșiță, fie ceartă acasă cu nevasta, că iar o lași singură duminica...

Eu personal le îndur cu dragă inimă pe toate, în special asta din urmă, mai ales că nu sînt însurat; iar de cerut, nu cer în schimb decît atît: joc de prima calitate și fără întrări tari, care strică radiografia omului. Vorba aia, ca la carne: vreau calitatea I-a, fără os...

Vreau joc frumos, măi băieți! Vreau fotbal adevărat! Și zău, merit atîta deranj din partea voastră, că și eu mi-am luat angajamentul ca pînă la sfîrșitul anului să nu lipsesc de la nici un meci, chiar dacă se transmite la radio. Nu zic nu: o transmite bine Ghițulescu, dar mulțumesc, nu servesc emoții prin intermediar. Le vreau direct, de la producători.

Și unde pui că în vederea returului m-am pregătit temeinic. Mi-am întărit nasturii la haină, am făcut vocalize, mi-am dres glasul, am mîncat ouă moi și un șalău prăjit. Pe ăsta nu l-am luat pentru glas. L-am luat pentru gust. Și-am pregătit și altceva: mi-au rămas încă din toamnă cîteva materiale satirice. Unul e despre arbitrii care-ți fac rost de concediu de boală pe bază de astenie galopantă, altul despre jocul dur, unul e cu băncile nereparate și cuiele din tribune, care-n toamnă mi-au lăsat în amintire urme adînci, alt material e cu fundașii care se încurcă în inițiale și confundă tehnica cu talpa...

N-aveți idee ce bucurie mi-ați face dacă, din cauza voastră, ducîndu-le la redacție, responsabilul paginei de sport mi le-ar refuza pe motiv că... *„dragă, sînt depășite"*... I-aș strînge mîna, aș chiui și aș ieși sărind într-un picior. N-au decît să se bată peste gură și să-mi recomande glutacid.

Fred FIREA

CATRENE LA ZI

RAPID cu o echipă remaniată, promite mai multe satisfacții numerosilor săi suporteri.

Feroviarii s-au decis — se spune — (În treacăt fie zis, era și cazul)
Să dea-n retur maximum de presiune
Și totodată să schimbe macazul!

FARUL-Constanța a practicat în tur un joc de un nivel necorespunzător.

Exilat în Pontul Euxin,
Elegiac, Ovidiu-și plînge-amarul
Și-i înțelegem jalea pe deplin,
Probabil... a văzut cum joacă Farul.

ȘTIINȚA-Cluj și ȘTIINȚA-Timișoara nu au confirmat performanțele cu care fuseseră creditați la începutul campionatului.

În toamnă rar prilej ați dat,
Cuiva să vă aplaude,
Returul deci, neapărat,
Să-l luați... „Magna cum laude"!

U.T.A. prezintă lipsuri la capitolul combativitate.

Frumos că pun pe tehnică temei,
Dar, ca elan și combativitate,
Mai, mai, să pariezi că dintre ei,
„Peci" e... cel mai tînăr ca etate!

DINAMO-București a pierdut șefia clasamentului în ultima etapă.

Bună echipă-n devenire
Alcătui Traian Ionescu,
Dar pentru finiș la sosire,
S-o antreneze... C. Grecescu!

C.S.M.S.-Iași va avea unele dificultăți pentru a se menține în categoria A.

Cum fabrica le e aproape
Penicilina poat-să-i scape
Dar bine-ar fi (chiar sînt ecouri)
Să „injecteze"... multe goluri

PROGRESUL se prezintă cu un golaveraj slab față de posibilitățile apărării, care numără 4 internaționali.

Atunci cînd Banca nu lucrează
Duminica, fiind sărbătoare,
Poarta lui Mîndru funcționează
Ca... un ghișeu de încasare!

C.C.A., campioană anul trecut, a terminat turul actualului campionat tot pe primul loc.

În loc a avansa cum o firesc,
— Spunea în versuri ieri un bard —
În fotbal militarii își doresc
Ca să rămînă... „buni în grad"!

CORVINUL-Hunedoara a practicat în general un joc închis.

Prea mult accentu-l pun pe apărare
În jocuri lente și aride,
Mai bine-ar aplica la 'naintare
Sistemul... „șarjelor rapide"!

PETROLUL-Ploești a practicat un fotbal de nivel tehnic mai scăzut decît în edițiile precedente ale campionatului.

Ceea ce de fapt pretindem
Și dorim neapărat
E acuma să obținem
Un Petrol... mai „rafinat".

STEAGUL ROȘU, care a pierdut majoritatea jocurilor în deplasare, a debutat în Cupa Balcanică cu o concludentă victorie la Atena.

Pe drept cuvînt ne-am întrebat:
Să cîștigați în deplasare
E necesar neapărat
Ca să jucați... peste hotare?

MINERUL se află în partea de jos a clasamentului.

La drept vorbind, găsesc că au
o vină
(E cazul să le-o spun fără ocol)
De cred că-n clasament
e ca în mină
Și trebuie să stea tot... „în subsol"!

DINAMO-Bacău, (fostă Dinamo-Brașov și Dinamo-Cluj), n-a mai reeditat performanța de anul trecut, cînd a terminat turul campionatului pe locul 3.

Deoarece ei s-au deprins
Să se tot mute permanent,
Nu-i de mirare c-au descins
La alt etaj în clasament!

Petre STOENESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

Bravul soldat Svejk

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

Și iată că fu adus în celulă și circiumarul Palivec, spre bucuria lui Svejk. Apoi cu toții se așternură pe dormit. Dar nu după multă vreme îl treziră pe Svejk și-l duseră la interogator, în cancelarie.

— Bună seara la toată lumea, domnilor! Îi se adresă Svejk, dar în loc de răspuns cineva îi trase un ghiont în coaste și-l aduse în fața unei mese la care se afla un domn cu niște trăsături bestiale, de pareă evadase din cartea lui Lombroso.

— Nu face pe timpitul îi strigă funcționarul de la masă.

— N-am de ce să fac pe timpitul, răspunse cu gravitate Svejk. Eu sînt reformat din armată pentru timpenie. Sînt un timpit oficial.

Asta nu-l înduplecă deloc pe funcționarul cu chip de bestie.

— Lucrurile de care ești acuzat dovedesc că ești în toate mințile. Și-ți exprimă gravitatea faptelor de care era învinovățit. Aprobase asasinarea arhiducelui, în-

stigase la revoltă și unde anume? Într-un local public. — Ei, ce ai de zis? Recunoști?

— Recunosc, recunosc totul! Disciplina-i disciplină.

— Așa! Și acum spune: cu cine ai legături?

— Cu menajera mea, domnule.

— Ieși afară! răcni funcționarul.

— Noapte bună, domnilor! mai apucă să spună Svejk, în timp ce era împins cu sila spre celula lui, unde declară celor care-l așteptau curioși, că interogatoriul e un moft. „Strigă puțin la tine și te dau afară!". După care făcu o adevărată pledoarie în favoarea tratamentului modern din închisorile statului, spre deosebire de alte vremuri, cînd... N-apucă să termine, că veni cineva și-l chemă din nou la interogator.

Funcționarul de la masă îi puse în față o declarație prin care Svejk admitea că recunoaște toate învinuirile care i se atribuie și-i ceru să semneze. Svejk se execută și află că a doua zi va fi dus în fața tribunalului, pentru judecată.

Fu trezit în zorii zilei și dus cu duba la tribunal. Acolo se află din nou în fața unor domni, care-l primiră cu multă politețe și-l poftiră să ia loc pe un scaun.

— Care va să zică dv. sînteți domnul Svejk?

— Așa am impresia, pentru că și tata a fost Svejk, iar mama Svejkova, încît nu pot să-i fac de rușine tăgăduindu-mi numele.

— Ai cam multe pe conștiință, — îi spuse zîmbind judecătorul.

— Am totdeauna multe pe conștiință. Poate chiar mai multe decît dv., domnule judecător, — răspunse la fel de zîmbitor Svejk, în timp ce fața judecătorului deveni parcă mai puțin amabilă.

— Și acum, spune-mi: nu s-a exercitat nici o presiune, la poliție, asupra dumitale, ca să semnezi declarația?

— Nu, fereastă dumnezeu. Chiar eu i-am întrebat, cînd mi-au arătat declarația, dacă trebuie să iscălesc. Că doar nu era să mă iau la bătaie cu ei...

— Așa... Dar ia spune, ești perfect sănătos?

— Chiar perfect sănătos, nu. Am reumatism, domnule.

Funcționarul zîmbi din nou:

— Ei și ce ai spune dacă am pune să fi examinat de niște medici legiști?

După ce mai expuse teoria lui asupra iminenței izbucnirii războiului, interogatoriul luă sfîrșit și Svejk fu readus în celula lui, iar după cîteva timp se afla în fața a trei domni foarte serioși, care alcătuiau comisia de medici. Acești trei medici,

care reprezentau fiecare o altă școală psihiatrică, ajunseră toți foarte repede la o părere comună asupra stării lui Svejk. Cum intră pe ușă, zărind pe perete portretul monarhului austriac, Svejk strigă: „Domnilor, trăiască împăratul Franz Iosef II". Întrebările următoare nu mai fură decît simple formalități.

— Radiul e mai greu decît plumbul? — fu prima întrebare care i se puse.

— Nu știu, nu l-am cîntărit, răspunse Svejk, cu zîmbetul lui, totdeauna binevoitor, pe buze.

— Crezi în sfîrșitul lumii?

— Mai întîi ar trebui să-l apuc. Dar asta n-o cred.

— Poți socoti diametrul pămîntului?

— Nu, n-aș fi în stare. Dar, dacă-mi dați voie, v-aș pune și eu o întrebare, o ghicitoare: o casă cu trei caturi, la fiecare etaj sînt cîte opt ferestre, pe acoperiș sînt două creste și două coșuri, în fiecare cat sînt cîte doi chiriași. Și acum, să-mi spuneți, domnilor, în ce an a murit bunica portarului?...

Comisia de medici părea edificată. Totuși unul dintre ei mai puse o ultimă întrebare:

— Cît face 12.897 înmulțit cu 13.863?

— 739, răspunse scurt Svejk.

— Cred că ajunge, declară președintele comisiei și Svejk fu condus din nou la închisoare, în timp ce comisia ajungea la concluzia că nu de-a face cu un timpit și un idiot în toată regula, după care încheiară un proces-verbal, declarînd că numitul Svejk suferă de timpenie totală și cretinism congenital și propuneau stingerea acțiunii judecătorești pornită împotriva lui, precum și internarea bolnavului într-o clinică de psihiatrie.

SVEJK E DAT AFARA ȘI DIN OSPICIUL DE NEBUNI

La ospiciul de nebuni Svejk a dus-o foarte bine. Mai tîrziu, cînd povestea despre acest episod din viața lui, nu găsea destule cuvinte de laudă pentru viața din balamuc.

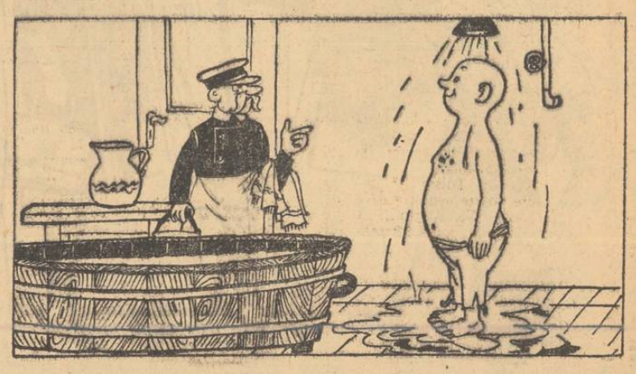

— Acolo omul se poate tăvăli în pielea goală pe podea, poate urla ca un șacal, poate mușca. Dacă ar face toate astea pe promenadă, ar fi rău de el. Unul se dădea drept sfinții Ciril și Metodiu, ca să capete porție dublă de mîncare. Fiecare spunea tot ce-i place, întocmai ca în parlament.

Primirea pe care i-o făcuseră i-a întrecut toate așteptările. L-au băgat într-o cadă cu apă caldă, iar după aia sub un duș rece și l-au întrebat dacă-i place. Svejk le-a răspuns că personal, îi place grozav să facă baie. „Dacă mi-ați tăia și unghiile și m-ați și tunde, atunci nu mi-ar mai trebui nimic". Pe urmă l-au luat în primire niște medici, care l-au întrebat dacă a mai fost cercetată starea lui mintală. Svejk le-a răspuns că la armată și că a fost declarat timpit oficial. L-au bănuit că e simulant și au ordonat să fie dat afară din balamuc și retrimis la comisariatul de poliție.

(Va urma)

Ancheta noastră în ajunul reluării activității oficiale la fotbal

„Ce așteptați de la returul campionatului categoriei A?"

Mîine, pe șase stadioane din țară, arbitrii vor chema din nou la întrecere echipele din prima categorie de fotbal a țării. Acest eveniment este așteptat cu legitim interes. De el, atît jucătorii și antrenorii, cît și miile de spectatori, își leagă multe și mari speranțe. Care sînt acestea s-au străduit să le afle pentru cititorii revistei „Magazin", colaboratorii noștri I. Boctoacă și I. Pavelescu, întreprinzînd o anchetă în cadrul căreia au pus o singură întrebare: „CE AȘTEPTAȚI DE LA RETURUL CAMPIONATULUI CATEGORIEI A DE FOTBAL?"

Și acum, dăm cuvîntul celor cărora ne-am adresat:

TRAIAN IONESCU, antrenorul *echipei Dinamo*: „Reluarea campionatului ne găsește într-o situație destul de încurcată. În timpul iernii efectivul nostru a fost împărțit în trei: unii au mers cu selecționata orașului București în Brazilia, alții s-au antrenat în R. D. Germană, în sfîrșit cîțiva au rămas să se pregătească în țară. Așa că acum a trebuit să căutăm să-i aducem pe toți jucătorii într-un timp foarte scurt, la același nivel de pregătire. Ținta noastră este ca în acest retur al campionatului să practicăm un fotbal frumos, curat, de un nivel tehnic cît mai ridicat. Și dacă în urma jocului prestat vom ajunge să ocupăm și primul loc va fi cu atît mai bine. Nu urmărim însă cu orice preț acest lucru. În încheiere aș mai vrea să spun un lucru. Nu trebuie să ne așteptăm ca jucătorii care au făcut deplasarea în Brazilia să arate chiar de la început nu știu ce rezultate deosebite.

ION LUCIAN, actor: „Ce aștept eu de la returul campionatului de fotbal? FOTBAL! De calitate, artistic, eficace și fără incursiuni în rugbi. Și acum o dorință, ca să zic așa, particulară. Aș vrea ca echipa pe care o simpatizez în mod deosebit — Știința Timișoara — să treacă cu succes examenul și la anul să urmeze cursurile tot la FACULTATEA A".

GH. BRAIA și STAN POPESCU, *mecanici de locomotivă la Depoul de călători București*: Așteptăm ca returul acestui campionat să însemne și mult așteptata cotitură în ridicarea nivelului fotbalului nostru. Asta în general. În altă ordine de idei, am vrea ca echipa noastră feroviară — Rapid — să fie într-adevăr „rapid" și nu „mărfar". Cu alte cuvinte, așteptăm din partea jucătorilor feroviști o comportare mai bună. Și încă ceva. Am dori ca să se pună capăt, odată pentru totdeauna, jocului dur practicat de unii fotbaliști ca Macri, Zavoda II, V. Anghel, Kotzka, V. Alexandru. Propunem, de asemenea, să se organizeze cît mai multe întîlniri internaționale, atît între cluburi, cît și la nivelul echipei naționale.

ILIE GREAVU, *jucător al echipei Rapid București*: În prima parte a campionatului echipa noastră a jucat mult prea modest. Exasperanta ineficacitate a atacului ei ne-a dat și nouă, nu numai spectatorilor, dureri de cap. Colegii mei de echipă și cu mine vrem ca în retur să practicăm un joc mai ofensiv, să aducem mai multe bucurii inimoșilor noștri suporteri.

CONSTANTIN NEOFIT, *inginer agronom*: În gospodăria colectivă din satul Stoicănești, Raionul Drăgănești-Olt, unde lucrez, se află numeroși iubitori ai fotbalului. Acum, cînd ne-am cumpărat televizor, vom urmări duminică de duminică meciurile transmise. Și-aș dori ca ele să fie de o calitate cît mai bună. Iar în întîlnirile internaționale pe care le vom susține aș vrea — folosind o expresie din agricultură — să obținem o recoltă cît mai bogată de succese.

MARGA BUTUC, *artistă*: „Să fie un spectacol în 18 acte foarte bune, cu o ploaie de goluri de fiecare dată, ca să aplaud și eu la scenă deschisă".

ANGELO NICULESCU, *antrenor federal*: „În urma strădaniilor depuse de antrenori și jucători în munca de instruire returul campionatului trebuie să arate o continuitate mai dinamică, mai bine organizată care să cuprindă multe acțiuni de calitate".

COLEA RAUTU, *artist*: „M-am bucurat foarte mult cînd am citit în ziare că echipa noastră de handbal este campioană mondială. Nouă ne umple inimile de bucurie toate succesele sportivilor noștri. Și în ultimă vreme ele sînt numeroase. Aș dori însă foarte mult ca și fotbalul — acest sport care ne dă multă bătaie de cap — să ne aducă satisfacții. Aș dori să văd în retur jocuri frumoase, artistice. Jucători și antrenori să fie mai puțin preocupați de cucerirea celor două puncte și mai mult de realizarea unui spectacol bun".

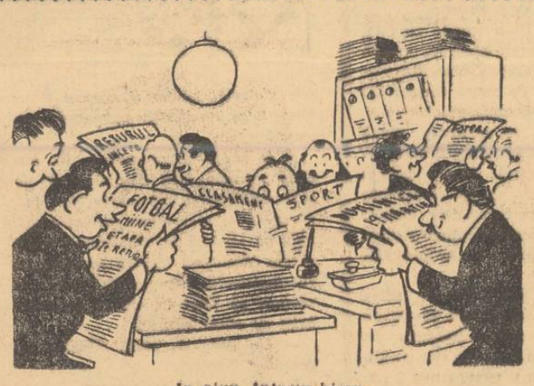

În ajun, într-un birou...

— Vasăzică, asta ai înțeles d-ta prin: „astăzi te duc la iarbă verde!..."

— Tot timpul e cu gîndul la birou. Îl aud țipînd prin somn: mișcă Matteuță! Fii atent, Voinescu! Nu sta, Eftimie!...

Desene de Fred GHENĂDESCU

PĂRINȚI ȘI COPII

Cine poartă vina?...

Unii susțin că nu e frumos să dai în vileag anumite „chestii" care ar putea pune într-o situație penibilă pe „împricinat". Eu, dimpotrivă. Susțin că e chiar foarte necesar, mai ales dacă e vorba de un amic căruia vrei să-i dai o mînă de ajutor. Și ca să nu mai lungim... spațiul, să vedem despre ce este vorba. Bine înțeles, tot în legătură cu copiii și părinții lor. Iată. Un copil — copilul unui amic de-al meu — la o vîrstă cînd „bagă în cap" tot ce aude și vede în jur, a ajuns să facă viața părinților lui de nesuportat.

— De ce? se întreba într-o zi amicul povestindu-mi cîte ceva despre el. Pur și simplu nu înțeleg de ce a devenit atît de rău.

Am dat neputincios din umeri. Ce puteam să-i răspund de vreme ce nu i-am văzut odrasla decît odată sau de două ori? Mi-a fost dat însă într-una din zile să fiu invitatul amicului în cauză. Copilul, o sfîrlează de băiat, își făcea simțită prezența peste tot.

— Ia spune Fănel, întru eu în „discuție" cu „răutatea de copil". Cîți ani ai tu?

— Șase! îmi răspunde continuîndu-și țopăiala. Se oprește însă pentru un moment, apropiindu-se de mine.

— Dar să știi că i-am împlinit. Acum cred că am mai mult.

— Ia spune-mi întotdeauna ești tu atît de neastîmpărat? De ce nu te joci frumos?

— Dar ce, nu mă joc frumos? Mama cînd se ceartă cu tata din cauza mea zice că așa e bine: să fiu energic. Tata spune că-i provoc dureri de cap. În privința asta nu se înțeleg deloc. Iar eu, cum să mă joc altfel?

— Bine, dar n-ai niciun fel de jucării?

— Nu. Tata a vrut să-mi cumpere, dar mama n-a vrut. Zicea că le strîc degeaba și că tot mai bine mă joc singur. Tata a insistat, dar din asta a ieșit o ceartă mare și pentru că am spus și eu că vreau jucării, m-am ales cu o palmă.

Începusem să-mi dau seama de ce „e rău" băiatul. Era destul de dezghețat la minte și fără să-și dea seama dezvăluia acele „chestii" despre care aminteam.

— În orice caz, zic, trebuie să fii mai liniștit și să-ți asculți părinții. Asta neapărat.

— Da?! E ușor de spus. Dacă ascult ce zice mama, îmi face observație tata iar dacă îl ascult pe tata, mă bate mama. Pînă la urmă tot eu sînt cel rău.

Ce mult a spus Fănel în cuvinte atît de puține! Și încheierea discuției noastre m-a edificat pe deplin. Devenise clar. Copilul nu avea decît „vina" de a fi odrasla unor părinți nepricepuți în ale educației. Lipsa unui acord deplin în luarea măsurilor care îl priveau pe băiat a provocat, după cum bine s-a văzut, toate relele. Ciorovăiala în prezența copilului, discreditarea reciprocă a sfaturilor pe care acesta le primea în situații diferite de la cei doi părinți, au făcut ca în cele din urmă Fănel să înceapă a se conduce după capul lui. Și bine înțeles, a se conduce prost. Așa a devenit el un „copil imposibil"

Dar întrebarea în acest caz trebuie pusă în felul următor: Cine are nevoie în primul rînd de educație? de o educație într-un anume sens. Fănel, sau părinții lui?

L. MINDIRIGIU

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Ce e nou în moda încălțămintei pentru femei

Dacă ar fi să facem o clasificare pe măsura aprecierii consumatorului am putea împărți noile colecții de încălțăminte pentru femei pe grupe.

Formatul ascuțit, toc înalt, subțire, fețele în combinație de culori, cu predilecție pentru cele pastel, modele mult decolitate gen escarpenuri, scoțind în evidență cambrura piciorului, iată în general linia modei la încălțămintea de ocazie (tipul Romarta). Într-un singur cuvînt, s-ar putea spune că pantoful urmărește să redea exact ceea ce se și cere în asemenea caz, distincția. Să nu uităm că este vorba de încălțăminte lucrată manual, la care expresia „creație de artă" nu este cu nimic exagerată.

Cea de a doua grupă s-ar putea numi „sora mecanică" a celei dintîi. Aici se vădește efortul combinat al sutelor de mîini prin care trece pantoful într-o fabrică de încălțăminte, pentru ca, în final, el să se asemene, cît mai mult cu opera meșteșugarului. Formatul calapodului este mai puțin ascuțit, înălțimea tocului ceva mai mică, gama de culori însă aceiași, combinațiile de garnituri fără să fie prea încărcate sau cu perforări. Important de reținut este că păstrînd în general aceiași linie nouă, aveți un pantof elegant, la un preț convenabil.

Comoditatea, aceasta ar fi definiția pe care a-și da-o celei de a treia grupe, a încălțămintei pentru lucru, pentru toată ziua. Pantofii cu toc jos și cu șlaif, în culori închise, cu talpă din piele sau din cauciuc sînt practici pentru zilele ploioase. Pentru vremea bună, pentru alergătură, pentru plimbările mai lungi, atrag atenția „papucii" lucrați în sistem extra-flexibil, fără șlaif, fără bombeu, fără căptușeală. De altfel se pare că acest gen de încălțăminte este foarte bine primit de consumatoare. O notă plăcută conferă acestei încălțăminte materialul fețelor, în culori pastel din piei cu efecte de finisare. În sfîrșit, sandalele, în general din două barete late în față și o bantă îngustă pe linia șalfului. Materialul folosit cu predilecție este tovălașul imprimat cu desene diferite, întrucît această piele prezintă o moliciune caracteristică, ce o face foarte comodă la purtare.

Dar marea revelație va fi, în sezonul viitor, fără îndoială, cea din urmă grupă, acea a încălțămintei cu fețe din pînză. Folosirea fețelor din pînză reprezintă un real avantaj pentru consumator. Desigur că acest lucru trebuie însă demonstrat practic. Noua colecție de încălțăminte cu fețe din pînză a trebuit să obțină efectul dorit. În primul rînd coloritul este extrem de plăcut, extrem de viu, chiar la culoarea albă. În al doilea rînd combinațiile de culori, îndrăznețe, incită ochiul. S-a renunțat, și bine s-a făcut, la adausurile de piele pe pînză, care falsifică nota încălțămintei. Îmbrăcămintea rămîne foarte bine conturată, suficient de lată, scoate foarte frumos în evidență pantoful.

Doina POPA

Sfaturi cosmetice

Problema îngrijirii părului este foarte importantă și necesită unele precizări. Părul uscat trebuie să fie spălat la 2—3 săptămîni, de preferință cu gălbenușuri de ou. Acest lucru nu este însă suficient. Pentru a compensa lipsa de grăsime naturală este necesar să-i facem băi de ulei sau să masăm rădăcina părului înainte de a-l spăla cu un amestec din 20 g. rom, 20 g. ulei de ricin, 5 g. sare de bucătărie și 2 gălbenușuri de ou. Este bine ca să spălăm părul de abia după 3—4 ore. De asemenea, după spălat părul va fi gresat cu briantine, uleiuri de păr, etc. O metodă bună pentru gresarea părului este periatul zilnic care în afară de faptul că pune sîngele în circulație, are avantajul că întinde grăsimea pe toată lungimea firului, fapt foarte important în cazul unui păr uscat.

O briantină bună pentru un astfel de păr este briantina formată din 50 g. ulei de ricin, 50 g. alcool de 90° și 2 g. tinctură benzoe. În cazul unui fir anemiat și tocit la vîrfuri, se recomandă o briantină care conține vitamina F, proporția cea mai bună fiind de 0,50 g. la 100 g. briantină. Este bine ca un astfel de păr să fie expus la soare în mod rațional, deoarece o expunere exagerată înăsprește, usucă și decolorează părul. În afară de îngrijirea obișnuită indicată în cele de mai sus, părul are nevoie să fie loționat cu preparate care să-l întărească și să-l hrănească. Astfel de loțiuni pot conține vitamine ca spre exemplu vitamina F, hormoni oestrogeni sau acid pantotenic. Aceste preparate ajută la creșterea părului și opresc căderea lui. Rezultatele bune au fost obținute și prin folosirea lăptișorului de matcă încorporat în diverse loțiuni în raport cu natura părului respectiv în proporție de 1 g. la 50 g. În cazul căderii părului este bine însă să se consulte medicul specialist care va indica tratamentul respectiv. Un alt neajuns de care se plîng atît femeile cît și bărbații este mătreața care deobicei indică începutul căderii părului.

O metodă experimentată cu rezultate bune în cazuri de mătreață este masajul pielii capului cu următorul preparat: borax 10 g, sulf 10 g, săpun moale 40 g. După executarea masajului la circa 5 minute se va spăla părul cu apă caldă și se va masa din nou după o oră, după care se va spăla din nou, în cursul aceleiași zile. Menționăm faptul că peria și pieptenele nu vor fi împrumutate deoarece pot transmite diverse boli de piele și păr.

Anca BOGDAN

Mantouri de primăvară

De la stînga la dreapta:

— Mantou din catifea reiată cu linie dreaptă. Este prins în talie de un cordon-rulou.

— Pardesiu tineresc din stofă fantezi. Se închide cu patru nasturi mari, iar buzunarul plasat mai lateral completează croiala. Are linia evazată.

— Dintr-o stofă uni, un mantou cu linia ajustată spre tiv. Se închide pînă jos cu nasturi mari.

— Pardesiu cu eșarfă detașabilă. Mîneca pusă și croiala ușor evazată.

— Linia semi-redingotă a acestui pardesiu constituie elementul modern în acest sezon. Tăieturile din față și spate accentuează croiala.

Desene de Raia SOLOMONICA

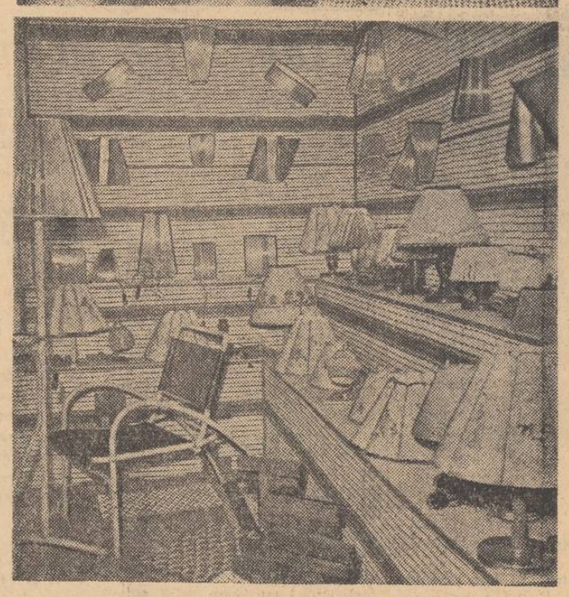

In pas cu... viitorul

La întreprinderea „Lazar Ödön" din Tg. Mureș materialul plastic brut capătă o formă atrăgătoare și o „viață" multilaterală în mîinile harnice ale muncitoarelor de la secția articole de larg consum. Ele împletesc cu multă dibăcie firele și benzile multicolore de P.V.C. Din mîinile lor harnice ies poșete elegante, moderne, cilindrice și hexagonale, variate feluri de sacoșe și plase, port-bagaje și suporturi pentru flori. Fetele împletesc pînă și dantele din fire de mase plastice gelificate (transparente). Lunar, secția de mase plastice scoate cîte un nou produs sau sortiment.

— O locuință modernă trebuie să fie atrăgătoare nu numai prin mobilierul său, ci și prin corpurile de iluminat — candelabrul, aplicele sau veioeuza — care să-i dea un aspect de plăcută ambianță... Astfel motivează Wilmos Shnedarek, tehnicianul șef și în același timp proiectantul principal al secției decorative tot de la „Lazăr Odön" din Tg. Mureș, înființarea noii secții.

Aici se produc mobile moderne din țevi de aluminiu eloxate combinate cu materiale plastice. Fotolii cu arcuri telescopice, scaune comode și ușoare, mese rotunde și ovale de salon, suporturi de flori estetice, lămpi stative cu garnituri de scrumiere pentru fumători, cuiere pentru antreuri și holuri, iată doar o parte din produsele cele mai recente ale noii secții. Totul e făcut din mase plastice mate sau gelificate.

La fel ca și variatele corpuri de iluminat, aplicele și veioeuzele decorate cu împletituri de policlorură de vinil au culori plăcute, pastel, care dau camerelor de locuit acea ambianță atrăgătoare proprie locuințelor moderne.

În clișeele de mai sus cîteva din noile mobile din aluminiu eloxat combinat cu mase plastice și corpurile de iluminat moderne, fabricate la noua secție a întreprinderii „Lazar Ödön"; IRMA KALMAN este convinsă că modelul împletiturii ei este atrăgător... Și după cum se vede are dreptate.

V. KONYA
Fotografii: Nicu VASILE

CURIERUL NOSTRU

I. POPA — Tecuci: Poezia dv. ne-aminteste de Topîrceanu. S-ar părea că autorul vestitelor parodii a fost și el parodiat. Intenția dv. însă n-a fost aceasta, ci de a scrie o poezie veritabilă. Așa stînd lucrurile, e clar că lipsa ei de originalitate, atît în ceea ce privește fondul cît și forma de prezentare, o face nepublicabilă.

Încercați să scrieți poezii care să reflecte o manieră proprie.

BRAILA — 425: Consultația ce ne-o cereți reclamă un spațiu mare în revistă. De aceea v-am ruga să ne comunicați adresa pe care ați dori să vă scriem, comunicîndu-vă detaliile.

MICASIST — Lugoj: Ce perspective are un absolvent al facultății de geologie? Nu exagerăm dacă spunem că foarte mari. După cum știți, geologia se bucură în anii puterii populare de o mare prețuire, aceasta nu numai în ceea ce privește prospecțiunile ci și în alte numeroase domenii. Dacă vă place această știință, nu mai este cazul să stați în cumpănă.

T. N. — București: Împărtășim dorința dv. de a audia unele cursuri ale disciplinei „Măestriei actorului". De adresat, vă puteți adresa rectoratului Institutului de Teatru și Artă Cinematografică „I. L. Caragiale".

MIHAI PACU — București: În nota ce însoțește schița dv. „S-au aprins luminile" ne scrieți: „Indiferent de drumul pe care o va urma, vă rog să mă anunțați și pe mine". Conformîndu-ne dorinței dv. vă invităm cînd treceți pe la „Casa Scînteii", să ne vizitați pentru a sta de vorbă în legătură cu schița dvs.

CLEMENTINA — București: Părerea noastră este că geamurile se deschid în afară pentru a nu răpi din spațiul camerei. Observația că geamurile care se deschid în afară, nu se pot curăți nu ni se pare întemeiată, deoarece nu este nevoie ca locatarul să se urce pe geam, pentru a-l spăla. Plasa de sîrmă se poate monta tot așa de bine și pe dinăuntru. Poate că mai bine chiar.

AL. ARDELEANU — Peștișul Mare (Hunedoara): Mai întîi, terminați cursurile școlii medii și apoi urmați conservatorul. Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu" din București se află pe strada Știrbei Vodă nr. 33.

THEODOR LAZAROVICI — Constanța, Str. Cuza Vodă 60: Luăm cunoștință de faptul că dispuneți de o colecție a revistei „Magazin", de la apariție și pînă în prezent și că doriți să o vindeți celor ce doresc.

GEORGE MIHULIN — Comuna Berindia 33, regiunea Crișana: Citîm din scrisoarea dv. partea care interesează pe unii cititori: „Rog a anunța prin revistă că sînt dispus ca în schimbul unei ilustrate din localitatea solicitantului să trimit unul din exemplarele ce-i lipsește din „Magazin", contra rambursă".

Aviz amatorilor!

TRAIAN PRICOPE — Cluj: Transportul și distribuția energiei electrice se realizează cu ajutorul rețelelor electrice care fac parte din sistemele electrice și energetice. Ce reprezintă aceasta? Sistemul energetic reprezintă totalitatea centralelor, stațiilor și receptoarelor de energie electrică care sînt unite prin liniile rețelelor electrice. Sistemul electric reprezintă o parte a sistemului energetic, constituită în generatoare, instalații de distribuție, stații ridicătoare și coborîtoare, linii electrice și receptoare de energie electrică.

TITIANA MARINESCU, Blocul 106, ap. 21, Hunedoara: RA. COCE DAN XENOFON, B.dul 1848 nr. 37 București; PUȘA MOGA, strada Banu Udrea nr. 34, București; LIA FRANTZ, Strada Jariștea nr. 4 București; GIGI ALEXANDRESCU, strada 13 Septembrie nr. 69, București; VIORICA DAN, str. Suvenir nr. 1, București; DORIN POP, str. 6 Martie nr. 40, Cluj; IULIANA SUCIU, strada Mureșanu Andrei nr. 4, Simeria; AURELIAN CUCIUC, comuna Recaș nr. 479, Raionul Timișoara; GABRIELA PIPEREA, str. Grivița nr. 145 Brăila; LIVIA BARBU, Of. P.T.T.R. Găești, Regiunea Argeș; GABRIELA POPESCU, strada Dorobanți nr. 13, Roșiori de Vede; Regiunea București; VICTORIA PUFLEA, comuna Suraia, Raionul Focșani; NUȚI și LUCIA HURDUCAȘ, str. Szigligeți nr. 8, Oradea: LIVIU GRIGORE, Cîmpulung — Muscel — Pescăreasa, Regiunea Argeș; IONEL DINIȘTREANU, str. 1 Mai nr. 20, Sibiu: Vă publicăm adresele pentru a face schimb de vederi.

M. L. — Măgura: Scrisoarea dv. este mult prea telegrafică, lipsită de amănunte, care să poată constitui cît de cît baza unei discuții. În nici un caz însă motivul acestei situații nu poate fi cel presupus de dv. Trebuie să țineți seama și de faptul că sînteți încă foarte tînără.

SUZANA M. — Suceava: Sîntem ferm convinși că veți reuși dacă vă veți pune în practică intențiile. Faluí de a gîndi, concepția dv. despre viață, este o garanție sigură. Nu sînt excluse greutățile. Credem însă că veți găsi voința și puterea necesară pentru a le învinge. Vă dorim succes.

CARMENCITA: Este de datoria dv. să lichidați complet orice fel de relații. O astfel de relație nu are nici o perspectivă dată fiind situația actuală și mai ales marea diferență de vîrstă ce există. Nu mai este cazul să discutați, fiindcă discuții au fost multe, argumente de asemenea, și încă foarte puternice. Trebuie să evitați și să curmați orice posibilitate de a vă mai vorbi.

LUIZA: Deoarece dorința dv. coincide cu aceea a mai multor cititoare, vom publica în unul din numerele noastre viitoare modelele cerute. Sîntem convinși că veți găsi printre modelele publicate și ceea ce vă interesează pe dv. În acest mod aveți posibilitatea să faceți alegerea dintr-un material mai bogat, în funcție de culoarea și grosimea materialului pe care probabil îl posedați. Nu uitați la confecționarea balonseideului să cereți croitorului dv. să vă țină mult la apă pînza pentru întărit, pentru a vă feri de neplăcerî la primul spălat.

L. B.: După cît cunoaștem noi cărțile care vă interesează sînt epuizate. Ele au apărut în editura tehnică. În ceea ce ne privește vom face sezisările respective. Vă recomandăm și dv. să luați legătură în scris cu „Editura Tehnică" str. Al. Beldiman nr. 2 București.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de chimen; ciulama de rinichi; cremă de zahăr ars.

— Cașcaval pane; roșii umplute cu orez; compot de caise;

— Budincă de carne cu cartofi; ficat la grătar — gogoșari; prăjitură cu vișine.

— Supă de roșii; ruladă de carne — murături; fructe.

— Ouă cu maioneză; limbă cu macaroane; compot de prune.

— Ciorbă de fasole; tocană de purcel; fructe.

— Budincă de parmezan; șnițel cu cartofi prăjiți; doboș tort.

Răspundem cititoarelor

In multe scrisori sosite la redacție cititoarele ne cer unele rețete; azi vom răspunde citorva dintre ele.

T. ZAMKESERII. — Plăcintele langos sînt făcute din aluat de pîine, (făină, drojdie de bere, apă și sare). Dacă dorim putem să le umplem cu brînză sărată, dar le putem face și simple, fără nici un fel de umplutură. Se prăjesc în untdelemn bine încins. Sînt foarte bune calde.

In ceea ce privește păstrăvii ei sînt foarte gustoși preparați rasol. Pentru 6 persoane este nevoie de 1 kg. de păstrăvi, 1 dl. untdelemn, 1 dl. vin alb, 1 litru apă, o jumătate dl. oțet, un morcov, o ceapă, o felie de țelină, foi de dafin, piper. Într-o cratiță punem zarzavatul să fiarbă împreună cu apa, vinul, oțetul, foi de dafin, puțină sare și piper. Lăsăm să fiarbă 20 minute. Între timp curățim peștele, îl spălăm și îl învelim pe fiecare într-o hîrtie unsă cu untdelemn. Îl introducem în apa în care fierbe zarzavatul și-l mai lăsăm să fiarbă încă 20 minute. După aceea scoatem peștele din hîrtie, stre-curăm puțină zeamă peste el și stoarcem și puțină lămîie, după gust.

GRAZIELLA MANEA — Bacău. Deoarece dv. doriți să știți mai multe lucruri, iar noi neavînd spațiul suficient pentru a vă răspunde la toate, o să vă dăm doar rețeta privind dulcețurile; și fiindcă acum nu se găsesc fructe ne vom limita la șerbetul de zahăr ars, care este ieftin și gustos.

Șerbet de zahăr ars: 1 kg. zahăr, 3 pahare apă. Se face un sirop bine legat din 900 g. zahăr și 3 pahare apă. 100 g. zahăr îl ardem și-l turnăm peste sirop lăsîndu-l să se lege bine. Este gata atunci cînd turnăm o picătură de sirop într-un pahar cu apă rece și el se strînge ca o bobiță. Atunci îl luăm de pe mașină, lăsăm să se răcească puțin, după care îl frecăm cu făcălețul, numai într-o parte, pînă devine mai albicios și se face ca o alifie.

L. I. — București. Și dv. vă răspundem dîndu-vă rețeta dorită. La un „Krant" pentru 6 persoane ne trebuie: 4 gălbenușuri pe care le frecăm cu 100 g. zahăr pudră. La ele adăugăm 100 g. nuci și albușurile bătute spumă. În funcție de forma pe care vrem să o dăm krantului turnăm această compoziție într-o formă rotundă sau lungă bine unsă. O lăsăm 20—30 minute la cuptor. Pentru cremă ne trebuie 150 g. zahăr pudră pe care îl frecăm cu 150 g. unt, 150 g. nuci, date prin mașină. Jumătate din această cremă se lasă albă iar cealaltă o amestecăm cu 50 g. cacao sau cafea. Glazura o facem din 100 g. zahăr ars care se amestecă cu 100 g. nuci. Le răsturnăm pe o farfurie umedă după care le sfărîmăm în bucățele cît mai mici. Această glazură o presărăm pe deasupra krantului. Crema albă se pune la mijloc iar cea colorată deasupra. Peste ea glazura.

Halate colorate

In desenul nostru vă propunem cîteva modele de halate pentru ateliere, laboratoare, cămine, pe care le puteți confecționa din olandină bleu, roz, galben, verde deschis, și care aduc în plus și o cromală nouă, destrămînd astfel lungul șir monoton al halatelor albe. (De fapt halatele colorate sînt și mai practice).

TIPARUL PRACTIC

Vă prezentăm modelul unei cămăși pentru un băiat de 13—14 ani, cu o garnitură deosebită. Pentru a confecționa această cămașă, vă trebuie 2,10 m. de poplin lat de 90 cm., 6 nasturi, 10 gr. lînă albă, 10 gr. lînă gri, 10 gr. lînă bleu, cu firul subțire. Ace nr. 2½.

Croiala: Pe materialul pus în două, aplicați tiparul spatelui, al plăcții, al gulerului, făcînd să coincidă perfect jumătatea tiparului cu cealaltă parte a materialului. Așezați manșetele, fețele, bordura, bieul. Buzunarul îl veți pune numai pe o singură foaie a materialului (pentru a nu ieși două buzunare) la fel ca și bordura de la cămașă pe care se coase nasturii. Manșetele trebuie croite în dublu exemplar la fel ca și gulerul. Nu uitați să lăsați rezerve pentru tiv și cusături.

Finisajul: Uniți spatele cu fața, coaseți și aplicați mînecile, puneți bieul la deschizătura mînecii și coaseți manșeta. Pe partea dreaptă din față montați bordura pe care se aplică nasturii, iar pe partea stîngă va fi montată garnitura tricotată. Aplicați buzunarul. Așezați gulerul și faceți tivul de jos al cămășii. Brodați frumos butonierele. Coaseți nasturii și faceți o cusătură cu bleu la guler și buzunar (ca în fotografia noastră).

Garnitura: Puneți pe ac atîtea ochiuri cîte vor măsura 30—38 de cm. Tricotați unu pe față unu pe dos, 2 cm. cu bleu, 1/9 cm. cu gri, ½ cm. cu alb și terminați cu 2 cm. în bleu. Nu uitați că trebuie să faceți și butoniere în timpul execuției,

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Beca RIND

26 — *Șefule, bubui vocea lui Healey, ai fost profet. Abia îmi spuseseși să întăresc paza la casa inginerului, că a năvălit acolo o bandă. Vroiau să fure ceva, erau cu geamantane. Ai noștri s-au bătut eroic, James a fost rănit mortal. Banditii au trebuit să se retragă în grabă, au lăsat acolo geamantanele goale.*

— Păi! zise genial Nostril. Trimite-i flori doamnei James. Să fie iarăși percheziționat apartamentul lui Mușat. Dacă s-au bătut așa, înseamnă că mai e acolo ceva ce ne-a scăpat la prima percheziție.

— Imposibil!

— Nu mai căutați în cine știe ce cotloane. Vezi locurile cele mai simple, care se poate să fi scăpat la prima căutare...

După o fumătate de oră Healey revenea victorios, încărcat de retorte, lămpi Bun-

sen, cîntare cu platou de celuloid și tot felul de minunății.

— Șefule — zise el admirativ — ai grijă de parcă le-ai fi pus cu mîna dumitale.

Desigur admirația lui ar fi crescut și mai mult de-ar fi știut că însuși lui Nostril i se datorește existența acestui întreg laborator, care la prima percheziție trecuse neobservat în mod atît de inexplicabil.

Cursa era întinsă. Nostril își făcuse următoarea socoteală: cine a făcut prima spargere, cei ce lăsaseră acolo balotul albastru, vor afla că au mai fost aduse de la apartamentul lui Mușat noi obiecte, chimicale, caiete cu însemnări. Așa cum au pătruns prima oară în biroul lui Nostril, așa vor încerca din nou să pătrundă... Numai că de data asta inspectorul va avea grijă să pună mîna pe ei, oricine ar fi fost. Cursa era pregătită.

27 *Nostril luă contact cu inspectorul Bishop și organiză minuțios împresurarea în secret a propriului său sediu. Nimeni nu mai putea intra sau ieși din clădirea polițienească — cu atît mai puțin încărcat de poveri cum ar fi un mare balot de pînză — fără să fie reperat de oamenii inspectorului Bishop. Nostril se ferise să organizeze această acțiune cu proprii săi su-*

balterni — căci tocmai pe ei voia să-i supravegheze.

Inspectorul Nostril însuși, la adăpostul unei perechi de ochelari de soare, ocupă un post de observație într-un apartament situat peste drum de sediu. Marea ispravă începea.

28 *Generalul Bigellow, șeful serviciului secret, primi în aceiași seară la el în birou pe subalternul său, directorul serviciului Balcani. Bigellow afecta maniere distinse, se pudra, purta rar uniformă: îi plăcea să nu pară milităros tocmai pentru că fusese militar de carieră, cavalerist; ajunsese să fie avansat numai datorită căsătoriei făcute cu fiica unui bancher din provincie, o fată palidă și urîtă, căreia îi plăceau versurile și care încercase de două ori să se sinucidă. Ca leac împotriva neurasteniei, i-l aleseseră de soț pe acest cavalerist: fata nici nu voise să-l vadă, dar, după cîțiva ani de convietuire, ajunsese să-i dedice versuri proaste de dragoste pe care, spre groaza lui Bigellow, obișnuia să le citească în public, de față cu notabilitățile orașului.*

Ca să scape de ea, Bigellow se angajase voluntar în Coreea și în toate războaiele coloniale pe care le purta Torida în regiunile asiatice; cînd ea veni să-l viziteze pe front, el se repezi în liniile dușmane, cîștigînd înalte distincții militare. În schimb se înțelegea cu socrul; informa-

țiile ginerelui militar și norocul îl transformară pe bancherul provincial într-un mare bogătaș.

— O bandă necunoscută — îi raportă directorul serviciului Balcani — a forțat paza poliției și a pătruns în locuința lui Mușat. Avea geamantane, a luat ceva. Am aflat că rominul se află departe închis la poliție. Acolo s-a făcut o spargere, lucrurile inginerului Mușat ar fi dispărut; necunoscuții au lăsat în schimb un misterios balot de pînză albastră.

— Un balot de pînză albastră! repetă generalul îngrozit.

Și deodată căzu peste birou.

(Va urma)

Acolo unde a fost exilat Taras Şevcenco

„Casa lui Şevcenko? E departe, e tocmai în capătul celălalt al oraşului" — mi-a răspuns cel pe care îl întrebasem, încă din gară, despre locuinţa timpurie a autorului „Cobzar"-ului.

Aşa dar, iată-mă în Orenburg, oraşul unde a fost exilat, pe vremea ţarismului, marele poet şi pictor al Ucrainei. Fiindcă voi sta doar o zi pe aci, n-am timp să mă opresc peste tot cu atenţie. Străbat străzile în grabă. Este în toiul verii. Din spre stepa Kazahstanului, care începe din apropiere, bate un vînt cald. Străzile largi, pavate sînt curăţate de cîteva ori pe zi, cu maşini speciale. Totuşi sînt acoperite de un voal subţire şi fin de nisip pe care îl aduce vîntul cel cald.

De o parte şi de alta, arterele sînt bordate de blocuri frumoase, cu cîteva etaje, iar în faţa lor, un perete viu de arbori stufoşi, care aruncă o umbră deasă pe trotuarele animate de o intensă circulaţie. Din loc în loc, coşuri de fabrică iar magazinele sînt pline de mărfuri şi cumpărători. Panouri mari cu afişele teatrelor, cinematografelor, ale sălii de concert, anunţurile turneelor unor mari artişti — vorbesc despre viaţa interesantă a locuitorilor din acest oraş „de provincie" sovietic.

...Dar cum era acum mai mult de un secol, pe cînd Şevcenko sosise aici, arestat la Petersburg? Nu degeaba ţarismul îi hărăzise tocmai acest loc poetului şi pictorului acuzat de activitate revoluţionară. Grea trebuia să mai fi fost viaţa aici. Orăşel mic, murdar, lipsit de viaţă, fără nici o activitate culturală, stînd, fără aparare, vara — în calea vînturilor de stepă, a prafului şi a razelor fierbinţi de soare, iar iarna — în bătaia vînturilor înghetate. Toate acestea se adăugau cumplitei sentinţe, pe colţul căreia însuşi ţarul Nikolai I adăugase cu cruzime : „Sub cea mai strictă supraveghere, cu interzicerea de a scrie sau desena".

Zece ani a stat aici Taras Şevcenko.

...Iată şi casa. Acum e la periferie. Pe vremea poetului era departe de oraş. O clădire mică de lemn vopsit în alb. Un pridvor la intrare. Ferestrele dau spre stradă. În faţa lor un gard de scînduri, înconjoară o curte mică. O placă de marmoră anunţă trecătorului că aici a locuit „Cobzarul" în ultimii ani ai exilului. Din păcate, s-au pierdut lăviţa şi celelalte lucruri sărace ale locatarului exilat.

Privesc pereţii simpli, spoiţi curat. Au fost martorii multor frămîntări ale poetului. Ei au văzut caietelele acelea mici pe care soldatul le purta în cismă, ascunse de privirile altora şi pe care le acoperea cu versuri amare, cu desene, cu însemnări. I-au văzut noaptea la lumina opaiţului, scriind primele lui nuvele în limba rusă. La 34 ani, Şevcenko se simţea distrus fiziceşte, istovit, bătrîn. „Nu da, doamne altuia / Bătrîneţe ca a mea. / În robie m-ofilesc / Anii mei se irosesc. / Stepe largi aş colinda / Focu-mi s-ar astîmpăra / Zice straja : „Voie nu-i / Ca să pleci de-aici hai-hui" / — scria el pe atunci.

Tot aceşti pereţi au fost martorii bucuriei artistului, cînd, în 1857, a aflat ordinul de eliberare, obţinut de prietenii lui de pe malurile Nevei, printre care se numărau Nekrasov, Cernişevski, Dobroliubov. A plecat de aici în capitală, unde curînd devine membru al Academiei de Arte. Dar curînd pleacă de acolo în Ucraina lui. Zdrobit de ani de exil, de soldăţia ţaristă, de clima aspră, după patru ani de libertate, Taras Şevcenko moare, la 10 martie 1861, a doua zi după ce împlinise 47 de ani.

...Privind pentru ultima oară pereţii aceştia simpli, spoiţi cu var, îmi vin în minte cuvintele din „Testamentul" celui ce a locuit aici : „Şi cînd veţi fi mai fericiţi / În libera şi nouă lume / Cu glasul bun să vă amintiţi / De viaţa mea şi de al meu nume".

Dan LĂZĂRESCU

Doamna neagră din sonete

Foarte controversata istorie a vieţii lui Shakespeare, ilustrul poet şi dramaturg elisabetan, este legată de istoria — la fel de neclară — a celei pe care marele Will a iubit-o nespus, omagiind-o în sonete şi încadrînd-o adeseori în opera lui teatrală. Mulţi cercetători au ajuns la concluzia existenţei unei singure mari iubiri inspiratoare a versurilor pline de încîntare, uneori, dar pline de durere înăbuşită sau revoltă de cele mai deseori, căci aşa numita „doamnă neagră" i-a prilejuit lui Shakespeare puţine clipe de fericire şi multe de amărăciune. Tainica făptură a reuşit să fie pe deplin identificată, atît înăuntrul operei marelui scriitor, cît şi în bătrînele scripte ale arhivelor londoneze. Ea se numea Mary Fitton *şi Shakespeare a cunoscut-o prin 1594, cînd avea treizeci de ani şi ea numai şaisprezece. În acel an, frumoasa fată brună, cu faţa de-o albeaţă marmoreană şi ochii de cărbune, se mărită cu un curtean şi ajunge doamnă de onoare a reginei Elisabeta. Încîntată de curtea asiduă a poetului, Mary Fitton îşi amăgeşte însă adoratorul şi mai mult chiar, îl înşeală cu cel mai bun prieten,* William Herbert, conte de Pembroke, *cu care va avea un fiu. Mai tîrziu, cînd pătimaşa dragoste a lui Shakespeare era încă vie, aceiaşi uşuratecă muză devine mamă a două fete, dintr-o legătură cu un curtean, influent, sir Richard Leveson. Acestea sînt în mare, datele pe care scurgerea vremii le-a mai păstrat, despre adevărata „Doamnă neagră din sonete".*

Mult mai preţioase şi mai trainice sînt însă referirile la fiinţa iubită, pe care istoricii literari le-au depistat în opera scriitorului. Astfel, criticul Tyler a stabilit existenţa în trei piese de Shakespeare a unei aceleiaşi teme, introdusă în mod evident fără necesitate internă a desfăşurării dramatice, temă care ilustrează dragostea neîmpărtăşită şi trădarea prietenului: în „Cei doi gentilomi din Verona" Proteus, însărcinat de Thurio să-i desvăluie Silviei sentimentele, îşi uită obligaţia şi caută să cîştige pentru sine dragostea fetei. Un detaliu face şi mai semnificativă situaţia de fapt care l-a inspirat pe autor, şi anume: într-o scenă adăugată în 1599, eroul piesei, Valentin îşi exprimă mînia faţă de Proteus în termeni care nu mai permit nici un echivoc „Nemernic prieten, fără credinţă şi afecţiune! Da, aşa sînt azi prietenii!" Tema e reluată în „Mult zgomot pentru nimic" unde personajul Claudio îl roagă pe Principe să îndeplinească pe lîngă frumoasa Hero aceiaşi misiune ca Proteus faţă de Silvia şi în realitate ca Pembroke pe lîngă minunata Mary Fitton, rezultatul fiind aidoma. În fine, a treia oară tema revine în „A douăsprezecea noapte", cînd ducele Orsino îi cere frumosului Cesario să destăinuie Oliviei dragostea ce-i poartă, dar de data aceasta la Shakespeare apriga furie din piesele anterioare se transformă într-o amară şi ironică aducere aminte a înşelăciunii.

În sonete, figura adoratei este adeseori citată, cu durere şi revoltă, care duc la un portret din care nu lipseşc nici imprecările şi nici insultele. „Doamna neagră" din sonete e rînd pe rînd „tiranică, necredincioasă, falsă, cochetă, trufaşă, neagră precum iadul, întunecată ca noaptea", ba chiar într-un sonet, poetul o compară cu „un golf spre care toţi îşi îndreaptă bărcile". Dar mai puternice decît insultele sînt elogiile aduse frumuseţii ei de eben, aşa cum reiese din sonetele 20 şi 23 de pildă.

Timp de 14 ani a durat marea şi dureroasa iubire a lui Shakespeare pentru Mary Fitton, care în 1608 se mărită pentru a doua oară cu un anume Polwhele, părăsind curtea regală şi Londra, ceeace-l hotărî şi pe ilustrul dramaturg să părăsească oraşul în care a cunoscut-o şi iubit-o fără speranţă pe inspiratoarea atîtor versuri nepieritoare.

N. RADOMIR

Cînd fierbe ceainicul

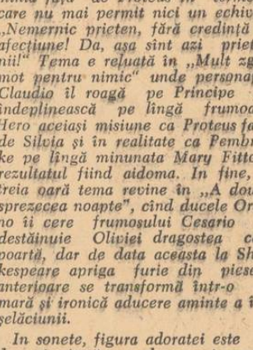

Nu întotdeauna apreciem just energia folosită la diferite procese fizice. Aşa, de pildă, punem pe maşina de gătit ceainicul nici n-au trecut 20 de minute şi apa din el fierbe.

Sau, alt exemplu: 5 oameni ureă la etajul V al unei clădiri un dulap din fier masiv. O muncă, cerînd o cheltuială de forţă incomparabil mai mare decît cea din primul exemplu. Şi, totuşi, nu-i aşa. Calculele arată că în primul caz se cheltuieşte cu mult mai multă energie. Pentru a fierbe apa într-un ceainic, cu o capacitate de 2 litri, se cheltuieşte energie egală cu aceea necesară pentru a urca la acoperişul unei case cu 20 de etaje, 3 dulapuri metalice cîntărind peste 300 kg. fiecare.

Molecule vii

Problema sintezei proteinei preocupă în mod deosebit pe oamenii de ştiinţă. Numeroşi cercetători dovedesc că proteina e un polimer, combinaţia unei multitudini de molecule relativ simple.

Cercetările făcute pe diverşi viruşi au jucat un rol cu totul deosebit în studiul funcţiunilor polimerilor biologici. Mulţi viruşi reprezintă combinaţia a 2 polimeri biologici esenţiali : proteină şi acid nucleic, în forma lor cea mai pură aproape.

După cum se ştie înmulţirea virusilor se produce cînd acidul nucleic al virusilor se separă de proteină : acidul nucleic face atunci în celula organismului infectat sinteza activă a moleculelor asemănătoare lui, formînd astfel noi particule virale.

Savanţii sovietici au demonstrat prin lucrările lor că fermenţii care distrug acizii nucleici opresc înmulţirea viruşilor gripei, ai poliomielitei şi ai encefalitei.

Recent, s-a reuşit să se contopească lanţuri de molecule diverse, cuprinzînd indici diferiţi. S-a creat astfel o specie de moleculă-hibrid. Acest rezultat oferă noi posibilităţi de dirijare a celor mai importante fenomene biologice.

Cinchona

Cînd colonialiştii spanioli, în căutare de bogăţii au ajuns şi în ţările Americii latine, ei au avut de înfruntat un duşman aprig. Era malaria — o febră istovitoare foarte răspîndită în ţările sudice cu climă umedă. Boala făcea ravagii şi cei mai buni medici erau neputincioşi în faţa ei. Se aflase, însă, că doftorii localnici tratează şi vindecă pe bolnavii de malarie cu ajutorul scoarţei unui arbore necunoscut europenilor.

Timp îndelungat, această substanţă tămăduitoare a rămas necunoscută. În 1638 soţia viceregelui din Peru, contesa Cinchona, s-a vindecat de malarie cu ajutorul acelei scoarţe. În cinstea primei femei albe care s-a vindecat de malarie în acest fel, arborele a fost numit „cinchona" (sau china) iar substanţa ce se obţine din coaja lui şi care distruge plasmodiul malariei, a fost numită chinină. Ulterior, studiind structura moleculară a acestei substanţe, chimiştii au putut crea un preparat artificial — mijloc efiuace împotriva malariei. Din scoarţa acestui arbore exotic se extrag şi alte medicamente tonice.

FRED GHENĂDESCU

SENSIBILĂ
— Vai, admirabil! Vai, ce mititel este! Crezi că iese din el o ciorbă şi un stufat?...

REPETIŢIE
— Mai pasionat, mai aproape!...
— Asta-i maximum. Mai aproape nu mă lasă abdomenul...

MATTY ASLAN

LA OFIŢERUL STĂRII CIVILE
— Singurică, singurică?...

— Şi dacă nu-mi venea mie ideea să te invit la o sticlă cu bere?...

T. PALL

— Eu m-am decis. Mă fac aviator!..

C. BRÎNDAŞU

VIS ŞI REALITATE
— Draga mea, clipa asta n-am s-o uit niciodată...

Fratele meu e bolnav...

Aseară, după ce-a mîncat,
Costel s-a dus şi s-a culcat
În odăiţa lui, retrasă.
(Eu încă dorm în pat cu plasă
Într-o odaie cu bunica).
Cam pe la zece, hop! mămica
Îngrijorată de Costel
„Mă tem c-o fi erizipel
Sau poate... ştiu eu... o avea
Vreo umflătură la măsea.
L-am observat pe cînd dormea
Şi uşurel l-am pipăit".
Tăticul e neliniştit :
„Să fi făcut vreun oreion?".
Apoi a dat un telefon
Lui tanti Mia : „Vino tute".
Ea a venit în cinci minute
Şi au ţinut toţi trei, în şoapte,
Consiliu pînă-n miez de noapte.
„C-o fi cutare... că n-o fi..."
„De, dragă, cine poate şti
Din asta ce-ar putea să iasă?
Oricum, să şeadă mîine-acasă".
Şi-a stat precum au hotărît.
Costel n-avea nimic în gît
Nici la măsea ; mi-a spus el mie
C-a adormit, fără să ştie,
Cu o bomboană mare-n gură :
Nici vorbă de vreo umflătură.
Şi-am rîs în taină amîndoi
C-a fost atîta tărăboi.
Cît despre şcoală... Ei! o zi
Ce mare lucru poate fi?
Că mai ales avea şi teză
La geografie şi franceză.

Preşcolarul D. GHEORGHIŢĂ
Grupa mare Grădiniţă
P. com.
Florin IORDĂCHESCU

DOUĂ STILOURI
(dialog literar)

S-au întîlnit (în vilegiatură)
şi-au discutat despre literatură...

Unul din ei spunea (cu importanţă) :
— „Tu ştii că-n anul care a trecut,
eu n-am avut
măcar o săptămînă de vacanţă?
(Nu e deloc uşor să scrii cît patru!)
În intervalul unui singur an,
am terminat vreo şase piese de teatru,
am prezentat la editură un roman
şi — zi de zi —
am aşternut direct
trei sute şase zeci şi şase poezii
(a fost un an bisect)
în plus
— tot în aceiaşi perioadă
am compus
un nou spectacol de estradă...
Tu — însă — stai mai mult în buzunar
şi străluceşti prin... inactivitate..."
— „E drept!... Eu scriu ceva mai rar
şi nu am... spontaneitate...
Cum vrei să nu rămîn în urmă — cînd
la fiecare două rînduri, şterg un rînd?...
Un an întreg mi-a trebuit
să scriu abia o jumătate
dintr-un roman pe care l-am trăit
în realitate...
E-adevărat :
eu sînt mai mult preocupat
de... calitate...".

Mircea CODRESCU

REBUS MAGAZIN
Jocuri şi cuvinte încrucişate

C U B I N E !

ORIZONTAL: 1) **Bine cunoscuţi — Aşa e bine; 2) Bine zici! — Din cînd în cînd; 3) Luat cu binele — Staţiune balneo - climaterică unde te faci bine! 4) Oraş în Peru — A nu se simţi bine — Măceş 5) Fiecare dintre pedalele de la războiul de ţesut — Rude; 6) Acut! — Nume de fată — Bine la margini! — Suliţă redusă; 7) Culese! — Bine realizat; 8) Se cunosc bine — Aici stau bine leii!: 9) Cuvinte de bine — Lipită bine de corp; 10) Barbu Dinescu — Vezi bine — Rele!; 11) Bine ascuns — Nu e bine; 12) Nu sînt bine dispuşi — Seamănă bine.**

VERTICAL: 1) **Om de bine — Posesiv; 2) Bine crescut — Avut; 3) Stă bine cu legea — A învăţa bine; 4) Nu s-a purtat bine în paradis! — Nu arată bine — Nota traducătorului; 5) Nu mai vede aşa bine ca altădată ... — Nici prea bine, nici prea rău! 6) Bir! — Schimbă macazul — Prefix pentru opt; 7) Arde bine — Pronume; 8) Punctul culminant al unei acţiuni — Îi pare bine; 9) Bine dispusă; 10) Să vă fie de bine! — Diminutiv feminin — Notă muzicală; 11) A mîncat bine — Viaţă bună; 12) Adjectiv care nu se termină niciodată cu bine — Şi acum, cu bine!...**

Dan LAURENŢIU

1, 2, 3...

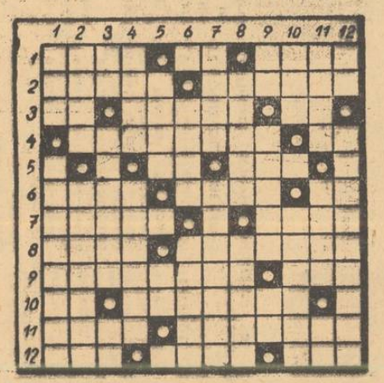

ORIZONTAL: 1) Unu — Doi — Trei 2) Patru — Cinci, şase, şapte, opt, nouă, zece. 3) 365 zile — Riu în Ardeal — Nichel 4) Autorul versurilor: „La steaua care-a răsărit / E-o cale — atît de lungă, / Că mii de ani i-au trebuit / Luminii ca s-ajungă" — Şedl 5) În loz! — „...Baba şi cei 40 de hoţi", poveste din „1001 de nopţi" 6) Oraş în Spania — Sprinteni — 1 şi 1000 la romani 7) Una din cele şapte culori ale curcubeului — Pronume 8) Era adorat la Teba, cea cu 100 de porţi — Primit în dar 9) O mie de mii (pl.) — Metal cu greutatea atomică 197,2 10) Textilă — Una din cele şapte coline ale Romei antice 11) 1848, 1877, 1944 — Titlu de onoare pentru artişti (fem.) 12) Răsărit — 60 de minute — Cîntăreţ antic.

VERTICAL: 1) Cîntec de leagăn — Monumente egiptene socotite în antichitate ca una din cele şapte minuni ale lumii 2) Bade — Diminutiv pentru romîn 3) Iţel — Monumentul lui din Halicarnas era socotit printre cele şapte minuni ale lumii antice — Două teuri! 4) „Trei ...de la răsărit", comedie de B. P. Hasdeu — Oraş în Asiria, fondat către anul 2640 î.e.n. care avea o circonferinţă de 45 de kilometri şi 600.000 locuitori 5) Fluviu în Italia, care se varsă în Mediterana după un curs de 250 kilometri — Zero şi unu 6) „Capra cu trei...", poveste de Ion Creangă — Piatră fină sculptată 7) Nume feminin — Într-o părere 8) Pămînt — Unul din cei „nouă şi cu sergentul, zece" 9) Teme! — Stradă la ţară — 100 m.p. 10) Animal nordic — Ţară europeană 11) Mesagera zeilor, transformată în curcubeu — Vîrf în Munţii Rodnei înalt de 2280 m — A douăzeci şi una literă a alfabetului 12) Diftong latin — Autorul cînteculuiu „Din o mie de motive" (Noru).

D. BARTOLOMEU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

FRUMOASA PRIMĂVARA

ORIZONTAL: Toporaşi — NZ. — Înflorită — A — CO — Odă — Azur — Armindeni — Z — Tia — A — RI — Ca — Aura — SM — Cor — C — Glicină — I — Săbiuţă — U — Meri — T — Gîză — Anini — Vin — R — Citate — Tepi — Ina — Aprilie.

APA

ORIZONTAL: Stropi — Inot — Trece — Nouri — Răcoşte — Tan — Enea — Averse — CS — Nataţie — Upa — DR — At — P — Radioactiva — Ari — R — I — Ah — Tentant — Apă — Ancoră — Uşor — Tare — Clare.

MOBILE

ORIZONTAL: Eminescu — Bal — Mosafir — Arie — Inel — Pernă — N — Cerbi — Teatre — Id — Alcov — Eos — Cap — Final — Mi — L — La — N — Ladă — Udă — Iaz — Cînt — Ucaz — Bio — Ea — Club — Dormi — V — Iatacuri — Aca — Spătar — Scrin.

Jocuri distractive

Soluţiile jocurilor apărute în nr. 179

ŞAPTE TRIUNGHIURI

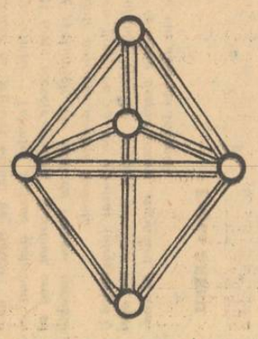

Problema nu poate fi rezolvată dacă vom încerca să aşezăm chibriturile pe masă. Trebuie, cu ajutorul bilelor de plastilină să construim două piramide cu baza comună, aşa cum se vede în desenul de mai sus.

MICI PROBLEME

$99 + \frac{99}{99} = 100$

$44 + \frac{44}{4} = 55$

$9 + \frac{99}{9} = 20$

OBŢINEŢI CIFRA 1800

8	6	7
4	0	1
5	3	2

18 0 0

ÎN 12 PATRULATERE EGALE

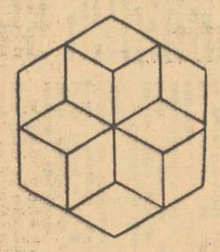

MUTAREA PIESELOR

În mod convenţional prima cifră arată numărul piesei, iar a doua cifră (în unele cazuri literă) indică numărul căsuţei în care se mută piesa. Iată cum trebuie mutate piesele :

2—1 ; 3—2 ; 4—3 ; 4—A ; 5—4 ; 5—3 ; 6—5 ; 7—6 ; 7—5 ; 7—B ; 8—7 ; 8—6 ; 8—5 ; 9—8 ; 9—7 ; 9—6 ; 1—9 ; 1—8 ; 1—7 ; 1—C ; 9—7 ; 9—8 ; 9—9 ; 9—10 ; 8—6 ; 8—7 ; 8—8 ; 8—9 ; 7—5 ; 7—6 ; 7—7 ; 7—8 ; 1—7 ; 1—6 ; 1—5 ; 1—B ; 6—5 ; 6—6 ; 6—7 ; 6—C ; 5—4 ; 5—5 ; 5—6 ; 5—7 ; 4—3 ; 4—4 ; 4—5 ; 4—6 ; 1—5 ; 1—4 ; 1—3 ; 1—A.

POŞTA JOCURILOR

C. FLORESCU — *Oradea.* Problema dv. este prea simplă şi nu este publicabilă. Vă rugăm să reveniţi cu alte propuneri.

I. STANCA — *Iaşi* Am analizat propunerea dv. şi considerăm că nu este realizabilă. Dacă sînteţi de acord putem să publicăm unele din jocurile pe care ni le-aţi trimis şi care sînt deosebit de interesante.

Din întîmplările lui Năică

P. com. E. ARNO

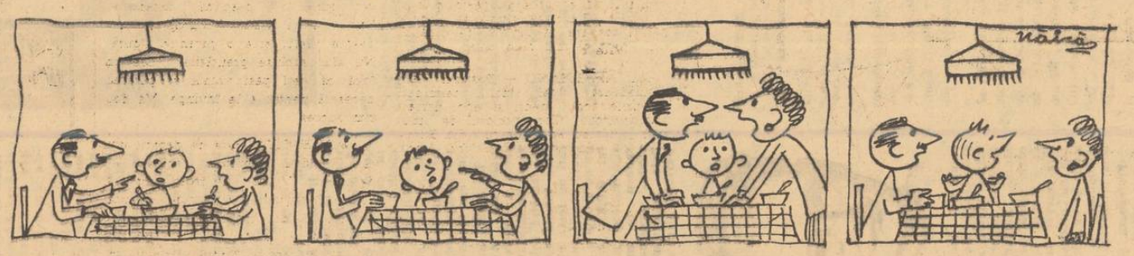

Astăzi, tata s-a înfuriat din nou : — Nevastă, ţi-am spus de o sută de ori să nu strigi la mine în faţa copilului.

— Bărbate, ţi-am repetat de o mie de ori să nu mai faci scandal în faţa copilului.

— De cîte ori să-ţi spun să nu mai strigi la mine în faţa copilului?

— Năică, de ce te-ai întors cu spatele?
— Ca să nu vă mai certaţi în faţa mea.

SAH

Concurs de pronosticuri pe marginea meciului revanşă Tal — Botvinic

Atenţia întregii lumi şahiste este îndreptată în aceste zile către revanşa întîlnirii Tal-Botvinic, care are loc la Moscova. Îşi va menţine Tal titlul de campion mondial? Va reuşi Botvinic să recîştige titlul pierdut? Iată întrebări pe care şi le pun toţi şahiştii.

În legătură cu meciul-revanşă Tal-Botvinic, redacţia „MAGAZIN" organizează un concurs de pronosticuri. Participanţii sînt invitaţi să răspundă la următoarele întrebări :

1. CINE VA FI CAMPION MONDIAL LA SFÎRŞITUL MECIULUI?

2. CU CE REZULTAT VA LUA SFÎRŞIT MECIUL?

3. CARE VA FI REZULTATUL DUPĂ TERMINAREA CELEI DE-A 12-A PARTIDE, ADICĂ LA MIJLOCUL ÎNTÎLNIRII?

Răspunsurile la aceste întrebări trebuie expediate pînă la data de 27 martie pe adresa revistei „MAGAZIN" — Casa Scînteii, Bucureşti, cu menţiunea: „Pentru concursul de pronosticuri pe marginea meciului Tal-Botvinic".

Vor fi acordate premii în cărţi de şah şi abonamente la revista „MAGAZIN".

Primii participanţi la finala concursului republican prin corespondenţă

Semifinalele primului concurs republican prin corespondenţă ediţia 1960—1961 s-au încheiat, după cum se ştie, luna trecută. Conform regulamentului, partidele neterminate au fost transmise spre adjudecare unui colectiv de maeştri şi candidaţi maeştri care a desfăşurat o laborioasă activitate de analiză a poziţiilor rezultate. Cu toate că această activitate nu s-a terminat încă, numele cîtorva participanţi la finală sînt deja cunoscute. Din grupa A s-au calificat **Gh. Rotaru** - Bucureşti, candidat de maestru, şi dr. **Victor Malcoci** — Cluj, jucător de categoria I. Din grupa B primii doi clasaţi, calificaţi pentru finală, sînt candidat maestru **Suta Mihai** — Oradea şi **Sergiu Olteanu** — Bucureşti (cat. I). O surpriză oferă grupa C, unde s-au calificat **Kugel Sigismund** din Brad şi **Vlad Constantin** din Constanţa, jucători de categoria a II-a, şi nu a reuşit să se califice candidatul de maestru St. Makai din Oradea. Adjudecarea partidelor din celelalte grupe continuă.

ÎN NUMĂRUL VIITOR VOM PUBLICA ULTIMELE REZULTATE ŞI CLASAMENTE DIN „CUPA MAGAZIN".

Dicţionar şahist ilustrat

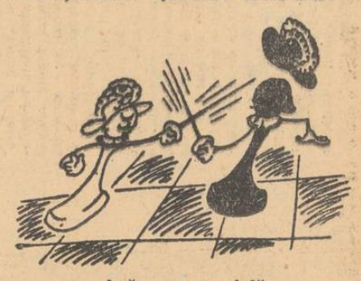

Apărarea spaniolă

Paleontologia şahistă — reconstituirea unor probleme pe baza variantelor ei — s-a dovedit a fi o îndeletnicire pe placul multor amatori de şah. Pînă la încheierea termenului de concurs au sosit la redacţie aproximativ 30 de participări — cel mai mare număr de concurenţi la întreceri de acest fel. Rezultatele concursului vor apare într-un număr viitor

Problema nr. 4

F. MICHEL
Concursul F.I.D.E. 1959
Premiul I

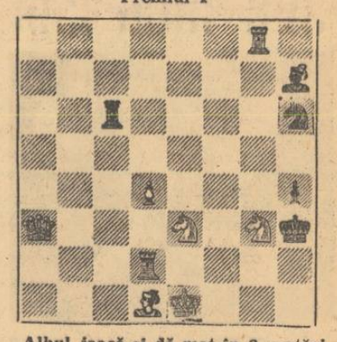

Albul joacă şi dă mat în 2 mutări. Soluţia în numărul viitor.

Cărţi de şah sosite din U.R.S.S.

În ultimul timp în librăriile noastre se găsesc noi cărţi de şah sosite din Uniunea Sovietică.

„CE TREBUIE ŞTIUT ÎN LEGĂTURA CU JOCUL DE FINAL", este titlul unei lucrări apărute în colecţia „Biblioteca şahistului începător", sub semnătura marelui maestru I. Averbach. (Amintim că în această colecţie au mai fost tipărite cărţile **„COMBINAŢIA ÎN JOCUL DE MIJLOC"** de I. Bondarevschi, **„APĂRAREA"** de I. Kann, **„CUM SE JOACĂ ÎN DESCHIDERE"** de A. Suetin şi **„COMBINAŢII ŞI CURSE ÎN DESCHIDERE"** de B. Veinstein). Noua lucrare a lui Averbach prezintă într-o formă sintetizată o serie din cele mai cunoscute finaluri (147 diagrame) a căror cunoaştere contribuie la o întărire simţitoare a forţei de joc a amatorilor şahişti.

Este îndeobşte cunoscută pasiunea pe care Lev Tolstoi a nutrit-o pentru jocul pe tabla cu 64 de pătrate. O monografie **„L. TOLSTOI ŞI ŞAHUL"**, semnată de I. Linder, înfăţişează pe larg această pasiune a marelui scriitor. Folosind o bibliografie impunătoare — 62 de titluri — autorul povesteşte despre relaţiile prieteneşti dintre Tolstoi şi maeştrii şahişti contemporani lui, extrage şi comentează fragmente cu referiri la şah din „Război şi pace" şi alte opere tolstoiene, publică partide, fotografii, manuscrise etc.

„MECIUL BOTVINIK—TAL" este o culegere cu partidele jucate la memorabila întîlnire disputată anul trecut de cei doi mari şahişti sovietici. Cele 21 partide ale meciului sînt amplu comentate de marele maestru Viaceslav Ragozin.

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

La Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești a avut loc de curînd premiera capodoperei tolstoiene „Puterea întunericului"

Piesele românești domină a doua parte a stagiunii

În orice zi (exceptînd, desigur luneа, cînd teatrele au zi de repaus) în culise, foaiere și pe scene domnește o intensă animație. Stagiunea e în toi. Ritmul susținut în care se desfășoară repetițiile constituie cel mai bun indiciu că în curînd publicul bucureștean i se vor înfățișa noi premiere.

Apropiata sărbătorire a 40 de ani de la întemeierea Partidului Comunist din Romînia a mobilizat și în teatre energiile creatoare, în vederea realizării unor spectacole de calitate cu piese noi ale dramaturgiei noastre contemporane. Alături de lucrări ale unor dramaturgi care s-au consacrat în ultimii ani, se montează și piese ale unor scriitori debutanți în teatru sau ale unor autori mai puțin cunoscuți, ca de pildă Dan Tărchilă care, după un promițător început cu piese într-un act „Intr-o gară mică" și-a încercat acum puterile într-o lucrare de amploare.

Să trecem în revistă pe scurt o parte din pregătirile care au loc în prezent în teatre pentru valorificarea scenică a noilor piese românești ce se vor juca în cinstea aniversării partidului.

— La Teatrul Muncitoresc C.F.R. regizorul Horea Popescu a început repetițiile cu piesa lui Paul Eveiac, *„Ochiul albastru"*. Consecvent cu preocupările sale, autorul abordează și de data aceasta probleme ale actualității socialiste, urmărind modul în care se dezvoltă conștiința socialistă a constructorilor de pe un mare șantier și, sub înrîurirea comuniștilor se modelează caracterele oamenilor noi. Scenografia spectacolului îi aparține lui Tody Constantinescu, iar numerosul colectiv de interpreți cuprinde unele din cele mai bune forțe actoricești ale teatrului.

— Debutul ca autor dramatic al cunoscutului prozator Autrel Mihale va fi „găzduit" de Teatrul „C. Nottara" (fost Armatei). În regia artistului poporului George Vraca și decorurile scenografului Mircea Marosin, spectacolul cu piesa *„Primăvara"* de Aurel Mihale va aduce pe scena zilele clocotitoare ale primăverii anului 1945. Piesa evocă lupta maselor de țărani muncitori care, în strînsă alianță și cu sprijinul clasei muncitoare, au înfăptuit, la îndemnul partidului, reforma agrară, împărțind pămînturile moșierești.

— După „Celebrul 702" încă o piesă românească urmează să fie prezentată de către Teatrul de Comedie. Este vorba de *„Fratena mea Fix"* de V. Em. Galan, comedie publicată anul trecut în revista „Teatrul". Piesa își va începe existența scenică în regia lui Radu Penciulescu. Din distribuție fac parte Ștefan Ciubotărașu, Vasilica Tastaman, Val. Plătăreanu, Amza Pellea, Liliana Ticău, Rozalia Avram, Tilda Radovici-Lucian, Costel Constantinescu, Iurie Darie, Al. Lungu și Dumitru Chesa. Decorurile se execută după schițele semnate de I. Popescu-Udrițe.

*

Nu am cuprins aci toate teatrele bucureștene și nici toate piesele noi românești care vor apare pe scenă în viitorul apropiat. Cert este că în centrul atenției teatrelor se află dramaturgia originală contemporană. A doua parte a stagiunii, cînd va avea loc Decada dramaturgiei românești, importantă manifestare artistică programată în Capitală în luna mai, este, după cum se vede, dominată de o serie de noi piese românești.

Mihail LUPU

„Tudor din Vladimiri" pe scena Municipalului

În legătură cu apropiata aniversare a 140 de ani de la răscoala condusă de Tudor Vladimirescu, la Teatrul Municipal a intrat în pregătiri piesa „Tudor din Vladimiri" de Mihnea Gheorghiu. Direcția de scenă a spectacolului a fost încredințată tînărului regizor Radu Penciulescu, care a mai pus în scenă această piesă la Teatrul Național din Craiova. Scenografia spectacolului aparține lui Tony Gheorghiu iar costumele vor fi semnate de Elena Forțu.

Premieră la Teatrul Evreiesc de Stat

Peste puțin timp o nouă premieră va vedea luminile rampei la Teatrul Evreiesc de Stat. Este vorba de una din cele mai reprezentative opere ale marelui scriitor progresist german Friedrich Wolf, drama antifascistă „Profesorul Mamlock".

Spectacolul este pus în scenă de către regizorul Franz Averbach, avînd ca interpret al rolului titular pe artistul emerit Mauriciu Szeckler.

SPECTACOLUL
magazin

Trei debuturi pe scenele Capitalei

Cristea Avram

Cînd a apărut pe generic filmului „Darclée" numele lui Cristea Avram era bine cunoscut spectatorilor Teatrului de Stat din Timișoara. Căci tînărul actor, care are astăzi 29 de ani, a debutat încă în 1957 pe scena timișoreană, bucurîndu-se de la bun început de aprecierea publicului bănățean, care în acești 4 ani l-a putut vedea în roluri din cele mai diferite, începînd cu cele de juneprim și terminînd cu cele de compoziție. Cristea Avram a trecut astfel numai cu aparentă ușurință, dar depunînd în fond o muncă asiduă, completată de un serios studiu al rolurilor, de la Mircea Aldea din „Gaițele" de C. Kirițescu, la Nell Gangsterul, din „Dansatoarea, gangsterul și necunoscutul" de Victor Bîrlădeanu, de la Ribakov din „Orologiul Kremlinului" de Fogodin la comisarul regal din „Anii negri" de A. Baranga și N. Moraru. Tot la Timișoara, Cristea Avram a mai jucat în „Mama" de Afinogheniov, în „Napoli, orașul milionarilor" de Eduardo de Filippo ș.a.m.d.

Așadar, Cristea Avram nu mai este de mult un debutant. Și totuși nu sînt decît cîteva luni, de cînd după emoțiile debutului său în film, Cristea Avram încerca emoțiile unui nou debut, acela de pe o scenă bucureșteană. În piesa „Cînd înfloresc migdalii" pe scena fostului teatru al Armatei, tînărul actor a apărut de-a dreptul într-un rol principal. Și totuși... emoțiile debutului, la patru ani de la debutul propriu zis, încă nu s-au terminat. Acum cîteva zile, Cristea Avram a debutat din nou... De astă dată într-o piesă clasică. Căci rolul lui Octavian din „Antoniu și Cleopatra" de Shakespeare este primul de acest fel pe care-l interpretează tînărul actor. De aceea poate i s-a părut a fi cel mai greu din toate. Cu două zile înainte de premieră, ne spunea : „Mi-a plăcut rolul foarte mult cînd l-am studiat. Acum cînd trebuie să-l joc, parcă mă tem. E foarte greu". Și într-adevăr Octavian se dovedește un actor îndrăgostit de meseria lui, mai poate există vreo bucurie, egală cu cea pe care o dă realizarea unui rol pe scenă. Și totuși, cîte bucurii de neînchipuit mi-a dat munca mea cu artiștii amatori! Ce exemplu de cinste, de hărnicie și de dăruire mi-au dat acești muncitori! Cu cîtă înflăcărare au pornit să descifreze — după muncă lor în producție, în repetiții grele de ceasuri întregi — lumea complexă a personajelor cărora a vrea să le dea viață.

De la acest tînăr actor, al „Oaspetelui din faptul serii" de H. Lovinescu, la „Berăria lui Caragiale", finalizînd unchere de tipuri din opera clasicului nostru la cîteva nopți de N. Moraru și A. Baranga — experiența artiștilor amatori de la Uzinele „Grigore Preoteasa" din București a crescut și de ei, inciți premiul pe care l-au primit la ultima Bienală a I. L. Caragiale, a-i fost decît o încunurare a muncii lor artistice.

Și cînd, pe mica lor scenă, mai mult improvizată, la lumina unor reflectoare improvizate și ele, am urmărit în spectacole, odată cu tovarășii lor de muncă, transformarea artistică, uneori uluitoare a acestor artiști amatori — am înțeles că au numai viața lor g.a schimbat, că au numai orizontul lor sufletesc s-a lărgit că chiar înțelegerea mea asupra fenomenului artistic în genere. Că-n epoca pe care o trăim, actorul profesionist nu poate realiza decît personaje schematice și factice atîta vreme cît nu sparge figurile vechi lui vieți artistice, nu pătrunde în viața cotidiană, nu ascultă pulsul acestei vieți.

Pentru mine, bucuria artiștilor amatori a însemnat tocmai bucuria descoperirii acestui puls !

GH. GHIȚULESCU
actor la Teatrul Municipal, instructor artistic la Uzinele „Grigore Preoteasa"

Pulsul vieții

Neîncetat n-aș fi crezut că, pentru un actor îndrăgostit de meseria lui, mai poate există vreo bucurie, egală cu cea pe care i-o dă realizarea unui rol pe scenă. Și totuși, cîte bucurii de neînchipuit mi-a dat munca mea cu artiștii amatori! Ce exemplu de cinste, de hărnicie și de dăruire mi-au dat acești muncitori! Cu cîtă înflăcărare au pornit să descifreze — după muncă lor în producție, în repetiții grele de ceasuri întregi — lumea complexă a personajelor cărora a vrea să le dea viață.

De la acest tînăr actor, al „Oaspetelui din faptul serii" de H. Lovinescu, la „Berăria lui Caragiale", finalizînd unchere de tipuri din opera clasicului nostru la cîteva nopți de N. Moraru și A. Baranga — experiența artiștilor amatori de la Uzinele „Grigore Preoteasa" din București a crescut și de ei, inciți premiul pe care l-au primit la ultima Bienală a I. L. Caragiale, a-i fost decît o încunurare a muncii lor artistice.

Și cînd, pe mica lor scenă, mai mult improvizată, la lumina unor reflectoare improvizate și ele, am urmărit în spectacole, odată cu tovarășii lor de muncă, transformarea artistică, uneori uluitoare a acestor artiști amatori — am înțeles că au numai viața lor g.a schimbat, că au numai orizontul lor sufletesc s-a lărgit că chiar înțelegerea mea asupra fenomenului artistic în genere. Că-n epoca pe care o trăim, actorul profesionist nu poate realiza decît personaje schematice și factice atîta vreme cît nu sparge figurile vechi lui vieți artistice, nu pătrunde în viața cotidiană, nu ascultă pulsul acestei vieți.

Pentru mine, bucuria artiștilor amatori a însemnat tocmai bucuria descoperirii acestui puls !

GH. GHIȚULESCU
actor la Teatrul Municipal, instructor artistic la Uzinele „Grigore Preoteasa"

Ce rol pregătiți ?

NE RĂSPUNDE ARTISTUL POPORULUI GEORGHE VRACA : — „Coincidentа face ca o dată cu primă., vara, să aducem pe scena la Teatrul „Constantin Nottara" poemul dramatic „Prâmvara" de Aurel Mihalp. Am cinstea de a pune în scenă acest spectacol pe care-l pregătim pentru aniversarea a patruzeci de ani de la înființarea partidului. În același timp interpretez pe Ilie Cătălina, un rol îndrăgit de spectatori, în care mulți dintre ei l-au văzut în 1957 și-a terminat studiile.

Studentă fiind, Nastasia Șova s-a specializat (dacă se poate spune așa!) în roluri de compoziție. Încă la producțiile clasei sale din cadrul Institutului „I. L. Caragiale" ea a dat viață unor personaje de femei bătrîne. Capacitatea de a transfigurare a tinerei actrițe, vocea ei cu inflexiuni joase, potrivită interpretării unor astfel de roluri, grija pentru autenticitatea fiecărei mișcări și intonații s-au făcut remarcate în rolurile Bunica din „Copacii mor în picioare" de Alessandro Cassona și Zabelina din „Orologiul Kremlinului" de N. Pogodin.

După absolvire, tînăra actriță a făcut parte din colectivul proaspăt constituit al secției din Piatra Neamț a Teatrului de Stat din Bacău. Aci, în afara spectacolelor jucate pe scena studioului experimental „Casandra" al Institutului de teatru și reluate îm-

preună cu colegii de promoție, Nastasia Șova a mai realizat un rol de compoziție în „Arborele genealogic" de Lucia Demetrius (bătrîna femeie de serviciu, Maranda). Și tot pe scena de la Piatra Neamț, ea a avut pentru prima dată prilejul să apară înaintea publicului și într-un rol pe măsura vîrstei sale — comsomolista Oxana din „Orașul visurilor noastre" de Alexei Arbuzov.

Angajată anul trecut la Teatrul Municipal, tînăra actriță a fost distribuită pentru început în „Intoarcerea" Nu de mult, i s-a încredințat și un alt rol important de compoziție : Mama din piesa „Un strugure în soare" de Lorraine Hansberry. Este un personaj complex, cu o bogăție de sentimente și elanuri, pe care Nastasia Șova îl interpretează cu sensibilitate și autenticită emoționînd alternativ cu artista emerită Beate Fredanov.

Dat fiind preocuparea consecventă a Teatrului Municipal în direcția promoției, Leopoldina Bălănuță și-a început și ea cariera teatrală la Piatra Neamț. În „Orologiul Kremlinului" de exemplu a jucat alături de Nastasia Șova care era Zabelina, în timp ce Leopoldina Bălănuță — distribuită de astă dată într-un rol de tinără — era Nina Dubinichi. După compoziția din „Arborele genealogic" (pictrița) în „Orașul visurilor noastre" tînăra actriță a jucat din nou un rol potrivit cu vîrsta și înfățișarea ei reală.

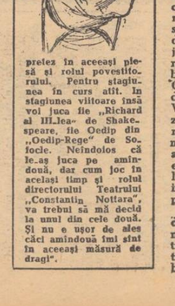

— A urmat apoi concursul dat cu deplin succes la fostul teatru „C. Nottara" (astăzi Teatrul pentru tineret și copii) unde a și jucat pentru început două roluri episodice în „Secunda 58" și în „Gîne a ucis". O dată cu înființarea Teatrului pentru tineret și copii, Leopoldina Bălănuță și-a găsit în chip firesc locul în colectivul noului teatru. Iar montarea recentă a piesei sovietice „Prima întîlnire" de Tatiana Sitina i-a prilejuit tinerei actrițe adevăratul debut pe o scenă bucureșteană. Regizorul I. Cojar nu s-a înșelat încredințîndu-i rolul principal, Valia, eroina piesei, reprezintă o apariție încîntătoare, o comsomolistă de o mare frumusețe sufletească, ale cărei trăsături morale exemplare au fost puse în lumină cu o puternică trăire lăuntrică de către Leopoldina Bălănuță.

Încă un talent de nădejde vine astfel să-și înscrie numele în rîndul actorilor tineri cu frumoase perspective din cadrul teatrelor bucureștene.

Leopoldina Bălănuță

Coincidența face ca, alături de Nastasia Șova, să fi absolvit institutul în aceeași serie și avînd aceeași „specialitate" — rolurile de compoziție — și o altă tînără actriță deocebit de inzestrată : Leopoldina Bălănuță.

Drumul artistic urmat de cele două colege a fost același pînă la un punct. Și Leopoldina Bălănuță a apărut pe scena Studioului experimental al Institutului „I. L. Caragiale" într-o serie de roluri de compoziție. Astfel la absolvire, în 1957, a jucat rolul mamei Oze din „Peer Gynt" de H. Ibsen. Și tot pe scena de la Căsandra tînăra actriță a compus cu egală finețe și minuțiozitate atît roluri de mai mare întindere (ca Veta din „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale) cît și scurte siluete episodice (ca de pildă Vînzătoarea de păpuși din „Orologiul Kremlinului" de N. Pogodin).

Împreună cu întreaga

promoție, Leopoldina Bălănuță și-a început și ea cariera teatrală la Piatra Neamț. În „Orologiul Kremlinului" de exemplu a jucat alături de Nastasia Șova care era Zabelina, în timp ce Leopoldina Bălănuță — distribuită de astă dată într-un rol de tinără — era Nina Dubinichi. După compoziția din „Arborele genealogic" (pictrița) în „Orașul visurilor noastre" tînăra actriță a jucat din nou un rol potrivit cu vîrsta și înfățișarea ei reală.

— A urmat apoi concursul dat cu deplin succes la fostul teatru „C. Nottara" (astăzi Teatrul pentru tineret și copii) unde a și jucat pentru început două roluri episodice în „Secunda 58" și în „Gîne a ucis". O dată cu înființarea Teatrului pentru tineret și copii, Leopoldina Bălănuță și-a găsit în chip firesc locul în colectivul noului teatru. Iar montarea recentă a piesei sovietice „Prima întîlnire" de Tatiana Sitina i-a prilejuit tinerei actrițe adevăratul debut pe o scenă bucureșteană. Regizorul I. Cojar nu s-a înșelat încredințîndu-i rolul principal, Valia, eroina piesei, reprezintă o apariție încîntătoare, o comsomolistă de o mare frumusețe sufletească, ale cărei trăsături morale exemplare au fost puse în lumină cu o puternică trăire lăuntrică de către Leopoldina Bălănuță.

Încă un talent de nădejde vine astfel să-și înscrie numele în rîndul actorilor tineri cu frumoase perspective din cadrul teatrelor bucureștene,

REFLECTOR

PROFIL

Restructurarea teatrelor noastre în curs de desăvîrșire pune probleme interesante. Mulți ani scenele din Capitală și provincie au avut un repertoriu foarte neomogen și s-au simțit destule lipsuri în alegerea pieselor. Bunelor intenții, sprijinului permanent dat de Ministerul Învățămîntului și Culturii, extaziasmului colectiv, nu i-au urmat rezultatele cele mai fericite. De unde necesitatea de a se face o oarecare ordine.

Avem la ora aceasta, în afara Teatrului Național și al celorlalte teatre de dramă (Nottara, Municipal, Giulești, scena Învățătorului de teatru și cinematografie), *bine cunoscute publicului bucureștean, un nou teatru al tineretului (care a început foarte bine), și un teatru de comedie (și el după două premiere remarcabile). În mare se poate spune că golurile cele mai importante au fost acoperite. Dacă ne gîndim numai la saltul calitativ făcut în ultimele luni (din toamna trecută și pînă acum, mai ales) de către teatrul „C. Nottara" care a trecut de la piese ocazionale, cu profil eroic, dar nu în totul semnificative, la marele repertoriu universal și putem spune că s-a pornit pe un drum bun.*

Discuția despre viitorul profil al teatrelor nu este nouă, și nu mai puțin confuză. După mine, profil este egal calitate, fie că e vorba de tragedie, fie că e vorba de farsă. Într-un cuvînt, ambiția supremă a oricărei scene trebuie să rămînă aceea de a da spectacole memorabile. Pentru îndeplinirea acestui deziderat se cer o mulțime de lucruri : echipe omogene de actori, repertoriu foarte bun, regizori și scenografi bine pregătiți, anumăiuri în așa fel alcătuite încît ultimul rîsipor să fie jucat cu talent.

De unde cred eu că începe profilarea unui teatru ?

De la alegerea repertoriului. Secretariatele literare însărcinate cu selecționarea autorilor și a operelor lor au dat dovadă pînă acum de multă inițiativă și în unele cazuri (mai rare) de înțelegere reală a posibilităților regizorale și actoricești ale propriilor scene.

Nu ne putem mulțumi însă cu atît. Mi-ar place să cred că în viitor se vă ajunge la acea concepție artistică pentru calitate, în așa fel încît să putem spune: „A, teatrul Cutare ? Da, acolo poți vedea un Shakespeare foarte bun !", „A teatrul Cutare, acolo vei aplauda „Ploșnița" lui Maiakovski, fără îndoială !" „A, la teatrul Cutare, acolo vei vedea o adevărată comedie lirică !".

Apropierea lunii mai, cu aniversarea cincuntă, nouă a 40 de ani de luptă a partidului, a stîrnit, cum era firesc, în rîndul dramaturgilor noștri un entuziasm creator remarcabil. Toate scenele anunță numeroase piese românești pe care le așteptăm cu nerăbdare. Multe dintre ele sîntem siguri se vor înscrie în repertoriul permanent al teatrelor. Este un îndemn pentru calitate. Da, vrem multe piese românești de actualitate, dar vrem multe piese românești de actualitate BUNE. Deci o exigență sporită în alegerea pieselor este foarte necesară, pentru că altfel e păcat de banii pierduți, de timp, de munca actorilor.

Ar mai fi unele treburi de îndeplinit și în materie de echilibrat echipele de interpreți. Concentrarea celor mai buni actori de comedie la teatrul de sub direcția lui Beligan era cu totul potrivită, dar străduința celorlalte scene în domeniul satirei nu trebuie frînată din pricina aceasta. Noi nu vrem să rîdem numai în fotoliile sălii din spatele Foștei !

N-am vrea de asemenea să se petreacă o concentrare de nume sonore de regizori numai pe statele unor anumite administrații. Talentul trebuie distribuit cu competență și toate scenele ajutate. Personal cred că institutele de specialitate vor mai da oameni capabili în stare să ajute mișcarea noastră teatrală.

Fără a avea pretenția că am epuizat (dimpotrivă !) problema profilului scenelor noastre, adresăm un apel tuturor celor ce scriu despre teatru, rugîndu-i să continue ceea ce noi abia am început.

Eugen BARBU

TUR DE ORIZONT
PRIN SECRETARIATELE LITERARE

Destinul unui spectacol începe încă înaintea primei lecturi, înainte ca regizorul să fixeze distribuția. Configurația viitoarelor premiere ale unui teatru se întrevede încă din momentul cînd textele dramatice se află pe mesele secretariatelor literare. Și cum, în aceste zile, teatrele își elaborează proiectele de repertoriu pentru stagiunea viitoare, ne-am adresat tocmai secretariatelor literare pentru a afla noutăți despre piese care deocamdată n-au distribuții, ci doar autori.

TEATRUL NAȚIONAL „I. L. CARAGIALE"

● Intr-un stadiu avansat se află lucrul la piesa „Milionarii" a cunoscutului prozator ieșan Ion Istratti. Piesa își desfășoară acțiunea într-o gospodărie colectivă milionară.

● Tot o problematică de actualitate stă și la baza piesei „Invățătorul" de Eusebiu Camilar, care își propune să oglindească rolul social al intelectualilor în cadrul vieții noi a satelor noastre.

● Dramaturgul Mircea Ștefănescu a predat teatrului piesa „Chestia cu izvorul".

● Teatrul mai are în perspectivă și alte piese, pentru unele fiind semnate și contracte cu autorii respectivi : Horia Lovinescu, Al. Voitin, Constantin Chiriță (o dramatizare după romanul său „Oțelul") etc.

TEATRUL MUNICIPAL

● O nouă piesă a Luciei Demetrius se găsește în faza de definitivare. Intitulată provizoriu „Visul împlinit", piesa se axează pe destinul unui tînăr muncitor din zilele noastre, căruia puterea poporului i-a deschis largi perspective de dezvoltare.

● După „Passacaglia", teatrul lucrează cu Titus Popovici la o nouă piesă.

● S-au citit și discutat cu autorii, în vederea punerii în punct a textelor, piesele „Incotro ?" de Nicolae Mavrocin, actor al teatrului și „Vocile" de H. Fabian.

TEATRUL DE COMEDIE

● Tînărul reporter și prozator Radu Cosașu a predat teatrului Comedia „Mi se pare romantic", inspirată din actualitate. Piesa — după cum a proiectat teatrul — va vedea luminile rampei încă în actuala stagiune.

● Se lucrează de asemenea cu Lia Marmeliuc în vederea definitivării textului comediei „Gardul cu iederă".

TEATRUL MUNCITORESC C.F.R.

● După comedia „O lună de confort", secretariatul literar lucrează cu Ștefan Iureș și Ben Dumitrescu la o nouă piesă, a cărei acțiune se desfășoară în perioada imediat după 23 August 1944.

● Tînărul dramaturg Ion Dragomir, căruia i s-a jucat în stagiunea trecută la fostul teatru al Armatei, piesa „Stînca mireselor", a prezentat acum teatrului din Giurgiu o piesă consacrată petroliștilor care pun în valoare noi rezerve de țiței.

TEATRUL „C. NOTTARA" (fost Armatei)

● Alături de o nouă piesă a Anei Novac „Prietenul meu", în preocupările secretariatului literar de aci se află și piesa „Caravana" de Dinu Bondi.

● S-a citit și discutat, urmînd a fi îmbunătățită, piesa „Peștera" de Ștefan Tita

TEATRUL PENTRU TINERET ȘI COPII

● Comedia „Povestea cu șorțurile schimbate" de Constanța Bratu, publicată în revista „Teatrul", a fost reținută de teatru, care lucrează cu autoarea la o variantă amplificată și îmbunătățită calitativ.

● După „Secunda 58" se află în pregătire o nouă piesă a lui Dorel Dorian, intitulată „El, tu și ea".

● Se lucrează cu Ion Hobană la o piesă de anticipație, cu caracter științifico-fantastic, dedicată zborului omului în Cosmos.

● De asemenea, teatrul mai are în perspectivă lucrări dramatice pentru pionieri și școlari semnate de Mioara Cremene, Victor Bîrlădeanu, Mircea Sîntimbreanu, Alecu Popovici, Mihai Stoian, Virgil Stoenescu etc.

ÎN VIZITĂ
la George Rafael și Ileana Predescu

Pentru oamenii de teatru, duminica nu este o zi de odihnă. Și totuși e foarte probabil că regizorul George Rafael și soția sa, actrița Ileana Predescu, s-ar fi odihnit în această după amiază de duminică 12 martie, dacă... n-am fi fost noi. Luînd de bună seamă Ileneî Predescu, care jucase în seara precedentă „Passacaglia" și avea în seara următoare „Pescărușul" de Cehov, după o săptămînă lungă de repetiții de cîte 5—6 ore pe zi, că au e disponibilă și ea, nu neapărat după amiaza, ne-am instalat comod în micile fotolii florentine și, fără nici un fel de scuze prealabile, firam de altfel convinși că Ileana Predescu e foarte obosită și scuzele erau oricum inutile), am intrat direct în subiect. De fapt subiectul nu a fost unul singur, ci mai multe și în discuții s-au interferat mereu două probleme prin. cipale, teatrul și viața, viața și teatrul, pentru că ori de unde porneam ajungeam mereu și neapărat la teatru.

— Ce vrei ? îmi spunea Ileana Predescu. Viața noastră e numai a noastră. Iar munca noastră e teatrul.

Intr-adevăr, preocupările principale ale celor doi soți sînt strîns legate de actualitatea imediată a muncii lor. Ileana Predescu repetă la Celia din „Cum vă place" de Shakespeare, George Rafael lucrează cu Ana Novac la forma definitivă a noii piese a tinerei autoare „Prietenul meu", pe care urmează s.o pună în scenă cît de curînd, la Teatrul „C. Nottara".

— Probleme ridicate de piesă — spune Rafael — e foarte interesantă. E pro. bleme încredierii în oameni ridicată sub diferitele ei aspecte, încredierea pe care în desăvîrșirea vieții mii o merită, iar ființă neștiută. e lumă semenilor lor.

Rafael se înfierbîntează, își dezvăluie concepțiile, intențiile sale în legătură cu montarea piesei, cerînd din cînd în cînd aprobarea Ileneî sau referindu-se direct la această aprobare : „I-am spus Ileneî și Le plăcut...". Pe o toaletă sculptată cu mult meșteșug se află două fotografii ale actriței, făcute de un coleg, amator în ale artei policulei. Le admirăm fără rezerve, dar Rafael are se pare alte preferințe : — Arată-le fotografiile din Ofelia. „Nu se știe de ce lasă, în loc să ne arate fotografiile, interpreta Ofeliei și a Adei din „Passacaglia" a reginei Elisabeta din „Don Carlos", a „învățătoarei" și a altor alte roluri din dramaturgia contemporană românească și din cea clasică, se simte obligată să joace acum rolul unei gazde bune. Drept care evadează în bucătărie. Fotoreporterul nostru, Aurica Constantinescu, au pierde ocazia de a o imortaliza pe cunoscuta actriță în chip de gospodină. În vreme ce George Rafael îmi șoptește malițios : „Grozav se pricepe Ileana să facă cafea"...

În sfîrșit cafelele sexvite, revenim binelnțeles la... teatru. Amîndoi soții au citit de curînd o piesă nouă a lui Tenessee Williams, tradusă de Mihnea Gheorghiu.

— Lăsînd la o parte faptul că piesa este un pu. ternic protest la adresa conven ționalismului vieții americane și a rasismului, are o mulțime de imagini de mare frumusețe poetică. Unul din personaje vorbește de pildă despre o pasăre albastră ca cerul, spune Rafael...

— ...Care nu poate fi văzută, continuă Ileana, fiindcă e transparentă și nu coboară niciodată pe pămînt. Ea doarme pe vînt... Vai, dar n-am ndat cactușii...

Intr-adevăr, cactușii sînt una din micile pasiuni ale Ileneî Predescu. Ne arată unul, fenomen rar, purtînd în vîrf cu un moț, o floare roșie, gingașă. Își amintește apoi din nou de îndatoririle ei de gazdă. „Vă rog, luați"... Nu întîrzie însă

Duminică după amiază, acasă

prea mult asupra acestui rol și trece din nou la... teatru. Mai concret la noul rol pe care Ileana Predescu îl repetă acum, la Celia din „Cum vă place", rezonera care-și bîtea de dragoste, pentru cu pînă la urmă...

— Va fi cred un spectacol foarte interesant. Liviu Ciulley, care-l pune în scenă, are o sumedenie de idei noi. Va fi ceva foarte vesel, foarte... dar foarte de acea mai greu de pre.

Premieră la Național
„ANA KARENINA"

Premiera dramatizării lui N. D. Volkov după celebrul roman al lui Lev Tolstoi, va avea loc simbătă 25 martie în sala Comedia a Teatrului Național „I. L. Caragiale". Traducerea în romînește a dramatizării o semnează Al. Philippide și Tatiana Berindei.

Rolul Anei Karenina este deținut de artista emerită Maria Rotă. În rolul lui Alexei Alexandrovici Karenin apare artistul poporului Ion Fintesteanu, iar în rolul contelui Alexei Kirilovici Vronski, artistul Geo Barton, laureat al Premiului de Stat.

Pentru prima dată, spectacolului aparține regizorului Moni Ghelerter, maestru emerit al artei.

— Tolstoi este un mare creator de oameni, iar Ana Karenina este una dintre cele mai străgătoare figuri feminine ce pot fi întîlnite în literatura universală — ne spune Moni Ghelerter. Și apoi adaugă :

— În drama pe care o prezentăm ne-am străduit să subliniem mai ales aspectul ei social. Ce și regizorii de la Teatrul de Artă din Moscova — Nemirovici Danceno și Sahnovski — am căutat „simburele" spectacolului în cioniere dintre eroină și mediul ce o înconjoară. Ne-am propus să prezentăm saloanele elegante ale aristocrației ruse din a doua jumătate a secolului trecut ca o închisoare cu gratii aurite, unde se consumă tragedia unei ființe sincere și demne, care iubește viața, dragostea și adevărul și care ar vrea să stărime lanțurile prejudecăților unei societăți artificiale, violente, ipocrite și necruțătoare.

George Rafael se ocupă de cactuși ; Ileana Predescu își îndeplinește îndatoririle de gazdă ; și acum — la teatru

Profesoara și eleva — artiste ale poporului

În volumul său „Amintiri... Amintiri", artista poporului Lucia Sturza Bulandra își amintește cu drag și nu fără emoție de munca ei de profesoară în învățămîntul artistic, de foștii ei elevi. „Personal, scrie marea noastră actriță, mă mîndresc a fi crescut cîțiva dintre cei mai

buni actori ai noștri, știind însă că ei își datorează în primul rînd lor înșile, faima dobîndită". Printre aceștia „cel mai buni actori ai noștri", foști elevi ai decanei teatrului romînesc se află și Aura Buzescu. Despre Aura Buzescu, Lucia Sturza Bulandra își amintește cu deosebită dulcoșie un episod hazliu din vremea cînd ii era elevă la conservator : „Marea noastră artistă Aura Buzescu, de pildă, se opunea cu dîrzenie interpretării rolurilor de comedie, spunînd că ea nu poate să rîdă. După cîteva explicații și stăruințe zadarnice am încetat să mai insist, rugînd-o doar să rămînă pe scenă și să repete litera A cu glas tare, pînă ce îi voi spune să înceteze. S-a executat și ea. Incepu să sfiată întrerupîndu-se de cîteva ori. Am rugat-o să continue, în cele din urmă, simțind ridiculul încă, pășindu-și sale, a început să intr-un hohot de rîs. Demonstrația posibilităților sale de a rîde era făcută".

De atunci au trecut mulți ani. Aura Buzescu a devenit din eleva de altădată, una dintre noastră artistă', a doua femeie care alături de foștii ei profesori, scoară poarta înaltul tiu. liu de artistă a poporului în 1957. Încheierea mele, ne spunea în una din zilele acestea, artista poporului Aura Buzescu, și chiar unele

roluri de mai tîrziu sînt legate de îndrumările atente ale profesorei mele, Lucia Sturza Bulandra, al cărui talent și putere de a muncă le admiri fără rezerve. Intotdeauna mă gîndesc cu emoție și cu adîncă recunoștință la drago mea profesoară...".

Profesoara și eleva de ieri, artiste ale poporului astăzi, cele mai mari actrițe ale țării. Profesoara și eleva de ieri, exemple minunate astăzi de măiestrie artistică, de devotament și dăruire în slujba teatrului nou al țării noastre. Exemple pentru tînăra generație de actori care așa cum scrie în încheierea amintirilor sale de profesoară Lucia Sturza Bulandra, are „îndatorirea de a fi demnă de măreția vremurilor pe care le trăiește poporul nostru".

N. SANDU

75
1961

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 181 ★ Sîmbătă 25 martie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ÎN MARELE SFAT AL ȚĂRII

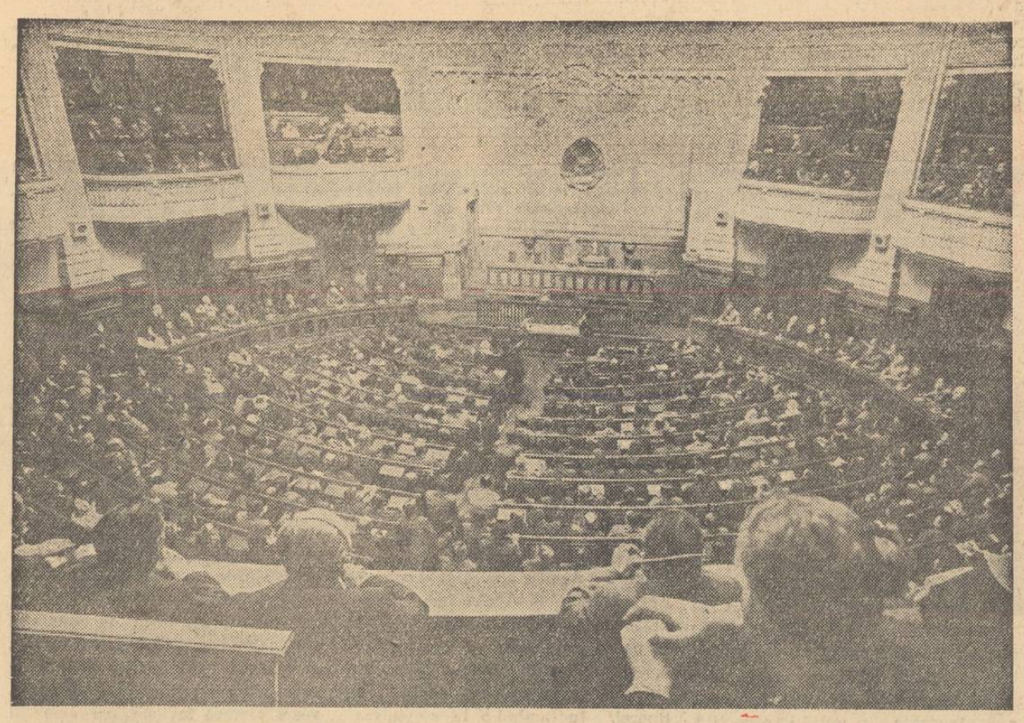

După cum se știe, luni dimineață au început în Palatul Marii Adunări Naționale lucrările primei sesiuni a celei de-a IV-a legislaturi a Marii Adunări Naționale care au durat timp de trei zile. In actuala sa componență, marele sfat al țării cuprinde 465 de deputați aleși de popor la 5 Martie, între care 335 sînt muncitori și țărani muncitori și 130 intelectuali, toți oameni care-și pun cu devotament puterea de muncă, talentul și cunoștințele în slujba poporului muncitor. Intruchipînd indestructibila unitate politico-morală a poporului nostru care, acordîndu-le încrederea, și-a manifestat atașamentul său față de regimul democrat-popular, adeziunea sa totală față de politica internă și externă a statului, voința și hotărîrea de a obține noi victorii în construirea socialismului, Marea Adunare Națională a dezbătut și a adoptat în cadrul primei sesiuni hotăriri de mare însemnătate.

Marea Adunare Națională a ales prin vot unanim Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a formal nou guvern, a votat modificările unor articole din Constituție, legea pentru constituirea Consiliilor economice regionale, a ales comisia pentru elaborarea noii Constituții a Republicii Populare Romîne care va trebui să reflecte profundele transformări petrecute în țara noastră.

Aceste hotăriri sînt corespunzătoare prefacerilor adînci și perspectivelor minunate spre care se îndreaptă țara noastră. Succesele istorice obținute de poporul nostru, sub conducerea partidului marxist-leninist al clasei muncitoare în industrializarea țării, în transformarea socialistă a agriculturii, în înfăptuirea revoluției culturale, în crearea bazei economice a socialismului și lichidarea pentru totdeauna a exploatării omului de către om, au deschis poporului nostru drumul luminos al desăvîrșirii construcției socialiste. În perspectiva victoriei depline a socialismului, așa cum arătau lucrările celui de-al III-lea Congres al P.M.R., se întărește tot mai mult statul nostru democrat-popular, se îndeplinește cu mereu mai mare succes rolul său de principal instrument de construire a socialismului. Exprimînd procesul de perfecționare neîncetată a conținutului, a formelor și metodelor de activitate a statului, în scopul asigurării posibilității de a-și realiza sarcinile mereu sporite ce-i stau în față, măsurile votate sînt o contribuție substanțială la continua îmbunătățire a activității de conducere pe care o exercită organele supreme ale puterii de stat — Marea Adunare Națională și Consiliul de Stat al R.P.R. — în îndeplinirea sarcinilor etapei actuale de desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră.

Organ reprezentativ al tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate Marea Adunare Națională, întruchipînd deplinătatea puterii populare, este organul suprem al puterii de stat în R.P.R. Ea alege din sînul său Consiliul de Stat al R.P.R. care exercită în intervalul dintre sesiuni, întreaga putere de stat. Prin atribuțiile largi ce-i sînt fixate, Consiliul de Stat al R.P.R. va contribui astfel la perfecționarea conducerii activității de stat, stimulînd și mai mult inițiativa creatoare a oamenilor muncii și participarea lor tot mai largă la rezolvarea și conducerea treburilor de stat. Totodată, prin sarcinile ce-i revin în domeniul politicii externe, prin faptul că președintele Consiliului de Stat, Gheorghe Gheorghiu-Dej, va reprezenta țara în relațiile internaționale, Consiliul de Stat va contribui cu siguranță la creșterea mereu mai mare a rolului Republicii Populare Romîne în viața internațională.

Pe deplin convinși de marea însemnătate a măsurilor pe care le-au votat, pe deplin conștienți că ele corespund celor mai profunde năzuințe ale maselor, deputații Marii Adunări Naționale au vorbit și-au acționat în numele poporului, în numele celor peste 12 milioane de alegători pe care-i reprezintă. Acest fapt este demonstrat cît se poate de convingător prin adeziunea unanimă cu care masele largi de oameni ai muncii din toate colțurile țării au primit însemnatele hotăriri ale primei sesiuni a Marii Adunări Naționale exprimînd astfel indestructibila unitate a întregului popor în jurul partidului, în jurul statului democrat-popular.

Avîntul care însuflețește oamenii muncii, avînt sporit de recentele hotăriri ale Marii Adunări Naționale, își găsește o vie expresie în roadele întrecerii de mare amploare pornite în cinstea glorioasei aniversări — 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia. Oamenii muncii din țara noastră care știu pentru ce muncesc, privesc cu încredere și optimism viitorul. Ei știu bine că transformările înnoitoare care au schimbat din temelii înfățișarea patriei sînt o mărturie a superiorității orînduirii socialiste, a marii forțe creatoare a celor stăpîni pe soarta lor. Ei știu că avem toate condițiile pentru a realiza cu succes obiectivele însuflețitoare ce ne stau în față.

„ÎNAINTEA NOASTRĂ — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită în cadrul sesiunii Marii Adunări Naționale — SE CONTUREAZĂ LIMPEDE PERSPECTIVA LUMINOASĂ A DESAVÎRȘIRII CONSTRUIRII SOCIALISMULUI, A UNUI ELAN ȘI MAI MARE AL FORȚELOR MATERIALE ȘI SPIRITUALE ALE POPORULUI, A UNUI VIITOR DE BUNĂSTARE ȘI FERICIRE PENTRU TOȚI CEI CE MUNCESC".

Poporul nostru a urmărit cu interes și a salutat cu deplină încredere lucrările și hotăririle luate în marele sfat al țării. Socotindu-le propriile sale hotăriri, expresie a propriei sale voințe, poporul nostru le va sprijini prin fapte, luptînd cu entuziasm pentru înfăptuirea mărețului program de muncă, pentru înflorirea patriei socialiste, pentru pace.

UN POD ROMAN NECUNOSCUT DESCOPERIT LA DUNĂRE

Cunoaștem cu toții existența podului de piatră construit de romani în dreptul orașului Turnu Severin, însă puțini cititori au aflat desigur despre un alt pod de piatră, ridicat în anul 328, pe timpul împăratului Constantin cel Mare, la Dunărea de Jos. Este vorba de podul ce lega cetățile romane Oescus și Sucidava (satele de azi Gighen din R. P. Bulgaria și Celei din R.P.R. — din apropierea orașului Corabia). Portalul nordic al acestui pod a fost descoperit de Gr. Tocilescu încă la sfîrșitul veacului trecut, iar cele trei picioare de zid păstrate în albia Dunării au fost identificate și măsurate în 1933 de prof. univ. Dumitru Tudor, cu concursul Serviciului hidraulic romîn.

Știrile istorice, rămase din izvoarele antice, referitoare la perioada invaziei Daciei de către romani, pomenesc însă și de cîteva poduri de vase construite la Dunărea de Jos, poduri pentru care nu sînt încă precizate urmele lor arheologice. Datorită cercetărilor efectuate recent de prof. univ. Dumitru Tudor de la Facultatea de istorie a Universității „C. I. Parhon", relatăm azi despre identificarea unui al treilea pod roman la Dunăre, pod care acum 1900 de ani lega Moesia de Dacia.

Copii jucîndu-se în apropierea resturilor podului pe țărmul bulgar al Dunării

Enigma zidului din albia Dunării

Sătenii din comuna Orlea, Raionul Corabia — ne spune tov. Dumitru Tudor — mi-au relatat mai de mult că au observat adeseori ciudate vîrtejuri făcute de apa Dunării în apropierea malului, iar unii mai vîrstnici mi-au povestit chiar că odată — în

Simion SĂVEANU

● *(Continuare la pag. 4-a)*

Din sumar:

CRONICA STRĂZII
de F. Brumea-FOX

Muzeul memorial „NICOLAE GRIGORESCU" de la Cîmpina
de Cornel TABACU

Vă prezentăm pe IMA SUMAK

Portrete în apă tare
SUBȚIRELU
de Nicolae MINEI

TRIUMFUL HANDBALULUI ROMINESC

MAGAZIN MEDICAL

MODA: BALONȘEIDE

100 de șorțulețe albastre

Grădinița numărul 2, cu orar redus, de pe strada Petöfi, se află chiar în aceeași curte cu Școala pedagogică de educatoare. Nu este deloc o întîmplătoare vecinătate; această grădiniță de cartier are, în același timp, și misiunea de a fi una de aplicație a școlii în care își primesc pregătirea viitoarele cadre de educatoare. Cu alte cuvinte, grădinița aceasta este „terenul de documentare" pe care îl au permanent la dispoziție elevele — cîmpul de observație pe care îl au mereu sub ochi și, totodată, laboratorul de experiențe, în care își valorifică și își verifică cunoștințele dobîndite în lecțiile practice pe care le țin cu copiii grădiniței; aceste lecții practice — care încep numai din anul patru și au loc o dată pe săptămînă — sînt de fapt un soi de examene pe care elevele le dau în fața colegelor lor din întreaga clasă și a profesoarelor. Examene, în care elevele de azi — educatoarele de mîine, — trebuie să demonstreze cum au asimilat metodele pedagogice științifice, cum știu să le aplice, să le comunice pe viu, într-un limbaj plastic, interesant și atrăgător totodată — în jocurile de creație sau didactice care cer nu numai fantezie, dar și logică; și neapărat — condiție esențială — un substrat de idei, de sentimente, raportat la posibilitățile de înțelegere ale vîrstei căreia îi sînt adresate.

„De-a familia"

Un astfel de joc se numește, de pildă, „De-a familia".

Gaby face parte din grupa cinci a grădiniței. Are cinci ani și plete blonde. Și-a prins de mijloc șorțulețul de gospodină — confecționat sumar, din foiță roz; și-a strîns părul sub tulpanul tot roz și tot din foiță. Costumată astfel în mămică, se pregătește să facă chifteluțe din plastilină pentru cei trei copii ai ei, printre care se numără și Sorin — în vîrstă de șase ani! El este — în joc — fiul cel mare, muncitor la o fabrică.

Și Danielei i s-a repartizat un costum de mămică și tot trei copii; la fel Lucreției și altor cîteva fetițe.

Un băiețel observă o lipsă în costumație: „mamele adevărate au și papuci!", dar primește explicația că e posibil totuși și fără!.

„Copiii" se duc fiecare la rosturile lor: unul la grădiniță, altul la școală și al treilea la „serviciu". Și în timpul acesta, mămicile cu șorțulețe roz așează masa, pregătesc mîncare în vasele mici, colorate.

Dacă vă întrebați ce este nou — adică ce poartă semnul vremii noastre, în această obișnuită joacă de copii — vă răspund că Geta pregătește mîncare cu un fel de conștiinciozitate care nu-i alterează candoarea — dar care sugerează totuși sentimentul unei răspunderi; că modul în care își face datoria, jucîndu-se — arată că are conștiința acestui sentiment al datoriei, că Sorin „fiul cel mare" al Getei — venind acasă de la „serviciu" cu un buchețel de flori pentru mama lui din jocul de-a familia, — își exprimă astfel un sentiment de dragoste și de recunoștință, dincolo de acest joc. Și povestind despre

Sidonia DRĂGUȘANU
Fotografii: Nicu VASILE

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Calitatea generoasă a oamenilor

Însemnări de la fabrica de încălțăminte „Kirov"

În anul 1922, adică acum 39 de ani, un copilandru pășea, uimit de miracolul orașului, pe porțile fabricii de pe malul Dîmboviței. Copilandrul se numea Florian Stoienescu și la vremea aceea avea, nici mai mult nici mai puțin decît 11 ani. Care vor fi fost oare primele sale impresii, atunci cînd a intrat, cu fruntea senină și mîinile fragede, în clădirile de pe strada Verzișori? Ni le povestește, într-o notație dramatică și incisivă, scriitorul Geo Bogza: *„Sus de tot, cîteva ferestre, prin care se văd atîrnînd din grinda podului, într-o imagine macabră și grotească, pielile puse la uscat. Par monștri spînzurați... Așa se prezintă strada Verzișori de la un capăt la altul. Pustie, dezolantă, cu porți mohorîte, cu acel zbîrnîit strident care te face să bănui că înăuntru se petrec lucruri atroce, ca într-un loc de supliciu. Un miros acru de borhot industrial plutește în aer..."*

În acele locuri a început să muncească, la 11 ani, Florian Stoienescu, în atmosfera aceea despre care scriitorul nota, plin de revoltă, că *„arde pămîntul, ochii, epiderma, te vitriolează..."*

Au trecut de atunci deci 39 de ani

Modele de încălțăminte produse de fabrica de încălțăminte „Kirov"

și acum privesc cu emoție chipul acesta calm, mîndru și plin de demnitate al muncitorului Florian Stoienescu, unul dintre cei mai harnici lucrători de la fabrica „Kirov". Modernizarea producției a determinat aici profunde schimbări și fabrica de pe malul Dîmboviței este acum una din cele mai moderne din țară.

Muncitorii trăiesc și muncesc astăzi în alte condiții. Vestigiile trecutului întunecat se găsesc doar în pozele vechi păstrate în expoziție. Oamenii înțeleg și știu ce a făcut pentru viața lor partidul clasei muncitoare și de aceea acum, în cinstea glorioasei sale aniversări, muncesc cu spor, obținînd rezultate tot mai bune în întrecerea socialistă. Ei și-au luat angajamentul să îmbunătățească cu 10 la sută calitatea pielii de încălțăminte și rezultatele au și început să se vadă. Am stat de vorbă mai mult cu comunistul Florian Stoienescu, care mi-a spus-o din capul locului:

— *La ordinea zilei, pentru mine și tovarășii mei de muncă este calitatea produselor. Pînă acum obțineam o proporție de îmbunătățire de 3 la sută, dar zilele acestea ne-am angajat să-l sporim la 10 la sută. Și pentru a obține acest lucru trebuie să respectăm la valuit dimensiunile de egalizat și să întreținem în bune condițiuni utilajul. Calitatea coloranților de anilină determină și calitatea produselor finite, de aceea ne străduim împreună, ca toți acești factori să ne ajute să obținem procentul amintit.*

— Și cum merge pînă acum?

— *Bine. Astăzi și ieri, de pildă, am*

D. TABACU

(● *Continuare în pag. a 4-a*)

In studiourile și pe ecranele romînești

Masele de oameni ai muncii din țara noastră urmăresc cu multă atenție și primesc cu vădit interes realizările studiourilor romînești. Producțiile studiourilor noastre atrag cel mai mare număr de spectatori, dornici să vadă pe ecrane reflectarea vieții noastre noi.

Ce e nou în studiourile și pe ecranele noastre? Răspunzînd acestei legitime întrebări a opiniei publice, publicăm azi, la rubrica „SPECTACOLUL" — MAGAZIN, cîteva reportaje și informații în legătură cu noile realizări ale cinematografiei noastre — care se bucură nu numai de simpatia oamenilor muncii din țara noastră, dar încep să stîrnească și interesul spectatorilor de peste hotare.

În pagina 8-a, așadar, găsiți o serie de actualități din filmul romînesc.

În clișeu: tînăra actriță de film Irina Petrescu, una din protagonistele filmelor „Valurile Dunării", premiat la festivalul internațional al filmului de la Karlovy Vary și „Nu vreau să mă-nsor!", cea mai recentă premieră cinematografică romînească.

Căutați neapărat prilejul și vizitați-l!

Muzeul memorial „Nicolae Grigorescu" de la Cîmpina

Au trecut aproape șase decenii de cînd, retras într-un orășel de provincie, un bătrîn pe fața căruia suferința tinereții brăzdase cute adînci, își căuta liniștea propriului cămin. Vechea-i locuință, martora atîtor amintiri, se dărîmase sub călcîiul pantofului de lac al capitalului străin, avid de concesiuni.

Bătrînul nu era altul decît geniul penelului românesc, Nicolae Grigorescu, nevoit să-și mute domiciliul din calea domeniilor, pe atunci în continuă extindere, stăpînite de magnații care patronau rafinăriile din Cîmpina.

★

1904. La sfîrșit de mai. Nicolae Grigorescu scria celui mai bun prieten al său, Alexandru Vlahuță:

IUBITE AMICE,

Vino luni 31 curent să batem țărușii pentru temelia bordeului meu — ia și pe Delavrancea, dacă se poate. Vă aștept cu drag.

Cel care redase atît de minunat — de nimeni egalat — chipul frumos al țărăncii române, cel care imortalizase pe pînză încîntătorul peisaj românesc, cel care avea să facă cunoscut pînă în îndepărtata Americă vestitele care cu boi, cel care în 1901 marele nostru dramaturg I. L. Caragiale îl închinase un volum de „Momente", cel pentru care critici renumiți ai vremii, Alexandre Arsene, William Ritter, Marcel Montandori, aveau toată admirația, vroia un bordeu al său, numai atît... un bordeu.

Trebuie să-l fi făcut.

Atelierul, în care acum, culorile pale se așterneau molcom sub penelul mișcat de mîna-i îmbătrînită, l-a construit după modelul împrumutat de la renumitul pictor rus Veresceaghin, cu care se împrietenise în timpul războiului din 1877. Pasionat colecționar de covoare, goblenuri, mobilier, vase sau costume populare, pictorul își aranjase un colțișor cu mostre din Franța, Belgia, Italia, Serbia, Turcia, care alături de numeroasele scoarțe oltenești sau de vase de pămînt din diferite regiuni ale țării, ilicuri sau ii, îl completau colecția. Ar fi vrut ca lîngă acestea să-și amenajeze, pe cît era posibil, și alte încăperi, în care să-și etaleze valoroasa-i operă, dar nu și-a văzut realizată modesta dorință; în 1907 o boală de plămîni curmă viața celui care, prin opera lăsată, a rămas nemuritor.

1916. Cisma prusacă calcă fără milă și meleagurile pe care le-a iubit atît de mult Nicolae Grigorescu și pe care le-a așternut minunat pe pînze. Bordeul său din Cîmpina este mistuit de flăcările războiului. Sub limbile de foc se prăbușea rodul muncii artistului care o viață întreagă a căutat liniștea.

1955. Prețuind la adevărata lor valoare comorile moștenite, statul nostru democrat popular, dînd operelor marelui pictor român importanța cuvenită, hotărăște construirea muzeului memorial „Nicolae Grigorescu" în Cîmpina, dînd posibilitate maselor largi ale oamenilor muncii să cunoască viața și opera sa.

Astăzi, pe una din colinele cunoscutului oraș de pe Valea Prahovei, într-un cadru pitoresc, alături de bustul marelui nostru artist, este așezat muzeul — o clădire așa cum o visa Nicolae Grigorescu.

Aproape zilnic, alături de muncitori, țărani, elevi și studenți, diferite delegații sau turiști străini care ne vizitează țara, fac un popas și în Cîmpina, pentru a cunoaște, în original, remarcabila operă moștenită. În catalogul cu impresii, alături de semnăturile unor oameni de seamă ca renumitul pictor american Rockwell Kent sau artistul poporului din R. P. Bulgaria Ivan Dimov, care a ținut să scrie: „Mă închin în fața acestui geniu". Întîlnești rînduri sumare dar deosebit de semnificative, aprecieri unanime elogioase din partea vizitatorilor din toate colțurile lumii.

De la intrare, muzeul, admirabil întreținut, te primește prietenos, reușind să-ți dea multiple aspecte, aidoma cu realitatea, din viața lui Nicolae Grigorescu. În atelier, în fața unui fotoliu care poartă pecetea secolului trecut — găsit recent în comuna Cornu — unul din șevaletele pictorului reazimă penultima sa lucrare, neterminată, intitulată „La izvor". Alături, truse, palete, peneluri de diferite dimensiuni și șase perechi de ochelari din colecția sa de douăzeci, procurate de la renumitul oculist francez Broque, cu care purtase o intensă corespondență. Lîngă tablouri cu peisagistică românească, deosebit de cunoscute, se remarcă pictura „O floare între flori" pentru care i-a pozat fata renumitului peisagist Francois Millet, „Ciobănașul" și „Țărancă franceză în vie", ambele expuse în 1939 la New York, „Sergentul din Cîmpina". Apoi faci cunoștință cu tablouri lucrate în perioada cînd se stabilise, pentru puțin timp, la Posada, după ce se întorsese în țară (1868) la insistentele rugăminți ale lui Carol Davila. În altă încăpere, pe o pînză de dimensiuni mari, se înfățișează renumitul „Atac de la Smîrdan", pentru care pictorul a făcut 30 de studii și la care a lucrat opt ani. Faptul că în tablou se văd numai soldați a iscat, în anii cînd pictorul era în viață, multe discuții cărora Delavrancea le-a dat un răspuns prompt: „El (este vorba de pictor) vede masa, iar nu și detalii, soldați iar nu ofițeri: și în năprasnica pornire a maselor nu are timp să caute o poză academică pentru vreun erou de atelier".

Grigorescu a știut să ripostеze unor imaginative acuzații într-un mod onorabil, demn de personalitatea sa. În acest sens, muzeul ne oferă, prin lucrarea „Interior turcesc", parțial finisată într-un stil care nu-i aparține, răspunsul său la adresa celor care spuneau că pictorul nu știe să finiseze. La fel, portretul doctorului Grecescu — de o considerabilă valoare — executat într-o oră — spulberă afirmațiile unora care îl acuzau de încetineală. În alte încăperi muzeul ni-l prezintă pe asul picturii românești așa cum îl cunosc mai puțini: în postura de caricaturist. Se remarcă caricaturile doctorilor Bernath și Grecescu și a lui N. Basarabescu — Pleșuvul.

Grigorescu obișnuia ca prietenilor, alături de epistole, să le trimită cîte o șarjă prietenească ilustrată. Toate acestea sînt completate cu panouri conținînd aspecte din viața sa de pictor și de om.

★

La Cîmpina se înalță astăzi muzeul memorial al pictorului Nicolae Grigorescu; se înalță simbolul recunoștinței pe care poporul îl aduce ca omagiu celui care, alături de o vastă și valoroasă operă picturală, a scris: „Sînt copil de țăran și mă mîndresc cu aceasta".

Cornel TABACU

Alpinism la București

Cronica străzii

Toate parcurile bucureștene au un profil propriu. Cel de la Șosea e elegant ca scos din cutie, cu aleele sale netede, corecte ca niște pantaloni bine călcați, cu largile intervale de lumină ce-i pun în valoare floarea de la butonieră, cu batista albă a bărcilor fluturînd grațios pe întinsul lacului. Parcul Libertății are un surîs romantic. Celui din Tei, salcîmii îi dau candoarea copiilor ce se joacă sub privirea blîndă a poeților de marmoră și bronz înșiruiți pe alei. Cișmigiul e ca o ușă turnantă în veșnică mișcare, prin care se intră și se iese necontenit: tinere mame plimbîndu-și orgolios, în cărucioare, pruncii, pensionari ducînd în plasă lapte praf și pungi cu spaghеți, poștași grăbiți, care nu uită să arunce din mers o privire pelicanilor morocănoși, vidrei mlădioase ce se hîrjonește în apa zăbrelită cu un pește mort.

Grădina botanică are o somptuozitate severă, academică, cum se cuvine unui atare așezămînt tutelat de Universitate, condus de Ministerul Învățămîntului, îndrumat de un consiliu care i-a dat din 1954 **„forma și conținutul corespunzător rolului ce trebuie să-l aibe ca instituție științifică, didactică și de culturalizare a maselor"** — cum îl definește doctorul Ion T. Tarnovschi, directorul Grădinii botanice, într-un scurt istoric publicat acum cîțiva ani.

S-a văzut din cronica anterioară, ce devenise acest parc cu arbori și plante etichetate, întemeiat acum un secol de doctorul Carol Davilla. I-am amintit odiseia deslănțuită de nesaturi regale, de incuria edilitară ce-l lăsase de izbeliște, ca un maidan oarecare, chefliilor, sau, ca să fim în notă „tăietorilor de frunză la cîini". Le-au trebuit eforturi nu glumă tovarășilor de acolo ca să repare nu numai stricăciunile moștenite, ci să realizeze an de an, cu competență și tragere de inimă, **„proiectul monumental al întemeietorului grădinii botanice, și anume arboretul și peisajul arhitectonic, acesta fiind poate cel mai reușit, în comparație cu numeroasele grădini botanice existente".**

Frecventînd destul de des grădina cu umbră și liniște din Cotroceni, am avut prilejul să urmăresc în deceniul acesta, etapă cu etapă, dezvoltarea ei rodnică. Primăvară cu primăvară, un nou „țarc" cu plante, purtînd fiecare la căpătîi datele biografice înscrise grijuliu pe o scîndurică, își făcea apariția în straturile dintre trunchiurile copacilor bătrîni. Rînd pe rînd au răsărit pe grupe: flora Dobrogei, plantele mediteraneene; mexicane; est-asiatice și nord-americane; plantele alpine; apoi, lîngă eleșteul cu cascadă, flora acvatică și palustră etc., etc.

De asemenea, au propășit secția plantelor medicinale și tehnice, compartimentate pe trivit cu utilizarea și principiile lor active; secția rozariului cu o gamă variată de trandafiri; secția plantelor decorative; pepiniera și sectorul de experimentări; secția economică; legumicolă, cerealicolă, pomicolă și viticolă. Firește, curiozitatea „profană" a vizitatorilor — printre care mă prenumăr — se adresa de preferință plantelor tropicale, „spectaculoase", din sere bătînd cu instituțiile similare din țară și străinătate și-a putut îmbogăți substanțial colecțiile sale. Catalogul de semințe („Delectus seminum") pe care-l publică anual, se trimite la 387 grădini botanice din lume, de la care primește și expediază probe de semințe.

Printre realizările majore trebuie pus edificiul nou construit, în care vor funcționa catedra de botanică cu discipline inerente, precum și catedra de fiziologia plantelor. Instituția va dispune de un amfiteatru, săli de cursuri și lucrări practice, bibliotecă, muzeu, herbar etc.

★

Cu cîteva săptămîni în urmă vrînd să văd ce agitație a stîrnit primăvara asta poznașă ivită pe neașteptate, am dat o raită prin parcuri și bineînțeles nu l-am evitat pe cel din Cotroceni. Am găsit Grădina în dordora muncii: se săpau șanțuri de canalizare, se croiau și se nivelau alei noi, se finisa un rînd de sere... Și e nimerit să arătăm că, la unele din lucrările executate s-au realizat importante economii. Bunăoară, un complex de 6 sere pentru diferite culturi raționale, în valoare de 350.000 lei a fost executat numai cu 65.000 lei, iar o altă seră evaluată la 15.000 lei, a fost scoasă la capăt numai cu 1.500 lei. Am cerut tovarășului Tarnavschi și unele explicații în legătură cu bilanțul anului trecut.

— Uitai, tovarășe director, dar grupul geografic al Carpaților e terminat?

— Aproape. Nădăjduim că va fi gata primăvara asta la sărbătorirea centenarului Grădinii Botanice.

Iată despre ce este vorba. Acum trei ani, doctorul Tarnavschi s-a gîndit ca parcul să fie înzestrat cu o lucrare originală: edificarea într-un colț al grădinii a întregului lanț carpatin, cu vîrfurile munților și văile rîurilor. O asemenea lucrare de mari dimensiuni — o jumătate de hectar — e de o neprețuită utilitate pentru elevi, pentru orice cetățean dornic să se instruiască, să se familiarizeze cu arcul de piatră al țării, la o scară pe care harta din atlasuri și machetele miniaturale nu i le pot oferi sugestiv. Colectivul de aci s-a pus pe treabă. Cu pămînt adus de la fundațiile Operei și de aiurea, au modelat și înălțat pe un pogon suprafață, măgură cu măgură, masiv cu masiv, spinarea Carpaților, cu zone, podișuri, vîrfuri, reliefuri și înălțimi. Toate acestea au și fost etichetate, așa că vizitatorul putea-va face în scurt timp, pășind pe drumeagul ce înconjoară la poale lucrarea, cel mai complet și mai pedagogic alpinism. Autorii nu s-au mulțumit numai cu atît. Au croit și văile rîurilor care izvorăsc din munții respectivi, Jiul, Oltul, Argeșul, Buzăul, Siretul, Moldova, Suceava, Bistrița, care vor curge cu apă aevea. Și mai e ceva, Munții vor fi acoperiți cu flora corespunzătoare fiecărei zone, de la fagi și conifere, pînă la... edelweis-ul de pe creasta Omului și Ceahlăului. Deocamdată, lucrarea e încă la... negru. Puținele pietre ce o îmbracă au fost puse mai mult ca să n-o spele ploile.

★

Vizitatorii încă n-au inaugurat băncile de sub castanii cu frunzișoare abia evadate din muguri. În fața movilițelor cu plante proaspete, tineri studioși notează pe caiet inscripțiile latinești. Plopul centenar a început să-și legene frunzițele de o săptămînă. La ora șase seara poarta Grădinii se închide. Nici cu... iarba fiarelor n-o poate forța amorezul de amurg al primăverii.

F. Brunea-FOX

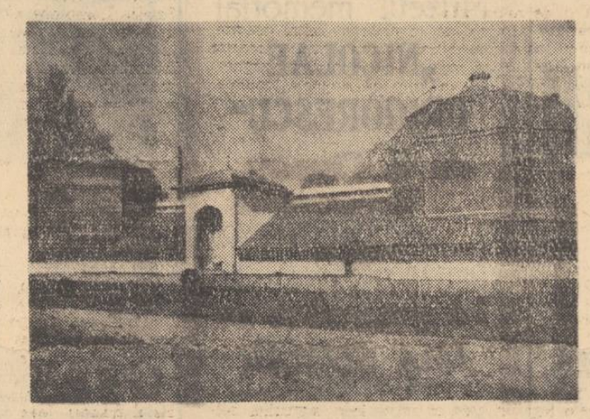

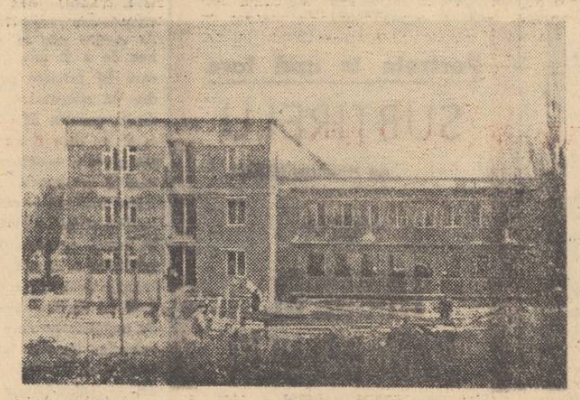

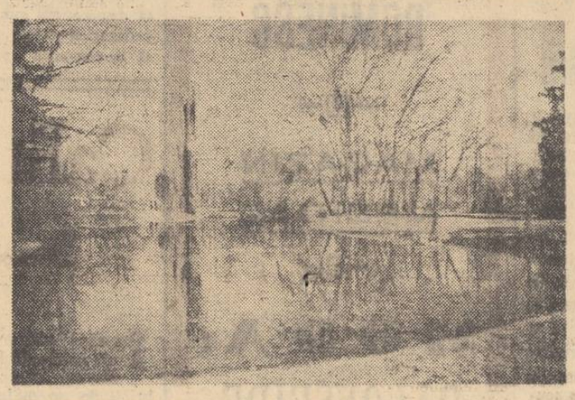

DE SUS ÎN JOS: *Serele; noul Institut Botanic, în construcție; vedere din grădina Botanică, martie 1961*

Ima Sumak

Ima Sumak, celebra cîntăreață peruviană, s-a născut la 10 septembrie 1927, la Ichocan, localitate situată în Anzii peruvieni, pe coastele muntelui Ombemayte, la o altitudine de 5000 m. Fiica unei indiene și a unui spaniol, Ima Sumak și-a manifestat de timpuriu talentul ei vocal muzical.

Copilă fiind încă, datorită vocii sale deosebite, Ima Sumak a fost aleasă pentru a cînta în ceremoniile ce se organizau potrivit unor vechi rituri strămoșești, spre a slăvi soarele. În orașul Kahamarko, în timp ce se afla în formația de cor a școlii, a făcut cunoștință cu tînărul muzician M. VIVANCO, care avea să devină mai tîrziu soțul ei.

Avînd o voce de mare întindere, cu totul excepțională, părinții ei au trimis-o pentru studii, la Lima — capitala Perului. Acolo, Ima reîntîlnește pe M. Vivanco, care se afirmase ca un valoros compozitor. Acesta se ocupă îndeaproape de educația și pregătirea muzicală a tinerei, îndrumînd-o în alcătuirea și formarea unui bogat repertoriu, care cuprinde numeroase culegeri de melodii populare.

Renumele și prestigiul muzical al Imei Sumak a crescut foarte repede datorită glasului ei fenomenal. Ima Sumak dispune de un registru vocal care se întinde peste 4 octave și 5 note, aproape 5 octave. Trebuie să reamintim că cîntăreața germană ERNA SACK, care era considerată ca posesoarea registrului cel mai întins, nu trecea de 4 octave.

În curînd Ima Sumak va fi oaspetele nostru. Publicul bucureștean va avea ocazia să o asculte pe renumita cîntăreață în sala Palatului R.P.R. Vom avea astfel posibilitatea să o cunoaștem pe Ima Sumak nu numai prin intermediul radio-ului și al înregistrărilor pe discuri. Vom audia vocea plină și vibrantă, frazarea cu gust, emotivitatea concentrată, linia sobră și elegantă a renumitei cîntărețe.

Bogatul repertoriu al cîntăreței peruviene cuprinde, printre altele, cîntece ale triburilor incașilor transmise din generație în generație, vechi cîntece indiene, peruviene și boliviene culese din popor.

PORTRETE ÎN APĂ TARE

SUBȚIRELU

Ghici ghicitoarea mea: cine răspunde întotdeauna, dar nu răspunde niciodată?

Dezlegare: Subțirelu.

Nu, nu e nici un truc la mijloc. Subțirelu răspunde întotdeauna la ceva, dar nu răspunde niciodată de nimic. Din punct de vedere al morfologiei gramaticale, el este un adevărat inovator. Pentru orice muritor, verbul „a răspunde" are ca infinitiv lung „răspundere". Pentru Subțirelu, verbul „a răspunde" are un infinitiv lung mai scurt: „răspuns". Cu multă generozitate, Subțirelu dă oricîte răspunsuri, fără să ia în schimb nici o răspundere.

Să presupunem că Subțirelu este controlor de calitate la țesătoria „Borangicul" și că sîntem martorii unei discuții între el, directorul întreprinderii și merceologul-recepționer [1]). La discuție asistă, tăcut, un balot de mătase.

Subțirelu se simte la fel de voios ca Maria-Antoaneta cînd s-a urcat pe eșafod. E și normal. Știința a dovedit că, oricîteori la o întîlnire între un director, un merceolog și un balot de mătase este chemat urgent controlorul de calitate, nu iese nimic bun pentru acesta din urmă.

— Cunoști mătasea asta, Subțirelule? întreabă directorul.

Subțirelu se uită mai întîi la lampă, apoi la fereastră, apoi la călimara de pe birou și nu vede nicăieri balotul.

— Care mătase, tovarășe director?

— Asta din fața dumitale!... 2.000 de metri de voal imprimat „Primăvara".

Subțirelu se apropie de sulul de țesătură diafană: imprimeul reprezintă o rîndunică verde, pe punctul de a ateriza grațios pe un mac violet. Într-un colț, o ștampilă neagră: „Refuzat". Ștampila nu aparține însă imprimeului, ci merceologului-recepționer.

— A, da, „Primăvara"!... Sigur că o cunosc!... Știți, eu n-am fost de acord cu numele ăsta...

— Lasă numele!

— Trece primăvara, înseamnă că se perimează și...

— Lasă perimarea!

— Capricioase cum sînt consumatoarele...

— Lasă consumatoarele, tovarășe!... E vorba de mătasea noastră! D-ta i-ai controlat calitatea?

— Eu? De ce tocmai eu?

— Poate pentru că ești controlor de calitate, sugerează, veninos, merceologul.

Subțirelu îi aruncă o privire de 2500 de volți, dar nu se coboară pînă la a-i răspunde.

— Eu, tovarășe director, n-am nici o vină!... Absolut nici una!

— Voalul are rărituri, găuri și fire rupte, spune merceologul.

— D-ta mă persecuți! protestează vehement Subțirelu. Și știu eu de ce!

— De ce? se informează directorul.

— Pentru că dînsul ține cu „Progresul" și eu sînt rapidist!

— Ai fi d-ta rapidist, dar mătasea e defectă...

— Și ce vină am eu? N-a trecut la mine, la control!

— Curios! Ți-a imitat cineva semnătura pe procesul-verbal, intervine iar, cu perfidie, merceologul și-i întinde o hîrtie.

Subțirelu o cercetează cu atenție, de parcă ar vrea să facă un examen grafologic propriei sale iscăliturі.

— Mda... Mi l-o fi vîrît Victoria sub nas și eu l-am semnat fără să-l citesc...

— Victoria e în concediu de naștere.

— Atunci, Doina...

— Doina e în schimb de experiență, la „Mătasea populară".

— Atunci... atunci, Ștefania...

Directorul îl privește peste ochelari:

— Subțirelule, spune el încet, nu există nici o Ștefanie la controlul tehnic de calitate!

„Păcat! oftează în gînd Subțirelu. Ce bine ar fi prins acum"

— Sînt prea slabe becurile, tovarășe director.

— Controlul se face la lumina zilei, Subțirelule.

— A fost înnorat, tovarășe director.

— A fost senin, Subțirelule!

— În general, da. Dar la fereastra mea, zău că a fost un nor!

Directorul tace. Privirea lui se plimbă de la Subțirelu la balotul de mătase refuzat. Ce l-o fi preocupînd mai mult: calitatea mărfii sau calitățile controlorului de calitate?

Nicolae MINEI

1) Merceolog-recepționer = specialist cu producția de necazuri în viața controlorilor de calitate.

Cal(e)idoscop

A venit primăvara și în colțul zoologic de la Băneasa

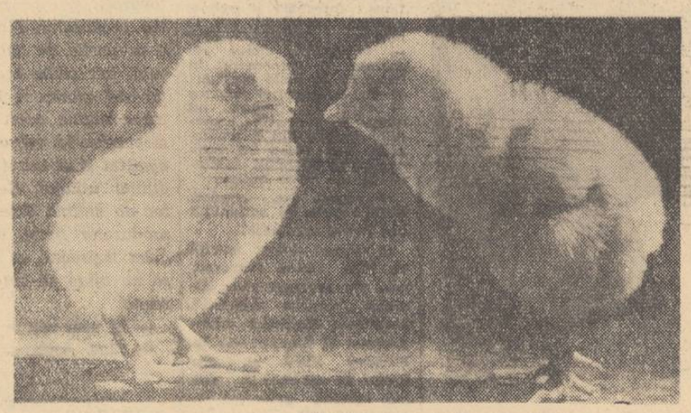

Pui de o zi

Schiță: EROUL NEGATIV

Sînt 30 de ani de cînd întruchipez în film doar tipuri de eroi negativi: carieriști, lingușitori, leneși, hoți, ticăloși, trădători — într-un cuvînt, toate specimenele.

Din această pricină, apropierea de oameni. cinstiți în mijlocul cărora trăiesc și respir, îmi face plăcere, mă răscolește, mă bucură.

Dar, vai! — această bucurie e totdeauna de scurtă durată; ea ține numai atît timp cît rămîn necunoscut pentru cei din jur. Din nefericire, acest lucru nu se întîmplă prea des. E de-ajuns să ies în stradă pentru ca, imediat, trecătorii să întoarcă capul după mine și să aud asemenea replici usturătoare:

— Uite-l pe ăla din cauza căruia în ultimul film gelosul maur a sugrumat-o pe biata Desdemona...

Spuneți și dumneavoastră: cu ce sînt eu vinovat că întîlnesc oameni care privesc la mine ca și cum aș fi un ticălos?

Pentru că lucrurile au ajuns departe. Se întîmplă să dau binețe unui școlar sau unei școlărițe oarecare, să le zîmbesc din suflet și ei să privească la mine ca și cum aș fi ridicat bîta să le dau cu ea în cap... Mi s-au întîmplat și altele: copiii, recunoscînd în mine un oarecare mișel interpretat în film, m-au întîmpinat cu pietre și m-au huiduit.

Și cînd te gîndești că toate suferințele mele au început din ziua aceea cînd, împotriva voinței părinților mei care voiau să mă vadă medic, am hotărît să devin, cu orice preț, actor. Dar nu unul de mîna a doua sau a treia, ci actor mare, dacă e posibil cel mai mare, un actor pe care să-l admire lumea întreagă. Că nu am reușit să fiu admirat, de vină este examinatorul concursului, care n-a recunoscut la mine alt talent decît pe acela de a interpreta eroi negativi.

În fond, ce mi se întîmplă cu acești eroi negativi? Numai neplăceri și supărări. Cu cît îi interpretez mai bine, cu atît mai ușor sînt recunoscut.

În tinerețea mea, trei ani la rînd m-am ținut după o artistă, de care eram foc îndrăgostit. Și ce credeți? S-a măritat cu un „pozitiv".

Se întîmplă uneori ca în timpul turnării unui film, un „pozitiv" să bea mai mult decît trebuie, să spargă farfuriile din restaurant. Cine credeți că plătește oalele sparte? Eu.

Unde mă duc, toți mă arată cu degetul, șoptind: — Iată-l pe ăla care a trădat fasciștilor pe partizani în timpul războiului, îți amintești? în filmul..., cutare!

Sau o altă întîmplare.

Ieșisem din studioul cinematografic și așteptam un taxi. Întrucît nu a trecut nici unul la ora aceea, am hotărît să călătoresc cu troleibuzul. Am luat loc la coadă. În urma mea au venit alți pasageri, la fel de grăbiți ca și mine.

— Cetățeano, nu se poate mai repede? — am rugat pe femeia ce se afla în fața mea.

Femeia a întors capul și... a leșinat în brațele unui bătrîn care îi sărise în ajutor.

Venindu-și în fire, începu să strige — Hoții, săriți, hoții, mi-a furat totul, pînă la ultima copeică!

Oamenii s-au îngrămădit ca la bîlci.

Aruncîndu-mi o privire plină de revoltă, bătrînul mi se adresă aspru:

— Cum de nu îți-i rușine! Înapoiază-i imediat banii!

Am ajuns, firește, la miliție, unde s-a lămurit totul. În stradă am întrebat-o pe femeie:

— Cîți bani ți-a luat pe credit nerambursabil eroul interpretat cîndva de mine?

— O sută de ruble...

Am scos portofelul și i-am dat o sută de ruble.

Mi-a mulțumit frumos: — Mulțumesc, cetățene!

Apoi, în șoaptă, ca să nu aud, explică unuia:

— Parcă a dat din banii lui! Ia de la unul și dă altuia. Hoț, dragă, ce vrei...

E clar că am fost luat de femeie drept unul dintre eroii pe care i-am interpretat.

Ei, ce spuneți? E de trăit? Sînt și eu un om viu, vreau ca oamenii să vadă în mine un prieten, un om ca toți oamenii. Vreau să fiu pentru virstnici, ca și pentru școlari, un semen, un tovarăș bun, așa cum sînt în realitate. Dar ce pot să fac? Nu mă pot prezenta tot timpul machiat în erou pozitiv. Ce-or să spună criticii noștri? Doar ei scriu tot timpul articole de laudă numai despre eroi pozitivi. Ei scriu articole de laudă chiar cînd eroii pozitivi sînt departe de a fi pozitivi la locul de muncă sau în viață.

Nu ar fi oare cazul ca criticii să scrie despre arta interpretării eroului negativ cel puțin tot atît cît scriu despre eroul pozitiv?

Cine altcineva dacă nu criticii, pot să apere pe interpretul eroului negativ de toate pacostele și neplăcerile pe care le are?

Vai, în afară de ei — nimeni!

F. KAFTANOV

Din întîmplările lui Năică

P. cont. E. ARNO

Mămica mi-a spus: — Hai, Năică, ia o lingură de supă pentru mămica!

...și acum, dragul meu Năică, mai ia tu o lingură pentru tătucu...

...ei haide, încă o lingură, băiatule, pentru tanti Aglaia...

— Uraa! Am scăpat!.. Cu celelalte rude ești certată!...

meridiane

ÎN PRAGUL VIITORULUI

Corespondență din Moscova

Un cunoscut om de știință sovietic, inginerul profesor Mihail Gavrilov, specialist în automatică, vorbește cititorilor „Magazinului" despre dispozitive cu relee, despre cercetările sale științifice în acest domeniu, despre colaborarea tehnico-științifică sovieto-română.

Fiecare dintre noi folosește telefonul. Pentru a vorbi la telefon e deajuns să ridici receptorul și să formezi numărul dorit. Oare se gîndește cineva ce se întîmplă în aceste cîteva secunde? La rotirea discului se formează impulsuri de curent. Impulsurile ajung prin cablu la centrala telefonică automată și obligă sistemul complex de relee să facă legătura cu postul cerut.

Omul a încredințat munca obositoare a telefoniștilor, muncă ce necesita o mare și încordată atenție, unor „lucrători" conștiincioși și de nădejde — sistemelor cu relee. Însă sistemele sînt cu adevărat sigure și conștiincioase doar dacă au fost just concepute, dacă au fost asamblate perfect conform schemei. Iar schemele devin tot mai complexe.

În zilele noastre automatica dirijează zborul navelor cosmice, supraveghează funcționarea reactorilor nucleari. Verificarea și proiectarea sistemelor cu relee cere o muncă intensă, imensă. Iată de ce, în prezent, lucrăm la elaborarea teoriei sistemelor cu relee care va ușura mult proiectarea.

Am reușit pînă acum ca pe baza principiilor elaborate ale construirii sistemelor automate, să creăm primele mașini automate de proiectare. Este firește doar primul pas, experimental în domeniul automatizării muncii intelectuale a omului. Una din aceste mașini, care poartă denumirea exotică „BARS" — colegii noștri romîni au văzut-o la Expoziția sovietică din București. Prima variantă a mașinii a fost prezentată la Expoziția Universală din Bruxelles și a primit Marele Premiu.

„Bars" — mașina cu „studii superioare"

Specialiștii de peste hotare consideră mașina „Bars" cea mai perfecționată din mașinile de acest fel existente în lume. „Bars" — poate fi numită pe bună dreptate mașină cu „studii superioare". Și totuși conducerea ei este extrem de simplă. Un laborant poate rezolva cu ajutorul ei probleme complicate ale așa numitei analize, adică verificarea schemei pe baza căreia în uzină va fi realizat dispozitivul cu relee proiectat. Pentru analiza unei scheme de complexitate mare alcătuită din 10 relee — un cadru de înaltă calificare are nevoie în mod obișnuit să efectueze sute de operații și formule complicate, să efectueze zeci de scheme care cer timp îndelungat. Mașina face analiza în numai 30 de minute.

O altă mașină care poate fi văzută nu numai în laboratorul nostru, dar și în secțiile unor uzine, este mașina pentru verificarea și reglarea automată a producției electrotehnice.

Pe o bandă simplă de hîrtie perforată sînt înscrise printr-un sistem de combinații condițiile la care trebuie să corespundă schema montată. Mașina verifică dacă și în ce măsură modelul de bloc de stație telefonică automată sau de mașină electronică de calcul corespunde criteriilor. Controlul prin relee scutește de o muncă migăloasă și extrem de încordată un număr imens de oameni ocupați în sectorul de control al producției electrotehnice. Astfel se economisesc și cheltuielile pentru bancuri speciale de probă și se cîștigă și mult timp. Așa, de pildă, mașina verifică montajul unui bloc alcătuit din 3.700 de conexiuni în numai 10 minute în timp ce pentru aceeași operație, în trecut doi controlori trebuiau să lucreze 10 zile.

30 secunde în loc de 24 ore

În afară de aceste mașini mai avem o noutate tehnică. Am în vedere macheta primei etape a mașinii de sintetizat, cu alte cuvinte realizarea unor dispozitive cu relee neconstruite încă ci doar proiectate. În prezent s-au terminat lucrările de montaj a variantei unei asemenea mașini. Varianta va fi trimisă la expoziția internațională din Torino (Italia).

Pe baza unor condiții stabilite, în cîteva secunde mașina dă soluția căutată, găsește asemenea combinări de elemente în circuitul electric în care numărul lor să fie cît mai mic. Cu cît un dispozitiv are mai puține relee, și lămpi electronice, mai puțini semiconductori, cu atît consumă mai puțină energie electrică și funcționarea sa este mai sigură.

Utilitatea și valoarea practică a mașinii sintetizator sînt evidente. Prima variantă nu întrutotul perfectă a acestei mașini permite în 30 de secunde rezolvarea unei probleme care solicită unui inginer de înaltă calificare o zi de muncă intensă.

Gîndiți-vă cît de rapid se va desfășura progresul tehnic, cîte descoperiri științifice noi vor putea fi făcute suplimentar cînd un mare număr de ingineri capabili, fiind scutiți de munca ce necesită atîta timp, calcule, ciorne, își vor putea concentra atenția la ceea ce este principal — elaborarea creatoare a problemelor de construire a noi mașini, elaborarea unor idei științifice și tehnice noi originale.

Ce aș putea spune în încheiere despre munca efectuată în comun cu colegii romîni? În Romînia lucrările noastre au fost de mult privite cu interes. Cu aproximativ 10 ani în urmă, un remarcabil matematician romîn, academicianul G. Moisil împreună cu un grup de colaboratori a elaborat o serie de probleme importante privind teoria instalațiilor cu relee. De cîțiva ani, efectuăm cercetări în comun în principalele direcții ale noii noastre ramuri tinere a automaticei.

Printre numeroasele probleme spre care ne coordonăm eforturile un loc important este rezervat creării unor automate mai perfecționate pentru lucrări de proiectare. În mod regulat efectuăm schimb de informații științifice, ne trimitem reciproc toate lucrările ce apar în țările noastre.

Este deosebit de plăcut pentru mine că teoria pentru a cărei elaborare am consacrat o bună parte a vieții mele are adepți și în rîndurile matematicienilor de vază din Romînia prietenă. Prin eforturi comune vom apropia mai repede viitorul în pragul căruia ne aflăm și vom crea un complex de automate pentru automatizarea diferitelor domenii ale muncii intelectuale.

Asasinatul politic — armă a colonialismului

În plină noapte vapoare ancorate în porturi occidentale sau în largul mării sar în aer. Pachete trimise prin poștă explodează în momentul în care sînt deschise de către destinatari. Oameni cad jos, morți, în momentul în care intră pe ușa casei lor. Otravă turnată în paharele unor politicieni, în timpul dejunului luat în restaurante elveține...

Presa occidentală relatează nenumărate asemenea crime misterioase. Polițiile din multe state apusene pretind că fac tot posibilul pentru prinderea ucigașilor. Se descoperă nenumărate urme, probe materiale de tot felul, se află fel de fel de nume dar criminalii rămîn nedescoperiți... Scapă întotdeauna atunci cînd e vorba de asasinarea unor personalități politice africane sau a prietenilor acestora!

Ultimul caz, care a impresionat profund opinia publică internațională, se referă la asasinarea odioasă a lui Félix Moumié, președintele „Uniunii popoarelor camerunneze".

De fiecare dată, ca un leit-motiv, reveneau întrebările: Cum? Cine? Pentru ce?

De-a lungul anilor, nenumărați ziariști au întreprins anchete pentru a răspunde întrebărilor puse de opinia publică.

Cum s-au comis asasinatele? S-a observat că, de regulă, nu s-au întrebuințat arme obișnuite pentru săvîrșirea asasinatelor ci utilaje sau otrăvuri speciale fabricate de specialiști.

Cine au fost victimele? În imensa lor majoritate cei asasinați au fost patrioți africani din statele care luptau pentru cucerirea independenței lor naționale sau persoane care aveau legătură cu ei și le acordau asistență juridică, economică și militară.

Pentru ce au fost asasinați și de către cine?

Cînd patrioții africani căzură secerați de misterioase mîini asasine, unele ziare descopereau amănunte care demonstrau că firele tuturor acestor afaceri duc către numita organizație „Mîna roșie". Unii publiciști burghezi au afirmat că organizația ar fi formată de un grup de sîngeroși colonialiști și că ar activa pe baze „autonome". Cei mai mulți ziariști, și se pare că aceștia au dreptate, au contestat caracterul „autonom" și „neoficial" al acestei bande de asasini, susținînd că ea nu este altceva decît o anexă a anumitor „servicii secrete" franceze. Această anexă a primit misiunea să combată prin metode teroriste lupta de eliberare națională a popoarelor africane și să împiedice forțele patriotice de a intra în posesia ajutorului oferit din străinătate. Ambele misiuni presupun deci o activitate care trebuie dusă, în majoritatea cazurilor, pe teritorii străine. Dat fiind că „serviciile secrete" ale Franței nu pot acționa prin mijloace legale pe teritorii străine s-a creat această firmă de acoperire, denumită „Mîna roșie". Organizatorii acțiunilor teroriste au grijă să acopere asasinatele lor într-o mantie de mister menită să inducă în eroare nu atît autoritățile altor state cît mai ales opinia publică a acelor state pe teritoriul cărora s-au comis atentatele.

Este de altfel semnificativ faptul că presa străină vorbește, aproape pe față, despre colaborarea dintre diferite „servicii secrete" ale puterilor occidentale. Numele colonelului francez Mercier este adesea asociat cu al generalului hitlerist Von Gehlen, șeful serviciilor de spionaj ale lui Adenauer. Se mai vorbește despre strînsele legături care ar exista între siguranța belgiană și „serviciile secrete" franceze, legături consolidate prin crearea cu mai mult timp în urmă a unui așa-numit comitet Katanga—Algeria. Se mai vorbește apoi despre indulgența poliției elveține care în cîteva rînduri a reușit... să nu pună mîna pe unii criminali. Tot mai des se vorbește, în ultimul timp, de colaborarea acestor servicii secrete din toate statele care fac parte din agresivul pact al Atlanticului de Nord.

O metodă caracteristică a acestei organizații teroriste pusă în slujba cercurilor colonialiste o constituie încercările de a pune în încurcătură opinia publică internațională cu privire la făptuitorii crimelor, la scopurile urmărite precum și cu privire la cercurile politice interesate în săvîrșirea asasinatelor.

Metoda, foarte abilă, a fost botezată a „mărturisirilor publice". Ea constă, în esență, în următoarele: un individ oarecare face declarații „complete" cîte unui ziar de mare tiraj. Bineînțeles că „spovedania" ucigașului se bucură imediat de o mare publicitate. După cîteva zile însă „criminalul" face „mărturisiri" unui alt ziar în care declară sus și tare că totul nu fusese decît o farsă făcută ziaristului X, că „Mîna roșie" nu există decît în imaginația lui și că tot ceea ce spusese nu fusese făcut decît de dragul publicității și al paralelor încasate din belșug...

Apoi, unele ziare mai fac, chipurile, haz de necazul gazetelor păcălite și după un timp totul este dat uitării, după ce în mințile multor oameni fusese încă o dată infiltrată ideea că „Mîna roșie" nu e decît produsul imaginației unora. Între timp, „Mîna roșie" continua însă a acționa...

După aceeași metodă s-a acționat la un moment dat și în cazul asasinării bestiale a primului ministru al Congo-ului, Patrice Lumumba. Un ofițer vest-german, Arnim, fost „ofițer" în armata de mercenari a lui Chombe, a relatat pe larg unui ziar francez felul în care ar fi fost asasinat Patrice Lumumba de către un ofițer belgian. El a mai spus apoi că a fugit din Katanga de teama de a nu fi omorît întrucît „știa prea multe". Darea în vileag a cîrdășiei dintre ofițerii vest-germani (dintre care mulți lucrează în slujba cercurilor colonialiste prin intermediul serviciului de spionaj al generalului Gehlen) și cei belgieni a stîrnit vilvă. Nu a trecut însă prea mult timp și Arnim a dezmințit primele declarații spunînd că tot ceea ce a relatat e inventat... Așadar încă o dată s-a recurs la metoda „mărturisirilor publice".

Dacă Patrice Lumumba a fost sau nu ucis prin intermediul organizației „Mîna roșie" are însă prea puțină importanță. Fapt este că el a căzut ucis de gloanțele trase de agenții cercurilor colonialiste.

Uciderea lui Lumumba ca și otrăvirea lui Félix Moumié dezvăluie încă o dată metodele criminale la care recurg cercurile colonialiste în încercarea lor disperată de a zădărnici lupta de eliberare națională a popoarelor africane.

Prin intermediul asasinatului politic, se speră într-o înfrînare a avîntului revoluționar al popoarelor din Africa și în intimidarea lor.

Dacă asasinii patrioților africani reușesc să rămînă în umbră, stăpînii lor nu au reușit să rămînă nedemascați. Anchetele efectuate de cunoscuți ziariști au reușit să aducă la lumina zilei fapte deosebit de semnificative cu privire la activitatea și metodele de lucru ale cercurilor colonialiste.

Deosebit de interesantă este în acest sens ancheta întreprinsă de ziaristul francez Jean-Francis Held cu privire la odioasa asasinare a liderului african Félix Moumié. Începînd din acest număr vom publica rezultatele minuțioasei anchete pe care a întreprins-o.

O cină cu «talium» în vechiul oraș Geneva

Dezvăluirile ziaristului francez Jean-Francis Held cu privire la crimele colonialiste

„Vechiul oraș" al Genevei nu are aspectul curat și igienic care caracterizează cheiurile apropiate ale lacului Leman. Aici străbați străzi strîmte printre case de tip medieval și poți observa fete cu părul lung, rămînînd tîrziu seara în fundul tavernelor, discutînd despre literatură cu tineri bărboși și palizi. Există în „Orașul vechi" și restaurante foarte bune, dar în ceea ce privește afacerea Moumié discreția este atît de bine păstrată, încît ne-a fost relativ greu să aflăm cu certitudine unde a luat ultima masă liderul „Uniunii popoarelor camerunneze" în ziua de sîmbătă 15 octombrie 1960.

Dacă Liliane Friedli-Ferrero, tînăra prietenă geneveză a lui Félix Moumié ar fi fost însărcinată să rețină o masă pentru această cină plasată sub semnul otrăvii, ea ar fi ales fără îndoială, să zicem, restaurantul „Chandelier", cunoscut prin luxul său și prin decolteul extraordinar al chelnărițelor sale. Dar masa a fost aleasă și reținută prin telefon de către William Bechtel. El a preferat restaurantul „Plat d'Argent" pentru o cină între bărbați, în cursul căreia urma să desăvîrșească o operație pregătită de mult timp. „Ești prea dragă pentru acest fel de cină", a spus Moumié, Lilianei pentru a se scuza că o lasă singură.

La restaurant, convorbirea a fost serioasă. William Bechtel era așezat cu spatele către sala restaurantului avînd în fața sa pe Félix Moumié. Lîngă acesta din urmă, ședea studentul camerunez Tchapchät venit din Franța spre a-l vedea. Este vorba de un tînăr militant al „Uniunii popoarelor camerunneze", care a fost expulzat de către poliția franceză. Există și un al patrulea tacîm dar acesta nu a fost întrebuințat de nimeni. În cursul mesei, William Bechtel s-a ridicat pentru cîteva minute scuzîndu-se că este chemat la telefon. A revenit spunînd că „patronul său regretă dar nu poate să vină la masă cu ei". Acest „patron" era cumva X... de la agenția „Acmé"? Nu știm. Nu știm nici măcar dacă William Bechtel fusese într-adevăr chemat la telefon.

În timpul mesei s-a discutat, se înțelege, despre politică și despre ceea ce William Bechtel a făcut pentru a-și ține angajamentul și anume de a prezenta (în măsura posibilului) tezele „Uniunii popoarelor camerunneze" în presa elvețiană. Pentru Moumié, Bechtel era un ziarist și nimic altceva. Această cină constituia o îndatorire politică ca oricare alta.

La începutul după amiezei Moumié, însoțit de Tchapchät, s-a dus la biroul agenției „Acmé" în apropierea pieții Longemalle pentru a-l vedea pe Bechtel. Se pare că Moumié nu mai fusese înainte la agenția „Acmé", căci a căutat-o puțin mai înainte pentru a găsi adresa exactă. Într-o cameră pe care a prezentat-o drept biroul său, Bechtel a arătat celor doi camerunezi cîteva articole apărute în unele ziare cu tiraj redus, în Elveția franceză, citeodată sub un pseudonim. S-a fixat apoi o întîlnire, pentru acea seară la hotelul „Rex".

Aperitivul avea un „gust ciudat"

S-a aflat că Moumié s-a plîns de dureri în regiunea abdominală înainte de cina de la restaurantul „Plat d'Argent". Acest lucru corespunde realității. Președintele Uniunii populațiilor camerunneze ducea, din cauza activității sale, o viață foarte agitată și nu constituie un fenomen rar faptul că africanii care trăiesc în Europa suferă de tulburări digestive cronice. La hotelul „Rex", Félix Moumié, Tchapschät și Bechtel au băut un pahar sau două de vin Pernod. Au mai băut unul la restaurantul „Plat d'Argent". Iar în cursul cinei (nota de plată servește de mărturie) patru sticle de vin. Aceste detalii își au importanța lor, mai întîi pentru că Moumié a găsit că aperitivul consumat avea un „gust ciudat", iar după cum vom vedea, deoarece alcoolul grăbind efectul otrăvii a răsturnat toate planurile asasinilor lui Félix Moumié.

După cina care a durat destul de mult Moumié și Tchapchät au propus lui William Bechtel de a-i însoți cu un taxi. El a refuzat întîi această propunere pretextînd că locuiește în apropiere. Dar, după cum s-a aflat mai tîrziu, aceasta nu era decît o pură adevărat.

Félix Moumié s-a întors la hotelul său, la „Pacifique". Se simțea bine. Dar în primele ore ale dimineții el a căzut pradă unor dureri atît de violente, însoțite de vomitări, încît un medic chemat în grabă la hotel a hotărît să fie transportat într-un spital din Geneva. În ziua de 16 octombrie Liliane Friedli (care se găsea în camera hotelului „Pacifique") a ridicat receptorul, cînd telefonul a început să sune. La telefon era, William Bechtel. „Cum se simte domnul Moumié?" a întrebat ziaristul. „Părea puțin suferind aseară...".

„Se simte foarte rău", a răspuns Liliane, care a descris apoi pe scurt simptomele alarmante ale bolii lui Moumié. Bechtel a pus la loc receptorul fără să spună nici un cuvînt, fără o urare de bine, înainte chiar ca Liliane să fi terminat de vorbit. Această atitudine surprinzătoare este caracteristică, după cum vom vedea, „manierei lui Bechtel".

A doua zi, la 17 octombrie, starea lui Moumié s-a agravat. Medicii crezînd că este vorba de un atac de poliomielită l-au transportat la spitalul cantonal din Geneva. Liderul „Uniunii popoarelor camerunneze" a șoptit unui internist, care nu a crezut însă acest lucru: „Am fost otrăvit cu taliu; este „Mîna roșie"...". Întrucît bolnavul ar fi trebuit să plece cu un avion al companiei „Swissair" unde avea un loc rezervat, Liliane Friedli a cerut să se restituie costul biletului.

Poliția nu știe încă nimic...

Bechtel dispare între timp, lăsînd la locuința sa un talmeș-balmeș de documente compromițătoare. Afacerea Moumié intrase în faza sa hotărîtoare deși, natural, poliția elvețiană nu știe încă nimic. Numai Liliane Friedli, profund impresionată de această situație deosebită în care se află prin forța împrejurărilor și pentru care ea nu este deloc pregătită, continuă să acționeze. Dar, din neprecepere, ea nu face decît să contribuie la ștergerea urmelor și la îndreptarea atenției în altă parte. Despre William Bechtel va mai veni vorba, dar ceva mai tîrziu...

Abia la sfîrșitul lunii octombrie, cînd Félix Moumié se găsea pe moarte la spitalul cantonal din Geneva, presa a început să se ocupe de această afacere. Avînd corpul paralizat aproape în întregime, incapabil de a vorbi, un adevărat cadavru viu, tînărul lider al „Uniunii popoarelor camerunneze" este tratat cu ajutorul plămînului de oțel, apoi cu ajutorul aparatului lui Angström (o canulă introdusă în traheea arterială și pusă în legătură cu un „respirator automat"). Este chemat spre consultație prof. de Ajuriaguerra de la Paris. Bolnavul este hrănit, artificial, prin injecții. Starea sa este disperată.

Justiția elvețiană intră în acțiune extrem de tîrziu: se pare că chiar de la 17 octombrie au fost întreprinse măsuri în vederea unei analize toxicologice și că aceasta este pozitivă. Dar trebuie așteptată confirmarea laboratorului municipal de la Zürich, la 27 octombrie (la zece zile după internarea în spital!) pentru ca cuvîntul taliu să fie pronunțat în mod desluși și ca ancheta judiciară să înceapă. Urmele sînt deja șterse. D-na Marthe Moumié nu va fi pusă la curent despre situația soțului ei decît la 31 octombrie de către postul de radio Brazaville și va sosi la Geneva exact în ziua morții acestuia. În lipsă de altceva mai bun ziariștii elvețieni, care urmăresc afacerea îndeaproape, se ocupă de Liliane Friedli iar confrații lor francezi merg pas cu pas pe urmele lor.

Într-un timp scurt, Liliane devine foarte cunoscută și aduce chiar cîteva servicii muribundului și cauzei sale. După ce a simulat o otrăvire pentru a face să fie internată în spital în același timp cu Moumié, ea transportă cu un taxi la Paris, la ambasada Guineei, — cel puțin așa declară — o servietă plină de documente și la întoarcere intră în spital fiindcă a înghițit un tub de „calmante". La 3 noiembrie, ora 6 după amiază, Félix Moumié își dă sfîrșitul.

Lectura ziarelor din această perioadă arată că afacerea continuă să fie obscură. Pentru a ne da seama mai bine de starea de lucruri nu trebuie să uităm că prezența lui William Bechtel (chiar și numele său) nu va fi evocată decît abia la 20 noiembrie. Deocamdată se vorbește mereu despre Liliane, despre africani misterioși etc...

Între timp, motivele crimei se conturează pe măsură ce adevărata personalitate și importanță a victimei sînt puse în lumină. Astfel, la 5 noiembrie, ziarul „Le Monde" scrie: „Aceasta (Uniunea popoarelor cameruneze) va fi desigur greu încercată prin moartea celui care a fost principalul său animator. Totodată, autoritățile cameruneze vor constata în mod logic (...) o slăbire a activității de luptă în sud-vestul țării".

Adevărul cu privire la această afacere depășește însă cadrul persoanei lui Félix Moumié. Cine era de fapt Félix Moumié, al cărui nume nu era foarte familiar marelui public? Nu se poate presupune că ar putea să se înțeleagă motivele uneia din cele mai îngrozitoare crime politice de după război fără a avea o idee despre situația din Camerun în momentul în care Félix Moumié lua masa la restaurantul „Plat d'Argent" în „Orașul vechi" al Genevei.

(Va urma)

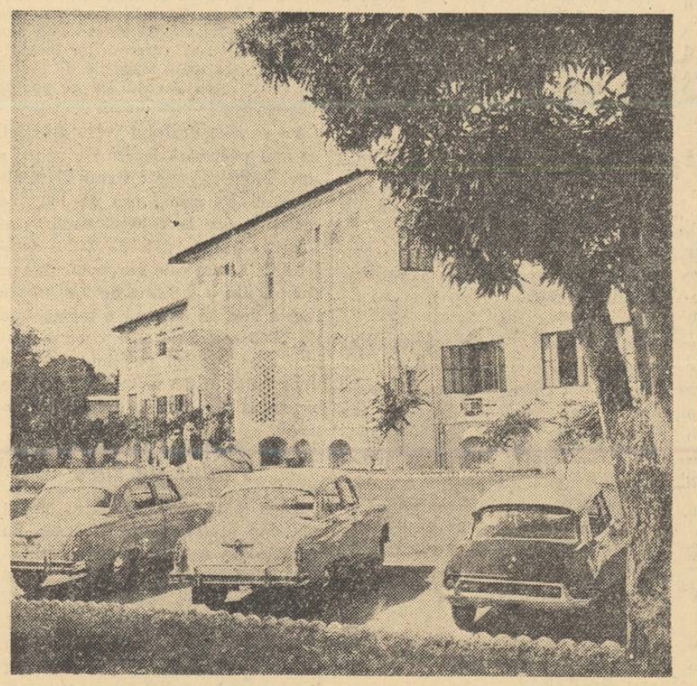

Palatul prezidențial din Conakry, capitala Republicii Guineea.

La Budapesta s-au deschis ușile unei noi clădiri școlare situate în Piața Samu Czaban.

DE PRETUTINDENI

PE RIN, la fel ca și pe orișice cale de comunicație, sînt înregistrate accidente. Astfel, în anul 1960 au avut loc pe Rin și pe canalele sale 899 de accidente, în care s-au scufundat 16 vapoare, iar 29 au ars. S-au înecat 67 de oameni.

●

DINTRE cîini, rasa cea mai veche se pare că este ogarul, a constatat un club din Anglia care se ocupă de creșterea patrupezilor. Clubul a stabilit 850 de rase de cîini, dintre care multe nu mai există. Desene, înfățișînd ogari, au apărut în mormintele egiptenilor, cu cîteva milenii înaintea erei noastre.

●

ÎN TREI ANI, aproape 200 de delegații din 91 țări au vizitat Țara Sovietelor la invitația „Uniunii Asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine". Anul trecut, Uniunea Sovietică a primit aproximativ 30.000 de scrisori din 118 țări.

●

LA DUSSELDORF, în R. F. Germană, a ars de curînd o uzină, cauzînd pagube serioase. Uzina era specializată în fabricarea... produselor ignifuge.

●

FUNCȚIONARI din echipele care efectuează recensămîntul populației din S.U.A., au constatat cu surprindere că multe localități pe care le-au vizitat... sînt pustii. Așa, de pildă, Eureka și Ophir în Colorado, sau Peacock în Texas, au rămas fără locuitori. Acestă migrație se explică prin faptul că locuitorii așezărilor respective au plecat în alte regiuni, unde speră să găsească de lucru.

●

UN CĂLĂREȚ care circulă noaptea nu este obligat să prindă o lumină roșie de după colului, a hotărît tribunalul din Paterson, New Jersey (S.U.A.), stabilind totodată suma pe care urma s-o primească accidentatul drept despăgubiri. Calul fusese „tamponat" de o mașină.

●

PRESA franceză relatează că la cel de al XIV-lea festival cinematografic ce ca avea loc între 3—16 mai la Cannes, și-au anunțat pînă în prezent participarea 26 de țări printre care Uniunea Sovietică, S.U.A., Ungaria, Japonia, Cehoslovacia, Italia și altele.

●

CU PRILEJUL aniversării a 100 de ani de la înființarea Galeriei naționale din Berlin, se va deschide în curînd o expoziție cu achiziții prețioase din perioada 1945—1961. Expoziția va cuprinde lucrări de Lovis Corinth, Walter Arnold, Fritz Cremer, Lea Grundig și alții. Un deosebit interes prezintă lucrările sculptorului Fritz Cremer, printre care se remarcă prima machetă a Monumentului în memoria deținuților de la Buchenwald și o copie din bronz după Monumentul în memoria victimelor fascismului de la Cimitirul Central din Viena.

●

CU ȚESĂTURILE din bumbac și mătase care vor fi produse anul acesta de fabricile din Uzbekistan, va putea fi înfășurat de 6,5 ori pămîntul la ecuator. În Uzbekistan, care a întrecut la producția de țesături pe cap de locuitor Italia și alte cîteva țări, în anul 1961 este planificată o producție de 236 milioane metri țesături de bumbac și 28 milioane metri țesături de mătase.

●

ÎNTR-O serie de instituții de învățămînt din Berlinul occidental, limba rusă este studiată ca o disciplină obligatorie. După cum declară reprezentanți ai corpului didactic, studierea limbii ruse se explică prin „însemnătatea ei mereu crescîndă în știința și viața internațională". Elevii școlii vest-berlineze „Schiller" pregătesc punerea în scenă a piesei „Ursul" de A. P. Cehov în limba rusă.

●

DIN INIȚIATIVA unui grup de vechi bolșevici, oameni de știință și lucrători din Moscova, în partea de sud-vest a capitalei U.R.S.S. se va construi un nou parc, care va purta numele „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.". Noul parc va ocupa o suprafață de 400 hectare, iar amenajarea lui va fi terminată în 1967, în cinstea celei de-a 50-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

●

Colhoznicul Anton Pilia, locuitor al satului Liknî din districtul Gudanta, Abhazia Sovietică, are vîrsta de 122 ani. Om frumos, cu un mers viu de muntean, Pilia pare mult mai tînăr decît vîrsta pe care o are. El face parte din corul centenarilor abhazieni.

MAGAZIN MEDICAL

Interesant și util de știut

● *UN GRUP de cercetători a pus la punct un nou vaccin cu valențe multiple. Este vorba de un vaccin quadrivalent împotriva difteriei, poliomielitei, tusei convulsive și tetanosului.*

● *CAUZELE cancerului au determinat pe numeroși oameni de știință să-și lărgească cercetările în diferite direcții.*

Astfel, cancerul gastric a ridicat și problema factorilor alimentari care ar putea contribui la localizările respective. Au fost incriminate, printre altele, ingredientele chimice folosite la conservarea unor alimente sau la alcătuirea unor gusturi și mirosuri.

O echipă de cercetători a observat astfel la pescarii de pe țărmul Mării Baltice, frecvente localizări canceroase gastrice. Studiind condițiile alimentare, au observat că produsele de pește, conservate prin afumare, conțineau 3-4 benzopiren, un compus chimic foarte cancerigen.

Metoda de conservare prin fum a ridicat însă și alte probleme. Materialele lemnoase utilizate pentru ardere proveneau de la vechi ambarcațiuni, care înainte fuseseră tratate cu gudron. Or, gudroanele sînt substanțe care conțin în cantitate mare produse cancerigene de tipul 3-4 benzopirenului.

● *NENUMĂRATE boli, care reprezentau pînă mai ieri adevărate flagele, au fost aproape eradicate sau sînt în curs de eradicare, după cum numeroase boli și-au modificat aspectele patologice.*

Holera, tifosul exantematic, variola sînt aproape stinse și cazurile care apar sînt cu totul izolate.

Tuberculoza face din ce în ce mai puține victime și endemia tuberculoasă este în continuă scădere, datorită mijloacelor moderne de tratament și profilaxie.

Malaria a dat naștere unei adevărate coaliții internaționale, sub egida Organizației Mondiale a Sănătății (O.M.S.) O strategie a eradicării a fost pusă la punct pentru a salva acele regiuni de pe glob unde malaria constituie încă o primejdie majoră și unde aproape 1.200.000.000 de oameni sînt amenințați de acest flagel. În prezent armata antipaludică presupune peste 329 formațiuni medico-sanitare care acționează în 79 de țări din Asia, Africa și America de sud. Este demn de subliniat că în țara noastră malaria poate fi considerată eradicată.

Poliomielita, boala care a semănat atîtea suferințe, este la o adevărată răscruce. Vaccinarea eficace care se face în prezent schițează zorile unei victorii totale asupra acestei boli.

Oxigenul în medicină

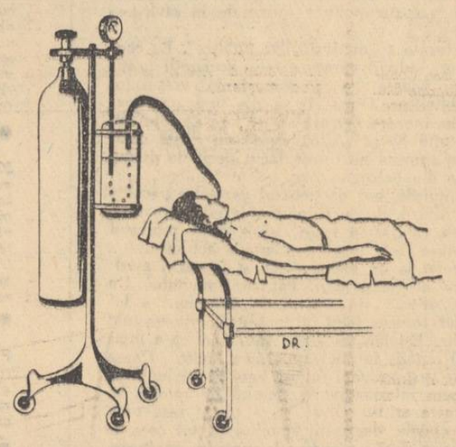

Oxigenul e cunoscut de mult în medicină. La începutul secolului al XIX-lea se formase chiar o adevărată școală a medicilor care considerau că toate bolile sînt provocate de lipsa oxigenului în organism. Adepții acestei teorii recomandau bolnavilor, indiferent de diagnostic, oxigenul sub diverse forme: de la inhalație pînă la... oxigenul sub formă de... sifon.

Dezvoltarea științelor medicale a creat însă baza științifică a oxigeno-terapiei. În prezent tratamentul cu oxigen se aplică, în general, în insuficiența respiratorie, atunci cînd în sînge și în țesuturi nu pătrunde suficient oxigen care să neutralizeze produsele metabolice toxice.

Insuficiența respiratorie poate fi provocată de pneumonie, tuberculoză, bolile cardio-vasculare (insuficiență cardiacă, infarctul de miocard, boala hipertonică etc.). Insuficiența respiratorie mai apare și în intoxicațiile cu diverse gaze toxice, în otrăviri cu narcotice, în hemoragiile cerebrale, la mari înălțimi unde cantitatea de oxigen în aerul atmosferic este redusă ș.a.

În toate aceste cazuri oxigenul se administrează sub formă de inhalații, cu ajutorul diferitelor instalații dintre care cele mai utile sînt cortul de oxigen și balonul la care se atașează o mască specială.

Aplicînd un asemenea tratament, se poate mări cantitatea de oxigen pe care o inspiră bolnavul pînă la 50—60 la sută iar uneori chiar pînă la 100 la sută (față de 21 la sută cît conține aerul atmosferic).

În cazurile de insuficiență respiratorie acută care pune viața bolnavului într-un pericol iminent oxigenul trebuie administrat imediat. În acest scop, în spitale și policlinici, dar mai ales la stațiile de salvare și chiar la punctele medicale din întreprinderile unde se lucrează cu vapori nocivi există în permanență baloane cu oxigen sau instalații speciale pentru administrarea lui.

Insuficiența respiratorie cronică se tratează deobicei în staționar sau în policlinică sub controlul medicului, care o combină cu alte preparate terapeutice.

Oxigenul mai este folosit astăzi și în sălile de operații, în serviciile de reanimare precum și în balneofizioterapie sub forma băilor cu oxigen.

O altă aplicare și-a găsit-o oxigenul în tratarea și combaterea anumitor tipuri de trebuințî, cum ar fi de pildă în ascaridioză. În acest scop oxigenul este introdus în intestin cu ajutorul unei sonde în cantități variind de la 1,5 litri la 2 litri pentru adulți, și de la 0,1 litru la 0,5 litri pentru copii. Rezultatele obținute sînt bune.

N. R.

AMIGDALELE

Există în corpul omenesc numeroase organe a căror prezență nu o simțim decît atunci cînd ele se îmbolnăvesc. Și într-adevăr nimeni nu simte apendicele înainte ca acesta să se îmbolnăvească, să provoace durerea care-l face pe bolnav să se adreseze medicului. Dintre aceste organe fac parte și amigdalele, adică glandele situate în partea de jos a peretelui posterior al cavității bucale.

Se întîmplă de multe ori că după ce a trecut durerea, care este mai accentuată în timpul înghițirii, și febra a scăzut, a revenit pofta de mîncare, medicul insistă totuși ca bolnavul să mai rămînă cîteva zile în pat, să continue tratamentul recomandat. Cum se explică această recomandare a medicului cînd bolnavul, aparent s-a însănătoșit?

Explicația e simplă. În amigdale, după dispariția procesului inflamator mai rămîn focare de infecție. Dacă bolnavul începe să lucreze înainte de a se vindeca complet, microbii din aceste focare pot ajunge în circuitul sanguin care-l poate duce în diverse alte organe, și cum puterea de apărare a organismului este încă redusă, acești microbi și toxinele lor pot provoca numeroase îmbolnăviri ale rinichilor, valvulelor inimii, plămînilor etc.

Numeroase cercetări ale oamenilor de știință au stabilit funcțiile biologice ale amigdalelor. S-a stabilit astfel că ele au rolul unui important filtru care reține microbii pătrunși în organism prin cavitatea bucală. În același timp în amigdale apar leucocitele, globulele albe, care neutralizează toxinele acestor microbi și distrug microbii. Așa dar amigdalele pot fi considerate adevărate „mici laboratorii" unde microbii și toxinele lor sînt neutralizate.

În același timp amigdalele, ca glande ale secreției interne, participă intens la o serie de procese metabolice din organism avînd un rol important de pildă în dezvoltarea corpului.

Dar dacă rolul acestor glande este așa de important se naște întrebarea: De ce la anumiți oameni și chiar la copiii care suferă frecvent de anghină se recomandă înlăturarea pe cale chirurgicală a amigdalitelor?

În momentul de față medicii au ajuns la concluzia că pot fi operați numai bolnavii ale căror amigdale au fost complet sau aproape complet distruse, iar în locul țesuturilor s-au format focare latente de infecție. Operația extirpării amigdalelor nu aduce organismului nici un fel de prejudiciu și nu are urmări asupra bolnavului. Dimpotrivă, odată cu ele se înlătură pericolul unei îmbolnăviri mai grave. Procesul de neutralizare a microbilor și a toxinelor acestora, după amigdalectomie este preluat de alte glande ale sistemului limfatic.

T. S.

Hrana școlarului

Școlarul mic crește și se dezvoltă repede, ceea ce necesită că hrana lui să cuprindă în cantitate suficientă și în proporție justă toate substanțele care contribuie la buna funcționare a organismului.

Astfel, hrana școlarului trebuie să conțină o cantitate suficientă de proteine. Proteinele constituie materialul de bază necesar formării celulelor noi. Deoarece copilul crește și greutatea lui sporește neîncetat, organismul său are nevoie, în comparație cu cel al adultului, de o cantitate mai mare de proteine. Cele mai folositoare pentru organismul în creștere sînt proteinele din produse de origină animală ca de pildă produsele lactate, carnea, ouăle și peștele.

De asemenea, copilul școlar are nevoie pentru buna dezvoltare a organismului de alimente care să conțină în cantități suficiente grăsimi. Grăsimile intră în compoziția celulelor organismului, servesc ca sursă de energie și contribuie la sporirea rezistenței organismului față de bolile molipsitoare. Hrana școlarului trebuie să conțină grăsimi cu o valoare nutritivă și biologică superioară, ca de pildă untul, gălbenușul de ou, untura de pește. Grăsimile cu o valoare biologică scăzută cum ar fi untura, slănina, seul, trebuie evitate în alimentația copilului.

Este necesar ca în hrana copilului să fie introduse în cantități suficiente, glucide (zaharuri). Nevoile de glucide sînt foarte mari la copii, deoarece acestea constituie sursa principală de energie. Dintre alimentele care conțin cantități crescute de glucide se recomandă pentru hrana școlarului pîinea, orezul, grișul, cartofii, zahărul. De asemenea de o mare valoare nutritivă sînt glucidele ce se găsesc în fructe.

În hrana zilnică, trebuie menținut un anumit raport între proteine, grăsimi și glucide. Astfel, proteinele vor reprezenta 10-20 la sută din rația alimentară zilnică a școlarului, grăsimile 20-25 la sută, iar restul va fi completat cu alimente conținînd glucide. Așa după cum am spus proteinele animale trebuie să predomine celor vegetale, deoarece ultimele au o valoare nutritivă redusă. Astfel, în hrana copilului școlar se recomandă circa 300-400 ml. lapte pe zi și 50-80 g. carne. Pîinea, ca aliment conținînd glucide, se poate da într-o cantitate de 150-200 g. zilnic.

Hrana copilului trebuie să conțină și anumite cantități de săruri minerale. Dintre acestea cele mai folositoare sănătății organismului copilului sînt sărurile de calciu, de fosfor și de fier, care se găsesc în produse lactate, ouă, carne, verdețuri.

O importanță excepțională în alimentația copilului o au vitaminele. Lipsa vitaminelor în hrană are o influență nefavorabilă asupra creșterii și dezvoltării școlarului, asupra randamentului său la învățătură, micșorînd totodată capacitatea de apărare a organismului față de unele boli molipsitoare. Dintre produsele bogate în vitamine sînt: untul, ouăle, laptele, brînzeturile (vitamina A și D), pîinea neagră, carnea, varza (vitamina B), fructele, legumele și zarzavaturile (vitamina C).

Iată deci cît de important este ca școlarul să capete o hrană variată. O alimentație variată și rațională asigură organismului copilului toate substanțele nutritive necesare pentru creșterea și dezvoltarea sa și pentru păstrarea și întărirea sănătății și a capacității sale de muncă.

V. E.

Medicul vă sfătuiește

NECULAI BĂCIU: În legătură cu cele relatate în scrisoarea d-voastră credem că trebuie să căutați — depunînd eforturi în acest sens să creșteți în greutate, să vă îngrijiți cu atenție gastrita și colecistita cronică de care suferiți prin medicamente și regimul alimentar ce v-a fost indicat. În al doilea rînd, e foarte probabil să fie vorba în cazul d-voastră și de stricturi uretrale și o prostată cronică. Pentru confirmare se impune un consult la un medic specialist urolog care vă va aplica tratamentul respectiv.

R. R. — Constanța: Nu înțelegem de ce neglijați o asemenea boală. Vă sfătuim să vă prezentați cît mai curînd posibil la un medic specialist O.R.L. și la un endocrinolog.

Este alcoolul un aliment?

Unii cititori vor manifesta poate oarecare surprindere în fața acestei întrebări. Vor fi însă alții care vor răspunde afirmativ, convinși fiind că băuturile alcoolice (vinul, țuica) sînt necesare alimentației, alături de celelalte alimente care intră în consumația zilnică. Acestei categorii de cititori ne vom adresa azi în mod special, arătîndu-le de la început că nu le împărtășim părerea. Nu, alcoolul nu este un aliment, el nu are nici una din proprietățile care caracterizează alimentele și nu aduce organismului acel aport de energie pe care îl aduc, în general, alimentele.

Care sînt proprietățile pe care trebuie să le aibe o mîncare sau o băutură pentru a se numi aliment? Să dea căldură și energie, să dea organismului posibilitatea să-și formeze rezervele necesare și să contribuie la repararea țesuturilor uzate ale organismului.

Să vedem mai întîi în ce măsură satisface alcoolul necesitățile energetice, în ce măsură este el un element termogenerator, corespunzător organismului nostru.

Alcoolul ingerat este ars și produce o anumită cantitate de căldură. Această căldură se pierde repede și este de prea mică importanță. Cu ajutorul calorimetrului s-a stabilit că 1 kgr. rachiu de 30° degajă 2.100 calorii, dar un kg. carne de porc produce 3.000 calorii, untul de zahăr 4.000 calorii, iar untul de ulei comestibil 8.900.

Analizînd în continuare în ce măsură alcoolul este un aliment, este de văzut dacă el poate constitui o rezervă pentru organism, un depozit de combustie, putînd fi folosit la nevoie. Răspunsul este negativ și de data aceasta. Alcoolul este ars în proporție de 90%, restul se elimină prin urină și transpirație, fără a suferi vreo modificare.

În sfîrșit, alcoolul nu-și găsește utilitatea nici în refacerea uzurii unor țesuturi. În alcătuirea țesuturilor intră o serie de substanțe care, uzîndu-se, trebuie înlocuite cu alimente conținînd aceleași substanțe. Astfel sînt albuminele pe care ni le oferă carnea, laptele, ouăle, peștele, brînza. Ce se întîmplă cu alcoolul? În primul rînd el nu intră în alcătuirea nici a unui țesut din organism. El nu există în mod normal în organism, deci nu se pierde și de aceea nu trebuie nici înlocuit.

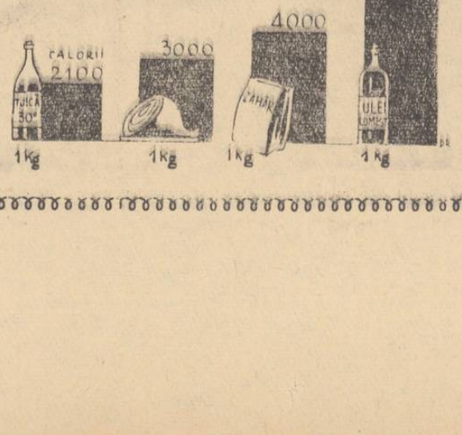

100 DE ȘORȚULEȚE ALBASTRE

(Urmare din pag. 1-a)

munca lui din fabrică (relatînd de fapt ceea ce reținuse dintr-o recentă vizită cu grupa lui de la Grădiniță, într-o fabrică de mobile) comunică cu mijloacele lui că are sentiment de respect pentru muncă — dincolo de fabulația jocului!

Învățînd despre bogățiile patriei

Un lung marfar, alcătuit din mai multe cutii de chibrituri goale, transportă pe rînd cînd ghemotoace de lînă, cînd bucăți de lemn. Avînd un mic drob de sare, cîteva boabe de porumb, una de grîu, oprindu-se în dreptul unor planșe pietate în acuarelă care înfățișează una o pădure la munte, alta o regiune deluroasă, alta o cîmpie, alta însfîrșit, un vapor pe mare! Trenul pornește — și copiii trebuie să indice — urmărind ce reprezintă fiecare planșe — de unde vine cu încărcătura: de la munte? de la deal? de la cîmpie? sau de la mare?

E un joc bogat în elemente instructive, destinat celor din grupa mare — care în toamna acestui an vor intra pe băncile școalei.

Sfîrșitul jocului se încheie cu o judecată de sinteză: copiii au reținut care sînt bogățiile patriei noastre și din ce regiuni geografice provin fiecare. Și-au însușit, jucîndu-se (jocul i-a interesat tot timpul, le-a captat atenția din prima clipă, a stîrnit o participare foarte vie) un bagaj de cunoștințe utile pe care, sigur, le-au memorizat bine.

O grădiniță foarte tînără

Marea majoritate a copiilor de la această grădiniță de cartier sînt copii de muncitori — dintre care o bună parte, copiii unor muncitori deveniți tehnicieni, ingineri, ofițeri etc.

— *Comitetul de părinți este un comitet activ, inimos, care a sprijinit și a ajutat continuu, de la înființarea ei, grădinița* — îmi spune directoarea, tovarășa Lucia Novac. *Prin munca voluntară a părinților au fost aduse mereu îmbunătățiri și înfrumusețări localului. Și tot cu ajutorul lor se vor face plantații în curtea grădiniței, pentru a o transforma într-un parc.*

Grădinița aceasta de pe strada Petöfi, este foarte tînără; a luat ființă în anul 1958. Nu știu cum arăta atunci, dar astăzi, datorită în primul rînd sprijinului inițial și substanțial pe care l-a avut din partea secției de învățămînt a sfatului popular, este elegantă, cu covoare persiane, cu mobilier cochet, cu radio, cu discotecă și cu bani pregătiți pentru un magnetofon, instrument foarte util în munca de perfecționare a înseși educatoarelor.

O educatoare trebuie să fie obligatoriu preocupată și de calitatea glasului ei: un glas cultivat, suplu nuanțat, are o traiectorie directă spre sensibilitatea copilului. Și în glasurile educatoarelor de la această grădiniță nici o stridență nu jignește urechea. Dar magnetofonul va mai servi și să păstreze, în forma lor proaspătă, spontană, poveștile extraordinare, pe care le creează în „bandă rulantă" copiii, în jurul unei teme pe care le-o dă educatoarea — sau luînd ca pretext o jucărie.

Copiii trăiesc cu o mare intensitate jocul, ficțiunea, destinul eroilor din povestiri, din piesele de teatru. Simt nevoia să-i apere pe cei buni, să-i demaște pe cei răi, luînd-o înaintea autorului, cu nerăbdarea de a întrona ei mai repede justiția! Se stabilește întotdeauna un contact, conversații între personajele de pe scenă și micii spectatori. Un adevărat cerc magic.

La grădinița numărul doi funcționează și un teatru de păpuși, în care mînuitoare și interprete sînt educatoarele. Teatrul se numește „Hai să rîdem" — invitație căreia nu cred să-i poată rezista cineva. Am văzut reprezentată pe scena acestui teatru o dramatizare improvizată a „Caprei cu trei iezi". Asistă laolaltă, în aceeași cameră — fascinată — toată grupa mică și cea mijlocie și, fără îndoială, cunoșteau bine toți toată aventura iezilor. Totuși emoția lor era întreagă, proaspătă: Cînd lupul a bătut la ușă — sala a început să strige cu sufletul la gură: — Nu deschideți, iezilor! Nu deschideți, că vă mănîncă. Și lupul neavînd încotro, a început să roage pe spectatori să nu-l denunțe. Degeaba! Imposibil să-i convingă: ei erau de partea caprei — a iezilor. Opțiunea se făcuse în mod definitiv și pe criteriile cele mai juste. Și ce aplauze, ce explozii de bucurie, ce strigăte de triumf, cînd scăunelul de ceară al lupului s-a topit și fiara s-a prăbușit în flăcări!... Și ce aclamații pentru iezii care au ieșit toți vii și nevătămați din toată această aventură, care, precum vedeți, a fost totuși împotriva avertismentelor de neevitat.

Directoarea și educatoarea grupei mijlocii erau epuizate: mînuiseră singure păpușile, interpretaseră toate rolurile. O muncă foarte dificilă, de care au știut să se achite destul de bine.

★

Mi se pare întotdeauna că se spune prea puțin despre munca atît de importantă, de complexă și de utilă a educatoarelor de azi. Grădinița numărul doi — prin vecinătatea și înrudirea ei cu școala pedagogică, ne învață și ceea ce învață educatoarele ca să corespundă cu pregătirea cea mai bună misiunii lor de a ne ajuta să dăm o educație comunistă copiilor noștri.

Sidonia DRĂGUȘANU
Fotografii: Nicu VASILE

Un lung mărfar din cutii de chibrituri, care ne învață despre bogățiile patriei noastre...

La grădinița numărul 2 funcționează și un teatru de păpuși, în care mînuitoare și interprete sînt însuși educatoarele

Și acum, copiii fac cunoștință de aproape cu păpușile

Un pod roman necunoscut descoperit la Dunăre

(Urmare din pag. 1-a)

timpul unei mari secete — au văzut o puternică zidărie. Căutînd să cercetez mai îndeaproape spusele oamenilor, mi-am dat seama că din cauza nivelului ridicat al apelor era nevoie pentru acest lucru de scafandri. Atunci m-am folosit de un jalon și cu el am făcut sondaje sub pînza apei, dîndu-mi astfel seama că într-adevăr există acolo o mare construcție.

Enigma zidului din albia Dunării am reușit s-o lămuresc însă, recent, cu prilejul cercetărilor pe care le-am efectuat în R. P. Bulgaria, unde am fost invitat de Institutul de Arheologie al Academiei de Științe.

Trebuie să spun de la început că de un mare sprijin în delimitarea acestui pod mi-a fost lucrarea cunoscutului savant italian L. F. Marsigli „Descrierea Dunării". Prieten cu stolnicul Constantin Cantacuzino, purtînd cu acesta o intensă corespondență, Marsigli cunoștea bine Oltenia, făcînd schițe sumare asupra acestei regiuni și copiind inscripțiile de pe drumurile străvechi. De altfel, volumul II al operei sale cuprinde numeroase pagini și planșe despre Oltenia romană. Vizitînd în 1691 ruinele cetății romane Dolni Vadin situată pe malul bulgar al Dunării, vis-avis de comuna românească Orlea, Marsigli a lăsat o largă descriere a regiunii respective însoțită de o schiță — pe care o publicăm — fiind convins că a descoperit resturile podului construit pe timpul lui Constantin cel Mare. „Apele Dunării erau așa de scăzute încît se puteau vedea numeroși pari înfipți în albia fluviului...", scrie el. În realitate podul lui Constantin cel Mare se găsea la 16 km. mai jos de Vadin unde se află acum satul bulgar Gighen. De fapt, Marsigli descoperise un nou pod roman necunoscut, dar el nu știa de existența podului de la Gighen.

Cetatea romană distrusă de ape

Ca și acum 250 de ani, cînd aceste locuri au fost vizitate de Marsigli, tot pescarii din Vadin m-au condus la ruinele cetății romane de pe mal și la urmele podului. Ei m-au informat că Dunărea face virtejuri și că pe fundul apei se află numeroase obstacole de care li se agață uneltele de pescuit, lucru ce-i face să se ferească de aceste locuri.

Cercetînd malul apei, am dat peste capătul de zidărie al podului. Botul dealului fiind ros puternic de apele fluviului, zidăria este acum puțin înclinată și izolată pe nisip avînd o lungime de 4,50 m., o grosime de 3,60 m. și înălțimea de 2,55 metri. La construirea acestuia s-a folosit piatră spartă amestecată cu var. În decursul vremurilor localnicii i-au scos toate lespezile de piatră ce constituiau pavajul de pe partea superioară.

Pe culmea dealului vecin zidăriei, se mai păstrează latura de apus a unei cetăți romane distruse de apele Dunării. Ea este lungă de 150 de metri și are la capătul sudic un turn în formă pătrată. Zidul acestei cetăți, care este perpendicular pe fluviu, are o grosime de 2,40 metri, iar la vest se observă o terasă lată de 7—10 metri pe care cobora drumul spre capătul podului. Pe baza unor indicații din izvor antic se pare că aici a fost cetatea romană Valeriana.

Podul de vase

După toate probabilitățile, podul de lemn dintre Vadin și Orlea nu a îndeplinit rolul strategic al celorlalte două poduri de piatră și avînd în vedere că era departe de cetățile romane Oescus și Sucidava nu putea să le deservească, totul indicînd că avem de-a face cu un pod construit foarte repede, pentru o expediție militară de scurtă durată. Format din puternici piloni înfipți pe două rînduri în albia fluviului, aceștia se aliniau pe o întindere de circa 1100—1150 metri într-un loc unde etiajul Dunării — adîncimea medie — atingea 7—8 metri. Din această cauză podul a putut fi ușor atins de ape și iarna rupt de sloiuri. Este mai mult ca sigur că el nu avea bolți și nici podea care să unească stîlpii, ci piloții au servit pentru ancorarea unor vase peste care se așterneau scînduri — era deci un pod de vase.

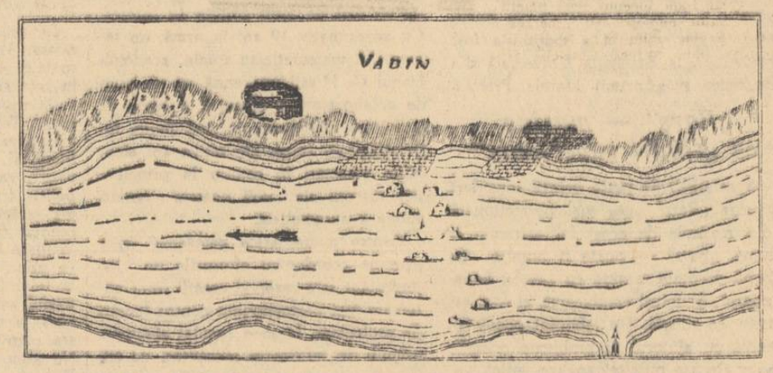

Desen făcut acum 250 de ani, reprezentînd o imagine a podului de la Vadin-Orlea, văzută de pe malul bulgar. Litera a indică platforma de zidărie ce constituie capul sudic al podului, iar litera b pilonii acestuia. Pe mal se văd ruinele cetății antice Valeriana

Pe urmele expediției generalului roman Cornelius Fuscus

Expediția militară de care se leagă construirea acestui pod nu poate fi plasată în perioada războaielor lui Traian cu Decebal, deoarece azi se cunoaște precis drumul urmat de armatele acestuia și nici nu poate fi vorba de acțiunile romane din secolul IV, pe acele vremuri existînd podul de piatră construit de Constantin cel Mare.

O știre literară păstrată din antichitate se pare că rezolvă și această problemă. Astfel istoricul Jordanes, scriitor din veacul VI e.n., care a rezumat foarte multe lucrări despre goți și geți, vorbește la un moment dat despre desfășurarea expediției generalului roman Cornelius Fuscus între anii 86—87. Aflăm că după dezastrul suferit de Oppius Sabinus în Moesia, împăratul Domițian îi încredințează lui Fuscus conducerea armatei cu obligația de a trece de urgență Dunărea *pe un pod de vase* împotriva armatei dace condusă de Dorpaneus.

Avînd în vedere faptul că toți istoricii de azi localizează drumul armatelor lui Fuscus numai pe Olt în sus, mi se pare destul de firesc să leg, în mod ipotetic deocamdată, resturile podului de vase de la Vadin-Orlea de această expediție.

★

Ascultînd această interesantă expunere, i-am mulțumit în numele cititorilor „Magazinului" tovarășului prof. univ. Dumitru Tudor, rugîndu-l ca și pe viitor să ne țină la curent cu cercetările d-sale.

Simion SĂVEANU

Calitatea generoasă a oamenilor

(Urmare din pag 1-a)

lucrat mai bine și cei 10 la sută îi vom scoate cu siguranță.

Îl privesc cu atenție cum discută și cifrele pe care ni le spune, anticipează că angajamentele vor fi îndeplinite. Numai în ultima lună brigada a 14-a a economisit 6.300 decimetri de piele și a obținut un spor de calitate de 90 la sută.

★

Produsul finit al întregii munci care se desfășoară în această întreprindere este pantoful pe care îl purtăm fiecare dintre noi. Dar confecționarea fiecărei perechi de încălțăminte implică o activitate neobosită, în care inventivitatea creatorilor de modele ocupă un loc de frunte. Expoziția din incinta fabricii este, în felul ei, o mărturie convingătoare, înfățișînd vizitatorilor o gamă foarte variată de produse, începînd cu sandaua de tip „roman" și terminînd cu elegantul pantof modern. Numai în anul trecut au fost create la fabrica „Kirov" peste 600 de modele noi de încălțăminte, iar în anul acesta îmbunătățirea calitativă a procesului de producție și ameliorarea procedeelor de fabricație a creat premizele sporirii sortimentelor.

Iar ultima noutate este pantoful extraflexibil — ieftin, trainic și frumos. În curînd se va trece la fabricarea în bandă rulantă și a sandalelor extraflexibile, precum și a altor modele pentru sezonul călduros, atît de solicitate de organizațiile comerciale.

Iar primăvara își primește fără îndoială și ea obolul, în numărul sporit de sandale și pantofi adecvați anotimpului. Emulația lucrătorilor, spiritul lor de inițiativă își găsește un larg cîmp de acțiune în întrecerea socialistă care se desfășoară în cinstea glorioasei aniversări a partidului nostru iubit.

★

L-am cunoscut aici pe muncitorul Florian Stoienescu, ucenicul de odinioară, l-am cunoscut pe creatorul de modele Iosif Solomon, am cunoscut atîția oameni harnici și destoinici, care muncesc plini de pasiune în meseria lor iubită. La plecare mă gîndeam, rememorînd multele inițiative și fapte ce se petrec aici pentru asigurarea calității înalte a produselor, că de fapt toate acestea se înfăptuiesc datorită și unui lucru de mare însemnătate.

Care anume?

Calitatea generoasă și măiestria oamenilor.

D. TĂBĂCU